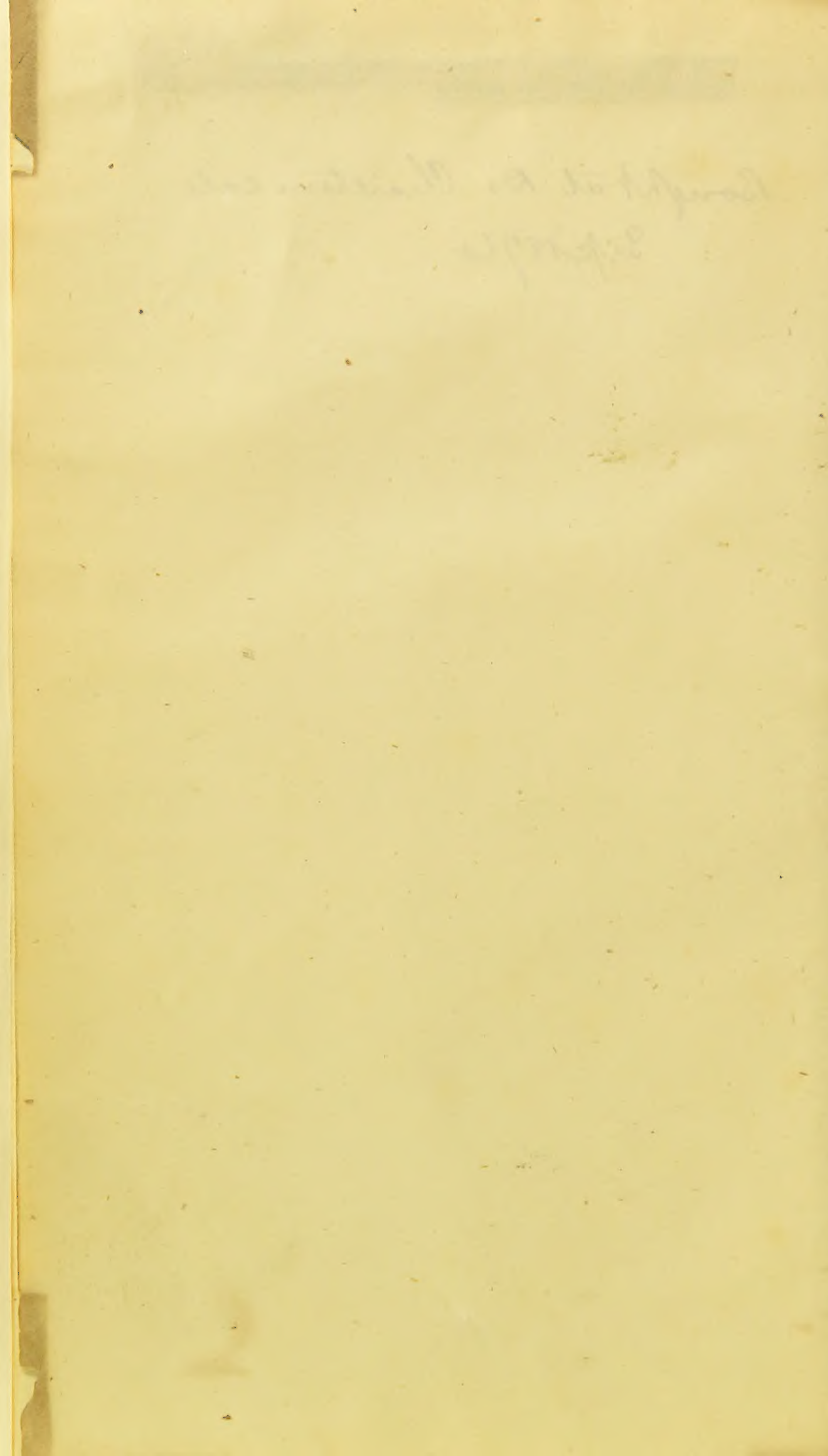

—Boeck (W.) Syphilisationen, half calf, autograph letter of author inserted, Christiania 1854.—

Bought at Dr. Charltons sale
Sep. 1874

Syphilisationen

studeret ved Sygesengen

af

Wilhelm Boeck,
Professor i Medicin ved Norges Universitet.

Universitetsprogram for andet Halvaar 1854

Christiania.
Trykt hos Brögger & Christie
1854.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

Med *Hunter* begyndte en ny Tid for Studiet af Syphilis, han slog ind paa den experimentelle Vei, inoculerede den syphilitiske Materie, og gav derved denne Green af Videnskaben en mere positiv Retning. Hans Spor ere fulgte af *Ricord*, der ved sit Talent har trukket den nærværende Tids Syphilidologer med sig, han har i sit System med Klarhed opstillet Hovedpunkterne af Sygdommens Pathologie, og fremsat sine Anskuelser derom under Benævnelsen „Love.“ Kunne vi end ikke lade dem gjælde som saadanne, maae vi dog indrømme, at han derved har bragt Syphilidologerne til at fæste sin Opmærksomhed paa bestemte Punkter, til at granske dem med Nøiagtighed og derved har klargjort Ideerne om mangt et Stridsemne. Det er let at forudsee, at mange af disse saakaldte Love igjen ville falde, men *Ricords* Fortjenester blive derfor ikke mindre, det er dog ved ham, ved Opstillingen af disse Love, at Videnskaben har gjort store Fremskridt, hans Arbeider have været en solid Grundvold for hans Samtidige, og de ville blive det for hans Efterfölgerne.

Paa den experimentelle Vei var man kommen til det Resultat, at Syphilis var eiendommelig for Mennesket. Allerede *Hunter* havde forsøgt Overførelsen af det syphilitiske Virus, mange havde efter ham gjentaget Experimenterne f. Ex. *Turnbull*, *Tessier*, *Helot*, *Castelnau*, *Cullerier* og tilsidst ogsaa *Ricord*. Man indsaae Vigtigheden af dette Spørgsmaal, der ei alene har sin physiologiske Interesse, men som griber dybt ind i det Praktiske: lykkedes det at overføre Syphilis til Dyrene, vilde en friere Experimentation være den nærmeste Følge, man blev derfor aldrig træt af disse Forsøg.

Auzias-Turenne har allerede fra 1844 foretaget en Række af deslige Forsøg, især paa Aber, hvorved det tilsidst er lykkedes ham at fremkalde den charakteristiske Chanker. Han har derved banet os en ny Vei til Løsningen af flere Problemer, som ei skulde været os let at løse uden denne friere Experimenteren, da den Maade, hvorpaa Syphilis ellers opstaaer, gjør os det næsten umuligt at forfølge dens Udvikling. *Auzias*

siger meget rigtig om sine heldige Resultater af Inoculationen af Syphilis hos Dyrene, at de ere mindre at betragte som en Opdagelse end som Middel til Opdagelse[1]).

Idet han stadig fortsatte disse Forsog observerede han, at den anden Chanker stedse varede kortere Tid end den forste, den tredie kortere Tid end den anden o. s. v., indtil det ei var ham muligt at fremkalde andre end aborterende Chankre, og tilsidst ei engang disse. Chankrene bleve saa meget mindre intense, som han efterhaanden multiplicerede dem hos det samme Dyr. Fremdeles bemærkede han, at de Chankre, der vare nærved at cicatricere, og som ei let lode sig inoculere hos det Dyr, der havde dem, derimod kunde uden Vanskelighed inoculeres hos et andet Dyr, paa hvilket der ei tidligere var experimenteret. Han sluttede af

---

[1]) Overforelsen af Syphilis til Dyrene er noie knyttet til Kapitlet om Syphilisationen, fordi Ideen til denne fremgik af disse Forsøg, jeg skal derfor give en kort Meddelelse om denne Sag.

Da *Auzias-Turenne* i October 1844 havde meddelt Académie des sciences Resultaterne af sine Experimenter i denne Retning, begyndte flere Andre at repetere disse Forsøg, navnlig *Castelnau* og *Cullerier*, men begge erklærede, at det ei havde været dem muligt at overfore Chankeren til noget Dyr. *Auzias* foretog paany flere Forsøg og fremstillede for Academiet tvende Aber, hos hvem der var udviklet Hunterske Chankre, hvis Pus fremkaldte ligeartede Chankre. Han tilskriver Operationsmethoden de forskjellige Resultater, hvortil man ved Forsogene kom. Han vælger ikke som sine Forgjængere Genitalia til Inoculationssted, fordi Dyret her kan slikke Saarene, men han opererer i Almindelighed paa den bagre Del af Øret, dog siger han, at han ifølge senere Experimenter har fundet, at man kan frembringe Chankre overalt. Han afklipper først Haarene, og derpaa med en liden krum Sax Epidermis i en Millimeters Udstrækning, helst saaledes, at der ei kommer Blod, deponerer paa det blottede Sted Chankermaterie alene, eller opblandet med noget Saliva, idet han til samme Tid frotterer Omkredsen med et stumpt Instrument.

Dagen efter Operationen viser der sig en Papel paa Stedet, den folgende Dag en Vesikel, der efter et Døgns Forlob er forvandlet til en Pustel, og endelig faaer man en Chanker, bedækket med en Cruste. Denne Chanker udvider sig og gjennemløber derpaa sine Stadier, idet den bestandig bibeholder Hudchankerens Charakterer.

Man har gjort forskjellige Indvendinger, for at vise, at det hos Dyrene frembragte Saar ei er nogen Chanker; man har sagt, at Formen og Størrelsen ei er den samme, som hos Mennesket, den varer kortere Tid og Betændelsen er mindre, men hvad der af dette er rigtigt, er begrundet i de forskjellige Dyrs physiologiske Eiendommeligheder. Fremdeles har man indvendt, at der ved Inoculationen fra det ene Dyr til det andet, eller fra Dyret til Mennesket, maaskee tages Materie, der er forbleven liggende uforandret fra den første Inoculation, og at der saaledes kun foregaar en Transplantation. Men denne Indvending kunde man gjøre ved enhver Inoculation; den virulente Materie maatte da i lang Tid kunne forblive paa den ulcererede Hud, uden at undergaae den mindste

disse forskjellige Observationer, *at der ved de fortsatte Inoculationer med den syphilitiske Gift udvikler sig en Tilstand i Organismen, under hvilken denne ei længer er istand til at afficeres af Syphilis. Denne Tilstand benævner han Syphilisation.*

Den, som er syphiliseret, har i kort Tid gjennemgaaet Udviklingen af Syphilis, og har den nu ikke længer, ligesaalidt som den har Kopperne, som netop har gjennemgaaet dem. Det er altsaa ikke muligt at opnaae Syphilisation uden at gjennemgaae den constitutionelle Syphilis; det er nødvendigt at gjennemgaae den hurtigt, for at den ei skal angribe Organerne.

Den Evne hos Individet at kunne syphiliseres betegner han ved Benævnelsen Syphilisme. Man kan sige om et Individ, at det har saa meget mere Syphilisme, som det er lettere at syphilisere, ved et ringere

---

Degeneration, eller uden at bortføres ved den nye secernerede Materie. Den først benyttede Materie skulde føres fra det ene Saar til det andet, uden Hensyn til disses Tal. *Auzias-Turenne* har fulgt en Chanker til den ellevte Generation, idet han har ladet den passere gjennem forskjellige Dyr, og endelig tilbage til Mennesket, efterat den gjentagende Gange har været renset. Han har cauteriseret den med Argentum nitricum, og efter flere Dages Forløb inoculeret med heldigt Resultat.

For at bevise, at Materien ei blot har været deponeret paa Huden, maatte man kunne paavise constitutionel Syphilis hos Dyrene. Men her er et af de vanskeligste Punkter; allerede Dyrets Haarbedækning lægger Hindringer iveien, og dertil kommer, at Dyrene ere underkastede forskjellige Eruptioner, som maatte kunne forvexles med syphilitiske. *Auzias* siger dog, at han saavel har havt, som endnu har Aber og Katte angrebne af constitutionelle Symptomer, og man har i den sidste Tid meget paaberaabt sig en Kat, der efter Inoculationen fik et Exanthem, aborterede, og hvis fire Unger døde. Katten har senere været steril. *Sigmund* i Wien har ligeledes foretaget Inoculationer paa Dyr og erholdt positive Resultater paa Hunde, Harer og Heste; og hos disse samme Dyr har han observeret en Syphilide efter den primære Affection. Han bemærkede tillige den successive Aftagen af Chankerens Varighed og Størrelse. *Sperino* har med positivt Resultat foretaget enkelte Inoculationer paa Heste.

Auzias-Turenne er ei bleven staaende ved Overføren af Chankermaterien fra Mennesket til Dyret, han har igjen bragt den tilbage. De herhen hørende Observationer skal jeg mere specielt gjengive.

Den Første, der lod sig inoculere, var en Tydsker, Dr. *Robert Weltz*, der selv har givet Beretning derom i en liden Brochure, hvoraf jeg hidsætter det Væsentligste:

Den 5te Juni 1851 inoculeredes en Abe med Chankermaterie; den 6te var Inoculationsstedet noget ophøiet, og omgivet med en rød Ring; den 7de saaes en liden Vesikel; den 8de var der en liden bruun Cruste. Den 10de fandtes Saaret forstørret, og havde ganske Udseendet af en Chanker, en ujevn, flesket Bund, skarpt afskaarne Rande o. s. v.

Den 9de Juni foretoges Inoculationen paa Dr. *Weltz*, en stærk Mand, 34 Aar gammel, som aldrig havde lidt af Syphilis. Materien blev tagen af det beskrevne

Antal Chankre lader sig syphilisere, og Erfaringen viser os, at der hos de forskjellige Individer virkelig er stor Forskjel paa Modtageligheden for den syphilitiske Gift.

Inoculationen af syphilitisk Materie for derved at helbrede Syphilis er en Ide, der allerede for længere Tid tilbage har været fremsat og virkelig bragt til Udforelse. *Percy* undersøgte i 1777 tvende Personer, der lede af gamle syphilitiske Tilfælde, som ei havde villet vige for en langvarig og noiagtig gjennemført Behandling. Kjede saavel af Medicin som af det strengere Regim udsatte de sig for ny Smitte, hvorefter saavel de gamle som ny Tilfælde forsvandt ved den samme Behandling, som indtil da var anvendt uden Held. Han sluttede deraf, at den ny Infection havde i disse to Tilfælde saaledes modificeret Organismen, at den igjen

---

Saar hos Aben og indbragt under Epidermis paa den udvendige Side af venstre Overarm. Den 12te Juni bemærkede han en liden Vesikel, omgiven af en rød Ring; den 13de var Vesikelen brusten, og en Draabe grønlig-guul Materie flød ud. Den 14de var Stedet bedækket med en let Cruste, og under denne var et Saar med en graa flesket Bund og skarpt afskaarne Rande. De omgivende Væv inflammerede, infiltrerede og indurerede. Samme Dag inoculerede *Ricord* paa den venstre Arm med Materie fra den samme Abe, og den 15de saae man herefter en liden Vesikel, omgiven af en rød Ring. *Ricord* erkjendte nu det første Saar for en Chanker, og tilraadede Ætsning, der dog ei blev foretagen. Den 16de Juni fandtes det første Saar større, og paa den anden Arm var Vesikelen overgaaet i en Pustel. Der var desuden Feberbevægelser, Mathed, Mangel paa Appetit, Hovedpine o. s. v. Den 18de udtalte *Ricord* sig med Bestemthed om den syphilitiske Natur af begge disse Saar. Den 19de destruerede Dr. *Weltz* den 1ste Chanker, og den 24de den 2den. — Endnu den 25de Juni foretog han en Inoculation fra den samme Abe; Udviklingen af Saaret gik langsommere for sig end efter 1ste Inoculation, Vesikeldannelsen begyndte først den 3die Dag, Saaret var udviklet den 7de Dag, og havde da alle Chankerens Charakterer; 14 Dage efter Inoculationen destruerede han den med Wienerpasta. — Senere har Dr. *Weltz* foretaget en 4de Inoculation paa sig selv fra en Kat, der 8 Dage tidligere var inoculeret af *Auzias*. Ogsaa denne Inoculation lykkedes, og *Auzias* tog Materie fra den hos *Weltz* frembragte Chanker, og inoculerede dermed en Abe, hos hvem der igjen udvikledes en Chanker. — I de første Maaneder derefter vare endnu ingen secundære Tilfælde udviklede hos Dr. *Weltz*.

Endnu en anden Læge har experimenteret paa sig selv, nemlig *Diday*, der inoculerede 2 Katte, og overførte Pus fra den ene af disse til sig selv, hvorefter der viste sig en Chanker, der ei gav sig for en kraftig Cauterisation, den blev phagedænisk, der kom en Bubo, som man maatte aabne; i det Hele varede hans Sygdom 89 Dage. For at fuldstændiggjøre Observationen, førte han igjen Pus fra sig tilbage til et Par Kaniner, hos hvem der dannede sig Chankre.

Jeg har gjort nogle enkelte Inoculationer hos Katte. Med syphilitisk Materie, der var udgaaen fra en i England erhvervet Chanker, og senere passeret en Pige med constitutionel Syphilis blev en 4 Aar gammel Kat inoculeret bag høire,

var bleven istand til at paavirkes af de sædvanlige Midler. Da han det næste Aar blev consuleret af en Syg, der led af constitutionel Syphilis, som havde trodset de forskjellige Mercurialmidler, som i lang Tid vare bragte i Anvendelse, besluttede han at fremkalde hos denne Syge en artificiel Infection. Han satte derfor tre Inoculationer paa hver Arm, og lod derpaa de syphilitiske Pustler udvikle sig i al Rolighed, og følge

---

Ore, noiagtig efter *Auzias's* Methode, men da der tre Dage efter denne Inoculation ikke viste sig nogen tydelige Tegn til at den vilde slaae an, blev en ny Inoculation foretagen til samme Sted og fra samme Individ. Der dannede sig efter denne en haard Cruste over Inoculationsstedet, uden at der var gaaen nogen Vesikel- eller Pusteldannelse forud, under Crusten var der ansamlet et skident, tykt Pus. Den 8de November fandtes Crusten bortstødt, det efterladte Saar var rødt, ikke meget fordybet, af en rund Form og afsondrende en ringe Mængde Pus. Den 10de viste Saaret sig endnu mindre fordybet, og saa tørt, at man kun med Vanskelighed kunde erholde den nødvendige Materie for dermed at foretage en Inoculation til den samme Pige, U 4, fra hvem Materien var overført til Katten. Denne Inoculation slog ikke an, hvorfor der en af de nærmest paafølgende Dage blev foretagen en ny Inoculation bag Kattens venstre Øre, hvorefter der den 17de viste sig en tyk Cruste, ligesom den forrige, uden foregaaende paaviselig Vesikel eller Pusteldannelse. Den 19de afløstes denne Cruste, der saaes da et rundt, superficielt Saar, hvorfra man med Vanskelighed var istand til at erholde saa megen Materie, at den kunde inoculeres til U—3. Inoculationsstedet bedækkedes med Uhrglas. Den 20de Novbr. hævedes allerede Epidermis, den 22de fandtes Vesiklen brusten og omgiven med en intens Areola. Fra nu af gik Pustelen paa sædvanlig Maade fremad, idet den fulgtes med de andre til samme Tid foretagne Inoculationer hos det samme Individ. — Hos Katten dannede der sig over Saaret en ny Cruste, under hvilken det den 27de Novbr. var tilhelet, uden nogen Haardhed i Omkredsen. .

Da disse Forsøg paabegyndtes, var Katten drægtig, og nedkom 13 Dage efter første Inoculation med 4 sunde og friske Unger, der alle 2 Dage senere bleve inoculerede bag Ørene, uden at nogen af disse Inoculationer sloge an, da Moderen bestandig slikkede de saare Steder. Katten blev i Slutningen af Novbr. syg, og endelig i den Grad, at Gangkonen daglig bad om Tilladelse til at lade den drukne, men jeg fattede Mistanke om, at den ei blev vel pleiet, det viste sig, at denne Mistanke var grundet; ved at bringe Katten under andre Forhold, kom den sig meget snart, og den var endnu mange Maaneder efter, da den forsvandt fra Hospitalet, fuldkommen frisk; der har ikke viist sig noget Tegn hos den til secundær Syphilis, ligesom ogsaa den ene af hendes Unger, paa nogle Krampetilfælde nær, som man vel ei kan skrive paa Inoculationens Regning, befinder sig fuldkommen vel. De øvrige 3 ere 14 Dage gamle druknede, de vare indtil den Tid friske.

At der hos den af mig observerede Kat ikke har viist sig nogen constitutionel Syphilis, er et negativt Factum som naturligviis Intet beviser, naar man har bestemte positive at fremlægge. Saameget er vist, at endog *Ricord* i Discussionen i Academiet angaaende Syphilisationen erkjendte Overførelsen af Syphilis til Dyrene, som han i sine „Lettres sur la syphilis" endnu meget betvivler.

deres regelmæssige Gang. Sex Uger senere, da Chankrene paa den høire Arm vare helbredede, og de paa den venstre Arm vare i betydelig Bedring, begyndte han en Mercurialbehandling, der bevirkede en fuldstændig Helbredelse. Det er dog at bemærke, at de forud existerende Symptomer ei vare forbedrede ved Inoculationen, tvertimod vare Saarene paa Tonsillerne og paa Corona glandis endnu mere udvidede. — *Percys* Experiment blev ikke gjentaget af nogen anden, men der vare de, der uden selv at anstille Forsøg, udtalte sin Misbilligelse dermed. *Percys* egne Yttringer derom ere: „Ce n'est pas une decouverte, c'est seulement un aperçu, c'est si l'on veut, un delire de mon imagination.“

Diday, „Sur un procedé de vaccination preservatoire de la Syphilis constitutionelle, Paris 1849,“ har i den nyeste Tid foreslaaet en Inoculationsmethode for derved at hindre Syphilis fra at overgaae i Organismen. Han støtter sig til de Ricordske Principer, nemlig: Den constitutionelle Syphilis udvikler sig kun een Gang hos Mennesket; man kan være under Indflydelsen af den syphilitiske Diathese, eller være immun mod en ny Syphilis uden at have synlige Tegn paa Syphilis. Syphilis overføres fra Forældrene til Børnene, fra Moderen til Fosteret ved Circulationen, men jo ældre den bliver, jo mere den nærmer sig de tertiære Former, desto mindre Tilbøielighed har den til at overføres ved Arv; den forandrer maaskee da paa en anden Maade Børnenes Constitution. I Overeensstemmelse med disse Grundsætninger var det *Didays* Hensigt at modificere Constitutionen i Almindelighed, forend en existerende Chanker har havt Tid til at inficere Legemet. Han vilde opnaae dette Resultat ved selve den syphilitiske Gift indbragt directe i Blodet, men fortyndet og kommen til det Punkt, at den kun kan fremkalde en almindelig Disposition uden syphilitiske Phænomener; han vilde fremkalde en Tilstand lignende den, som man bevirker ved Vaccinematerien for at beskytte mod den variolose Gift. For at opnaae dette Resultat har *Diday* taget Blod af et Individ med tertiær Syphilis, med en syphilitisk Exostose, og dermed inoculeret 16 Individer med primær Syphilis, som ikke bleve underkastede nogen anden Behandling. De smaa Saar tilhelede uden at fremkalde nogen local Reaction, og de primære syphilitiske Phænomener lægedes til den sædvanlige Tid. Kun hos en af disse 16 udviklede der sig efter 8 Maaneder en almindelig Infection, men denne havde havt en indureret Chanker. *Diday* erklærede efter disse Resultater, at Erfaringen havde beviist Rigtigheden af hans theoretiske Anskuelser med Hensyn til de tertiære Tilfældes beskyttende Kraft mod den constitutionelle Syphilis.

Ved Bedømmelsen af disse Experimenter maa man erindre, at *Ricord* og hans Skole benegter Muligheden af de tertiære Tilfældes Overførelse fra Moderen til Fosteret, og dog vil *Diday*, at en Draabe af

dette samme Blod skal kunne fremkalde en særegen Disposition hos et forhen friskt Menneske. *Ricord* bestrider ogsaa *Didays* Ideer, fordi man ei kan vide om Inoculationen af Blodet har udovet nogen Indflydelse, da der ei viste sig nogen local Virkning, og dernæst beviser det Intet, at de inoculerede Individer ei fik constitutionel Syphilis, thi under de Omstændigheder, *Diday* har experimenteret, kommer der ingen constitutionel Syphilis, om man aldeles Intet foretager.

Didays Tanke var, som man seer, kun at imodegaae de constitutionelle Tilfælde, medens *Auzias-Turenne* derimod vil ved sin Methode kunne opnaae at gjore Individet uimodtageligt for den syphilitiske Gift i Almindelighed, og for at opnaae dette inoculerer han med selve Chankermaterien. Han vilde anvende denne Inoculation saavel som Prophylacticum som Curativum. Som man kunde vente blev *Auzias's* Forslag oieblikkelig heftig angrebet. At ville inoculere en Sygdom, som Individet maaskee aldrig skulde have paadraget sig, ja endnu mere, som det i Almindelighed staar i Individets egen Magt at undgaae, gjennem en langvarig og besværlig Behandling at ville bringe ham til et Punkt, som han aldrig selv har eftertragtet, og som han maaskee aldrig vil betragte som noget Gode, er en saa extravagant Idee, at den fortjente alvorlig Opposition. Denne var retfærdig og billig, og forsaavidt maa man ganske stille sig paa *Ricords* Side ved hans Optræden mod *Auzias-Turenne*; men naar han gaaer endnu et Skridt videre, og uden selvstændig Experimenteren forkaster Methoden som Curativum, da kan man ikke folge ham. Man kan ikke andet end finde det besynderligt, at den Mand, som gjennem Experimenteren har naaet sit nærværende Standpunkt, nu forkaster Experimentet, og fordi Methoden ved det første Oiekast forekommer usandsynlig, fordømmer den (see Lettres sur la syphilis, 32 & 33).

Medens *Auzias's* Forsøg paa Dyr og hans deraf dragne Resultater vakte megen Modstand i Paris, begyndte Sperino i Turin at syphilisere Mennesker[1]). Han støttede sig, som han siger, ikke alene til Resultaterne af *Auzias's* Forsøg paa Dyr, men ogsaa til analoge Facta, som han havde observeret hos Syphilitiske, navnlig havde det været ham paafaldende, at de offentlige Piger, som paa Grund af deres Ungdom og Skjønhed hyppigere vare udsatte for Smitte, og flere Gange om Aaret indkom i Hospitalet med Chanker, ikke ofte bleve angrebne af constitutionel Syphilis, medens derimod de Piger, der kom fra Provindserne med en liden simpel

---

[1]) Dog seer man af *Auzias's* Cours de syphilisation p. 14, at da han den 18de November 1850 annoncerede Syphilisationen i Académie des sciences, havde han allerede udført den paa Mennesker, men dette var i alle Tilfælde *Sperino* ubekjendt.

eller indureret Chanker, hyppig angrebes nogle Maaneder efter af constitutionel Syphilis. Ogsaa andre Læger, f. Ex. *Castelnau* ville have observeret en ved gjentagen Smitte erhvervet Immunitet; *Castelnau* vil saa ofte have bemærket den, at han endog har givet denne særegne Immunitet Navn af „saturation syphilitiqve.“

Facta som disse maa optages med megen Forsigtighed, saa længe man ei efter nøiagtige Observationer med Talstørrelser kan oplyse dem. *Parent-Duchatelet*, der med megen Nøiagtighed har anstillet Observationer med Hensyn til de offentlige Piger, vil have fundet, at et stort Antal af dem ere (uden nogensinde at have lidt af Syphilis?) „refractaire“ mod den syphilitiske Gift, han vilde endog efter de Data, der stode til hans Raadighed, gjøre den Beregning, at to Trediedele af disse Fruentimmer vare uimodtagelige for Smitten. Jeg har angaaende dette Punkt confereret med en af de herværende Visitatorer, Dr. *Lund*, der erklærer, at det efter hans Erfaring er en Undtagelse, naar en Puella publica ei angribes, men at derimod disse Menneskers Modtagelighed for Smitten synes at være meget forskjellig. En almindelig Observation er det nok, at tiltrædende Puellæ publicæ hyppigere angribes end de, der i længere Tid have været i Tjenesten, dette er ogsaa bemærket af de Læger, som hos os besørge Visitationen af de offentlige Fruentimmer.

Vi see altsaa, at Observationerne i denne Retning ere saa almindelige, at der maa ligge noget Sandt til Grund for dem, men uagtet jeg ikke er utilbøielig til at antage, at her i nogen Grad kan existere en Syphilisation, saa maa man dog ikke heller oversee andre nærliggende Aarsager, og især, at Delene ved den hyppige Brug blive mindre omfindtlige og excitable. Man kan ikke vel tænke sig, at Immunitet skulde kunne opstaae ved det ringe Antal Chankre, som det dog i Grunden er, der Tid efter anden erhverves paa sædvanlig Maade, i Forhold til det store Antal, der udfordres for at frembringe Syphilisationen ved de artificielle Inoculationer.

Sperino havde ligeledes bemærket, at store Saar efter suppurerende Buboner tilhelede snart, naar han satte flere artificielle Chankre.

Af disse og flere forskjellige Facta havde han uddraget den Slutning, at den constitutionelle Syphilis ei udvikler sig i et directe Forhold til Udstrækningen og Varigheden af de primære Saar, men at den tvertimod udvikler sig saameget sjeldnere, som de primære Saar have været tilstede i større Mængde. Støttet hertil vovede han at anstille Forsøg med Inoculationen af den syphilitiske Gift hos Mennesker, da han holdt sig forvisset om, at derved ei alene var Noget at vinde for Videnskaben, men at det ogsaa vilde være til sandt Gavn for den Lidende. De første Forsøg foretog han mod Slutningen af Januar 1851, som han selv siger

saavel med megen Forsigtighed som med megen Ængstelighed. Han forelagde Académie médico-chirurgicale i Turin sin förste Afhandling om Syphilisationen den 23de Mai 1851, efterat have foretaget en Række af Experimenter især paa de offentlige Fruentimmer, og i en Tid af 5 Maaneder inoculeret 52 Individer, hvorved han fandt de af *Auzias* hos Dyrene paaviste Facta paa det Bestemteste bekræftede.

Alle de inoculerede Fruentimmer lede ved deres Indtrædelse i Hospitalet af primær eller constitutionel Syphilis, der under de fortsatte Inoculationer forsvandt, idet Almeenbefindendet til samme Tid blev bedre. Flere Syge, og blandt dem nogle af Puellæ publicæ, anmodede selv om at maatte blive underkastede den ny Curmethode, paa Grund af de heldige Resultater, som de havde observeret deraf hos dem, som efter denne vare behandlede. Der blev i Anledning af disse Meddelelser udnævnt en Commission, bestaaende af 5 Medlemmer, nemlig *C. Pertusio*, *A. Sella*, *P. Frola*, *C. Demaria* og *F. Freschi*, för i Syphilicomet at overvære de af *Sperino* foretagne Forsøg.

Nu begyndte man ogsaa i Paris aabenlyst at syphilisere, dog foretoges de fleste Forsog i privat Praxis, og derfor, som det synes, paa en saa lidet ordnet Maade, at Resultaterne bleve meget forskjellige. Hertil bidrog vel tillige, at man i den første Tid var mere usikker om Maaden, paa hvilken man skulde gjennemføre Syphilisationen. Det eneste Hospital, hvori den blev forsøgt, var Val-de-grace, hvor *Marchal de Calvi*, som det sagdes, med Held foretog flere Forsøg.

Jeg har tidligere i Magazin for Lægevidenskaben, 6te B. p. 720 og flg., gjengivet nogle af de herhen hørende Sygehistorier, som man finder endnu nøiagtigere og ledsagede af Reflexioner i *Auzias's* Cours de syphilisation. Det uheldige Udfald, som enkelte af disse Tilfælde havde, gjorde at Académie de médecine søgte Leiligheden til at bringe Sagen ind for sin Domstol, og en saadan Leilighed udeblev ikke længe. En Dr. *L.*, der havde foretaget flere Inoculationer paa sig selv i den Hensigt at syphilisere sig, havde ogsaa betjent sig af Pus fra secundære Halstilfælde, der havde slaaet an. Han blev fremstillet i Academiet i November 1851, Dagen efterat *Auzias-Turenne* til Académie des sciences havde indleveret en Memoire angaaende Principerne for Syphilisationen, der bærer Præget af et saa nøiagtigt Studium af denne Gjenstand, at man kun maa undres over, at det har været muligt alene ved Forsøg paa Dyr at komme til disse Resultater. Academiet udnævnte i Anledning af det ovennævnte Factum en Commission bestaaende af *Begin*, *Ricord*, *Lagneau*, *Roux* og *Velpeau*, der skulde afgive sin Betænkning saavel over Inoculabiliteten af den secundære Syphilis, som over Syphilisationen. Det blev altsaa ikke for denne Commission, som for den Turinske, en Nodvendighed selv at

følge Udførelsen af Forsøgene, *Auzias-Turenne* havde ingen Hospitalsafdeling, og kunde af den Grund ei med Lethed tilveiebringe det nødvendige Materiale for Bedømmelsen. Der forelaae derfor Commissionen for Udførelsen af den sidste Deel af dens Hverv saa faa Data, at den derefter umulig kunde afgive nogen Dom, den maatte følgelig, uden at have Observationer at støtte sig til, afgive sin Kjendelse, og, at denne under disse Omstændigheder ikke blev Syphilisationen gunstig, var let at forudsee. I Academiet fremkaldte denne Rapport en levende og langvarig Discussion, men man vilde feile meget, om man kaldte den grundig, og den havde da ikke heller godt for at være det, thi den var ikke støttet til andet end aprioriske Raisonnements. Forgjeves søgte *Malgaigne* og *Depaul* at standse Academiet i sin Fordømmelsesdom over Syphilisationen, indtil man havde de nødvendige Data at støtte sig til; men som *Larrey* udtrykte sig, man ansaae Qvæstionen forud bedømt ved „le bon sens et la raison médical“ og man holdt sig til den af Commissionen udtalte Dom, at Inoculationen af Syphilis hverken kan forsvares som prophylaktisk eller curativ Methode.

Jeg yttrede paa det citerede Sted i vort Magazin, p. 729 i Anledning af Academiets Kjendelse: „Hermed er dog neppe endnu denne Sag endt, enkelte af de Facta, der ere fremkomne, synes at vise, at Syphilisation virkelig kan finde Sted, men at vi endnu kjende altfor lidt til naar den kan anvendes, og til Maaden, hvorpaa dette bør skee.“ Jeg troer denne Mening har viist sig at være rigtig.

Det var ikke alene i Académie de médecine, Syphilisationen mødte saa megen Modstand, den havde samme Skjæbne for en anden Domstol. Da Syphilisationen griber ind i den offentlige Hygiæne var det rimeligt, at den blev Gjenstand for høiere Auctoriteters Opmærksomhed, Politipræfecten i Paris lod, da Auzias-Turenne ansøgte om Tilladelse til i St. Lazare at foretage Experimenter med denne Methode, nedsætte en Commission under *Melier's* Præsidium, og forøvrigt sammensat af *Ricord*, *Conneau*, *Denis* og *Marchal de Calvi.* Denne Commission har senere afgivet sit Responsum, ifølge hvilket det er forbudt at experimentere med Syphilisationen i Parises Hospitaler. *Marchal de Calvi* har dog tilføiet, at han ifølge sine egne Observationer antager man bør anstille Forsøg for at erfare: 1, om et lidet Antal Inoculationer, satte til forskjellige Tider, kunne bringe den indurerede Chanker til at svinde og neutralisere den syphilitiske Diathese; 2, om lignende Inoculationer ikke ere istand til at udøve en helbredende Virkning paa den constitutionelle Syphilis; 3, om de ei have en bestemt Indflydelse paa Phagedænismen, der ofte modstaaer alle hidtil kjendte Midler. — For Diagnosens Skyld har man forsøgt talrige Inoculationer. Hvorfor skulde man modsætte sig lignende Forsøg, naar det gjælder Helbredelsen af Syphilis?

Det vil dog neppe kunne betvivles, at dette Forbud maa blive taget tilbage, naar man fra forskjellige Steder bliver overbeviist om, at disse Forsog dog idetmindste ingen Skade gjore. Man vilde da gjore Videnskaben en Tjeneste ved at give *Auzias-Turenne* en Hospitalsafdeling til fortsat Studium af Syphilis; at derved vilde udbringes gavnlige Resultater, derom kan man være forvisset.

Der gaves dog i Frankrige enkelte Mænd, der med Upartiskhed behandlede Sporgsmaalet om Syphilisationen, navnlig *Diday*, der underkastede den en grundigere Kritik, og *Cazenave*, der i sin Journal optog *Sperinos* forste Afhandling, som han omtalte meget fordeelagtig, og opfordrede til at opsætte med at afsige nogen Dom, indtil man havde tilstrækkelig mange Facta at støtte sig til.

Ikke meget heldigere end i det franske Academie har Syphilisationens Skjæbne været i Académie médico-chirurgicale i Turin, uagtet den af Academiet udvalgte Commission har havt Anledning til at see de Mange, der af *Sperino* ere behandlede, og som i hans fortrinlige Værk over Syphilisationen, der er publiceret i Januar 1853, nærmere ere omtalte. Hos 44, der ved Syphilisation vare helbredede for primær Syphilis, havde der ikke viist sig noget Symptom af constitutionel Syphilis, og hos 32, der ligeledes ved Syphilisation og uden Mercur vare helbredede for constitutionel Syphilis, havde der ikke viist sig noget Recidiv, uagtet der i nogle Tilfælde var forlobet flere Maaneder, i andre mere end et Aar, ja endog over to Aar. Af disse mange nøiagtige Forsog maatte man dog idetmindste have kunnet uddrage det Resultat, at man her er inde paa en Sag, der fortjener den storste Opmærksomhed, at her aabner sig for os et nyt Felt, der med Omhue maa studeres. Men det synes som man i hele denne Materie er gaaet frem efter forudfattede Meninger, man har fundet den saa paradox, at man ei har anseet det Umagen værd at anstille Forsog, ja det synes endog som man er gaaet endnu videre, det lader til, man ei har villet tro, hvad man har seet. I en kritisk Undersøgelse af den Turinske Commissions Beretning ved *Sperino*, som nylig er udkommen, citeres et Brev fra *Depaul* til *Sperino*, der er altfor mærkeligt til at jeg ikke her skulde gjengive det:

„Nous sommes très-etonnés de ce qve le rapport de votre Commission se fait si long-temps attendre; mais ce qvi nous a surpris bien d'avantage, c'est que ce rapport soit connu ici de vos adversaires avant que votre Académie en ait entendu la lecture. Tout le monde sait parmi nous que les conclusions vous sont défavorables.

On va même jusqua dire qve ce rapport a été élaboré et revu à Paris et qu'il ne vous reviendra qu'apràs de nombreuses modifications. Mais si cela est vrai, c'est une monstruosité scientifiqve! et pour mon

compte je n'aurais pas assez de mépris pour des hommes qui seraient capables d'une telle conduit!

Mais on a beau faire, s'il y a quelqve chose d'utile dans la syphilisation, on ne parviendra pas à l'étouffer. La question est maintenant suffisamment engagée, et c'est surtout a votre courage et a vos persévérants efforts qu'elle devra de vivre et d'être serieusement étudiée."

Efter disse Oplysninger kan man ikke undres over, at Academiet, efter Commissionens Forslag erklærede, at Syphilisationen hverken har nogen curativ eller prophylaktisk Virkning. Flere Medlemmer erkjendte dog, at man for nærværende Tid ei kan afgjore Sporgsmaalet om Syphilisationen, men ligesom i Pariserakademiet formaaede de ikke at standse Voteringen, og der gaves ikke *Sperino* Anledning til i Akademiet at forsvare Sagen.

Sperino har senere i en Kritik over Commissionens Arbeide med Noiagtighed gjennemgaaet dette og paaviist Skjævhederne deri. Han vil ogsaa fremtidig kunne virke for Sagen, da Auctoriteterne dog ei have ladet sig forlede til at hindre Syphilisationens Udforelse i Hospitalerne.

I Tydskland ere kun enkelte Forsog foretagne af *Sigmund*, men da de have været udforte i hans private Praxis, have de ikke afgivet Resultater. Det sees af Beretninger fra Cand. *Holst*, at *Sigmund* i Begyndelsen aldeles fordømte Syphilisationen, men da han i Turin havde seet de vundne Resultater, var han fordomsfri nok til at stille sig paa et andet Standpunkt, hvilket man med Bestemthed seer af den Kritik, som han nylig har givet over nogle af de om Syphilisationen udkomne Skrifter, som han slutter med folgende Ord: „— — glücklicher Weise steht die Wissenschaft nicht unter dem Pariser Areopag, und Wiederholungen und Fortsetzungen der Arbeiten in männlich ernster, parteiloser und gewissenhafter Weise, wie die angeführten, werden in einigen Jahren beweisen, das wir Recht hatten, als wir vor der k. k. Gesellschaft der Aerzte die Syphilisation zu einer umständlichen und unbefangenen Prüfung empfahlen; hätten der einmal gegebenen Verhältnisse es uns selbst gestattet, so würden wir im Sinne unseres damaligen Berichtes nicht angestanden haben, auch hier derlei Versuche zu unternehmen." Det sees heraf, at han langt fra at folge Akademiernes Dom opmuntrer til fortsatte Undersogelser. I Sverige ere enkelte Forsog anstillede, hvis Resultater jeg endnu ikke kjender.

Læren om Syphilisationen har paa det omfintligste berort den Ricordske Skole, den har allerede rokket enkelte af dens Grundsætninger, og truer med at gjore storre Omvæltninger. Modstanden fra denne Side er derfor let begribelig. Det synes dog som *Ricord* kommer i en besynderlig Stilling, denne praktiske Mand, der aldrig skyede Experimentet, standser her, og hvad der er meest at undres over, han taler om Irrigation med den syphilitiske Gift. Man erindre sig hans Satiriseren over

Desruelles, da denne yttrede, at en dobbelt Syphilis var vanskeligere at helbrede end en enkelt! *Ricord* bebreider dog ikke *Puche*, fordi han hos samme Individ med samme Materie har foretaget syv paa hinanden følgende Inoculationer.

Partierne kom ogsaa i Turin i Bevægelse, man var endnu for nær den franske Grændse; *Depauls* Brev viser os, at Forbindelsen mellem Paris og Turin maa være meget levende. *Sperinos* Udholdenhed havde dog formaaet at lægge altfor mange Facta i Rette, til at der ei i Turin skulde vise sig megen Sympathie for den ny Methode. Man seer, at ikke faa blandt de ældre Læger i Akademiet have forsøgt at standse det faldne Votum, og det synes som om den yngre Generation, der med egne Oine havde overbeviist sig om de fremstillede Factas Rigtighed, og som var upaavirket af Partistridigheder, lydelig i Akademiet har yttret sin Sympathie for Syphilisationen, og dette tør være et mægtigt Vink for dens fremtidige Skjæbne.

Den Modstand, Syphilisationen har mødt kunde antyde, at vor Behandling af Syphilis har naaet den Grad af Fuldkommenhed, at vi ikke længer bør anstille Forsøg med et usikkert Middel, og et Middel, om hvilket vi kunde antage, at det maaske vilde virke skadeligt. Der er virkelig ogsaa dem, der staae i den Formening, *Ricord* siger i sine Breve, at Syphilis udentvivl er en af de Sygdomme, mod hvilke Kunsten formaaer at udrette meest. Hvorledes dette harmonerer med hans Mening om, at den, der engang har havt constitutionel Syphilis, aldrig igjen vil kunne faae en indureret Chanker, med andre Ord, at naar den syphilitiske Dyskrasie engang er indbragt i Legemet, vil den ei igjen kunne udryddes, det veed jeg ikke. Men hvad Enhver veed, der har beskjæftiget sig med Behandlingen af disse Sygdomme, det er, at man aldrig kan forsikkre Nogen, der har lidt af constitutionel Syphilis om, at han for stedse er helbredet. Vi see, at Recidiverne endog efter den omhyggeligste Behandling ere mange, at disse indfinde sig snart kort Tid efter, snart efter Aars, ja efter Decenniers Forløb. *Ricord* har selv nylig anført et Exempel paa, at Syphilis, efter i 40 Aar at have været latent, atter brød frem. Vi see den tilsyneladende Helbredede bringe syphilitiske Børn til Verden, og alt dette forekommer efter de meest systematisk gjennemførte Mercurialcure. Vi ere vante til disse Uheld; gjennem Aarhundreder har Mercuren været anvendt mod denne Sygdom, og aldrig givet bedre Resultater, det er os derfor heller ikke paafaldende, at den nu viser sig ligesaa upaalidelig som altid forhen, det hindrer os ikke fra stedse paany at anvende den, fordi den dog er det sikkreste Middel, vi kjende.

Ikke nok med at Mercuren er utilforladelig i sine Virkninger, den fremkalder ofte alvorlige, ja endog farlige Følger, selv naar den har været anvendt med den største Forsigtighed. Alt dette hjælper ikke, vi tage

dog altid vor Tilflugt til Mercuren, fordi vi ikke kjende noget virksomt Middel, der er mindre farligt.

Forholder det sig nu saa, at vore nærværende Midler mod Syphilis deels ere utilstrækkelige, deels kunne have en uheldig Indflydelse paa Organismen, saa forekommer det mig, at vi ere i vor gode Ret, naar vi forsøge et nyt Middel, skulde dettes Virkning end ved første Øiekast forekomme usandsynlig eller endog urimelig, uprøvet bør det ei forkastes, vor aprioriske Kundskab strækker sig ikke langt.

Spørgsmaalet kan efter min Formening kun blive, i hvilke Tilfælde det kan være tilladt at forsøge Anvendelsen af Syphilisationen. Jeg har allerede talt om dens Anvendelse som Prophylakticum. Jeg er enig med Alle, som derom have yttret sig, at den er utilladelig, og at den savner al fornuftig Grund, dens Opfinder er nu ogsaa deri enig. Der kan altsaa kun blive Tale om at anvende Syphilisationen, hvor der allerede existerer Syphilis, men efter min Formening langtfra i ethvert Tilfælde, saaledes som man hidtil har gjort. Man har som bekjendt anvendt den saavel mod den primære som mod den constitutionelle Syphilis, dette billiger jeg ikke, jeg anseer den bestemt contraindiceret mod de primære Former.

Mod den ikke indurerede Chanker vil jeg ikke anvende Syphilisationen, fordi der her er større Sandsynlighed for, at den Syge ei skal faae constitutionel Syphilis. Jeg vil ikke underskrive den Ricordske Sætning, at den ikke indurerede Chanker aldrig skal kunne give Anledning til constitutionel Syphilis, thi ved egne nøiagtige Observationer har jeg overbeviist mig om det Modsatte. Blandt flere Exempler vil jeg kun nævne eet, fordi flere Colleger have fulgt dette; en Puella publica *K. Ellingsdatter*, der var observeret fra samme Stund, hun indtraadte paa denne Bane, blev i min Hospitalsafdeling behandlet for primære Tilfælde, simple Chankre, uden noget Spor af Induration, hun blev i de følgende Uger med største Opmærksomhed observeret, der indfandt sig til sædvanlig Tid constitutionelle Tilfælde, der antoge en meget haardnakket Charakteer, de trodsede i meget lang Tid alle Midler, og da hun endelig var helbredet, kom der snart igjen Recidiv, hvorfor hun endnu i dette Øieblik er under Behandling. Men, som jeg har yttret, det er som oftest saa, at disse Chankre alene ere locale, og jeg har derfor ikke Ret til at underkaste den Syge en lang og besværlig Behandling, i den Hensigt at befrie ham fra et Onde, som han maaskee aldrig skulde have faaet. Dersom der er en indureret Chanker, da vil *Ricord* betragte Indurationen som det første Phænomen af den constitutionelle Syphilis. Jeg underskriver heller denne Sætning end den førstnævnte, men jeg anseer den ikke hævet over enhver Tvivl, ikke saa sikker, at jeg heller her skulde tillade mig at bringe en saa besværlig Behandling som Syphilisationen i Anvendelse. Lad det da først

vise sig, at der virkelig kommer constitutionel Syphilis, forinden vi gribe til kraftigere Midler. Saameget mere finder jeg dette rigtigt som Begreberne om Induration ved en Chanker ere meget forskjellige.

Jeg anseer derfor Syphilisationen kun berettiget, hvor der existerer constitutionel Syphilis; thi dersom Syphilis er overgaaet i Organismen, da er der ingen Rimelighed for, at man ved Indbringen af ny syphilitisk Materie skal kunne skade, og man er derfor under disse Omstændigheder berettiget til at experimentere, naar man gjennem disse Experimenter anseer det muligt at opnaae noget Godt.

Om det i ethvert Tilfælde af constitutionel Syphilis er rigtigt at anvende Syphilisation, er et Spørgsmaal, som jeg senere kommer tilbage til, jeg vil her kun antyde, at jeg antager, den syphilitiske Dyskrasie gjennem Tiden modificeres saaledes, at den primære Materie ingen Indflydelse udøver paa den.

Efter de her i Korthed fremsatte Anskuelser har jeg handlet, jeg har aldrig tilladt mig at foretage en Inoculation med fremmed Materie hos den, der kun har lidt af primære Tilfælde. Ikke fordi jeg antager, at der gives forskjellige Arter syphilitisk Pus, men vel Pus af forskjellig Intensitetsgrad, og jeg veed ikke med fuldkommen Sikkerhed endnu, om Indflydelsen deraf paa nogen Maade kan være forskjellig. Alle de, jeg har syphiliseret, have havt constitutionel Syphilis i dens forskjelligste Perioder, og ere dels forud behandlede med alt, hvad Kunsten kjender, deels have de ikke tidligere været underkastede nogen Behandling, da jeg har anseet det at være af Vigtighed under begge disse Forholde at samle Observationer. Dersom man først vilde anvende Syphilisationen, naar alt andet var forsøgt, kunde man umulig faae nogen klar Idee om dens Virkning; thi under deslige Omstændigheder veed man ei, hvad der tilhører Syphilis, og hvad der tilhører Indflydelsen af anvendte Midler, navnlig Mercuren. Det er ofte vanskeligt eller umuligt at skjelne disse Tilfælde fra hinanden.

Naar man vil syphilisere en Person, maa man først undersøge hans Almenbefindende, især maa man være opmærksom paa, om der i noget Organ existerer nogen inflammatorisk Tilstand, da denne i saa Fald først maa hæves, forend man begynder Syphilisationen, da de artificielle Saar ellers kunne antage en slem Charakteer. Man bør ikke heller, idetmindste ikke i den første Tid man experimenterer, tage altfor svage Individer i Behandling, og heller ikke Drikfældige; med deslige Subjecter har jeg havt min store Nød. Man kan lade den Syge, forinden man begynder Behandlingen, tage nogle Bade, sørge for at hans Afføring er i Orden, regulere hans Diæt, stille ham under gunstige hygiæniske Betingelser, og erholde hans eget Samtykke til Gjennemførelsen af denne Cur-

methode. Det maa dog vel bemærkes, at her ved Reguleren af Diæten ei forstaaes at sætte den Syge paa en streng Diæt, som han ei heller vil finde sig i, da Appetiten under Curen tiltager; der er kun Spørgsmaal om en ordentlig Diæt. Jeg har stedse ladet mine Syge faae fuld Hospitalskost, den de godt have tæret. I Reglen har jeg anvendt Syphilisationen uden Hjælp af noget andet Middel, kun hos enkelte Syge er Mercur eller Iod tillige benyttet og da i Almindelighed efter endt Syphilisation; herom sees Alt paa det nøiagtigste i Sygehistorierne.

Ved Anbringelsen af de artificielle Chankre har man anvendt forskjellige Fremgangsmaader. *Auzias-Turenne* fremsætter i sit Brev til *A. Latour* som almindelig Regel, at successivt bibragte Chankre syphilisere mere end et lignende Antal, der forekomme samtidigt. Men da det vilde være altfor langvarigt at opnaae den fuldkomne Syphilisation ved successive Chankre, tilraader han mod Slutningen af Behandlingen at lade Inoculationerne følge hurtigere paa hverandre, og gjøre flere samtidigt, da der nu ei længer er nogen Fare for, at de skulle fremkalde nogen Betændelse. Han tilraader saaledes i Begyndelsen kun at gjøre 1 Inoculation af Gangen, med 8—10 Dages Mellemrum, men senere, naar Chankrene ikke længer have nogen Intensitet, flere Inoculationer hver 2den eller 3die Dag, eller endnu oftere. Senere angiver han 3 forskjellige Maader: Chankrene kunne inoculeres den ene efter den anden, saaledes at den paafølgende først anbringes, naar den foregaaende er ved at hele; eller den ene efter den anden, men saaledes, at No. 2 sættes naar No. 1 er midtveis; eller de kunne alle bibringes paa eengang. I første Tilfælde udfordres de færreste Chankre og den længste Tid, i sidste Tilfælde den korteste Tid og de fleste Chankre.

Sperino anbragte i Begyndelsen 3 eller 4 Chankre af Gangen, og gjentog Inoculationen 1 eller 2 Gange om Ugen. Efter paa denne Maade at have anbragt 24—30 Chankre viste der sig efter Inoculationen kun ganske smaa Pustler, der svandt hen efter 5—6 Dage. Senere lod han Inoculationerne følge hurtigere paa hverandre, hver 2den eller 3die Dag, og han satte hver Gang flere Chankre. Hans Grund er denne: de første artificielle Chankre ere større, mere inflammerede, smerteligere og dybere end de efterfølgende; men dersom man istedetfor at sætte to eller tre Chankre af Gangen, sætter 12, 15 eller 20, og dersom man efter to eller tre Dage atter sætter et stort Antal, har man den Fordeel, at ei engang de første artificielle Chankre blive saa store, saa inflammerede og saa smertelige, som naar man lader dem flere Dage staae alene, deres forskjellige Stadier ere kortere, de cicatricere hurtigere, de efterlade mindre Ar og de primære og secundære Tilfælde, som Individet har, forsvinde hurtigere. Senere er han gaaet endnu videre og har sat indtil 60 Inocula-

tioner ad Gangen, men Resultatet heraf var, at Immuniteten indfandt sig forinden de syphilitiske Phænomener vare hævede, eller efterat være forsvundne vendte de snart igjen tilbage. Han har derfor atter begyndt med et ringere Antal ad Gangen, og sætter nu 6—10 paa eengang. Medens disse første Chankre ere i den progressive Periode, er det ikke nødvendigt eller hensigtsmæssigt at foretage nye Inoculationer, fordi de derved fremkaldte Chankre næsten altid standse de førstes Gang, og bevirke, at de tidligere indtræde i Cicatrisationsperioden. Dersom han første Gang har sat færre end 10 Chankre, sætter han ligesaa mange sex eller otte Dage senere, for at de første ei skulle udvikle sig altfor meget.

Naar de förste Chankre indtræde i Transformationsperioden, maa man strax foretage en ny Inoculation og sætte et lignende Antal Chankre. Men dersom disse ikke udvikle sig altfor meget, maa man idetmindste for det første ei sætte flere. Udvikle de sig derimod stærkt, maa man foretage nye Inoculationer og sætte mange Chankre i korte Mellemrum, og følge den samme Regel for alle de følgende artificielle Chankre.

Dersom disse Chankre ikke opnaae en stærkere Udvikling, og deres progressive Periode er meget kort, maa man ved den tredie Inoculation ei sætte flere end 2—6 Chankre, for at disse kunne opnaae en stærkere Udvikling, og derved frembringe en heldig Virkning paa de tilstedeværende syphilitiske Tilfælde.

Saafremt alle tidligere Inoculationer kun have fremkaldt smaa og kortvarende Chankre, og der til samme Tid ei er foregaaet nogen Bedring med den syphilitiske Affection, bør man afbryde Behandlingen 10 til 14 Dage, og naar man igjen paabegynder den, sætte 2 til 4 Chankre hver Gang med lange Mellemrum.

Naar de syphilitiske Phænomener ere svundne, kan man, for at afkorte Behandlingen og hurtigere opnaae Immunitet, sætte 15—20 Chankre paa eengang med 5—10 Dages Mellemrum. Paa denne Maade blive Pustlerne snart smaa, kortvarende og aborterende, indtil man endelig kommer til absolut Immunitet.

Man har anfört disse forskjellige Fremgangsmaader som et Beviis imod selve Syphilisationens Realitet, men jeg begriber ikke denne Tankegang; fordi man ei med eengang har i denne Sag udforsket Alt, saa skulde der ei være nogen Sandhed i det Hele. Skulde dette Raisonnement være rigtigt, saa vilde nok de fleste Nyheder i Medicinen blive forkastede. For den, der selv har praktiseret Syphilisationen, er det let begribeligt, hvorledes man er kommen ind paa disse forskjellige Fremgangsmaader. Hvad mig selv angaaer, da har jeg ogsaa varieret noget. I Begyndelsen satte jeg 2 Chankre hver 6te Dag, jeg satte kun 2 ad Gangen, fordi jeg var ængstelig for en for stærk Virkning, og jeg valgte Mellemrummet af 6

Dage, fordi vi see, at 5 Dage i Almindelighed ere nødvendige for at udvikle Indurationen i Chankeren, som da efter den sædvanlige Forklaring vil sige det samme som at føre den syphilitiske Materie over i Organismen. Da Saarene begyndte at aftage i Størrelse, satte jeg hver Gang 4 Chankre, senere 6—10. Mellemrummet mellem Inoculationerne lod jeg lige henimod Immunitetsperioden forblive det samme, men mod denne Periode afkortede jeg Tiden, saaledes, at jeg enkelte Gange inoculerede endog hver Dag. — Der medgik for de fleste Behandlede lang Tid ved denne Fremgangsmaade, hvorfor jeg ved min sidste Række af Forsøg har i Almindelighed strax fra Begyndelsen sat 6 Chankre med 3 Dages Mellemrum; efterhaanden har jeg forøget Antallet til 9 eller 12, men jeg har den hele Tid holdt fast ved Mellemrummet af 3 Dage. Ogsaa paa denne Maade medgaaer meget lang Tid, men efter den Erfaring, jeg hidtil har om Syphilisationens Virkning, nærer jeg megen Mistillid til den Immunitet og til den Helbredelse, der opnaaes gjennem en kort Behandling. Paa dette Sted skal jeg ikke gaae nærmere ind herpaa; naar jeg har leveret mine Observationer, kommer jeg igjen tilbage til dette Punkt.

Man har lagt megen Vægt paa de Steder, paa hvilke man har anbragt Inoculationerne. *Sperino* valgte i Begyndelsen Underlivet, som det almindelige Sted for Inoculationen. — *Diday* gjorde ham bestemte Bebreidelser fordi han satte dem paa dette Sted, hvortil dog *Sperino* meget rigtig oplyser, at det i Almindelighed kun er efter nogle af de første Chankre, der kommer saa betydelige Ar, at det kan være noget at tale om, og at de efter nogle Maaneders Forløb ikke ere meget iøinefaldende. For dog at undgaae denne Bebreidelse har han i den senere Tid anbragt Inoculationerne paa Siderne af Brystet, men det har flere Gange hændt ham, at de Syge selv have forlangt at inoculeres paa Underlivet, fordi de her lettere kunne forbinde deres Saar. Jeg har den hele Tid kun inoculeret paa Armene og paa Laarene, forøvrigt ville de graphiske Figurer, der medfølge, anskueliggjøre min Fremgangsmaade. Man seer af disse, hvorfra Materien er tagen, Navn, Sygestuens Litera og Sengens Numer, hvorledes Materien fra de først anbragte Chankre er ført videre, indtil det ved sorte Punkter er betegnet at Materien er bleven uvirksom. Der er da atter fra et andet Sted indbragt ny Materie, hvis videre Forplantelse paa samme Maade kan forfølges. Hvor Materien er ført fra den ene Extremitet til den anden, der vil man af de hosføiede Pile kunne bestemme, i hvilken Retning Overførelsen er skeet.

Hvor Syphilisation mere end eengang er foretagen, ere Inoculationerne fra den første Gang afsatte med Sort, fra den anden Gang med Rødt. Saalænge som en Materie har bevaret sin Inoculabilitet, har jeg stedse benyttet Materien fra de sidste Inoculationer. Naar Virkningen af denne

er bleven svagere, har jeg indbragt anden Materie, som naar Syphilisationen ei har været meget længe fortsat, i Almindelighed slaaer bedre an, og jeg har stedse paa det noiagtigste noteret, hvorfra Materien er kommen, saaledes at det i ethvert Tilfælde kan sees, hvorlangt den har været fra sit Udgangspunkt. Valget af Materie er en meget væsentlig Sag. Efter de Anskuelser, jeg har om de Tilfælde, hvori Syphilisationen er tilladelig, har jeg kun enkelt Gang kunnet benytte Materien fra den, der skulde syphiliseres, da de primære Tilfælde, om de end bestaae, efterat de constitutionelle ere udbrudte, oftest ere indtraadte i Transformationsstadiet, saa de ei længer give inoculabel Materie. Den Materie, der har storst Sandsynlighed for at fremkalde kraftig Virkning og holde sig i længere Tid, er den, der tages fra en Chanker, der har fremkaldt en suppurerende Bubo, men heller ikke dette er sikkert.

Jeg bedækker altid de sidst foretagne Inoculationer med Uhrglas, deels fordi Pustlernes Udvikling derved befordres, deels ogsaa fordi jeg derved med Bestemthed veed, hvilke de sidste Inoculationer ere. Man maa især i den forste Tid af Syphilisationen vogte sig vel for at Glassets Rande trykke sig for stærkt ind i Huden, da derved let kan opstaae erysipelatøse Tilfælde, der endog kunne medføre Fare.

Den Syge bor i den forste Tid af Behandlingen forblive liggende, da man derved er mere sikkret for, at de forste og meget store Saar ei antage nogen slet Beskaffenhed. Sætter man Inoculationerne paa Laarene, behover man neppe at give nogen Forskrift i denne Henseende, da den Syge føler saa stærke Smerter ved at gaae, at han heller forbliver i sin Seng.

Efter disse foreløbige Bemærkninger gaaer jeg over til Observationerne, som jeg meddeler fuldstændigt. Forsogene ere udforte med al den Nøiagtighed, som det har staaet i min Magt at anvende. Jeg meddeler alle de Tilfælde, jeg har havt i min Afdeling af Hospitalet, ikke en eneste Inoculation er foretagen, med mindre den her vil findes anført.

Første Observation.

Ecthyma syphiliticum, Tubercula mucosa mellem Tæerne, paa Sliimhinden i Fauces og i Mundvigerne, Syphilisation, Helbredelse.

Pigen *Olea Nilsdatter*, 56 Aar gammel, indkom den 27de October 1852 i Rigshospitalet. Over hele Legemet, i Hovedet, saavelsom paa Truncus og Extremiteterne, sees hist og her omspredte Cruster af forskjellig Form og Storrelse og af forskjellig Farve, brune eller faldende mere i det Grønne. De ere den secundære Form efter mindre og storre Pustler, især synes store Ecthyma-Pustler at være gaaede forud. Paa det venstre Anticrus sees flere af disse Cruster af en ualmindelig Storrelse,

som af en Rhupia, at flyde sammen og danne en langagtig crustøs Flade, hvor man mellem de sprukne Cruster seer det tynde, skiddenfarvede Pus vælte ud. Især om de mindre Skorper finder man den kobberrøde Areola udviklet. — Bag i Nakken sees ved Haargrændsen mange smaa Hudtuberkler, som paa eet Sted danne en Halvcirkel med frit Centrum. Mellem Tæerne paa venstre Fod sees store, ulcererende Tubercula mucosa. Sliimhinden paa Palatum molle, Crus ant. Veli sinistrum, Uvula og Radix lingvæ ere besatte med flade, ulcererende Tubercula mucosa. I begge Mundviger er der mucose Tuberkler, og paa den høire Side er der tillige Revner og Excoriationer. Der er nogen Smerte ved Synkningen.

Hun er forbeholden med Hensyn til Antecedentia, hun fortæller, at hun for 10—12 Aar siden havde en Affection ved Genitalia paa samme Tid som hun havde havt Coitus med en Militær; ½ Aar senere indfandt sig Smerter især i venstre Been, der siden den Tid jevnlig have indfundet sig. Noget Exanthem har hun ikke havt forinden i Sommer, da efter forudgaaende Smerter i alle Lede, som havde en tydelig natlig Exacerbation, Pustler brøde frem hist og her, hvorefter der udviklede sig Saar, som senere bedækkedes med Cruster.

$^{29}/_{10}$ 52. Inoculation Nr. 1 paa begge Arme med syphilitisk Materie fra Nr. 1765, *Nils Henriksen*, der var indlagt i Hospitalet for et primært, ikke indureret Saar paa Glans, erhvervet i England for 3 Uger siden. Ved Inoculation fra dette Saar til hans eget Laar erholdtes positivt Resultat.

$^{30}/_{10}$ 52. Der viser sig nogen Rødhed paa begge Inoculationssteder, og det synes som om Epidermis begynder at hæve sig i Midten af denne Rødhed.

$^{3}/_{11}$ 52. Der har allerede i 3 Dage viist sig tydelige Pustler, som nu ere rumperede, og Saarene tiltage i Størrelse, især paa høire Arm, hvor Diameteren er 4‴. Rødheden i Omkredsen er især paa denne Arm intens. Hun klager tillige over Smerter i Saaret og i hele den høire Arm.

$^{4}/_{11}$ 52. Inoculation Nr. 2 paa begge Arme, Materien blev tagen fra de første Saar paa Armene.

$^{5}/_{11}$ 52. En let Rødhed om Inoculationerne fra igaar.

$^{6}/_{11}$ 52. Der viser sig paa den høire Arm efter sidste Inoculation en allerede rumperet Pustel. Paa venstre Arm Rødhed, men ingen Elevation af Epidermis. — Den Syge bemærker, at Smerterne i Benene ikke ere saa stærke, som da hun indkom i Hospitalet.

$^{7}/_{11}$ 52. Paa venstre Arm er der efter sidste Inoculation en rumperet Pustel.

$^{8}/_{11}$ 52. Efter de sidste Inoculationer er der smaa charakteristiske Ulcera, det paa den høire Arm er størst. Saarene efter de første Inoculationer begynde at tilhele. Smerterne i Extremiteterne aftage fremdeles.

$^{9}/_{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar tiltage i Størrelse, de ere ligesaa lidt som de første forbundne med nogen Induration.

$^{10}/_{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar ere 2—3‴ i Diameter, de tiltage ikke saa hurtig, som de første, og ere heller ikke ledsagede af den Betændelse eller rigelige Secretion, som de første. Hun klager over Smerter under de store Cruster paa venstre Been. Crusterne paa de

øvrige Steder falde mere og mere af. Affectionen paa Palatum synes at være avanceret noget længer fremad.

Fra det sidste Inoculationssaar paa høire Arm Inoculation (Nr. 3) til begge Arme, og desuden paa venstre Arm med Materie fra en Kat, der var inoculeret fra U—4 for nogle Dage siden.

$^{12}/_{11}$ 52. Efter de sidste Inoculationer var der igaar nogen Rødhed, idag er der allerede rumperede Pustler. Inoculationssaarene Nr. 2 begynde at tilhele. Tubercula mucosa paa den bagerste Deel af Palatum ere i Tilbagegang, medens de fortil synes at udbrede sig mere. Hun har mindre Besværlighed ved Synkningen.

$^{13}/_{11}$ 52. Hun klager bestandig over Smerter i Saarene under de store Cruster paa venstre Læg og i de mucose Tuberkler mellem Tæerne.

D. Cataplasma emolliens.

$^{15}/_{11}$ 52. De store Cruster paa venstre Been ere affaldne, Saarene bedækkes med Cerat. Inoculationen fra Katten har ikke slaaet an.

$^{16}/_{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar have udvidet sig, der er rigelig Secretion.

Der foretages ny Inoculation (Nr. 4) fra disse til begge Arme.

$^{17}/_{11}$ 52. Efter Inoculationen igaar allerede paa begge Arme Pusteldannelse med megen Rødhed i Omkredsen.

$^{19}/_{11}$ 52. Den sidste Inoculation paa venstre Arm tiltager hurtigt, der er en Pustel af $2^{1}/_{2}'''$ Diameter, opfyldt med guul Materie og omgiven med en intens rød Areola. Paa høire Arm er Pustelen endnu liden.

$^{22}/_{11}$ 52. Pustlerne efter de sidste Inoculationer, Nr. 4, ere rumperede, Saaret er paa høire Arm $2'''$ i Diameter, paa venstre Arm over $4'''$. De tidligere Inoculationssaar ere i Tilbagegang, men i forskjellig Grad paa de forskjellige Arme, Saarene i Halsen ere aftagne. Inoculation (Nr. 5) paa begge Arme fra de sidste Inoculationssaar.

$^{23}/_{11}$ 52. Der er Pusteldannelse efter Inoculationen igaar. De tidligere Inoculationssaar bedækkede med tørre, brune Cruster, omkring nogle af dem er der stærk Rødhed, og de ere smertelige.

$^{27}/_{11}$ 52. Pustlerne efter de sidste Inoculationer ere brustne og Saarene tiltage hurtigt i Størrelse. Tilfældene i Halsen aftage mere og mere, Smerterne i Saarene paa Læggen og mellem Tæerne ere forsvundne. I Nakken er der i den sidste Tid fremkommen enkelte smaa Tuberkler, den forhen omtalte Halvcirkel er nu udfyldt til en heel Cirkel.

$^{28}/_{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar udvide sig fremdeles, især det paa høire Arm. Inoculation (Nr. 6) til begge Arme, som sædvanlig fra de sidste Inoculationssaar.

$^{30}/_{11}$ 52. Allerede igaar Udvikling af Pustler paa begge Arme, paa den venstre Arm er Pustlen allerede brusten.

$^{3}/_{12}$ 52. Inoculationen Nr. 3 paa høire Arm har den hele Tid været bedækket med Uhrglas, og det synes her som ved tidligere Leiligheder, at det befordrer Udviklingen af Saaret, naar det er bedækket med Glas. Efterat Glasset igaar er aftaget, er Saaret, der var dybt og stærkt betændt i Omkredsen, allerede paa Vei til at tilhele. — Crusten efter Inoculationen Nr. 1 paa venstre Arm er affalden, og der sees en meget

liden, superficiel Ulceration. Inoculationen Nr. 2 paa samme Arm viser sig fremdeles betændt, og omgiven af en Furunkel lignende Svulst.

D. Cataplasma emolliens.

De sidste Inoculationssaar gaae langsomt fremad.

4/12 52. Der er igaar indtraadt stærk Feber.

6/12 52. Feberen ophørte allerede igaar. Inoculation (Nr. 7) fra sidste Saar paa høire Arm til høire Laar, og fra venstre Arm til venstre Laar.

7/12 52. Efter Inoculationerne igaar viste der sig smaa Pustler. Inoculationssaarene paa begge Arme ere nær ved at tilhele, med Undtagelse af Nr. 2 paa venstre Arm. Tubercula mucosa paa Palatum er der kun ubetydelige Spor af, Saarene og Tuberklerne i Mundvigene aftage, Tuberklerne i Nakken fordetmeste forsvundne, Saarene paa venstre Læg blive mindre.

12/12 52. De sidste Inoculationssaar have udviklet sig langsomt, de ere omtrent 2 Linier i Diameter, uden synderlig Rødhed i Omkredsen og uden Induration. Inoculation (Nr. 8) paa Laarene fra de sidste Saar sammesteds.

13/12 52. Der er allerede brustne Pustler efter de igaar foretagne Inoculationer.

14/12 52. Tubercula mucosa i Halsen ere nu ganske forsvundne.

16/12 52. Inoculationen Nr. 4 paa venstre Arm har ogsaa begyndt at inflammere, der er stærk Rødhed i Omfanget.

D. Cataplasma emolliens.

17/12 52. De sidste Inoculationssaar paa Laarene ere hurtigt tiltagne i Størrelse. Efter de første Inoculationer paa Laarene er der stærk Betændelse.

D. Cataplasma emolliens.

18/12 52. Inoculation (Nr. 9) paa begge Laar fra de sidste Inoculationssaar.

19/12 52. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der Rødhed, og Epidermis er allerede noget eleveret.

20/12 52. Der har atter indfundet sig Feber.

21/12 52. Efter de sidste Inoculationer er der paa det høire Laar et lidet Saar, paa det venstre er der endnu en stor Pustel af 2‴ Diameter.

22/12 52. Pustelen paa det venstre Laar er rumperet.

24/12 52. Feberen er ophørt. Inoculationssaaret Nr. 1 paa venstre Laar er omtrent 4‴ i Diameter, det er rundt, indtager hele Hudens Tykkelse, med afskaarne Rande, betændt Omkreds; paa høire Laar derimod er Saaret i Begreb med at cicatricere. Inoculationssaarene Nr. 2 paa Laarene ere af omtrent 4‴ Diameter, haarde, ikke fordybede. Inoculation (Nr. 10) til Laarene fra de sidste Saar.

26/12 52. Efter de sidste Inoculationer sees brustne Pustler.

27/12 52. Saarene paa venstre Læg fuldkommen tilhelede, Saarene mellem Tæerne aftagne. Crusterne efter Inoculationerne Nr. 1, 2 og 3 paa venstre Arm ere affaldne, der er ingen Ulceration under.

30/12 52. Inoculation (Nr. 11) til Laarene fra de sidste Inoculationssaar. Tuberklerne i Nakken forsvundne, der viser sig kun nogen Pigmentforandring paa de Steder, hvor de havde deres Sæde.

$^{31}/_{12}$ 52. Efter Inoculationen igaar er der Pustler med en svag rød Areola.

$^{5}/_{1}$ 53. Inoculation (Nr. 12) til Armene fra de sidste Inoculationssaar paa Laarene.

$^{6}/_{1}$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der begyndende Pustler.

$^{11}/_{1}$ 53. De sidste Inoculationssaar endnu meget lidet udviklede, neppe over $1^{1}/_{2}$''' i Diameter. Inoculation (Nr. 13) til Armene fra de sidste Saar.

$^{12}/_{1}$ 53. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der rumperede Pustler.

$^{13}/_{1}$ 53. Den næstsidste Inoculation paa venstre Arm er allerede i Begreb med at tilhele. Der viser sig i de sidste Dage en vesiculøs Eruption ved venstre Ala nasi.

$^{15}/_{1}$ 53. De gamle Inoculationer paa Armene ere alle tilhelede. Hun klager i den sidste Tid over Dolores osteocopi i begge Claviculæ og Overarme, Smerterne tiltage om Aftenen, naar hun er kommen tilsengs, og vedvare til næste Dag henad Formiddagen.

$^{17}/_{1}$ 53. De sidste Inoculationssaar ere meget smaa og superficielle, og afsondre ubetydelig Pus. Inoculation (Nr. 14) til høire Arm fra den anden Syphiliseredes, U Nr. 3, venstre Laar, og en anden Inoculation til samme Arm fra det sidste Inoculationssaar hos hende selv paa høire Laar; til venstre Arm fra U Nr. 3s venstre Laar, og fra sidste Inoculationssaar paa venstre Arm.

$^{18}/_{1}$ 53. Efter alle 4 igaar foretagne Inoculationer er der brustne Pustler.

$^{19}/_{1}$ 53. Hun klager idag over Smerter fra Clavicula ned til Sternum.

$^{23}/_{1}$ 53. De sidste Inoculationssaar gaae langsomt fremad. Inoculation (Nr. 15) til begge Arme fra de sidste Saar hos hende selv paa høire Laar og venstre Arm.

$^{24}/_{1}$ 53. Efter Inoculationerne igaar Rødhed, men ingen Pusteldannelse.

$^{29}/_{1}$ 53. De ubetydelige Inoculationssar, der vare fremkaldte ved Materien fra U—3, ere cicatricerede, og de sidste Inoculationer have ei fremkaldt noget Saar, saa Inoculationen ei kan fortsættes med Materie fra hende selv.

$^{31}/_{1}$ 53. Inoculation (Nr. 16) paa begge Arme fra U—3s høire Laar. Saaret hidrørte fra sidste Inoculationssaar paa høire Arm fra U—4 selv.

$^{4}/_{2}$ 53. Paa venstre Arm var der igaar Spor af, at Epidermis havde løsnet sig efter sidste Inoculation, og der saaes en Smule Vædske, men idag er den ubetydelige Excoriation tilhelet.

$^{6}/_{2}$ 53. To Inoculationer (Nr. 17) til hver Arm med Pus fra H—3, Nr. 154. (Nr. 154 indkom i Hospitalet d. $^{28}/_{1}$ 53, led af constitutionel Syphilis, og blev strax inoculeret fra et af de aborterende Saar hos U—4, med negativt Resultat, derfor $^{1}/_{2}$ 53 ny Inoculation fra et lidet Saar hos U—3, der den $^{17}/_{1}$ 53 var kommen fra U—4. Denne Inoculation slog an, der dannedes et lidet charakteristisk Saar.)

$^{7}/_{2}$ 53 Efter de igaar foretagne Inoculationer er der brustne Pustler.

$^{9}/_{2}$ 53. Der er udviklet store Pustler.

Inoculation (Nr. 18) fra B—2, Nr. 201 (Nr. 201 indkom i Hospitalet den $^{6}/_{2}$ 53 med constitutionel Syphilis, og blev strax inoculeret

fra II—3, Nr. 154, hvorefter der 9/2 53 var udviklet store Pustler) til hoire Laar.

11/2 53. De den 9de til hoire Laar foretagne Inoculationer fra B—2 have fremkaldt store Pustler, af 2½''' Diameter.

12/2 53. Efter de den 6te foretagne Inoculationer paa Armene viser sig 4 charakteristiske Saar. Inoculation (Nr. 19) fra disse til Armene.

14/2 53. Saarene paa Armene, især paa den venstre efter Inoculationen den 6/2, tiltage i Størrelse, ere bedækkede i Bunden med et fleskartet Belæg. Inoculationerne fra den 12te slaae an paa hoire, men ei paa venstre Arm.

15/2 53. Paa hoire Laar er der vel udviklede Saar; Inoculation (Nr. 20) fra disse til samme Laar.

17/2 53. Efter sidste Inoculation paa venstre Laar 2 store Pustler med intens rød Areola.

18/2 53. Inoculation (Nr. 21) til begge Arme fra venstre Arm. De sidste Inoculationer paa hoire Laar have kun fremkaldt superficielle Saar. Inoculation fra disse til hoire Laar. De den 9de satte Inoculationer paa hoire Laar tiltage i Størrelse; Inoculation fra disse til venstre Laar.

19/2 53. Saarene paa hoire Laar fra 9/2, som, medens Glasset bedækkede dem, stadig tiltoge i Udvikling, ere, efterat dette igaar blev aftaget, strax bedækkede med Cruster, og de ere mindre inflammerede.

21/2 53. Af Inoculationerne paa Armene fra den 18/2 har kun een paa hver Arm slaaet ubetydeligt an. De sidste 4 Inoculationer paa Laarene have slaaet an.

23/2 53. Inoculation (Nr. 22) til hoire Arm med Materie, der ved Professor *Retzius* velvilligen er mig tilsendt fra Stockholm, den er tagen af en Chanker, som engang havde været cauteriseret. Det var nødvendigt at erholde Materie andetstedsfra, da her i flere Maaneder ei havde været et eneste syphilitisk Saar, der gav inoculabel Pus.

24/2 53. To Inoculatoner (Nr. 23) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene.

25/2 53. To Inoculationer (Nr. 24) til hoire Arm med Materie igaar modtaget fra Professor *Retzius*, den er tagen af en 14 Dage gammel indureret Chanker.

28/2 53. Inoculationerne med Materien fra Stockholm have ikke slaaet an. Den samme Materie har frembragt charakteristiske Saar hos U—15, Nr. 307 (Nr. 307 lider af sildige Hudtuberkler, og er nylig tagen under Behandling med Syphilisation).

1/3 53. To Inoculationer (Nr. 25) med Materie igaar modtagen fra Stockholm.

2/3 54. To Inoculationer (Nr. 26) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene, der ere 1½''' i Diameter, ikke meget dybe med fleskagtig Bund.

4/3 53. Inoculationen paa Armene har ikke slaaet an. (Ogsaa denne Materie har slaaet godt an hos U—15.) De sidste Inoculationer paa Laarene slaae an.

5/3 53. Dolores osteocopi i Clavicula og Sternum ophorte.

$^{8}/_{3}$ 53. To Inoculationer (Nr. 27) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene.

$^{10}/_{3}$ 53. Der er Pustler, hvoraf nogle ere rumperede, efter de sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{11}/_{3}$ 53. Der er i de sidste Dage i Vola manus bemærket enkelte Indurationer af Epidermis, i den venstre Haand er der en begyndende Desqvamation.

$^{14}/_{3}$ 53. To Inoculationer (Nr. 28) til hvert Laar fra de sidste smaa, men charakteristiske Saar sammesteds.

$^{19}/_{3}$ 53. Inoculation (Nr. 29) med Materie igaar ankommen fra Stockholm til høire Arm.

$^{20}/_{3}$ 53. De sidste Inoculationer paa høire Laar have ikke slaaet an. To Inoculationer (Nr. 30) til hvert Laar fra de sidste Saar paa venstre Laar.

$^{25}/_{3}$ 53. Inoculationen paa høire Arm med Materien fra Stockholm har ikke slaaet an. Inoculationerne paa Laarene have slaaet an. To Inoculationer (Nr. 31) til hvert Laar fra de sidste Saar sammesteds.

$^{27}/_{3}$ 53. To Inoculationer (Nr. 32) til hvert Laar fra U—15.

$^{28}/_{3}$ 53. De sidste Inoculationer slaae an.

$^{30}/_{3}$ 53. To Inoculationer (Nr. 33) til hvert Laar fra N—2 (de, som den 24de der ere satte).

$^{31}/_{3}$ 53. Inoculationerne fra igaar synes at ville slaae an. To Inoculationer (Nr. 34) til hvert Laar fra N—2.

$^{1}/_{4}$ 53. Der er Pusteldannelse efter alle de fra N—2 igaar foretagne Inoculationer.

$^{2}/_{4}$ 53. Tre Inoculationer (Nr. 35) til hvert Laar fra N—2.

$^{3}/_{4}$ 53. Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

$^{4}/_{4}$ 53. To Inoculationer (Nr. 36) til hvert Laar fra N—2.

$^{6}/_{4}$ 53. Alle de fra N—2 satte Inoculationer have, som tidligere bemærket, slaaet an og fremkaldt Pustler, som dog strax igjen ere nedfaldne eller brustne, uden at give Anledning til noget i Dybden gaaende Saar. To Inoculationer (Nr. 37) til hvert Laar fra N—2 (de Saar, der ere satte den $^{4}/_{4}$ 53) og to Inoculationer til høire Laar fra U—3, (de Saar, der ere satte den $^{31}/_{3}$ 53).

$^{8}/_{4}$ 53. De den 6te fra N—2 foretagne Inoculationer have fremkaldt høist ubetydelige Pustler; de fra U—3 til høire Laar den samme Dag foretagne Inoculationer have fremkaldt tydeligere Pustler og stærkere Rødhed i Omkredsen.

$^{9}/_{4}$ 53. 4 Inoculationer (Nr. 38) til høire Laar fra N—1 (de Saar, der ere satte den $^{1}/_{4}$ 53).

$^{11}/_{4}$ 53. Pusteldannelse efter de den 9de satte Inoculationer.

$^{13}/_{4}$ 53. To Inoculationer (Nr. 39) til høire Laar fra U—14s høire Arm (, hvortil Pus den $^{8}/_{3}$ 53 var taget fra U—4).

$^{14}/_{4}$ 53. To Inoculationer (Nr. 40) til venstre Laar fra N—2. (Et phagedænisk Saar paa Laaret.)

$^{15}/_{4}$ 53. De igaar fra N—2 satte Inoculationer have dannet smaa Pustler, der allerede ere brustne.

$^{16}/_{4}$ 53. 4 Inoculationer (Nr. 41) til høire Laar fra N—1, og 4 Inoculationer til venstre Laar fra N—2.

$^{18}/_{4}$ 53. De den 16de satte Inoculationer have fremkaldt flade Pustler, der alle ere omgivne af Areola. Fra venstre Laar en Inoculation (Nr. 42) til Vola manus (det Sted, der har været angrebet af et Psoriasis lignende Exanthem).

$^{22}/_{4}$ 53. 3 Inoculationer (Nr. 43) til venstre Arm fra U—15s venstre Laar. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne brustne, hvorefter det viser sig, at der allerede er dannet nye Epidermis. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—14.

$^{23}/_{4}$ 53. Inoculationerne til hoire Arm have endnu ikke slaaet an, paa venstre Arm er der Pusteldannelse.

$^{24}/_{4}$ 53. 5 Inoculationer (Nr. 44) til hvert Laar fra U—15.

$^{25}/_{4}$ 53. 5 Inoculationer (Nr. 45) til venstre Arm fra Inoculationerne sammesteds satte den 22de. Inoculationerne til Laarene fra igaar have dannet smaa Pustler med omgivende Areola, nogle ere brustne. Inoculationerne den 23de til hoire Arm have nu dannet smaa Pustler, men der er ingen Materie til ny Inoculation, hvorfor 5 Inoculationer til hoire Arm fra U—15, 2 Inoculationer fra L—2 til venstre Laar. (L—2, der lider af secundær Syphilis, er den $^{22}/_{4}$ inoculeret fra N—2 og den $^{23}/_{4}$ fra U—15.

$^{26}/_{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne, med Undtagelse af nogle paa venstre Arm, ogsaa de fra L—2 have dannet smaa Pustler. 5 nye Inoculationer (Nr. 46) til hvert Laar fra U—15.

$^{27}/_{4}$ 53. Inoculationerne paa Laarene fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, omgivne med Areola. 5 Inoculationer (Nr. 47) til hoire Laar fra de sidste sammesteds. 5 Inoculationer til venstre Laar fra U—15, 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

$^{28}/_{4}$ 53. De fra L—2 den 25de satte Inoculationer til venstre Laar have fremkaldt temmelig store Pustler. Fra disse 5 Inoculationer (Nr. 48) til venstre Arm. Fra Inoculationerne paa hoire Laar fra U—15, satte den 26de, 5 Inoculationer til høire Arm.

$^{29}/_{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, der alle ere brustne. 3 Inoculationer (Nr. 49) til hoire Arm fra G—6.

(G—6 lider af secundær Syphilis og er den 27de April inoculeret fra L—2.)

$^{30}/_{4}$ 53. Inoculationerne fra G—6 have fremkaldt meget smaa Pustler, som allerede ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 50) til hvert Laar fra U—15.

$^{1}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra igaar fra U—15 have fremkaldt meget smaa Pustler, der allerede ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 51) til venstre Arm fra L—2.

$^{2}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra L—2 have fremkaldt meget smaa Pustler. Efter Inoculationen den $^{30}/_{4}$ 53 er der endnu en Pustel tilbage, fra denne 2 Inoculationer (Nr. 52) til samme Laar. Efter Inoculationen d. $^{29}/_{4}$ 53 er der ligeledes nogle Spor tilbage, herfra 3 Inoculationer til venstre Laar. 5 Inoculationer til høire Laar fra U—15.

$^{4}/_{5}$ 53. Inoculationerne til venstre Arm den $^{1}/_{5}$, komne fra L—2, have fremkaldt Pustler med Areola. Fra disse 5 Inoculationer til

samme Arm. Inoculationerne fra U—15, satte den $^{2}/_{5}$, have frembragt smaa Pustler, der ere brustne; Inoculationerne paa venstre Laar, satte samme Dag, have alle aborteret. 5 Inoculationer (Nr. 53) til hvert Laar fra U—15.

$^{5}/_{5}$ 53. De fleste af Inoculationerne fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, de til venstre Arm have ikke slaaet an. 5 Inoculationer (Nr. 54) til hvert Laar fra U—15.

$^{6}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra igaar have paa hoire Laar fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne, paa venstre Laar kun nogen Rodhed. 5 Inoculationer (Nr. 55) til hver Arm fra U—14; 5 Inoculationer til venstre Arm fra B—3.

$^{7}/_{5}$ 53. Inoculationerne, foretagne igaar til begge Arme fra U—14, have kun fremkaldt ubetydelig Rodhed og et Par smaa Pustler. Inoculationerne til venstre Arm fra B—3 have frembragt smaa Pustler, der ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 56) til hoire Laar fra B—3.

$^{8}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra igaar paa hoire Laar fra B—3 have fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne.

$^{16}/_{5}$ 53. Alle de i den sidste Tid fremkomne Inoculationspustler abortere. Der er ingen Phænomener af Syphilis tilbage, med mindre man dertil skulde regne nogle Spor af den Psoriasis palmaris, der begyndte at vise sig for nogen Tid tilbage. Hun udgaaer af Hospitalet.

$^{24}/_{6}$ 53. Hun fremstillede sig idag for mig og befandtes ganske i samme Tilstand, som da hun forlod Hospitalet, der er endnu ubetydelige Spor af Psoriasis palmaris.

$^{18}/_{4}$ 54. De ubetydelige Spor der endnu vare tilbage af en Psoriasis palmaris svandt meget snart, og hun har den hele Tid siden været aldeles fri for ethvert syphilitisk Phænomen; hendes Almeenbefindende har uafbrudt været meget godt og hun er tyk og fed. For at kunne have en aldeles noiagtig Control med hende, har jeg ladet hende møde hos mig engang hver Uge lige siden hun udgik af Hospitalet.

Den først indbragte Materie var fra en i England erhvervet, ikke indureret Chanker, den fremkaldte store Pustler omgivne af intens Areola, de derefter dannede Saar havde det for Chankeren charakteristiske Udseende. Materien vedligeholdt sig gjennem 14 Led, der var 6 Dages Mellemrum mellem enhver Inoculation. I Almindelighed bleve de senere Inoculationssaar mindre, saavel i Omfang, som Dybde, end de forudgaaende.

Da Inoculationen med denne Materie ei længer slog an, forsøgtes Materie fra U—3, der var syphiliseret siden 13de November, og til hvem Materien forst var tagen fra U—4, ligesom ogsaa Materie senere var overført fra U—4, heller ikke denne Inoculation slog an.

Der var ingen frisk Materie at erholde, hvorfor jeg forsøgte at inoculere Een med constitutionel Syphilis (H—3) med Materie fra en af de aborterende Pustler hos U—4; denne Inoculation slog ikke an, hvorfor jeg inoculerede fra et lidet Saar hos U—3, nylig fremkaldt ved Materie fra U—4, denne Inoculation slog an, der udviklede sig hos H—3 et

charakteristisk Saar, og ved Inoculation fra dette til U—4 erholdtes positivt Resultat.

Med Materie fra det sidst omtalte Saar blev atter en Anden, B—2, med constitutionel Syphilis inoculeret, Materien slog her godt an, og blev herfra igjen overført til U—4, hos hvem den fremkaldte charakteristiske Saar.

Inoculationen fra H—3 holdt sig i 3 Led, medens den fra B—2 holdt sig i 8 Led, og flere af de frembragte Inoculationssaar havde alle det syphilitiske Saars charakteristiske Kjendetegn, lige indtil Inoculationen Nr. 27. Fra den Tid af, noget over 4 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, viste sig ikke længer charakteristiske Saar, kun smaa, hurtig rumperende Pustler, hvorefter en let Excoriation, der snart tilhelede, og noget over 6 Maaneder, efterat Syphilisationen var begyndt, vilde enkelte Inoculationer ikke længer slaae an.

I denne sildigere Periode forsøgtes igjen Overføren af Materien til andre Individer med constitutionel Syphilis, hos hvem den fremkaldte charakteristiske Saar, men tilbageført til U—4 viste den nu ikke, som i en tidligere Periode af Syphilisationen, stærkere Virkning.

Indtil Inoculationen Nr. 14 blev der kun anbragt 2 Chankre i hver Seance, fra den Tid af først 4, senere 6, 8, og indtil 10 ad Gangen. I de 5 første Maaneder foretoges Inoculationerne kun hver 6te Dag, senere med kortere Mellemrum, og tilsidst endog hver Dag.

Materie, der var mig tilstillet fra Hr. Professor *A. Retzius* i Stockholm, slog ei an hos denne Patient, men det er at bemærke, at den første Inoculation med denne Materie foretoges, efterat Syphilisationen allerede var fortsat henved 4 Maaneder. Den samme Materie slog an hos en anden Patient, der nylig var tagen i Behandling med Syphilisation.

Hun har i det Hele faaet 260 Inoculationer i 56 Seancer, 38 Inoculationer have havt et fuldkommen negativt Resultat, og en stor Mængde have været aborterende.

Angaaende Virkningen af de enkelte Inoculationer kan bemærkes, at der i Almindelighed allerede efter 1 Døgns Forløb har været Elevation af Epidermis og Pusteldannelse. Pustlerne ere hos denne Patient strax efter deres Dannelse rumperede. Udviklingen af Inoculationssaarene er tydelig befordret ved at bedække dem med Uhrglas. Udviklingen af Inoculationssaar fra en og samme Dag har ofte varieret meget paa de forskjellige Extremiteter. Inoculationssaarene vare ikke forbundne med Induration, men vel af og til med Haardhed. Det første begyndte efter 11 Dages Forløb at tilhele, og Crusten faldt af efter 36 Dage.

37 Dage efterat Syphilisationen var begyndt observeredes stærk Feber, med fuld og freqvent Puls og almindelige gastriske Phænomener,

Fra N. Henriksen N° 1765
Fra G_6
Fra U_15
Fra U_14
Fra U_14
Fra Stockholm
– Stockholm
– Stockholm
– Stockholm
Fra U_3, venstre Laar
Fra U_3, höire Laar
Fra H_3, N° 154
Fra U_3, höire Laar
– U_3, venstre Laar
Fra H_3, N° 154
Fra en Kat
Fra N. Henriksen N° 1765
Fra L_2
Fra U_14
Fra U_15
Fra B_3
Fra B_2 N° 201
Fra U_15
– U_15
– N_2
– U_15
– N_2
– U_15
– N_2
– L_2
– N_2
– U_15
– N_2
– U_3
– N_1
– U_14
– N_1
– U_15
– U_15
– B_3
Fra L_2
– U_15
– U_15
– N_2
– U_15
– N_2
– U_15
– N_2
– U_15
– N_2
– N_2
– N_2
– N_2
– U_15
– U_15

U_4

(Fehr jun. lith. Inst.)

denne Feber varede 2 Dage, hvorefter Syphilisationen fortsattes som forhen.

Ved denne store Mængde Inoculationer er Immunitet opstaaet, idetmindste for den syphilitiske Materie, som jeg kunde tilveiebringe. Det er at lægge Mærke til at den hele Behandling er gjennemført med Materie, der stammede fra een Hovedkilde, nemlig den i England erhvervede Chanker.

Det andet uimodsigelige Factum er, at efter denne gjentagne Indbringen af den syphilitiske Gift i Legemet er Almeenbefindendet særdeles godt, hendes Udseende er sundt, hun er fyldig, endog fed, og det er nu henved et Aar siden hun udgik af Behandling.

Forholdet af de syphilitiske Symptomer under disse Inoculationer har været: 9 Dage efterat Syphilisationen var paabegyndt bemærkede hun, at Smerterne i Benene ei vare saa stærke, som da hun blev indlagt i Hospitalet, 13 Dage efter første Inoculation fandtes Tubercula mucosa paa Palatum at udvide sig mere fortil, og 2 Dage senere begyndte de at svinde paa den bagre Deel af Palatum. 30 Dage efter første Inoculation begyndte nye Tuberkler at udvikles i Nakken, saaledes at den tidligere værende Halvcirkel af Tuberkler blev forvandlet til en heel Cirkel, og til samme Tid, som denne forøgede Udvikling her fandt Sted, begyndte Tubercula mucosa paa Palatum at træde mere og mere tilbage; de vare aldeles forsvundne efter 44 Dages Forløb. Efter 57 Dage vare Saarene paa Læggene fuldkommen tilheledе. 76 Dage efter Syphilisationens Begyndelse klagede hun over Dolores osteocopi i begge Claviculæ og Overarme, der tiltoge om Aftenen og vedvarede til henad næste Dags Formiddag; 127 Dage efter første Inoculation ophørte igjen Dolores osteocopi, og efter 133 Dage viste der sig Spor af Psoriasis i begge Volæ manuum, som efter et Par Maaneders Forløb ganske forsvandt.

Anden Observation.

Tuberculøs, serpiginøs Syphilide — 3 Gange forhen behandlet i Hospitalet med Mercur, Syphilisation, Helbredelse.

Maren Severine Nilsdatter, fra Asker, 15 Aar gammel, meget maver og af et sygeligt, blegt Udseende, indkom den 22de Februar 1853 i Hospitalet. Paa den nederste Trediedeel af venstre Laar, saavel paa den indvendige, som paa den forreste Side, og paa den indvendige Side af venstre Knæe sees paa en rød, inflammeret Hud tvende Saarflader, hver af flere Tommers Diameter, med buede Rande, en ujevn, af flere Fordybninger og Forhøininger bestaaende Bund, og belagte med grøn, seig, sletudseende Materie. Af Randenes og Bundens Beskaffenhed kan man see, at disse Saarflader ere dannede af flere (4—5) mindre Saar. Efter

hendes Forklaring begyndte Sygdommen for et Aar siden noget over Midten af Laaret med smaa Bylder, der aabnede sig og dannede smaa Saar, der flode sammen med andre, der udviklede sig i Nærheden; de tilhelede efter nogen Tid, medens nye lignende Bylder og Saar dannede sig i Omkredsen. Paa denne Maade har Sygdommen udbredt sig ovenfra nedad. I Nærheden af de 2de store Saarflader sees enkeltstaaende, mindre Saar, af omtrent 1 Tommes Diameter, runde, med temmelig skarpt afskaarne Rande og med guulgront Secret. Paa den øverste og indvendige Side af Laaret sees en Arflade af flere Tommers Udstrækning efter en den nærværende lignende Affection for 2 Aar siden, som i Forløbet af omtrent ½ Aar udviklede sig og tilhelede uden Kunstens Mellemkomst. Paa den midterste Deel af Ryggen, paa den nederste Deel af venstre Nates og over venstre Trochanter major, ligesom paa venstre Anticrus sees ligeledes store Ar af indtil en Haandflades Størrelse. Alle disse store Ar ere af lignende Udseende, de ere hvide, mere eller mindre rynkede og ujevne; de bestaae af Fordybninger, der ere skilte ved tykke, røde Trabeculæ, der forgrene sig i alle Retninger. Følsomheden paa disse Ar blev undersøgt, den fandtes snart at mangle, eller dog at være meget formindsket paa de røde Trabeculæ, snart var den her normal, medens den manglede paa de hvide Partier af Arfladen.

Ifølge Hospitalets Journaler sees hun at være behandlet 3 Gange tilforn paa denne Afdeling, nemlig 1ste Gang i 1844 fra 21de Mai til 7de Juli for Roseola syphilitica og Exulcerationer i Halsen. Hun fik dengang Calomel og brugte idethele 18 Gran. Til samme Tid led hendes Moder af constitutionel Syphilis i høi Grad og blev behandlet her paa Hospitalet med Mercur. 2den Gang blev hun behandlet fra 23de September 1844 til 18de Januar 1845. Der viste sig dengang et papuløst Exanthem i større og mindre serpiginøse Flader og Halsaffection. Hun benyttede fortyndet Liqvor Bellosti og Decoctum Sarsaparillæ. 3die Gang var hun under Behandling fra 29de Juli 1845 til 7de October s. A. ligeledes for en Lichen syphiliticus, Rødhed og Exsudater i Halsen, og benyttede en Cura Dzondi. Siden den Tid har der endnu været et Par Udbrud, der ere forsvundne af sig selv. Det nærværende Udbrud, der begyndte for 1 Aar siden, maa saavel efter de enkelte Saars Form, som efter deres Stilling til hverandre, efter deres Udbredning og efter Antecedentia ansees for sildige syphilitiske Tuberkler, Lupus serpiginosus syphiliticus, Radesyge, Theria.

Hun har af og til i den senere Tid havt cardialgiske Smerter, men god Appetit og god Søvn. Menses have endnu ei viist sig.

²⁶/₂ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4 (Materie, der er gaaen fra U—3 gjennem 2de med constitutionel Syphilis og derefter fort tilbage) paa venstre Arm 2 Inoculationer med Materie fra Stockholm af en 14 Dage gammel, indureret Chanker.

²⁷/₂ 53. Inoculationerne paa venstre Arm have dannet tydelige Pustler med svag Areola; paa høire Arm er der aborterende Pustler.

²⁸/₂ 53. Inoculation til venstre Arm fra B—2 (*Erik Gulbrandsen*) Nr. 201, der var inoculeret fra H—2, hos hvem de artificielle Chankre, den 4de Dag efterat de vare satte, vare destruerede med Pasta viennensis; desuagtet gave Saarene, efterat Brandskorpen var affalden, inoculabel Ma-

terie). 2 Inoculationer til hoire Arm fra U—4, fra hoire Laar, de Saar, der vare satte den 18/2 58.

2/3 53. Sidste Inoculation paa hoire Arm har slaaet an. Inoculation til hoire Arm med nylig ankommen Materie fra Stockholm.

4/3 53. Inoculationerne paa hoire Arm med Materien fra Stockholm have slaaet an (samme Materie, der ei har slaaet an hos U—3 og U—4).

5/3 53. De første Inoculationer paa venstre Arm ere nu af 2''' Diameter og have forovrigt alle Charakterer for det syphilitiske Saar. 2 Inoculationer fra disse til samme Arm.

7/3 53. Inoculation til venstre Laar fra U—3.

9/3 53. Inoculationen til venstre Laar slaaer ikke an. 2 Inoculationer til samme Laar fra U—4 (Saarene paa begge Laar).

10/3 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

16/3 53. De sidste Inoculationer paa venstre Arm have fremkaldt meget store Saar med stærk Rodhed i Omkredsen. De den 9de satte Inoculationer paa venstre Laar have dannet charakteristiske Saar, og der er stærk Rodhed i hele det Partie, der har været bedækket af Glasset.

19/3 53. Inoculation paa venstre Laar med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

20/3 53. Inoculation til venstre Laar fra G—2.

21/3 53. Inoculation til venstre Laar fra de den 15de satte Inoculationer til samme Laar, der have dannet charakteristiske Saar.

23/3 53. Den med Materie fra Stockholm den 19de foretagne Inoculation har ikke slaaet an. Paa venstre Knæe, i Regionen af den sygelige Infiltration, hvor endnu intet Saar har existeret, har der igaar viist sig en Pustel, som allerede er brusten og har dannet et rundt, superficielt Saar med fleskagtig Bund. Inoculation fra dette til hoire Laar.

24/3 53. Inoculation til hoire Arm fra de gamle, serpiginose Saar paa venstre Laar, og Inoculation til venstre Arm fra nylig opbrudte Saar i Nærheden af de gamle. Den den 20de foretagne Inoculation fra G—2 (fra et Saar cauteriseret med Wienerpasta) har ei slaaet an.

26/3 53. Feberbevægelser siden igaar, med temmelig freqvent, noget fuld Puls, urolig Sovn, Mangel paa Appetit. Inoculationen til begge Arme har vel slaaet an, men tilsyneladende ere de her dannede Pustler i Begreb med at abortere. De den 23de foretagne Inoculationer til hoire Laar, som den folgende Dag syntes at ville slaae an, ere nu fuldkommen aborterede. De tidligere til Armene foretagne Inoculationer have alle paa venstre Arm dannet meget store Saar af indtil 5''' Diameter med eleveret Bund, de ere uden Cruster og meget stærkt secernerende; paa hoire Arm ere de mindre udviklede, men tildeels bedækkede med Cruster. De ældre Inoculationer paa venstre Laar ere udviklede som de paa Armene, men ikke eleverede.

27/3 53. Igaar Eftermiddag indfandt der sig stærk Hovedpine med Qvalme og flere Gange Brækning, Puls 130.

D. Julapium salinum.

D. Clysma evacuans.

Idag er Feberen aftagen, men paa venstre Arm har der imellem og omkring Inoculationssaarene indfundet sig en erysipelatos Rødhed og Svulst.

D. Ungventum argenti nitrici til Indgnidning paa de erysipelatøse Steder.

Inoculation til venstre Laar fra de den 21de satte Saar sammesteds.

29/3 53. Erysipelas har i de sidste Dage strukket sig længer nedad, Feberen vedvarer, dog i mindre Grad, Pulsen er mindre freqvent og hun har inat sovet noget.

Hun fortsætter med Inunctionen af Ungventum argenti nitrici.

30/3 53. Erysipelas strækker sig nedad Forarmen, men Feberen er ikke stærk. Hun havde igaar 4 Afføringer, fortsætter Inunctionerne.

Den sidste Inoculation har fremkaldt meget smaa Pustler med høist ubetydelig Rødhed i Omkredsen. De gamle Inoculationer have deres charakteristiske Udseende.

31/3 53. Der indfandt sig igaar 3 Gange Næseblødning.

D. Elixir acidum.

3/4 53. Feberen fuldkommen ophørt, Erysipelas udbreder sig ikke mere, Tungen reen, Afføringen ordentlig, Søvnen god.

4/4 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2 (høire Arm) og 2 Inoculationer til venstre Arm fra hendes egne sidste Saar paa samme Arm.

6/4 53. De sidste Inoculationer til venstre Arm ere aborterede.

6/4 53. Inoculationerne paa Laarene fra N—2 have slaaet an, Inoculation til høire Laar fra U—3 og fra U—4.

8/4 53. Inoculationerne fra U—3 have dannet tydelige Pustler, de fra U—4 synes at ville abortere. — De sidste Inoculationer paa venstre Laar, der under det begyndende erysipelatøse Udbrud lode til at ville slaae an, gik igjen tilbage og vise sig fremdeles tørre.

9/4 53. Inoculationerne fra U—4 have aborteret.

11/4 53. 2 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

12/4 53. Inoculationerne fra igaar have allerede dannet tydelige Pustler.

16/4 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den 4de paa samme Laar; 3 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

17/4 53. Inoculationerne fra igaar slaae an.

22/4 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

23/4 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt store Pustler, hvoraf nogle allerede ere brustne.

27/4 53. 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

28/4 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/4 53. Saavel Inoculationerne den 27de fra L—2, som de igaar satte, have slaaet an. Patientens Almeenbefindende er særdeles godt, og hun erklærer, at hun befinder sig langt bedre, end da de syphilitiske Saar, hvorfor hun indlagdes i Hospitalet, begyndte at bryde frem.

1/6 53. 5 Inoculationer til höire Laar med Materie fra H—1, som er gaaet gjennem 2 Individer.

4/6 53. Inoculationerne fra H—1 have slaaet an, men synes kun

at have liden Intensitet. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

5/5 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

6/5 53. 3 Inoculationer til hoire Laar fra H—3.

7/5 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler. 5 Inoculationer til høire Laar fra B—3.

8/5 53. Inoculationerne fra B—3 have kun fremkaldt Rødhed, ingen tydelige Pustler.

9/5 53. 5 Inoculationer til hoire Laar fra A—1, (Materien tagen fra U—15), og 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—14.

13/5 53. Alle de i den sidste Uge satte Inoculationer trænge ikke i Dybden. De fremkomne Pustler indeholde ikke saa meget Pus, at det kan overføres til andre Patienter.

14/5 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra N—1.

17/5 53. 2 Inoculationer til hver Arm og 2 til hvert Laar med Materie fra Turin.

19/5 53. Inoculationerne paa Laarene med Materien fra Turin havde igaar fremkaldt smaa Pustler, der idag vise sig aborterende.

20/5 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra nogle af de ældre Inoculationer sammesteds, der endnu ere bedækkede med Cruster, hvorunder Materie.

23/5 53. Den Rest, der endnu er tilbage efter det store Saar over den indvendige Flade af venstre Knæe, og som nu er omgivet med Armasse, vil ikke tilhele.

Det bestryges med syphilitisk Materie.

26/5 53. Saaret bestryges daglig med syphilitisk Materie.

2/7 53. Ved Bestrygningen med den syphilitiske Materie blev Saaret i de første Dage mindre, men blev igjen staaende nogen Tid uforandret, hvorfor det bedækkedes med en Ungventum cerussæ, hvorefter det nu er tilhelet. — Hun befinder sig særdeles vel, og erklærer med Bestemthed, at hun ei kan erindre, nogensinde at have befundet sig saa vel som nu. Hun er under sit Ophold paa Hospitalet bleven fyldig, og har et friskt Udseende.

Endnu snarere end hos nogen af de foregaaende Syge tabte den syphilitiske Materie sin Virksomhed hos denne Patient, og det var ikke den først inoculerede Materie, der vedligeholdt sig længst. Saaledes sees endog den første Inoculation fra U—4 at have givet negativt Resultat, skjont den hos U—4 selv endnu vedligeholdt sig i 3 Led, og hidrørte fra den Materie, der var gaaen igjennem 2de Individer med constitutionel Syphilis, og som øiensynlig hos U—4 fremkaldte en stærkere Virkning, end det i længere Tid med anden Matrrie var lykkedes at frembringe. Den anden Inoculation har kun slaaet an eengang, og er formodentlig ei ført længer, fordi de dannede Saar have været altfor ubetydelige til deraf at tage Materie. Til den 3die Inoculation, hvorefter det slog an i 3 Led, toges Materie fra den samme Række, som ved den første Inoculation gav

negativt Resultat. Den Materie, der længst vedligeholdt sin Virkning hos denne Patient, inoculeredes den 6te April, hun var altsaa dengang syphiliseret omtrent 6 Uger. Materien toges fra U—3, som dengang var syphiliseret henimod 5 Maaneder, desuagtet vedligeholdt Materien sig i 6 Led, medens Materie fra U—4, inoculeret samme Dag og paa samme Extremitet, gav negativt Resultat.

Der foretoges kort efterat Syphilisationen var paabegyndt, Inoculation med Materie fra Stockholm, der slog an, medens den hos de Øvrige, som allerede i længere Tid vare syphiliserede, gav fuldkommen negativt Resultat. 12 Dage gammel, indtørret Materie fra Turin har ei slaaet an.

Inoculation fra de tertiære Saar slog an paa et enkelt Sted, men det derved fremkaldte Saar gav ikke inoculabel Materie.

Inoculation med Materie fra en Chanker, der 4de Dag var cauteriseret med Pasta viennensis, gav positivt Resultat, og med Materie fra den hermed hos B—2 dannede Chanker inoculeredes denne Patient (U—15), Materien slog an, hvorimod Materie fra G—2, der ligeledes var inoculeret fra B—2 med positivt Resultat, og Chankeren destrueret med Pasta viennensis, ei slog an.

Da hun var syphiliseret et Par Maaneder, forsøgtes gjentagne Gange Inoculation med Materie, der var tagen enten fra hende selv eller fra en af de øvrige Syphiliserede, og derefter passeret een eller tvende med constitutionel Syphilis, men Virkningen var ei stærkere, end ved directe Inoculation fra en af de Syphiliserede.

I de første 2 Maaneder blev i Almindelighed foretaget 4 Inoculationer hver 6te Dag, senere foretoges hver 3die, hver 2den eller hver Dag 6, 8 indtil 10 Inoculationer.

Der er i det Hele hos denne Patient anbragt 124 Inoculationer i 27 Seancer; 33 have havt et fuldkommen negativt Resultat og mange have været aborterende.

Da noget over 2 Maaneder vare forløbne, fremkaldte Inoculationerne ikke længer i Dybden gaaende Chankre, de smaa Pustler, der brød frem, indeholdt ei saameget Pus, at det kunde føres videre.

Hos denne Patient er ligesom hos den første Behandlingen gjennemført alene med Materie, der hidrørte fra den hos *Nils Henriksen* værende Chanker, der var hjembragt fra England, thi de Par Inoculationer, der vare gjorte med den fra Stockholm komne Materie, kunne ikke komme i Betragtning for Immuniteten.

30 Dage efter første Inoculation indfandt sig stærk Feber i Forbindelse med en Erysipelas ambulans, der udviklede sig fra en af de artificielle Chankre paa Armene. Den vedvarede i 7 Dage under temmelig foruroligende Symptomer. Efter denne Tid fortsattes igjen Syphilisationen.

De Inoculationer, der vare satte kort forinden Erysipelas udbrød, og som syntes at ville slaae an, traadte igjen tilbage.

Efter omtrent 6 Ugers Forløb gik det raskt fremad med Tilhelingen af de tertiære Saar, og 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse var hendes Almeenbefindende bedre, end forend Udbrudet af Saarene. Efter 3 Maaneders Behandling, da Immunitet idetmindste for den Materie, som jeg kunde tilveiebringe, var opnaaet, var der kun et Saar af 3''' Diameter tilbage. Hun er nu saa frisk, at hun paa det Bestemteste erklærer, aldrig nogensinde at have befundet sig saa rask, som nu, hendes Udseende er sundt, og hun er bleven fed under sit Ophold paa Hospitalet. Det sidste lille Saar er tilhelet.

Det kan for denne Patients Vedkommende siges, at hun et Par Gange har, efter al Rimelighed, havt Recidiver, der uden Behandling ere svundne, og denne Bemærkning vil jeg ikke bestride; men hvad der heller ikke kan bestrides er, at hun ved Syphilisationen blev immun, og at hendes Almeenbefindende bedredes. Hun har flere Gange, og sidst for et Par Maaneder siden, indstillet sig for mig, hendes Udseende er saaledes forbedret, at jeg ikke kjendte hende igjen, og der er intet Spor af Saarene.

Tredie Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, ikke forhen behandlet uden for blennorhagiske Affectioner. Syphilisation. Helbredelse.

Karen Dorthea Olsdatter, Puella publica, 20 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 21de Februar 1853. Der viser sig i Panden, paa Brystet, Ryggen og den indvendige Flade af Laarene et rødplettet Exanthem (Roseola syphilitica), som træder stærkere frem i Kulden, og næsten forsvinder i Varmen. Dette Exanthem har først for nogle Dage siden viist sig efter nogen forudgaaen Kløen.

Hun har kun 2de Gange forud været behandlet i Hospitalet: Ifjor fra 17de Marts til 12te Juni for Urethrit og Leucorrhoea tilligemed Verrucæ paa den indvendige Flade af Labia majora, og 2den Gang fra 22de Januar til 14de Februar d. A. for Urethrit. Hun vil aldeles ikke vide af, at der har været primære Saar; dog findes paa venstre Side af Introitus vaginæ et Sted, der har Lighed med et Ar.

Menstruationen regelmæssig.

28/2 53. Der er i de sidste Dage fremkommen en Mængde smaa Tubercula mucosa paa den indre Flade af Labia majora.

2 I n o c u l a t i o n e r t i l v e n s t r e L a a r f r a U—4, o g t i l h ø i r e L a a r f r a B—2.

1/3 53. Inoculation til høire Laar med Materie fra Stockholm, og Inoculation til venstre Laar fra Tubercula mucosa hos hende selv.

2/3 53. Inoculationen fra Tubercula mucosa har ikke slaaet an.

3/3 53. Inoculation til hoire Laar fra U—15s venstre Arm.

4/3 53. Inoculation til hoire Laar fra U—4, de næstsidste Inoculationer. Inoculationen med Materien fra Stockholm har ikke slaaet an.

7/3 53. De fra U—15 den 3/3 og fra U—4 den 4/3 og 28/2 foretagne Inoculationer have slaaet an. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

9/3 53. De forste Saar paa venstre Laar have nu et charakteristisk Udseende, de ere runde, have afskaarne Rande, og de ere bedækkede med pyogenetisk Membran. De sidste Inoculationer paa venstre Laar slaae an.

10/3 53. 2 Inoculationer til høire Laar fra B—2 (fra det Saar, som har været cauteriseret med Wienerpasta, og som for 8 Dage siden gav positivt Resultat.

13/3 53. Inoculationerne fra B—2 have ikke slaaet an.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

14/3 53. Tubercula mucosa paa de forhen anforte Steder udvikle sig mere og mere.

18/3 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

21/3 53. I venstre Mundvig og paa den indvendige Flade af overste Læbe viser sig en Ulceration, paa begge Crura palati er der Exsudater, og hun har Smerter ved Synkningen.

23/3 53. Der yttrer sig idag Feberbevægelser, Puls 112, urolig Søvn, noget belagt Tunge, Mangel paa Appetit.

D. Solut. ammonii muriatici.

D. Infusum sennæ compositum.

23/3 53. Ingen Afforing efter Infusum sennæ, hvorfor hun igaar Aftes fik et Clysma med god Virkning. Feberen er idag mindre stærk, hun har inat havt 4 Timers Søvn, Menstruationen er indtraadt.

24/3 53. Feberen er ophørt, hun seponerer Solut. ammon. muriatici.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

30/3 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste Inoculationer paa Laarene.

Alle tidligere Saar have et charakteristisk syphilitisk Udseende.

4/4 53. Antallet af Tubercula mucosa paa hoire Labium majus er 8, paa venstre 11. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der smaa, men charakteristiske Saar, omgivne af svag Areola, herfra 2 Inoculationer til hver Arm, og 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

5/4 53. Der er udbrudt et papulosqvamost Exanthem, fornemmelig i begge Tindinger.

2 Inoculationer til venstre Arm fra U—4 (de, der den 2/5 ere satte fra N.—2).

6/4 53. Der er 7 Tubercula mucosa paa hoire, 11 paa venstre Side.

Der er en liden Pustel efter den ene af de Inoculationer, der igaar blev sat fra U—4.

9/4 53. Der er 5 Tubercula mucosa paa høire og 10 paa venstre Side. Halsaffectionen, Saaret paa Læben og Exanthemet er uforandret.

9/4 53. Der er 4 Tubercula mucosa paa hoire og 6 paa venstre Side.

11/4 53. Roseola viser sig paa flere Steder desqvamerende, paa

høire Side af Halsen sees en Ulceration af langagtig Form. Inoculationerne fra U—4, satte den 5te, have ikke slaaet an, den lille Pustel, der først var dannet, har aborteret. Efter sidste Inoculation paa høire Arm er der Saar af 1½‴ Diameter, ikke meget dybe, og lidet secernerende, herfra 2 Inoculationer til samme Arm. Nogle af Inoculationerne paa Laarene have antaget en phagedænisk Charakteer.

D. Cataplasma emolliens.

¹²/₄ 53. Saarene have efter Cataplasmet antaget et bedre Udseende. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa høire Arm have slaaet an.

¹⁸/₄ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculation paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 2 Inoculationer til venstre Arm fra U—4s venstre Laar (Materien ført til U—4 den 16de fra N—2).

²⁰/₄ 53. De sidste Inoculationer paa høire Arm have ikke slaaet an, de paa venstre Arm fra U—4 have fremkaldt smaa Pustler. Inoculationerne paa Laarene have slaaet an. Paa høire Labium minus har der dannet sig en Ulceration.

²¹/₄ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—14.

²³/₄ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—15.

²⁴/₄ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 2 Inoculationer til venstre Arm fra de der den 18de og 2 til høire Arm fra de den 21de der anbragte Inoculationer, og endelig 4 Inoculationer til høire Arm fra U—15. Inoculationerne fra igaar paa venstre Arm fra U—15 have allerede dannet Pustler.

²⁵/₄ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an. 2 Inoculationer til venstre Arm fra L—2s høire Laar.

²⁶/₄ 53. Inoculationerne fra L—2 have slaaet an.

²⁷/₄ 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

²⁹/₄ 53. De sidste Inoculationer fra L—2 have kun fremkaldt liden Virkning. 3 Inoculationer til venste Arm fra G—6 (senere H—1) som igjen er inoculeret fra L—2.

Antallet af Tubercula mucosa det samme som forhen. Nye Tuberkler fremkomme ved Anus.

³⁰/₄ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15.

¹/₅ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt Pustler, der næsten ikke have Spor af Areola.

²/₅ 53. 5 Inoculationer til høire Laar fra H—3; 5 Inoculationer til venstre Laar fra H—1 (hos hvem Saarene ere efter Inoculation fra Tubercula mucosa hos ham selv).

⁴/₅ 53. Inoculationerne fra H—1 og H—3 til begge Laar abortere. 5 Inoculationer til venstre Laar fra N—1s sidste Inoculation paa høire Laar. 5 Inoculationer til høire Laar fra N—1s venstre Laar, (Inoculationen kommen fra H—1, som igjen er inoculeret fra L—2).

⁵/₅ 53. Efter sidste Inoculation 3 Pustler paa venstre, 4 paa høire Laar. 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

⁶/₅ 53. Inoculationerne paa venstre Arm abortere, paa høire Arm er der smaa Pustler.

$^{9}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra A—1.

$^{12}/_{5}$ 53. Inoculationerne til høire Arm fra 5te have aborteret. De sidste Inoculationer slaae an.

$^{13}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra N—1.

$^{14}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de den 9de til venstre Laar satte Inoculationer.

$^{17}/_{5}$ 53. Inocul. med 4 forskjellige Slags Pus fra Turin.

$^{20}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—15. Efter Inoculationen med Materien fra Turin ingen Virkning. Der sees nu kun stærk Rodhed i Halsen. Paa den indre Flade af venstre Labium majus 6 meget flade Tubercula mucosa, og de senere ved Anus fremkomne ere meget fladere end ved sidste Undersøgelse.

$^{21}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra U—15.

$^{22}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra igaar have ikke slaaet an. Den samme Materie har slaaet an hos U—15 selv.

$^{27}/_{5}$ 53. Der er blot 4 Tubercula mucosa tilbage paa venstre Side.

$^{4}/_{6}$ 53. Tubercula mucosa ved Anus ganske forsvundne; der er endnu ubetydelige Spor af dem paa venstre Labium majus. I Halsen viser der sig endnu paa høire Tonsille nogen Rodhed, Excoriation og Exsudater.

$^{17}/_{6}$ 53. Der udvikler sig en Betændelse i Øiet, der endnu er indskrænket til Conjunctiva.

$^{15}/_{7}$ 53. Der udviklede sig en Irit, som blev behandlet med Blodudtømmelser, Inddryppen af Atropin; indvendig Oleum terebinthinæ og Pulvis Doveri.

$^{18}/_{7}$ 53. Alle Tilfælde ved Genitalia hævede. Det Eneste, som nu er tilbage, er begrændsede, graahvide Flader paa høire Tonsille og Crus anterius veli palati.

D. Liqvor Bellosti til Penslen.

$^{21}/_{8}$ 53. Hendes Almeenbefindende meget godt. Udskrives helbredet.

Hun indkom atter i Hospitalet d. $^{3}/_{12}$ 53. Ved Commissura inferior labiorum sees en liden Excoration af et Par Liniers Udstrækning. Fra Vagina er der et hoist ubetydeligt Udflod af Sliim.

Paa Randen af Labia majora sees enkelte prominerende Steder, der hvor Tubercula mucosa tidligere have havt deres Sæde.

D. Injectiones aqvæ calcis.

$^{10}/_{12}$ 53. Excoriationen er tilhelet uden at have været underkastet nogen Behandling. Hun har efter Syphilisationen befundet sig vel og hendes Udseende er friskt og sundt.

Udskrives helbredet.

$^{24}/_{12}$ 53. Paa den indvendige Flade af Labium minus dextrum sees en ganske liden Excoriation, omtrent 1''' i Diameter, af uregelmæssig Form.

$^{31}/_{12}$ 53 Excoriationen paa Labium minus dextrum er fuldkommen tilhelet uden at have været underkastet nogen Behandling.

Udskrives helbredet.

Denne Syge blev først inoculeret med Materie fra U—4, som dengang havde været syphiliseret i 4 Maaneder. Materien fremkaldte vel i

Begyndelsen charakteristiske Saar, men ingen ualmindelig stærk Virkning, det var derfor uventet, da enkelte af de paa Laarene udviklede Saar antoge en phagedænisk Charakteer. Men endnu, medens Phagedænismen var i Fremgang, fortsatte jeg Inoculationerne, og saae derefter kun gunstig Virkning paa Saarene. Med Materien fra de phagedæniske Saar inoculerede jeg til N—1, hos hvem der kun fremkaldtes almindelige Chankre. Til samme Tid som de phagedæniske Chankre udviklede sig, var den Syges Almeenbefindende særdeles godt, det var ikke muligt at finde nogen Aarsag til at Saarene antoge denne Charakteer.

Efterat den fra U—4 forst indbragte Materie var udslukket, viste al ovrig Materie liden Virkning. Det er ikke usandsynligt, at Syphilisationen hos denne Syge for endeel er befordret gjennem den Phagedænisme, der i nogen Tid viste sig i Saarene.

Den fra Stockholm modtagne Materie viste ingen Virkning hos denne Patient; den jeg ved *Sperino* havde modtaget fra Turin, var hos denne Syge som hos de ovrige, til hvem den blev inoculeret, aldeles uvirksom.

Der forsogtes Inoculation med Materie fra Pustler, der vare fremkomne ved Inoculation fra Tubercula mucosa hos H—1, *A. Hansen*, hvis Sygehistorie senere skal blive given, men denne Inoculation var uden Resultat.

Hun har i det Hele faaet 175 Inoculationer, hvoraf 42 have aborteret. Det varede ikke længer end henimod 3 Maaneder, forinden der var Immunitet, og det er det samme Tilfælde med denne Syge som med de foregaaende, at den Materie, der har slaaet an, nedstammer fra en og samme Kilde, den engelske Chanker hos *Nils Henriksen.*

Der viste sig ikke, som hos de fleste af de foregaaende, en Aftagen af de syphilitiske Symptomer allerede i den forste Tid af Behandlingen, tvertimod efter 14 Dages Forløb begyndte Tubercula mucosa at udvikle sig mere, og efter 21 Dage angrebes flere Partier af Mundhulhedens Sliimmembran. Først henved 5 Uger efter Curens Begyndelse forekom det mig, at Tubercula mucosa begyndte at aftage, og for med Bestemthed at kunde dømme derom, talte jeg dem noiagtig; men til samme Tid udbrød et papuløst Exanthem paa enkelte Steder af Legemet. I den nærmest paafolgende Tid aftog Antallet af Tubercula mucosa saa at sige daglig, idet der til samme Tid viste sig nye Ulcerationer deels ved Genitalia, deels i Halsen. 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse udviklede sig nye Tubercula mucosa ved Anus, og forst flere Uger senere gik de aldeles tilbage.

Næsten en Maaned efterat hun var bleven immun indfandt sig en Irit, som varede nogle Uger.

Det synes ganske klart, at Aarsagen til den langsomme Svinden

af de syphilitiske Symptomer i dette Tilfælde har været en Følge af, at Materien har været for svag. Medens Inoculationerne sloge godt an, begyndte Tubercula mucosa at svinde, men eftersom Virkningen blev svagere, bleve de syphilitiske Symptomer staaende, og der kom endog nye til. Da hun uden mit Vidende havde indtaget noget Iodkali, tør jeg ikke sige hvilken Andeel dette Middel kan have havt i den endelige Helbredelse, men vist er det, at hun fremdeles er frisk, da det ei kan lægges Vægt paa, at hun et Par Gange senere har været indlagt i Hospitalet for en liden Excoration ved Genitalia, hvorfra det ei har lykkedes at erholde noget Resultat ved Inoculation, og som efter faae Dages Forløb er tilhelet under Anvendelsen af kolde Omslag.

Det maa endnu anføres, at hun 3 Uger efter Curens Begyndelse havde et Par Dage stærk Feber. Uagtet denne blev brudt, idet Menstruationen indfandt sig, er jeg dog, naar jeg sammenstiller Feberens Optræden hos denne Syge, med den Feber, der hos flere af de andre har indfundet sig, tilbøielig til at antage, at den har staaet i Forbindelse med Inoculationen af det syphilitiske Virus.

Fjerde Observation.

Store sildige Tuberkler, Excrescentser og Saar paa forskjellige Steder af Legemet, Beenaffection; først behandlet med Kali hydroiod, dernæst med Inunctiones mercuriales, helbredet — Recidiv — Cura Dzondi — helbredet — Recidiv — Syphilisation — standset paa Grund af Mangel paa kraftig Materie — atter Inunctiones mercuriales — kortvarende Bedring — Priessnitzke Bade — fornyet Udbrud af Excrescentser lignende de tidligere — Syphilisation til Immunitet, endnu Tuberkler og Saar — Kali hydroiodicum — Helbredelse.

Pigen *Anne Helene Jonsdatter*, 24 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 10de Mai 1852. Paa flere Steder af Legemet, saasom paa Underextremiteterne, Armene og Halsen sees ophøiede Knuder af en Bønnes til en liden Hasselnøds Størrelse, deels bedækkede med en tynd, bruunligblaa Hud, der har Udseendet af at ville bryde op, deels belagte med Cruster. Paa høire Læg er der efter en saadan Knude opstaaet et meget smertefuldt Saar af en Sølvtoskillings Størrelse, hvis Omkreds har den samme bruunblaa Farve, Randene ere ophøiede, men ikke skarpt afskaarne; Bunden er fordybet, ujevn, bedækket med et guulgraat, skidenfarvet Secret, der afsondres i rigelig Mængde. Der føles Svulst paa forskjellige Steder af Benene, nemlig paa den forreste Flade af Tibia, paa den nederste Deel af høire Ulna, den øverste Deel af venstre Radius og paa Issen. Skinnebenene ere ømfindtlige endog ved svagt Tryk. Paa høire Labium majus og paa Nates findes et Par smaa Ulcerationer med en ureen, fleskagtig Bund. Høire Glandula Cowperi er ophovnet, uden at der kan udtrykkes noget Fluidum af den; fra Urethra er der rigeligt

Udflod af purulent Materie. Hist og her over det hele Legeme sees hvide, glindsende Ar, hvis Omkreds danne Buer af større og mindre Cirkler, og er gjennemkrydset af ophøiede Linier. I Halsen sees Crus ant. veli palatini paa begge Sider noget rødt, Stemmen er hæs.

Patienten har et sygeligt Udseende, er meget mat og chlorotisk; hun klager over rheumatiske Smerter i det hele Legeme.

Hun blev for 7 Uger siden undersøgt, og feilede da intet andet, end Svulsten i den høire Glandula Cowperi, senere har hun bemærket Saaret paa Labium majus, hvorefter de øvrige Phænomener efterhaanden ere frembrudte. Primære syphilitiske Saar veed hun aldrig at have lidt af. I en Alder af 8 Aar har hun været indlagt i Bratsbergs Amtssygehuus for Condylomata totius fere corporis og en Exulceratio labii superioris, og er da behandlet med Cura Dzondi. I Rigshospitalet er hun gjentagne Gange bleven behandlet for forskjellige blennorhagiske Affectioner.

Hun blev nu behandlet med Kali hydroiodicum og Jernmidler, hvorved Almeenbefindendet bedredes, men den syphilitiske Affection var næsten uforandret, hvorfor der forordnedes hende Inunctiones ungv. neapolitani. Efter 8 Inunctioner indtraadte stærk Salivation, da denne var ophørt, og der endnu var betydelige Rester af den tuberculøse Syphilide, bleve Inunctionerne repeterede; hun fik nu 23 forinden Salivationen indfandt sig, og derefter igjen Iodkali. Efter 5 Maaneders Ophold i Hospitalet blev hun udskreven helbredet.

En Maaned senere indkom hun atter i Hospitalet med lignende tuberculøse Productioner paa forskjellige Steder af Legemet, hvorfor der nu forskreves hende en Cura Dzondi, som hun gjennemgik saavel frem som tilbage, hvorefter Affectionen igjen i Begyndelsen af dette Aar var forsvunden. Men det varede heller ikke dengang længe, forinden den recidiverede, den samme Form udviklede sig paany, hvorfor jeg igjen forordnede hende Iodkali, der dog ei formaaede at forbedre hendes Tilstand, som tvertimod bestandig forværredes, idet det tuberculøse Exanthem slog mere og mere ud, hvorfor jeg besluttede at seponere Ioden og forsøge Syphilisation.

9/3 53. 2 *Inoculationer til hvert Laar* fra U—4 (Saar paa venstre Laar sat den 7/3 53) og 2 *Inoculationer til venstre Laar* fra U—4 (Saar paa høire Laar sat den 7/3 53).

10/3 53. Efter Inoculationerne igaar er der Pusteldannelse med Areola.

15/3 53. *Inoculation til begge Laar* fra de den 9de foretagne Inoculationer.

16/3 53. Alle de den 9de satte Inoculationer have dannet store charakteristiske Saar.

17/3 53. De den 15de satte Inoculationer slaae an paa begge Laar.

21/3 53. *Inoculation til begge Laar* fra de den 15de sammesteds satte.

Hun har i de sidste Dage lidt af rheumatiske-lignende Smerter paa forskjellige Steder af Legemet; der viser sig bag venstre Øre tuberculøse Dannelser og Ulcerationer i venstre Næsebor.

26/3 53. De sidste Inoculationer paa begge Laar have dannet store

Pustler, lignende vel udviklede Impetigopustler. De ere endnu fuldkommen ubeskadigede, paa deres Midte viser sig en liden, sort Cruste. De tidligere Inoculationssaar ere allerede langt paa Vei til Tilheling. De syphilitiske Phænomener forøvrigt skride Dag for Dag videre fremad.

Inoculation til venstre Laar fra U—15 (sidste Inoculation paa venstre Laar) Inoculation til høire Laar fra N—2 og til begge Arme ligeledes fra N—2.

$^{29}/_{3}$ 53. Alle de den 26de satte Inoculationer have slaaet an, nogle af Pustlerne ere allerede brustne; paa venstre Laar danner der sig Pustler, lignende de, der ere beskrevne den 26de.

Over en stor Deel af den behaarede Deel af Hovedet har der udviklet sig Tubercula mucosa lignende, store Vegetationer, der ere bedækkede med et tykt, sqvamøst Lag, og ømfindtlige for Berørelse. De rheumatiske Smerter, hvoraf hun led, og som fornemmelig vare udviklede i Hovedet, ere i de sidste Dage igjen forsvundne.

$^{31}/_{3}$ 53. Under de tuberculøse Udbredninger paa det høire Os bregmatis er der dannet en Absces, der incideres. Almeenbefindendet har i de sidste Dage lidt betydelig, hun har været mat, og manglet aldeles Appetit og Søvn; næsten ingen Feber. Der forordnes hende Viin, og et Morphinpulver om Aftenen.

$^{1}/_{4}$ 53. Pustlerne efter Inoculationerne, satte den 26de Marts paa venstre Laar, ere endnu ubeskadigede. Paa høire Laar ere de nylig brustne.

Inoculation til begge Laar fra de den 26de sammesteds satte.

$^{2}/_{4}$ 53. Almeenbefindendet er meget bedre, og de locale Phænomener begynde at aftage. Tuberklerne paa den behaarede Deel af Hovedet, i Panden og paa Ryggen begynde at svinde, og den Betændelse, hvoraf de have været ledsagede, er mindre. — Efter Inoculationerne igaar er der begyndende Pusteldannelse.

$^{7}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationssaar sammesteds.

$^{13}/_{4}$ 53. De sidste Inoculationer have paa venstre Laar slaaet an, derimod ikke paa høire. — 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds og til høire Laar fra de phagedæniske Saar paa venstre Laar hos N—2.

$^{15}/_{4}$ 53 Inoculationerne fra den 13de paa venstre Laar have slaaet an, og som sædvanlig dannet umbilicale Pustler med en sort Cruste i Midten.

$^{18}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4s høire Laar (Materien den 16de ført fra N—1 til U—4).

$^{19}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 13de sammesteds satte.

$^{21}/_{4}$ 53. De sidste Inoculationer have slaaet an, Pustlerne ere som sædvanlig ikke brustne. Inoculationerne, satte den 18de fra U—4, have slaaet an.

$^{24}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{25}/_{4}$ 53. Hun klager over stærke Smerter i de gamle syphilitiske Saar paa høire Læg, der er igjen Søvnløshed, Mangel paa Appetit, belagt Tunge og Mathed.

Efter de sidste I. paa Laarene ere Pustlerne endnu ikke brustne, de ere af omtrent 4‴ Diameter, fra disse: nye I. til begge Laar.

26/4 53. De den 24de paa høire Arm satte Inoculationer slaae an.

27/4 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

29/4 53. Nye Tuberkler ere fremkomne paa den forreste Deel af Hovedet. 3 Inoculationer paa venstre Laar fra H—1, som igjen er bleven inoculeret fra L—2.

4/5 53. 2 af de den 29de fra H—1 satte Inoculationer have slaaet an, og som sædvanlig dannet Pustler, som endnu ikke ere brustne. Fra disse 5 Inoculationer til samme Laar, og 5 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

5/5 53. Inoculationerne paa høire Laar have fremkaldt smaae Pustler, paa venstre er der kun lidet Tegn til at de ville slaae an.

7/5 53. Inoculationerne paa venstre Laar slaae ikke an.

9/5 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra A—1.

12/5 53. De sidste Inoculationer slaae an.

14/5 53. Spidsen af Næsen og venstre Ala svulmer mere og mere, der har paa dette Sted i de sidste Par Dage udviklet sig en Kreds af Tuberkler. De sidste Inoculationspustler gaae meget langsomt fremad. Der er ikke længer nogen kraftig syphilitisk Materie at erholde, hvorfor det bliver nødvendigt at seponere Syphilisationen.

D. Inunctiones mercuriales.

28/5 53. Salivation er indtraadt. Tilstanden forøvrigt næsten uforandret. Seponat Inunctiones. (Hun har faaet 12 af 3ß).

16/6 53. Crusterne, saavel i Hovedet som paa de øvrige Steder af Legemet, falde af, og hendes Tilstand bedres Dag for Dag.

24/6 53. Der udvikler sig atter paa Ryggen, hvor Tuberklerne før vare, store Saar, og paa Tungen viser sig en Ulceration.

Der forordnes hende Priessnitzke Bade.

30/7 53. Der er Salivation tilstede, og Mistanke om, at hun har udenfor Ordinationen benyttet Mercur.

Hun ophører med Badene.

5/8 53. Salivationen er ophørt og hun begynder igjen med Badene.

7/8 53. Der er en smertelig Svulst i høire Kind. Hun ophører atter med Badene.

6/9 53. Hævelsen i Kindet, der udviklede sig i Begyndelsen af forrige Maaned antog en phlegmonøs Charakteer, den udvidede sig ned ad den høire Side af Halsen og svandt først efter gjentagne Incisioner, hvorved en stor Mængde Pus udtømtes. Der udbryder nu igjen paa begge Laar Excrescentser, af samme Beskaffenhed, som de, hvoraf hun tidligere har lidt.

14/9 53. Paa forskjellige Steder af Legemet bryde disse Excrescentser frem.

Da der nu var syphilitisk Materie at erholde, besluttede jeg at gjentage Syphilisationen.

3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, de sidste Inoculationer paa Laarene.

15/9 53. Efter Inoculationen igaar smaa Pustler omgivne af Areola.

17/9 53. Efter Inoculationen paa høire Laar 3 Pustler med intens Areola, paa venstre Laar kun 1 Pustel med ubetydelig Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

18/9 53. Efter Inoculationen fra igaar kun ubetydelig Rødhed.

20/9 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun paa venstre Laar 1 Pustel. Efter de første Inoculationer tiltage Pustlerne Dag for Dag i Størrelse; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der udvikler sig atter paa den forreste Deel af Hovedet en større Absces.

23/9 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun ubetydelige Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen.*

24/9 58. Efter Inoculationerne fra igaar er der Pustler.

25/9 53. Hun klager over Smerter og Ømfindtlighed i begge Tibiæ især i høire, og de ere tillige noget opsvulmede.

26/9 53. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

27/9 53. Smerterne i Benene berøve hende Nattesøvnen.

D. Pulv. Doveri.

29/9 53. Smaa Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

30/9 53. Der er Pustler efter Inoculationerne igaar.

2/10 53. De sidste Pustler have kun lidet udviklet sig; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

5/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

7/10 53. Smaa Vesikler efter de sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

10/10 53. Efter de sidste Inoculationer næsten aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

13/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar endnu ingen Virkning, paa venstre Laar meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—2, *Carl Johan Carlsen.*

19/10 53. Efter sidste Inoculationer fra A—2 er der kun meget smaa Pustler paa en dyb rød Bund, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

22/10 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

26/10 53. Efter de sidste Inoculationer er der store, characteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

29/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Hun klager fremdeles over Smerter i Tibiæ, der ere ømfindtlige ved Berørelse.

2/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, efter hvilke der fremdeles ere store Pustler omgiven med intens Areola.

6/11 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste, da der ei er Materie nok for ny Inoculation i de sidste Pustler.

8/11 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar næsten aborterende Pustler, paa venstre Laar vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/11 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste.

14/11 53. Efter de sidste Inoculationer kun 1 Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{17}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{20}/_{11}$ 53. Efter sidste I. smaa Pustler, herfra 3 I. til hvert Laar.

$^{21}/_{11}$ 53. Efter Inoculationerne fra den 17de er der nu vel udviklede Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{25}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Der udvikler sig atter Tuberkler i Hovedet, i Issen har der dannet sig en Absces, som aabnes.

$^{28}/_{11}$ 53. Efter de sidste Inoculationer kun 1 aborterende Pustel paa hoire Arm, paa venstre Arm 3 Pustler, herfra 3 I. til hver Arm.

$^{1}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer smaae Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{4}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra K—1, de sidste Inoculationer paa høire Laar.

$^{7}/_{12}$ 53. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, hvorfra ingen Materie kan erholdes til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, *Anders Hansen.* Der forordnes hende tillige Ol. jecoris aselli.

$^{10}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der ingen Virkning paa høire Arm, 2 store Pustler omgivne af Areola paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{11}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

$^{16}/_{12}$ 53. 3 I. til hver Arm fra B—2, *Carl Johan Carlsen.*

$^{19}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculation paa Armene, 2 Pustler omgivne af Areola paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{22}/_{12}$ 53. Efter de sidste Inoculationer meget smaae Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{23}/_{12}$ 53. Excrescentserne paa Næsen, paa den øvre Læbe og paa den høire Arm holde sig omtrent paa samme Punkt, medens mindre Excrescentser bryde frem deels paa den behaarede Deel af Hovedet, deels i Panden.

$^{31}/_{12}$ 53. Hun klager i den sidste Tid atter over stærke Smerter i Læggene.

D. Pulv. Doveri gr*ß*.
— Morphii acet. gr. $^{1}/_{6}$.
— sacchari albi gr. x.
Mds. Et Pulver 3 Gange daglig.

$^{3}/_{1}$ 54. Hun føler sig meget afkræftet.
D. Vini rubri ℥iv qvotidie.

$^{17}/_{2}$ 54. De paa Laarene værende Saar ere endnu uforandrede.
De forbindes med Ungv. neapolitanum.

$^{19}/_{2}$ 54. Der yttrer sig atter i den sidste Tid stærke Smerter i Hovedet, som ikke holde sig til nogen bestemt Tid af Døgnet. Der er Udvikling af nye Abscesser paa Baghovedet, som tildeels ere opbrudte og afsondre en stinkende Materie. Vegetationerne paa Næsen ere i Aftagende.

Sep. Solut. Fowleri (det er forglemt at anføre, naar hun begyndte med den, men hun benyttede den omtrent 6 Uger).
Det. Solut. Kali hydroiodici cochl. maj. t. p. d.

$^{25}/_{2}$ 54. Smerterne i Hovedet ophørte, Saarenes Udseende er betydelig forbedret.

$^{6}/_{3}$ 54. I den sidste Tid begynde Vegetationerne paa Næsen at formindskes, de Cruster, der bedække dem, falde af; Saarene i Hovedet ere for en stor Deel tilhelede og Almeenbefindendet i høi Grad forbedret.

$^{1}/_{4}$ 54. Der er inat indtraadt Febertilfælde, Pulsen 120, liden, der er Qvalme.

Sep. Solut. Kali hydroiodici.
Det. Solut. Ammon. muriatici (ʒii—℥viii).
cochl. maj. bihorio.

$^{2}/_{4}$ 54. Feberen igjen ophørt, der viser sig nogen Svulst i den høire Submaxillarglandel.

Sep. Solut. ammonii muriatici.

$^{6}/_{4}$ 54. Den hurtige Tilbagegang, der viste sig i de hypertrophiske Partier af Næsen og Overlæben, og den begyndende Bedring af Saarene saavel paa Hovedet som paa Extremiteterne standsede igjen i den sidste Tid, hun benyttede Iodsolutionen, og de Rester, der vare tilstede, da hun seponerede denne Medicin, existere fremdeles.

Det. Mercur. sublim. corros. gr $^{1}/_{10}$ m & v.

$^{14}/_{4}$ 54. Hun føler Smerter i Halsen, og paa Overlæben viser sig en liden Cruste.

Sep. Mercur. sublim. corros.
Det. Solut. Kali hydroiodici cochl. maj. t.p.d.

$^{19}/_{4}$ 54. De paa Overlæben dannede Cruster ere igjen affaldne.

$^{29}/_{4}$ 54. De hypertrophiske Partier paa Overlæben og Næsen ere nu aftagne saaledes, at der kun paa et Par Steder ere ubetydelige Productioner tilbage. Saarene saavel paa Hovedet som Extremiteterne ere tilhelede. De Steder, som de have indtaget, ere bruunlig røde, og af samme Farve ere flere af de Steder, hvor de artificielle Chankre have havt deres Sæde; forøvrigt ere Arrene efter disse meget tydelige, men ikke forbundne med Substantstab.

$^{2}/_{5}$ 54. Der er udbrudt et Acne lignende Exanthem i Ansigtet, formodentlig som Følge af Ioden.

$^{15}/_{5}$ 54. Hun tager kun een Spiseskee om Dagen. Lige ved Orificium urethræ synes der at være en liden Excoriation.

$^{18}/_{5}$ 54. Det Acne lignende Exanthem i Ansigtet viser sig ikke længer.

$^{19}/_{5}$ 54. Den tvivlsomme Excoriation ved Urethra tilhelet.

$^{23}/_{5}$ 54. Der viser sig nu kun en liden constant Elevation paa høire Ala nasi, forøvrigt kun Pletter og mørkt farvede Ar efter de tidligere Tuberkler og Saar. — Hendes Almeenbefindende er godt.

Hos denne Patient blev Syphilisationen første Gang ei fortsat saa længe, at der opstod Immunitet, det viste sig kun her ligesom hos de øvrige, at den indbragte Materie efterhaanden tabte sin Virkning, men ny Materie, om den end toges fra Syge, der i længere Tid havde været syphiliserede, frembragte igjen charakteristiske Chankre. Den først inoculerde Materie fra U—4, som dengang havde været syphiliseret i 4 Maaneder,

vedligeholdt sig kun gjennem 3 Led, eller den fremkaldte da saa liden Virkning, at der ei kunde tages Materie til videre Inoculation, medens Materie fra U—15, der var overfort fra U—4, vedligeholdt sig gjennem 6 Led.

Materie, der var overfort til L—2, der led af constitutionel Syphilis, og hos denne Syge havde slaaet an, inoculeredes hos N—1, den slog der an, men fremkaldte ikke nogen stærkere Virkning end anden Materie. Fra L—2 overfortes den til H—1, der ligeledes led af constitutionel Syphilis, den slog ogsaa an hos denne Patient, men da den fra ham føres tilbage til N—1, sloge kun enkelte Inoculationer an, og i andet Led aborterede den ganske.

Næsten alle Pustler hos denne Patient bleve staaende hele, de opnaaede en Størrelse af indtil 4‴ i Diameter, og de rumperede først efter 5—6 Dages Forløb. Inoculation fra phagedæniske Chankre hos N —2 fremkaldte hos denne Patient almindelige Chankre.

Der blev i hver Seance anbragt 4—6 Cankre, kun eengaang blev der sat 10. I det Hele er der ved den første Syphilisation anbragt 67 Chankre, hvoraf 8 have aborteret.

12 Dage efterat Syphilisationen var paabegyndt, udviklede sig nye syphilitiske Tuberkler paa forskjellige Steder af Legemet; 20 Dage efter indfandt sig, under en bestandig tiltagende Udvikling af de constitutionelle syphilitiske Phænomener, stærk Mathed, Mangel paa Appetit og Søvn, men næsten ingen Feber. Denne Tistand varede 4—5 Dage. Efter 23 Dages Behandling begyndte igjen de constitutionelle syphilitiske Phænomener at aftage. 50 Dage efter første Inoculation kom der et nyt Udbrud, og da Phænomenerne i de Par paafølgende Uger bestandig tiltoge, til samme Tid som den inoculerede Materie, saavel hos denne Patient som hos de øvrige, jeg havde under Behandling med Syphilisation, viste liden Virkning, og ny Materie ei var at erholde, saa besluttede jeg at ophøre med Inoculationerne og atter forsøge Virkningen af Mercur. Efter Inunction af ℥vj indfandt sig Salivation, og de syphilitiske Phænomener begyndte at svinde med en overordentlig Hurtighed, men den indtraadte Bedring var denne Gang af ligesaa liden Varighed, som saa ofte forhen.

Allerede 8 Dage efterat Inoculationerne vare seponerede, begyndte nye Tuberkler at bryde frem. Jeg forordnede hende da Priessnitzke Bade; efterat hun i faa Dage havde benyttet disse, indfandt der sig Salivation, som kun i ringe Grad havde været tilstede under og umiddelbar efter Inunctionerne, og som allerede for flere Uger siden var ophørt. Til samme Tid som Vandcuren blev benyttet for denne Syge, blev den ogsaa anvendt for en Anden, der led af constitutionel Syphilis, og som i længere Tid forgjæves var behandlet saavel med forskjellige Mercurialia, som med en Mængde andre Midler, dog var der ikke i de sidste Maaneder

forordnet Mercur. Denne Syge kom ligeledes i en meget voldsom Salivation, saa det synes som det ikke kan være noget ualmindeligt, at denne fremkaldes ved Vandcuren, naar Mercur tidligere har været anvendt.

Da der bestandig udviklede sig nye Tuberkler og Excrescentser, besluttede jeg atter at forsøge Syphilisation, som jeg nu troede at kunne gjennemføre, da frisk Materie stod til min Raadighed. Jeg indbragte først Materie fra K—1, 8de Led, Materien stammede fra U—1, 5te Led. Denne Materie viste meget liden Virksomhed, og den vedligeholdt sig kun gjennem 2 Led. Saaledes forholdt det sig ogsaa med en senere Inoculation fra K—1. Hun er dernæst inoculeret fra *M. Larsen*, 8de Led, altsaa med Materie, der er 22 Led fra dens Udspring hos H—2, samme Udspring som Materien fra K—1, denne Materie holdt sig i 8 Led; dernæst fra *C. J. Carlsen* 4de Led, altsaa med Materie, der i 28 Led stammer fra H—2, denne Materie holdt sig længst, nemlig i 14 Led.

Det sees, at hun den hele Tid har faaet Materie fra et og samme Udspring, noget som jeg under Syphilisationen ei havde været opmærksom paa, og som det er en Umulighed at vide, naar man ikke allerede under Behandlingen opstiller sig graphiske Figurer.

Uagtet Materien har havt samme Udspring, har den dog viist meget forskjellig Kraft; man kommer her til at opkaste det Spørgsmaal, om den samme Materie, naar den samtidig overføres til flere Individer, derved kan erholde en forskjellig Intensitet. Vi skulle see, om der ikke i de følgende Observationer ere flere Facta, der kunne bidrage til at oplyse denne Qvæstion.

Kun enkelte af de under denne sidste Syphilisation udviklede Pustler opnaaede nogen betydeligere Størrelse, saaledes som ved den første Syphilisation; den omgivende Areola havde i Almindelighed en dyb rødligbruun Farve. Saarene havde en langsom Udvikling, tilhelede seent og have efterladt sig store, mørke, skiden-brune Ar.

Hun har ved den anden Syphilisation faaet 188 Inoculationer, hvoraf 44 ikke have slaaet an.

Under den hele Syphilisationstid, der varede fra 14de September 1853 til 22de December s. A., viste der sig bestandig enten Udbrud af nye Tuberkler, Excrescentser og Abscesser, eller der yttrede sig Dolores osteocopi.

Endnu medens Syphilisationen varede, forsøgte jeg Anvendelsen af Solutio Fowleri, som jeg til samme Tid forordnede for en anden ikke Syphiliseret, med sildige, serpiginøse Hudtuberkler, men Virkningen var hos dem begge aldeles ingen.

Da Immunitet indtraadte, begyndte jeg atter med Iod, vistnok med lidet Haab om Virkning, da dette Middel gjentagne Gange uden Held

var forsogt. Udfaldet overtraf mine Forventninger, Ioden virkede nu med sin sædvanlige Hurtighed. Det var klart, at her nu var indtraadt en Forandring, en Mobiliseren af Sygdomsstoffet havde gjort sig gjældende, saavel de locale Phænomener som Almeenbefindendet paavirkedes paa den fordeelagtigste Maade.

Da Tilbagegangen under Anvendelsen af Ioden standsede noget, seponerede jeg den og gav $^{1}/_{10}$ gr. Sublimat Morgen og Aften. Men efter faa Dages Forløb forværredes hendes Tilstand, og jeg holder mig aldeles overbeviist om, at dette var en Følge af Mercuren, saa ringe end Doserne vare.

Hurtig Seponeren af Mercuren og Gjentagen af Ioden rettede snart paa den indtraadte Forværren. Der er nu kun en liden Knude paa den høire Ala nasi, som jeg ikke kan ansee for nogen Rest af de syphilitiske Phænomener, forøvrigt Pletter og Ar efter hvad der tidligere har existeret. Hendes Almeenbefindende er godt.

Den Mængde Mercur, som til forskjellige Tider er bibragt denne Syge, den mindre Modtagelighed, hun har viist for den syphilitiske Gift, og endelig, at al den ved sidste Syphilisation indbragte Materie stammede fra samme Hovedkilde, ere Momenter, der gjøre, at jeg ikke har fuld Tillid til den erholdte Helbredelse.

Femte Observation.

Psoriasis syphilitica udbredt over det hele Legeme, Syphilisation, Helbredelse.

F. Jacobsdatter, 33 Aar gammel, indkom den 24de Juli 1853 i Hospitalets Sygestue Litr. U No. 1. Der viser sig udbredt over det hele Legeme et sqvamøst Exanthem, hvis enkelte Skjæl ere fra $^{1}/_{3}$ til 1 Centimeter i Diameter, af forskjellig Tykkelse, og temmelig fast adhærerede; den underliggende Hud er noget opsvulmet og af en graabruun Farve. Dette sqvamose Exanthem har sin störste Udvikling paa Forarmene, især paa Extensionsfladen, hvor Skjællene tildeels ere confluerende, og paa Nates. I Nakken, især langs Haarranden, og tildeels paa Ryggen viser Exanthemet sig som tykke, mørke Cruster, der mere eller mindre let lade sig afløse, og under hvilke Huden findes rød eller overfladisk ulcereret. Paa Overarmene, Underextremiteterne, Bryst og Ryg fremtræder Exanthemet i en mindre udviklet Form, som smudsigfarvede, neppe mærkeligt ophøiede Pletter, som, hvor de forekomme talrigst, meddele Huden et marmoreret Udseende. I Ansigtet, fornemmelig ved Næsevingerne, gaaer Eruptionen over i Papelformen.

Foruden denne Affection er der endnu en Absces under høire Angulus maxillæ inferioris, Favus paa den behaarede Deel af Hovedet, og enkelte Favuscruster paa Extremiteterne. Hun er i høi Grad afmagret og debil.

Patienten blev behandlet her i Hospitalet fra 12te Marts til 25de Mai d. A. for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. I de 7—8 Uger, hun var hjemme, led hun meget af Hovedpine og flygtende Smerter i Lemmerne, ligesom Kræfterne, uagtet en god Appetit, aftoge i den Grad, at hun ikke kunde udføre det nødvendigste huuslige Arbeide, ja hun vaklede endog, naar hun skulde gaae over Gulvet.

$^{26}/_{7}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra I—2, *F. Hansen* og 2 Inoculationer til hver Arm fra II—2, *Gunder Larsen*, der i Hamburg har erhvervet sin Chanker.

$^{28}/_{7}$ 53. Inoculationerne til Laarene fra I - 2 have ei slaaet an; efter Inoculationerne fra II—2 er der paa høire Arm en Pustel af 1''' Diameter, omgiven af Areola, paa venstre Arm 2 smaa Pustler med svag Areola. 2 Inoculationer til høire Laar fra høire Arm, og 2 Inoculationer til venstre Laar fra venstre Arm.

$^{30}/_{7}$ 53. Pustlerne paa venstre Arm tiltage i Størrelse, fra disse 2 Inoculationer til hvert Laar, da de der den 28de foretagne Inoculationer kun have frembragt smaa Pustler.

$^{2}/_{8}$ 53 En af Pustlerne paa venstre Arm er rumperet, der viser sig et gjennem Huden trængende Saar med afskaarne Rande og ubetydelig Secretion; Pustlen paa høire Arm er ikke rumperet og af 4''' Diameter.

$^{3}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den $^{30}/_{7}$ foretagne Inoculationer sammesteds.

$^{4}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar synes ei at ville slaae an. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de første paa Armene.

$^{5}/_{8}$ 53. Pustlerne efter Inoculationerne Nr. 1 og Nr. 2 paa Laarene tiltage i Størrelse. De næstsidste Inoculationer paa Laarene, der igaar lode til ei at ville slaae an, synes idag at ville fremkalde Pustler.

Hun klager uafladelig over Smerter i Hovedet, der synes at staae i Forbindelse med den syphilitiske Affection.

D. Vesicatorium nuchæ.

$^{6}/_{8}$ 53. Smerter i de første Inoculationssaar. 2 Inoculationer fra disse til hver Arm, hvorefter de bedækkes med Cataplasma emolliens.

$^{8}/_{8}$ 53. Smerterne i Hovedet ere efter Vesicatoriet ligesaa stærke som tidligere.

$^{9}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{10}/_{8}$ 53. Smerterne i Hovedet ere ophørte.

$^{12}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Hovedet ere recidiverede, men i mindre Grad.

$^{14}/_{8}$ 53. Efter sidste Inoculationer viser sig 1 Pustel paa hver Arm.

$^{15}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de første Inoculationer paa venstre Laar.

$^{19}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa venstre Arm.

$^{21}/_{8}$ 53. Smerterne i Hovedet ere nu aldeles ophørte, hun sover godt om Natten. Exanthemet begynder paa de nedre Extremiteter og paa Truncus at aftage.

$^{23}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{24}/_{8}$ 53. Crusterne paa Inoculationssaarene paa Armene ere for det

Meste affaldne, Saarene, der have en Diameter af 3''', ere udfyldte med Papillulæ carneæ, de have en intens Areola.

25/8 53. De sidste Inoculationer have paa høire Laar fremkaldt meget store Pustler, paa venstre derimod temmelig smaa. Fra de paa høire Laar 3 Inoculationer til hvert Laar.

28/8 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

30/8 53. Lige ved Siden af de første Inoculationer paa Laarene er der udbrudt en stor Bulla; Inoculation fra denne til venstre Laar.

1/9 53. De fra Pemphigusbullaen satte Inoculationer have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

5/9, 8/9, 11/9 og 11/9 53. Paa enhver af disse Dage er der sat 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

17/9 53. De sidste Inoculationer have endnu ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de den 11te satte.

18/9 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne fra igaar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de, der ere satte den 8de.

20/9 53. Pusteldannelse efter de sidste Inoculationer. Efter Inoculationerne den 17de, der hidtil ingen Pustler havde fremkaldt, viser der sig idag paa det høire Laar en enkelt Pustel.

22/9 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds og 3 Inoculationer til høire Laar fra Pustlen efter Inoculationen den 17de.

24/9 53. Efter Inoculationerne den 22de med Materie fra de sidste Inoculationer viser der sig endnu ingen Virkning; hvorimod der efter de 3 Inoculationer til høire Laar med Materie fra den enkelte Pustel efter Inoculationen den 17de viser sig Pusteldannelse, herfra 3 Inoculationer til høire Laar.

25/9 53. De den 22de satte Inoculationer til begge Laar have ikke slaaet an. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de ældre Inoculationssaar.

27/9 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne fra de gamle Inoculationssaar. Fra de sidste Inoculationer paa høire Laar 3 Inoculationer til hvert Laar.

30/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

3/10 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar 1, paa venstre Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

6/10 53. Efter sidste Inoculationer 1 Pustel paa høire, 2 paa venstre Laar, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

10/10 53. Efter sidste Inoculationer er der kun paa venstre Laar Pusteldannelse, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

13/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

16/10 53. Efter de sidste Inoculationer er der endnu paa venstre Laar neppe noget Spor, paa høire Laar 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

19/10 53. Efter Inoculationerne med Materien fra 13/10 53 3 smaa Pustler, og efter Inoculationerne med Materie fra 10/10 53 paa høire Laar 3 temmelig store, paa venstre Laar 2 mindre Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie fra 16/10, og 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie, hidrørende fra 10/10 53.

22/10 53. Efter Inoculationerne den 19de, er der 3 Pustler paa hvert Laar efter Materien fra 16/10, og 3 Pustler paa høire Laar og 1 paa venstre efter Materien hidrørende fra 10/10, disse sidste ere fremdeles meest udviklede. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Pustlerne af 19de.

26/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 2 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra Stockholm, der er tagen den 24/10 53.

31/10 53. 2 Inoculationer til venstre Arm fra A—2 (*Johan Krum*), der har primære, ikke indurerede Saar paa Præputium og Bubo.

1/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

4/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; Inoculationerne paa venstre Arm have slaaet an, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa høire Arm den 29de er der et saa lidet Saar, at derfra ei kan erholdes Materie.

7/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

10/11 og 13/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

16/11 53. Efter de sidste Inoculationer ere Pustlerne smaa, især paa høire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

19/11 og 22/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Den 22de desuden 3 Inoculationer til høire Arm fra *Christian Olsen.*

25/11 53. Efter de sidste Inoculationer baade paa Laarene og Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 til hver Arm.

28/11, 1/12 og 4/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

7/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm, hvor Pustlerne hidtil have været smaa, er der nu vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

10/12 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Olaus Berntsen* (egen Materie).

13/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Ole Amundsen* (høire Laar), der lider af primære Saar paa Membrum og Bubo.

16/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; til høire Arm 3 Inoculationer fra de sidste sammesteds.

$^{19}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa venstre Laar kun en liden Pustel, paa høire 3, derfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ere Pustlerne brustne og have efterladt Saar af 1—2''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{22}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa høire Arm større Pustler end de paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm aborterende Pustler.

$^{25}/_{12}$, $^{28}/_{12}$ og $^{31}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{3}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, især paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{6}/_{1}$ $^{9}/_{1}$ og $^{12}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder. Exanthemet er forsvundet overalt undtagen paa Nates.

$^{15}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Marie Johannesdatter* G—4, der er inoculeret til venstre Laar fra et Saar paa Genitalia.

$^{18}/_{1}$, $^{21}/_{1}$, $^{24}/_{1}$ og $^{27}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{28}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra de næstsidste Inoculationer sammesteds, blandet med Vaccinematerie.

$^{30}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

$^{31}/_{1}$ 54. Efter Inoculationerne den 28de til venstre Arm vel udviklede Pustler omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{2}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, hvorefter superficielle Saar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationerne paa venstre Arm fra $^{30}/_{1}$ smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{3}/_{2}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm fra $^{31}/_{1}$ smaa Pustler, omgivne af svag Areola, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{5}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{6}/_{2}$ 54 Inoculat. paa venstre Arm fra $^{3}/_{2}$ have ei slaaet an.

$^{8}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse Steder; paa høire Arm meget større Pustler, herfra 3 I. til samme Arm.

$^{11}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver

Arm. 3 Inoculationer til den udvendige Flade af hoire Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, sidste Inoculation paa venstre Laar.

14/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculatioer til hoire Laar fra de Pustler, der ere satte fra M—1, som ere noget storre end de, der ere satte med Materie fra hende selv. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

17/2 54 Efter sidste Inoculationer paa Laarene, med Materie fra hende selv, ingen Virkning paa hoire Laar, 3 smaa superficielle Pustler paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer til hoire Laar med Materie, der er gaaen igjennem M—1, noget storre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Paa hoire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til venstre Laar fra M—1, sidste Inoculation paa venstre Laar.

20/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra hende selv fremdeles meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculation med Materie, gaaen gjennem M—1, vel udviklede Pustler, især paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm kun 1 udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

23/2 54. Efter sidste Inoculation paa Laarene, med Materie fra hende selv, ingen Virkning; efter Inoculat. paa hoire Laar, med Materie fra M—1, 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculat. paa venstre Laar, med Materie fra M—1, 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculation paa venstre Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

26/2 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar aborterende Pustler, paa venstre Laar nedfaldne Pustler og noget i det Dybe gaaende, runde Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til hoire Laar fra II—2, *Christian Christensen*, Inoculation Nr. 2. Paa senstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

1/3 54 Efter sidste I. paa hoire Laar smaa nedfaldne Pustler, hvorunder superficielle Saarflader, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Laar nedfaldne Pustler, hvorunder smaa, noget i det Dybe gaaende Saar af 1/2''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

4/3 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar smaa Pustler, hvorunder noget i det Dybe gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Laar smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Arm aborterende Pustler.

7/3 54. Efter sidste I. paa Laarene ingen Virkning paa hoire, smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

10/3 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun en meget liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

13/3 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Laar aborterende Pustler.

2/4 54. Alle Symptomer af den syphilitiske Affection ere hævede. Af de scrophulose Saar paa Halsen er der endnu ubetydelige Rester tilbage. Hendes Almeenbefindende er meget godt. Udskrives.

Den, fra hvem denne Syge først blev inoculeret, var Matros *G. Larsen*, der den 20de Juli 1853 indkom i Hospitalet, lidende af en ikke indureret Chanker og en i Suppuration overgaaen Bubo. Chankeren fik han for 3 Uger siden i Hamburg. Der blev foretagen Inoculation saavel fra Bubo som fra Saaret paa Membrum, og Inoculationen fra sidstnævnte Sted slog an.

Dersom man undersøger, hvordan denne Materie har virket, da vil man finde, at den i Begyndelsen, indtil 6te Led, har viist sig lidet kraftig og har virket langsomt. Efter 6te Inoculation er der kun udviklet 1 liden Pustel paa hver Arm, da er der taget Materie fra Saaret efter 2den Inoculation, og fra nu af har denne Materie viist en ganske usædvanlig constant Virkning, saaledes, at den hos denne Syge har holdt sig gjennem 58 Led. Dog har Virkningen ikke den hele Tid været lige stærk; ved 31te Led begyndte Pustlerne at blive smaa, ved 34te Led bleve de meget ubetydelige, ved 47de Led bleve de igjen større, men denne Opblussen varede kun kort, ved 51de Led aborterede de ganske paa det ene Laar, og fra nu af var Virkningen aldeles superficiel.

Som vi senere skulle see, er det ikke alene hos denne Patient, at Materien fra *G. Larsen* har havt en saadan Bestandighed.

Hos *F. Jacobsdatter* er indbragt Materie fra forskjellige andre Syge, nemlig fra A—2, *J. Krum*, der for 3 Uger siden havde paadraget sig Chanker her i Byen, hvorefter der var fulgt Bubo. Den 31te October blev denne Materie først indbragt, og efterat have gaaet igjennem 11 Led ophørte den den 1ste December. — 22de November anbragtes Materie fra *C. Olsen*, der for 4 Uger siden her i Byen havde paadraget sig en Chanker, der paafulgtes af Bubo, hvorfra der inoculeredes med positivt Resultat. Denne Materie holdt sig i 28 Led, indtil 11te Februar 1854. I de 5 første Led fremkaldte den kun smaa Pustler, i 9de Led viste Virkningen sig stærkere, aftog saa igjen i 15de Led; Pustlerne bleve meget smaa i 25de Led, de tiltoge igjen i 26de Led, men aborterede i 28de Led. — 13de December indbragtes Materie fra *O. Amundsen*, der ligeledes havde primære Saar, som vare 3 Uger gamle, tilligemed Bubo, erhvervet her i Byen; denne Inoculation holdt sig kun i 2 Led. — Den 15de Januar indbragtes Materie fra *M. Johannesdatter*, der er inoculeret med positivt Resultat fra et Saar paa Genitalia hos hende selv. Dette Saar syntes at være opstaaet efter en Absces ved Commissura inferior labiorum, og denne Materie vedligeholdt sig i 15 Led.

Den 11te Februar indbragtes fra *O. Amundsdatter* Materie fra artificielle Chankre, 3die Led, komne fra U—1, Laaret, 57de Led, og 17de Februar ligeledes fra *O. Amundsdatter*, 5te Led, efter samme Materie som første Gang. Efter den første Inoculation vedligeholdt Materien sig i 4

Led, efter den sidste i 7 Led, medens den Materie hos U—1, hvorfra den var tagen, kun vedligeholdt sig i 2 Led. Det er tillige at bemærke, at Udviklingen af Pustlerne var bedre efter den Materie, som havde passeret en anden Organisme, end efter den Materie, der vedvarende var inoculeret hos U—1. — Vi have altsaa her det samme Forhold som det, jeg tidligere har omtalt fandt Sted hos den af mig først Syphiliserede, see p. 28, ogsaa der fandt en Forøgelse af Materiens Intensitet Sted, ved at overføre den til en anden, endnu ikke Syphiliseret. Hos U—1 gjorde endnu et andet Forhold sig gjældende, Materie, tagen fra en senere Inoculation, vedligeholdt sig længer end den fra en tidligere; var dette tilfældigt, eller bliver Materien til en Tid mere intens idet den inoculeres gjentagende hos det samme Individ? Jeg formener i det Følgende at besidde nogle Materialier til Oplysning af dette Spørgsmaal.

Den 26de Februar indbragtes Materie fra *C. Christensen*, der led af constitutionel Syphilis og var inoculeret fra M—1; denne Materie viste sig kun i 3 Led virksom, men det er at bemærke, at her nu maatte antages at være indtraadt en næsten immun Tilstand, saa det ei vilde være let at bringe nogen Materie til at slaae an.

Den 10de December indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, den slog ikke an, uagtet den hos *B.* selv endnu holdt sig i 11 Led. Jeg forsøgte at blande syphilitisk Pus og Vaccinemateric og med denne Blanding foretage Inoculation, men denne holdt sig kun i 2 Led, medens den syphilitiske Materie alene, som var benyttet til Blandingen, holdt sig i 15 Led.

Der er i det Hele hos denne Patient anbragt 683 Chankre, hvoraf 90 have aborteret.

Omtrent 1 Maaned efter Syphilisationens Begyndelse, aftog Exanthemet paa de nedre Extremiteter og Truncus og 5 Maaneder efter Curens Begyndelse var det forsvundet overalt undtagen paa Nates. Smerterne i Hovedet vare hævede efter 4 Ugers Forløb, men da det paa Grund af deres Heftighed i Begyndelsen var nødvendigt at anvende et Vesicatorium nuchæ, saa tør jeg ikke sige med Sikkerhed hvad der kan tilregnes Syphilisationen.

Hendes Almeenbefindende var, da hun udskreves af Hospitalet, meget godt, og da jeg for et Par Uger siden igjen saae hende, var Tilstanden den samme.

Sjette Observation.

Papuløs Syphilide, Mercur, Helbredelse — Recidiv — Ecthyma syphiliticum, atter Mercur — Bedring — Iodkali — Recidiv — Syphilisation, Bedring — Recidiv.

Strømpevæver *F. Hansen* indkom den 24de Mai 1853 i Hospitalet. Der viser sig saavel paa de øvre, som paa de nedre Extremiteter et sy-

Fra H 2. Gunder Larsen.
Fra Stockholm.
Fra Christian Olsen.

Syphilitisk Materie blandet med Vaccinematerie.
Fra H 2 Gunder Larsen
Fra A 2. Johan Krum.

Fra Olaus Berntsen.
Fra F. 1. Ole Amundsen
Fra G. 4 Marie Johannesdatter.

Fra M 1.
Fra H 2 Christian Christensen.
Fra I 2.

Fra M 1. Oleana Amundsdatter

Fra I 2.

Fredrikke Jacobsdatter.

philitisk Ecthyma, deels Pustler, deels mørke Cruster omgivne af en kobberfarvet Areola. Udbredningen er stærkest paa de nedre Extremiteter fra Knæerne af.

Fire Uger efterat han ved en Coitus impurus havde paadraget sig et Saar paa Glans, udbrød constitutionel Syphilis, hvorfor han blev behandlet her i Hospitalet fra 21de Februar til 13de Mai. Det er altsaa kun 11 Dage siden han udgik herfra, og der fandtes dengang intet andet, der kunde ansees som nogen Rest af de tidligere existerende syphilitiske Phænomener end nogle svage, lysebrune Pletter paa Underextremiteterne, paa de samme Steder, hvor nu Ecthymapustlerne forefindes.

Ved senere Meddelelse af hans Læge i Mangelsgaarden, Dr. *Winge*, er det oplyst, at han i et Par Aar har lidt af begyndende Tuberculose i Lungerne, hvorfor han af og til har benyttet Tran.

$^{27}/_{5}$ 53. D. Inunctiones ungventi neapolitani ʒβ pro dosi.

$^{1}/_{7}$ 53. Han klager over rheumatiske Smerter i Arme og Been, og Skjælven i Legemet.

Seponat Inunctiones ungventi neapolitani (han har faaet 28).

D. Pulvis eccoproticus.

$^{4}/_{7}$ 53. Der er endnu betydelige Rester af Exanthemet tilbage.

D. Solutio Kali hydroiodici. cochl. maj. t. p. d.

$^{28}/_{7}$ 53. Der er endnu betydelige Rester af Exanthemet tilbage.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

Repetat Inunctiones ungventi neapolitani.

$^{3}/_{8}$ 53. Der har indfundet sig Besvimelser med almindeligt Ildebefindende og noget freqvent Puls, ingen Afføring i 3 Dage.

D. Naphth. vitrioli cum Laudano.

D. Pulvis eccoproticus.

Sep. Inunctiones ungventi neapolitani (han har faaet 5).

$^{6}/_{8}$ 53. Han befinder sig igjen vel, men Exanthemet er uforandret, og paa enkelte Steder endog i Fremadskridende.

D. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa Armene hos U—1, *F. Jacobsdatter.*

$^{10}/_{8}$ 53. Efter sidste Inoculationer vel udviklede Pustler af 1''' Diameter, fra disse 2 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{8}$ 53. 2 Inocul. til hver Arm fra de første paa venstre Laar.

$^{16}/_{8}$ 53. 2 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{17}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt Pustler med Areola.

$^{20}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene have endnu kun dannet smaa Pustler med svag Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{22}/_{8}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, *M. Pedersen.*

$^{23}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

$^{24}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra den 20de have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, *M. Pedersen.*

$^{26}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{27}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar synes ikke at slaae an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, *M. Pedersen*, sidste Inoculation paa Laarene.

$^{30}/_{8}$ 53. Crusterne paa Exanthemet falde mere og mere af, paa de Steder, hvor Saar have dannet sig, findes disse næsten tilhelede.

$^{31}/_{8}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hver Arm fra G—2, de første Inoculationer paa Laarene.

$^{2}/_{9}$ 53. Inoculationerne fra G—2 paa Armen have fremkaldt langt mindre Virkning end de paa Laarene af 31te, fra disse sidste 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer endnu kun enkelte smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne den 31te fra G—2 ere heller ikke Pustlerne meget store, og Saarene synes ei at ville trænge i Dybden.

$^{6}/_{9}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene ere fuldkommen aborterende; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer meget liden Virkning, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{11}/_{9}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar,

$^{12}/_{9}$ 53. Inoculat. fra den 8de have idag slaaet an paa høire Laar.

$^{13}/_{9}$ 53. Inoculationerne fra den 11te have slaaet an. Exanthemet svinder mere og mere.

$^{14}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{18}/_{9}$ 53. Han har fra den 14de gjennemgaaet en temmelig stærk Cholerine.

Der er begyndende Pusteldannelse efter de sidste Inoculationer.

$^{20}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{21}/_{9}$ 53. Endnu ingen Virkning efter Inoculationerne fra igaar. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *M. Larsen.*

$^{22}/_{9}$ 53. Pustler efter Inoculationerne fra igaar.

$^{24}/_{9}$ 53. Pustlerne paa Armene ere idag store, Virkningen synes dog ei at ville trænge dybere ned; herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

$^{26}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun ubetydelige Pustler; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{27}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene høist ubetydelig Virkning; 3 Inoculationer til venstre Laar fra A—4, *J. Olsen.*

$^{28}/_{9}$ 53. Midt paa den høire Læg har der i de sidste Dage viist sig adspredte Pustler, der ere rumperede, og have fremkaldt runde, noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til høire Laar.

$^{29}/_{9}$ 53. Efter Inoculationerne paa venstre Laar smaa Pustler; herfra 3 Inoculationer til samme Sted.

$^{30}/_{9}$ 53. Efter Inoculationerne fra de spontant fremkomne Pustler paa høire Læg ingen Virkning.

$^{2}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar er der kun 1 Pustel, fra denne 3 Inoculationer til samme Sted.

$^{3}/_{10}$ 53. Efter Inoculationerne igaar ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *J. Olsen.*

$^{6}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning. paa venstre Laar 3 smaa Pustler; herfra 3 Inoculat. til samme Laar.

$^{9}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer aborterende Pustler.

$^{10}/_{10}$ 53. Ecthymaet paa de nedre Extremiteter aldeles forsvundet, man finder kun paa de Steder, hvor Pustlerne have havt deres Sæde, stærkt rodbrune Pletter. Derimod viser sig paa den udvendige Side af venstre Albueled og paa den midterste og forreste Deel af venstre Forarm enkelte vesiculo-papulose Udbredninger, men da der ingen Virkning kommer efter Inoculationerne, udskrives han.

Han er forst inoculeret fra U—1, 3die Led fra dens Udspring hos H—2, *G. Larsen.* Denne Materie viste sig lidet virksom, den fremkaldte kun efter de forste Inoculationer vel udviklede Pustler, som snart efter de følgende Inoculationer bleve mindre, og vedligeholdt sig kun gjennem 4 Led, hvorpaa der indbragtes Materie fra G—2, *M. Pedersen*, 2det Led, Materien oprindelig fra H—2, see p. 50, senere med samme Materie 3die og 4de Led. Efter disse forskjellige Inoculationer var der kun ringe Virkning, Materien holdt sig kun gjennem 3 Led, da inoculerede jeg atter fra G—2, men jeg tog nu en ældre Materie, nemlig fra første Led, der var 18 Dage gammel, denne vedligeholdt sig gjennem 7 Led, dog vare Pustlerne den hele Tid smaa, og deres Udvikling meget langsom, den begyndte undertiden først den 4de Dag.

Da det viste sig, at Materien fra G—2 ei havde nogen Kraft, toges Materie den $^{2}/_{8}$ 53 fra C—1, *M. Larsen*, 7de Led, men jeg lagde ikke dengang Mærke til at Materien var kommen fra *F. Hansen* selv. Det var ganske rimeligt at den kun fremkaldte smaa Pustler, der dog holdt sig i 4 Led. Derefter inoculeredes han fra *J. Olsen*, men her var det atter den samme Materie, da *J. Olsen* var inoculeret fra *M. Larsen*, og denne igjen fra *F. Hansen.* Virkningen var meget ubetydelig, eller Pustlerne aborterede strax. Alle de forskjellige Slags Materie hvormed han var inoculeret nedstammede fra samme Hovedkilde.

Han havde faaet 139 Inoculationer, hvoraf 32 ikke havde slaaet an, og mange havde kun naaet en ringe Udvikling, han var efter 2 Maaneders Forløb immun for den Materie, som jeg dengang havde til min Disposition.

Virkningen af Syphilisationen paa det syphilitiske Exanthem var, at dette efter 24 Dages Forløb begyndte at bedres, Crusterne faldt af og paa de Steder, hvor Saar havde dannet sig, vare disse næsten tilhelede. I den nærmest paafølgende Tid svandt Exanthemet mere og mere, dog var der endnu, efter at han var bleven immun, enkelte Udbredninger af det papuløse Exanthem. Jeg vilde dog ikke paabegynde nogen ny Behandling, da Mandens Brystsvaghed gjorde det mindre tilraadeligt at gribe til Mercur, jeg ansaae det bedre, at han idetmindste for en Tid kom ud af Hospitalet, men jeg holdt det ogsaa efter den ringe Modtagelighed, han havde viist for Syphilisationen, for temmelig sikkert, at Sygdommen vilde

bryde frem paany. Dette blev ogsaa Tilfældet, efter et Par Maaneders Forløb viste der sig paa flere Steder Spor af et papuløst Exanthem, hvorfor jeg igjen nogle Gange inoculerede ham, uden at han dog blev indlagt i Hospitalet, da han ogsaa hvor han var havde dagligt Tilsyn af Læge. Dennegang tog jeg Materie fra *M. Ellefsen*, og nu slog den meget godt an gjennem 6 Led, da Pustlerne atter aborterede, Exanthemet var igjen i Aftagende, og jeg vilde ikke paa Grund af Tuberculosen i Lungerne, der bestandig mere udviklede sig, fortsætte Behandlingen. Exanthemet er igjen i den sidste Tid tiltaget; han har benyttet Tran og Kali hydroiodicum.

Som tidligere bemærket har Tuberculosen allerede for 3 Aar siden været observeret, og der er forordnet ham Medicamenter med Hensyn til denne. Det er ganske rimeligt, at den ved den syphilitiske Dyscrasie og de mod denne anvendte Midler, navnlig de gjentagne Mercurialcure, er forværret. Naar man lægger Mærke til de øvrige Syphiliseredes Almeenbefindende, kan der ikke være nogen Tanke om, at Syphilisationen her kan have indvirket ufordeelagtigt. Forøvrigt bliver dette Tilfælde især af Interesse ved den hurtig indtraadte Immunitet i Forbindelse med, at al den Materie, der blev inoculeret, stammede fra samme Hovedkilde.

Syvende Observation.

Papulo-vesiculøst Exanthem, Ulcerationer paa Slimhinden i Halsen, Dolores osteocopi, Syphilisation, Helbredelse.

Arbeidsmand *Martin Larsen*, 28 Aar gammel, indkom den 1ste September 1853 i Hospitalet. Paa den bagre Flade af begge Forarme, strax nedenfor Albueledet, sees et papulo-vesiculøst Exanthem udbredt over en Flade af en Haands Størrelse; Exanthemet danner deels mere sammenhængende Grupper, deels finder man isolerede Papler, men overalt er det bedækket med tynde, hvide Skjæl, der tildeels ere faldne af i Midten og kun hængende ved paa Kanterne. Farven er intens kobberrød, og den underliggende Hud er noget fortykket. Lignende Exanthem, men i mindre Flader, finder man paa den forreste og nederste Deel af venstre Forarm, i høire Albuebøining og ved Rima natium. Paa den behaarede Deel af Hovedet forekomme enkelte smaa Cruster, som let falde af.

For 2 Aar siden begyndte efter hans Sigende Exanthemet paa Armene med smaa røde Ophøininger, som satte Skjæl og efterhaanden udviklede sig til de nuværende Flader, uden nogensinde i denne Tid deelviis eller i det Hele at træde tilbage.

Siden 1849, da han blev behandlet her i Hospitalet for Syphilis med Cura Dzondi, Sultecur og Liqvor Bellosti følte han stedse en Tyngde i Legemet; han har den hele Tid siden lidt af Smerter i Skinnebenene, fornemmelig ved anstrængende Gang og Arbeide, han har derimod været fri for Smerterne om Natten. Begge Tibiæ føles ujævne og knudrede. Slim-

hinden i Fauces sees hist og her noget rød, paa høire Tonsille er der en exulcereret Flade, ligeledes er der en med Exsudat belagt Flade paa Membrana posterior pharyngis. Forøvrigt alt vel.

$^2/_9$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra G—1, *F. Hansen.*

$^3/_9$ 53. Efter Inoculationerne igaar endnu ingen Pustler udviklede.

$^4/_9$ 53. Der viser sig idag paa den venstre Arm 1, paa den høire Arm 2 Pustler.

$^5/_9$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^6/_9$ 53. Efter sidste Inoculationer er der udviklet smaa Pustler, omgivne af ubetydelig Areola.

$^7/_9$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^8/_9$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der udviklet smaa Pustler.

$^{10}/_9$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{11}/_9$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der Pusteldannelse.

$^{12}/_9$ 53. Idag ere Pustlerne efter sidste Inoculationer temmelig store, omgivne med tydelig Areola.

$^{13}/_9$ 53. De sidste Pustler ere endnu ikke rumperede; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_9$ 53. Efter Inoculationerne igaar Pusteldannelse paa høire Laar.

$^{16}/_9$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de næstsidste Inoculationer er der nu Pustler, der ere af $^1/_2$''' Diameter, og fyldte med en stor Mængde Pus.

$^{19}/_9$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa Laarene. — Paa Ryggen og Extremiteterne viser sig røde eleverede Pletter fra en Lindses til en Ærts Størrelse.

$^{21}/_9$ 53. Det for 2 Dage siden omtalte Exanthem (Erythema papulatum) er betydelig aftaget.

$^{22}/_9$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der ikke den samme stærke Udvikling af Pustlerne som er sædvanlig hos ham paa Laarene. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

$^{25}/_9$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{26}/_9$ 53. Store Pustler efter Inoculationerne igaar.

$^{27}/_9$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{29}/_9$ 53. Exanthemet paa Forarmene blegt, og der viser sig fuldkommen frie Flader midt inde i den exanthematiske Udbredning. Ømfindtligheden i Tibiæ aftager.

$^{30}/_9$ 53. Efter de sidste Inoculationer store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^3/_{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^6/_{10}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^7/_{10}$ 53. Der viser sig atter Spor af det erythematøse Exanthem paa forskjellige Steder af Legemet.

$^9/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer ubetydelige Pustler paa høire, store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{12}/_{10}$, $^{15}/_{10}$ og $^{18}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste ammesteds.

$^{19}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm med dilueret Pus

1 Draabe taget fra den næstsidste Inoculation hos ham selv til 8 Draaber Serum sangvinis.

21/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materien fra B—1, *A. Berg.*

22/10 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm 1 større og 2 meget smaa Pustler, omgivne af ubetydelig Areola; herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

24/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

26/10 53. Efter sidste Inoculation er paa høire Arm smaa Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

30/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

31/10 53. I de Par sidste Uger er der kun røde Pletter og Depressioner at see efter det forhen existerende Exanthem.

2/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa høire Arm slaae ikke an.

3/11 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Inoc. paa venstre Laar hos II—1, *B. Helgesen*, der er inoculeret med egen Bubonmaterie.

8/11 53. Efter de sidste Inoculationer aborterende Pustler paa venstre Laar, smaa Pustler paa høire, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm meget smaa brustne Pustler, hvorefter overfladiske Saar af Størrelse som et Knappenaalshoved, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

11/11 53. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, de næstsidste tilhelede, 3 Inoculationer til hvert Laar fra I—2 *M. Ellefsen;* 2 smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

14/11 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Han klager over Ømfindtlighed og Smerter i venstre Tibia, paa hvis øverste Deel føles en ubetydelig og circumscriberet Svulst. Han bemærker at Smerterne omtrent 1 Maaned efter hans Indlæggelse vare forsvundne.

17/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler; 3 Inoculationer til høire Arm fra II—2, *A. Hansen.*

20/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm er der smaa Pustler, omgivne af nogen Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

23/11, 26/11 og 29/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

2/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{5}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa høire Arm ingen Virkning.

$^{8}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{11}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa høire Laar, 3 Pustler paa venstre Laar af 1''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste hos I—2, *M. Ellefsen* fra de for anden Gang med Pasta viennensis brændte Saar.

$^{14}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{17}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

$^{20}/_{12}$, $^{23}/_{12}$, $^{26}/_{12}$, $^{29}/_{12}$ 53, $^{1}/_{1}$ og $^{4}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{6}/_{1}$ 54. Han klager i de sidste Dage over Mathed og rheumatiske Smerter i Arme og Been.

D. Tinct. rhei vinosæ ℥vj.
Liqv. anodyni ℥iii.
D.s. cochl. min. t. p. d.

$^{7}/_{1}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{1}$ 54. Tyngden i Legemet og de flugtende Smerter ere igjen aftagne.

$^{10}/_{1}$ og $^{13}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{16}/_{1}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{19}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{22}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa høire, et Par smaa Pustler paa venstre Laar, der dog ikke afgive tilstrækkelig Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, og 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3, (Laarene).

$^{25}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{28}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler, paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{31}/_{1}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{3}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Johansen* (Laarene).

$^{6}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{9}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, charakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{12}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun et Par smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{15}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer paa hver Arm; paa Laarene ingen Virkning.

$^{18}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ikke saa ganske smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Mathias Hansen.*

$^{21}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, især paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{23}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds, 3 Inoculationer til høire Laar fra de næstsidste hos H—2, *Christian Christensen.*

$^{24}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, især paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{26}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm 3 nedfaldne, næsten aborterende Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

$^{1}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet forlængst forsvundet, hvorimod Svulsten i Tibiæ, især venstre, og Ømfindtligheden paa disse samme Steder fremdeles vedvarer.

D. Solutio Kali hydroiodici.

$^{4}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm og paa høire Laar ingen Virkning.

$^{10}/_{3}$ 54. Ømfindtligheden i Tibiæ er allerede efter de faa Dages Anvendelse af Iodkaliet hævet.

Hans Almeenbefindende, der ved Indlæggelsen i Hospitalet var mindre godt, idet han stedse følte sig tung i Legemet, træt og døsig, er under den fortsatte Syphilisation stadig forbedret, Tyngden i Legemet er forsvunden, han føler sig i alle Henseender frisk, Nutritionen er forbedret og han udgaaer som en stærk og kraftig Mand.

$^{15}/_{4}$ 54. Da han idag indfandt sig i mit Hjem fandt jeg ham fuldkommen frisk, med Undtagelse af, at Dolores osteocopi yttrede sig i venstre Skinnebeen.

Han indkom atter i Hospitalet den 21de April med følgende Phænomener:

Fra Overfladen af Glans sees rigelig Secretion af purulent Materie. Paa flere Steder paa Glans sees overfladiske Excoriationer af forskjellig Form uden charakteristisk Udseende, en af disse og en paa Frenulum ere lidt dybere og lidt mere urene end de øvrige. — Fra Urethra er der Udflod af muco-purulent Vædske. Saavel Udfloddet fra Urethra som Afsondringerne fra Glans optraadte for 14 Dage siden efter Coitus.

Inoculation foretages fra de mere fordybede Saar paa Glans til venstre Laar, og med Urethrafloddet til høire Laar.

D. Injectio solut. argenti nitrici (grx-℥i)
D. Aqva calcis chloratæ til Omslag.
D. Balsamum copaivæ, gtt xxv t. p. d.
$^{26}/_{4}$ 54. Negativt Resultat efter Inoculationerne.
Saarene paa Glans overtrukne med tynd Hud. Udfloddet fra Urethra ubetydeligt og ganske tyndt.
$^{29}/_{4}$ 54. Han klager over Smerter ved Vandladningen.
Sep. Injectiones.
$^{4}/_{5}$ 54. Endnu er der et ringe Udflod tilstede.
Seponat Balsamum copaivæ.
Det: Pulv. cubebar. cochl. min. t. p. d.
$^{21}/_{5}$ 54. Udfloddet ophørt. Udskrives helbredet.

Martin Larsen er først inoculeret fra G—1, *F. Hansen*, 3die Led paa Laarene, der igjen har faaet sin Materie fra G—2, *M. Pedersen*, 3die Led, denne igjen fra A—1 *J. Andreasen* 8de Led, og denne endelig fra H—2, *G. Larsen* (see p. 50). Denne Materie holdt sig hos *M. Larsen* i 17 Led, medens den hos G—1 kun holdt sig i 1 Led efter denne Inoculation. Pustlerne vare efter de 2 første Inoculationer smaa, de bleve efter 3die Inoculation store; i 5te Led bleve Pustlerne af ½" Diameter; fra disse blev Materien overført til Armene, hvor den ei fremkaldte saa store Pustler, og heller ikke den Grad af Betændelse som paa Laarene — ved 14de Led begyndte Pustletne at aftage i Størrelse.

Den $^{21}/_{10}$ 53 er der indbragt Materie fra *A. Berg*, B—1, 2det Led paa Laarene, hvortil Materien er ført fra F—1, *F. Hansen*, fra 15de Led. Hos *M. Larsen* har denne Materie kun holdt sig i 5 Led, medens den hos *A. Berg* har holdt sig i 17 Led, men denne Inoculationsrække var den første hos *A. Berg*.

Den $^{3}/_{11}$ 53 indbragtes Pus fra artificielle Chankre hos *B. Helgesen*, der for 6 Uger siden i Gøtheborg havde paadraget sig Chanker, hvorefter der var fulgt Bubo, der gav inoculabel Pus, men denne Materie vedligeholdt sig kun i 3 Led, og fremkaldte kun meget smaa Pustler. — Den $^{11}/_{11}$ 53 er der indbragt Materie fra *M. Ellefsen*, der i Holland har erhvervet sin Chanker, hvorfra han var inoculeret til begge Laar. Fra de artificielle Chankre blev Materien tagen, og den vedligeholdt sig igjennem 24 Led. I 21de Led er det bemærket, at Pustlerne vare store.

Den $^{17}/_{11}$ 53 blev indbragt Materie fra *A. Hansen*, der er inoculeret fra *M. Ellefsen*, denne Materie vedligeholdt sig kun i 5 Led, medens den hos *A. Hansen* holdt sig i 52 Led.

Den $^{22}/_{1}$ 54 er indbragt Materie fra K—1, der er inoculeret fra U—1, 4de Led; denne Materie slog kun an paa det ene Laar, og lod sig ikke bringe videre, medens den hos K—1, *G. Syversdatter*, har slaaet

an i 83 Led. Samme Dag er indbragt Materie fra U—3, 9de Led, der er inoculeret fra U—8, *O. Balzersdatter*, der havde sin Materie fra h—1, hos hvem den først er gaaen i 28 Led, og er oprindelig tagen fra A—2, *Johan Krum*. Inoculationerne fra U—3 holdt sig i 13 Led, og man finder atter her bemærket, at Pustlerne mod den sidste Tid tiltoge noget i Størrelse, nemlig i 10de og 11te Led.

De forskjellige Slags Materie, der senere indbragtes f. Ex. fra M—1, H—2 og K—1 viste deels liden, deels ingen Virkning.

Jeg har hos denne Patient forsøgt Virkningen af fortyndet Materie, og i den Hensigt taget en liden Draabe syphilitisk Pus fra en af de sidste Inoculationer hos ham selv, hidrørende fra G—1, altsaa svag Materie, og blandet denne med 8 Draaber Blodserum. Virkningen heraf strakte sig gjennem 3 Led, altsaa omtrent ligesaa langt som den ikke fortyndede Materie.

Han har i det Hele været bibragt 475 Chankre, hvoraf 71 have aborteret.

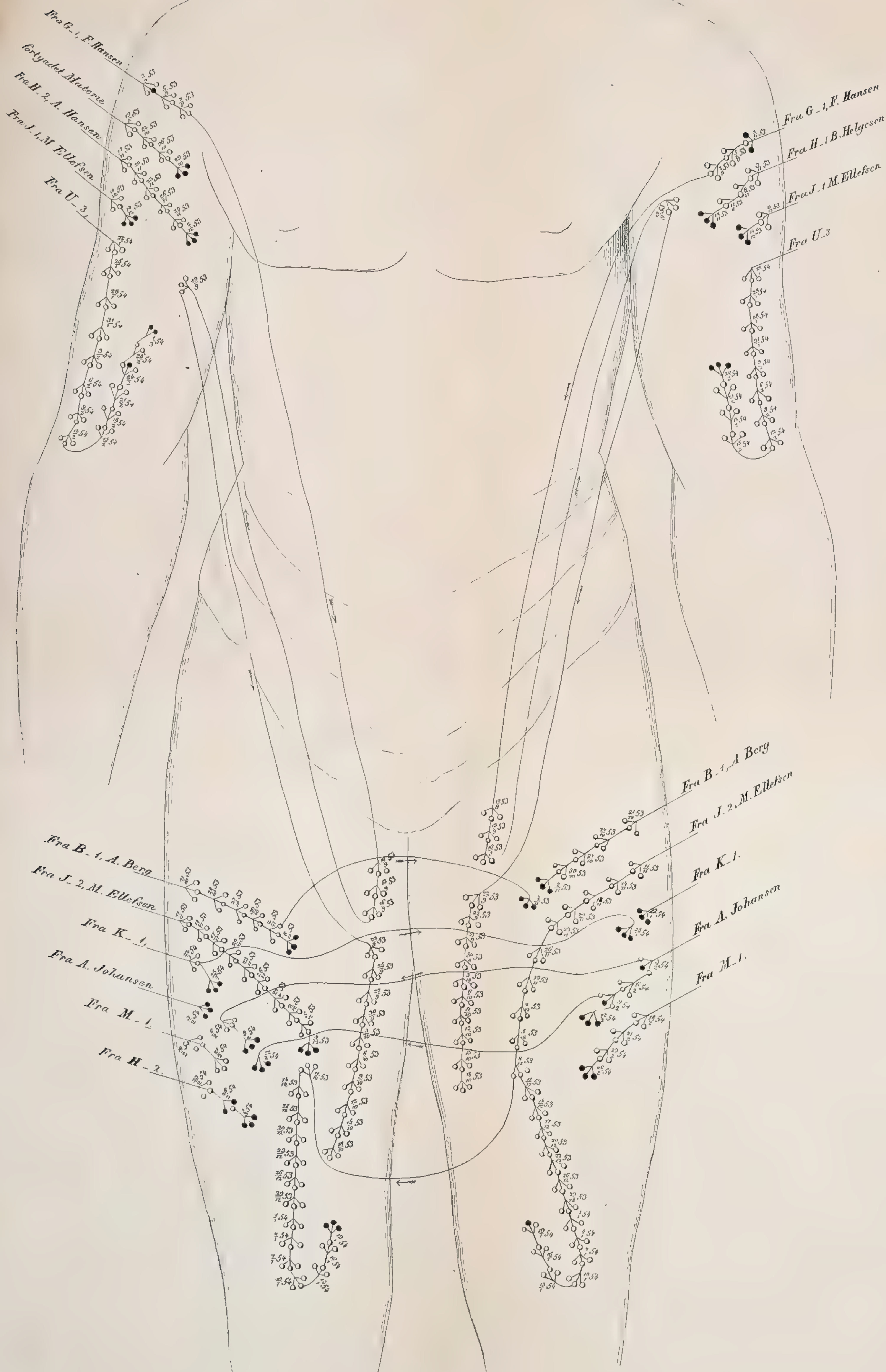
Fire Uger efterat Behandlingen var begyndt, fandtes Exanthemet paa Forarmene blegt, og der var frie Flader inde i den exanthematiske Udbredning. Ømfindtligheden i Tibia begyndte at aftage. 6 Uger senere begyndte han atter at klage over Smerter i Tibia, der nu vedvarede indtil mod Slutningen af Curen, da alle andre Phænomener vare svundne og Immunitet indtraadt. Jeg gav ham da i nogle Dage Iodkali, hvorved Smerterne strax ophørte. Den her gjorte Observation, at Dolores osteocopi ei hæves ved Syphilisation, vil ved andre Observationer findes stadfæstet, og skal siden nærmere omhandles.

At han saa strax efter Syphilisationen angrebes af en heftig Gonorrhoe, mener jeg har sin store Betydning for Adskillelsen af det gonorrhoiske og syphilitiske Virus, men ogsaa herom senere.

Ottende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Elisabeth Martinsdatter, 22 Aar gammel, indkom den 5te September 1853 i Hospitalet, i Sygestuen U — Nr. 3. Begge Labia majora, men især det venstre, sees i hele deres Substants opsvulmede, infiltrerede og besatte med en Mængde større og mindre Tubercula mucosa, der paa Randen og den indre Flade af Labia deels danne enkeltstaaende, deels ved Conflux større aflange Saarflader af indtil 2″ i Udstrækning. Labia minora sees baade paa Randene og den indvendige Flade at være afficerede paa lignende Maade. Paa den udvendige Flade af Labia majora, henimod Genito-crural-Bøiningen, i denne, samt paa den tilgrændsende Deel af Laaret sees ligeledes flere enkeltstaaende eller grupperede Tubercula mucosa i deres første Udvikling, eller allerede længere fremskredne, af hvilke ogsaa enkelte paa

Martin Larsen.

deres Spidse have dannet Saar. En lignende Udvikling af Tubercula mucosa findes omkring Orificium ani. Hun angiver at være smittet af *H. J.*

Hun befinder sig forøvrigt vel, har aldrig for været syg, hun er menstrueret for omtrent 3 Uger siden.

$^{6}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra A—5, *Jørgen Hansen*, og Inoculation til venstre Laar fra de ulcererede Tubercula mucosa hos hende selv.

$^{7}/_{9}$ 53. Efter Inocul. paa Armene igaar er der rumperede Pustler.

$^{8}/_{9}$ 53. Efter Inoculationen til venstre Laar fra de ulcererede Tubercula mucosa viser sig idag Pustler.

$^{9}/_{9}$ 53. Som bemærket for $^{7}/_{9}$ have Inoculationerne paa Armene fremkaldt smaa Pustler, uagtet de hos A—5 fremkomne Pustler igaar viste sig at have aborteret. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{10}/_{9}$ 53. Efter Inoculationerne igaar begyndende Pusteldannelse med nogen Areola. Efter de første Inoculationer paa Armene ganske superficielle Ulcerationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste hos U—1, *F. Jacobsdatter.*

$^{11}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter de første Inoculationer paa Armene ere Saarene fuldkommen tilhelede paa venstre Arm; paa høire Arm er der lette Excorationer.

$^{12}/_{9}$ 53. Inoculationerne fra den $^{10}/_{9}$ paa Laarene have fremkaldt store Pustler, omgivne af Areola.

$^{13}/_{9}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene Pustler, større paa den venstre, herfra 3 Inoculationer til hver Arm, og 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{16}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der paa venstre Arm udviklet store Pustler, som ere brustne og omgivne med Areola, paa høire Arm har Virkningen været mindre, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{17}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{19}/_{9}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Tubercula mucosa ere i betydelig Grad formindskede.

$^{20}/_{9}$ 53. Efter alle Inoculationer paa Armene er der smaa Cruster, men ingen i det Dybe gaaende Ulcerationer.

$^{22}/_{9}$ og $^{25}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{26}/_{9}$ 53. Saarene saavel paa Labia majora som minora ere tilhelede; Tubercula mucosa paa de forskjellige Steder saavel om Genitalia som om Anus forsvundne, der viser sig kun brune Pletter, hvor de have siddet. Kun paa Randen af Labium majus sinistrum er der endnu nogen Elevation i disse brune Pletter.

$^{28}/_{9}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{30}/_{9}$ 53. En paa Lancetspidsen tagen Draabe Materie fra de sidste Inoculationer blev blandet med 10 store Draaber Serum sangvinis, og med denne Blanding foretaget 3 Inoculatiner til höire Arm.

$^{1}/_{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

3/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm med dilueret Pus er der smaa Pustler, herfra 2 Inoculatioer til samme Arm.

4/10 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

5/10 53. Efter sidste Inoculationer til høire Arm 1 Pustel, der indeholder meget lidet Materie, herfra 2 Inoclationer til samme Arm.

7/10 53. Der er store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, indeholdende aldeles klart Fluidum, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

Der er fremdeles Infiltration i Labium majus sinistrum, men Elevationen i Pletterne efter Tubercula mucosa er ganske forsvunden.

9/10 53. De sidste Inoculationer paa høire Arm have aborteret. Paa de förste Inoculationssaar paa höire Arm med det diluerede Pus er der Cruster, hvorunder noget Pus, hvormed 2 Inocul. til samme Arm.

10/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa höire og 1 paa venstre Laar, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

13/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, flade, ikke rumperede Pustler, hvori seröst Fluidum, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa, charakteristiske Saar, hvorfra 3 Inoculationer til samme Arm.

16/10 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene er der næsten ingen Virkning paa høire Laar, paa venstre 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Saar, hvoraf det ene gaaer i Dybden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

19/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 Saar, hvoraf det ene tydelig gaaer igjennem Huden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

21/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der kun paa venstre Laar Spor af 2 Pustler, men de indeholde intet Pus til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—1, *A. Berg.*

22/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa, noget fordybede, runde Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

24/10 53. Efter Inoculationerne paa Laarene fra B—1 er der paa hvert Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Der findes idag noget Udflod fra Urethra og en liden Excoriation ved Orificium urethræ.

26/10 53. Efter de sidste Inoculationer paa höire Arm 3 noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

31/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 smaa Saar efter sidste Inoculationer til høire Arm, derfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, *Johan Krum* (fra Bubonsaaret).

3/11 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds med det diluerede Pus. 2 af de til høire Arm fra A—2 satte Inoculationer have slaaet an, de ere dækkede med smaa Cruster, de underliggende Saar gaae ikke i Dybden, og de have næsten ingen Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

6/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm saavel fra Pustlerne efter det diluerede Pus, som fra dem, der hidrøre fra A—2.

9/11 53. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie, hidrørende fra A—2. Efter de sidste Inoculationer med Materie efter det diluerede Pus kun 1 Pustel, der er aborterende; 3 Inoculationer fra nogle af de ældre Saar fra samme Række. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

12/11 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste efter den diluerede Materie, 3 Inoculationer til samme Arm med Materie, hidrørende fra A—2, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

13/11 53. Der viser sig fremdeles Udflod fra Urethra og Excoriationen i Omfanget tiltager, herfra Inoculation til høire Laar. Urethra pensles med Solutio argenti nitrici.

15/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm saavel fra Pustlerne efter det diluerede Pus, som fra dem der hidrøre fra A—2.

18/11 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra Pustlerne hidrørende fra A—2; efter de sidste Inoculationer med Materie efter det diluerede Pus aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, der have fremkaldt meget smaa Pustler.

21/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra *A. Hansen.*

24/11 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm temmelig dybe Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa høire Arm ligeledes i det Dybe gaaende Saar af noget over 1‴ i Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/11 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa Laarene er der paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar derimod i Dybden gaaende Saar af 1½‴ Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

30/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 meget liden Pustel, paa høire Arm 3 noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

3/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne som sædvanlig brustne og de superficielle Saar bedækkede med en tynd Cruste; herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

4/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

6/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

7/12 53. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

9/12 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

10/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til denne Arm fra tidligere Saar sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra G—1, *M. Ellefsen.*

12/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

13/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

15/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

16/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm brustne Pustler og noget i det Dybe gaaende Saar af ½''' Diameter; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa høire Arm.

Der er Spor af Tubercula mucosa ved Anus, ubetydelig Infiltration i venstre Labium majus, forøvrigt intet Abnormt.

18/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, og de næstsidste Pustler ere aborterede.

19/12 53. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm brustne Pustler, og Saar af 1''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter de tidligere paa denne Arm foretagne Inoculationer temmelig store og intens røde Ar.

22/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

25/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Saar af ½''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa hoire Arm 3 smaa Saar bedækkede med tynde Cruster, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—8, *O. Balzersdatter*, der er inoculeret fra h—1, *O. Berntzen.*

28/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm Saar af ⅓''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa hoire Arm nedfaldne Pustler, hvorunder lette Excoriationer og meget liden Secretion, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Der viser sig en liden rod Papel paa den øverste Deel af Labium majus sinistrum, og en henimod hoire genito-crural Boining.

30/12 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

31/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, paa hoire Arm nedfaldne Pustler, Secretet er incrusteret fra de under Crusterne værende Saarflader, 3 Inoculationer til samme Arm.

2/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2 meget smaa Pustler, paa hoire Laar 3 store Pustler, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

3/1 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

5/1 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

6/1 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pust-

ler, der ere nedfaldne og ei indeholde Pus til ny Inoculation; 3 Inoculationer til denne Arm fra en af de tidligere Saar sammesteds.

8/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

9/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Tuberklerne paa Labia majora ere forsvundne paa nogle ubetydelige Rester nær paa høire Side.

11/1 54. De tidligst satte Inoculationer paa Laarene med Materie fra U—8 (h—1) have fremkaldt store, 1/3 Tomme lange Saar med opsvulmede Rande og pyogenetisk Membran. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

12/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 charakteristiske Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

14/1 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—8, venstre Arm, det Saar, der er inoculeret fra U—3.

17/1 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

18/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

20/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

21/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

23/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

24/1 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

26/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

29/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

30/1 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

1/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

2/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra U—4, venstre Arm; paa høire Arm aborterende Pustler.

4/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

6/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—8 smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—4

smaa nedfaldne Pustler (ikke mere udviklede end de efter Materien fra hende selv) herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

7/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

8/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—4, smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inocul. paa venstre Arm med Materie fra U—8 aborterende Pustler.

10/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Ved den foretagne Undersogelse af Halsen findes intet Abnormt.

11/2 54. Efter sidste Inoculation paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm

13/2 54. Smaa Pustler paa Laarene efter sidste Inoculation, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

14/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdatter.*

17/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

19/2 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

20/2 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

22/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

23/2 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa Armene.

Den 17de Februar indfandt sig Febertilfælde, og i Løbet af nogle Dage udviklede sig en Typhus abdominalis, hvorefter Reconvalescentsen først indtraadte henimod Midten af Marts Maaned. Under den typhose Tilstand blev Syphilisationen udsat.

12/3 54. De fleste tidligere Inoculationssaar ere tilhelede, kun enkelte ere endnu bedækkede med Cruster. Under de, der bedække de sidste Inoculationer, er der især paa venstre Laar rigelig Secretion, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

14/3 54. Paa venstre Laar ret godt udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, paa høire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

16/3 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

18/3, 20/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

23/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Appetiten er mindre god.

D. Tinct. rhei vinosæ ℥vj.
Liqv. anodyni ℥ii.
s. gtt. XL. t. p. d.

25/3 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

Der er efter de Inoculationer, som ere satte, efterat hun har gjennemgaaet Typhus, charakteristiske og i det Dybe gaaende Saar.

Hun klager fremdeles over Mangel paa Appetit, har inat havt nogen Qvalme og en Opkastning, Tungen er reen.

D. Vinum rubrum.

29/3 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

1/4 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

5/4 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til hver Arm og til høire Laar fra A—4, *Michael Syvertsen*.

7/4 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

10/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til høire Laar fra de sidste paa disse Steder; paa venstre Laar ingen Virkning.

13/4 54. 3 Inoculat. til høire Laar fra de sidste sammesteds.

19/4 54. Hun har uden Tilladelse aftaget Glassene. Der viser sig kun ubetydelige Spor af de sidste Inoculationer paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til venstre Laar og til hver Arm fra A—4, *Michael Syvertsen*.

22/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 2 Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

25/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, der kan kun med Vanskelighed tilveiebringes Materie til 3 nye Inoculationer til hver Arm; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

28/4 54. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene ingen Virkning.

9/5 54. Nær Udmundingen af høire Glandula Cowperi viser sig et Saar, ikke dybt, bedækket med pyogenetisk Membran. Inoculation herfra til venstre Laar. Omgivelsen af Orificium urethræ er noget rød.

10/5 54. Det igaar bemærkede Saar er idag mindre.

12/5 54. Lige ved Orificium urethræ er der et lignende Saar, som ved Glandula Cowperi dextra, ogsaa dette er belagt med pyogenetisk Membran, herfra 3 Inoculationer til venstre Laar. Inoculationerne fra det første Saar abortere. For med større Sikkerhed at bedømme Inoculabiliteten af det fra disse Saar kommende Pus, blev 2 Inoculationer satte til venstre Arm hos *Johanne Hansen*, Q—4, der lider af constitutionel Syphilis, og nylig er tagen under Behandling med Mercur.

14/5 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar viser sig en ringe Hævning af Epidermis, hvorunder Spor af Vædske, hermed 1 ny Inoculation til samme Laar.

15/5 54. Alle Inoculationer paa venstre Laar abortere, det samme er Tilfældet med Inoculat. fra denne Patient til Q—4, *Johanne Hansen*.

17/5 54. Der viser sig idag en Excoriation paa høire Labium majus, der tydelig er bevirket ved Bristningen af nogle Herpespustler.

27/5 54. Saaret ved Ductus excretorius Gl. Cowperi dextræ er snarere tiltaget i Størrelse. Forøvrigt saaes det idag tydeligt, idet der udtryktes en klar Vædske fra Glandula Cowperi, at Saaret ligger omtrent 1''' nedenfor Udførselsaabningen.

3/6 54. De smaa Saar ved Glandula Covperi dextra og nær Urethra ere tilhelede. Hendes Almenbefindende er meget godt.

Udskrives helbredet.

Den 6te September indbragtes Materie fra *Jørgen Hansen*, A—5, der havde en 8 Dage gammel Chanker, og som derfra var inoculeret til det ene Laar for 2 Dage siden med positivt Resultat.

Denne Materie havde til næste Dag fremkaldt Pustler, der allerede vare brustne, medens de Pustler hos *J. Hansen*, hvorfra Materien var tagen, aborterede. Saarene efter disse Inoculationer bleve smaa og superficielle, og 5 Dage efter Inoculationen vare de allerede paa den ene Arm tilhelede. Denne Materie holdt sig gjennem 4 Led, idet Virkningen efter hver følgende Inoculation viste sig mere intens, saaledes, at der i 4de Led var udviklet store Pustler. Efter 5te Inoculation aborterede Pustlerne, og jeg har i dette Tilfælde forsømt at inoculere fra de næstsidste Inoculationer, som maaskee vilde have slaaet an, da det ogsaa af følgende Observationer vil sees, at en i Begyndelsen svagt virkende Materie kan ved fortsat Inoculation vinde i Kraft.

Den 10de September indbragtes Materie fra U—1, 9de Led, denne holdt sig kun i 12 Led, hos U—1 derimod i 49 Led efter denne Inoculation. Virkningen var gjennem flere Led stærk.

Den 21de October indbragtes Materie fra *A. Berg*, 2det Led efter den Materie der var kommen fra C—1, den var altsaa 29 Led fra sit Udspring, H—2. Den vedligeholdt sig hos *E. Martinsdatter* i 18 Led, hos *A. Berg* i 17 Led.

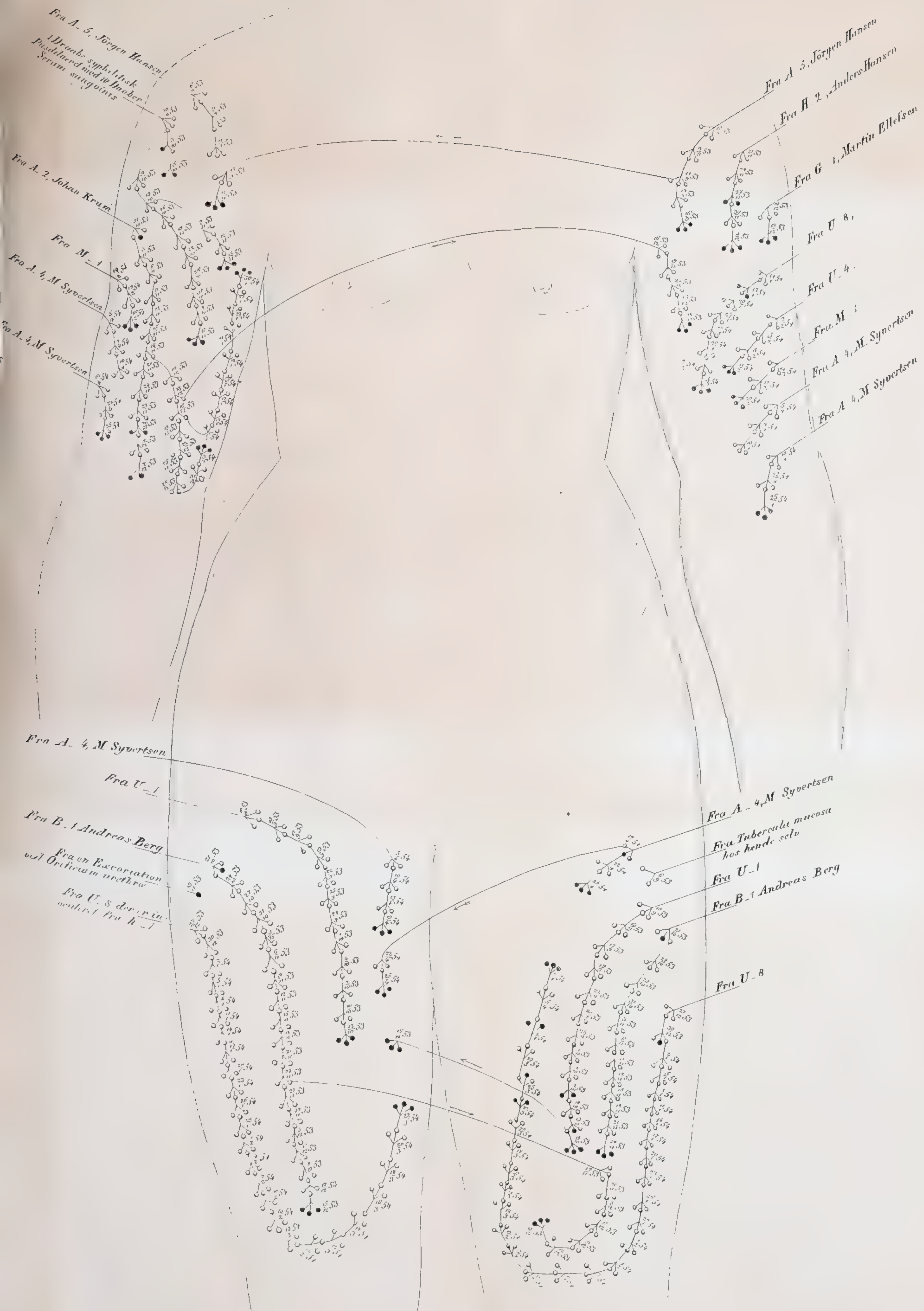
Den 31te October indbragtes Materie til høire Arm fra A—2, *Johan Krum*, (see p. 55) der viste sig efter den første Inoculation liden Virkning, i senere Led fremkaldte den smaa, men i det Dybe gaaende Saar, endnu senere større Pustler, og om Arrene er det bemærket, at de vare store og intens røde; den vedligeholdt sig i 18 Led.

Den 21de November indbragtes Materie fra *Anders Hansen*, 3die Led fra dens Udspring hos *M. Ellefsen*. Den holdt sig kun i 4 Led, men fremkaldte i 2det dybe Saar.

Den 10de December inoculeredes atter fra *M. Ellefsen*, fra et artificielt Saar, der var cauteriseret med Wienerpasta. Inoculationen slog an, men kun for den ene Gang.

Den 27de December indbragtes Materie fra U—8, *Olava Balzersdatter*, der var inoculeret fra h—1, 11te Led af den fra hans egne Chankre komne Materie, der fra denne Tid af hos ham selv vedligeholdt sig i 6 Led, hos *E. Martinsdatter* derimod i 29 Led.

Denne Materie fremkaldte i Begyndelsen smaa Pustler, men disse

Elisabet Martinsdatter.

udviklede sig længer hen, og endte med meget store og dybe Saar, senere bleve ogsaa Pustlerne fra Begyndelsen af større, og vedligeholdt gjennem mange Led en stærk Udvikling.

Den 14de Januar 1854 blev atter indbragt Materie fra U—8, men denne hidrørte fra U—3 selv, og var oprindelig fra *Johan Krum*, 11te Led. Saavel Stammaterien, som den der var indbragt sidst, holdt sig i 7 Led, her syntes den altsaa ei at have tiltaget i Kraft ved at passere et ikke syphiliseret Individ, dog maa det komme i Betragtning, at *E. Martinsdatter* dengang allerede saa længe var syphiliserst.

Da de forskjellige Inoculationsrækker fra U—8 ikke længer gave inoculabel Materie, indbragtes Pus fra *M. Syvertsen*, der nylig var indlagt med 3 Maaneder gamle, phagedæniske Bubonsaar. Denne Materie slog godt an, men vedligeholdt sig dog kun gjennem 3 Led.

Den 30te September foretoges Inoculation med dilueret Pus, 1 liden Draabe Pus fra Inoculationen paa Laaret af $^{28}/_{9}$ blev blandet med 10 Draaber Blodserum. Denne Materie holdt sig først kun i 2 Led, men derpaa blev der atter taget Materie fra første Led, og nu fremkaldtes gjennem flere Led smaa, men charakteristiske Saar, og Materien vedligeholdt sig nu i 8 Led.

Det sees, at den fra Tubercula mucosa foretagne Inoculation har fremkaldt Pustler; Grunden, hvorfor der ei i Journalen findes Mere om disse, er den, at de strax igjen ere nedfaldne, saaledes som Tilfældet er efter Inoculation med en svag Materie.

14 Dage efter Syphilisationens Begyndelse fandtes Tubercula mucosa i betydelig Grad formindskede, 1 Uge senere vare de saavel om Genitalia som ved Anus forsvundne, der viste sig kun brune Pletter, hvor de have siddet. Saarene saavel paa Labia majora som minora tilhelede. Der indfandt sig senere hen en Excoriation ved Orificium urethræ, og der fandtes over 3 Maaneder efter Curens Begyndelse atter Spor af Tubercula mucosa ved Anus og Genitalia, og enkelte større Pustler ved Genitalia. 5 Maaneder efter Curens Begyndelse vare alle Phænomener forsvundne.

Efterat være syphiliseret 5 Maaneder 11 Dage angrebes hun af en Typhus abdominalis, der ikke opnaaede nogen høi Grad. Under denne tilhelede de fleste af de artificielle Chankre, og ingen af dem antog nogen phagedænisk Charakteer. Fra de sidste Saar, der endnu efter gjennemgaaen Typhus vare aabne, inoculeredes med positivt Resultat.

De Excoriationer, der efterat Immunitet var tilveiebragt viste sig lige nedenfor Udmundingen af Glandula Cowperi dextra og ved Urethra, ere værd at lægge Mærke til. De havde ganske samme Udseende og samme Sæde som de Saar, man saa hyppig træffer hos Puellæ publicæ. Materien var ikke inoculabel hverken hos den Syge selv eller hos et an-

det Individ, der ei var syphiliseret. Hun havde ikke været udenfor Hospitalet, og der var ingen Formodning om, at de kunde være opstaaede efter en Coitus impurus, sandsynligst er det, at de ikke havde noget med den syphilistiske Affection at bestille, og dog var deres Udseende saa ligt Chankre, at man under andre Forhold uden Betænkning skulde erklæret dem derfor.

Niende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Jacob Olsen, 22 Aar gammel, indkom den 18de September 1853 i Hospitalet. Paa Glans penis, paa Collum og paa Præputium sees paa en intens rød Bund flere større og mindre tildeels ulcererede Tubercula mucosa, og tillige paa et Par Steder af Præputium serpiginose, ulcererende Flader af omtrent en Tommes Længde med ophøiede Rande, Bunden belagt med pyogenetisk Membran. Ved Orificium ani og udad til Siderne paa begge Nates sees mange tildels ulcererede Tubercula mucosa.

Paa den høire Side af Panden op imod Haargrændsen sees et Par med Skjæl bedækkede Pletter af $^1/_2$ Tommes Udstrækning.

Palatum molle, Uvula, Crura veli palati og Membrana posterior pharyngis sees indtagne af en skarp begrændset Rødhed og belagt med et hvidt Exsudat.

Den 29de Juni d. A. blev han udskreven fra Hospitalet, efterat være behandlet for en indureret Chanker med locale Midler. Der er nu intet Spor tilbage af den daværende Haardhed.

Omtrent for en Maaned siden begyndte den nuværende constitutionelle Syphilis at udvikle sig paa Membrum og i Halsen. for 14 Dage Dage siden bemærkede han Tubercula mucosa ved Anus, og for 8 Dage siden Exanthemet i Panden.

$^{21}/_{9}$ 53. 3 I n o c u l a t. til h v e r t L a a r fra C—1, *Martin Larsen.*

$^{22}/_{9}$ 53. Begyndende Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

$^{23}/_{9}$, $^{26}/_{9}$ 53. Der er store Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 I n o c u l a t i o n e r til h v e r t L a a r.

$^{28}/_{9}$ 53. De første Inoculationer have nu fremkaldt Pustler af $^1/_2''$ Diameter, hvoraf enkelte endnu ikke ere brustne.

$^{29}/_{9}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 I n o c u l a t i o n e r til h v e r t L a a r.

$^{30}/_{9}$ 53. Tubercula mucosa paa Glans og Præputium ere forsvundne, de omkring Anus ere formindskede.

$^{2}/_{10}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 I n o c u l a t i o n e r til h v e r t L a a r.

$^{5}/_{10}$ 53. Paa venstre Laar 3, paa høire Laar 2 store Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse 3 I n o c u l a t i o n e r til h v e r t L a a r.

$^{6}/_{10}$ 53. Tydelige Pustler efter Inoculationerne fra igaar.

$^{9}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer store Pustler, hvoraf 5 ere rumperede, fra disse 3 I n o c u l a t i o n e r til h v e r t Laar.

12/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

13/10 53. Imellem 3die og 4de Taa paa venstre Fod viser der sig Excoriationer.

14/10 53. Tubercula mucosa ved Anus svinde, men der har udviklet sig flere Fissurer, der trænge sig ind i Rectum og fremkalde stærke Smerter, hvorfor de pensles med Argentum nitricum.

15/10, 17/10 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

21/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til høire Arm med dilueret Pus; 1 Draabe Pus efter de næstsidste Inoculationer paa hans venstre Laar, blandet med 8 Draaber Blodserum.

Der viser sig ved Corona glandis et rundt superficielt Saar, herfra en Inoculation til venstre Laar.

22/10 53. Efter Inocul. igaar paa høire Arm meget smaa Pustler.

24/10 53. Inoculationen til venstre Laar fra Excoriationen paa Glans findes idag aborterende, efterat der igaar viste sig en tydelig Elevation af Epidermis og Udtræden af et farvet Fluidum. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Efter Inoculationerne paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

26/10 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm 3 smaa Pustler, omgivne af en svag Areola.

27/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Cruster, under hvilke der forefindes Saar, der gaae i Dybden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm

30/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 smaa Cruster, hvorunder smaa, noget i det Dybe gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

2/11, 5/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

6/11 53. Der vedligeholder sig fremdeles excorierede Steder af en rund Form ved Corona glandis.

8/11, 11/11, 14/11 17/11, 20/11, 23/11 og 26/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

30/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

1/12 53. Fissurerne ved Anus existere fremdeles.

3/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm (desuden fra disse 3 Inoculationer til høire Arm hos C—2, *A. Hansen*).

6/12 og 9/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

12/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sam-

mesteds; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste og 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Berntzen*, h—1.

$^{15}/_{12}$ 53. Vel udviklede Pustler efter sidste Inoculation paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Meget smaa Pustler paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm ere Pustlerne mere udviklede og omgivne med Areola.

$^{18}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer kun 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm aborterende Pustler; 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesetds.

$^{19}/_{12}$ 53. Fissurerne ved Anus begynde at tilhele, men Tuberklerne blive staaende ved samme Punkt.

$^{21}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der smaa Cruster, hvorunder meget lidet Pus, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{24}/_{12}$, $^{27}/_{12}$, $^{30}/_{12}$ 53 og $^{2}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{5}/_{1}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{8}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar store Pustler, paa høire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inocul. til samme Arm.

$^{11}/_{1}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm nedfaldne Pustler, Secretet er indtørret til en tynd, sprød Cruste, hvorunder ingen Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til venstre Arm fra tidligere Inoculationer sammesteds; 3 Inoculationer til høire Arm med Materie fra h—1, *O. Berntzen*.

$^{14}/_{1}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; 3 Inoculationer til høire Laar fra *A. Berg*, der er inoculeret fra U—3; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{18}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til venstre Arm; og 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra U—1, venstre Arm. De sidste Inoculationer paa høire Laar have ikke slaaet an.

$^{21}/_{1}$ 54. Sidste Inoculationer paa venstre Arm fra U—1 have fremkaldt Pustler, der ere brustne og omgivne med temmelig intens Areola, herfra 3 Inoculationer til høire Arm; paa venstre Arm efter Materien fra ham selv 3 smaa Pustler med mindre intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{24}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—4, høire Arm.

$^{27}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar 2 vel udviklede Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{30}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa begge Arme smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{2}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{3}/_{2}$ 54. 3 I. til høire Arm fra *Andreas Johansen* (I. paa Laarene).

$^{5}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler.

$^{6}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra de sidste paa Armene hos C—1, *Martin Larsen.*

$^{8}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{9}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm Spor af nedfaldne Pustler. 3 Inoculationer til høire Arm fra M—1, *Oleana Amundsdatter* (Materien kommen fra K—1). 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra K—1, *G. Syversdatter*, sidste Inoculation paa Laarene.

$^{11}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{17}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Laar.

$^{18}/_{2}$ 54, 3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, *O. Amundsdatter.*

$^{20}/_{2}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa høire Laar 3 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

$^{21}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Arm saa liden Virkning, at derfra ingen Materie kan erholdes til videre Inoculationer.

$^{22}/_{2}$ 54. 3 Inocul. til venstre Arm fra H—2, *C. Christiansen.*

$^{23}/_{2}$ 54. Efter sidste Inocalationer paa høire Laar ingen Virkning.

$^{25}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm temmelig store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{28}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculat. til hvert Laar fra H—2, *Chr. Christiansen*, sidste Inocul.

$^{3}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første sammesteds, som hidrøre fra *Chr. Christiansen.*

$^{9}/_{3}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{12}/_{3}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{17}/_{3}$ 54. Alle de syphilistiske Phænomener, for hvilke han indlagdes i Hospitalet ere forsvundne, Almeenbefindendet er godt, han føler sig friskere end ved Indlæggelsen, og Nutritionen er forbedret.

Udskrives helbredet.

Han har flere Gange, og sidst d. 7/6 54 indfundet sig hos mig, og jeg har ved den anstillede Undersøgelse fundet ham fuldkommen frisk og rask.

Jacob Olsen er først inoculeret fra C—1 *Martin Larsen*, 7de Led (see p. 61). Materien har altsaa gaaet gjennem 21 Led fra sit første Udspring hos H—2, *G. Larsen*. Pustlerne vare udviklede Dagen efter Inocul., og allerede de første Pustler vare store, de opnaaede 7 Dage efter Inoculationen ½" i Diameter; i 29de Led begyndte enkelte Pustler at abortere, i 36te Led var der atter paa det ene Laar store Pustler, men i 38te Led aborterede de.

Den 12te December indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, h—1, 4de Led, der havde Materien fra P—1, 10de Led, som igjen havde den fra A—2, *Johan Krum*. Allerede de første Pustler vare vel udviklede og havde Areola; for 7de og 8de Led er anmærket, at Pustlerne vare store, og i 10de Led aborterede de, hvorfor der blev foretaget ny Inoculation fra en af de tidligere Saar i den samme Række; samme Dag indbragtes ny Materie fra *O. Berntzen*, men denne holdt sig kun i 1 Led, og dersom man sammenholder dette med den samme Materies Virkning hos h—1, vil man finde, at den der efter denne Tid kun holdt sig i 3 Led, og at Pustlerne i denne Tid vare smaa. — Den 14de Januar indbragtes Materie fra *A. Berg*, kommen fra U—3, men den slog hverken an hos *A. Berg* eller *J. Olsen*, hos U—3 slog denne samme Materie endnu an i mange Led. Hos *A. Berg* har det været Tilfældet, at fra denne Tid af næsten ingen Materie har villet holde sig. Er Materien svækket ved at gaae igjennem hans Legeme, og er det Aarsagen hvorfor den heller ei har slaaet an hos *Jacob Olsen*?

Den 18de Januar indbragtes Materie fra U—1, 1ste Led, paa venstre Arm, kommen fra G—4, denne holdt sig kun i 4 Led, medens den hos U—1 holdt sig i 15 Led.

Den 24de Januar indbragtes Materie fra U—3, *E. Martinsdatter*, 16de Led, Materien kommen fra *Johan Krum*, den holdt sig kun i 2 Led hos U—3, men i 9 Led hos *Jacob Olsen*.

Den 21de October foretoges til venstre Arm en Inoculation med dilueret Pus; 1 liden Draabe Pus fra næstsidste Inoculationer paa venstre Laar hos ham selv blev blandet med 8 store Draaber Blodserum. Den næste Dag var der allerede udviklet smaa Pustler, efter 4 Dage vare endnu Pustlerne smaa, og vare omgivne af en svag Areola. Pustlerne have ikke den hele Tid havt nogen betydelig Udvikling, og vare fra 14de Led smaa. Materien vedligeholdt sig i 18 Led, medens den paa Laaret vedligeholdt sig i 27 Led.

Han har i det Hele faaet 469 Inoculationer, hvoraf 74 ei have slaaet an.

9 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa paa Glans og Præputium forsvundne, omkring Anus vare de formindskede; 14 Dage senere begyndte de ved Anus at svinde mere, men der udviklede sig til samme Tid flere Fissurer, der trængte ind i Rectum og fremkaldte stærke Smerter. Samtidig hermed viste sig Excoriationer mellem Tæerne paa venstre Fod. Først efter 9 Ugers Forløb begyndte Fissurerne ved Anus at tilhele, og endnu til denne Tid var der ikke ganske ubetydelige Rester af Tubercula mucosa tilbage. Først henved 6 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse vare alle Symptomer hævede.

Denne Patient har aldrig benyttet Mercur eller Iod, da han, som Journalen udviser, kun er behandlet med locale Midler for den forudgaaede indurerede Chanker.

Tiende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, seponeret paa Grund af indtrædende nervøse Phænomener, Mercur og Iodkali, Helbredelse — Recidiv.

Christiane Hansen, Puella publica, 22 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 26de September 1853. Paa Randene og den udvendige Flade af Labia majora sees mange større og mindre Tubercula mucosa beklædte med Epidermis. Der er Roseola i Ansigtet, paa Brystet, Maven, Laarene og Armene. I Nakken, langs Haargrændsen sees mange større og mindre Impetigopustler. Paa venstre Crus veli palatini sees et ovalt Ulcus af 3—4''' i den længste Diameter, med noget ophøiede Rande og en hvid Bund. Den venstre Tonsille er opsvulmet, ujevn, belagt med hvide Exsudater, og forøvrigt er der nogen Rødhed i Halsen.

Hun har været behandlet her i Hospitalet 11 Gange forhen, de 9 Gange for blennorrhagiske Affectioner, og 2 Gange for Syphilis med locale Midler.

$^{28}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *Martin Larsen*, (Inoculation fra $^{26}/_{9}$).

$^{29}/_{9}$ 53. Der er Pustler efter Inoculationerne igaar.

$^{1}/_{10}$ og $^{4}/_{10}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{7}/_{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

$^{10}/_{10}$, $^{13}/_{10}$ og $^{16}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{19}/_{10}$ 53. Tubercula mucosa ved Genitalia ere betydelig nedfaldne; Roseola er forsvunden, men der viser sig rundt omkring paa de nedre Extremiteter smaa Hobe af fine Papler. I Ansigtet, bag i Nakken og paa Underlivet synes der at være fine Vesikler. Paa venstre Tonsille sees et temmelig dybt Saar. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store,

Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm med dilueret Pus fra en af de sidste Inoculationer paa Laarene (1 Draabe Pus til 8 Draaber Serum sangvinis).

$^{21}/_{10}$ 53. Efter Inoculationerne paa venstre Arm brustne Pustler.

$^{22}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{25}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer baade paa Laarene og paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

$^{28}/_{10}$ 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 Pustel; herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{30}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{2}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie i Form af Cruster, modtaget fra *Auzias-Turenne*; Materien er efter en Inoculation, der er foretagen for omtrent 3 Uger siden. Der viser sig nu ogsaa paa de øvre Extremiteter en papuløs Eruption.

$^{3}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Sidste Inoculationer paa Laarene have kun fremkaldt 2 Pustler paa høire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

$^{5}/_{11}$ 53. Inoculationerne paa høire Arm have slaaet an, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{6}/_{11}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{9}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{11}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{12}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds. Paa venstre Laar ere alle Inoculationssaar paa det nærmeste tilhelede. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{13}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{16}/_{11}$ 53. Efter de sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hver Arm fra I—2, *M. Ellefsen.*

$^{19}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. De sidste Saar paa Armene ere ikke dybtgaaende, de ere smaa og have ubetydelig Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

$^{22}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{25}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse Steder; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{28}/_{11}$ 53. Paa Randene af Labia majora sees endnu Spor af Tu-

bercula mucosa. Det papuløse Exanthem bestaaer fremdeles; tilvenstre af Uvula sees en Excoriation, forøvrigt nogen Rødhed. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, *A. Hansen.*

$^{1}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar næsten ingen Virkning, paa venstre Laar 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{12}$ 53. Der har i de sidste Dage udviklet sig krampagtige Tilfælde, der synes at have sit Udspring fra Centralnervesystemet. Blodudtømmelser og Narcotica ere anvendte, Syphilisationen er seponeret, og der er forordnet hende en Solutio Kali hydroiodici. (ʒii—℥viii) cochl. majus t. p. d.

$^{19}/_{12}$ 53. De spasmodiske Bevægelser ere meget aftagne i de sidste Dage.

$^{7}/_{1}$ 54. Begrændset Rødhed og Ulceration paa venstre Tonsille. De spasmodiske Bevægelser ere ophørte.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

Detur Protoioduret. mercurii gr. $^{1}/_{4}$ m & v.

$^{15}/_{1}$ 54. Der er indtraadt Salivation.

Seponat Protoioduretum mercurii.

$^{30}/_{1}$ 54. Der er endnu Rester af det papuløse Exanthem.

Repetat Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

$^{8}/_{2}$ 54. Det papuløse Exanthem viser sig endnu paa Laarene.

D. Fumigationes cinnabarinæ, en Røgning hver anden Dag.

$^{14}/_{2}$ 54. Efter 5 Røgninger er der indtraadt temmelig stærk Salivation, hvorfor hun ophører med dem.

Det papuløse Exanthem er nu fordetmeste forsvundet.

$^{25}/_{2}$ 54. Udskrives helbredet.

Der indbragtes først Materie fra C—1, *M. Larsen*, 9de Led, altsaa 24de Led fra dens Udspring hos *G. Larsen.* Denne holdt sig i 14 Led, og fremkaldte strax fra Begyndelsen af store Pustler, i 11te Led bleve de smaa, men vare atter i 14de Led vel udviklede; i 15de Led aborterede de ganske.

Dernæst overførtes Materie fra *M. Ellefsen*, den vedligeholdt sig paa Armene kun i 3 Led, medens den paa Laarene holdt sig i 5 Led, og havde sandsynligviis endnu længer viist sig virksom, dersom det ei paa Grund af de indtraadte Krampetilfælde var bleven nødvendigt at ophøre med Syphilisationen. Denne Materie fremkaldte forøvrigt ei saa store Pustler eller saa dybtgaaende Saar, som den først inoculerede, men dette kunde være en rimelig Følge af, at Syphilisation allerede i nogen Tid havde fundet Sted.

Der inoculeredes indtørret Materie, der var mig tilsendt fra *Auzias-Turenne*, den slog strax an, og det lod til efter den første Inoculation,

at den vilde vise megen Intensitet, men dette blev dog ikke Tilfældet, den vedligeholdt sig kun gjennem 4 Led, og dannede ingen store eller dybe Saar.

Hos denne Syge forsøgtes Inoculation med dilueret Materie, 1 Draabe syphilitisk Pus fra 7de Led af hendes egne Saar paa Laarene blev opblandet med 8 Draaber Blodserum. Efter denne Materie var der i de første Led vel udviklede Pustler, og den vedligeholdt sig gjennem 8 Led, medens den ublandede Materie paa Laarene kun vedligeholdt sin Virkning gjennem 7 Led.

Da Syphilisationen havde været fortsat i 2 Maaneder, udviklede sig en Række af nervøse Phænomener, der syntes at have sit Udspring fra Central-Nervesystemet. Jeg seponerede strax Syphilisationen, ikke fordi jeg kunde have den ringeste Formodning om, at disse Phænomener vare bevirkede ved denne, men da Methoden er ny, anseer jeg det rigtigst ei at benytte den, hvor der er nogen Complication tilstede, som kunde gjøre dens Virkning tvivlsom. Efterat Syphilisationen var seponeret blev den sædvanlige Behandling med Mercur og Iod bragt i Anvendelse, hvorved hun helbrededes.

Omtrent 3 Maaneder efterat hun var udskreven af Hospitalet, er hun igjen bleven indlagt for et papuløst-syphilitisk Exanthem, udbredt hist og her over det hele Legeme, tilligemed en syphilitisk Irit. Hun behandles ogsaa nu med Mercur og Iod.

Da den anstillede Syphilisation var ufuldstændig, har der ikke været nogen Grund til at antage, at den i nogen Maade skulde kunne afværge Recidiv. Dette Tilfælde har i det Hele liden eller ingen Betydning for Syphilisationen, jeg anfører det kun, fordi jeg ønsker at meddele Alt hvad jeg har observeret, man vil da med større Sikkerhed kunne fælde sin Dom.

Ellevte Observation.

Beenaffection, Syphilisation uden Virkning, Iodkali, Ophør af Dolores osteocopi og Formindskelse af Svulsten i Benet.

Carl Johan Carlsen, 25 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 29de September 1853. Den venstre Tibia sees fra Spina og lige ned til dens nedre Trediedel at være indtagen af betydelig Svulst, der er haard og noget ujevn. Paa den midterste Deel prominerer denne Svulst stærkere. Huden er tillige paa dette Sted noget rød, der er forøget Varme, og den er smertelig ved Berørelse.

Ved nøiagtig Udmaalen af Svulsten findes følgende Dimensioner:

Paa Spina tibiæ: det syge Been 29 Centim., det sunde Been 29 Centim.
8 Centim. fra den
nedre Extr. af Patella: — — 30 — - — — 28½ —
12 Centim. Do. — — 32 — - — — 30 —
15 — Do. — — 32½ — - — — 29 —
23 — Do. — — 24 — - — — 23 —

For omtrent 2 Aar siden led han af stærke Smerter i begge Been, hvilke begyndte fra Anklerne af og gik op imod Laaret. Disse Smerter bleve dog snart stationære i det venstre Skinnebeen, og have fra denne Tid af næsten uafbrudt været tilstede, dog saaledes at de ikke have generet ham saameget om Dagen, naar han har været i Bevægelse, som om Natten, da han ligefra Sengetid om Aftenen til Klokken 2—3 om Morgenen ikke har faaet Søvn.

For henved 1 Aar siden bemærkede han de første Spor til den nuværende Hævelse, som allerede fra først af var ømfindtlig ved Berørelse. Han benyttede i nogle Uger Iodkali, hvorefter Tilfældene for nogen Tid forsvandt.

For 10 Aar siden blev han behandlet paa det chroniske Sygehuus for Tubercula mucosa ved Anus med Cura Dzondi, og fra den Tid har han, indtil han begyndte at lide af nærværende Affection, været frisk.

Han angiver at han dengang var tilligemed sin Moder bleven smittet af et Barn, som var optagen til Opfostring.

1/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *Jacob Olsen*, (fra Pustlerne af 26/9 paa Laarene.

4/10, 7/10, 10/10, 13/10, 16/10 og 19/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Ny Maalninger af Beensvulsten ere foretagne den 7de, 12te og 17de, hvorved meget ubetydelige Forandringer i de første Maal have viist sig.

21/10 53. 3 Inoculationer til høire Arm med dilueret Pus, samme Fluidum som det hvormed *Jacob Olsen* idag er inoculeret til høire Arm.

22/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, der allerede ere brustne; der er fra disse ingen Materie at erholde for ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Pustlerne af 19de.

24/10 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm ingen Virkning.

26/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Han klager i de sidste Dage over Smerter i Beensvulsten.

28/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/10 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, *Johan Krum*, der er inoculeret for 2 Dage siden til høire Laar med Bubonmaterie fra ham selv,

31/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm er der 3 ikke meget udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

3/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. 3 Inoculationer til venstre Arm fra venstre Laar hos A—1, *Joseph Andreasen*. Smerterne i Beensvulsten vare igaar saa heftige, at det var nødvendigt at give Pulvis Doveri, hvorefter han har havt nogen Rolighed.

6/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculatio-

ner til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Inoculationerne paa venstre Arm have ikke slaaet an; 3 Inoculationer til denne Arm fra A—2, *Johan Krum* (Pustlerne paa venstre Laar).

$^{9}/_{11}$ og $^{12}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{15}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{16}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{18}/_{11}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{19}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Beensvulsten ere atter stærkere, saa han igjen har faaet Pulvis Doveri.

$^{21}/_{11}$ og $^{24}/_{11}$ 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{22}/_{11}$ og $^{25}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Beensvulsten vedvare.

$^{27}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 liden Pustel paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til venstre Laar fra de næstsidste sammesteds.

$^{28}/_{11}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{30}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{1}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1, paa høire 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Da han fremdeles klager over stærke Smerter i Beensvulsten, appliceres 10 Igler paa Stedet.

$^{3}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Smerterne i venstre Tibia have inat været mindre stærke.

$^{4}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{6}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Ulcerationer af omtrent $^{1}/_{2}'''$ Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{7}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa høire, og meget smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{9}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ubetydelig Virkning, dog findes Materie til 3 Inoculat. paa venstre Laar. 3 Inoclationer til høire Laar fra tidligere Pustler, omtrent 14 Dage gamle.

$^{10}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Arm fra I—2, *M. Ellefsen*, fra det midterste runde Saar paa Laaret.

Smerterne i Beensvulsten have i den sidste Tid igjen været stærke, der appliceres 8 Igler.

$^{12}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoc. paa Laarene ingen Virkning paa venstre, og kun 1 Pustel paa høire Laar; herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

Han har nu ingen Smerter i Beensvulsten.

$^{13}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Pustlerne paa høire Laar hos *Ole Amundsen.*

$^{14}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsidste sammesteds.

15/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, de paa venstre Laar ere lidet udviklede.

16/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

17/12 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

18/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar er der 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa høire Laar ingen Virkning, 3 Inoculationer hertil fra de næstsidste sammesteds.

Efter alle de hos denne Patient satte Inoculationer er der kun mindre betydelige Ar.

19/12 53. Efter de sidste Inocul. paa venstre Arm aborterende Pustler; 3 Inoculat. fra h—1, *Olavus Berntzen*, Materien kommen fra P—1.

20/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

21/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

22/12 53. 3 Inocul. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

23/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

24/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

25/12 53. Han klager igjen over stærke Smerter i venstre Tibia, hvorfor der appliceres 8 Igler.

26/12 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

27/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

28/12 53. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Benet vedvare.

D. Pulv. opii puri gr ß
Morphii acetici gr 1/6
Pulv. sacchari albi gr. x

29/12 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste paa dette Sted.

31/12 53. Smerterne i Benet vedblive, og han klager over Mangel paa Appetit.

D. Solut. Kali hydroiodici (ʒii—℥viii) cochl. majus t. p. d.

Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

2/1 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Laar fra G—1, *A. Berg*, høire Laar.

Smerterne i Tibia i de sidste Dage noget bedre.

3/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

5/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Smerterne i Benet ere betydelig aftagne.

6/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 3 meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

8/1 54. Smerterne i venstre Tibia aldeles ophørte. Efter sidste Inoc. til Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

11/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inocula-

tioner til denne Arm fra B—4, der for 3 Dage siden er inoculeret fra denne Patient.

$^{11}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm med Materie directe fra ham selv 2 meget smaa, næsten aborterende Pustler, hvorfra forsøges 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer fra B—4 større Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{18}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra ham selv kun 1 udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer med Materie fra B—4 vel udviklede Pustler, herfra 8 Inoculationer til samme Arm.

$^{21}/_{1}$ 54. Inoculationerne paa venstre Arm med Materie fra ham selv have ikke slaaet an. Inoculationerne fra B—4 have fremkaldt smaa Pustler med intens Areoala, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{24}/_{1}$ 54. 3 Inocul. paa venstre Arm fra de sidste sammesteds

$^{27}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—1 venstre Arm, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra næstsidste Inoculationer hos U—4, venstre Arm.

$^{29}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 aborterende Pustler, 3 Inoculationer til denne Arm fra I—2 høire Laar.

$^{30}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Gunerius Christiansen*, venstre Arm.

$^{1}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning.

$^{2}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne fra *G. Christiansen*, I—2, noget mere udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{4}/_{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{5}/_{2}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm saavel de tidligere som de, der hidrøre fra *G. Christiansen*, smaa Pustler, fra enhver af disse 3 Inoculationer til samme Arm. De næstsidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra *G. Christiansen* have fremkaldt større charakteristiske Saar.

$^{8}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra ham selv meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra *G. Christiansen* meget større Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{10}/_{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{12}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoc. til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

$^{13}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{16}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

17/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til venstre Arm fra B—1, *Mathias Hansen.*

20/2 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

22/2 54. 3 Inoc. til venstre Arm fra H—2, *Christan Christensen.*

25/2 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationen af 20de paa denne Arm ingen Virkning.

28/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter de næstsidste Inoculationer er der smaa noget i det Dybe gaaende Saar.

3/3 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

17/3 54. Tykkelsen af venstre Tibia aftagen, Smerterne ophørte, Inoculationssaarene tilhelede, Almeenbefindendet godt.

Udskrives.

1/4, 15/4, 19/4 og 10/6 54 har han fremstillet sig for mig og har været fuldkommen frisk, han erklærer, at han ikke i flere Aar har befundet sig saa vel som nu.

Han er først inoculeret fra *Jacob Olsen* 3die Led (see p. 76) altsaa 24de Led fra denne Materies Udspring hos H—2. Den vedligeholdt sig gjennem 21 Led, medens den hos *J. Olsen* slog an i 34 Led. I 7de Led vare Pustlerne aborterende, hvorfor der maatte tages Materie til ny Inoculation fra 6te Led, hvorefter der udviklede sig gode Pustler.

Flere Gange har jeg gjort den samme Observation, Materien synes at ville udslukke, men dersom man tager Materie fra en tidligere Inoculation, saa vedbliver den gjennem længere Tid at slaa an. At der i dette Tilfælde ikke var nogen Tilfældighed ved Inoculationen, der bevirkede Materiens Udslukken, sees bedst deraf, at alle Inoculationer paa en og samme Dag paa begge Laar aborterede.

Den 29de October og 6te November indbragtes Materie fra *J. Krum*, fra en ved Bubonmaterie fremkaldt artificiel Chanker, der vedligeholdt sig paa venstre Arm i 10 Led, paa høire Arm i 19 Led, men det er at bemærke, at den aborterede i 13de Led, hvorefter den paany blev inoculeret fra 12te Led, og da slog den igjen an gjennem 7 Led.

Den 19de December indbragtes Materie fra h—1, *O. Berntzen*, 7de Led af den Materie, der var kommen fra P—1, altsaa 17de Led fra dens Udspring hos A—2, *J. Krum*. Denne Materie vedligeholdt sig i 10 Led, idet den den hele Tid kun fremkaldte smaa Pustler og lidet dybe Saar.

Den 8de Januar blev der fra 7de Led i den sidstnævnte Inoculationsrække foretaget Inoculation til *N. Nielsen*, B—4, der nylig var indlagt i Hospitalet som lidende af constitutionel Syphilis. Materien slog hos ham godt an, og blev fra ham den 11te Januar ført tilbage til *C.*

J. Carlsen, hos hvem den fremkaldte langt stærkere Virkning end den Materie, der var inoculeret directe fra ham selv; denne sidste vedligeholdt sig endnu kun meget svagt gjennem 3 Led, medens den, der havde passeret B—4, slog an i 9 Led, og i de 3 første Led fremkaldte store Pustler med intens Areola. Fra 6te Led af denne Inoculationsrække, da Pustlerne vare blevne meget smaa, blev der igjen taget Materie til *G. Christiansen*, der nylig var indlagt i Hospitalet for constitutionel Syphilis, og da den her havde slaaet godt an, igjen den 30te Januar ført tilbage. Den fremkaldte nu større Pustler, men især dybere gaaende Saar, desuagtet udsluktes begge Inoculationsrækker lige snart, nemlig efter 3 Led. Her har altsaa hos denne Syge 2de Gange viist sig det samme Phænomen, som tidligere er omtalt (see p. 28), en Materie, der hos den Syphiliserede viser sig svag, fremkalder hos den ikke syphiliserede stærkere Virkning, og ført tilbage til sit Udgangspunkt viser den ligeledes en stærkere Virkning.

Den 27de December indbragtes Materie fra U—4, 11te Led af Materie kommen fra h—1, 11te Led, see p. 70, den vedligeholdt sig paa begge Laar i 4 Led, hos h—1 holdt den sig i 6 Led.

Den 21de October, altsaa endnu i den tidligere Syphilisationstid er han inoculeret med dilueret Pus, samme Blanding som blev anvendt hos *Jacob Olsen*, (see p. 80), hos hvem den vedligeholdt sig i 18 Led, medens den hos denne Patient aldeles ikke slog an.

Ikke efter nogen af de hos denne Syge foretagne Inoculationer udviklede sig meget store Pustler eller meget dybtgaaende Saar, alle Ar ere derfor ogsaa meget smaa.

Der er i det Hele foretaget 432 Inoculationer, hvoraf 86 ikke have slaaet an.

Der er allerede ved en af de foregaaende Syphiliserede *M. Larsen* (see p. 66) viist, at Symptomerne i Beensystemet vedvarede efterat Immunitet var opnaaet, og efterat de øvrige Phænmoner vare forsvundne. I dette Tilfælde, hvor der ingen andre Symptomer existerede end de i Beensystemet, viste Syphisilisationen aldeles ingen Virkning. Dolores osteocopi vedvarede ligefuldt, jeg søgte dels ved Blodudtømmelser, dels ved Narcotica at lindre Smerterne, for at komme til et sikkert Resultat om, hvorvidt Syphilisationen kunde udrette noget, men forgjeves, jeg blev endelig nødsaget til at gribe til Iod, hvorved Smerterne inden faa Dage bedredes, og Svulsten i Benet aftog noget.

Det kan her blive af megen Interesse i den kommende Tid at see, hvorvidt disse Symptomer i Beensystemet ville recidivere, hvilket utvivlsomt vil skee, dersom der ikke ved Syphilisationen er fremkaldt en Forandring i de sædvanlige Forholde.

Tolvte Observation.

Tubercula mucosa ved Genitalia, Halsaffection, papulo-vesiculøst Exanthem, Exostoser paa Tibia; forskjellige Mercurialcure — Iod — Diæta parca cum Pil. conii maculati; Udvikling af et serpiginøst papulo-sqvamøst Exanthem og en Exostose paa Brystbenet; Syphilisation, Bedring — Recidiv — Syphilisationen gjentages. — Der er endnu Rester af Sygdommen tilbage — Solutio arsenicalis Fowleri — ingen Virkning — Sublimat i meget smaa Doser, derpaa Iod — Helbredelse.

Pigen *Anne Knudsdatter*, 42 Aar gammel, indkom den 14de November 1851 i Hospitalet for constitutionel Syphilis (Tubercula mucosa ved Genitalia, papulo-vesiculøst Exanthem, betydelige Ulcerationer i Halsen og Exostoser paa Tibia). For 8 Maaneder siden bemærkede hun Saarene i Halsen og Exanthemet, og 3 Maaneder senere Exostoserne. Angaaende den primære Affection kan Intet erfares. Hun har havt to Børn, hvoraf det ene er 9 Aar, det andet 5 Aar gammelt.

D. Cura Dzondi med 2 Bouteiller Vand daglig.

$^{12}/_{1}$ 52. Har sluttet sin Cura Dzondi. Der findes endnu hist og her Rester af Exanthemet.

D. Fumigationes cinnabarinæ, en Røgning hver anden Dag.

D. Solut. Kali hydroiodici (ʒii-℥viij) cochl. majus t. p. d.

$^{5}/_{2}$ 52. Der er indtraadt Salivation. Det papulo-vesiculøse Exanthem fordetmeste forsvundet.

Seponat fumigationes cinnabarinas.

$^{26}/_{2}$ 52. Der viser sig endnu Spor af Exanthemet.

D. Ungventum mercurii præcipitati albi til Indgnidning paa Exanthem.

$^{4}/_{3}$ 52. Resterne af Exanthemet ere fremdeles uforandrede.

Seponat Ungventum mercurii ppt. albi.

D. Balnea mercurii sublimati corrosivi, ʒii til hvert Bad.

$^{20}/_{3}$ 52. Exanthemet vedligeholder sig endnu.

Seponat balnea mercurii subl. corrosivi & Kali hydroiodicum.

D. Liqvor. Bellosti gtt. 1 m. & v.

$^{26}/_{3}$ 52. Der udvikler sig Abscesser paa Hovedet.

$^{11}/_{5}$ 52. Der er efter Abscesserne udbrudt store Saar, hvorigjennem Benet føles angrebet.

Repetat Solut. Kali hydroiodici. cochl. majus t. p. d.

$^{23}/_{6}$ 52. Serpiginøse Saar ere frembrudte i Panden.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

D. Inunctiones ungventi neapolitani.

$^{7}/_{7}$ 52. Der er indtraadt Salivation.

Seponat inunctiones mercuriales.

$^{6}/_{8}$ 52. Tilstanden er fremdeles uforandret.

D. Diæta parca & Pilulæ conii maculati.

$^{17}/_{9}$ 52. Seponat diætam parcam & pilulas conii maculati.

$^{11}/_{11}$ 52. I den sidste Maaned har der atter udviklet sig et papuløst Exanthem paa Truncus og Armene. Paplerne sidde i større Grupper, der ere af en intens, rød Farve. Paa enkelte Steder, navnlig paa höire Skulder, udbreder Exanthemet sig fra Centrum mod Periphericn,

hvor Paplerne tillige ere bedækkede med store, hvide Sqvamæ. Paa Tungeroden sees enkelte brede, excorierede Tuberkler, og paa den øverste Deel af Brystbenet er der en smertelig Hævelse.

$^{13}/_{11}$ 52. Inoculation til begge Arme fra *Olea Nilsdatter*, U—4, Inoculationssaarene Nr. 3 paa Armene.

$^{14}/_{11}$ 52. Der er Rødhed og Epidermis begynder at hæve sig.

$^{16}/_{11}$ 52. Pustlerne ere allerede rumperede.

$^{19}/_{11}$ 52. Der er udviklet Saar, som ere trængte gjennem hele Hudens Tykkelse, og have alle det syphilitiske Saars Charakterer. Hun forklarer, at Smerterne i Os sternum ere aftagne.

Inoculation til begge Arme fra de første Saar, og tillige paa venstre Arm fra en Kat, der var inoculeret fra U—4.

$^{22}/_{11}$ 52. Paa begge Arme er der rumperede Pustler, der ere omgivne med en intens Areola. Inoculationen fra Katten er ganske paa samme Punkt som de tvende andre, fra hvilke den ikke i nogensomhelst Henseende adskiller sig.

$^{25}/_{11}$ 52. Saarene efter sidste Inoculation gaae jevnt fremad. Tuberklerne paa Tungen mindre fremspringende og mindre smertelige.

Inoculation til begge Arme fra de sidste Saar, og desuden Inoculation til venstre Arm fra Saaret Nr 2 hos U—4.

$^{29}/_{11}$ 52. Allerede Dagen efter sidste Inoculation var der Pustler, men senere have de, der hidrøre fra hendes egne Saar, gaaet langsomt frem, endnu 5 Dage efter var der paa venstre Arm en heel Pustel. Efter Inoculationen fra U—4 derimod har der dannet sig et charakteristisk Saar.

$^{1}/_{12}$ 52. Inoculation til begge Arme fra de sidste Saar paa Armene, en fra hvert Saar.

$^{2}/_{12}$ 52. Inoculationen paa venstre Arm efter Saaret hos U—4 har slaaet an, men den fra næstsidste hos hende selv har ikke slaaet an, den paa høire Arm har slaaet an.

$^{3}/_{12}$ 52. Crusten efter Inoculationen Nr. 2 paa høire Arm er affalden, uden at derefter viser sig noget Saar. Efter Inoculationen Nr. 1 paa samme Arm er der endnu en liden Ulceration, og efter Inoculationen Nr. 3 en liden Cruste. Efter Inoculationen Nr. 1 paa venstre Arm en liden Ulceration, efter Nr. 2 en liden Cruste, efter den fra Katten en Cruste, hvorunder der sees Suppuration og Betændelse i Omkredsen.

2 Inoculationer til hver Arm fra Saarene paa Armene hos U—4.

$^{7}/_{12}$ 52. En af de sidste Inoculationer paa hver Arm har slaaet an.

$^{9}/_{12}$ 52. Inoculation til venstre Arm fra sidste Saar sammesteds. Saaret paa venstre Arm efter Inoculationen den $^{1}/_{12}$ 52 har udvidet sig regelmæssig, herfra inoculeres til høire Laar.

$^{15}/_{12}$ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ere runde og med afskaarne Rande, men de ere ikke store og ikke dybe, Inoculation fra disse til Laarene.

Rødheden i Exanthemet paa Ryggen er mindre intens.

$^{17}/_{12}$ 52. Der viser sig Pustler efter de sidste Inoculationer.

$^{21}/_{12}$ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ikke mere end $1^{1}/_{2}'''$ i Diameter, runde, noget fordybede; fra disse Inoculat. til begge Laar.

$^{22}/_{12}$ 52. Efter Inoculationen igaar Pustler. Der viser sig paa for-

skjellige Steder af Legemet nye syphilitiske Pustler med intens, rød Omkreds, de rumpere hurtig.

$^{24}/_{12}$ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer $1'''$ i Diameter. De fleste af de sidste Saar paa Laarene ere tiltagne i Størrelse og Dybde. Der er nogen Feber og hun klager over Svindelhed. Digestionen i Orden.

$^{27}/_{12}$ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ere meget superficielle, Betændelsen i Omkredsen ubetydelig. Inoculation fra disse til Laarene.

$^{29}/_{12}$ 52. Efter de sidste Inoculationer er der tydelige Pustler.

$^{30}/_{12}$ 52. Pustlen paa det venstre Laar er af $3'''$ Diameter, paa høire Laar er der et lidet Saar af $1\frac{1}{2}'''$ Diameter.

$^{2}/_{1}$ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

$^{4}/_{1}$ 53. Der er Pustler efter de sidste Inoculationer.

$^{6}/_{1}$ 53. I den sidste Tid har der i de papuløse Udbredninger paa begge Arme udviklet sig runde, dybe Ulcerationer af 5—6 Liniers Diameter, med skarpt afskaarne Rande. Inoculationer foretagne fra disse have givet negativt Resultat.

Efter et Par af Inoculationerne paa høire Arm og efter en paa venstre, hvor der endnu har været tørre, gamle Cruster, sees nu disses Omkreds stærkt betændt.

D. Cataplasma emolliens.

$^{7}/_{1}$ 53. Efter sidste Inoculation er der paa venstre Laar en Pustel af 3—$4'''$ Diameter, medens den paa høire Laar neppe er $1'''$ i Diameter.

$^{8}/_{1}$ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

$^{10}/_{1}$ 53. Efter sidste Inoculation er der paa venstre Laar en Pustel af $2'''$ i Diameter, paa høire Laar af neppe $1'''$.

$^{16}/_{1}$ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

$^{17}/_{1}$ 53. Paa det venstre Laar er der en rumperet Pustel, paa det høire Laar slaaer Inoculationen ei an. 2 Inoculationer til høire Laar fra sidste Saar paa høire Arm hos U—4.

$^{19}/_{1}$ 53. To Inoculationer fra Saaret Nr. 3 paa høire Laar, hvori der endnu er en Mængde Pus under den Cruste, der har dannet sig over Saaret.

$^{21}/_{1}$ 53. De den 17de foretagne Inoculationer fra U—4 slaa an, men gaae langsomt fremad; de den 19de foretagne Inoculationer fra hende selv slaae ikke an. Den den 14de foretagne Inoculation paa venstre Laar har fremkaldt et ganske lidet Saar af neppe $1'''$ i Diameter, hvori meget lidet Pus. Inoculation derfra til venstre Laar.

$^{25}/_{1}$ 53. De til høire Laar fra U—4 overførte Saar ere omtrent $1'''$ i Diameter og gaae ikke i Dybden. Inocul. fra det ene af disse til høire Laar, og fra Saaret Nr. 4 paa venstre Laar til venstre Arm.

$^{27}/_{1}$ 53. Den sidste Inoculation paa venstre Laar har ikke slaaet an.

$^{31}/_{1}$ 53. Efter den sidste Inoculation paa høire Laar er der en Pustel af $1'''$ Diameter, hvori tyk, hvid Pus; paa Pustlens Spidse en Depression og deri en Cruste. To Inoculationer fra denne Pustel til hvert Laar.

$^{4}/_{2}$ 53. Efter den ene af de sidste Inoculationer paa høire Laar en liden Pustel, de øvrige have ikke slaaet an.

$^{6}/_{2}$ 53. Ogsaa paa venstre Laar har der senere dannet sig en liden Pustel. Inoculation herfra til samme Laar. Fra sidste Saar paa høire Laar er der saa meget Pus at erholde, at Inoculation kan foretages til samme Laar. To Inoculationer til hver Arm med Pus fra H—3, Nr. 154 (see U—4 samme Dato).

$^{7}/_{2}$ 53. De igaar foretagne 4 Inoculationer paa Armene med Materie fra H—3 („som igjen skriver sig fra den samme Pustel, hvorfra de igaar foretagne Inoculationer paa Laarene ere,) slaae an.

$^{9}/_{2}$ 53. De den 6te paa Laarene foretagne Inoculat. have slaaet an.

$^{11}/_{2}$ 53. De den 6te foretagne 4 Inoculationer paa Armene have nu dannet runde, dybe Saar med fleskagtig Bund og skarpt afskaarne Rande. Inoculation fra disse til Armene.

Efter Inoculationerne paa Laarene fra den 6te er der paa det venstre et rundt, superficielt Saar, paa det høire er der endnu en stor Pustel. Inoculation herfra til Laarene.

$^{14}/_{2}$ 53. Inoculationerne fra den 12te saavel til Armene som Laarene have slaaet an.

$^{18}/_{2}$ 53. Inoculationerne fra den 12te paa venstre Arm ere allerede tilhelede; paa høire Arm er der kun ubetydelige Spor tilbage. Paa Laarene har der dannet sig Cruster over Saarene. Inoc. til begge Arme fra Saarene paa høire Arm, og til Laarene fra de sidste Saar paa disse.

$^{21}/_{2}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene slaae ikke an, og de næstsidste paa Armene ere tilhelede. Den sidste Inoculation paa venstre Laar har ikke slaaet an, og paa høire Laar Spor af en Pustel.

To Inoculationer til hver Arm fra U—4, Materie fra Saarene satte den 12te paa Laarene, og Inoculation til begge Laar fra M—2, Nr. 259 (Nr. 259 lider af constitutionel Syphilis, og er den $^{15}/_{2}$ 53 inoculeret fra U—3 venstre Arm, til høire Laar, hvor Inoculationen slog an.)

$^{23}/_{2}$ 53. Inoc. til høire Arm med Materie igaar ankommen fra Stockholm, tagen af et Saar, der eengang havde været cauteriseret.

De med Materien fra M—2 foretagne Inoculat. til Laarene have paa venstre Laar slaaet godt an, paa høire Laar ere Pustlerne smaa.

$^{25}/_{2}$ 53. Inoculat. paa høire Arm med Materie igaar modtagen fra Stockholm, der er tagen fra en 14 Dage gammel indureret Chanker.

$^{27}/_{2}$ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar sammesteds. Saaret paa venstre Laar efter Inoculationen fra M—2 er noget over $1'''$ i Diameter, rundt, dybt, med fleskagtig Bund; paa høire Laar ere Saarene mindre charakteristiske.

$^{28}/_{2}$ 53. De den 21de fra U—4 til begge Arme satte Inoculationer have dannet runde, kun lidet fordybede Saar med fleskagtig Bund.

$^{1}/_{3}$ 53. Inoculation med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

$^{2}/_{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds, der ere uden nogensomhelst charakteristiske Tegn.

Inoculationerne fra den 27de til höire Laar have ikke slaaet an. Inoculation til høire Laar fra U—15, (U—15 lider af constitutionel Syphilis og behandles med Syphilisation) fra Saaret paa venstre Arm, frembragt ved Materie fra Stockholm.

$^{4}/_{3}$ 53. De sidste Inoculationer paa begge Laar slaae an. Inoculationen paa Armene har ikke slaaet an.

$^{5}/_{3}$ 53. Inoculat. fra den 27de paa venstre Laar har frembragt smaa, ikke charakteristiske Saar. Inoc. fra disse til samme Laar.

$^{7}/_{3}$ 53. De sidste Inoculationer paa venstre Laar slaae ikke an. Der toges Materie fra de Saar, der vare inoculerede den 27de paa venstre Laar, og hvorfra Materien gav det netop omtalte negative Resultat, og overførtes til U—15, hos hvem den ogsaa frembragte negativt Resultat. Inoculationer til høire Laar fra U—15.

$^{9}/_{3}$ 53. Inoculation fra Saarene paa begge Laar, satte den 2den, til Laarene.

$^{13}/_{3}$ 53. Inoculationerne til høire Laar fra U—15, satte den 7de, slaae an, Inoculation herfra til samme Laar.

$^{15}/_{3}$ 53. Inoculation til Laarene fra de den 9de satte Inoculationer sammesteds.

$^{19}/_{3}$ 53. Inoculation paa høire Arm med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

$^{21}/_{3}$ 53. Inoculationen paa Laarene fra den 15de har slaaet an; herfra 2 Inoculationer til hvert Laar.

$^{23}/_{3}$ 53. Den fra Stockholm ankomne Materie har ikke slaaet an. Som det i Journalen for U—4 er bemærket, har Materien givet positivt Resultat hos U—15, hos hvem Syphilisationen nylig er paabegyndt.

$^{25}/_{3}$ 53. Inoculation paa høire Laar fra Saarene, der bleve satte den 13de.

$^{27}/_{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds. Næsten alle de sidste Inoculationspustler ere aborterende, og paa høire Laar er der ingensomhelst Reaction efter sidste Inoculation. Ny Inoculation til begge Laar fra U—15 (de den 21de Marts satte).

$^{29}/_{3}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra N—2.

$^{30}/_{3}$ 53. 2 Inocul. til hvert Laar fra N—2, de den 24de satte.

$^{31}/_{3}$ 53. Pusteldannelse efter alle de sidste Inoculationer fra N—2. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2.

$^{1}/_{4}$ 53. Der er Pusteldannelse efter de igaar fra N—2 foretagne Inoculationer.

$^{2}/_{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra N—2.

$^{3}/_{4}$ 53. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der Pusteldannelse.

$^{4}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2, og 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds (satte fra N—2 den $^{30}/_{3}$ 53).

$^{5}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra Saarene, satte den $^{31}/_{3}$ 53.

$^{6}/_{4}$ 53. De den 4de foretagne Inoculationer fra Saarene, satte den 30te Marts, slaae ikke an, hvorimod de igaar satte Inoculationer have dannet Pustler.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 4de satte.

$^{8}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de paa samme Laar satte den $^{31}/_{3}$ 53, og 2 Inoculationer til samme Laar fra de, der samme Dag ere satte paa høire Laar. — De sidste Inoculationer fra N—2 have dannet Pustler.

$^{9}/_{4}$ 53. Flere af Inoculationerne fra N—2 have fremkaldt smaa Ulcera. De fleste ere ikke cirkelrunde, men de trænge ned i Huden og have et fleskagtigt Belæg i Bunden. De igaar satte Inoculationer slaae an.

$^{10}/_{4}$ 53. 4 Inoculationer til høire Laar fra N—1 (fra Saarene satte den $^{1}/_{4}$ 53).

$^{11}/_{4}$ 53. Hun klager i den sidste Tid over Smerte og Susen i Hovedet.

D. Vesicatorium nuchæ.

De fra N—1 den 9de satte Inoculationer have dannet Pustler.

$^{12}/_{4}$ 53. Smerterne i Hovedet ere aftagne.

$^{13}/_{4}$ 53. 4 Inoculationer til venstre Laar fra Saarene sammesteds, satte den 8de, og 4 Inoculationer til høire Laar fra Saarene sammesteds, satte den 9de April.

$^{18}/_{4}$ 53. Paa den høire Skulder, der i høi Grad var angrebet af det confluerende papuløse Exanthem, vise Folliculi sebacei sig opfyldte med et fast Sebum, som med Lethed lader sig trykke ud.

3 Inoculationer til hvert Laar, og 4 Inoculationer i Randen af det gamle Exanthem paa Skulderen og paa høire Forarm fra de sidste Saar paa Laarene, der ei have noget charakteristisk Udseende.

$^{20}/_{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til det gamle Exanthem paa høire Skulder og Forarm med Materie fra N—2.

$^{22}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til Exanthemet paa høire Skulder fra U—14.

$^{23}/_{4}$ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra en af Inoculationerne i den exanthematiske Udbredning paa Skulderen.

$^{24}/_{4}$ 53. Alle de sidste Inoculationer til Exanthemet paa høire Skulder synes at ville slaae an. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{25}/_{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler. 10 Inoculationer til den exanthematiske Udbredning paa høire Skulder fra U—15, 2 Inoculationer til høire Laar fra L—2. (L—2 lider af secundær Syphilis og er inoculeret fra U—4.)

$^{26}/_{4}$ 53. Inoculationerne til høire Skulder have slaaet an, ligeledes de fra L—2. 5 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne i den exanthematiske Udbredning paa høire Skulder, og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste Inoculationer sammesteds, satte den 24de.

$^{27}/_{4}$ 53. Inoculationerne paa venstre Laar vise kun ringe Tegn til at ville slaae an. 5 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

$^{28}/_{4}$ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15.

$^{29}/_{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an. 3 Inoculationer til høire Arm fra G—6.

(G—6 lider af secundær Syphilis og er d. $^{26}/_{4}$ inoculeret fra L—2.)

$^{30}/_{4}$ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15. Inoculationerne fra G—6 have fremkaldt meget smaa Pustler, som endnu ikke ere brustne.

$^{1}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til høire Laar fra de den 29de satte fra G—6. 5 Inoculationer til samme Laar fra de sidste Inocula-

ioner sammesteds, satte den 27de. Inoculationerne fra U—15, som ere satte igaar, have slaaet an.

$^{2}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra G—6 synes at ville slaae an; Inoculationerne fra U—15 ere mere tvivlsomme. 5 Inoculationer til høire Laar fra de, der ere satte den $^{27}/_{4}$ fra L—2, og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den $^{26}/_{4}$ fra hende selv.

$^{4}/_{5}$ 53. Alle Inoculationer fra den $^{2}/_{5}$ have slaaet an. 5 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den $^{2}/_{5}$, og som ere komne fra N—2; 2 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds; 7 Inoculationer til den exanthematiske Udbreding paa høire Forarm fra de sidste Inoculationer hos U—15.

$^{5}/_{5}$ 53. De igaar satte Inoculationer paa høire Laar synes at ville abortere. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—15.

$^{6}/_{5}$ 53. 4 af de den $^{4}/_{5}$ til Forarmen satte Inoculationer have slaaet an. 5 Inoculationer fra disse til samme Sted paa Forarmen. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—14, og 5 Inoculationer til venstre Arm fra B—3.

$^{7}/_{5}$ 53. Inoculationerne paa Forarmen have ikke slaaet an; Inoculationerne paa begge Laar have frembragt meget smaa Pustler; Inoculationerne paa venstre Arm have fremkaldt store Pustler. 5 Inoculationer til høire Laar fra B—3.

$^{8}/_{5}$ 53. De igaar fra B—3 satte Inoculationer have fremkaldt Pustle, som alle ere brustne; Inoculat. fra den $^{6}/_{5}$ paa Laarene abortere.

$^{9}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra iforgaars have fremkaldt Pustler. 6 Inoculationer til den exanthematiske Udbredning paa Skulderen fra U—14.

$^{11}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra $^{9}/_{5}$ slaae ikke an. 5 Inoculationer til den exanthematiske Udbredning i Panden fra U—14.

$^{12}/_{5}$ 53. Inoculationerne i Panden have ikke slaaet an, men Exanthemet sammesteds synes at aftage noget. Der anbringes paany 5 Inoculationer i Panden, hvortil Materien atter tages fra U—14.

$^{13}/_{5}$ 53. Inoculationerne i Panden slaae ikke an. 5 Inoculationer i Panden fra U—15 og 5 Inocul. paa hvert Laar fra N—1.

$^{14}/_{5}$ 53. 10 Inoculationer i Panden fra N—1.

$^{16}/_{5}$ 53. Inoculationerne i Panden slaae ikke an. 10 Inoculationer i Panden fra U—14.

$^{17}/_{5}$ 53. 8 Inoculationer med 4 forskjellige Slags Pus (incrusteret) modtaget fra Dr. *Sperino* i Turin. Materien er for 12 Dage siden opsamlet.

$^{20}/_{5}$ 53. Inoculationerne med Materien fra Turin have ikke slaaet an, heller ikke de sidste Inoculationer, der ere anbragte i Panden.

$^{21}/_{5}$ 53. 10 Inoculationer til den exanthematiske Udbredning i Panden, og 5 til hvert Laar fra U—15.

$^{22}/_{5}$ 53. Inoculationerne til venstre Laar have fremkaldt nogle meget smaa Pustler, de paa høire Laar og i Ansigtet slaae ei an.

Da Inoculationerne nu deels ei længer slaae an, deels kun fremkalde meget smaa aborterende Pustler, saa anseer jeg det unyttigt længer at vedblive med Syphilisationen. Den Syges Tilstand er under denne Behandling forbedret, Exanthemet er paa alle Steder bleven betydelig blegere,

og har ikke udviklet sig over de Grændser, det havde, da Syphilisationen blev paabegyndt.

$^{21}/_{6}$ 53. Omtrent 14 Dage efterat Syphilisationen var ophørt, viste der sig en liden Furunkel paa hver Læg, hvorefter der udviklede sig Saar af mistænkeligt Udseende. Resterne af Exanthemet uforandrede, det er næsten kun i Peripherien af de tidligere Udbredninger, hvor der endnu viser sig nogen papulo-tuberculøs Udvikling, og paa enkelte Steder, især i Panden, er den rødbrune Farve fremtrædende.

$^{2}/_{7}$ 53. I de sidste Dage Udbrud af enkelte nye Papler i Ansigtet.

$^{11}/_{8}$ 53. For at erfare om Immuniteten fremdeles existerer, sættes 3 Inoculationer til høire Arm fra de første Inoculationer paa Laarene hos U—1, *F. Jacobsdatter.*

$^{12}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt tydelige Pustler omgivne af Areola.

$^{14}/_{8}$ 53. Pustlerne ere idag brustne. Saaret paa høire Læg udvider sig. D. Aqva phagedænica til Omslag paa Saaret paa Læggen.

$^{15}/_{8}$ 53. Inoculationssaarene omgivne med en livlig og udbredt Rodhed.

$^{18}/_{8}$ 53. Da det papuløse Exanthem deels bliver staaende, deels paa enkelte Steder tiltager, bringes paany Syphilisation i Anvendelse. 2 Inoculationer til hver Arm og 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 11te paa Armen satte Inoculationer.

$^{20}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene synes ei at ville slaae an, der er kun en ubetydelig Rödhed, paa Laarene derimod er der udviklet Pustler. 2 Inoculationer til hver Arm fra K—1, *Gunild Marie Syversdatter*, første Inoculation paa Laarene.

$^{22}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa Armene synes ikke at slaae an.

$^{23}/_{8}$ 53. Inoculationerne fra igaar paa Laarene synes at slaae an.

$^{24}/_{8}$ 53. Pustlerne efter de første Inoculationer paa Laarene tiltage i Størrelse, de ere omgivne med intens Areola, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{26}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt smaa Pustler. 2 Inoculationer til Panden fra de næstsidste paa Laarene.

$^{28}/_{8}$ 53. En af Inoculationerne i Panden har slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de, der ere satte den 24de, hvoraf 2 have slaaet an.

$^{31}/_{8}$ 53. Af de sidste Inoculationer have kun enkelte fremkaldt smaa Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, *Gunild Marie Syversdatter*, Inoculationen fra den 24de.

$^{2}/_{9}$ 53. Inoculationerne til Laarene af $^{31}/_{8}$ have slaaet an, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar. Fra Inoculationerne af $^{28}/_{8}$ ligeledes 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{5}/_{9}$ 53. Inoculationerne fra den 2den med Materie fra K—1 synes ei at ville slaae an; efter sidste Inoculationer med Materie fra hende selv er der paa venstre Laar en liden Pustel.

$^{6}/_{9}$ 53. De igaar omtalte Pustler paa venstre Laar abortere. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1 (*Gunild M. Syversdatter*, sidste Inoculation) og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer, der have slaaet an hos hende selv.

7/9 53. Efter alle de sidste Inoculationer er der udviklet Pustler.

8/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie, tagen fra hende selv.

9/9 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

11/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

14/9 53. De sidste Inoculationer have fremkaldt temmelig store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

17/9 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, der have slaaet godt an.

18/9 53. Der er allerede Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

20/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

23/9 53. Der er smaa Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

24/9 53. Der er udviklet Pustler efter sidste Inoculationer.

26/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/9 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

2/10 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar 3, paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

6/10 53. Saaret paa høire Læg udvider sig baade i Omfang og Dybde. Farven er blaaligrød.

Seponat. Aqva phagedænica.

7/10, 10/10, 13/10 og 16/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Saaret paa høire Læg bliver staaende omtrent paa samme Punkt; det bestryges med syphilitisk Materie.

19/10 53. Der viser sig store Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

22/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

26/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar en Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der er ingen Forandring foregaaet med Saaret paa Læggen efter den gjentagne Bestrygning med det syphilitiske Pus.

29/10 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

1/11 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

4/11 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

7/11 53. Efter sidste Inoculationer er der paa hvert Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

10/11 og 13/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

16/11 53. Smaa Pustler efter de sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

I de sidste Dage blive Paplerne i Panden igjen noget større; Saaret paa høire Læg fyldes med Papillulæ carneæ.

19/11 og 22/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

25/11 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, *Andreas Hansen*. Paa de

Steder af Armene, hvor Exanthemet tidligere har havt sit Sæde, viser der sig især i Randene af det gamle Exanthem nyt Udbrud af Papler.

$^{26}/_{11}$ 53. Inoculationerne fra igaar paa Armene have allerede fremkaldt tydelige Pustler, omgivne af meget intens Areola.

$^{28}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler især paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{1}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{4}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Laar meget smaa Pustler, paa hoire Laar større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{7}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

$^{10}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculat. til hvert Laar fra K—1, *Gunild Syversdatter.*

$^{11}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste hos I—1, *Martin Ellefsen*, fra de for 2den Gang med Pasta viennensis cauteriserede Saar.

$^{13}/_{12}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{14}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

$^{16}/_{12}$ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra B—1, *Carl J. Carlsen.*

$^{19}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm vel udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Laar ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

$^{22}/_{12}$ 53. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa hoire Arm; 3 Inoculationer fra de næstsidste Pustler til samme Arm.

$^{25}/_{12}$ 53. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa hoire Arm.

$^{28}/_{12}$ 53. Der er fremdeles Rester af Exanthemet saavel i Ansigtet, som paa Truncus og Extremiteterne, men hvad der endnu er tilbage er blegt og kun lidet desqvamerende.

D. Solution Fowleri ʒj
Essentiæ Gentianæ ʒij
M. d. s. gtt. vj m. & v.

$^{30}/_{1}$ 54. Efter en af Inoculationerne paa venstre Arm er der endnu Suppuration og Betændelse i den subcutane Cellulosa.

$^{26}/_{2}$ 54. Exanthemet er der fremdeles, der fremkommer snarere enkelte nye Papler hist og her i Ansigtet og især paa Halsen.

Sep. Solutio Fowleri.
Det. Mercur. sublim. corros. gr. $^{1}/_{10}$ m. & v.

$^{17}/_{3}$ 54. Exanthemet svinder i den sidste Tid mere og mere.

$^{28}/_{4}$ 54. Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet er nu ganske borte, men det tidligere omtalte Saar paa hoire Læg udvider sig.

Sep. Mercur. sublim. corros. (hun har faaet gr. xjj.)
Det. Solut. Kali hydroiodici, cochl. maj. t. p. d.

6/6 54. Saaret paa Læggen forbindes med Solut. Kali hydroiodici.
10/6 54. Saaret paa høire Læg er endnu ei meget forandret.
Sep. Fotus solut. Kali hydroiodici.
Det. Fotus Aquæ mercurialis nigræ.
8/6 54. Saaret tilheler bestandig mere og mere.
Sep. Den indvendige Brug af Solutio Kali hydroiodici.
12/6 54. Saaret paa høire Læg er tilhelet. Efter Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet er der kun Ar tilbage. Efter Syphilisationssaarene ere de fleste Ar allerede afblegede, og ikke dybere end almindelige Vaccinationsar, hun befinder sig frisk og vel; hendes Udseende er godt. Udskrives.

Ved den første Syphilisation indbragtes Materie først fra U—4, *Olea Nilsdatter* (see p. 19), 3die Led fra dens Udspring. Denne Materie viste sig hos U—3 paa høire Arm allerede uvirksom i 4de Led, og paa høire Laar var den dannede Pustel i 5te Led saa liden, at der ei blev taget Materie af den. Der toges nu igjen Materie fra U—4, 6te Inoculation, der paa høire Side holdt sig i 6, paa venstre Side i 8 Led, omtrent ligesaa længe, som den oprindelig inoculerede Materie hos U—4. — Der toges nu atter Materie fra U—4, 6te Inoculation paa høire Arm, fra samme Chanker, som forrige Gang, og denne holdt sig i 7 Led, Materien havde altsaa samme Styrke, som første Gang der blev tagen fra denne Chanker.

Den samme Materie, der hos denne Patient ved Slutningen af Januar Maaned kun fremkaldte ringe Virkning, overførtes til H—3, der led af constitutionel Syphilis, hos hvem den dannede en udviklet Chanker, hvorfra Materien i Begyndelsen af Februar førtes tilbage til U—3, der led af constitutionel Syphilis. Hos hende fremkaldte den runde, dybe Saar, med skarpt afskaarne Rande, og Bunden belagt med pyogenetisk Membran, men desuagtet vedligeholdt dog ikke denne Materie sin Virkning længer end i 2 Led.

En anden Patient med constitutionel Syphilis, M—2, blev i Midten af Februar inoculeret fra U—3, det slog an, og fra den udviklede Chanker hos M—2 blev U—3 den 21de Februar inoculeret til begge Laar; det slog ogsaa her an, men paa høire Laar lykkedes det ei at bringe Materien videre, paa venstre kunde den kun overføres een Gang.

I Modsætning hertil synes det at staae, at Materie fra N—2, der i omtrent 2 Maaneder havde været syphiliseret, den 20de April blev overført til U—3, hos hvem den slog an i 4 Led, og dannede i det Dybe gaaende Saar; Materie fra N—1, overført til U—3 den 9de April, og fra

L—2, overført den 25de April, holdt sig i 3 Led, og Materien nedstammede hos dem alle tre fra U—4.

Det har ogsaa viist sig, at en tidligere tagen Materie hos en bestemt Syg ei har kunnet holde sig saa længe, som en en sildigere, tagen fra samme Patient.

Den fra Professor *A. Retzius* tilstillede Materie har ikke heller hos denne Patient villet slaae an, men den første Inoculation med denne Materie foretoges først efterat Syphilisationen havde været fortsat i mere end 3 Maaneder. Med den samme Materie inoculeredes en anden Patient U—15, der dengang nylig var begyndt at syphiliseres, hos denne slog den an (see p. 31), og fra de dannede Chankre førtes Materien over til U—3, hos hvem den paa begge Laar vedligeholdt sig gjennem 5 Led.

Denne Patient inoculeredes fra en Kat, til hvem Materien var født fra en af de første Chankre hos denne Syge selv, Inoculationen slog an, og der dannedes et charakteristisk Saar. Disse Chankre havde ganske den samme Udviklingsgrad og det samme Forløb, som de øvrige til samme Tid inoculerede.

Inoculation med Pus fra Saar, der under Sygdommens Forløb udviklede sig paa de af Exanthemet angrebne Steder, gav negativt Resultat.

Efter 4 Maaneders Syphilisation begyndte Inoculationerne at give lidet eller intet Resultat, men 1 Maaned senere frembragte igjen de fra N—2 satte Inoculationer dybere gaaende Saar med pyogenetisk Membran; først 6 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse aborterede alle Inoculationer, eller de sloge aldeles ikke an.

Ved de første 13 Inoculationer blev der i Regelen kun anbragt 2 Chankre i hver Seance, senere sattes 4, 6, 8, 10 ja lige indtil 20 ad Gangen. I de første $4\frac{1}{2}$ Maaneder foretoges Inoculationerne kun hver 6te Dag, siden hyppigere, lige indtil hver Dag.

Hun har i det Hele faaet 398 Inoculationer i 71 Seancer, 108 Inoculationer have havt et fuldkommen negativt Resultat, og en stor Mængde have været aborterende.

Det er ogsaa for denne Syge at bemærke, at al den Materie, hvormed hun er inoculeret, hidrørte fra en og samme Hovedkilde, med Undtagelse af de 4 Inoculationer, der foretoges med Materie, der nedstammede fra den, der var modtagen fra Stockholm.

Mange Inoculationer anbragtes paa de Steder, der vare indtagne af det syphilitiske Exanthem, de sloge an her, som paa andre Steder af Legemet, dog gjorde Panden herfra en Undtagelse, hvor ikke en eneste Inoculation vilde slaae an, men de foretoges ogsaa her allersidst, da Materien maa antages at have været svagest, og Immuniteten hos den Syge størst.

Hvad de enkelte Inoculationer betræffer, da var der i Almindelig-

ned, ligesom hos den forrige Patient, efter 1 Døgns Forløb Elevation af Epidermis, og de dannede Pustler rumperede meget snart. I enkelte Tilfælde f. Ex. efter 3die Inoculation, blev Pustelen staaende 5 Dage. Udviklingen af Inoculationssaarene viste sig undertiden meget forskjellig paa de forskjellige Extremiteter, uagtet Materien var tagen fra samme Sted og til samme Tid; gjennem en Række af Inoculationer vedblev den at fremkalde en svagere Virkning paa høire Side, indtil den der udslukkedes før end paa venstre Side.

Paa gamle Inoculationssteder, der vare ifærd med at tilhele, og hvor Saarene vare bedækkede med Cruster, viste sig enkelte Gange paany stærk Betændelse, som dog snart igjen forsvandt ved Anvendelsen af emollierende Cataplasmata.

Der indfandt sig 41 Dage efter Syphilisationens Begyndelse en lignende febrilsk Tilstand som hos de fleste andre, der høre til den første Række af dem, som af mig ere syphiliserede (see p. 22 og 31), og som have faaet sin Materie fra den samme Chanker.

Under Inoculationerne have de syphilitiske Phænomener viist sig paa følgende Maade: 6 Dage efter Syphilisationens Begyndelse troede hun at bemærke, at Smerterne i Os sternum aftoge, og 12 Dage efter vare Tuberklerne paa Tungen mindre fremspringende og mindre smertelige. 39 Dage efter første Inoculation viste sig hist og her nyt Frembrud af en vesiculøs Syphilide; 50 Dage efter første Inoculation udbrød der i de tidligere existerende papuløse Udbredninger dybe, runde Ulcerationer, af 5—6 Liniers Diameter, med skarpt afskaarne Rande. Under den fortsatte Inoculation tilhelede disse igjen, og Exanthemet gik tilbage til det Punkt, som Journalen nærmere oplyser. 14 Dage efterat Syphilisationen var ophørt, viste sig paa Læggene et Par Furunkler, der brøde op, hvorefter der dannedes Saar af noget mistænkeligt Udseende, og noget senere kom der Udbrud af nye Papler i Ansigtet.

Den Syges Befindende var efter Syphilisationen særdeles godt, alle Functioner vare i Orden, og hun var vel saa fyldig, som før Syphilisationen blev paabegyndt.

Henimod 3 Maaneder efterat Syphilisationen hos denne Patient var indstillet, fordi der efter de sidst foretagne Inoculationer kun udviklede sig meget smaa, aborterende Pustler, begyndte jeg igjen Inoculationen, hvorved det viste sig, at den kort forud opnaaede Immunitet ei længer existerede. Man kan i dette Tilfælde indvende, at hun maaskee, da Syphilisationen blev standset, ei vilde været immun for en stærkere Materie, end jeg paa den Tid var istand til at tilveiebringe. Det var egentlig kun med en eneste Slags Materie hun var syphiliseret, og det er derfor sandsynligt, at det endnu vilde have lykkes at inoculere hende med anden

Materie. Hvad der ved dette Tilfælde skulde tale for, at Immuniteten snart hæves, skulde være den store Modtagelighed for det syphilitiske Virus, som viste sig ved den anden Syphilisation.

Hun fik ved denne først Materie fra U—1, 4de Led, der var inoculeret fra H—2, *G. Larsen*, see p. 50. Gjennem de første Led havde Materien vanskeligt for at arbeide sig frem, Virkningen var svag, paa Armen aborterede endog Pustlerne i 2det Led. Først i 6te Led blev Virkningen stærkere og mere constant, og ved 8de Led sees det anmærket at Pustlerne vare temmelig store. Dog vedligeholdt de ikke gjennem mange Led denne mere intense Udvikling. De bleve snart igjen smaa, enkelte aborterede nu og da; ikke destomindre forblev Materien inoculabel gjennem 35 Led, og udslukkedes til samme Tid paa begge Laar; Pustlerne vare ved flere af de sidste Led meget smaa.

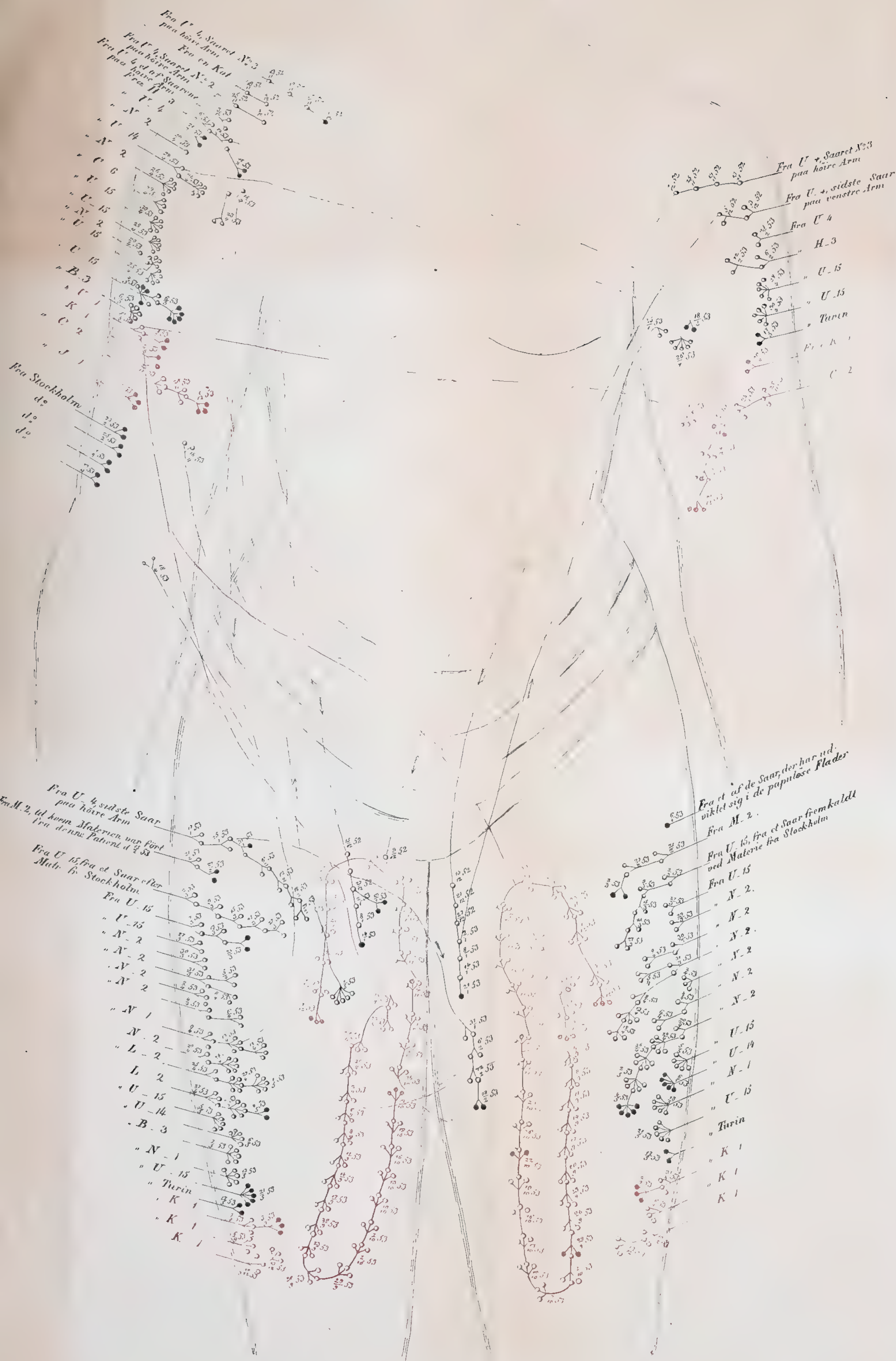
Den 25de November inoculeredes Materie fra C—2, *Andreas Hansen*, 5te Led fra dens Udspring hos *M. Ellefsen*, men denne fremkaldte kun ganske smaa Pustler, og holdt sig paa høire Arm i 2 Led, paa venstre Arm i 5 Led, medens den hos C—2 holdt sig i 51 Led.

Heller ikke de efter denne Tid fra K—1 og B—1 foretagne Inoculationer formaaede at holde sig længer end i enkelte Led.

Hun har ved denne anden Syphilisation i det Hele faaet 286 Inoculationer, hvoraf 44 have aborteret, og altsaa ved begge Syphilisationer havt 532 Chankre.

Som det af Journalen sees, blev der, da Immuniteten anden Gang indfandt sig, og der fremdeles var noget tilbage af de syphilitiske Phænomener forordnet hende Solutio Fowleri i smaa Doser, idet jeg til samme Tid forordnede samme Middel for en anden ikke syphiliseret med en serpiginøs, tuberculøs Syphilide. Midlet viste sig hos dem begge lige uvirksomt. Efterat hun uden Nytte i 2 Maaneder havde benyttet Arseniken, gik jeg igjen over til Mercuren, kun $^1/_{10}$ gr. Sublimat Morgen og Aften, og hvad den ei havde formaaet før Syphilisationen, det formaaede den nu; Exanthemet svandt hurtigt, det Eneste, som ei paavirkedes af Mercuren, var Saaret paa høire Læg, hvorfor jeg forordnede hende Iod, ved hvis Brug ogsaa dette tilhelede.

Vi have her det Samme for os som vi have seet ved 4de Observation, hvor Ioden, der flere Gange forhen før Syphilisationen forgjæves var anvendt, efter denne fremkaldte hurtig Bedring. Det synes som den ny Gift bringer den gamle i Bevægelse, og gjør Sygdommen skikket til at paavirkes af de sædvanlige Antisyphilitica.

Anne Knudsdatter

Trettende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Cura Dzondi, Kali hydroiodicum, Inunctiones mercuriales, atter Kali hydroiod, endnu betydelig Affection af Mundens Slimhinde, Syphilisation, Helbredelse, Recidiv, gjentagen Syphilisation, Helbredelse.

Johannes Andreasen, 40 Aar gammel, blev indlagt i Hospitalet den 26de Februar 1853. Præputium og Membrum ere i betydelig Grad opsvulmede, Præputium kan ei trækkes tilbage. Der er rigeligt purulent Udflod fra Urethra tilstede, og der føles langs denne nogen Haardhed. Paa Scrotum og omkring Anus sees begyndende Tubercula mucosa. I Tindingerne og Panden langs Haarranden iagttages et papulost Exanthem, og i Hovedet flere smaa, haarde Cruster, Haaret falder let af. Paa Brystet og saavel de øvre som nedre Extremiteter sees et Roseola lignende Exanthem. Paa Underfladen af Tungen er der et lidet Saar med pyogenetisk Membran.

Patienten beretter, at han for omtrent 2 Maaneder siden paadrog sig en Dryppert, og samtidig dermed bemærkede han en Chanker paa Penis, der tilhelede, men senere igjen brød op.

D. Cura Dzondi med to Bouteiller Vand daglig.

27/3 53. Han tog igaar 30 Piller, de syphilitiske Phænomener vise sig endnu paa forskjellige Steder. Han gaaer tilbage med Curen.

25/4 53. Han tog igaar 4 Piller. Der viser sig endnu Tubercula mucosa ved Anus, nogen Haardhed i Præputium, og Saar paa den indvendige Flade af venstre Kind.

29/4 53. Ulcerationerne i Mundhuulheden tiltage i Omfang og vise sig paa flere forskjellige Steder.

D. Solut. Kali hydroiodici (ʒii—℥vjjj) cochl. majus t. p. d.

11/5 53. Ulcerationerne i Mundhuulheden tiltage bestandig mere og mere, især paa Kindernes Sliimmembran.

Seponat solut. Kali hydroiodici.

D. Inunctiones ungventi neapolitani (ʒβ).

10/6 53. Salivation er indtraadt.

Seponat inunctiones ungventi neapolitani (Han har faaet 23).

14/7 53. Ulcerationerne vise sig fremdeles paa den indvendige Flade af Kinderne i en temmelig betydelig Udstrækning.

Repetat Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

23/7 53. Saarene i Mundhuulheden endnu bestandig uforandrede.

1 Inoculation til høire Arm fra H—2, *G. Larsen.*

26/7 53. Pusteldannelse efter Inoculationen fra H—2.

29/7 53. Inoculationssaaret gaaer meget langsomt frem, endnu er det blot 1‴ i Diameter, og det afsondrer lidet. 1 Inoculation herfra til venstre Arm.

8/8 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de første sammesteds, der nu have fremkaldt charakteristiske Chankre.

Saarene i Mundhuulheden ere noget formindskede.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

10/8 53. Efter de sidste Inoculationer stærk Rødhed i Omkredsen,

saavidt som Glassene have dækket. Glassene aftages, Cataplasma emolliens paalægges.

Fra de sidste Inoculationer paa Armene 2 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer have fremkaldt store Pustler. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa Armene.

$^{16}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste Inoculationer paa Laarene.

$^{20}/_{8}$ 53. Efter de fleste Inoculationer ere Pustlerne endnu hele, de første ere indtil $^{1}/_{2}''$ i Diameter. 2 Inoculationer til hvert Laar, og 2 til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

$^{22}/_{8}$ 53. Inoculationssaarene paa Laarene, der ere betydeligt udviklede saavel i Dybde som Vidde og omgivne med intens Areola, smerte ham meget, ligeledes Inoculationssaarene paa høire Arm, der dog ikke ere af samme Størrelse, som paa Laarene. De sidste Inoculationer saavel til Laarene som til Armene slaae an. Saarene i Munden begynde at tilhele. Han klager over Mathed og almindeligt Ildebefindende.

$^{23}/_{8}$ 53. 3 Inocul. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{26}/_{8}$ 53. Efter de sidste Inoculationer er der paa venstre Laar meget smaa Pustler, paa høire meget store, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{27}/_{8}$ 53. Han klager fremdeles over Mathed og Svindel.

$^{28}/_{8}$ 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{30}/_{8}$ 53. Han klager bestandig over almindeligt Ildebefindende og Mathed, der er Skjelven i det hele Legeme; det oplyses at han er Biberius.

D. Spirit. vini camphorat. cochl. minus t. p. d.

$^{31}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm. Han befinder sig idag bedre og er mindre mat.

$^{1}/_{9}$ 53. De igaar til Armene satte Inoculationer have fremkaldt store Pustler.

$^{3}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{5}/_{9}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, Saarene i Mundhuulheden ere aldeles forsvundne.

$^{6}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene synes Saarene at ville blive ganske superficielle.

$^{8}/_{9}$ 53. De sidste Inoculationer til Armene slaae godt an, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun 1 Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{16}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene viser der sig kun meget smaa Pustler.

$^{18}/_{9}$ 53. De sidste Pustler paa Armene ere aborterende; 3 Inoculationer til hvert Laar fra en af de tidligere sammesteds.

$^{19}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer er der Pusteldannelse.

$^{21}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{24}/_{9}$ 53. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *Jacob Olsen.*

$^{25}/_{9}$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der udviklet Pustler.

27/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/9 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have slaaet an, men Pustlerne ere ved Cataplasmata, paalagte ældre Saar, forstyrrede, hvorfor atter 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *Jacob Olsen.*

1/10 53. Paa Spidsen af Tungen forekommer der i de sidste Dage en Antydning til et Tuberculum mucosum.

3/10 Efter sidste Inoculationer er der lidet udviklede Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

5/10 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun 1 liden Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra A—4, *Jacob Olsen.*

6/10 53. Efter Inoculationerne paa Armene tydelige Pustler. Efter Inoculationerne paa Laarene er der endnu ingen Pustler.

8/10 53. Nu viser der sig smaa Pustler ogsaa paa Laarene, paa Armene ere ligeledes Pustlerne smaa. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

10/10 53. Efter Inoculationerne paa Laarene ingen Virkning, efter Inoculationerne paa Armene ingen Virkning paa venstre Arm, meget smaa Pustler paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

13/10 53. Efter de sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til samme Arm fra B—2, *Carl Johan Carlsen.*

15/10 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

21/10 53. Tuberculum mucosum paa Tungespidsen igjen tilbagetraadt. Efter de sidste Inoculationer viser der sig ikke længere nogen Virkning, alle Inoculationssaar ere tilhelede.

Udskrives helbredet.

Efterat han i nogle Uger havde været ude viste sig ved den ene Mundvinkel et noget mistænkeligt Saar, hvorfor jeg under hans Ophold i Byen atter inoculerede ham paa Armene fra *Martin Ellefsen*, og førte dette Pus 4 Gange paa begge Arme, hver Gang med 3 Inoculationer paa hver Arm. Mandens uordentlige Levemaade bragte ham dog snart i Arrest. Efter nogen Tids Ophold her udviklede sig et Exanthem paa Scrotum, bestaaende af afrundede, excorierede Flader af en Toskillings Størrelse, bedækkede med Cruster, hvorfor han indlagdes i Hospitalet den 21de Januar 1854.

22/1 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Olavus Berntzen*, de Inoculationer, der hidrøre fra P—1. 3 Inoculationer til høire Laar fra K—1, og 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3.

26/1 54. Inoculationerne paa venstre Laar have ikke slaaet an, paa høire Laar 2 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, og 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

29/1 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, paa høire Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

1/2 54. Inoculationerne paa høire Arm have ikke slaaet an, 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa venstre Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

3/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler,

herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

6/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste sammesteds; paa venstre Laar er der ingen Virkning.

7/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

8/2 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra C—1, *Anders Hansen*, 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, *G. Syversdatter.*

11/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

14/2 54. Efter de den 11te foretagne Inoculationer ingen Virkning.

17/2 54. 3 Inoclationer til hvert Laar fra M—1, de sidste paa Laarene; 3 Inoculat. til venstre Arm fra B—1, *Mathias Hansen.*

20/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

23/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene næsten ingen Virkning paa venstre Laar, 3 ganske vel udviklede Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm nogenlunde vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

26/2 54. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning. — 3 Inoculationer til høire Laar fra Inoculationen Nr. 1 hos H—2, *Christian Christensen*, og 3 Inoculat. til venstre Laar fra Inoc. Nr. 2 hos H—2.

1/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

4/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

7/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationerne af 7/3 hos *A. Berg*, (der hidrøre fra H—1).

9/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun nogen Rødhed.

15/3 54. Da allerede for længere Tid siden alle syphilitiske Phænomener ere forsvundne, Immunitet er indtraadt, og hans Almeenbefindende er meget godt, udskrives han.

Han blev først inoculeret fra H—2, *Gunder Larsen* (see p. 50), ikke i den Hensigt at fortsætte Inoculationerne, men for at see om den enkelte Inoculation vilde fremkalde nogen Forbedring i hans Tilstand, som uagtet den langvarige Behandling med forskjellige Mercurialia og Iod, dog i den sidste Tid var forbleven uforandret. Virkningen efter denne Inoculation var i de første Dage svag og langsom, efter 6 Dages Forløb var det fremkaldte Saar endnu ikke mere end 1 Linie i Diameter, jeg anbragte derfor endnu 1 Inoculation paa venstre Arm. I Løbet af de paafølgende 10 Dage var det umiskjendeligt, at der var fremkaldt nogen

Forbedring i de betydelige Saar i Mundhuulheden, og jeg besluttede derfor at paabegynde en regelmæssig Syphilisation. Efter de forste Inoculationer var der nu udviklet store charakteristiske Chankre, og fra disse blev nu Materien fort videre, fra nu af med en ganske anden local Virkning end ved de forste Inoculationer. Pustlerne vare inden 3 Dage store, omgivne med intens Areola; de opnaaede efter ikke mange Dages Forløb $^1/_2$'' i Diameter, og paa Grund af den stærke Betændelse, hvoraf de vare ledsagede, blev det undertiden nodvendigt at bedække Saarene med Cataplasma emolliens. Hos denne Patient viste sig tillige meget tydeligt den Indflydelse, de over Inoculationerne lagte Uhrglas have paa Udviklingen af Pustlerne. Der fremkaldtes engang erysipelatos Rodhed i hele det Omfang, der var bedækket af Glasset, og den ophørte ved Glassets Fjernelse. — Uagtet denne meget stærke Virkning af denne Materie, holdt den sig dog ikke i flere end 10 Led, og mærkeligt nok aldeles lige paa begge Sider, idet Pustlerne i 9de Led pludselig bleve smaa. Det vil erindres, at samme Slags Materie hos andre Syge har holdt sig igjennem indtil 80 Led.

Da Materien ei slog længer an, forsogtes Inoculation fra et af de ældre Saar, nemlig fra $^{20}/_8$, Materien var da 29 Dage gammel, den slog an, men kun denne ene Gang.

Den 24de September indbragtes Materie fra *Jacob Olsen*, 2det Led, hos hvem Materien stammede i 21de Led fra H—2, altsaa fra den samme som 1ste Inoculationsrække, men denne Materie vedligeholdt sig kun i 3 Led, og da der atter den 5te October blev indbragt Materie fra *Jacob Olsen*, holdt denne sig kun i 2 Led.

Den 12te October indbragtes Materie fra *C. J. Carlsen*, 4de Led, Materien var kommen fra *Jacob Olsen*, 7de Led, altsaa 32te Led fra dens Udspring hos H—2. Denne Materie slog kun 1 Gang an.

Uden at jeg under Syphilisationen er bleven opmærksom derpaa, har denne Syge altsaa bestandig faaet Materie fra een Hovedkilde, det sees at den i alle Tilfælde deriverer sig fra H—2, og det kan vel være tænkeligt, at ikke enhver Materie hos ethvert Individ har den samme Virkning; ialfald er dette et Punkt, der fortjener nærmere Undersogelse.

Han havde i det Hele faaet 137 Inoculationer, hvoraf dog 35 ei havde slaaet an. 4 Uger efter Syphilisationens Begyndelse gik det raskt fremad med Tilhelingen af Saarene i Mundhulheden, de forsvandt aldeles i de nærmest paafolgende Uger, men 69 Dage efter Curens Begyndelse viste sig et lidet Tuberculum mucosum paa Tungespidsen, som dog igjen traadte tilbage inden 14 Dage, hvorfor han den 21de October kunde udskrives helbredet. Han havde dog ikke været ude længer end nogle faa Uger, da der ved den ene Mundvinkel viste sig et mistænkeligt Saar,

hvorfor jeg strax igjen inoculerede ham til Armene med Materie fra *M. Ellefsen*, der havde sin Chanker fra Holland, og denne Materie slog godt an.

Her kan nu opkastes Spørgsmaal om, hvorvidt dette var begrundet deri, at en anden relativ eller absolut kraftigere Materie blev anvendt, eller om man skal antage, at den tidligere opstaaede Immunitet igjen var hævet. I dette Tilfælde maa man lægge Mærke til deels det ringe Antal Chankre, som denne Patient ved den første Behandling fik, dernæst at alle disse tilfældigviis udsprang fra samme Stamme, jeg anseer det derfor sandsynligt, at der ved hans Udgang fra Hospitalet ei har existeret nogen absolut Immunitet, men kun for den ene Materie.

Efterat det hollandske Chankerpus havde slaaet an i 4de Led, og de smaa Saar i Mundvigen i denne Tid vare blevne bedre, udeblev han, og jeg havde først Anledning til at see ham igjen efterat han, paa Grund af sit uordentlige Levnet, var bragt til Mangelsgaarden. Der var nu udbrudt et Exanthem paa Scrotum, hvorfor han blev indlagt i Hospitalet, og Syphilisation atter institueret. Der indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, 17de Led, den var oprindelig kommen fra *Johan Krum*; den slog ei an, og hos *O. Berntzen* døde den ogsaa ud i det næste Led. Fremdeles bragtes Materie fra K—1, 41de Led, kommen fra H—2; denne slog kun an i 4 Led, medens den hos K—1 slog an i 82 Led, men dette synes ganske i sin Orden, da det var denne Materie, for hvilken han blev immun ved den første Behandling. Endvidere inoculeredes han fra U—3, 9de Led, Materien oprindelig kommen fra *O. Berntzen*, saaledes efter al Rimelighed en meget svag Materie, men den slog dog an i 4 Led. Her kan ingen fuldstændig Sammenligning anstilles med Virkningen hos U—3, da denne Patient, efterat Materien endnu havde slaaet an i 9 Led til, fik Typhus, hvorfor Inoculationerne for en Tid udsattes.

Der foretoges endnu flere Inoculationer fra flere andre Syphiliserede, men Materien holdt sig kun 1 eller 2 Led, og han viste sig igjen henimod Midten af Marts immun for den Materie, som det var muligt at tilveiebringe. De syphilitiske Phænomener vare længst forsvundne, hvorfor han atter blev udskreven den 15de Marts.

Under dette Recidiv var der sat ham 162 Inoculationer, hvoraf 54 ei havde slaaet an. Han har altsaa ved begge Inoculationsrækker kun havt 210 Chankre.

Fjortende Observation.

Sildige constitutionelle Tilfælde, serpiginøs-tuberculøs Syphilide, Beenaffection, Syphilisation, Bedring, Iodkali, Helbredelse.

Conditorsvend *Anders Berg*, 39 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 14de October 1853. Fra Sternaldelen af høire Clavicula til Spina

Fra H. 2. C. Larsen.
Fra A. 4. Jacob Olsen.
v B. 2. Carl J. Carlsen.
Fra T. 3
Fra M. Ellefsen
Fra A. 4. Jacob Olsen.
Fra A. 4. Jacob Olsen.
Fra A. 4. Jacob Olsen.
Fra A. 4. Jacob Olsen.
Fra A. 4. Jacob Olsen.

Johannes Andreasen A_3.

Scapulæ paa venstre Side sees en omtrent 3 Tommer bred, blaalig-rød Hudflade, hvis Afgrændsning mod den sunde Hud overalt er skarpt markeret. I Midten af dette Partie sees en Mængde tildeels ophøiede Striber, Cicatricer efter forudgangne Ulcerationer, medens Randene ere bedækkede deels med enkeltstaaende, deels med sammenhobede tykke Cruster af en skiden grønlig-brun Farve. Hist og her sees ogsaa enkelte smaa Pustler, og nogle smaa ikke dybe Ulcerationer efter brustne Pustler. En lignende Flade findes udbredt over hele den høire Side af Halsen, og endnu en, men meget liden Flade paa den venstre Side af Halsen, hvor det angrebne Sted ei heller har den stærke blaalig-røde Farve. Paa Issen findes et større Partie ubedækket af Haar, Huden er ogsaa her blaalig-rød, og bedækket med enkelte Cruster og Cicatricer. Sensibileteten paa disse Flader aftager fra Peripherien mod Centrum, paa hvilket sidste Sted der er fuldkommen Anæsthesie. I Panden op imod Haarranden bemærkes en fluctuerende Svulst af en Nøds Størrelse, der har aabnet sig, og i hvis Bund føles carieret Been, Sporene af en forudgaaen lignende Svulst sees ved Siden af.

Paa Velum palatinum og Palatum durum sees Cicatricer efter dybe Ulcerationer, Næsen er noget indfalden, og i dens Indre sees Spor af foregaaende Ulcerationer. Stemmen er nasal. Synet er svagt, venstre Pupille er noget vinklet.

Han har for 16 Aar siden, strax efter en Coitus impurus havt et Ulcus paa Membrum, og er behandlet med Mercur.

Forøvrigt er det at bemærke, at han er meget henfalden til Nydelsen af Spirituosa og derved meget svækket.

$^{15}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen.*

$^{18}/_{10}$, $^{21}/_{10}$, $^{24}/_{10}$ og $^{27}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{30}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, *Johan Krum.*

$^{2}/_{11}$, $^{5}/_{11}$ og $^{8}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{11}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder; 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra I—2, *Martin Ellefsen.*

$^{14}/_{11}$, $^{17}/_{11}$, $^{20}/_{11}$, $^{23}/_{11}$, $^{26}/_{11}$ og $^{29}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{2}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun 1 vel udviklet Pustel, paa høire Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{5}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

$^{11}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning

paa venstre Laar, 3 vel udviklede Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, 3 Inoculat. til denne Arm fra de næstsidste sammesteds.

14/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra nogle af de ældre sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, der vanskelig give tilstrækkelig Materie til ny Inoculation; paa høire Arm store Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

17/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm viser der sig ingen Virkning.

20/12 53. Ingen af de sidste Inoculationer have slaaet an. 3 Inoculationer til hver Arm fra P—1, sidste Inoculationer paa Laarene.

23/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der nedfaldne Pustler, og under de tynde Cruster Saar af 1‴ Diameter, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra h—1, *O. Berntzen*, fra de Saar, der hidrøre fra P—1.

26/12 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter de sidste Inoculationer paa Armene viser der sig ingen Virkning.

27/12 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra U—8, *O. Balzersdatter*.

29/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

30/12 53. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

1/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

2/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Der viser sig i Randene af de exanthematose Flader paa Halsen forøget Betændelse og Udvikling af ny Pustler.

4/1 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ikke slaaet an.

5/1 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de næstsidste sammesteds.

6/1 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra h—1, *Olavus Berntzen*.

9/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2, paa høire Laar 1 Pustel med svag Areola, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

11/1 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ei slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie fra U—3, der er inoculeret fra *Olavus Berntzen*.

13/1 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra B—4, *N. Nielsen* (den Pustel som idag destrueres).

14/1 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt vel udviklede Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

16/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

18/1 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ei slaaet an.

19/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 1 meget liden Pustel, herfra 2 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer

til hvert Laar fra U—1, venstre Arm. Disse Inoculationer hidrøre fra *Elen Johannesdatter*.

22/1 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1 liden Pustel, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

25/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

27/1 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Johannes Andreasen*, B—3, venstre Arm.

28/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning; 3 Inoculat. til hver Arm fra de næstsidste paa venstre Arm.

30/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer; 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Gunder Christiansen*, Materien kommen fra *C. J. Carlsen*.

2/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

5/2 54. Efter sidste Inoculat. saavel paa Armene som paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Andr. Johansen*.

8/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra I—2, *G. Christiansen* (de paa venstre Arm cauteriserede Pustler).

11/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa Armene smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

14/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra M—1 ubetydelige, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm ingen Virkning.

17/2 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

18/2 54. 3 Inoculationer til høire Laar fra P—1 (sidste Inoculationer paa høire Arm).

21/2 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Laar, herfra 2 Inoculationer til samme Sted.

22/2 54. 3 Inocul. til venstre Laar fra H—2, *Chr. Christensen*.

25/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

28/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra H—2, *Chr. Christensen*, sidste Inoculationer.

3/3 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

6/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store charakteristiske Pustler, der endnu ikke ere brustne, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste Inocul. paa Laarene.

9/3 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler paa høire, noget større Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene noget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

12/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3

Inoculationer til hvert Laar fra de første paa venstre Laar, som hidrøre fra *Chr. Christensen.*

16/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra F—1, *Anders Hansen.*

18/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm kun 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

21/3 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

22/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første Inoculationer paa venstre Arm hos *M. Pedersen*, E—3.

24/3 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de næstsidste paa venstre Laar hos *M. Pedersen*; efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler med Areola, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

25/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

27/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm er der kun aborterende Pustler.

28/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene enkelte meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

30/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

31/3 54. Store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

2/4 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Mikael Syvertsen*, A—4. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

3/4 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

5/4 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

7/4 54. I den sidste Uge har der viist sig ødematøs Svulst i Ansigtet, Underlivets Bedækninger og Extremiteterne. Svag Respirationslyd i hele venstre Lunge, men der høres ingen mat Percussionslyd; der er besværlig Respiration.

D. Spiritus vini camphorat. cochl. min. ij. qv. p. d.

Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

8/4 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa Laarene hos E—3.

10/4 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. De sidste Inoculationer have ei været bedækkede med Glas, fordi disse, efterat den ødematøse Svulst indfandt sig, have lagt sig ned i Huden og fremkaldt en erysipelatøs Betændelse.

11/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

14/4 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa Armene og Laarene; 3 Inoculationer til hver Arm og til venstre Laar fra *M. Pedersen*, sidste Inoculationer paa venstre Laar.

15/4 54. Aandedrættet mindre besværet, Respirationslyden høres noget tydeligere. Træg Afføring. D. Clysma.

16/4 54. Der er i den senere Tid en stærkere Udvikling af Crusterne paa Halsen.

17/4 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene viser der sig efter sidste Inoculationer aldeles ingen Virkning.

18/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra A—4, *Mikael Syvertsen*. Hævelsen i Extremiteterne aftager og Respirationen bliver friere.

21/4 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm; paa venstre Arm aborterende Pustler.

24/4 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Morten Pedersen* og 3 Inoculationer til hver Arm fra *Anders Hansen*.

28/4 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer.

30/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *M. Pedersen* og 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Hansen* (Armene).

1/5 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Hansen*, høire Laar. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

3/5 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene ingen Virkning. Han klager over Mangel paa Appetit.

D. Tinct. rhei vinosae gtt. L. t. p. d.

4/5 54. Der er aphthøst Belæg paa Tungen.

D. Linct. ad aphthas.

6/5 54. De sidste Inoculationer have ikke slaaet an. Da al den Materie, der nu staaer til min Raadighed, viser sig for svag, seponeres Syphilisationen. Der er endnu i Peripherien af de tidligere værende Saarflader enkelte Cruster, hvorunder superficielle Saar.

D. Solut. Kali hydroiodici.

7/5 54. Respirationslyden i venstre Lunge er igjen næsten normal, men desuagtet aftage Kræfterne, han har ingen Appetit, Tungen er belagt.

D. Spiritus frumenti ℥iiiß.
— vini camphor. ℥ß.
s. cochl. maj. ij. t. p. d.

11/5 54. Matheden og Anorexien vedvarer, han klager over Smerter i Halsen, især under Synkningen. Tungen er glat, rød, efter Midten gjennemdragen med ulcererende Sprækker, der ere belagte med skident Secret, Tandkjødet blaaligrødt.

13/5 54. Tungen er belagt med en aphthøs Masse, hele Faux viser sig rød og er gjennemsat med dybe Ulcerationer, der er en diphtheritisk Proces. Toucheres med Argentum nitricum.

20/5 54. Den diphtheritiske Affection i Halsen aftager, Almeenbefindendet er bedre.

27/5 54. Reconvalescentsen gaaer fremad Dag for Dag. Appetiten god.

$^{7}/_{6}$ 54. Alle Cruster paa de tidligere ulcererende Flader ere nu affaldne, og den underliggende Hud viser sig glat. Efter de artificielle Chankre er der kun Ar, hvoraf ingen ere af nogen betydelig Udstrækning. De ere mørkfarvede, og de fleste ganske ubetydeligt deprimerede. Hans Almeenbefindende er godt, Kræfterne ere Dag for Dag efter den sidste Sygdom vendte tilbage.

Udskrives helbredet.

A. Berg blev først inoculeret fra *M. Larsen*, 15de Led, altsaa 29de Led fra Materiens Udspring hos *G. Larsen*, denne Materie holdt sig igjennem 19 Led. Kort efterat Syphilisationen var paabegyndt, inoculeredes fra A—2, *Johan Krum*, hvilken Materie holdt sig i 14 Led, og fra *M. Ellefsen*, hvis Materie lod sig føre gjennem 11 Led, men fra nu af var det hos denne Patient meget vanskeligt at finde nogen Materie, som kunde fremkalde nogen synderlig Virkning. Han blev saaledes inoculeret fra P—1, 16de Led, Materien fra *J. Krum*, denne slog kun an i 1 Led, hvilket er ganske rimeligt, da Materien fra samme Kilde nylig havde viist sig uvirksom hos ham. Dernæst er han inoculeret fra *O. Berntzen*, 8de Led, der havde sin Materie fra P—1, den stammede altsaa fra *J. Krum*, den slog kun an i 2 Led, og en 14 Dage senere foretagen Inoculation fra samme Person slog kun an i 1 Led.

I længere Tid blev flere forskjellige Slags Materie forsøgt, uden at den kunde bringes til at slaae an i mere end 1 eller 2 Led, indtil han blev inoculeret fra *Chr. Christensen*, hvis Materie holdt sig i 6 Led. *Chr. Christensen* led af constitutionel Syphilis, og var inoculeret fra *G. Christiansen*, der ogsaa led af constitutionel Syphilis, til hvem Materien var bragt fra *C. J. Carlsen*, for at forsøge, hvorvidt den lod sig potentsere.

Det er p. 90 viist, at Materien hos *C. J. Carlsen* virkede stærkere efterat have passeret tvende Individer, der ei vare syphiliserede og dens Virkning hos *A. Berg* synes ogsaa at tale for dens tiltagne Kraft. Kort efter overførtes Materie fra *M. Pedersen*, der nylig var tagen i Behandling 2den Gang med Syphilisation, ogsaa denne Materie lod sig inoculere gjennem 6 Led, og fra *A. Hansen*, 44de Led, hvilken Materie holdt sig i 7 Led. Der viste sig hos denne Syge det samme Phænomen, som jeg enkelte Gange forhen har observeret, at Inoculation fra en med Pasta viennensis cauteriseret Chanker gav positivt Resultat.

Mandens Hang til Spirituosa og Savnet af disse i Hospitalet fremkaldte af og til under Behandlingen Ildebefindende, og endelig udviklede der sig, under en bestandig tiltagende Mathed, Oedem i den ene Lunge og i Extremiteterne. Neppe havde disse Symptomer begyndt at aftage, førend der udviklede sig en meget alvorlig diphtheritisk Proces, men ogsaa denne overstod han.

Under den første af disse Sygdomme fortsattes Inoculationerne, og det var langt fra, at Chankrene udviklede sig phagedænisk, de bleve tvertimod mindre, de aborterede.

Der er i det Hele anbragt 603 Inoculationer, hvoraf 172 have aborteret. Chankrene havde sin største Udvikling i den allerførste Tid, og vare i de sidste Maaneder bestandig smaa og superficielle. Virkningen paa det syphilitiske Exanthem var meget langsom. Efter et Par Maaneders Behandling begyndte Crusterne at falde af, men efter 2½ Maaned kom det til ny Udvikling af Pustler i Randene af Exanthemet, og en lignende Eruption viste sig endnu 3 Maaneder senere. Da Immunitet var indtraadt, var der endnu hist og her i Randene af den exanthematiske Udbredning nogle mindre Cruster, og derunder superficielle Saar tilbage, hvorfor jeg gav ham Iodkali, som overmaade hurtig tilintetgjorde Resterne af Exanthemet. Uagtet den alvorlige diphtheritiske Affection, som han gjennemgik, var hans Almeenbefindende dog godt, da han udskreves af Hospitalet.

Femtende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, udviklede i høi Grad, Syphilisation, Helbredelse.

Olavus Berntzen, 21 Aar gammel, indkom den 19de November 1851 i Hospitalet i Sygestuen h Nr. 1. Paa Glans Penis sees et Par smaa Ulcerationer med ureen Bund og rigelig Secretion, Randene ere skarpt afskaarne, men der er ingen Induration tilstede; der findes ligeledes et Par lignende Saar paa den indvendige Flade af Forhuden, der er betydelig opsvulmet og haard. De lymphatiske Kar paa den øvre Flade af Membrum ere ophovnede; Ingvinalglandlerne paa begge Sider ere opsvulmede og ømfindtlige, ligesaa Cervical- og Mastoidealglandlerne.

Over den største Deel af Hudfladen, Ansigtet, Truncus og Extremiteterne findes Exanthemer, af deels maculøs, deels papuløs Natur, ved Orificium ani sees ulcererede Tubercula mucosa, paa den behaarede Deel af Hovedet er der smaa Cruster og Haaret falder af.

Tonsillerne, Velum palatinum, Membrana posterior pharyngis have en blaalig-rød Farve, og paa den ene Tonsille er der et tyndt, hvidt Belæg.

I venstre Øie har han lette Smerter, forøvrigt er der intet objectiv Abnormt at opdage.

For 2 Maaneder siden bemærkede han Ulcerationer paa Penis, og for 14 Dage siden begyndte de constitutionelle Symptomer at vise sig.

Der foretages Inoculation til Laarene fra Tubercula mucosa ad anum og fra Saarene paa Membrum.

$^{22}/_{11}$ 53. Inoculationerne fra Tubercula mucosa ad anum have ikke slaaet an. Inoculationerne paa høire Laar fra Membrum have slaaet an.

$^{23}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar.

$^{26}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der 2 store Pustler paa venstre og 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. De ved de først foretagne Inoculationer paa høire Laar fremkaldte store Pustler ere aldeles nedfaldne, og vise sig aborterende. De paa venstre Laar ere ligeledes nedfaldne, men her synes de dog at ville efterlade Excoriationer. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste paa Laarene.

$^{29}/_{11}$ 53. Paa høire Laar kun 1 stor Pustel, paa venstre Laar 3 smaa, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{30}/_{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning paa høire Arm, 2 lidet udviklede Pustler næsten uden Areola paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm fra C—2, *Anders Hansen.*

$^{2}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning paa høire Laar, 2 smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{3}/_{12}$ 53. Pustlerne, der igaar fandtes paa venstre Laar, ere idag ganske nedfaldne. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning paa høire Arm, 3 lidet udviklede Pustler paa venstre Arm, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra P—1.

$^{5}/_{12}$ 53. Efter Inoculationerne til Laarene fra P—1 smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra ham selv er der 2 Pustler paa hvert Laar, der indtil videre forblive urørte.

$^{6}/_{12}$ 53. Den ene Pustel paa høire Laar efter Materie fra ham selv synes at tiltage i Størrelse Dag for Dag, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{7}/_{12}$ 53. Pustlerne, der hidrørte fra Materien fra ham selv, inoculeret den $^{2}/_{12}$, ere fra igaar, efterat Glassene ere aftagne, aldeles nedfaldne, og efter dem er der, som efter de foregaaende fra ham selv, kun Excoriationer. Efter sidste Inoculationer paa Armene ere de temmelig store Pustler, efterat Glassene igaar ere aftagne, ganske nedfaldne og der er heller ikke efter disse andet end Excoriationer tilbage.

$^{8}/_{12}$ 53. Store Pustler efter Inoculationerne paa Laarene den 5te med Materie, der hidrører fra P—1, herfra 3 Inocul. til hvert Laar.

$^{9}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste Inoculationer paa Laarene, foretagne med Materie fra ham selv.

$^{10}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie fra P—1.

$^{12}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de den 10de satte. Efter sidste Inoculationer paa Armene med Materie fra ham selv liden Virkning, medens de Inoculationer paa Laarene, hvorfra Materie til Armene er tagen, udvikle sig videre, og synes at danne charakteristiske Saar; fra disse atter 3 Inoculationer til hver Arm og 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler omgivne af Areola. De næstsidste Inoculationer paa Armene ere nedfaldne, der viser sig kun ganske smaa Cruster efter dem, og under Crusterne kun Excoriationer. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra ham selv, meget store Pustler omgivne af intens Areola.

$^{15}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, fremkaldte ved Materie fra ham selv. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie fra P—1. Efter de sidste Inoculationer paa Armene Pustler, der ere langt mindre udviklede, end de paa Laarene ved Materie fra ham selv; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{16}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Laar med Eczema-Materie fra M—1, *Olava Olsdatter*.

$^{18}/_{12}$ 53. Efter de sidste Inoculationer med Materie, hidrørende fra P—1, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter de sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra ham selv 3 Pustler, paa hvis Spidse der allerede er temmelig udviklede Cruster; herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de næstsidste Inoculationer med Materie fra ham selv er der 3 Saar af $1\frac{1}{2}'''$ Diameter og noget i Dybden gaaende. Efter Inoculationerne paa venstre Laar med Eczema-Materie ingen Virkning. Efter sidste Inoculationer paa Armene Pustler, paa hvis Spidse Cruster som de sidst omtalte paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. De næstsidste Inoculationer paa Armene ere ikke som de foregaaende nedfaldne, men danne nu Saar.

$^{21}/_{12}$ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra P—1 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra ham selv, 3 Pustler paa hvert Laar, med ubetydelig Areola og tynd Cruste, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{24}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds, paa venstre Arm indeholdt de sidste Pustler ei tilstrækkelig Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste med Materie fra P—1, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv.

$^{25}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der idag store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{27}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra P—1.

$^{30}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer til Laarene med Materie fra P—1 ingen Virkning paa venstre Laar, 3 større Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa høire Arm er der ingen Materie at erholde til ny Inoculation, derfor 3 Inoculationer til høire Arm fra en af de tidligere sammesteds.

$^{2}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, der hidrøre fra P—1. (Der er nu ingen Forskjel at see efter disse 2 Slags Materie paa Laarene). Efter sidste Inoculationer paa høire Arm

saa smaa Pustler, at der kun med Vanskelighed kan erholdes Pus til ny Inoculation. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 1 noget større Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

5/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 gode Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa Armene 1 liden Pustel paa høire, 3 paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

6/1 54. Tubercula mucosa ad anum ere forsvundne, og heller ikke i Halsen viser der sig noget Sygeligt; det papuløse Exanthem aftager hurtigt.

8/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra P—1, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra ham selv, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene negativt Resultat. 3 Inoculationer til hver Arm fra tidligere Inoculationer paa venstre Arm.

11/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 og med Materien fra ham selv charakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 2 Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

14/1 54. Der er Rødhed og Svulst i høire Tonsille og besværlig Synkning. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrörende fra P—1, ingen Virkning paa høire, 3 smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer med Materie fra ham selv 3 smaa nedfaldne Pustler paa høire Laar, 3 endnu ikke brustne paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

15/1 54. Rødheden og Svulsten i høire Tonsille igjen aftagen (synes kun at have været catarrhalsk Affection).

18/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 er der mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne med Materie fra ham selv ingen Virkning; efter sidste Inoculationer paa Armene er der en liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

21/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie fra U—3 (næstsidste Inoculationer paa Laarene).

24/1 54. Efter sidste Inoculationer til høire Arm med Materie fra U—3 1 stor og 2 mindre Pustler, omgivne af ikke meget intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

27/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—4, høire Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Pustler, hvorfra ingen Materie er at erholde til ny Inoculation. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning.

30/1 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de første Inoculationer paa høire Laar hos *A. Johannesen.*

2/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; sidste Inoculationer paa paa høire Laar have ei slaaet an. Paa venstre Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm 3 meget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

3/2 54. 3 Inoc. til høire Laar fra *A. Johannesen*, venstre Laar.

5/2 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar og Arm ingen Virkning, paa høire Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoc. til samme Arm.

6/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning.

8/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra K—1, *G. Syversdatter*, sidste Inoculationer paa Laarene.

11/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

13/2 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra K—1, sidste Inoculationer paa Laarene, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, sidste Inoculationer paa Armene.

14/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra M—1, 1 vel udviklet Pustel med Areola paa venstre, og 3 vel udviklede Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

16/2 54. Efter sidste Inoculationer til Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

17/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Mathias Hansen*, B—1; 3 Inoculationer til høire Arm fra P—1, høire Arm.

19/2 54. Efter Inoculationerne af 16de paa Armene ingen Virkning.

20/2 54. Efter sidste Inocul. paa Laarene fra B—1, *M. Hansen*, ingen Virkning; paa høire Arm ingen Udvikling af Pustler, kun nogen Rødhed.

22/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler; 3 Inoculationer til denne Arm fra H—2, *C. Christensen.*

23/2 54. 3 Inocul. til venstre Arm fra C—2, *Stian Stiansen.*

25/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Laar fra H—1, *A. Berg*, sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til venstre Laar fra sidste Inoculationer hos H—2, *C. Christensen.*

28/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning; paa venstre Laar større Pustler med Areola, paa høire Laar 2 mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

2/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

6/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, indeholdende saa lidet Materie, at der kun paa venstre Laar kan foretages ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Berg*, sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{8}/_{3}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, *Oleana Amundsdatter.*

$^{9}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer til Laarene aborterende Pustler.

$^{11}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer til høire Arm et Par meget smaa Pustler, der ei indeholde Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Oleana Amundsdatter.*

$^{14}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer 2 smaa Pustler paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{17}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste Inoculationer paa Laarene hos *Anders Hansen.*

$^{19}/_{3}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra *M. Pedersen*, E—3, venstre Arm.

$^{20}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; efter Inoculationerne paa Armene af $^{17}/_{3}$ ingen Virkning.

$^{22}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{24}/_{3}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm. Saarene paa Membrum, Tubercula mucosa ad anum, Exanthemerne paa Kroppen, og Saarene paa Mucosa faucium ere svundne. De Pletter, der endnu vise sig paa Huden, maae ansees for Pigmentafsætning. Det Eneste, som man endnu kan ansee tvivlsomt, om det er en Følge af nogen endnu i Legemet existerende syphilitisk Dyskrasie, er nogen Svulst i enkelte Cervical- Mastoideal- og Ingvinalglandler. Forøvrigt befinder han sig vel, han føler sig let i Legemet, har gode Kræfter og er vel næret.

Udskrives.

$^{1}/_{7}$ 54. Han har flere Gange og sidst idag fremstillet sig til Visitation, han er funden fri for ethvert syphilitisk Phænomen, og hans Almeenbefindende har været fuldkommen godt.

De første Inoculationer, der foretoges hos denne Patient, vare med Materie fra Saarene paa Membrum, der vare 2 Maaneder gamle. Disse Inoculationer fremkaldte store Pustler, der dog efter faa Dages Forløb vare sammenfaldne, og lignede aborterende Pustler, kun efter et Par af dem saaes de letteste Excoriationer. Da Materien fra andet Led paa Laarene overførtes til Armene, fremkaldte den kun paa den ene Arm smaa Pustler; i de følgende 2 Led vare Pustlerne store, men strax Glassene bleve aftagne, faldt de ned og efterlode kun Excoriationer. Saaledes vedblev Virkningen af denne Materie gjennem 5 Led paa Laarene, og ligeledes paa Armene efter de til forskjellige Tider dertil fra Laarene foretagne Inoculationer. Først i det 6te Led paa Laarene og samtidig paa Armene, det vil her sige efter Inoculation fra 5te Led paa Laarene, viste der sig efter Afløsning af Crusten smaa i Dybden gaaende Saar. Materien vedligeholdt sig paa Laarene i 17 Led, og overført til Armene vedligeholdt den sig der i 7 Led, i lige nedadgaaende Linie, men endnu

ere Led længer ved at tage Materie fra tidligere Led i Inoculationsræk-en, naar Materien fra det sidste Led ei vilde slaae an. Ligesom Materien aa Armene ei lod sig føre gjennem saa mange Led som paa Laarene, aaledes var Virkningen ogsaa i Almindelighed svagere paa Armene. At laterien udøver en svagere Indflydelse paa Armene end paa Laarene er kke noget usædvanligt, jeg har gjentagne Gange gjort den samme Iagt-agelse. — Den 3die December indbragtes Materie fra P—1, 10de Led ra dens Udspring hos *Joh. Krum.* Efter denne Materie var der strax tærk Virkning og Udvikling af charakteristiske Saar. Det var kort efterat lenne Materie var anbragt paa Laarene, at den første Inoculationsrække viste større Intensitet, og egentlig begyndte at fremkalde charakteristiske Virkninger, jeg tænkte mig derfor Muligheden af, at den ganske og aldeles aante sin Virksomhed fra den sidst inoculerede Materie, men isaafald vilde imeligviis enhver purulent Materie, der blev inoculeret, slaae an. Jeg inoculerede derfor Eczema-Materie midt inde imellem de store Chanker-saar, men den frembragte aldeles intet Resultat, hvorfor jeg maa antage, at enhver af disse Rækker har virket uafhængig af hinanden.

Ved 12te Led af denne Inoculationsrække blev Virkningen af Materien saa svag, at der ei længer var nogen Forskjel at iagttage mellem de ved denne og de ved Materie fra ham selv frembragte Saar.

Denne Materie vedligeholdt sig gjennem 18 Led, medens den hos P—1 efter denne Inoculation holdt sig i 22 Led.

Efterat disse 2de Inoculationsrækker vare udslukkede, blev Materie fra mange Syge indbragt, men det var kun fra Enkelte Materien viste nogen Virkning, nemlig fra *Oleana Amundsdatter* U—4, der for nogle Uger siden var tagen i Behandling med Syphilisation, fra K—1 (Materien stammer fra H—2), der kun var inoculeret en enkelt Gang, og fra *A. Berg* H—1, der igjen var inoculeret fra H—2. Andre Syges Materie, der endnu virkede kraftigt hos dem selv, havde ingen Virkning hos denne Patient.

Han har i det Hele faaet 465 Inoculationer, hvoraf 132 have aborteret. — De syphilitiske Tilfælde have under Syphilisationen forholdt sig paa følgende Maade: 48 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa ad anum forsvundne, og paa Sliimmembranen i Halsen viste der sig ikke længer noget Sygeligt; det papuløse Exanthem var i i betydeligt Aftagende. Fra denne Tid svandt det papuløse Exanthem mere og mere, det erythematøse var allerede tidligere traadt tilbage, men der viste sig bestandig paa de Steder, hvor det havde siddet, en mørk Hudfarve.

Sextende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Cura Dzondi, Liqvor Bellosti, Helbredelse, Recidiv, Kali hydroiodicum, Helbredelse, Recidiv, Syphilisation, hurtig indtrædende Immunitet og Forsvinden af de syphilitiske Phænomener, Recidiv, Syphilisationen gjentages, de syphilitiske Symptomer svinde igjen.

Soldat *Morten Pedersen.* 24 Aar gammel, indkom den 9de August 1853 i Hospitalet. Der viser sig paa den bagerste Deel af Palatum durum flere afrundede og overfladiske Ulcerationer. Under og paa Randen af Tungen Excoriationer, tildeels bedækkede med hvide Exsudater, fremdeles er der paa Tungens høire Rand et Par temmelig dybe Fissurer. Paa høire Tonsille, der er noget opsvulmet og rød, sees tvende hvide, eleverede Pletter.

Patienten har tvende Gange forhen været behandlet her i Hospitalet. Første Gang indkom han den 8de November 1852, han led af Chankre paa Membrum og Halsaffection, og behandledes med Cura Dzondi og Liqvor Bellosti, han udgik efter $1/2$ Aars Behandling helbredet, men indkom allerede i Midten af Juni 1853 med Recidiv, nemlig Affection af Mundens Sliimhinde, hvorfor der anvendtes Kali hydroiodicum. Efter 6 Ugers Behandling udgik han atter helbredet, men mærkede kort efter Udbruddet af de Tilfælde, for hvilke han nu er indlagt.

$^{10}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra I—1, *F. Hansen.*

$^{11}/_{8}$ 53. 2 Inocul. til venstre Laar fra A—1, *Joh. Andreasen.*

$^{13}/_{8}$ 53. Saavel de første som de sidste Inoculationer have fremkaldt Pustler med Areola. 2 Inoculationer til høire Laar fra A—1, *Johannes Andreasen.*

$^{15}/_{8}$ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene er der store Pustler, omgivne med mørk Areola.

$^{16}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste Inoculationer hos *Johannes Andreasen.*

$^{19}/_{8}$ 54. De sidste Inoculationer give negativt Resultat.

$^{20}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{22}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene slaae godt an.

$^{23}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{24}/_{8}$ 53. Saarene i Munden forsvinde mere og mere.

$^{26}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer have fremkaldt store Pustler, omgivne af intens Areola, og disse ligesom de tidligere smerte ham meget. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste paa Laarene.

$^{28}/_{8}$ 53. Saarene i Mundhuulheden ere næsten tilhelede. Inoculationerne paa Armene have slaaet an.

$^{30}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{3}/_{9}$ 53. Han har i de sidste Dage lidt af en Pleurit, hvorefter Exsudat endnu er tilstede. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der kun ubetydelige Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{6}/_{9}$ 53. Efter Inoculationerne den 3die kun ubetydelige Pustler. De Inoculationssaar paa Laarene, der vare meget dybe, stærkt secernerende og smertelige, ere fyldte, mindre secernerende og mindre smertelige. Alle Saar i Mundhuulheden ere tilhelede.

6/9 53. Efter de sidste Inoculationer endnu ikke meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

9/9 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

11/9, 14/9, 16/9, 18/9 og 20/9 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

21/9 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne igaar. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *Martin Larsen.*

22/9 53. Der er Pustler efter Inoculationerne paa Armene igaar.

23/9 53. Der er Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

24/9 53. Efter Inoculationerne den 21de fra D—1 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

27/9 53. 3 Inoculationer til hver Arm og til venstre Laar fra de sidste paa disse Steder.

30/9 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

3/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til venstre Laar fra Inoculationerne paa Laarene af 27de.

4/10 53. Pustlerne paa Armene, der igaar syntes aborterende, ere idag fyldte med Pus, saa at der fra dem kan sættes 3 Inoc. til hver Arm.

6/10 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Sted.

8/10 53. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar er der kun Spor af Pustler; paa Armene er der smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

10/10 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, der give ubetydeligt Pus, hvormed forsøges et Par Inoculationer til høire Arm; paa venstre Arm er der ligeledes nogle meget smaa Pustler, der indeholde en ringe Mængde Pus, hvormed et Par Inoculationer til venstre Laar forsøges.

12/10 53. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa høire Arm og venstre Laar.

De syphilitiske Phænomener ere forsvundne, hans Almeenbefindende er godt. Udskrives helbredet.

Den 14de Marts blev han atter indlagt i Hospitalet. Langs hele den indvendige Rand af Tibia sees en Mængde større og mindre, tildeels isolerede, tildeels i hinanden løbende Pletter, af brunlig eller brunlig-rød Farve, lidt ophøiede over Huden, og bedækkede med tynde Skjæl. Endnu længer indad paa Læggen forløber en lignende exanthematisk Stribe. I Halsen sees Sliimmembranen paa Crura veli palatini, Tonsillerne, Uvula, Palatum durum og molle, rød og hist og her besat med større og mindre hvide Pletter, Exsudater. Ved den inderste Dens molaris paa høire Side sees Gingiva hvid, og den bløder let ved Berørelse.

Ved Juletider frembröd Exanthemet paa Benene uden foregaaende Forandring af Almeenbefindendet. I Halsen har han følt Smerter af og til i hele Vinter; ved den inderste Tand har han havt Smerter næsten ligesiden han i October forrige Aar gik ud af Hospitalet. Omtrent 14 Dage efter Juul fremkom nogle faa Tubercula mucosa ved Orificium ani,

hvorfor han blev indlagt i Hortens Sygehuus den 7de Februar, hvor han forblev i 14 Dage og blev behandlet med udvendige Midler. Nu er der intet Spor af Tubercula mucosa. Han beretter, at hans Ophold paa Horten, hvorhen han reiste strax efterat være udskreven af Rigshospitalet, har udsat ham for hyppige Forkjølelser, ligesom hans Næring fornemmelig har bestaaet af saltede Spiser.

3 Inoculationer til hvert Laar fra A—3, *Oleana Amundsdatter*, 3 Inoculationer til høire Arm fra P—1, Madame —, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, *Elisabeth Martinsdatter.*

17/3 54. Der er Udvikling af Pustler efter alle Inoculationer.

18/3 54. Efter Inoculationerne paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 2 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

20/3 54. Han klager over Mangel paa Appetit.

D. Tinct. rhei vinosæ ʒvii.
Liqvor. nervini ʒi.
D. s. gtt. L. t. p. d.

21/3 og 24/3 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

27/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

19/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationerne Nr. 2 sammesteds.

30/3 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne paa høire Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

1/4 54. Inoculationerne paa Laarene efter de sidste sammesteds have kun frembragt 1 meget liden Pustel paa hvert Laar, herfra 2 Inoculationer til hvert Laar. Inoculationerne paa Laarene efter de næstsidste sammesteds have frembragt nogenlunde vel udviklede Pustler med Areola, herfra 3 Inocalationer til hvert Laar.

2/4 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Mikael Syvertsen*, A—4. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Alle Inoculationer have slaaet bedre an paa venstre end paa høire Arm.

4/4 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 1/4 54 fra Inoculationen Nr. 2, mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra de sidste sammesteds, er der kun paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculat. til samme Laar.

5/4 54. Efter Inoculationerne til Laarene fra *Mikael Syvertsen* smaa, men charakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

7/4 54. Efter Inoculationerne fra den 4/4 paa Laarene kun aborterende Pustler.

8/4 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

11/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, her-

fra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene større Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

14/4, 17/4 og 20/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

23/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, især paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa høire Laar 3 og paa venstre Laar 1 vel udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

26/4 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

29/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculatioer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

30/4 54. Han klager over en trykkende Fornemmelse i Cardia.

Seponat Liqvor. nervin. c. rheo.
D. Ess. asæ foetidæ ʒvii.
Liqv. nervini ʒi.
s. gtt. L. t. p. d.

2/5 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa høire, smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

5/5 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa Laarene 2 smaa Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

8/5 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 meget liden Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/5 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, paa høire Arm smaa, men vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar 3 smaa, vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

14/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

17/5 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene kun Udvikling af Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

20/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

23/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

26/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/5 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

1/6 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

4/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Paa Laarene større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

7/6 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, omgivne med en rødlig-bruun Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

10/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa høire Arm, meget smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra N—2, *Andrine Andersdatter*, der lider af constitutionel Syphilis, og er inoculeret fra *Olavus Andreasen.* 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

11/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationen Nr. 2 hos *Olavus Andreasen.*

13/6 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa Laarene af 10de nogenlunde vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

14/6 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 11te 1 Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

16/6 54. 3 Inoculatoner til venstre Arm fra de sidste sammesteds, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 13de, og 3 Inoculationer til høire Arm fra Inoculationen Nr. 4 hos *O. Andreasen.*

17/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 14de sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Olai Bakke*, der har en fra Bordeaux hjembragt Chanker.

18/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene af 16de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

20/6 54. Smaa Pustler paa venstre Arm efter Inoculationen af 17de fra *Olai Bakke*, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationen til høire Arm af 17de kun 1 Pustel, herfra 5 Inoc. til samme Arm. Efter Inouculation paa Laarene af 17de en liden Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

22/6 54. Efter Inoculationen af 19de paa Laarene aborterende Pustler.

23/6 54. Efter Inoculationen paa venstre Arm af 20de 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationen paa høire Arm af samme Dato kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa begge Laar er der efter de samme Dato foretagne Inoculationer aborterende Pustler.

26/6 54. Efter de sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning. 3 Inoculat. til hvert Laar fra Inoculationen Nr. 6 hos *O. Andreasen.*

27/6 54. 3 Inoculatoner til hver Arm fra *Hans Larsen*, der har en fra Frankrige hjembragt suppurerende Bubo.

29/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, heller ikke efter sidste Inoculationer paa Armene.

Der viser sig endnu langs den indvendige Flade af høire Tibia Spor efter den tidligere værende Psoriasis. Huden er fortykket og brunlig farvet i uregelmæssige smaa Flader. Paa de øvrige Steder, hvor dette sqvamose Exanthem viste sig, er der intet Spor tilbage af det. Saavel Huden som Sliimmembranerne ere i fuldkommen sund og frisk Tilstand; hans Almenbefindende er godt. Udskrives.

M. Pedersen blev først inoculeret fra I—1, *F. Hansen.* 1ste Inoculation, der igjen stammede fra U—1, 3die Led; denne Materie har ei slaaet godt an, da den ei videre er benyttet. Den følgende Dag er han inoculeret fra A—1, *Johannes Andreasen*, 4de Led, Materien fra samme Hovedkilde, som den, hvormed han Dagen forud er inoculeret, nemlig fra H—2, *G. Larsen.* Denne Materie fremkaldte i de første Led en meget stærk Virkning, store Pustler med intens Areola, saaledes, at jeg ansaae det rigtigst at forflytte den til Armene. Uagtet den stærke Virkning, Inoculationerne havde fremkaldt, viste der sig dog, da der ved den 5te Inoculation indfandt sig en Pleurit med Exsudat, ingen Phagedænisme i Saarene, tvertimod fyldtes de store Saar, og de under den inflammatoriske Tilstand satte Inoculationer frembragte kun ubetydelige Pustler.

Materien vedligeholdt sig i det Hele i 17 Led, og Virkningen var i de sidste 5 Led meget svag.

Da Materien paa Laarene virkede mindre kraftigt, blev han den 21de September inoculeret fra C—1, *Martin Larsen*, 7de Led. Materien var, efterat være gaaen gjennem 3 Individer og 14 Led, kommen fra H—2, *Gunder Larsen* (see p. 50). Virkningen efter denne Materie var meget ringe, Pustlerne vare lige fra den første Tid smaa, og det var kun muligt gjennem 6 Led at vedligeholde Udviklingen af Chankre.

Allerede 14 Dage efterat Syphilisationen var sat i Gang, begyndte Saarene i Munden at tilhele, i de følgende 4 Dage gik Tilhelingen rask fremad, og endnu 8 Dage senere, eller 26 Dage efter Curens Begyndelse, var der ingen Spor af dem.

Behandlingen havde i det Hele medtaget en Tid af 2 Maaneder, og der var kun sat 135 Inoculationer, hvoraf 8 ei havde slaaet an.

Det vil forøvrigt sees, at uagtet Materien er overført til denne Syge fra flere andre Patienter, saa nedstammer den dog fra een og samme Hovedkilde, nemlig fra H—2, *Gunder Larsen*, og at dette er Grunden til den hurtig indtraadte Immunitet, ligger vel udenfor al Tvivl. Det var derfor at forudsee, at Recidiv her vilde indfinde sig, og det udeblev ikke længe. Ikke meget over 2 Maaneder efterat han var udskreven, viste der sig Exanthem, og den 14de Marts dette Aar blev han atter indlagt i Hospitalet.

Jeg kunde under disse Omstændigheder ikke betænke mig paa igjen at tage ham under Behandling med Syphilisation, saameget mindre som de syphilitiske Phænomener, som nu vare tilstede, ei robede nogen betydelig Udvikling af Sygdommen. Syphilisationen paabegyndtes den 14de Marts med Materie fra U—3, *Oleana Amundsdatter*, 14de Led, inoculeret fra U—1, der igjen havde Materie fra H—2, altsaa det samme Udspring, som den Materie, hvormed han sidste Gang var syphiliseret. Denne Materie fremkaldte fra Begyndelsen af ingen store Pustler, de bleve snart meget smaa, og vedligeholdt sig ikke længer end i 6 Led.

Paa lignende Maade forholdt det sig ogsaa med den Materie, hvormed han til samme Tid blev inoculeret fra P—1, Mad. —, 10de Led, Materien gaaen gjennem *Oleana Amundsdatter* og U—1, *Fr. Jacobsdatter*, stammer fra H—2, den fremkaldte kun smaa Pustler, og holdt sig kun gjennem 4 Led. Anderledes har den Materie, der til samme Tid er indbragt paa hans venstre Arm, forholdt sig. Den er kommen fra M—1, *Elisabet Martinsdatter*, og har hos hende gaaet igjennem 20 Led, og skulde ansees for en svag Materie. Den lod sig heller ikke hos *E. Martinsdatter* efter denne Tid føre længer end gjennem 8 Led, medens den hos *M. Pedersen* vedligeholdt sig i 32 Led. En anden Materie, der hos denne Patient holdt sig længe, var den fra *Mikael Syvertsen*, der havde flere Maaneder gamle Bubonsaar. Denne Materie viste sig hos Alle, til hvem den blev inoculeret, svag, med Undtagelse af *M. Pedersen*, hos hvem den holdt sig i 25 Led, og *A. Hansen*, hos hvem den holdt sig i 22 Led.

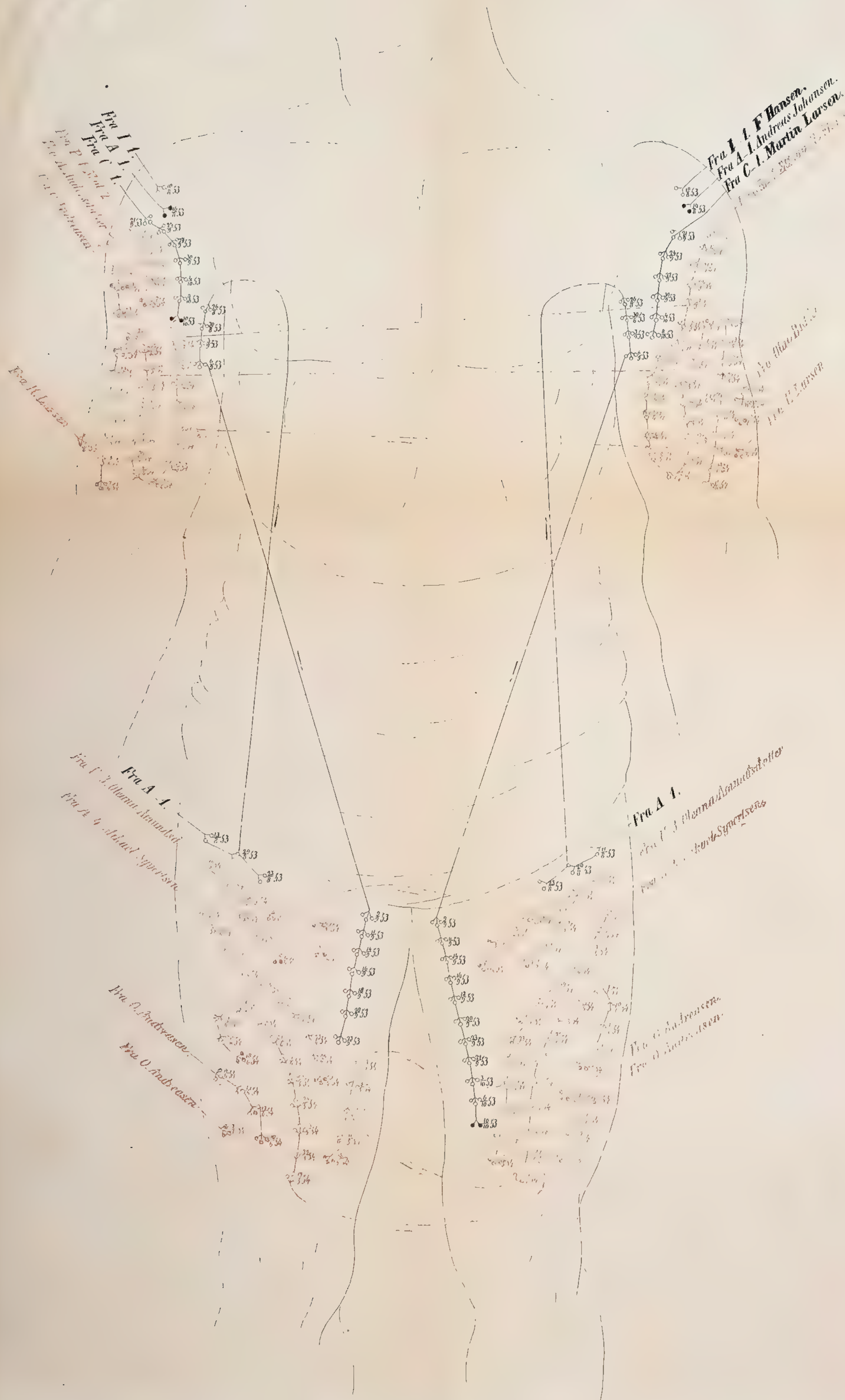
Der er ved denne anden Syphilisation bibragt ham i det Hele 462 Inoculationer, hvoraf 101 ei have slaaet an, han har altsaa ved begge Syphilisationer havt 489 Chankre.

De Rester af Exanthemet, om jeg kan give det denne Benævnelse, der endnu vare tilstede, da han blev udskreven af Hospitalet, vil jeg sammenligne med de Spor af Psoriasis palmaris, der viste sig hos Nr. 1, da hun forlod Hospitalet, og som uden nogen Behandling svandt efter kort Tids Forløb. Saafremt han havde benyttet nogen anden antisyphilitisk Behandling, vilde disse Rester neppe være blevne noterede i Journalen.

Syttende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Oleana Amundsdatter, 21 Aar gammel, indkom den 28de Januar 1854 i Hospitalet, i Sygestuen Litr. M. Nr. 1. Over hele den udvendige Flade af Labia majora, i Genitocruralboiningen og mellem Nates sees en overordentlig stor Mængde ulcererede Tubercula mucosa, som secernere

Morten Pedersen.

en hvidfarvet, ildelugtende Vædske. I Halsen sees paa Crus anterius dextrum veli palatini et aflangt Saar af 3—4 Liniers Udstrækning med pyogenetisk Membran; ligeledes et lidet Saar paa hver Tonsille.

Hun forklarer, at hun først for 3 Uger siden bemærkede en Deel smaa Knuder ved Genitalia, som siden have tiltaget i Størrelse. Hun vil ikke vide af nogen forudgaaen primær Affection. Menstruationen er i Orden.

Der inoculeres til begge Laar fra Tubercula mucosa ved Genitalia.

$^{30}/_{1}$ 54. Inoculationerne paa Laarene have ei fremkaldt nogen Virkning; 2 Inoculationer til venstre Laar fra Tubercula mucosa paa Labium majus dextrum.

$^{2}/_{2}$ 54. De sidste Inoculationer have givet negativt Resultat.

$^{3}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra K—1, de sidste Saar paa Laarene, og 3 Inoculationer til venstre Laar fra U—1, sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{6}/_{2}$ 54. Der er efter Inoculationerne paa venstre Laar Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{9}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{11}/_{2}$ 54. Der institueres en liden Venæsection for chemisk Analyse af Blodet, der velvilligen er bleven udført af Hr. Lector Dr. *Strecker*)*, og har afgivet følgende Resultat:

Af 28,200 Grm. Blod erholdtes		0,0950	Grm.	Fibrin = 3,4 pr. M.
- 5,171 — defibrineret Blod erh.		1,0530	—	faste Bestanddele.
- 0,8615 — indtørret Blod	—	0,0088	—	Fedt.
- — — —	—	0,0615	—	i Vand opløselige Stoffe,
som ved Forbrændingen efterlod		0,0228	—	Aske.
Det i Vand uopløselige Residuum efterlod ved Forbrændingen		0,0230	—	Aske.

Det hensatte Blod adskilte sig ikke i Blodkage og Serum, maaskee paa Grund af at det frøs.

---

*) Blodanalyserne ere foretagne paa følgende Maade: Idet Blodet udlades af Aaren bliver det optaget i to forskjellige Kar. Den ene Deel hensættes for at skille sig i Blodkage og Serum, den anden bliver uafladelig slaaet med en Glasstang indtil Fibrinet fuldstændig er udskilt.

Det udskilte Fibrin opsamles paa fiint Lærred, digereres med lunkent Vand, indtil det næsten er farveløst, hvorefter det behandles med meget fortyndet Saltsyre ($^{1}/_{1000}$), hvori det opsvulmer og befries endnu fuldstændigere fra Farvestoffet. Tilsidst behandles Fibrinet med Alcohol og Æther og tørres ved 120° C.

Det fra Fibrin befriede Blod veies og afdampes til fuldkommen Tørhed ved 120° C. Herved bestemmes Summen af Blodets faste Bestanddele. En Deel indtørret Blod behandles med Æther for at extrahere Fedtet, som ved Inddampning fremstilles for sig selv og veies. Siden behandles det samme indtørrede Blod med Vand, hvori Extractivstoffe, Melkesyre og endeel Salte opløses. Opløsningen afdampes, Residuet tørres ved 120° og afveies. Residuet forbrændes, hvorved Mængden af de uorganiske Stoffe bestemmes. Det med Æther og Vand behandlede Blod forbrændes, hvorved Mængden af uopløselige Salte bestemmes. Mængden af coagulable Bestanddele (Albumen, Globulin

12/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene Pustler, der ligeledes ere omgivne med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

15/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

18/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler især paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene mindre Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

21/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene er der Saar, som trænge ned gjennem Huden, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

24/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

27/2 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de første Inoculationer paa Laarene sees der betydelige Elevationer, der ligne Tubercula mucosa. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 meget liden Pustel, herfra 3 Inocul. til samme Arm; paa høire Arm aborterende Pustler.

2/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hver Arm fra de første sammesteds.

6/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa Armene aborterende Pustler.

8/3 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Tubercula mucosa ved Genitalia fordetmeste forsvundne, de ere derimod tilstede i stor Mængde i Perinæum og ved Anus. Tilfældene i Halsen ere næsten borte.

10/3 54. Der er igjen institueret en Venæsection for chemisk Analyse af Blodet, der har givet følgende Resultat:

Af 11,160 Grm. Blod erholdtes 2,2415 Grm. faste Bestanddele.
- 1,1852 — indtørret Blod erh. 0,0088 — Fedt.
- — — — — 0,1390 — i Vand opløs. Stoffe,
som ved Forbrændingen efterlod 0,066 — Aske.

Der fandtes i Blodet, som blev slaaet med en Glasstang, ikke Fibrin udskilt i sammenhængende Masser. Blodet, som var hensat, adskilte sig i Blodkage og Serum:

1,543 Grm. Serum.
13,430 — Blodkage.
14,973.

Af 1,433 Grm. Serum erholdtes 0,1470 Grm. tørt Residuum eller 10,27 pC.
- 11,810 — Blodkage — 2,579 — — — — 21,84 -

11/3 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

og Blodrødt) bestemmes ved Differentsen; den udgjør den Deel af det indtørrede Blod, som ikke opløses af Æther og Vand, og som ved Forbrændingen fortlygtiger.

Blodkagen og Blodserum veies og afdampes hver for sig, hvorved man erholder en Control for Summen af Blodets faste Bestanddele. Enkelte Gange er Sammensætningen af Blodkagen og Serum bestemt paa samme Maade, som ved Analysen af den hele Blodmasse er angivet.

$^{14}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{17}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning paa høire, 1 Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra *A. Hansen.*

$^{20}/_{3}$ 54. Der foretages atter en Venæsection for chemisk Analyse, der gav følgende Resultat:

Af 38,850 Grm. Blod erholdtes 0,1183 Grm. Fibrin eller 3,05 pCt.
- 12,370 — defibrineret Blod erh. 2,5125 — faste Bestandd. 203,1 -

Den dannede Blodkage veiede 8,080 Grm.
Serum — 7,846
15,926

Af 8,6200 Grm. Serum erholdtes 0,8355 Grm. Residuum.
- 7,990 — Blodkage — 2,885 — —

Blodkagen indeholder altsaa 299 p. M. faste Stoffe.
Serum — — 96,9 — —

eller det samtlige Blod 205 p. M. ikke flygtige Stoffe.

I 1000 Blod fandtes:

	I	II	III
Fibrin	3,4	—	3,05
Fedt	2,0	1,4	203,1
Organiske oploselige Stoffe	9,2	12,6	
Uorganiske oploselige Stoffe	5,3	11,1	
Coagulable Stoffe (Albumin, Globulin, Blodrødt &c.)	181,6	172,8	
Uoploselige Salte	5,5	3,0	
	207,0	200,9	206,15
Vand	793,0	799,1	793,85
	1,000,0	1,000,0	1,000,00

$^{21}/_{3}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{23}/_{3}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{26}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

$^{29}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1, paa høire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm

$^{31}/_{3}$ 54. Tubercula mucosa fordetmeste svundne baade ved Genitalia og ved Anus. Paa den midterste Deel af Tungen, lige foran Papillulæ circumvallatæ sees en Elevation, der har Lighed med et Tuberculum mucosum; paa høire Tonsille er der endnu Spor af Exsudater.

$^{1}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1, paa høire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{4}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler,

herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm er der ingen Virkning efter de sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til venstre Laar fra A—4. *Mikael Syvertsen.*

7/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra *J. Pettersen* og *Mikael Syvertsen* ingen Virkning; efter Inoculationerne med den ældre Materie aborterende Pustler. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste Inoculationer sammesteds.

10/4 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, som i de sidste Dage have udviklet sig. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

13/4 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra høire Arm.

16/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra *M. Syvertsen.*

19/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa høire, 2 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

22/4 54. Efter sidste Inoculationer 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 2 smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Tubercula mucosa ved Anus og Genitalia paa det Nærmeste forsvundne, derimod viser der sig ved Anus en større og et Par mindre Fissurer. I Halsen er der intet Sygeligt at observere.

25/4 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene næsten aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

28/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

1/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene en Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

4/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 vel udviklet Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

8/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene en Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra en af de tidligere Inocul. (5 Led tilbage), som endnu ere bedækkede med Cruster, hvorunder noget Pus.

14/5 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

17/5 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene 1 meget liden Pustel paa hvert Laar, herfra 2 Inoculationer til hvert Laar.

20/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler

paa høire, 2 store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til høire Laar fra U—2, *Marthe R. Christiansdatter*, venstre Laar. Paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²³/₅ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁶/₅ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hver Arm fra U—2, venstre Laar.

²⁷/₅ 54. Fissurerne ved Anus bestaae fremdeles. En Verruca viser sig til Venstre for Introitus vaginæ.

²⁹/₅ 54. Fra venstre Arm hos *M. Pedersen* 3 Inoculationer til venstre Laar, og fra Laarene hos *A. Hansen* 3 Inoculationer til høire Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning; paa Laarene kun aborterende Pustler.

¹/₆ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne paa Laaret hos *A. Hansen*.

⁴/₆ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

⁶/₆ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Andreasen*.

⁷/₆ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

⁸/₆ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første hos *O. Andreasen*.

⁹/₆ 54. 3 Inocul. til hver Arm fra N—2, *A. Christiansdatter*.

¹¹/₆ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

¹²/₆ 54. Efter sidste Inoculation paa Armene ingen Virkning.

¹⁵/₆ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste (No. 4) paa Laarene hos *O. Andreasen*.

¹⁶/₆ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne No. 4 paa Laarene hos *O. Andreasen*.

¹⁷/₆ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra *Olai Bakke* LNr. ⁹²⁷/₅₄.

¹⁸/₆ 54. Inoc. fra *O. Bakke* have fremkaldt meget smaa Pustler.

¹⁹/₆ 54. Ved den foretagne Undersøgelse findes hverken ved Genitalia eller i Mundhuulheden noget Abnormt.

²⁰/₆ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 17de til begge Arme, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²³/₆ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁶/₆ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun 1 Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁷/₆ 54. 3 Inoculationer til hver Arm med Bubonmaterie fra *Hans Olsen* LNr. ⁹⁶⁸/₅₄.

²⁹/₆ 54. Efter Inoc. paa Armene af 26de kun aborterende Pustler.

³⁰/₆ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 27de ingen Virkning.

$^{3}/_{7}$ 54. De syphilitiske Symptomer ere hævede. Efter Inoculationerne paa Laarene ere Arrene brunligrøde, noget eleverede, ikke meget store. Paa Armene ere kun de færreste Ar af den samme brunligrøde Farve og eleverede, og Arrene ere i det Hele her mindre.

Udgaaer helbredet.

Da denne Patient blev tagen i Behandling havde jeg kun ældre Materie til Inoculation, nemlig fra K—1, *Gunild Syversdatter*, og U—1, *Frederike Jacobsdatter*. Hos denne sidste vare Pustlerne næsten aborterende og holdt sig endnu kun i 2 Led, de vare 56de Led fra deres Udspring hos *G. Larsen;* hos *G. Syversdatter* vare de endnu ikke saa ganske smaa, de vare her 57 Led fra det samme Udspring som hos U—1, og de vedligeholdt sig meget længer, nemlig endnu i 26 Led.

De første Inoculationer paa Laarene fra U—1 fremkaldte ikke strax meget store Pustler, men efter 2den, 3die, 4de og 5te Inoculation vare Pustlerne store og omgivne af intens Areola. I 6te Led bleve Pustlerne smaa, i 14de Led bleve de meget smaa og aborterede endog ganske paa det ene Laar, dog var det langtfra, at Virkningen nu stadig blev svagere, Materien slog endnu an i 9 Led, uden at nogen Pustel aborterede, men fra 24de Led af slog ikke nogensinde alle Inoculationer an, Materien vedligeholdt sig endnu med Vanskelighed gjennem 7 Led, altsaa i det Hele gjennem 31 Led. Da alle Pustler aborterede, blev der taget Materie fra Saar, der vare 5 Led tilbage, og denne vedligeholdt sig gjennem 5 Led.

I Modsætning til Virkningen af denne Materie kan stilles Virkningen af Materien fra K—1, der inoculeredes paa Armene, og der frembragte som sædvanlig mindre Pustler. Den vedligeholdt sig kun gjennem 8 Led, medens den var tagen fra Pustler, der vare vel udviklede, og som gave en Materie, der endnu hos K—1 vedligeholdt sig i 26 Led.

Dersom man gjennemseer de øvrige Journaler, vil det sees, at Materien fra K—1 ei har holdt sig længe. Man maa naturligviis ei alene beregne dette efter det Antal Led, hvori Materien har bibeholdt sin Virkning, men man maa ogsaa tage i Betragtning den Grad af Syphilisation, hvortil en Syg er kommen paa den Tid, da en vis bestemt Slags Materie inoculeres.

Efterat Materien fra K—1 var aborteret, blev han inoculeret til Armene fra *A. Hansen*, 41de Led, der havde sin Materie fra *M. Ellefsen*. Den holdt sig gjennem 9 Led. Materien fra *M. Ellefsen* har i det Hele viist sig meget constant, dog ei som den fra *G. Larsen*, desuagtet vedligeholdt den sig her længer, og den Syge var dog længer fremrykket i Syphilisation. Det synes derfor som det for Materiens Styrke ei her er

ligegyldigt, gjennem hvilke Individer den passerer. Med denne Anskuelse synes det at stemme overeens, at Materie fra *M. R. Christiansdatter* har endnu i Slutningen af Mai slaaet an i 3 Led. Den, fra hvem den blev tagen, var ved Slutningen af Syphilisationen, men Materien var kommen fra *A. Hansen*, den samme Syge, fra hvem den sidst omtalte Materie havde sin Oprindelse. Paa samme Tid som Pus fra disse næsten aborterende Pustler slog an gjennem flere Led, var det ikke muligt at bringe Materie fra *Olavus Andreasen* til at slaae an. Denne *O. Andreasen* var nylig tagen i Behandling med Syphilisation, og han havde efter enhver Inoculation de meest charakteristiske Pustler og Chankre, der endog udvidede sig i den Grad, at jeg maatte forflytte Inoculationerne fra Laarene til Armene.

Hun har i det Hele faaet 455 Inoculationer, hvoraf 160 have havt et negativt Resultat, hun har altsaa havt 295 Chankre. Behandlingen har medtaget 5 Maaneder og 5 Dage.

Indvirkningen paa de syphilitiske Phænomener sees efter Journalen at have været: 39 Dage efter Syphilisationens Begyndelse var Halsaffectionen og Tubercula mucosa ved Genitalia næsten svundne, de i Perinæum og ved Anus derimod endnu i høi Grad tilstede. To Maaneder efterat Behandlingen var paabegyndt, var der ikke meget tilbage af Tubercula mucosa paa noget af de nævnte Steder, hvorimod der da fandtes enkelte af disse udviklede paa Tungen. Tre Maaneder efter Curens Begyndelse var der endnu Rester af Tubercula mucosa, og tillige nogle Fissurer ved Anus, som endnu en Maaned senere observeredes. Først 4½ Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, vare alle Tilfælde hævede. Hendes Almeenbefindende var, da hun udgik af Hospitalet, meget godt.

Attende Observation.

Constitutionel Syphilis, tvende Gange behandlet paa Rigshospitalet med forskjellige Mercurialpræparater, begge Gange udgaaet helbredet; Recidiv, Syphilisation, hurtig opstaaet Immuniret og Forsvinden af de syphilitiske Phænomener; tvende Recidiver og tvende Gange gjentagen Syphilisation, Helbredelse.

Marthe Randine Christiansdatter, 24 Aar gammel, indkom den 7de April d. A. i Hospitalet. Det venstre Labium majus sees besat med 9 store Tubercula mucosa, det høire Labium majus med 6 og det høire Labium minus med 3. Nogle af disse ere bedækkede med Epidermis, andre have en secernerende Flade. I Fauces findes Sliimhinden paa den bløde Gane, Tonsillerne, Uvula og Crura veli palatini hoven, rød og belagt med hvide Exsudater. — Over hele Legemet er der Roseola, og endelig er der ogsaa en stærk Blennorrhagie fra Vagina

Hun har tvende Gange forhen været behandlet paa Rigshospitalet, første Gang fra 19de September 1848 til 22de Februar 1849 for secun-

dær Syphilis (Tubercula mucosa) med Calomel-Piller til Salivation, og anden Gang fra 16de November 1852 til 27de Januar 1853, for secundær Syphilis, med Cura Dzondi frem og tilbage. 3 Uger efter Hjemkomsten fik hun et Saar i den venstre Ingven, hvilket snart tilhelede; hun fik tillige en Betændelse i det høire Øie, som varede 1 Maaned, hvorefter Structuren af Iris sees noget forandret, Pupillen contraheret og vinklet. Samtidig hermed, altsaa omtrent 1 Maaned efter Hjemkomsten, viste sig Roseola over det hele Legeme, og i den sidste Tid, for 3 Uger siden, udbrød Tuberklerne ved Genitalia.

Menstruationen er ordentlig, og var tilstede for 14 Dage siden.

8/4 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra N—1 (Saarene satte den 1/4 53), 2 Inoculationer til høire Laar fra N—2 (Saarene satte den 1/4 53), 2 Inoculationer til venstre Arm fra U—3 (Saarene satte den 6/4 53) og 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4 (Saarene satte den 6/4 53).

11/4 53. Efter Inoculationerne paa Laarene er der dannet Pustler, efter Inoculationerne paa Armene er der en liden Pustel paa hver Arm.

15/4 53. 2 Inoculationer paa hver Arm og paa hvert Laar fra de sidste sammesteds.

16/4 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have allerede frembragt store Pustler. Paa Armene synes det ogsaa som Inoculationerne ville slaae an, men de ere her meget længer tilbage end paa Laarene.

18/4 53. Tubercula mucosa ere paa begge Sider i den Grad nedfaldne, at det nu er vanskeligt at opgive noget bestemt Antal. Paa de fleste Steder er der kun let ophøiede Pletter tilbage. Paa Randen af det høire Labium majus har der udviklet sig et rundt Saar med pyogenetisk Membran, og i Randen af venstre Labium majus findes en liden Absces.

Inoculation fra Saaret paa høire Side til høire Laar.

21/4 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sammesteds den 15de satte Saar.

22/4 53. 2 Inoculat. paa hver Arm fra de sidste sammesteds.

23/4 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have dannet store Pustler. Roseola er forsvunden, ligeledes Exsudaterne i Halsen, hvorimod der endnu er nogen Svulst tilbage.

25/4 53. Inoculationerne paa høire Arm have slaaet an. Paa venstre Arm er der en ubetydelig Pustel. Inoculationerne paa Laarene have slaaet an. 5 Inoculationer til venstre Arm fra U—15.

26/4 53. Inoculationerne, foretagne igaar paa venstre Arm, have slaaet an. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste Saar sammesteds.

27/4 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

28/4 52. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de den 22de sammesteds satte.

29/4 53. Alle de i de sidste Dage foretagne Inoculationer have slaaet an. — Tubercula mucosa aldeles forsvundne, ligeledes Saaret paa høire Labium majus og Abscessen paa venstre Side. Inoculationen fra Saaret paa Labium har ikke slaaet an.

3/5 53. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

6/5 53. Inoculationerne paa venstre Arm fra 26/4 ere bedækkede med Cruster, hvorunder Pus, hvormed 5 Inoculationer til samme

Arm, og 5 Inoculationer til høire Arm fra Saarene sammesteds, satte den 26de April.

$^{7}/_{5}$ 53. 4 af de sidste Inoculationer paa venstre Arm og 2 af Inoculationerne paa høire Arm have fremkaldt ubetydelige Pustler. 5 Inoculationer til høire Arm fra B—3.

$^{8}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra B—3 have fremkaldt smaa Pustler.

$^{9}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Arm fra A—1.

$^{14}/_{5}$ 53. 5 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{15}/_{5}$ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an.

$^{17}/_{5}$ 53. Inoculation med 4 forskjellige Slags Pus, modtaget fra Dr. *Sperino* i Turin.

$^{19}/_{5}$ 53. Inoculationerne med Materien fra Turin have ikke slaaet an. Inoculationerne fra $^{14}/_{5}$ paa venstre Arm have fremkaldt 4 Pustler, paa høire Arm derimod kun 2. — 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{20}/_{5}$ 53. Der ere rumperede Pustler efter Inoculationerne igaar paa venstre Arm. Paa høire Arm synes Inoculationerne at ville abortere.

$^{22}/_{5}$ 53. Rødheden i Halsen næsten borte. 5 Inoculationer paa høire Arm fra U—15.

$^{23}/_{5}$ 53. 5 Inoculationer paa venstre Arm fra de den 14de sammesteds satte.

$^{25}/_{5}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der udviklet en liden Pustel. Endnu er der lidt Rödhed paa høire Tonsille.

$^{1}/_{6}$ 53. De sidste Inoculationer til høire Laar have ei slaaet an.

$^{17}/_{6}$ 53. Paa Grund af en liden Elevation paa den nederste og indvendige Deel af Labium minus dextrum er hun holdt tilbage i Hospitalet i de sidste 8 Dage, men da denne viser sig uforandret og sandsynligviis intet andet er, end en Rest af Hymen, og da der intet syphilitisk Phænomen længer forefindes, udskrives hun.

Den 6te October indkom hun atter i Hospitalet. Der viser sig nu paa Randen af begge Labia majora og tildeels paa Labia minora mange større og mindre Tubercula mucosa, hvoraf enkelte bedækkede med Epidermis, andre exulcererede, ujevne, knudrede og indtil af en Hasselnøds Størrelse. I Halsen sees Tonsillerne hovne og ujevne, samt den paa venstre Side overfladisk ulcereret og belagt med en guulhvid Materie. Ligesaa er Sliimhinden paa Palatum molle noget opsvulmet og rød, samt hist og her belagt med smaa, gule Exsudater.

Hun forklarer, at de nu existerende Tubercula mucosa begyndte at vise sig 14 Dage, efterat hun havde forladt Hospitalet, og at de fra den Tid af lidt efter lidt have udviklet sig.

Inoculation til høire Laar fra Tubercula mucosa.

$^{7}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—2, *Carl Johan Carlsen.*

$^{9}/_{10}$ 53. Inoculationerne fra Tubercula mucosa have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—2, *Carl J. Carlsen.*

$^{11}/_{10}$ 53. Efter Inoculationerne den 7de er der smaa Pustler, som have begyndt at udvikle sig i de 2 sidste Dage. Efter Inoculationerne den 9de er der kun 1 liden Pustel.

$^{12}/_{10}$ 53. Fra de den 7de satte Inoc. 3 Inoc. til hvert Laar.

15/10 53. Tuberklerne og Saarene ved Genitalia begynde at tage af. De sidste Inoculationer ere næsten uden Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen.*

18/10 53. Efter sidste Inoculationer 1 større Pustel paa høire og 2 mindre paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

21/10 53. Efter sidste Inoculationer paa hvert Laar 3 Pustler, der have naaet en større Udvikling, og ere omgivne af en mere intens Areola end de tidligere; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

22/10 53. Pustlerne, der ere udviklede efter Inoculationerne fra igaar, ere allerede omgivne med intens Areola.

24/10 og 27/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

29/10 53. Tubercula mucosa i betydelig Tilbagegang. 2 Inoculationer til høire Arm med Materie fra Stockholm, der er tagen den 24de October.

31/10 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm meget smaa Pustler, der kun afgive sparsom Materie for ny Inoculation, der dog forsøges. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

2/11 53. De sidste Inoculationer paa høire Arm abortere. 3 Inoculationer til venstre Arm med Cruster modtagne fra *Auzias Turenne*, de ere efter en artificiel Chanker, der er sat for omtrent 3 Uger siden.

5/11 53. Efter Inoculationerne paa venstre Arm ingen Virkning, efterat de den første Dag syntes at ville slaae godt an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

7/11 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra A—2, *Johan Krum.*

8/11 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Inoculationerne paa venstre Arm have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til høire Arm fra I—2, *Martin Ellefsen.*

13/11 53. Tubercula mucosa aftage mere og mere, der ere kun enkelte Rester tilbage ved Randene af Labia majora. Tilfældene i Halsen i Tilbagegang. 3 Inoc. til venstre Arm fra I—2, *Martin Ellefsen.*

14/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa høire Arm brustne Pustler, hvorunder smaa, endnu ikke dybt gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

16/11 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

17/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa venstre Laar er der kun aborterende Pustler.

18/11 53. 3 Inoc. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

19/11 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

20/11 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

21/11 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm temmelig store og dybtgaaende Saar, der afsondre en Mængde Materie, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

22/11 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

23/11 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

24/11 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

26/11 53. Tubercula mucosa paa Labia majora omtrent paa samme

Punkt som ved sidste Uundersøgelse, og der har siden udviklet sig et lidet Saar ved Randen af høire Labium minus.

3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

26/11 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa, tildeels aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

27/11 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

28/11 53. 3 Inocul. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

30/11 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

2/12 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

3/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra C—2, *Anders Hansen.*

5/12 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

7/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

8/12 53. De sidste Inoculationer paa Armene have fremkaldt Pustler, som ere af temmelig stort Omfang, men indeholde meget lidet Materie, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

10/12 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

11/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa superficielle Saar af ½''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

14/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne paa Laarene og paa venstre Arm ere lidet udviklede.

16/12 53. Saaret paa høire Labium minus begynder at tilhele, og Tubercula mucosa paa Labia aftage mere og mere.

17/12 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, efter de paa venstre Arm Saar af en Linies Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Pustlerne paa høire Laar ere større.

20/12 53. Meget smaa Pustler efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Laar saa smaa Pustler, at det er vanskeligt derfra at faae Pus til 3 nye Inoculationer; paa høire Laar store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

25/12 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

28/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa Laarene smaa Pustler med temmelig intens Areola, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

31/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire 3 store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Saaret paa høire Labium minus er ganske tilhelet og Tubercula mucosa aldeles forsvundne. Venstre Tonsille er opsvulmet, intens rød og besat med nogle guulhvide Pletter.

3/1 54. Svulsten og Rødheden i venstre Tonsille endnu tilstede. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

5/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

3 Inoculationer til hver Arm fra U—1, høire Arm, næstsidste Inoculationer.

6/1 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

8/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa brustne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

9/1 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

11/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3, der er inoculeret fra h—1.

14/1 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm aborterende Pustler. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

16/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—3 (Materien kommen fra U—8 og h—1).

21/1 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

24/1 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar ere de mere udviklede, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

27/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Ved Genitalia ere de syphilitiske Phænomener forsvundne; i Halsen sees venstre Tonsille opsvulmet og rød.

30/1 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—3, venstre Arm, næstsidste Inoculationer; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

2/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; de sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaaet an.

3/2 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, venstre Arm.

5/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

6/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

8/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, men vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

9/2 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm; 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, de sidste Inoculationer paa Laarene.

11/2 54. Store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

12/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 meget smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

14/2 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

15/2 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene. 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, sidste Inoc. paa Laarene.

18/2 54. Paa venstre Arm er der kun aborterende Pustler efter sidste Inoculationer; 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, de sidste Inoculationer paa Laarene. Paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 2 Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

21/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene Rødhed, og nogen

Elevation af de Steder, hvor Inoculationerne ere foretagne, men endnu ingen Pusteldannelse; paa Laarene aborterende Pustler.

$^{22}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{25}/_{2}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste hos H—2, *Christian Christensen.*

$^{28}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{3}/_{3}$ 54. De sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaaet an.

$^{22}/_{3}$ 54. Der viser sig ei længer noget Spor af den syphilitiske Affection. De artificielle Chankre ere tilhelede, hendes Almeenbefindende er godt, Nutritionen er meget god.

Udskrives helbredet.

Den 4de Mai indkom hun atter. I Genito-crural-Bøiningen saavel paa høire som især paa venstre Side er Huden rødblaa, vædskende. Her sees ogsaa flere ikke synderlig store, men ulcererende Tubercula mucosa. Paa den indvendige Flade af Labium majus sinistrum er der et Tuberculum mucosum, paa Commissura anterior og paa flere Steder paa Labia minora. I Fauces sees paa høire Tansille flere smaa vorteformige Excrescentser bedækkede med graat, tyndt Belæg. Paa Gingiva, lige ved forreste Kindtand og Skjæretanden paa høire Side synes at være en Excoriation bedækket med lignende Belæg som det, der sees paa høire Tonsille. Hun forklarer, at Affectionen ved Genitalia begyndte for omtrent 3 Uger siden; Smerter i Halsen har hun ikke mærket siden kort efter at hun sidste Gang forlod Hospitalet.

Menstruationen i Orden, sidste Gang for 14 Dage siden.

$^{8}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer hos U—3, *Oleana Amundsdatter*, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa venstre Arm hos *A. Hansen.*

$^{9}/_{5}$ 54. Inoculationerne fra igaar synes at ville slaae an.

$^{10}/_{5}$ 54. Inoculationerne paa Laarene fra U—3 slaae ikke an, hvorimod der efter de fra *A. Hansen* er Pustler af 1''' Diameter, omgivne af Areola.

$^{11}/_{5}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{12}/_{5}$ 54, Det viser sig idag, at en af Inoculationerne den 8de, der hidrører fra U—4, har slaaet an, herfra 3 Inoculat. til høire Arm.

$^{14}/_{5}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{15}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa, brustne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{17}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculatoner til venstre Arm fra *A. Hansen* (Laaret).

$^{18}/_{5}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 15de paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{20}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa høire Laar, 3 temmelig store Pustler omgivne af Areola paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{22}/_{5}$ 51. Efter Inoculationerne af $^{18}/_{5}$ paa hoire Arm en liden Pustel, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

$^{23}/_{5}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{24}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra Inocul. af $^{20}/_{5}$ paa Laarene. Der viser sig paa venstre Labium majus Spor af Tubercula mucosa.

$^{26}/_{5}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{27}/_{5}$ 54. Aborterende Pustler efter de sidste Inoculat. paa Armene.

$^{29}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{31}/_{5}$ 54. Alle syphilitiske Phænomener saavel ved Genitalia som paa Sliimmembranen i Munden ere forsvundne.

$^{1}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra *A. Hansen* (Laarene).

$^{4}/_{6}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{5}/_{6}$ 54. 3 Inoculat. til venstre Laar fra *Olavus Andreasen.*

$^{8}/_{6}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første hos *O. Andreasen.*

$^{9}/_{6}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra *Andrine Christansdatter.*

$^{11}/_{6}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{12}/_{6}$54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa höire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{15}/_{6}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste (No. 4) paa Laarene hos *O. Andreasen.*

$^{16}/_{6}$ 54. 3 Inoculatoner til hver Arm fra Inoculationerne No. 4 paa Laarene hos *O. Andreasen.*

$^{17}/_{6}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *Olai Bakke.*

$^{18}/_{6}$ 54. Inocul. fra *O. Bakke* have fremkaldt meget smaa Pustler.

$^{20}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 17de fra *O. Bakke*, smaa, men gjennem Huden trængende Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{23}/_{6}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{26}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 meget smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{27}/_{6}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra Bubonen hos *H. Olsen.* Menstruationen har ikke været tilstede siden hun sidste Gang blev indlagt i Hospitalet.

$^{29}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 26de meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{30}/_{6}$ 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne af 27de paa Armene.

$^{2}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 29de 2 smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{6}/_{7}$ 55. De sidste Inoculationer have ikke slaaet an.

De syphilitiske Phænomener have allerede i lang Tid været hæ-

ret hævede. Hendes Almeenbefindende er godt. Ved Undersøgelsen af Underlivet findes Uterus af en knyttet Haands Størrelse mellem Symphysis ossium pubis og Navlen.

Udskrives helbredet.

Syphilisationen blev hos denne Patient paabegyndt den 8de April, da der inoculeredes til Armene fra U—3 og U—4, som dengang havde været syphiliserede i omtrent 5 Maaneder, og hos hvem der ei længer udviklede sig charakteristiske Saar, og fra N—1 og N—2, som dengang havde været syphiliserede den første i 3, den anden i 5 Uger. Det er forøvrigt at bemærke, at hos dem alle havde den inoculerede Materie det samme Udspring, nemlig fra den af *N. Henriksen* hjembragte engelske Chanker. Efter alle disse Inoculationer udviklede sig charakteristiske, syphilitiske Saar, dog viste det sig, at Virkningen af Materien fra dem, der vare syphiliserede den længste Tid, var langsommere. Det var ikke ved nogen Inoculation muligt at bringe Materien til at slaae an i mere end 4 Led.

Materie, der havde passeret en Patient, der led af constitutionel Syphilis, og derefter overførtes til den her omhandlede Syge, fremkaldte ei nogen stærkere Virkning end den Materie, der kom fra de Syphiliserede.

Hos denne Patient anbragte jeg strax fra Begyndelsen af et større Antal Inoculationer (8), uden at derved fremkaldtes Saar af nogen betydeligere Størrelse. Under den paafølgende Syphilisation anbragte jeg snart et mindre, snart et større Antal, idet Mellemtiden mellem de enkelte Seancer i Begyndelsen var 3 Dage, senere 2 eller 1 Dag. Den hele Behandling varede kun i 2 Maaneder og 10 Dage, i hvilken Tid der anbragtes 100 Inoculationer, hvoraf 29 gave et negativt Resultat; hun havde altsaa kun 71 Chankre.

10 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa ved Genitalia i mærkelig Grad aftagne, men til samme Tid havde der paa det høire Labium majus udviklet sig et rundt Saar med pyogenetisk Membran. 15 Dage efterat Behandlingen var paabegyndt var Roseola og Exsudaterne i Halsen forsvundne. Efter 21 Dages Forløb vare Tilfældene ved Genitalia aldeles hævede. Rødheden i Halsen svandt først efter 6—7 Ugers Forløb.

Denne Syge er den eneste blandt dem, der bleve syphiliserede med den ovennævnte Materie, hos hvem der ei opstod nogen Almeenaffection, der syntes at staae i Forbindelse med Syphilisationen.

Hun havde ikke været ude længer end nogle Uger, forinden der paany udbrød Tubercula mucosa ved Genitalia, som fremdeles viste sig i ikke ringe Grad ved hendes Indlæggelse i Hospitalet. — Hun blev først inoculeret fra *C. J. Carlsen*, 2det Led, altsaa 26de Led fra Materiens

Udspring hos *Joh. Krum* (see p. 52), men uagtet denne Materie 2de Gange blev overfort fra *C. J. Carlsen*, vilde den dog ei fremkalde saa stærk Virkning, at jeg vilde fortsætte med den, men jeg valgte en anden, nemlig fra C—1, *Martin Larsen*, 15de Led, og 29de Led fra Materiens Udspring hos H—2, *Gunder Larsen*, (see p. 50), den vedligeholdt sig i 13 Led. Virkningen var i første Led svagere end i 2det, i 3die Led vare Pustlerne ei alene udviklede efter 24 Timers Forløb, men de vare ogsaa omgivne med en intens Areola; i 7de Led begyndte Pustlerne igjen at blive smaa, uden at de igjen senere tiltoge i Størrelse.

Den 11te og 13de November indbragtes Materie fra *Martin Ellefsen* (see p. 65), der vedligeholdt sig i 15 Led. Ogsaa efter denne Materie var Virkningen i Begyndelsen mindre stærk; efter de første Inoculationer var der kun smaa og ikke i det Dybe gaaende Ulcerationer, efter 3die Inoculation paa høire Arm derimod vare Saarene store, dybe og afsondrede en Mængde Materie; i 10de Led bleve Pustlerne igjen smaa.

Den 3die December indbragtes Materie fra *Anders Hansen*, 7de Led, kommen fra *M. Ellefsen*, den vedligeholdt sig i 11 Led, medens den hos *A. Hansen* efter den Tid har gaaet gjennem 45 Led.

Den 16de Januar indbragtes Materie fra U—3, *Elisabeth Martinsdatter*, 7de Led, altsaa 19de Led fra denne Materies Udspring hos h—1, *Olavus Berntzen*, den vedligeholdt sig i 9 Led. Det viste sig saaledes ogsaa hos denne Patient, at denne Materie besad en større Kraft end dens Udspring lod formode.

Endnu blev Materie fra flere Syphiliserede indbragt, men enten aldeles uden Resultat, eller den slog an kun en enkelt Gang.

Ved Syphilisationens Begyndelse blev hun inoculeret med Materie fra Stockholm, som slog an, men den derfra foretagne Inoculation gav negativt Resultat. Hun har ved denne anden Syphilisation faaet 404 Inocul., hvoraf 89 have givet et negativt Resultat, 315 have altsaa slaaet an.

De syphilitiske Phænomener have under Behandlingen forholdt sig paa følgende Maade: 9 Dage efter Syphilisationens Begyndelse viste der sig en Aftagen af Tubercula mucosa og Saarene ved Genitalia, hvilket vel umulig kan tilskrives Syphilisationen, men har vel ene og alene været en Følge af, at de syge Steder ere holdte rene; det var nemlig let at see, at hun udenfor Hospitalet har været i høi Grad ureenlig. Tubercula mucosa vedbleve efter denne Tid stadig at aftage, men vare ikke aldeles forsvundne førend $2^3/_4$ Maaned efterat Syphilisationen var paabegyndt, og Tilfældene i Halsen vedligeholdt sig endnu noget længer.

Immuniteten indfandt sig først efter omtrent 5 Maaneders Forløb og den hele Behandling medtog 5 Maaneder og 16 Dage.

Heller ikke dennegang var den opnaaede Helbredelse af Varighed,

hun indkom atter den 4de Mai i Hospitalet med Tubercula mucosa og Halsaffection, dog i en endnu mindre Grad end anden Gang.

Hun blev først inoculeret fra *O. Amundsdatter*, 31te Led, der havde sin Materie fra *F. Jacobsdatter*, 55de Led. Da Materien toges hos *F. Jacobsdatter*, vare Pustlerne næsten aborterende, de holdt sig endnu kun i 2 Led hos hende, medens Materien hos *O. Amundsdatter* slog godt an, dog kunde den ikke her holde sig længer end i 31 Led, ganske vist som Følge af, at den var svækket, thi *O. Amundsdatter* havde ikke forhen været syphiliseret, og havde ikke været behandlet med Mercur. Nu blev Materie fra sidste Led hos hende tagen til *M. Christiansdatter*, kun 1 af de anbragte 6 Inoculationer slog an, og holdt sig gjennem 6 Led. Her kan naturligviis ikke gjøres samme Slutning til Materiens aftagende Kraft som ovenfor, da man her maa skrive Alt paa Individualitetens Regning, da denne Syge tvende Gange forhen er syphiliseret. Den Materie, som hos denne Patient forøvrigt slog bedst an, var fra *A. Hansen*, 51de Led, altsaa 96de Led fra dens Udspring hos *G. Larsen*, den vedligeholdt sig i 8 Led. Materie fra *O. Andreasen*, der hos denne Patient fremkaldte de meest charakteristiske Pustler og Saar, kunde aldeles ikke bringes til at slaae an hos *M. Christiansdatter*.

Der er i det Hele ved denne tredie Syphilisation anbragt 161 Inoculationer, hvoraf 80 have givet et negativt Resultat, og hun har saaledes kun havt 81 Chankre.

Behandlingen har denne Gang medtaget 2 Maaneder og 1 Dag, og efter 27 Dages Forløb vare allerede de syphilitiske Phænomener ved Genitalia og i Halsen hævede. Behandlingen for samtlige 3 Syphilisationer har udgjort 9 Maaneder og 27 Dage, og hun har i denne Tid havt 467 Chankre.

Det er i Journalen bemærket, at hun er frugtsommelig, det vil saaledes her blive af Interesse at see, hvorvidt det Foster, der bringes til Verden, er syphilitisk eller ikke, Noget, hvorom jeg i den kommende Tid skal meddele Oplysning.

Nittende Observation.

Constitutionel Syphilis, behandlet med Iodkali. Aaret efter Beenaffection, atter Iod og derefter Mercur, hvorefter de syphilitiske Phænomener traadte tilbage, dog kun for en kort Tid, da der udviklede sig Irit. Der forordnedes hende Decoctum Sarsaparillæ, hvorefter hun igjen kom sig. Atter Udvikling af forskjellige syphilitiske Phænomener med Paralyse i de nedre Extremiteter, — Mercur til Salivation, Bedring. Nyt Udbrud især af en serpiginøs Syphilide, Syphilisation, Helbredelse.

Madame —, 30 Aar gammel, indkom den 20de October 1853 i Hospitalet. I Panden sees en rød, glindsende Arflade af en triangulær

Form og af en Haandflades Størrelse. Dens bredeste Deel vender opad mod Haargrændsen, og Spidsen strækker sig over Glabella ned over den øverste Deel af Næsen. Farven er intens rød, og den bedækkende Hud er tynd og glindsende, med Undtagelse af nogle enkelte Steder, hvor den er tykkere og hvidere, og ligner mere den almindelige Arsubstants efter en forudgaaet dybere Ulcerationsproces. I Omkredsen af den røde Hudflade sees hist og her, deels isolerede, deels sammenhobede Pustler, eller de efter disse dannede gule Skorper. Paa høire Mamma og ved Angulus inferior scapulæ paa høire Side, sees paa en noget rød Hudflade af 1 Tommes Diameter nogle enkeltstaaende Pustler, og i begge Axillæ begyndende Abscesser.

Efter en af hendes Læge meddeelt Sygehistorie kan anføres Følgende om hendes foregaaende Tilstand:

For 5—6 Aar siden havde hun et Saar paa den udvendige Side af venstre Laar, af en Sølvspecies Størrelse og med alle Charakterer for et syphilitisk Saar. Det var ei muligt at erholde nogen Meddelelse om forudgangne primære Tilfælde, men han satte denne Syges Tilstand i Forbindelse med den Omstændighed, at han havde behandlet hendes Mand for en secundær syphilitisk Affection kort efterat han var bleven forlovet.

Madame — blev for denne førstomtalte Affection behandlet med Iodkali, hvorved Saaret i kort Tid aldeles tilhelede. Aaret efter fik hun Exostoser paa Skinnebenene og paa den ene Haands Ossa metacarpi, i Forbindelse med Dolores osteocopi med natlig Exacerbation. Der forskreves hende igjen Iodkali og derefter Protoioduretum hydrargyri, hvorved Tilfældene atter svandt. Det varede dog ikke længe, førend der igjen viste sig en Exostose over venstre Øie med Dolores osteocopi, amblyopisk Tilstand i Øiet og stærk Udvidning af Pupillen, der var vinklet og havde Exsudater paa Randen. Der anordnedes hende nu Cura Dzondi med Decoctum sarsaparillæ, hvorefter ogsaa disse Phænomener svandt. I omtrent et Aar fra denne Tid af viste der sig ingen nye Tilfælde, men fra nu af begyndte hun at klage over rheumatiske Smerter hist og her i Ledene, især i Knæerne, natlige Smerter udviklede sig atter, og senere en Pustel i Panden nær Haargrændsen, denne aabnede sig snart og dannede et Saar. Hun var tillige i den senere Tid bleven meget emacieret, sløvet og tilsidst paralytisk i Underextremiteterne. Der blev et Par Gange givet hende Liqvor Bellosti til Salivation, hvorefter Smerterne i Ledene tilligemed Saaret i Panden forsvandt; hendes Udseende blev bedre, Sløvheden tabte sig, men Lamheden vedblev. Ved Brug af Strychnin og inciterende Indgnidninger kom hun sig dog lidt efter lidt, saaledes at hun kunde gaae, men Gangen er vedbleven at være vaklende. Derefter brugte hun i omtrent et halvt Aar Tran, hvorved hendes Udseende vandt meget; men i Løbet af nærværende Høst er Panden atter indtagen af Ulcerationer, som i Løbet af en Maaneds Tid have naaet deres nærværende Udvikling.

$^{20}/_{10}$ 53. 3 **Inoculationer til hver Arm** fra B—1, *A. Berg.*

$^{21}/_{10}$ 53. Der er udviklet 3 smaa Pustler paa venstre og 2 paa høire Arm med svag Areola, derfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{26}/_{10}$ 53. Efter Inoculationerne igaar 3 smaa Pustler med Areola paa høire Arm, paa venstre Arm derimod er der neppe Spor af Reaction.

$^{27}/_{10}$ 53. Pustlerne paa venstre Arm have udviklet sig noget mere:

3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Der indtraadte nu et stærkt Anfald af Cholerine, under hvilket Inoculationssaarene udviklede sig langsomt.

31/10 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—2, *Joh. Krum.*

1/11 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

3/11 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 smaa Pustler paa hoire, 3 paa venstre Arm, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

4/11 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

7/11 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, der nu ere mere udviklede og have en stærkere Areola end de sidste. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

11/11 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene meget store Pustler, omgivne af Areola, storre end efter nogen af de foregaaende Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ligeledes storre Pustler end forhen, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

14/11 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds; paa høire Arm ere Pustlerne brustne.

16/11 53. Hun føler nogen Smerte i Panden og der viser sig hist og her nogen Secretion paa den glatte, røde Flade.

18/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder. Paa venstre Arm ere Pustlerne endnu for smaa til ny Inoculation.

21/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Pustlerne af 14/11. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ere Pustlerne meget smaa, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

24/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. De sidste Inoculationer paa høire Arm have fremkaldt 2 storre Pustler, herfra 3 Inocul. til samme Arm.

27/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der nedfaldne Pustler, hvori ingen Materie; 3 Inoculationer til denne Arm fra de sidste paa venstre Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Medens der efter alle Inoculationer paa Laarene er meget store, dybe og smertende Saar, ere alle Inoculationssaar, med Undtagelse af et Par smaa, tilhelede paa venstre Arm.

30/11 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder. De sidste Pustler paa høire Arm ere meget store.

3/12 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne mindre end tidligere, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm brustne Pustler, hvorefter superficielle Saar af 1''' Diameter; 3 Inocul. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

6/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

9/12 53. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

10/12 53. Der viser sig et Par nye Pustler i Panden.

12/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne paa venstre Arm ere meget smaa, og mindre end de paa høire Arm.

15/12 53. Efter Inoculationerne paa Laarene mindre udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa høire Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; derimod synes Pustlerne paa venstre Arm at abortere.

18/12 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa høire Laar, derimod 3 større paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der kun paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Arm Inoculation fra et af de tidligere derværende Saar, hvoraf der kun findes 3, og 3 Inoculationer fra h—1, *O. Berntzen*, der tidligere er inoculeret fra denne Patient.

21/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie, der hidrører fra A—2, 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa denne Arm med Materie fra h—1 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. De sidste Inoculationer paa høire Arm have aborteret.

24/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm med Materie fra h—1 saa smaa Pustler, at der ingen Materie er at erholde for ny Inoculation.

27/12 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar et Par meget smaa Pustler, paa høire meget større, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm et Par smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra U—8, *Olava Balzersdatter*. Alle Ar efter de paa denne Arm forhen værende Saar ere ubetydelige.

30/12 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. De sidste Pustler paa venstre Arm ere meget smaa.

2/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der kun en liden Pustel, paa høire Arm er der 3 smaa nedfaldne Pustler.

Hun er nu istand til at sidde oppe længe ad Gangen, hun føler sig lettere og friskere end i lang Tid. Saarene i Panden ere uforandrede.

6/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm ingen Virkning.

8/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

11/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm

fra de sidste paa disse Steder. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—3, *E. Martinsdatter* sidste Inoculationer paa Laarene.

$^{14}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{17}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, 3 Inoculationer til dette Laar fra Pustlerne af $^{8}/_{1}$, paa høire Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa, paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{20}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

$^{23}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse forskjellige Steder. Efter sidste Inocul. paa høire Arm ingen Virkning.

$^{26}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{27}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, høire Arm.

$^{29}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

$^{1}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{4}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hver Arm fra B—2, *Andreas Johannesen*,; 3 Inoculationer til venstre Laar fra *G. Christiansen.*

$^{7}/_{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{10}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar aborterende Pustler, paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler, 3 Inoculationer til denne Arm fra I—2, *Birthe Sophie Andersdatter*; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{13}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til høire Laar fra *Oleana Amundsdatter.* Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm større, nedfaldne Pustler, hvorfra rigelig Secretion, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{16}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{19}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculationer paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

22/2 54. 3 Inoculationer til høire Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

Exanthemet i Panden begynder at aftage, der viser sig i den røde Flade flere Pletter af normal Hudfarve.

25/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculat. paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoc. til hver Arm.

28/2 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

3/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

6/3 54. 3 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm aborterende Pustler. 3 Inoculationer til venstre Laar fra sidste Inoculationer hos *C. Christiansen*, H—2; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste hos *A. Berg*.

9/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene større Pustler; paa venstre Arm meget smaa, paa høire Arm noget større Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

12/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm 1, paa høire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

15/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

17/3 54. Hendes Almeenbefindende er godt, Nutritionen er tiltagen. Gangen er taalelig i Modsætning til hvad den var ved hendes Indlæggelse i Hospitalet, da hun ei kunde gaae over Gulvet uden at falde i sine egne Been. I de sidste Dage hun opholdt sig i sit Hjem maatte hun ligge tilsengs.

18/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

22/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar 2, paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de første paa venstre Arm hos *Morten Pedersen*, E—3.

25/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Arm fra *M. Pedersen*, de første Inoculationer paa høire Laar.

26/3 54. I den sidste Uge er der atter i Panden fremkommet Pustler paa forskjellige Steder, især i Peripherien af den tidligere Eruption.

28/3 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{31}/_{3}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa høire Arm aborterende Pustler; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra sidste Inoculationer paa høire Laar hos *A. Berg.*

$^{3}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{6}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa høire Arm kun 1 meget liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm 3 noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{9}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Der er især paa høire Laar mørk kobberfarvet Areola om Pustlerne; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer, 3 Inoculationer til hver Arm fra E—3, *Morten Pedersen.*

$^{12}/_{4}$ og $^{15}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{18}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa venstre, 3 større Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, 3 Inoculationer til venstre Laar fra A—4, *Mikael Syvertsen*; 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$^{21}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{24}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, efter sidste Inoculationer paa venstre Laar større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{27}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. (Ved en Feiltagelse er ved Inoculationerne af begge disse Laar Lancetten ei for hver Gang aftørret, saaledes at Materien paa begge Laar er bleven sammenblandet.) Paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra I—6, *Emilie Marie Pedersdatter*, der for nogle Dage siden er inoculeret med positivt Resultat fra et nylig opstaaet Saar ved Commissura posterior labiorum.

$^{30}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa høire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{3}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa venstre Laar, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{6}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{9}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

12/5 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm aborterende Pustler.

13/5 54. Flere af de senere Inoculationer danne større Saar, der smerte og holde sig længe aabne.

15/5 og 18/5 54. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

20/5 54. 3 Inocuationer til høire Arm fra *M. R. Christiansdatter.*

21/5, 24/5, 27/5, 30/5 og 2/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

23/5, 26/5, 29/5, 1/6 og 4/6 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

28/5 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra *A. Hansen* (Laaret).

31/5 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

3/6 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

5/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Andreasen*, Nr. 848.

6/6 54. Efter Inoculationerne igaar paa venstre Arm er der allerede begyndende Pusteldannelse med Areola; efter Inoculationerne af 3/6 til venstre Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoc. til samme Arm.

7/6 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

8/6 54. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de den 5te der anbragte.

9/6 54. Efter Inoculationerne den 6te paa venstre Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

10/6 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

11/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de den 8de der anbragte.

12/6 54. Efter Inoculat. paa venstre Arm af 9de ingen Virkning.

13/6 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

14/6 54. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Større Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

16/6 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra Inoculationerne Nr. 4 paa Laarene hos *O. Andreasen.*

17/6 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hver Arm fra *O. Bakke.*

19/6 54. Efter Inoculationerne af 16de paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

20/6 54. Efter sidste Inoculationer næsten ingen Virkning paa venstre, smaa Pustler paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne af 17de paa Armene fra *O. Bakke* temme-

lig store Pustler, herfra 5 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Arm med den ældre Materie meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{22}/_{6}$ 54. Ret vel udviklede Pustler, og noget i det Dybe gaaende Saar efter Inoculationerne paa høire Arm af 19de, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{23}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, hidrørende fra *O. Bakke*; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds af den ældre Inoculationsrække.

$^{25}/_{6}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 22de paa høire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{26}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, omgivne af en bruunligrød Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne til venstre Arm fra den ældre Inoculationsrække kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Materien paa begge Arme fra *O. Bakke* større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{27}/_{6}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra Bubonen hos *H. Olsen.*

$^{28}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne af 25de paa høire Arm smaa, noget i Dybden trængende Saar, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

Det forekommer hende igjen i den sidste Tid at Benene ere mindre stærke, og Appetiten er mindre god.

D. Tinct. rhei vinosa c. Liqv. anodyno.

$^{29}/_{6}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Ingen Virkning efter Inoculationerne af 26de paa venstre Arm med den ældre Materie, derimod smaa Pustler paa begge Arme, og noget i det Dybe gaaende Saar efter Materien fra *O. Bakke*, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{30}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne af 27de paa Armene ingen Virkning.

$^{1}/_{7}$ 54. Meget smaa Pustler efter Inoculationerne af 28de paa høire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{2}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; smaa Pustler efter Inoculationerne paa Armene af 29de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{4}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler efter Inoculat. paa høire Arm af 1ste.

$^{6}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm; et Par meget smaa Pustler paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Hun føler sig nu kraftigere i Benene, men klager over at Læggene ere noget opsvulmede om Aftenen. Menstruationen har fremdeles ikke viist sig.

D. Hirudines Nro VIII ad Genitalia.

$^{8}/_{7}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm kun en liden Pustel, indeholdende aldeles klart Fluidum, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{11}/_{7}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm. Saarfladerne i Panden ere tilhelede, kun Randene vise sig endnu

af en rødlig-bruun Farve, men have i den senere Tid ikke serpiginøst udvidet sig. Almeenbefindendet er godt; som oftere bemærket ere Kræfterne under hendes Ophold i Hospitalet tiltagne. Appetiten, der i nogen Tid var mindre god, er igjen tiltagen. Hun klager ikke over andet end Svulst i de nedre Extremiteter om Aftenen.

Udskrives.

Madame — er først inoculeret fra *A. Berg*, 2det Led, Materien var altsaa 16de Led fra sit Udspring hos *G. Larsen* (see p. 50). Denne Materie vedligeholdt sig i 18 Led, og hos *A. Berg* i 17 Led. Virkningen efter de første Inoculationer var svag, Pustlerne vare smaa, først i 6te Led bleve Pustlerne større og Areola fik en mere intens Rødhed; i 7de Led bleve Pustlerne endnu større, men allerede i 10de Led bleve de igjen smaa, dog aftoge de ikke stadigt, da de igjen i 12te Led bleve meget store, og ligeledes i 17de Led.

Den 11te Dag efter Syphilisationens Begyndelse inoculeredes fra A—2, *Johan Krum*, til begge Laar, hvor Udviklingen ligesom paa Armene var svagere i de første Led, først i 4de Led bleve Pustlerne større, og ved 8de Led er det bemærket, at alle Inoculationssaar paa Laarene ere store og dybe, i Modsætning til de paa Armene, der næsten alle ere tilhelede. I 10de Led begyndte Pustlerne paa Laarene at blive mindre, og i 15de Led begyndte enkelte Pustler at abortere, dog holdt Materien sig i 32 Led, idet Pustlerne vedvarende vare smaa. Da hun 3 Maaneder senere blev inoculeret med Materie fra samme Udspring, der havde passeret U—3 i 17 Led, slog den kun an i 2 Led.

Da Materien fra *A. Berg* fremkaldte aborterende Pustler paa venstre Arm, inoculeredes til denne Arm fra 8de Led paa venstre Laar. Den aborterede allerede i 6te Led, hvorfor ny Inoculation foretoges fra 1ste Led paa Armene efter samme Materie, og denne holdt sig nu igjen i 5 Led, men Virkningen af denne Materie paa Armene var aldrig stærk, Pustlerne vare bestandig meget smaa.

Den 18de December, altsaa 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse, indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, der var inoculeret fra Madame —, 10de Led paa Laarene. Materien havde hos *O. Berntzen* gaaet gjennem 6 Led, og da den nu igjen bragtes tilbage, slog den kun an i 1 Led. 9 Dage senere blev hun inoculeret fra U—8, *Olava Balzersdatter*, der kort forud var inoculeret fra *O. Berntzen*, det var altsaa igjen den Materie, der var kommen fra Madame — selv, denne slog dog an i 8 Led. Dog vare Pustlerne den hele Tid smaa. Hun blev endnu engang inoculeret med den samme Materie, der var overført til *E. Martinsdatter*,

hos hvem den havde fremkaldt store Pustler og Saar, den slog an i 5 Led, og det er bemærket, at Pustlerne i 3die Led vare store.

Da hun var syphiliseret i henved 4 Maaneder, blev hun inoculeret fra Pustlerne af 4de Led hos *Oleana Amundsdatter*, der havde sin Materie fra U—1, 57de Led. Hos *O. Amundsdatter* fremkaldte denne hos U—1 aborterende Materie store Saar. Hos Madame — vare Pustlerne i 1ste Led smaa, i 2det og flere af de følgende Led derimod vare de store og omgivne af instens Areola; i 13de Led bleve Pustlerne smaa og vedbleve nu at gjøre liden Virkning indtil Rækken fra 25de til 30te Led, da det er bemærket, at flere Saar vare store, smertelige og holdt sig længe aabne; i 45de Led aborterede Pustlerne. Denne Materie vedligeholdt sig altsaa her meget længer, uagtet denne Patient i saa lang Tid var syphiliseret. Hos *O. Amundsdatter*, der, idet hun toges under Behandling blev inoculeret med denne Materie, holdt den sig ikke længer end i 32 Led.

Det kunde antages muligt, at enhver Materie paa denne Tid vilde have kunnet holde sig ligesaalænge, men at dette ei forholder sig saa, kan sees deraf, at Materie, overført fra *C. Christiansen* og stammende fra *O. Berntzen*, blev inoculeret den 6te Marts, men denne holdt sig kun i 13 Led, idet den i de 4 første Led frembragte store Pustler. Men paa den anden Side fremgaaer af denne Inoculationsrække endnu et andet Forhold. Der blev hos flere Syge inoculeret fra *C. Christiansen*, men ikke hos nogen af dem holdt Materien sig saa længe som hos denne Patient. Det er ei alene Materiens Styrke, hvorpaa det kommer an, heller ikke alene denne i Forbindelse med Syphilisationens Grad, det er ogsaa Individualiteten.

Syv Maaneder efterat Syphilisationen var paabegyndt blev hun inoculeret fra *M. R. Christiansdatter*, denne Materie, som man maatte antage meget svag, og som ogsaa viste sig som saadan, f. Ex. hos *O. Amundsdatter*, slog an hos denne Syge i 8 Led, og i endnu flere Led hos *G. Syversdatter*. Endnu fra tvende Andre slog Materien paa dette sildige Stadium af Syphilisationen ret godt an, nemlig fra *O. Andreasen* og fra *O. Bakke*. Fra den Forstnævnte slog Materien an i 7 Led, medens den samme Materie hos flere Syge, navnlig *A. Hansen*, *M. R. Christiansdatter* og *O. Amundsdatter* enten aldeles ikke vilde slaae an, eller den fremkaldte kun en enkelt liden Pustel, men ogsaa for denne Materie saaes en enkelt af de andre Syphiliserede at have havt Modtagelighed. — Materien fra *O. Bakke* har slaaet an i 7 Led, altsaa ogsaa i flere Led end hos nogen af de Øvrige, til hvem den er inoculeret.

Det sees heraf, at denne Syge har været i en ualmindelig høi Grad modtagelig for næsten enhver syphilitisk Materie. Det er vel ogsaa derfor, at Immuniteten først sildig er indtraadt, og at det for at fremkalde denne har været nødvendigt at anbringe en saa stor Mængde Inoculationer, hun

har nemlig i det Hele faaet 985, hvoraf 129 ei have slaaet an, og hun har saaledes havt 856 Chankre.

Virkningen paa de syphilitiske Phænomener har været meget langsom. Et Par Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, udbrød der endog nye Pustler i Panden. En bestemtere og mere iøinefaldende Virkning havde Behandlingen paa hendes Almeenbefindende; thi omtrent til den nysnævnte Tid formaaede hun at sidde længe oppe ad Gangen, og følte sig friskere og lettere i Legemet end i lang Tid. Først 4 Maaneder efterat hun var tagen i Behandling begyndte Exanthemet i Panden at aftage, i den røde Flade viste sig flere Pletter af normal Hudfarve. Dog var denne Bedring endnu ikke aldeles uafbrudt, en Maaned senere viste der sig nyt Udbrud af Pustler, især i Peripherien af den tidligere existerende Saarflade. Disse tilhelede dog igjen efterhaanden, og Randene tabte efterhaanden meget af den intense røde Farve, som de tidligere havde havt, dog var der endnu, da hun efter 8 Maaneder og 18 Dages Behandling igjen udskreves af Hospitalet, en bruunlig-rød Farve i de buede Rande. Almeenbefindendet var godt, Appetiten var god, hun kunde gaae ret godt og hun var bleven fyldigere. — Arrene efter de artificielle Saar vare ikke store. Ogsaa hos denne havde Areola om de artificielle Chankre hyppig en stærk brunlig-rød Farve.

Under den alvorlige Cholerine, hvoraf hun i Begyndelsen af Behandlingen led, syntes Udviklingen af Chankrene at standse.

Tyvende Observation.

Constitutionel Syphilis, flere Mercurialcure, Iodkali, Helbredelse. — Recidiv, Iodkali i meget store Doser og vedholdende benyttet, Aurum muriaticum natronatum, Priessnitzke Bade; hendes Tilstand forværres bestandig, Syphilisation, Helbredelse.

Pigen *Gunild Marie Syversdatter*, 30 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 8de October 1852. Den nederste Deel af Næsen, fra Randen af Næsebenene, er betydelig opsvulmet og bedækket med en utallig Mængde smaa runde Cruster, som umiddelbart støde til hverandre, saaledes at intet Punkt af Huden er frit. Paa de enkelte Punkter, hvor Crusterne ere faldne af, sees den underliggende Hud meget rød. I Omfanget af denne crustose Flade sees Huden temmelig jevnt opsvulmet, tilligemed nogle isolerede Tuberkler, der rage op over Hudfladen, ere af en Orts Størrelse, og bedækkede med hvide Skjæl. Paa Overgangen fra høire Næsevinge til Kindet sees et cirkelrundt Saar, af omtrent en Solvorts Størrelse, med skarpt afskaarne Rande, med fordybet, ujevn Bund og skidenfarvet, guulgrønt Secret; den omgivende Hud i $1/2$ Tommes Udstræk-

ning er kobberrød, fortykket, lidt knudet og bedækket med Cruster, der deels have en rund, deels en uregelmæssig Form.

Den Deel af Næsens Sliimhinde, der ligger Næseaabningerne nærmest, er deels excorieret, deels belagt med et guulgrønt Secret, den øvrige Deel af Sliimhinden er livlig rød, opsvulmet, og afsondrer en ganske tynd, vandagtig Mucus.

Paa begge Forarme og paa venstre Læg er der en Mængde store, runde, dybe Saar med afskaarne Rande og rigeligt Secret.

Hun er behandlet her i Hospitalet fra 13de Juni 1851 til 15de Juli 1852. De Tilfælde, der dengang forekom hos hende vare: store, ulcererede Tubercula mucosa, et papulo-tuberculøst Exanthem udbredt over det hele Legeme, og Halsaffection i Forbindelse med en anæmisk Tilstand. — Hun blev behandlet med Sublimat, Iodkali, Inunctiones ungventi protochloreti mercurii, og Liqvor Bellosti.

$^{17}/_{10}$ 52. D. Solutio Kali hydroiodici (ʒii—℥viij), en Spiseskee 3 Gange daglig.

$^{26}/_{10}$ 52. Flere af de store, runde Saar paa Armene ere allerede tilhelede.

$^{6}/_{11}$ 52. Saaret paa Næsen næsten tilhelet, og Svulsten i Aftagende, derimod viser sig i Omkredsen af den tidligere Svulst et papulo-tuberculøst Exanthem.

$^{10}/_{11}$ 52. Tilstanden uforandret, tager Mixturen 4 Gange daglig.

$^{13}/_{11}$ 52. Hun tager Mixturen hver 3die Time.

$^{15}/_{12}$ 52. Tuberklerne om Næsen begynde at svinde.

$^{17}/_{12}$ 52. Hun tager Mixturen hver 2den Time.

$^{13}/_{1}$ 53. Hun tager 2 Spiseskeer hver 3die Time af Mixturen.

$^{16}/_{3}$ 53. Tilstanden i den senere Tid uforandret, der er hist og her papulo-tuberculøse Elevationer, tildeels bedækkede med Skjæl, dog i ringere Grad end da hun begyndte med Anvendelsen af Iodkaliet.

Hun tager fra nu af kun 1 Spiseske hver 3die Time af Mixturen.

$^{21}/_{3}$ 53. Da Tilstanden er aldeles uforandret gaaer hun tilbage til 1 Spiseskee 3 Gange daglig.

$^{2}/_{4}$ 53. Der viser sig endnu paa Overlæben, Næsen og i Panden et papuløst Exanthem.

Seponat Kali hydroiodicum.

D. Aurum muriaticum natronatum.

$^{25}/_{4}$ 53. Tandkjødet er opsvulmet, hun ophører med Pillerne.

$^{17}/_{5}$ 53. Exanthemet uforandret, begynder igjen med Aurum muriaticum natronatum.

$^{30}/_{5}$ 53. Det tidligere existerende Exanthem saavel paa Armene som paa Benene er i den sidste Tid brudt ud i sin fulde Styrke.

$^{10}/_{6}$ 53. Saarene paa Extremiteterne, især paa de nedre tiltage i Størrelse.

D. Priessnizke Bade.

$^{10}/_{8}$ 53. Hun klager over Smerter i høire Been, hvorfor hun ophører med Vandkuren.

De store Saar paa høire Læg og Arm ere under Anvendelsen af Hydrotherapien tilhelede, men der findes dog endnu paa disse Steder en Mængde større og mindre Tuberkler, paa Spidsen bedækkede med Cruster.

Tuberkeludviklingen er dog stærkest i Ansigtet, hvor Næsen, Kinderne og Overlæben i høi Grad ere indtagne deraf. Disse samme Partier ere tillige hypertrophiske, og paa Alæ nasi er der udviklet phagedæniske Saar, hvorved en Deel af Substantsen allerede er tabt.

2 Inoculationer til hver Arm fra U—1, *F. Jakobsdatter*, første Saar paa venstre Laar.

$^{11}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer have paa begge Arme fremkaldt Pustler med Areola.

$^{15}/_{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, og 2 Inoculationer til hvert Laar fra U—1.

$^{20}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{22}/_{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene ere ikke af meget over 1‴ i Diameter, men de gaae i Dybden og have skarpt afskaarne Rande; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{24}/_{8}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene store Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Sidste Inoculationer paa Laarene have ikke slaaet an, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første Inoculationer sammesteds.

$^{26}/_{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{28}/_{8}$ 53. De den 24de paa Armene satte Inoculationer have ikke fremkaldt nogen betydelig Virkning; 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne paa Laarene fra den 24de.

$^{29}/_{8}$ 53. Inoculationerne paa Armene fra 24de have nu fremkaldt større Pustler. Inoculationerne paa Laarene fra 26de have nu ligeledes fremkaldt Pustler. Efter Inoculationerne fra igaar endnu liden Virkning.

$^{30}/_{8}$ 53. Endnu liden Virkning efter de den 28de paa Armene satte Inoculationer. — 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{31}/_{8}$ 53. Saavel Tuberklerne som Saarene i Ansigtet synes at aftage.

$^{2}/_{9}$ og $^{6}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{9}$ 53. Efter de sidste Inoculationer store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{11}/_{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{13}/_{9}$ 53. Pustlerne blive hos denne Patient staaende meget længe, 6 Dage og længer, og opnaae en Størrelse af 4—5‴ i Diameter. Efter de sidste Inoculationer Udvikling af store Pustler.

$^{14}/_{9}$ og $^{17}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{18}/_{9}$ 53. Tuberklerne i Ansigtet synes at aftage mere og mere i Størrelse. Hun klager over Smerter efter Inoculationerne paa Laarene, der er Mangel paa Søvn og Appetit.

$^{20}/_{9}$ 53. Efter sidste Inoculationer meget smaa Pustler paa venstre Laar, store Pustler paa høire, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Saaret paa høire Ala nasi er nu tilhelet.

$^{22}/_{9}$ 53. Endnu liden Virkning efter de sidste Inoculationer. Atter 3 Inoculationer til hvert Laar fra de samme som de, hvorfra de sidste Inoculationer toges.

$^{21}/_{9}$ 53, Saarene paa den høire Læg ere tiltagne i Størrelse. Flere af de enkelte Saar ere løbne sammen.

$^{25}/_{9}$ og $^{28}/_{9}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{29}/_{9}$ 53. Saaret paa venstre Ala nasi er nu fuldkommen tilhelet.

$^{1}/_{10}$, $^{4}/_{10}$ og $^{7}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{10}/_{10}$ 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer 1 Pustel paa høire go 2 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_{10}$ 53. Saarene paa Læggene udfyldes mere og mere og ere rene.

$^{16}/_{19}$, $^{19}/_{10}$, $^{22}/_{10}$, $^{26}/_{10}$ og $^{29}/_{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{1}/_{11}$ 53. Pustlerne efter Inoculationerne paa Laarene aftage i Størrelse, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{11}$ 53. Saarene paa høire Arm aftage bestandig mere og mere.

$^{4}/_{11}$, $^{7}/_{11}$ og $^{10}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{13}/_{11}$ 53. Saarene paa høire Læg ere næsten aldeles udfyldte. Pustlerne efter sidste Inoculationer mindre, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

$^{16}/_{11}$, $^{19}/_{11}$, $^{22}/_{11}$, $^{25}/_{11}$, $^{28}/_{11}$, $^{4}/_{12}$, $^{7}/_{12}$, $^{10}/_{12}$ og $^{13}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{1}/_{12}$ 53. Store og fyldte Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{16}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa venstre Laar, 2 meget smaa Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inocul. til hvert Laar.

$^{19}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer 1 større og 2 mindre Pustler paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{22}/_{12}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{25}/_{12}$ 43. Efter sidste Inoculationer 2 Pustler paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{28}/_{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler paa venstre, store paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{31}/_{12}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{3}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler især paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{1}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar.

$^{9}/_{1}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{12}/_{1}$ og $^{15}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Pustler paa venstre Laar ere næsten lige saa store som i den første Tid af Syphilisationen, men ikke omgivne af nogen stærk Areola.

$^{18}/_{1}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{21}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer er der 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{24}/_{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{27}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer kun en større Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{30}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer 2 vel udviklede Pustler paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{2}/_{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{5}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{8}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer store og vel udviklede Pustler paa venstre Laar, mindre, men vel udviklede Pustler paa høire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{11}/_{2}$ og $^{14}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{17}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer mindre Pustler paa høire, større paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{20}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar større, paa venstre Laar lidet udviklede Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{24}/_{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{27}/_{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{3}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{9}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer charakteristiske Pustler paa begge Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{12}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{15}/_{3}$, $^{18}/_{3}$ og $^{22}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der er i den sidste Tid fremkommet 3 smaa Saar paa den nederste Deel af høire Læg, som udvide sig lidt efter lidt.

$^{25}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra *M. Pedersen* (første Inoculationer paa høire Laar).

$^{29}/_{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar 3 store Pustler. herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{1}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene nogenlunde vel udviklede Pustler med svag Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

$^{5}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inocul. til hvert Laar.

$^{9}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene er der især paa venstre Laar store charakteristiske Pustler.

$^{11}/_{4}$ 54. Efterat de nederste Saar paa høire Læg i den sidste Tid

havde udvidet sig mere og mere, og vare begyndte at flyde sammen, er der i de sidste Dage ikke alene indtraadt en Standsning, men endog en begyndende Cicatrisation. Maaskee dette kan sættes i Forbindelse med, at der i den sidste Tid er indbragt ny Materie paa Armene.

$^{12}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer næsten ingen Virkning paa høire Arm, paa venstre Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; til hvert Laar 3 Inoculationer fra de sidste sammesteds.

$^{15}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{18}/_{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

$^{21}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene have enkelte Pustler endnu et charakteristisk Udseende, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{23}/_{4}$ 54. Hun klager over Diarrhoe, der skal have varet i 14 Dage.

$^{24}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer til Armene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{28}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, omgivne af svag Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{29}/_{4}$ 54. Saavel de ældre Saar som ogsaa de, som i den senere Tid have udviklet sig paa høire Læg, begynde at cicatricere.

$^{1}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning efter de sidste Inoc.; 3 Inocul. til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

$^{4}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{7}/_{5}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene, 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste sammesteds; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{10}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene kun 1 større Pustel paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler paa venstre, store paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

$^{16}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa høire Arm 3 tydelige Pustler, paa venstre 3 mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{19}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{22}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—2, *M. R. Christiansdatter.*

24/5 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra U--2, Inoc. fra den 20de.

25/5 54. Efter sidste Inoculationer til Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

27/5 54. 3 Inoculat, til hver Arm fra de sidste sammesteds.

28/5 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

30/5 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

31/5 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

2/6 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

3/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en vel udviklet Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

5/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene en liden Pustel paa venstre, 3 store Pustler paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculat. til venstre Laar fra *O. Andreasen*, Nr. 848.

6/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 3die sammesteds. En af Inoculationerne paa hvert Laar blev sat i et ældre Inoculationssaar, og har der slaaet an som paa de andre Steder.

8/6 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter Inoculationerne den 5te paa venstre Laar fra *O. Andreasen* 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

9/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 6te sammesteds. Et af Saarene paa hoire Læg er i flere Dage bestroget med syphilitisk Materie, uden at det har havt nogen Virkning.

11/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Laar fra den 8de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

12/6 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inocul. af 9de.

14/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 11te ingen Virkning; 3 Inoculationer til samme Laar fra de af 8de sammesteds.

15/6 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de af 12te sammesteds.

16/6 54. Saarene paa hoire Læg, som i den sidste Tid ere penslede med Argentum nitricum, begynde at trække sig sammen, hvorimod de, der ere bestrogne med syphilitisk Materie, ere uforandrede. 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne Nr. 4 paa Laarene hos *O. Andreasen.*

17/6 54. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 14de 2 Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Bakke.*

18/6 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 15de ingen Virkning paa hoire, 3 store Pustler paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Saarene paa hoire Læg tilhele synlig Dag for Dag. Alle de sidste Inoculationer paa Laarene udvide sig og smerte hende meget, hvorfor der applicecres Cataplasma emolliens.

19/6 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 16de ingen Virkning paa hoire, 2 Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

20/6 54. 5 Inoculationer til venstre Laar og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de af 17de sammesteds.

$^{21}/_{6}$ 54. Store charakteristiske Pustler, omgivne af Areola, efter Inoculationerne af 18de paa Laarene, herfra 5 Inocul. til hvert Laar.

$^{22}/_{6}$ 54. 1 Pustel paa venstre, 2 paa høire Arm efter Inoculationerne af 19de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{23}/_{6}$ 54. 5 Inoculationer til venstre Arm og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de af 20de sammesteds.

$^{24}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 21de, 1 Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$^{25}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 22de 4 Pustler paa hver Arm, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{26}/_{6}$ 54. Der viser sig meget smaa Pustler efter Inoculationerne paa venstre Arm af 23de, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Store Pustler og i Dybden gaaende smaa Saar efter sidste Inoculationer paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer sammesteds.

$^{27}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 24de 2 Pustler paa høire, 5 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$^{28}/_{6}$ 54. 5 Inoculationer til hver Arm fra de af 25de sammesteds, der have fremkaldt smaa i det Dybe gaaende Saar.

$^{29}/_{6}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 26de paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 5 Inoculationer til venstre Laar fra de af 26de sammesteds.

$^{30}/_{6}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 27de paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$^{1}/_{7}$ 54. Smaa Pustler paa Armene efter Inoculationerne af 28de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{2}/_{7}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 29de paa venstre Laar og venstre Arm, herfra 5 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

$^{3}/_{7}$ 54. Vel udviklede Pustler efter Inoculationerne af 30te paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$^{4}/_{7}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 1ste paa Armene, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{5}/_{7}$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 2den paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Laar 2 vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar.

$^{6}/_{7}$ 54. 5 Inocul. til hvert Laar fra Inoc. af 3die sammesteds.

$^{7}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 4de et Par meget smaa Pustler paa høire, et Par større paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{8}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 5te paa venstre Arm 3 ret vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de den 5te der anbragte.

$^{9}/_{7}$ 54. 5 Inocul. til hvert Laar fra de den 6te der anbragte. Saarene paa den høire Læg ere nu aldeles tilhelede.

$^{10}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 7de paa høire Arm 2 smaa Pustler, paa venstre Arm 2 vel udviklede og 3 mindre Pustler, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$^{11}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 8de paa venstre Arm ret vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm, paa venstre Laar store Pustler, herfra 5 Inoculationer til høire Laar.

$^{12}/_{7}$ 54. Smaa Pustler paa Laarene efter Inoculationerne af 9de, herfra 8 Inoculationer til hvert Laar.

$^{13}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler paa begge Arme efter Inoculationerne af 10de; 5 Inocalationer til hver Arm fra Inoculationerne af 9de paa Laarene, Materien er kommen fra *M. R. Christiansdatter.*

$^{14}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 11te aborterende Pustler; paa hoire Laar smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. Efter alle i senere Tid især paa venstre Laar foretagne Inoculationer sees kredsrunde, i det Dybe gaaende Saar af 2—2$^1/_2$''' Diameter, omgivne af en temmelig stærk Areola.

$^{15}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 12te meget smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$^{16}/_{7}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa hoire Arm, 4 vel udviklede Pustler paa venstre Arm, herfra 8 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa høire Laar af 14de temmelig store Pustler, herfra 10 Inoculat. til samme Laar.

$^{18}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 15de paa høire Laar 4 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa hoire Laar af 15de 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. Efter Inoculationerne paa Armene af 16de, kun paa venstre Arm Udvikling af Pustler, herfra 5 Inoculation. til hver Arm.

$^{20}/_{7}$ 54. 10 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter Inoculationerne paa hoire Laar fra *O. Andreasen* ingen Virkning; fra de af 18de fra *M. R. Christiansdatter* 8 Inocul. til hvert Laar.

$^{22}/_{7}$ 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer saavel paa Armene som Laarene, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

$^{24}/_{7}$ 54. Efter sidste Inoculationer 5 meget smaa Pustler paa hvert Laar og paa hver Arm, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

$^{26}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer. Der er endnu nogle af de artificielle Saar paa Laarene, som ei ere fuldkommen tilhelede, hun vil derfor endnu forblive omtrent en Uge i Hospitalet.

Gunild Marie Syversdatter er som det vil sees af Journalen først tagen under Behandling med Syphilisation efterat de forskjelligste andre Antisyphilitica vare bragte i Anvendelse, hvorved hun bestandig blev værre og værre. Hendes Ansigt havde den største Lighed med dens, der er i hoi Grad angreben af en Elephantiasis tuberculosa. Hun havde for dem, der laa paa samme Sygestue yttret sit Ønske om at blive syphiliseret, og har derfor ogsaa under den usædvanlig lange Behandling viist den største Taalmodighed.

Syphilisationen blev paabegyndt den 10de August 1853, med Materie fra U—1, *F. Jacobsdatter*, 1ste Led fra *G. Larsen.* De første Inoculationer paa Armene fremkaldte liden Virkning, først i 3die Led

bleve Pustlerne store. Pustlerne efter 2den Inoculation paa Laarene aborterede, først for Pustlerne i 6te Led er det bemærket, at de vare store, og fra nu af bleve de gjennem nogle faa Led meget store, 4—5‴ i Diameter, og de bleve staaende meget længe, uden at briste. Hos denne Syge viste der sig ingen jevn Aftagen af Pustlerne, tvertimod vare de efterat de gjennem mange Led havde været smaa, atter i 32te Led og i 47de Led store og fyldte. Fra 37te Led begyndte af og til enkelte Pustler at abortere, men Materien vedligeholdt sig dog gjennem 83 Led, om den end i den sidste Tid viste en meget svag Virkning.

Hun var nu syphiliseret 7½ Maaned alene med denne ene Slags Materie, som altsaa havde viist sig endnu mere constant hos denne Syge end hos nogen af de øvrige til hvem den var bleven inoculeret. Da den ei længer slog an blev hun inoculeret fra *M. Pedersen* 18de Led, Materien stammede fra *G. Larsen* og havde passeret U—1, den var 69 Led fra dens Udspring, den vedligeholdt sig i 16 Led uden at fremkalde nogen stærk Virkning.

Den næste Materie, som inoculeredes var fra *M. R. Christiansdatter*, den var kommen fra *A. Hansen* og stammede fra *Mikael Syvertsen*, det var altsaa en Materie, der havde et andet Udspring, end den hvormed hun bestandig hidtil var inoculeret. Den vedligeholdt sig gjennem 23 Led, og saavel efter denne, som efter den, der paa venstre Laar var inoculeret hende fra *O. Andreasen*, og som vedligeholdt sig i 14 Led, udviklede der sig i mange Led store og charakteristiske Saar, der længe holdt sig aabne. Det var tydeligt, at hun ved den Materie, der stammede fra *G. Larsen* var lidet paavirket, uagtet den langvarige Tid hvori denne Materie var inoculeret.

Hun er i den sidste Maaned inoculeret fra *O. Bakke*, denne Materie har slaaet an i 8 Led, uagtet den hos de fleste for hvem den er benyttet, har viist ringe Virkning.

Hun har faaet 1224 Inoculationer, hvoraf 226 ei have slaaet an, hun har altsaa havt 998 Chankre. Saaledes er hun den, der har været meest modtagelig for den syphilitiske Materie; det maa dog erindres, naar man vil bedømme den lange Tid og det store Antal Chankre, at hun gjennem 7 Maaneder er inoculeret kun med en Slags Materie, og at der hver 3die Dag kun er sat 6 Inoculationer, fordi jeg i et Tilfælde som dette, hvor det næsten lod til, at en Materie vilde vedblive at virke i det Uendelige, ansaa det af Vigtighed, med Sikkerhed at faa dette Spørgsmaal løst. Den 2den Materie, hvormed Behandlingen blev fortsat stammede fra samme Hovedkilde, og virkede derfor ikke heller meget.

Allerede 3 Uger efterat Syphilisationen var begyndt, aftoge saavel Tuberklerne som Saarene i Ansigtet, og denne Bedring vedblev i de

nærmest, paafølgende Uger, saaledes at Saarene paa Alæ nasi vare tilhelede 7 Uger efterat Inoculationerne vare begyndte. Saarene paa høire Læg tiltoge til samme Tid som Tuberklerne aftoge, men efter et Par Maaneders Forløb bleve de ligesom Saarene paa Armene mindre, og fyldtes med Papillulæ carneæ. De sidstnævnte Saar tilhelede snart ganske, medens de paa høire Læg endnu forbleve aabne, og der udviklede sig endnu flere, saalænge som hun kun blev inoculeret med den fra først af paa Laarene indbragte Materie. Da denne ikke længer slog an, men ny Materie var inoculeret, og denne var gaaen gjennem nogle Led, begyndte Saarene paa Læggen at cicatricere, dog bleve de igjen efter nogen Tid staaende uforandrede, hvorfor jeg bestrøg enkelte af dem med syphilitisk Pus, der ikke syntes at have nogensomhelst Indflydelse paa dem, hvorimod de, der vare penslede med Argentum nitricum, syntes bedre at cicatricere. Til samme Tid var ogsaa syphilitisk Materie fra forskjellige Syge inoculeret paa Laarene, hvorved der var fremkaldt store Saar. Under den fortsatte Syphilisation ere Saarene paa Læggene fuldkommen tilhelede.

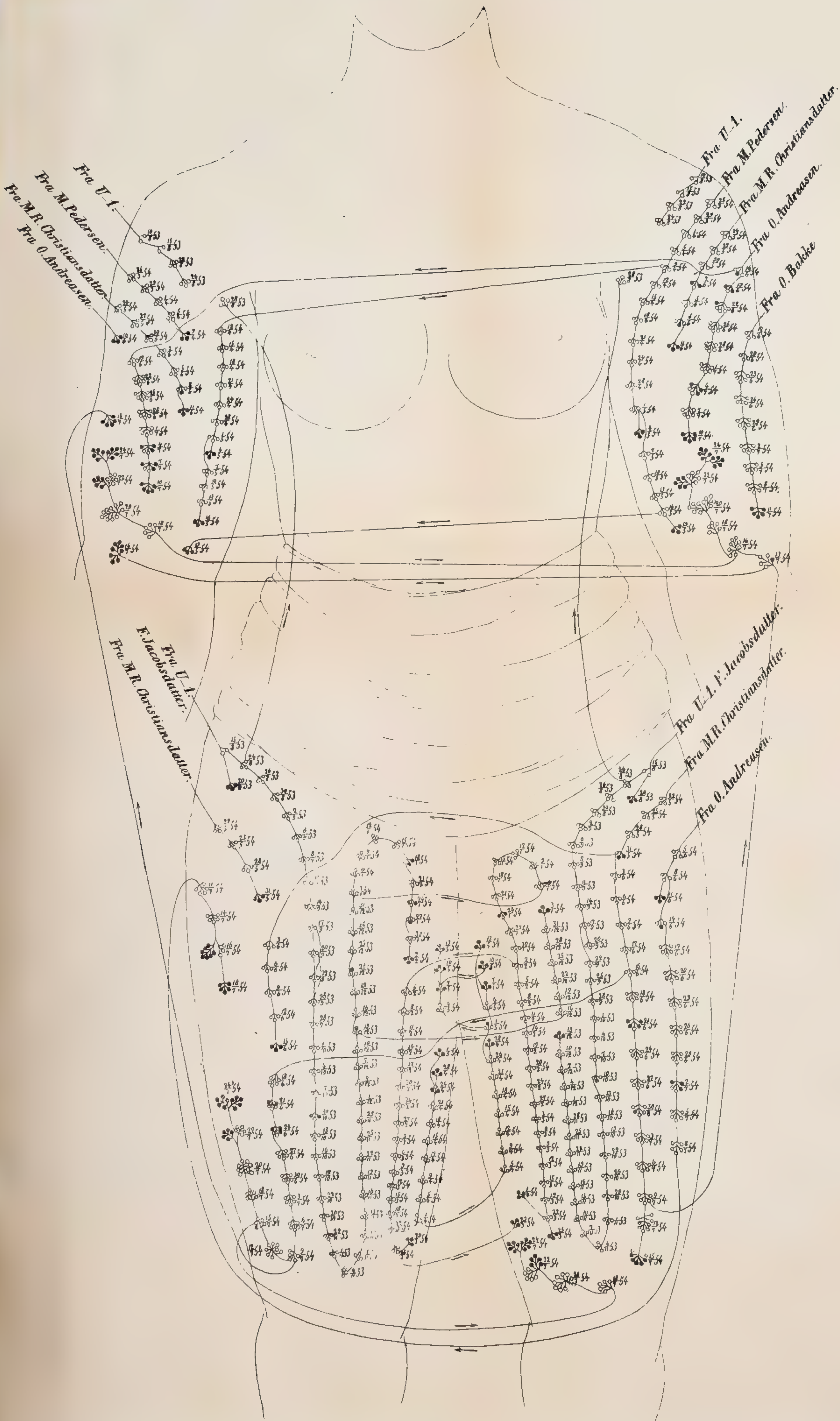
Hendes Almeenbefindende er under Syphilisationen stadig forbedret, hun befinder sig nu særdeles vel og er overmaade vel tilfreds med den anvendte Behandling.

Enogtyvende Observation.

Pustuløs, serpiginøs Syphilide behandlet med Sublimat, Inunctiones ungventi neapolitani, Kali hydroiodicum; Helbredelse. Recidiv, Syphilisation, betydelig Bedring, men da denne ei gaar stadig fremad gives forinden Immuniteten er indtraadt Kali hydroiodicum, hvorefter de sidste Rester af Exanthemet hurtig forsvinde.

Anders Hansen, 29 Aar gammel, indkom den 9de November 1853 i Hospitalet. Paa høire Skinnebeen findes paa den nederste Deel henimod Fodledet et Saar af flere Tommers Længde, og som indtager tre Fjerdedele af Benets Omfang. Saarets Bund er ujevn, af en skiden, guulgraa Farve, og for en Deel bedækket med gule, tynde Cruster. Omkredsen dannes af sammenløbende Cirkelbuer. Randene ere skarpt afskaarne, serpiginøse. I Omkredsen af det store Saar sees enkelte rundagtige Ulcerationer, efter Beskrivelsen opstaaede efter Pustler der ere brustne. Den omliggende Hud er blaa-rød. Paa det andet Been, ligesom paa høire Albue og Overarm sees Spor af lignende Ulcerationer, for hvilke han har været behandlet her paa Hospitalet fra 26de Februar d. A. til 11te Juli med Cura Dzondi, Inunctiones mercuriales og Kali hydroiodicum. Omtrent 2 Maaneder efterat han var udskreven helbredet begyndte Saarene at bryde ud paa høire Been.

Han vil ikke vide af at have havt nogen primær Affection, men ved nøiagtig Examination fremkommer han med den Forklaring, at han

Gunild Marie Syversdatter.

for henved 6 Aar siden, efterat have været i Skaane, bemærkede noget ved Anus, der efter hans Beskrivelse skal have bestaaet i Ujevnheder, hvorfra der var en Secretion; altsaa formodentlig Tubercula mucosa.

$^{12}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar med Pus fra *Martin Ellefsen*, der havde en Chanker, som var erhvervet i Amsterdam.

$^{15}/_{11}$, $^{18}/_{11}$, $^{21}/_{11}$, $^{24}/_{11}$ og $^{27}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{30}/_{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Saaret paa høire Tibia er reduceret til omtrent en Trediedeel af sin oprindelige Størrelse.

$^{3}/_{12}$ 53. Der har stadig udviklet sig gode Pustler efter de foregaaende Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm med dilueret Pus. 1 liden Draabe Pus fra de sidste Inoculationer paa hans venstre Laar er fortyndet med 10 store Draaber Vand. 3 Inoculationer til høire Arm fra A—3, *Jacob Olsen.*

$^{6}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm 2 smaa Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa høire Arm 3 ikke meget store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{9}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoeulationer paa høire Arm 3 i det Dybe gaaende Saar, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{12}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{15}/_{12}$ 53. Vel udviklede Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene har der allerede udviklet sig dybe Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$^{18}/_{12}$, $^{21}/_{12}$ og $^{24}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{27}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsidste sammesteds.

$^{30}/_{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Deels i den gamle Saarflade paa høire Læg, deels høiere opad Læggen udvikler der sig smaa Pustler, hvorefter der danner sig Cruster, efter hvis Afløsning der findes smaa i det Dybe gaaende Saar.

$^{2}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm 2 smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 brustne, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{5}/_{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, især paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter

sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

8/1 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

11/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

14/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

15/1 53. Allerede i nogen Tid er en mistænkelig Halitus fra Munden observeret, som nu tydelig erkjendes at være mercuriel, Tungen er glat, og der er Salivation tilstede. Efter hans Sigende skal han lige fra sit første Ophold her i Hospitalet have saliveret.

18/1 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

21/1 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

24/1, 27/1, 30/1 og 2/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

Lector Strecker har havt den Godhed at undersøge hans Saliva, uden deri at finde Spor af Mercur.

5/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa høire, og 3 store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

8/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler paa venstre, større paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

11/2 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

14/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

17/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa høire Arm vel udviklede Pustler, og i Omkredsen erysipelatøs Rødhed saalangt Glasset rækker, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

20/2 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

22/2 54. Ulcerationerne paa den nederste Deel af høire Crus ere for største Delen tilhelede, der findes kun hist og her, fornemlig i Peripherien af den tidligere større Saarflade, afrundede Steder af en Sølv-

toskillings Størrelse, hvor Tilhelingen ikke er fuldstændig. Fra den midterste Deel af disse mindre Saarflader er der opskudt Papiller, som ere overhudede, medens Randene fremdeles ere dybe og ulcererede.

23/2, 26/2, 1/3, 4/3, 7/3, 10/3, 13/3, 16/3, 19/3 og 22/3 54. 3 Inoculatiioner til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne saavel paa Laarene som paa Armene have efter alle disse Inoculationer i Almindelighed været vel udviklede.

25/3 Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

28/3 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

31/3 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar 2 smaa Pustler, paa venstre Laar 3 større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

1/4 54. Der er fremdeles Halitus mercurialis og Tungen er glat.

2/4 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra A—4, *M. Syvertsen.*

3/4 54. Efter Inoculationerne igaar er der allerede Udvikling af smaa Pustler, omgivne af Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

5/4 54. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm mindre udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

6/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

8/4 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

9/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

11/4 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

12/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds,

14/4 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

15/4 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

17/4 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

18/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

20/4, 23/4, 26/4, 29/4 og 2/5 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

21/4 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; paa höire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *M. Syvertsen.*

$^{21}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{25}/_{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{27}/_{4}$, $^{30}/_{4}$, $^{3}/_{5}$, $^{6}/_{5}$ og $^{9}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{28}/_{4}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{1}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler paa hoire, mindre paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$^{4}/_{5}$ 54. Vel udviklede Pustler paa begge Laar efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{6}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{7}/_{5}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$^{8}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Salivationen er aftagen.

$^{11}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{12}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Han klager over Mathed.

D. Tinct. rhei vinosa gtt. LX. t. p. d.

$^{13}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{14}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{15}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{17}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; storre Pustler efter Inoculationerne paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$^{18}/_{5}$ 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne til hoire Arm; 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsidste sammesteds.

$^{20}/_{5}$ 54. Store Pustler efter de sidste Inoculationer saavel paa Laarene, som paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

$^{21}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{23}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{24}/_{5}$ 54. Meget smaa Pustler efter de sidste Inoculationer paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{26}/_{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{27}/_{5}$ 54. 3 Inoculat. til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{29}/_{5}$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{30}/_{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{1}/_{6}$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$^{3}/_{6}$ 54. 5 Inoculat. til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{4}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel, paa hoire, 5 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar; 5 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{6}/_{5}$ 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Olavus Andreasen*, Nr. 848.

$^{6}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne igaar paa venstre Laar kun ubetydelig Rodhed.

$^{7}/_{6}$ 54. 5 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm kun 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{8}/_{6}$ 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds. Ingen Virkning efter Inoculationerne til venstre Laar, foretagne den 5te fra *O. Andreasen*. 3 Inoculationer til venstre Laar fra Inoculationerne Nr. 2 hos *O. Andreasen*.

$^{10}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa hoire og 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm 5 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$^{11}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Laar den 8de ingen Virkning.

$^{13}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa venstre, 5 paa hoire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. 5 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$^{14}/_{6}$ 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{16}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa hoire, 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$^{17}/_{6}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Olai Bakke*, der har en i Frankrig erhvervet Chanker, og 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$^{18}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne igaar fra *O. Bakke* smaa Pustler omgivne af Areola.

Der er fremdeles serpiginøs Udvikling af Affectionen paa hoire Læg. De samme Hudabscesser aabne sig endnu Tid efter anden i den hele Paripheri, og enkelte fremkomme længer inde i den angrebne Flade.

Det. Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

$^{19}/_{6}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene, 3 Pustler paa hoire, 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm efter Inoculationerne af 16de kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$^{20}/_{6}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 17de vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidte sammesteds.

$^{22}/_{6}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa venstre, 4 paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer paa hvert Laar. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 19de, kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

23/6 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 20de smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationerne paa høire Arm af samme Dato større Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

25/6 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der endnu kun paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Paa venstre Arm ingen Virkning.

26/6 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkving; paa høire Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

27/6 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra en Bubo hos *H. Olsen.*

28/6 54. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 25de 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

29/6 54. Efter Inoculationerne paa høire Arm af 26de meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

30/6 54. Efter Inoculationerne af 27de paa venstre Arm ingen Virkning; paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

1/7 54. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 28de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar,

2/7 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de af 29/6 sammesteds anbragte.

3/7 54. Efter Inoculationerne af 30te paa høire Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

4/7 54. 3 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

5/7 54. 5 Inoculat. til høire Arm fra de af 2/7 sammesteds.

6/7 54. Meget smaa Pustler paa høire Arm efter Inoculationerne af 3die, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

7/7 54. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

8/7 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne paa høire Arm af 5te, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

9/7 54. Aborterende Pustler efter Inoculat. af 6te paa høire Arm.

10/7 54. Efter Inoculationerne af 7de paa venstre Laar 2 store og 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar.

11/7 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de af 8de sammesteds. Exanthemet paa høire Læg tørrer mere og mere.

13/7 53. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

14/7 54. 5 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

16/7 54. 8 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

17/7 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

18/7 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne paa venstre Laar af 16de, herfra 10 Inoculationer til samme Laar. Saarene paa høire Læg tilhelede; kun i Randene sees endnu hist og her smaa Cruster.

19/7 54. 8 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

20/7 54. 8 smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Laar, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar.

21/7 54. 6 meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm, herfra 8 Inoculationer til samme Arm.

$^{22}/_{7}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene, kun paa høire Laar 3 smaa Pustler, herfra 8 Inoculationer til hvert Laar.

$^{23}/_{7}$ 54. Efter Inoculationerne paa høire Arm af 20de næsten aborterende Pustler, herfra forsøges 10 Inoculat. til samme Arm.

$^{25}/_{7}$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa høire Arm.

$^{26}/_{7}$ 54. Saarene paa höire Læg fuldkommen tilhelede. Hans Almenbefindende er særdeles godt og han er temmelig fyldig.

Udskrives helbredet.

Anders Hansen er tagen under Behandling med Syphilisation, da der efter forskjellige Mercurialcure og andre Antisyphilitica indfandt sig Recidiv. Han er først inoculeret fra *Martin Ellefsen*, denne Materie fremkaldte strax fra Begyndelsen af store Pustler. Først i det 18de Led er det bemærket, at Pustlerne bleve smaa, dog forholdt det sig ogsaa hos denne Patient saa, at Pustlerne ikke jevnt aftoge, men lige indtil det 50de Led snart vare smaa, snart store. Materien vedligeholdt sig i 52 Led.

En Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, indbragte jeg Materie fra *Jacob Olsen*, 24de Led, den var altsaa 45 Led fra dens Udspring hos *G. Larsen.* Efter den første Inoculation vare Pustlerne ikke meget udviklede, men allerede i 2det Led vare de store og efterlode dybe Saar. I de første 50 Led var Virkningen temmelig stadig stærk, kun efter en enkelt Inoculation iblandt var der smaa Pustler, først i 54de Led aborterede enkelte Pustler og i 55de Led aborterede de alle; men ved saa atter at tage Materie fra næstsidste Led vedligeholdt Materien sig i 23 Led, eller i det Hele i 77 Led, og endog blandt disse sidste 23 Led forekom enkelte med vel udviklede Pustler.

Henimod 5 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse er han inoculeret fra *Mikael Syvertsen* paa venstre Arm og paa begge Laar. Paa Armen har Materien vedligeholdt sig i 27 Led, paa høire Laar i 20 Led og paa venstre Laar i 30 Led, idet dog Virkningen paa sidstnævnte Sted gjennem mange af de sidste Led var meget svag, og Materien flere Gange var nær ved at udslukkes.

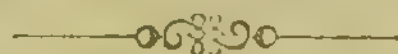
I Begyndelsen af Syphilisationen blev han paa venstre Arm inoculeret med dilueret Pus; 1 liden Draabe Pus fra 7de Led paa hans venstre Laar blev blandet med 10 store Draaber Vand. Denne Materie fremkaldte i nogle Led i det Dybe gaaende Saar, men den aborterede allerede i 8de Led, dog kom den sig igjen ved at der blev taget Materie fra næstsidste Led. Den holdt sig i det Hele i 13 Led, medens den ublandede Materie, som ovenanført holdt sig i 51 Led.

I det Hele viste denne Syge særdeles megen Modtagelighed for den syphilitiske Gift, han har i det Hele faaet 1019 Inoculationer, hvoraf 141 ei have slaaet an. Han har altsaa havt 878 Chankre.

Uagtet denne store Modtagelighed sees dog en enkelt Materie aldeles ikke at have villet slaa an hos ham, nemlig den fra *O. Andreasen*, der til to forskjellige Tider er bleven inoculeret, og den slog dog godt an hos flere af de andre Syphiliserede.

Forandringen af det syphilitiske Exanthem var i Begyndelsen saa betydelig, at man maa være i Tvivl om det var en Følge af Syphilisationen; henimod 3 Uger efterat denne var paabegyndt, var den serpiginøs-ulcererende Flade reduceret til omtrent en Trediedeel af sin oprindelige Udbredning. Noget over 2 Maaneder efterat Behandlingen var begyndt, vare kun Randene endnu ulcererende, men senere begyndte igjen den serpiginøse Udbredning med en bestandig Udvikling af smaa, men tætstaaende Pustler, der ogsaa viste sig hist og her inde i den ældre, men i længere Tid tilhelede Saarflade.

Under disse Omstændigheder, da Syphilisationen var saa vidt fremskreden, at det var at formode, at Immuniteten snart vilde indtræde, troede jeg det rigtigst, at give Iodkali, da jeg ikke ansaa den tilstedeværende Affection for udelukkende at være en Følge af Syphilis, men af denne i Forbindelse med Mercuren. Jeg indrømmer at dette er et Punkt, der først skal bevises, men dertil mangler endnu tilstrækkelige Data. Vist er det, at efterat Iodkaliet var benyttet nogle Dage, begyndte Exanthemet at tørres og den hele Flade var inden kort Tid fuldkommen tilhelet, medens Brugen af Iodkaliet ei syntes i ringeste Maade at indvirke paa de artificielle Inoculationer.

De anstillede Observationer har jeg nu meddeelt med alle deres Enkeltheder, Enhver vil selv deraf kunne uddrage Resultaterne, vil selv kunne dømme om Syphilisationen, og om den Nytte, den kan medføre for Videnskaben og for det Praktiske. Jeg tror dog, at jeg foruden de Bemærkninger, hvormed jeg har ledsaget enhver enkelt Observation, bør fremstille Hovedresultaterne af samtlige Observationer, saaledes som jeg, der gjennem et Par Aar daglig har havt denne Gjenstand for Øie, har opfattet disse. Ved denne Fremstillen skal jeg søge saameget som muligt at udelukke theoretiske Betragtninger, og alene holde mig til de Facta, jeg har havt for mig; min Sammenstilling og min Udtydning af disse Facta kan være urigtig, men er den det, da vil man ved selve Observationerne kunne imodegaae mig; thi at disse ere udførte med Nøiagtighed og at det Observerede ligesaa nøiagtigt er nedtegnet, det tør jeg antage, at Enhver, der i kortere eller længere Tid har havt Anledning til at følge disse Observationer, vil indrømme.

Først skal jeg omtale de ved Inoculationerne frembragte locale Symptomer. Som oftest har jeg allerede efter et Døgns Forløb fundet en liden Vesikel eller Pustel, indeholdende en tyndere, med faa Puskugler blandet Vædske, Pustelen er gjerne omgiven af Areola. Denne tidlige Udvikling forekommer ligesaa vel ved Begyndelsen som ved Slutningen af Syphilisationen. Det er mindre almindeligt, at Pustelen først den 2den Dag kommer til Udvikling, og som sjelden Undtagelse kan det forekomme, at den først 3die eller lige indtil 6te Dag dannes. Eller om Pustelen tidlig er dannet, kan det gaae meget langsomt med dens senere Udvikling (f. Ex. hos Nr. 8). Jeg tør ikke afgjøre Andet med Hensyn til den forskjellige Udviklingstid, end at dette er Noget, der ligger hos Individet, og aldeles ikke er afhængigt af Inoculationsmaaden eller af den anvendte Materies Qvalitet. Det gjør intet til Sagen om der ved Inoculationen fremkommer noget Blod eller ikke, og det samme Pus kan hos 2de Individer fremkalde Pustler til meget forskjellige Tider. Det eneste Moment jeg troer at kunne fremhæve, der synes at have havt nogen Indflydelse paa Tiden for Pustelens Udvikling, er forudgaaen Behandling med Mercur. Hos dem, der tidligere have benyttet mange Mer-

curialia, er det indtruffet at Pustelens Udvikling har været langsom. Den meest regelmæssige Gang er den, at Pustelen jevnt tiltager indtil den opnaaer en Størrelse af 3—5 Linier i Diameter, den har en liden Depression med et sort Punkt i Midten, den indeholder en fuldkommen purulent, undertiden med noget Blod blandet Materie, som, idet Pustelen efter 4—6 Dage af sig selv brister, deels flyder ud over Huden, deels incrusterer over det underliggende charakteristiske Chankersaar og danner en tyk, graabruun Cruste, som, dersom den forbliver urørt, kan blive siddende gjennem flere Uger. Den her beskrevne Udvikling af Pustelen lider mange forskjellige Modificationer. Størrelsen er meget variabel, den er betydeligst i den første Tid af Syphilisationen, da den ofte kan overskride de nævnte 5 Linier, længer hen i Curen holder den sig gjerne i længere Tid omtrent ved 3 Linier, den gaaer derpaa bestandig mere og mere ned, indtil den neppe naaer et Knappenaalshoveds Størrelse og aborterer endelig ganske, idet der først synes at vise sig en ringe Elevation af Epidermis, som dog snart igjen falder ned, uden at man under den fine Cruste finder Spor af Materie. Den regelmæssige Form med Depressionen i Midten gjenfinder man i Almindelighed ikke i et senere Stadium af Syphilisationen. Pustlerne antage da gjerne en mindre regelmæssig Form, de ere ofte noget tilspidsede, og faae allerede i den tidligere Tid af deres Udvikling en Cruste paa Spidsen, en Form, som man kan gjenfinde, naar man inoculerer med Materie fra Chankre, der ere i Transformationsstadiet, eller i det Hele med en svagere Materie, uden at jeg dermed vil sige, at den meget svage Materie stedse frembringer de mindre charakteristiske Pustler. Eller Pustlerne kunne være saa flade, at man neppe seer de hæve sig over Hudfladen, man erkjender dem næsten kun paa den hvide Farve af det underliggende Pus. Tiden, da Pustelen brister, kan være meget forskjellig, det kan hos enkelte Individer hænde, at den rumperer strax efterat den er udviklet, hvilket f. Ex. fandt Sted hos Nr. 1 og hos Nr. 12, eller den kan blive staaende lige indtil 6—8 Dage. Naar Pustelen er brusten, viser Saaret sig med alle de for det syphilitiske Saar charakteristiske Tegn. Ere flere Inoculationer satte i Nærheden af hverandre, løbe Saarrandene sammen, og der dannes en større Saarflade, hvis afrundede Rande vise dens Oprindelse. Disse i Syphilisationens tidligere Periode udviklede Saar ere store, man befrygter mangengang en phagedænisk Udvikling, som dog sjelden indfinder sig, de ere i den første Tid dybe, afsondre en rigelig Mængde Materie, ere meget smertelige og tilhele seent, undertiden først efter Ugers Forløb, efterat Fremskydningen af Papillulæ carneæ er bleven saa rigelig, at Saarfladerne rage langt over den øvrige Hudflade. Efterhaanden som Syphilisationen skrider frem, blive Saarene mindre i Omfang og Dybde, idet de dog endnu beholde de

for det syphilitiske Saar eiendommelige Charakterer, men efterhaanden blive de mere superficielle, de trænge ikke længer ned gjennem Hudens hele Tykkelse, de skarpt afskaarne Rande finder man ikke længer. De ende med at blive til simple Excoriationer, og selv disse blive tilsidst saa ubetydelige, at de i Løbet af en Dag eller to ere tilhelede. Samtidig med denne Forandring af Saaret bliver Crusten mindre compact, af en mere guul Farve og lettere affaldende. Mod Slutningen af Syphilisationen bliver den i Pustula indeholdte Vædske tyndere og mindre purulent, og det kan da hænde, at den, naar Pustelen er brusten, indtørrer til en tynd gjennemsigtig, sprød Lamel, der bedækker den lille Excoriation tilligemed den nærmeste Omkreds.

Rødheden, der allerede viser sig i Pustelens Omkreds efter 24 Timer, tiltager i de følgende Døgn, bliver undertiden meget intens, og udbreder sig til en større Omkreds. Længer hen i Syphilisationen taber Rødheden sig efterhaanden, og ved de sidste aborterende Pustler er der lidet eller intet Spor af den. Farvenuancen kan være forskjellig, idet den hos enkelte Individer gaaer over i den dyb bruunligrøde Farve. Dette troer jeg dog kun at have observeret hos dem, der tidligere have benyttet megen Mercur. Saavel Pustlerne som deres Areola udvikles med større Kraft, naar Inoculationsstedet bedækkes med Uhrglas, hvoraf jeg efter enhver Inoculation har betjent mig, naar denne Forholdsregel ikke allerede tidligere hos det samme Individ havde givet Anledning til en altfor stærk Betændelse, der undertiden er gaaen over i en virkelig Erysipelas. Pustlernes større eller mindre Udvikling er tildeels afhængig af det Sted, hvor man anbringer dem. Paa Laaret blive de gjerne større, har man der anbragt de første Inoculationer, saa opnaae Pustlerne og de derefter fremkomne Saar undertiden en saa betydelig Udvikling, at man efter 5—6 gjentagne Inoculationer paa dette Sted ei synes at finde en beqvem Plads for Anbringelsen af de følgende Pustler. Naar man saa henflytter dem til Armene udvikler sig her Pustler af en ganske almindelig Størrelse, som vel fremkalde charakteristiske, men ei meget store Saar. Om man begynder Inoculationerne paa Armene opnaaer Pustlerne og Saarene dog aldrig her den betydelige Størrelse, som paa Laarene.

Det hænder ikke sjelden, at Pustlerne have en forskjellig Udvikling paa høire og venstre Side, uagtet det er med fuldkommen den samme Materie Inoculationerne ere foretagne, og denne forskjellige Udvikling kan vedligeholde sig gjennem flere Led, om man end krydser Materien fra høire og venstre Side. Pustlerne synes endog undertiden at have en større Tilbøielighed til at abortere paa den ene end paa den anden Side.

Der angives forskjellige Omstændigheder, som kunne bevirke, at de artificielle Chankres normale Gang kan forrykkes, saaledes f. Ex.,

dersom der hos den Syphiliserede udvikler sig en Betændelse med Feber, da skulle de Chankre, der ere nær ved at tilhele, eller aborterende Pustler udvide sig, betændes og true med at blive phagedæniske eller gangrænøse. Jeg kan efter den ringe Erfaring, jeg har i dette Punkt, ikke dømme noget sikkert, jeg kan kun anføre, at i et Tilfælde af Erysipelas ambulans og i et Tilfælde af Pleurit, var det saa langt fra, at Chankrene bleve større, eller antoge nogen slet Beskaffenhed, at de tvertimod bleve mindre. Det Samme indtraf i et Tilfælde af Oedem i den ene Lunge og de nedre Extremiteter hos en Mand, der var hengiven til Spirituosa, hvilket skulde være en Grund mere til Phagedænisme i Saarene; den samme hemmende Indflydelse paa Chankrene har en heftig Cholerine udøvet.

De Ar, der blive tilbage efter de artificielle Chankre, staae naturligviis i Forhold til de forudgaaede Saars Størrelse, og det bliver derfor kun efter de tidligere Chankersaar man finder større Ar, men ogsaa disse blive mindre synlige, ligesom den blaalig-røde Farve, de have strax efterat Saarene ere tilhelede, forsvinder efterhaanden. De Syphiliserede, som ere udgaaede af Behandling for et Aar siden, have nu saa lidet synlige Ar, at jeg ikke troer de ville vække nogen særdeles Opmærksomhed hos den, der var ubekjendt med hvad der er foregaaet. Jeg har udtrykkelig spurgt en af de syphiliserede Puellæ publicæ om disse Ar havde været hende til nogensomhelst Uleilighed, hvortil hun har givet et bestemt benegtende Svar.

Ved disse Inoculationer har jeg forsøgt at benytte Materie, der paa andre Steder har været opsamlet og bevaret paa forskjellig Maade. Deels har jeg faaet den i fluid Form paa Glascylindre, deels har jeg faaet den paa spidse Træpinder, der have været dyppede i Materien og derefter indesluttede i Glascylindre; deels har jeg ogsaa faaet den i Cruster, som jeg har opblødet med Vand, og derefter benyttet til Inoculation paa sædvanlig Maade. Jeg har været nødsaget til at forsøge, hvorvidt saadan forsendt Materie kunde fremkalde nogen Virkning paa Grund af Mangel paa inoculabel syphilitisk Materie her paa Stedet, som jeg allerede i de meddeelte Observationer har omtalt, og som jeg strax nærmere kommer til at afhandle. Det har imidlertid viist sig, at den syphilitiske Materie langtfra, efterat være opbevaret paa de her nævnte Maader, virker som den friske, der tages lige af Saaret. Oftest har den aldeles ikke slaaet an, og naar den har været inoculabel, da har Virkningen været svag, uagtet f. Ex. *Auzias-Turenne* har tilstillet mig Materie, som har været meget stærk, da den blev tagen.

En Blanding af syphilitisk Materie med Vaccinematerie har jeg i et enkelt Tilfælde forsøgt, Resultatet var, at den blandede Materie viste en langt svagere Virkning end den ublandede. Dette Forsøg skulde ud-

føres paa en ikke Vaccineret, for derved at komme til Kundskab om den syphilitiske Materies Indvirkning paa Vaccinematerien, men da der for Udførelsen heraf maatte experimenteres paa et Barn, har jeg ikke villet forsøge det.

Efter disse almindelige Bemærkninger angaaende Chankrenes Udvikling, skal jeg af de detaillerede Sygehistorier søge at uddrage de væsentligste Resultater:

1) Der er i alle de Tilfælde, hvori det har været muligt uafbrudt at fortsætte Inoculationerne, opstaaet Immunitet for den syphilitiske Gift, Organismen har ei længer været istand til at afficeres af dette, der er indtraadt den Tilstand, som af *Auzias-Turenne* er benævnt Syphilisation. Dette Factum er uomstødeligt, Enhver kan med sine egne Øine overbevise sig om Syphilisationens Virkelighed, her er ingen Skuffelse mulig. Den meest Vantroe maa indrømme, at Organismen ved stadig at inoculeres med den syphilitiske Gift mindre og mindre afficeres deraf. Den Draabe Materie, der kan gjøre den forhen Friske ulykkelig for sit hele Liv, virker tilsidst paa den Syphiliserede som en Draabe Vand. Man kan Gang efter Gang inoculere Materie fra forskjellige Individer, fra Chankre af den forskjelligste Beskaffenhed, der er dog ingen Virkning at spore. *Sperino* har, hvor Immuniteten var indtraadt, forsøgt at bringe syphilitisk Materie ind i Urethra, i Vagina og Anus, uden at han har kunnet frembringe en artificiel Chanker. Den physiologiske Betydning, der ligger i dette Factum, er stor, Virkningen af et af de meest intense animalske Sygdoms-Gifte tilintetgjøres ved selve denne Gift, ved dets gjentagne Indbringelse i Organismen. Hvad vi her see constateret for den syphilitiske Gift, det kan ikke gjælde for denne alene, Naturen gjør ingen saadanne Undtagelser, vi have derfor Grund til at antage, at vi ere inde paa et nyt Felt, forsaavidt som man ikke vil sammenstille Vaccinationen med Syphilisationen. Det gjælder at forfølge de her fundne Spor i andre Retninger, og det vil umulig kunne feile, at vi ville finde analoge Forholde. Jeg er derfor af den Mening, at de ved Syphilisationen vundne Resultater ville være af Vigtighed for Pathologien i Almindelighed, og at det er af underordnet Betydning, at Syphilis paa denne Maade kan helbredes.

Hvad Grunden er til Immuniteten, det kunne vi vel ligefrem tilstaae, at vi ikke vide, for det Første faae vi lade os nøie med at observere Factum, erkjende Rigtigheden deraf, og ikke lukke Øinene til for det. Man har fremsat forskjellige Theorier, man har f. Ex. opstillet den Formodning, at disse mange artificielle Chankre virke revulsorisk, men jeg kan ikke troe nogen for Alvor vilde paastaae, at de i de citerede Observationer erholdte gunstige Resultater skulde kunne være opnaaede ved Vesicatorier og Fontaneller. Man har tænkt sig en særegen Indvirkning

paa Nervesystemet, eller en dynamico-organisk Virkning, men hvad vil dette sige, eller rettere, har man hermed sagt Noget eller oplyst Noget, vist ikke, det er kun tomme Ord. Man har meent, at her var en Saturation med den syphilitiske Gift, Organismen skulde saaledes være mættet dermed, at den ei kunde modtage mere; Syphilisationens Modstandere have gjerne dvælet ved denne Idee, thi den stiller Syphilisationen i et farligt Lys. Der maa vel først blive Spørgsmaal om en saadan Saturation er mulig. Et Atom af dén syphilitiske Materie kan fremkalde constitutionel Syphilis i hvilkensomhelst Form, og er der engang constitutionel Syphilis, saa kan ikké hvilkensomhelst Mængde af den syphilitiske Materie fremkalde mere. Det er ganske vist at andre Meninger angaaende denne Gjenstand have gjort sig gjældende. *Desruelles* troede, at det var vanskeligere at helbrede en dobbelt Syphilis end en enkelt; men denne Yttring blev skarpt criticeret af *Ricord*, der med Klarhed fremstillede det Umulige i en dobbelt Syphilis. Ikke destomindre taler *Ricord* nu om Forøgelse af den constitutionelle Syphilis under Chanker-Irrigationer, og *Latour* har sammenlignet den constitutionelle Syphilis med en Forgiftning med Arsenik, og Syphilisationen med en Helbreden af Arsenikforgiftningen ved at saturere den Syge med Arsenik. Jeg skal ikke opholde mig hverken ved deslige Sammenligninger eller ved ørkesløse Theorier, men alene holde mig til hvad Facta lærer os, hvad Naturen selv viser os. Observationerne vise, at de syphilitiske Phænomener svinde under de fortsatte Inoculationer, og man kan dog vel umulig tænke sig, at Syphilis skulde træde mindre frem, fordi Organismen bliver mere satureret. Enhver føler det Urimelige i en saadan Paastand, og Grunden til Immuniteten faaer være hvilkensomhelst, men Saturation med den syphilitiske Gift kan ei fremkalde den. Man vil maaskee indvende, at der efter Syphilisationen har indfundet sig Recidiver, der altsaa vise, at Syphilis fremdeles existerer i Organismen. Det er ganske sandt, men dersom det var som Følge af en Saturation de indfandt sig, da maatte Recidivet vel være noget mere end den første Form, men det er langtfra at det forholder sig saa. De Recidiver, jeg har havt efter Behandlingen med Syphilisation, og som man under Observationerne Nr. 13, 16 og 18 finder opforte, have alle fremstillet en mindre udviklet Form, jeg kan sige de forholdt sig til den første Affection som Varioloider eller Variceller til Variolæ.

Immuniteten opstaaer, siger *Auzias-Turenne*, idet enhver følgende Chanker varer kortere Tid end den foregaaende, Virkningen er efter enhver følgende svagere end efter de foregaaende. Denne Sætning gjælder i sin Almindelighed, Enhver, der experimenterer med Syphilisationen, overbeviser sig snart om dens Rigtighed. Man vil under Observationerne Nr. 1, 9, 10 og 16 see Bekræftelse herpaa. Det er ikke sjelden, at de første

Chankre blive saa store, at man maa blive ængstelig derved, Saarene kunne blive henved 1 Tomme i Diameter, og har man anbragt flere Inoculationer ved Siden af hverandre, kan man faae betydelige Saarflader, uden at der er nogen egentlig Phagedænisme tilstede. Men der gives Undtagelser fra denne Regel, og det flere end de, som allerede af *Sperino* i hans fortræffelige Værk „la Syphilisation etudiée comme méthode curative et comme moyen prophylactiqve des maladies vénériennes“ p. 498 ere berørte, og hvortil jeg henviser, idet jeg her alene skal anføre hvad mere mine egne Observationer have viist mig. Undtagelserne kunne være begrundede i Materiens Beskaffenhed og i den Syphiliseredes Individualitet, især fremkaldt ved forudgangen Behandling. Men for at komme nærmere ind paa denne Sag er det nødvendigt først at omhandle et i den nærmeste Forbindelse dermed staaende Spørgsmaal, der allerede i mange Tider har været omtvistet, nemlig hvorvidt den syphilitiske Materie kan være af forskjellig Qvalitet. I Almindelighed forsvares den Mening, at det syphilitiske Pus, der tages fra Chankeren i den progressive Periode stedse er identisk, at det stedse har den samme Intensitet. Man vil bevise dette derved, at det samme Pus kan fremkalde den simple, den indurerede og den phagedæniske Chanker, disse forskjellige Former skulle derfor alene være grundede i Individualiteten. Til dette samme Resultat er ogsaa *Sperino* ved Syphilisationen kommen; naar han inoculerede Pus fra den simple Chanker til forskjellige Subjecter fremkaldte han uden Forskjel simple, indurerede, phagedæniske og gangrænøse Chankre. Sjelden fremkaldte det Pus, der blev taget fra den indurerede Chanker, artificielle, indurerede Chankre, naar han paa engang gjorde mange Inoculationer, eller naar han ofte gjentog dem. Derimod hændte det ham, at Pus fra de simple Chankre fremkaldte let indurerede Chankre, dersom han hver Gang kun foretog faa Inoculationer, eller dersom han foretog Inoculationerne med lange Mellemrum.

Om Rigtigheden af alle disse Facta nærer jeg ingen Tvivl, uagtet jeg ikke ved mine egne Experimenter har kunnet constatere dem alle. Hvad jeg har seet, det har været, at Pus fra en phægedænisk Chanker har fremkaldt en simpel Chanker og omvendt, men om de indurerede Chankre har jeg ingen Erfaring, da jeg efter mine Meninger om Syphilisationens Tilladelighed (see p. 14) ikkun har syphiliseret dem, der allerede have havt constitutionel Syphilis, hos hvem der altsaa ikke har været Spørgsmaal om nogen Induration af de artificielle Chankre. Men uagtet det forholder sig saaledes, som af *Sperino* anført, saa udelukker dog ikke dette Muligheden af, at den syphilitiske Materie kan have forskjellig Kraft, forskjellig Intensitet. At dette virkelig forholder sig saa, formener jeg med fuldkommen Sikkerhed kan bevises ved de fortsatte Inoculationer,

naar disse foretages paa den af mig udførte Maade, saaledes, at den samme Materie stedse benyttes, saa længe den fremkalder nogen Virkning.

Ved den første Række af Forsøg, jeg med Hensyn til Syphilisationen har anstillet, der indbefatter Observationerne Nr. 1, 2, 3, 10 og 12, (Nr. 4 blev ei syphiliseret til Immunitet) er der kun benyttet Materie fra en eneste Chanker, nemlig den, der var erhvervet i England, (see p. 27). Man vil finde, at hos de tvende (Nr. 1 og 12), der først bleve inoculerede fra denne Chanker, eller fra de første artificielle Chankre, der fra denne vare satte, varede Syphilisationen i noget over 6 Maaneder. Den første Syge havde 222, den anden 290 Chankre. De tvende, som dernæst bleve tagne i Behandling, Nr. 2 og 3, til hvem Materien blev tagen fra de tvende førstnævnte, der dengang vare syphiliserede i 4 Maaneder, bleve immune efter tre Maaneders Forløb, den ene efter at have havt 133, den anden 91 Chankre. Den 5te, Nr. 18, der blev tagen i Behandling 5 Maaneder efterat Syphilisationen var paabegyndt hos de tvende første, blev immun inden 2 Maaneder, og havde kun 71 Chankre.

Naar her tales om Immunitet, da vil dette sige for den her anvendte Materie. At her ei har existeret absolut Immunitet, er aldeles sikkert ifølge de mange Observationer, som jeg senere har anstillet, og som ere refererede i denne Afhandling.

Jeg mener man her paa en anskuelig Maade seer Materiens synkende Kraft, idet den inden en mindre afsluttet Kreds føres fra Individ til Individ, og det er let at see, til hvilket Punkt man vilde være kommen, om det havde været muligt at experimentere videre med denne Materie, hvilket jeg, efter det Standpunkt, hvorpaa Syphilisationen endnu befinder sig, ei troede mig berettiget til, naar jeg ikke naarsomhelst jeg ønskede det kunde faae ny Materie til Fortsættelse af den med den svage begyndte Behandling. Ved den anden Række af Observationer, som jeg har anstillet, der er dette Forhold ikke saa let at fremstille med Talstørrelser, da jeg for denne Række har benyttet forskjellige Slags Materie, ikke destomindre vil man dog ved en nøiagtig Gjennemgaaen af Sygehistorierne kunne finde Bekræftelse for min Mening. Jeg skal kun udhæve et Par Exempler: *M. Larsen* blev inoculeret med Materie, der i 14de Led stammede fra *G. Larsen*, denne slog an i 17 Led, senere blev han inoculeret med Materie af 29de Led fra samme Kilde, denne slog kun an i 5 Led, og da han endnu senere blev inoculeret med Materie fra samme Udspring, men fra 55de Led, vedligeholdt denne sig kun i 1 Led. Det samme Forhold vil man finde efter Inoculationerne hos *Carl J. Carlsen* med Materie fra *J. Krum* og fra *O. Berntzen*, og i en Mængde andre Tilfælde. Afvigelser fra dette Forhold findes dog ogsaa, uden at jeg tør sige om der for

disse existerer nogen bestemt paaviselig Aarsag, kun har det forekommet mig, at Materien, efterat have passeret enkelte bestemte Individer, har viist meget liden Virkning.

Efterat jeg nu har søgt at vise, at Materien, idet den virker paa enkelte Individer eller paa Individer inden en afsluttet Kreds, gjennem en Række af Inoculationer taber sin Kraft, skal jeg vise, hvorledes Materie, der er tagen fra primære Saar hos forskjellige Individer, har viist en meget forskjellig Inoculabilitet, en meget forskjellig Intensitet.

Den fra England overbragte Chanker (see p. 20) lod sig ikke hos nogen af de Syge inoculere i flere end 14 Led; den første af de for den anden Række af Observationer benyttede Materie var fra en i Hamburg erhvervet Chanker (see p. 50), der hos een Syg lod sig inoculere gjennem 83 Led, hos en anden i 58 Led, hos en tredie i 37 Led og i det Hele viste den sig constant, dog var der Enkelte, f. Ex. *I. Andreasen*, see 13de Observation, der syntes ikke at være meget modtagelige for denne Materie. Den slog ikke an hos sidstnævnte Syge i flere end 10 Led, og det uagtet Syphilisationen blev paabegyndt med denne Materie. Det var ikke heller noget tilfældigt, at han ved denne første Inoculationsrække saa hurtig blev uimodtagelig for denne Materie, den blev ogsaa senere under den fortsatte Behandling inoculeret hos ham, men fremkaldte næsten ingen Virkning. Paa lignende Maade forholdt det sig med *M. Pedersen*, 16de Observation, hverken ved 1ste eller 2den Syphilisation viste den Hamburgske Materie sin sædvanlige constante Virkning hos ham; ved 1ste Syphilisation slog den kun an i 17 Led, ved 2den i 6 Led, hvorimod anden Materie ved 2den Syphilisation holdt sig hos denne Syge deels i 32 Led, deels i 25 Led. Den fra *M. Ellefsen* tagne Materie har viist sig hos en Syg inoculabel i 51 Led, og i det Hele var ogsaa den meget constant, medens Materien fra *J. Hansen* og *B. Helgesen* viste sig lidet kraftig, og kun har holdt sig gjennem faa Led.

Da disse forskjellige Slags Materie i Almindelighed ere inoculerede til mange Individer, kan man ikke let tænke sig, at nogen Tilfældighed her har gjort sig gjældende. Det maa derfor efter disse Observationer ansees givet, at ligesom ikke ethvert Individ har samme Modtagelighed for det syphilitiske Virus i Almindelighed, saaledes existerer der ikke heller hos ethvert Individ samme Modtagelighed for enhver enkelt syphilitisk Materie.

Efter disse Erfaringer er det let at forene de stridende Meninger om Inoculabiliteten, som hidtil have været fremsatte. *Fricke* har allerede gjort opmærksom paa, at den syphilitiske Materie tabte sin Virkning, at den, efter hos det samme Individ at være gaaen gjennem nogle Led, ei længer lod sig inoculere. *Ricord* har i Modsætning hertil paastaaet, at man kan

vedblive at inoculere Materien i det Uendelige hos det samme Individ, den vil vedblive at udøve samme Virkning. Naar man træffer en saa constant Materie, som den fra den Hamburgske Chanker, saa kan man nok komme til den Overbeviisning, at Materien vedligeholder sin Kraft, der behøves stadig Experimenteren i 250 Dage, forudsat at man inoculerer hver 3die Dag, for at bringes ud af denne Vildfarelse.

Jeg er heller ikke, som allerede antydet, utilbøielig til at antage, at Materiens Kraft modificeres ved at passere forskjellige Individer, idetmindste har jeg enkelte Observationer, der synes at tale for denne Anskuelse. *A. Johnsdatter* er ved den 2den Syphilisation den hele Tid inoculeret med Materie, der havde sit Udspring fra *G. Larsen*, men først havde passeret flere af de Syphiliserede. Den, der toges fra K—1, som dengang var 13 Led fra dens Udspring, slog an i 2 Led, den, der toges fra *M. Larsen*, der var 22 Led fra dens Udspring, slog an i 8 Led, og den, der toges fra *C. J. Carlsen*, der var 28 Led fra dens Udspring, slog an i 14 Led. Endnu et andet Exempel fortjener at udhæves: *O. Amundsdatter* blev først inoculeret fra U—1 og K—1, der begge havde sin Materie fra *G. Larsen*. Materien fra U—1, der toges fra næsten aborterende Pustler, der endnu kun holdt sig i 2 Led, slog an i 31 Led, medens Materien fra K—1, der toges fra store Pustler, der endnu holdt sig i 26 Led, kun slog an i 8 Led. Endnu kunde jeg anføre flere Exempler fra Observationerne Nr. 8 og 9, men jeg ønsker kun at rette Opmærksomheden paa dette Punkt, da jeg villigen indrømmer, at Tilfældighederne her kunne være mange, og at derfor mange flere Facta ere nødvendige for at oplyse denne Gjenstand, end de, jeg endnu har kunnet samle.

Et Beviis for Materiens synkende Kraft forekommer mig ligger ogsaa deri, at man, naar en Materie ved fortsatte Inoculationer, idet man stedse inoculerer hos det samme Individ fra de sidste Pustler, ikke længer viser nogen Virkning, saa vil det sjelden feile, at Materie fra et ældre Led i samme Række fremkalder charakteristiske Pustler, og det bliver nu igjen muligt, gjennem flere Led at vedligeholde Virkningen. Saaledes kan man flere Gange, naar Virkningen ophorer, gaae tilbage, og derved fortsætte Syphilisationen. Som oftest vil denne ny Inoculationsrække gaae til samme Punkt, som den tidligere Række. Har jeg f. Ex. en Række, hvis Pustler i 20de Led abortere, og jeg nu tager Materie til ny Inoculation hos det samme Individ fra 15de Led af den nævnte Række, saa vil denne Materie abortere i 5te Led. Dette er dog ingen aldeles bestemt Regel, men som oftest seer man dette Forhold mere eller mindre gjøre sig gjældende.

Et Beviis for den syphilitiske Materies forskjellige Kraft, der ligger os saa overmaade nær, forekommer mig at være følgende: Naar en Materie ved fortsatte Inoculationer hos det samme Individ ei længer vil

slaa an, saa seer man, at man ved at tage ny Materie atter fremkalder mere eller mindre charakteristiske Saar, og efter den Kraft, Materien har viist hos andre Individer, kan man i Almindelighed forud beregne, om Materien vil slaae an i mange eller faa Led, idet man dog maa tage stadigt Hensyn til det Stadium, hvortil Syphilisationen hos ethvert enkelt Individ har naaet hen.

De Forsøg, jeg har gjort med dilueret syphilitisk Materie, kunne anføres her. I et Tilfælde viste den diluerede Materie sig inoculabel i 18 Led, medens den Materie, der var benyttet til Blandingen, holdt sig gjennem 27 Led; i et andet Tilfælde holdt den diluerede sig i 13 Led, den ublandede i 43 Led, i et tredie viste Inoculabiliteten sig omtrent lige for begge Slags Materie og i et fjerde holdt den diluerede sig endog et Led længer. Jeg tør af disse faa Facta ikke uddrage nogen bestemt Slutning i den her omhandlede Retning, men jeg troer dog at fortsatte Observationer ville vise, at Materien virkelig taber Kraft ved at opblandes.

Inoculationerne have endnu givet os en Oplysning til Afgjørelsen af denne Qvæstion. *Sperino*, der selv er Modstander af Læren om den forskjellige Intensitet af den syphilitiske Materie, leverer efter min Formening Beviset. Han siger i det citerede Værk p. 501. „Jeg har undertiden seet den Materie, der er tagen mod Slutningen af Transformationsperioden, eller i det Øieblik en Chanker overgaaer fra Phagedænismen til Gangræn, fremkalde smaa Pustler, der udvikle sig lidet og ikke give Anledning til Saar, men forsvinde hurtig. Det forekommer mig, at Materien ikke her længer er contagiøs, men at den endnu bevarer en irriterende Egenskab, saa den kan frembringe en Pustel, som jeg vil kalde falsk.“ Denne Observation af *Sperino* har ogsaa jeg havt Anledning til at gjøre, men jeg vil ikke deraf uddrage samme Slutning. Jeg mener netop denne Inoculation viser, at Styrken af det syphilitiske Pus aftager. Denne hurtig forsvindende Pustel vil ikke *Sperino* erkjende for syphilitisk, han troer den er fremkaldt alene ved en irriterende Egenskab hos Materien. Det er ganske vist, at man kan bevirke Pusteldannelse med ikke syphilitisk Materie, men efter min Formening er den i det ovenfor nævnte Tilfælde dannede Pustel syphilitisk, men det er paa Grund af Materiens Svaghed den igjen forsvinder uden Spor. Beviset herfor skal jeg længer hen søge at levere efter de Iagttagelser, jeg har anstillet. Men jeg forlader nu for det første det Beviis, som vi ved de fortsatte Inoculationer i den Hensigt at syphilisere kunne føre for den aftagende Kraft af den syphilitiske Materie, for at undersøge, om ikke de kliniske Observationer i Forbindelse med enkelte Inoculationer, alene foretagne i diagnostisk Hensigt, kunne bringe os til det samme Resultat.

Fra 1850 har jeg stadigen foretaget Inoculation fra ethvert paa

Rigshospitalets Hudsygeafdeling til Behandling kommet Saar, der kunde give nogen Formodning om, at det var af syphilitisk Oprindelse, uden at det lykkedes mig ved disse Inoculationer at erholde positivt Resultat forend i October 1852. Jeg har i min Hospitalsberetning for 1852, see Magazin for Lægevidenskaben 1853, p. 473, nærmere omtalt denne Gjenstand; jeg har der paaviist, at disse Inoculationer idetmindste hos de offentlige Fruentimmer ere foretagne saa tidlig, at der ei har været noget Spørgsmaal om, at Chankrene kunde være indtraadte i Transformationsstadiet (forsaavidt som man kan benytte et saadant Udtryk). De eneste Inoculationer, der i 1852 gave positivt Resultat, vare fra en 3 Uger gammel, ikke indureret Chanker, der var erhvervet i England, den anden var fra en 7—8 Uger gammel, indureret Chanker, erhvervet i Frankrige. *I 2 Aar havde det altsaa ikke været muligt at fremkalde positivt Resultat ved Inoculation fra nogen her i Landet erhvervet Chanker.* Som Beviis for, at de Saar, der ved Inoculationen ei gave positivt Resultat, virkelig vare Chankre, kan anføres, at endnu, medens de Syge opholdt sig i Hospitalet, udbrød der hos nogle af dem constitutionelle Phænomener. Jeg anseer det derfor som en afgjort Sag, at syphilitiske Saar kunne ved Coitus smitte, uden at de kunne artificielt inoculeres.

I Forbindelse med det sidstnævnte Factum maa jeg endnu tilføie, at i den samme Tid som det ei ved Inoculationen var muligt at fremkalde positivt Resultat, saaes ikke heller suppurerende Buboner.

Efterat det ved den omhandlede fra England hjembragte Chanker var bleven muligt at bringe Syphilisationen i Gang, viste der sig ikke igjen nogen inoculabel Chanker førend i Juli 1853, da en Matros bragte en ikke indureret Chanker hjem fra Hamburg, og i Løbet af de Par følgende Maaneder forekom enkelte Tilfælde af inoculable Chankre, deels hjembragte fra Udlandet, deels erhvervede her i Byen. De fleste af disse inoculable Chankre, hvis Antal ikke oversteg et halvt Snes, vare ledsagede af suppurerende Buboner, som ei havde været at see siden Høsten 1852. De suppurerende Buboner have altsaa kun viist sig, naar der har viist sig Saar, der gave inoculabel Materie. I hele den forløbne Vinter og lige indtil Juni 1854 have alle de samme Forhold gjort sig gjældende, ingen inoculable Chankre og ingen suppurerende Buboner. Vi maae altsaa som det synes, for at erholde inoculabel Materie, nødvendigviis faae Chankrene fra Udlandet, kun disse og som det lader de, der nærmest stamme fra dem, give den inoculable Materie. Dette kan ikke være af climatiske Forholde, da vi ved de mange Syphilisationer see Materien vedligeholde sin Inoculabilitet meget længe. Grunden troer jeg er den, at de offentlige Piger ere underkastede en meget nøiagtig Visitation, de ny her opstaaede og inoculable Chankre komme strax under

Behandling, og de især med Sofolk tilførte blive ældre og maae da kunne fremkalde ikke inoculable, men dog syphilitiske Saar*).

Det forekommer mig, at man ogsaa af de her fremførte Facta maa erkjende den syphilitiske Materies aftagende Kraft, og jeg antager, at dersom der ikke existerede Omstændigheder, hvorved det syphilitiske Pus igjen kunde vinde i Styrke saa vilde Sygdommen forsvinde.

Hvilke disse Omstændigheder ere det, er et vanskeligt Spørgsmaal

---

*) Hvad Inoculabiliten af Chankrene betræffer saa er der endnu et Punkt, som jeg troer at burde berøre. Det heder i Almindelighed, at man kan være forsikkret om, at der ei udvikler sig constitutionel Syphilis, naar man med Kraft cauteriserer Chankeren før den 5te Dag. Det har sine Vanskeligheder at komme til Vished om denne Sætnings Rigtighed, da man stedse, hvor den ei holder Stik, vil kunne have nogen Tvivl om den Syges rigtige Angivelse af Tiden da Coitus har fundet Sted. Følgende Observationer formener jeg dog ville kunne give et Bidrag til Bedømmelsen af denne Gjenstand. Hos *M. Ellefsen*, der var inoculeret til Laarene fra Chankre paa Membrum hos ham selv, bleve som sædvanlig inden 5te Dag de artificielle Saar cauteriserede med Pasta viennensis, 5 Dage efter Cauterisationen blev der taget Pus under Brandskorpen, der netop begyndte at løsne, og denne Materie blev inoculeret til samme Laar, hvor den fremkaldte charakteristiske Pustler. Disse bleve igjen inden 5te Dag cauteriserede med Pasta viennensis, og da Brandskorpen løsnede blev der med det fra Brandsaaret afsondrede Pus foretaget en ny Inoculation, som atter gav positivt Resultat. Det samme indtraf senere med en hos *Chr. Christensen* cauteriseret artificiel Chanker. En ganske lignende Observation har jeg tidligere gjort, og omtalt i min Aarsberetning for 1852, idet jeg i det dengang observerede Tilfælde inoculerede den under Brandskorpen værende Materie til andre Individer, der lede af constitutionel Syphilis, hos hvem charakteristiske Chankre udviklede sig efter Inoculationen. I disse Tilfælde kan der ikke paaskydes nogensomhelst Biomstændigheder, der kunne have givet Anledning til dette usædvanlige Resultat, og allermindst kan man i det først omhandlede Tilfælde tænke sig Muligheden deraf, da jeg, efter første Gang at have erholdt positivt Resultat, var saameget mere opmærksom paa tilstrækkeligen at cauterisere Saarene. Det sees altsaa af disse Forsøg, at den sædvanlige Cauterisation med Wienerpasten ei i ethvert forekommende Tilfælde er tilstrækkelig og altsaa endnu mindre Cauterisationen med Argentum nitricum. Hvad der nu nærmest bliver Qvæstion om, er hvorvidt Cauterisationen i hvilkensomhelst Dybde, under deslige Omstændigheder, vilde afgive den nødvendige Sikkerhed. For Besvarelsen af dette Spørgsmaal maa jeg gjøre opmærksom paa, at jeg atter foretog Ætsning med Wienerpasta af det første Saar, efterat derfra var inoculeret, og efter denne anden Ætsning af Saaret gav Materien, ved den paany foretagne Inoculation, ikke længer positivt Resultat.

Det er klart, at disse Observationer give en Paamindelse om Forsigtighed med Inoculationerne i Almindelighed, og fremfor alt, at man ei lader sig lede til at experimentere paa sunde Mennesker i den Tanke, at det let staaer i vor Magt at destruere den indbragte Materie, naar vi kun førend den 5te Dag anvende Cauterisation.

at besvare, jeg skal her kun levere enkelte Facta, der maaskee ved fortsatte Undersøgelser kunne lede til noget Spor. Da jeg ved mine første Observationer over Syphilisationen ikke kunde bringe den Materie, jeg havde, til at slaae an, og jeg ikke vidste at tilveiebringe nogen anden Materie, tænkte jeg mig Muligheden af, at denne Materie ved at overføres til en anden ikke Syphiliseret kunde vinde i Kraft. Det var ved *Auzias-Turennes* Experimenter godtgjort, at Materie fra aborterende Pustler hos den Syphiliserede fremkalder charakteristiske Pustler og Saar hos den, der ikke er syphiliseret, men derved var det endnu ikke beviist, at Materien var bleven kraftigere. Jeg fandt det dog derfor ikke urimeligt, at denne fra de charakteristiske Pustler tagne Materie kunde være kraftigere end den fra de aborterende Pustler. Min Formodning viste sig rigtig. Da Materien ikke længer slog an hos Nr. 1, see p. 23, og Nr. 12, see p. 94, førte jeg den til en anden Patient med constitutionel Syphilis, hos hvem den fremkaldte charakteristiske Pustler og Saar, hvorefter jeg førte den tilbage til Nr. 1, hos hvem den nu slog an i flere Led. Jeg fortsatte Forsøget videre og lod Materien passere tvende Individer, hvorefter jeg førte den tilbage, og den slog nu an gjennem endnu flere Led. Jeg har flere Gange gjentaget dette Experiment, især vil man ved 5te Observation see p. 55, ved 11te Observation, p. 90, ved 14de Observation, p. 116, finde, at der ei kan være nogen Tvivl tilbage om det Sande i dette Factum. Dog maa det ei lades ubemærket, at der har været enkelte Tilfælde, hvori den her opstillede Regel ei har gjort sig gjældende. Man vil under 2den Observation p. 34, 8de Observation p. 75 og 18de Observation p. 139 finde, at ved de gjentagne Forsøg paa at potensere Materien lykkedes dette ikke. (Efter hvad jeg senere har erfaret, har jeg Grund til at troe, at det ei lader sig gjøre, naar Materien er meget svækket).

Et andet Factum er, at en Materie, der hos et Individ virker kraftigt, kan, naar den overføres til et andet Individ, virke meget svagt i Begyndelsen, og først efter gjentagne Inoculationer med den samme Materie og fra de hos det samme Individ først anbragte Chankre see vi, at Virkningen bliver stærkere. I 5te Observation have vi et Exempel herpaa, lige indtil 6te Led viste den fra *G. Larsen* inoculerede Materie sig lidet kraftig, men siden var derimod Virkningen stærk og usædvanlig constant; i 7de Observation vare Pustlerne efter de 2 første Inoculationer smaa, efter 3die bleve de store, og efter 5te naaede de ½ Tomme i Diameter.

I 8de Observation sees Materie fra *J. Krum* ved 1ste Inoculation at have fremkaldt liden Virkning, i de følgende Led udviklede sig noget i det Dybe gaaende Saar, og endnu senere fandtes store Pustler. I 12te Ob-

servation finder man, at Materien ved den anden Syphilisation havde vanskeligt for at arbeide sig frem, Pustlerne aborterede endog i 2det Led paa Armen, i 6te Led blev Virkningen stærkere, og i 8de Led vare Pustlerne temmelig store. Ogsaa i 13de og 17de Observation finder man en lignende Tiltagen af Materiens Kraft. 8de Observation leverer endnu et Factum af megen Interesse. *E. Martinsdatter* er inoculeret fra *J. Hansen*, der med positivt Resultat var inoculeret fra en 8 Dage gammel Chanker hos ham selv. Disse artificielle Chankre hos *J. Hansen* aborterede, medens de derfra satte Pustler hos *E. Martinsdatter* vedligeholdt sig saa længe, at det blev muligt igjen derfra at inoculere, og enhver følgende Inoculation viste sig mere intens, saaledes at der i 4de Led var udviklet store Pustler. At der i 5te Led var aborterende Pustler, viser ikke med Sikkerhed, at Materien nu var uvirksom, da jeg har forsømt at fortsætte Inoculationen fra tidligere Led, og det er en Iagttagelse, man ikke saa sjelden har Anledning til at gjøre, at Materien pludselig viser sig uvirksom, men naar man saa atter inoculerer fra de samme Pustler, der gave det negative Resultat, saa seer man, at Materien virker og kan gjennem mange Led vedblive at slaae an. Et mærkeligt Exempel herpaa have vi i 11te Observation, hvor paa eengang alle Pustler paa begge Laar i 7de Led aborterede, men ved ny Inoculation fra 6te Led udviklede der sig store Pustler, og Materien vedblev at give positivt Resultat ved de fortsatte Inoculationer i 34 Led.

Vi have her en af disse hurtigt forsvindende Pustler, som er udviklet efter en ganske nylig opstaaet Chanker, som man skulde være fristet til at benævne en falsk Pustel, om ikke de derfra foretagne Inoculationer med Sikkerhed havde viist, at her var en virkelig syphilitisk Pustel.

Men det mærkeligste herhen hørende Factum have vi fra 15de Observation, *O. Berntzen.* Hos ham blev der inoculeret fra et 2 Maaneder gammelt Saar, hvorefter der fremkaldtes Pustler, der dog svandt hen uden saa at sige at efterlade sig noget Spor; jeg vedblev dog hver 3die Dag at inoculere fra de sidste Pustler, og endelig fremkom der i 6te Led smaa Saar, og fra nu af blev Virkningen bestandig stærkere, saa der nogle Led længer hen udviklede sig fuldkommen charakteristiske Chankre. I dette Tilfælde forekom Regenerationen af Materien hos det samme Individ, der havde Chankeren, i det foregaaende Tilfælde foregik Regenerationen hos et andet Individ.

En anden Observation, som jeg enkelte Gange har gjort, er den, at Materie fra tidligere Led i en Inoculationsrække vedligeholder sig længer end den fra sildigere Led. Saaledes sees af 6te Observation, at Materie fra G—2 holdt sig i 3 Led, medens senere Inoculationer med samme Materie, men fra et tidligere Led i Rækken, holdt sig gjennem 7 Led.

En Observation, som ikke egentlig hører hjemme paa dette Sted, vil jeg dog meddele her, da jeg ikke veed at give den nogen bedre Plads. Det er ikke saa ganske sjelden det hænder, at ved Slutningen af en Inoculationsrække, naar Pustlerne blive mindre og mindre og man venter de skulle abortere, viser der sig med engang efter den sidst foretagne Inoculation store Pustler. Vi finde i 5te Observation, at Pustlerne, efter gjennem mange Led at have været ganske ubetydelige, bleve de i 47de Led igjen større. En anden Materie hos det samme Individ fremkaldte smaa Pustler i de 5 første Led, større Pustler i 9de Led, de aftoge igjen i 15de Led, men bleve i 26de Led store og aborterede i 28de Led. I 7de Observation vedligeholdt Materie fra *M. Ellefsen* sig i 24 Led, i 21de Led bleve Pustlerne, efter i flere Led at have været smaa, pludselig store. Lignende finder man i 9de og 10de Observation. Kort dette Phænomen har forekommet mig saa hyppig, at jeg dog har troet at burde omtale det.

I Forbindelse med de nys anførte Observationer maa jeg endnu anføre en, der i detmindste staaer meget nær den her omhandlede Gjenstand. *A. Hansen*, 15½ gammel, indkom i Hospitalet den 22de April 1853. Paa den indvendige Flade af Præputium sees et overfladisk, uregelmæssigt Saar, og paa venstre Side af Glans et lindsestort, rundt, ligeledes overfladisk Saar, som han har bemærket i 2 Maaneder. I de sidste 14 Dage har Anus været omgiven med Tubercula mucosa; i Fauces iagttages en ikke begrændset Rubor og paa den bagerste Deel af Tungen flere mistænkelige Elevationer.

Inoculation foretages fra Tubercula mucosa til høire Laar.

23/4 53. Der foretages atter en Inoculation fra Tubercula mucosa til høire Laar.

25/4 53. Inoculationerne synes at ville slaae an.

29/4 53. Inoculationerne fra den 22de have ikke slaaet an, hvorimod den fra den 23de har fremkaldt en temmelig stor Pustel, hvorfra der igjen idag er anbragt 2 Inoculationer til samme Laar.

30/4 53. De igaar satte Inoculationer paa høire Laar have fremkaldt Pustler, hvorfra der den 2/6 54 blev inoculeret til Nr. 2 med negativt Resultat, see p. 37.

1/6 54. Saarene efter Inoculationerne ere aldeles superficielle, og ere allerede overtrukne med Epidermis.

I dette Tilfælde var der Udvikling af Pustler og Saar af samme Beskaffenhed som efter Inoculation fra Chankre, der ere i Transformationsperioden, og efter den 2den Inoculation udviklede Pustlerne sig hurtigere end efter den første, altsaa det samme Phænomen, som ved det foregaaende Tilfælde er observeret.

Der kunde vistnok opkastes Spørgsmaal, om den ved Anus existe-

rende Affection ikke var Chankre og ei Tubercula mucosa, men, næst den Tillid, man faaer have til Rigtigheden af min Diagnose, maa man lægge Mærke til de Saar, han havde paa Membrum, som idetmindste gjøre det mindre sandsynligt, at her har existeret nogen Coitus a præpostera venere.

Jeg har i Magazinet l. c. p. 485 udtalt mig om Contagiositeten af den constitutionelle Syphilis, og jeg skal saameget mindre gaae ind paa denne Gjenstand her, da den ei directe vedkommer Syphilisationen; jeg vil kun i Anledning af det citerede Factum gjøre opmærksom paa, at det vil sees, at jeg har udtalt den Mening, at de tidligst optrædende constitutionelle Phænomener ved Lancetten kunne overføres. Det forekommer mig, at dette ogsaa er let forklarligt. Der er Ingen som betvivler, at en Chanker, der endnu existerer, efterat de constitutionelle Phænomener ere fremkomne, kan give inoculabel Pus, det er derfor ikke heller urimeligt, at Materien endnu i den første Tid, efterat den er overgaaen i Organismen, bevarer saa meget af sine tidligere Charakterer, at den kan frembringe en let forsvindende Pustel. Bliver Materien ældre i Legemet, metamorphoseres den saaledes, at Inoculation paa denne Maade ei bliver mulig, og endelig forsvinder al Inoculabilitet. Derfra ogsaa de forskjellige Resultater og de forskjellige Meninger om Inoculabiliteten af den constitutionelle Syphilis. Denne Anskuelse, som jeg oftere har udviklet ved min Klinik, forekommer mig ligger saa nær, at den af andre maa være opfattet paa lignende Maade, og jeg finder ogsaa hos *Sperino* i det citerede Værk følgende Linier: „Mon ikke Grunden til det forskjellige Resultat, man har havt efter Inoculationen fra de forskjellige constitutionel-syphilitiske Phænomener har ligget deri, at man ei med tilstrækkelig Opmærksomhed har studeret disses forskjellige Perioder? Have vi ikke Ret til at formode, at disse Symptomer kunne gjennemløbe en maaskee meget kort contagiøs Periode? de, som paa denne Tid have foretaget Inoculationer, have erholdt positive Resultater, medens de, der have inoculeret efter denne Periode, have erholdt negative Resultater.“ Man seer her den samme negative Mening, maaskee noget modificeret, jeg tænker mig nemlig den Inoculabilitet, som de tidlige constitutionelle Tilfælde kunne besidde, som en Rest af denne særegne Egenskab ved Materien i de primære Saar, hvoraf den endnu kan være i Besiddelse, og jeg troer denne Inoculabilitet kan mangle de tidlige constitutionelle Tilfælde, de kunne ei med Lancetten overføres, ei frembringe den charakteristiske Pustel, saa vist som Inoculabiliteten kan mangle Chankeren i Transformationsstadiet, ja i hvilketsomhelst Stadium. — Hvad der endnu staaer tilbage er at bevise, at ogsaa denne fra de constitutionelle Tilfælde tagne Materie kan ved fortsatte Inoculationer potenseres og fremkalde den charakteristiske Chanker.

Idet jeg omtaler Materiens forskjellige Styrke, vil jeg berøre et Phæno-

men, som indtraf ved den første Række af mine Observationer, nemlig en febrilsk Tilstand, der ganske bestemt stod i Forbindelse med Syphilisationen. Den var især mærkelig hos de tvende Første, hos hvem den opstod 37 og 41 Dage efter Syphilisationens Begyndelse, den var yderst heftig, saaledes, at jeg hos den Første endog med Ængstelse observerede dens Gang; den var hos dem begge kortvarig, og var endt efter 2—3 Dage. Ogsaa hos de Øvrige, der tilhørte denne samme Række, indfandt sig en febrilsk Periode, men ikke saa tydelig udtalt som hos de tvende Første. Det er ikke usandsynligt, at ogsaa denne Forskjel i Feberens Udvikling var en Følge af Materiens forskjellige Intensitet til de forskjellige Tider.

Ved mine senere Observationer har der aldeles ikke viist sig nogen Reactionsfeber som Følge af Inoculationerne, og man seer af den over Syphilisationen værende Casuistik heller ikke at nogen Feber som den af mig omtalte er observeret. Det Eneste som jeg finder, der kunde have nogen Analogie hermed, er hos *Sperino* l. c. p. 89, hvor han siger, at han nogle Gange efter de første Inoculationer, i Almindelighed mellem den 3die og 6te Dag, har seet en febrilsk Tilstand, der efter 2—3 Dages Forløb let har givet sig for Diæt, Laxantia, smaa Doser af Tartarus stibiatus o. s. v. Denne Feber anseer han som en traumatisk Feber, fremkaldt ved den locale Betændelse, hvilket kan have sin Rimelighed, hvorimod den af mig observerede Feber maa have været begrundet i ganske andre Forholde.

Ved de her opstillede Facta troer jeg at have beviist Rigtigheden af den Sætning, hvorfra jeg gik ud, nemlig at der gives Undtagelser fra den Regel, at enhver følgende Chanker er mindre end den foregaaende. Jeg har ved min Beviisførelse alene holdt mig til den forskjellige Materies Indflydelse, men, som jeg har bemærket, kommer ogsaa Individualiteten her i Betragtning. Fra denne Side især er dette Spørgsmaal omhandlet hos *Sperino*, og hvad jeg her har at tilføie er alene, at det i flere Tilfælde har viist sig, at de Individer, der tidligere ere behandlede med mange Antisyphilitica, og jeg vil især udhæve Mercur, have for kortere eller længere Tid været mindre modtagelige for Inoculationen af den syphilitiske Materie, og dens Virkninger, saavel locale som almindelige, have været mindre regelmæssige. Chankrene have snart været mindre, snart større.

Ere ikke mine Anskuelser om den syphilititiske Materies forskjellige Intensitet aldeles feilagtige, saa vil det let indsees, at dette Punkt kommer i en særdeles Betragtning for Syphilisationen. Heraf vil som beviist først resultere, at ikke enhver følgende Chanker er mindre og varer kortere Tid en den foregaaende, dernæst, at det er vanskeligt at sige med fuldkommen Bestemthed, at absolut Immunitet er tilstede, thi man kan tænke sig Muligheden af, at en mere intens Materie end den, som i fo-

religgende Tilfælde har været benyttet, kunde existere. Dette bliver efter min Formening mere en theoretisk end en praktisk Qvæstion, hvortil jeg senere kommer tilbage.

Der kan opkastes Spørgsmaal, om enhver Materie har lige syphiliserende Virkning, forudsat at Materiens Styrke forøvrigt synes lige. Mere efter det Indtryk, mine Observationer have gjort paa mig, end som Følge af bestemte enkelte Facta er jeg tilbøielig til at besvare dette Spørgsmaal benegtende. Den første Materie, jeg benyttede fra den ofte omtalte engelske Chanker, synes at have været af en meget intens virkende Beskaffenhed, uagtet den ei lod sig føre igjennem mange Led, uden stadig at overføres til andre Individer, for derved at potenseres; men paa denne Maade viste den sig atter inoculabel, og de syphilitiske Phænomener, der viste sig hos den Inoculerede, svandt under de fortsatte Inoculationer.

Den Materie derimod, som blev tagen fra den hamburgske Chanker, syntes ei at syphilisere, ei at fremkalde Immunitet eller indvirke saa hurtigt paa de bestaaende syphilitiske Tilfælde, og dog har ingen Materie viist sig mere bestandig. Saaledes har den ikke alene viist sig hos et enkelt Individ, men paa denne Maade har den virket hos Flere, saa man kan ikke her forvexle individuel Modtagelighed for det syphilitiske Virus med en særegen Beskaffenhed hos en bestemt syphilitisk Materie.

Sperino omtaler ogsaa Materiens forskjellige syphiliserende Kraft, og antager at denne er afhængig af de forskjellige Varieteter af Chankre, som ved Inoculationen ere fremkomne. Hans Regel er: En Chanker er saameget mere syphiliserende, som det Pus, den secernerer, kan absorberes i større Qvantitet og med større Lethed, og han troer derfor, at de simple og indurerede Chankre ere de meest syphiliserende, de phagedæniske, troer han, have en ringere Virkning, og hvad de gangrænøse betræffer, kan der ei være nogen Tvivl om, at de ere uvirksomme. Nogen bestemt Mening kan jeg ikke yttre om Virkningerne af de phagedæniske, da jeg saa sjelden har seet dem efter Inoculationerne, og de artificielle indurerede Chankre har jeg aldeles ingen Erfaring om, jeg kan kun dømme om de simple, om hvilke jeg som sagt troer, at de kunne have en forskjellig syphiliserende Kraft.

Et andet Spørgsmaal er det, om Chankeren i alle sine Perioder har en lige syphiliserende Kraft. Jeg vil dertil give et benegtende Svar, fordi jeg troer Materiens Styrke i de sildigere Perioder er aftagen. *Sperino* besvarer ligeledes dette Spørgsmaal benegtende, men af andre Grunde, han antager, at Materien i Chankerens progressive Periode er mere serös og derfor lettere absorberes; efter min Erfaring er det derimod hyppigere, at Materien bliver mere serøs i Chankrenes sildigere Periode. Han troer fremdeles, at Materien i den sildigere Periode er mere blandet med ikke

virulent Materie; det vil jeg medgive, men saafremt Materien slaaer an, bliver det et Spørgsmaal, om Kraften ei bliver den samme. Efter hvad jeg har yttret, da jeg omtalte mine Forsøg med den diluerede syphilitiske Materie, er jeg dog ikke utilboielig til at antage, at Materien bliver svagere ved at fortyndes.

Den Tid, der udfordres for at fremkalde Immunitet, er ei alene afhængig af Materiens forskjellige Kraft, af den Tid, Inoculationerne følge efter hverandre, af Chankrenes Antal o. s. v., men den er tillige afhængig af den Syphiliseredes Individualitet.

Jeg har ovenfor paaviist, hvorledes Immunitet indtraadte allerede efter 71 Chankre, men jeg har tillige viist, at den i dette Tilfælde benyttede Materie var svag. — Immunitetens Indtræden er afhængig af den Tid, hvori Inoculationerne følge efter hverandre; jo hyppigere Inoculationerne skee, desto snarere vil Immuniteten indtræde. Naar man har tilstrækkelig Materie hos forskjellige Syge, kan man naturligviis, om man vil, inoculere hver Dag, men i modsat Fald bliver der Spørgsmaal om, hvor ofte man kan inoculere med den engang hos den enkelte Syge inoculerede Materie, naar man stedse vil holde sig til det sidste Led. Efter den Erfaring, jeg har herom, er i Regelen allerede den Materie, der indeholdes i de meget smaa 1 Dag gamle Pustler, inoculabel, men det er ogsaa hændt mig, at 3 Dage gamle Pustler have givet en ikke inoculabel Materie og at de samme Pustler have 3 Dage senere givet inoculabel Materie. Denne Observation har jeg gjentagne Gange gjort, og jeg maa nærmest antage, at det positive eller negative Resultat har været begrundet i Materiens særegne Qvalitet til de forkjellige Tider. — Antallet af Chankre er ligeledes væsentligt for Immuniteten. Det er allerede anført, at *Sperino* har seet, at den meget snart er indtraadt, naar han ved hver Inoculation har anbragt en meget stor Mængde. Dog vil Tallet i og for sig aldrig være det ene bestemmende Moment.

Den Syphiliseredes Individualitet kan have megen Indflydelse paa den Tid, der er nødvendig for at fremkalde Immunitet; ikke alene fordi de forskjellige Mennesker kunne have en forskjellig Modtagelighed for det syphilitiske Virus, men fordi tidligere anvendte Midler, navnlig Mercur, synes at kunne fremkalde en Tilstand, hvori det syphilitiske Gift ikke længere virker paa en regelmæssig Maade, men snart meget hurtig synes at fremkalde Immunitet, snart først efter en lang Tid og et meget betydeligt Antal Inoculationer. Men saafremt Immuniteten hurtig er fremkaldt, synes den ei at have været sand, da Receptiviteten efter meget kort Tid igjen har været tilstede.

Naar den Syge er bleven immun for den syphilitiske Materie, bliver der Spørgsmaal om, hvor længe denne Immunitet vil vedvare. Jeg

kan ikke sige, at jeg har ved mine Observationer bestemte Materialier til Besvarelsen af dette Spørgsmaal. Det er sandt, at der har været flere Recidiver efter tilendebragt Syphilisation, og det ei alene, naar denne har været gjennemført med eet Slags Materie, men ogsaa, naar dertil har været benyttet Materie fra flere forskjellige Syge; men disse Recidiver ere alle indtraadte hos Syge, der have undergaaet Mercurialcure, og hos disse er det umuligt at sige noget med Bestemthed om Materiens Virkning, den kan vise sig svag for en Tid og atter virke kraftigere, derpaa aldeles abortere, uden at man kan vide, om der er nogen virkelig Immunitet indtraadt. — Naar man hos disse Individer, under paany optrædende syphilitiske Phænomener, finder, at der er megen Modtagelighed for det syphilitiske Virus, saa kan man ikke opstille dette som noget Beviis for, at Immuniteten har en kort Varighed. Hos dem, der ere helbredede ved Syphilisation, som ei have været underkastede nogen tidligere Mercurialbehandling og som heller ikke have havt noget Recidiv, hos dem har jeg ikke tilladt mig at foretage nogen ny Inoculation, thi er Immuniteten kortvarig, og derfor hævet paa den Tid, jeg foretager min Prøveinoculation, da vil jeg ikke ansee det umuligt, at denne Inoculation kan have samme Virkning, som Inoculationen har paa den, der aldrig har havt Syphilis, og med denne Mulighed for Øie er jeg uberettiget til til at gjøre Forsøget. Den syphiliserede Puella publica har, efterat Immunitet var tilveiebragt, 2de Gange været indlagt i Hospitalet paa Grund af ubetydelige Excoriationer ved Genitalia, der i Løbet af faa Dage ere helbredede, men da de ved Inoculation have givet negativt Resultat tør jeg ikke sige, om de have været af syphilitisk Natur.

2) Ligesaa vist som det er, at Immunitet opstaaer ved den fortsatte Inoculation af den syphilitiske Materie, ligesaa vist er det ogsaa, at de tilstedeværende syphilitiske Phænomener derved svinde. Efter hvad jeg tidligere har yttret, har jeg kun foretaget mine Forsøg paa dem, der allerede have lidt af constitutionelle Tilfælde, og jeg skal nu her i Korthed meddele Resultaterne af Syphilisationen paa de forskjellige Former af disse.

Blandt de Syphiliserede have Sex ei tilforn været behandlede med Mercur eller andre Antisyphilitica, nemlig Nr. 1, 3, 8, 9, 15 og 17. De Fem sidste have lidt af meget tidlige constitutionelle Tilfælde, kun hos Nr. 1 syntes Affectionen noget ældre. Hos dem alle er Syphilisationen gaaen meget regelmæssig, og ingen af dem har indtil dette Øieblik havt noget Recidiv; den først Behandlede har for over et Aar siden forladt Hospitalet, Nr. 3 for 11 Maaneder siden, Nr. 9 og 15 for 4 Maaneder siden, Nr. 8 for omtrent 2 Maaneder siden og Nr. 17 for omtrent 1 Maaned siden. Behandlingstiden har været for Nr. 1, 6 Maaneder og 18 Dage, Nr. 3, 5 Maaneder og 24 Dage, Nr. 8, 8 Maaneder og 27

Dage. (Hun gjennemgik under sit Ophold paa Hospitalet en Typhus, under hvilken Syphilisationen maatte udsættes). Nr. 9, 5 Maaneder og 25 Dage, Nr. 15, 4 Maaneder og 5 Dage og Nr. 17, 5 Maaneder og 5 Dage. Middeltiden for Behandlingen har altsaa været 6 Maaneder, 2 Dage. Det Antal Chankre, som ved Syphilisationen har været dem bibragt, har været hos Nr. 1, 222, hos Nr. 3, 133, hos Nr. 8, 559, hos Nr. 9, 395, hos Nr. 15, 333 og hos Nr. 17, 295. Middeltallet har altsaa været 322.

Blandt de øvrige Syphiliserede vil jeg sammenstille Nr. 5, 7, 13, 16 og 18, der have lidt af Affectioner af Hudorganet og Sliimmembranerne, altsaa Affectioner, som man vil henregne til de saa kaldte secundære, dog ingen af de sildige, inveterede Former. Nr. 6 og 10 høre til denne Classe, men, da Syphilisationen hos disse tvende Syge ei er tilendebragt, kan jeg ikke heller af den kun paabegyndte Behandling uddrage Resultater. De have alle, forinden de bleve tagne i Behandling med Syphilisation, benyttet Mercur og andre Antisyphilitica, de fleste have endog benyttet gjentagne Mercurialcure af forskjellig Slags. Behandlingstiden har været for Nr. 5, 8 Maaneder og 9 Dage, for Nr. 7, 6 Maaneder og 4 Dage, for Nr. 13, 4 Maaneder og 22 Dage, for Nr. 16, 5 Maaneder og 18 Dage og for Nr. 18, 9 Maaneder og 27 Dage. Behandlingens Middeltid har altsaa været 6 Maaneder og 24 Dage. Det Antal Chankre, som ved Syphilisationen har været dem bibragt, har været: hos Nr. 5, 593, hos Nr. 7, 404, hos Nr. 13, 210, hos Nr. 16, 488 og hos Nr. 18, 467. Middeltallet har altsaa været 432. Nr. 5 er udskreven for omtrent 3 Maaneder siden, Nr. 7 for henimod 4 Maaneder. Disse 2 ere de eneste af denne Række, der ei hidtil have faaet Recidiver, men disse to ere ogsaa de eneste af denne Række, der have været rigtig modtagelige for den syphilitiske Materie, og som derfor ved den første Syphilisation have faaet et betydeligere Antal Chankre, Nr. 5 har havt 593 og Nr. 7 har havt 404, medens de øvrige, der have faaet Recidiv, have ved den første Syphilisation kun været modtagelige for et langt mindre Antal Chankre, saaledes har Nr. 13 havt 102, Nr. 16, 127 og Nr. 18, 71 Chankre. Uden at man tager Hensyn til de særegne Indvirkninger, der kunne være betingede ved Materiens forskjellige Styrke, og derved, at enkelte ere bestandig inoculerede med Materie, der, uagtet den blev tagen fra forskjellige Personer, dog udsprang fra samme Hovedkilde, saaledes som det ved de enkelte Sygehistorier nøiagtig er oplyst, saa er det dog aldeles tydeligt, at her har været Omstændigheder forhaanden, der have hindret den inoculerede Materie fra at virke paa sædvanlig Maade. I Udviklingen af den syphilitiske Sygdom kan Aarsagen ikke søges, det er derimod rimeligt at antage, at de tidligere anvendte

Midler kan have sat Organismen i denne for det syphilitiske Gift mindre modtagelige Tilstand.

De Recidiver, der indfandt sig hos de nævnte 3 Patienter, ere komne ikke meget lang Tid efterat Syphilisationen er ophørt, uden at jeg kan angive Uger eller Dage, da disse Mennesker ei have observeret sig selv med den Noiagtighed, at der af deres Angivelser kan uddrages noget Sikkert. Men hvad der kan siges om disse Recidiver det er, at de have viist sig som en i ringe Grad udviklet Syphilis. — Ved den 2den Syphilisation har No. 13 havt 108 Chankre, No. 16 har havt 361 og No. 18 har havt 315.

Til den 3die Classe henregner jeg dem, der have havt meget invetererede Former, men som dog hovedsagelig endnu holdt sig til Huden og Sliimmembranerne: nemlig No. 2, 4, 12, 14, 19, 20 og 21, og som alle have benyttet Mercur, de fleste gjentagne Gange. Behandlingstiden har været for No. 2, 4 Maaneder og 8 Dage, for No. 4, 10 Maaneder og 12 Dage for No. 12, 10 Maaneder og 25 Dage, No. 14, 7 Maaneder og 19 Dage, No. 19, 8 Maaneder og 21 Dage, No. 20, 11 Maaneder og 20 Dage og No. 21, 8 Maaneder og 17 Dage. Middeltiden for Behandlingen har altsaa været 7 Maaneder og 24 Dage. Det Antal Chankre, som disse have havt, er følgende: No. 2, 91, No. 4, 203, No. 12, 532, No. 14, 431, No. 19, 856, No. 20, 998 og No. 21, 878. Middeltallet bliver altsaa for denne Classe 570. Vi finde en gradviis Stigen i Behandlingstiden, det er kun No. 2, som herfra har gjort en Undtagelse, for de øvrige har Tiden været meget lang og for de Fleste ogsaa Antallet af Chankre meget stort. Grunden, hvorfor der er medgaaet saa lang Tid og mange Chankre have været nødvendige, synes at maatte søges i den samme Aarsag, som jeg for den forrige Classe af Tilfælde ansaae for den rimelige. Denne Aarsag gjør sig saameget mere gjældende, som Tilfældene ere invetererede, og det er ikke usandsynligt, at endnu et andet Moment her gjør sig gjældende, nemlig den Forandring, som det syphilitiske Gift undergaaer, naar det gjennem en længere Række af Aar forbliver i Organismen. Vist er det ialfald, at de Tilfælde, der antyde, at Syphilis længe har ligget i Legemet, have vanskeligst været paavirkede, saaledes de tuberculos-serpiginose Former. Flere af disse invetererede Tilfælde ere ikke engang efter en langvarig og til Immunitet gjennemført Syphilisation helbredede, det har været nodvendigt at give enten Mercur eller især Iod, og de ere derved meget hurtigt forsvundne, uagtet disse samme Midler tidligere, gjentagne Gange ere givne, ei alene uden Nytte, men ganske øiensynlig til Skade for den Syge, f. Ex. hos No. 4 og No. 12.

Hvorvidt der vil indfinde sig Recidiver hos nogen af dem, jeg har sammenstillet i denne Classe, kan der endnu ikke siges Noget om, da det

kun er en af dem, nemlig No. 2, der for længere Tid siden har forladt Hospitalet.

Foruden de nu omtalte Syge er der endnu en af de Syphilserede, der fortjener særskilt at nævnes, nemlig No. 11, der kun led af Beenaffection med Dolores osteocopi. Han er behandlet i 5 Maaneder og 13 Dage og har havt 346 Chankre, uden at Syphilisationen synes at have havt den ringeste Indflydelse paa hans Sygdom.

Dette Resultat kan være begrundet i tvende aldeles forskjellige Omstændigheder. Vi kunne enten tænke os, at det syphilitiske Gift efterhaanden er modificeret saaledes i Organismen, at det ei længere kan betragtes som det, der fremkaldte det primære Saar og de secundære Former. Det er endnu mere modificeret end i de sidst omtalte Tilfælde, der dog indtil en vis Grad lode sig paavirke af de fortsatte Inoculationer. Denne Mening forekommer mig ikke usandsynlig, naar vi see hen til dette Gifts physiske Egenskaber, dets Inoculabilitet i de primære og i de tidlige constitutionelle Former, dets Mangel paa Inoculabilitet i sildige constitutionelle Former, de forskjellige Rækker af Phænomener, som det efterhaanden fremkalder i Legemet. Tænke vi os nu, at den ved den fortsatte Inoculation fremkaldte Immunitet og Helbredelsen af de syphilitiske Phænomæner er begrundet i en isopathisk Virkning af det syphilitiske Gift, saa er det klart, at jo længere vi komme bort fra den første og tidligste Deponeren af dette Gift i Legemet, desto vanskeligere vil den primære Materie kunne indvirke paa den tilstedeværende Sygdom, og endelig vil Metamorphosen være kommen saa langt, at den tilstedeværende Form aldeles ikke længer paavirkes af denne Materie, der ikke længer træffer paa noget med den eensartet Stof. De leverede Facta tale til Gunst for denne Mening. Vi have seet, at de tidlige constitutionelle Tilfælde ere helbredede i den korteste Tid, og der har efter disse ei indfundet sig Recidiver, dog maa her tilføies, forsaavidt som ingen Behandling er gaaen forud. Dersom Mercur og andre Antisyphilitica tidligere have været bragte i Anvendelse, saaledes som Tilfældet har været hos nogle af de Syphiliserede, saa medtager Behandlingen længere Tid, eller om der medgaaer kortere Tid og den Syge ei er modtagelig for mange Inoculationer, saa lader Recidivet gjerne ikke længe vente paa sig. Hvorledes det gaaer i de mere invetererede Former har jeg netop omtalt. — Vi have blandt disse seet Tilfælde, der endnu langt vanskeligere paavirkedes ved Syphilisationen end de tidligere constitutionelle Tilfælde, mod hvilke der var benyttet Mercur. Her synes ganske bestemt endnu at være noget Andet og Mere end Brugen af Mercuren, der er Syphilisationen imod, og at dette er den syphilitiske Materies Forandring i Legemet, forekommer mig er en ganske rimelig Formodning. Dog er det umuligt at miskjende Syphilisationens Indvirkning ogsaa under

disse Forholde, skjønt den fuldkomne Helbredelse ei indtræder alene under Anvendelsen af dette Middel. Men paa hvilken Maade Syphilisationen her virker, er os ligesaa gaadefuldt, som Alt hvad der angaaer denne Gjenstand. Skal jeg fremsætte min Mening, da er der ved den samtidige Indvirkning af Syphilis og Mercur dannet en Forening, der ved Syphilisationen løses; den fortsatte Indbringelse af det syphilitiske Gift tilintetgjør saavidt muligt den gamle Syphilis, men denne er ikke længer aldeles den samme Sygdom som tidligere, den primære Gift indvirker langsomt, og er ei istand til ganske at destruere den ældre.

Men jeg vil afholde mig fra videre Theoretiseren, Facta ere endnu for faa. Dersom det nylig refererede Tilfælde af Beenaffection stod alene, kunde vi som sagt tænke os den omtalte Metamorphoseren af det syphilitiske Gift som den eneste Grund til, at Syphilisationen ei vilde udøve nogen Virkning paa denne Affection; men saaledes er det ikke, vi have i 7de Observation et andet Tilfælde af Beenaffection, men foruden Smerter og Svulst i den ene Tibia, var der tillige Hudaffection, og i 1ste Observation var der Dolores osteocopi tilligemed Hudaffection. Hos Nr. 1 forsvandt Dolores osteocopi tilligemed Affectionen paa Huden og Sliimmembranen under de fortsatte Inoculationer, hos Nr. 7 derimod helbrededes kun det syphilitiske Exanthem, medens Alt, hvad der vedkom Beenaffectionen, forblev aldeles uforandret. Her synes mig er en Uovereensstemmelse, det syphilitiske Gift kan ikke forekomme i tvende forskjellige Qvaliteter i Legemet paa eengang, naar altsaa den ene Række af Phænomener forsvinder, og den anden bliver staaende uforandret, saa troer jeg mig berettiget til at slutte, at disse forskjellige Symptomer tilhøre forskjellige Sygdomsformer. Det forekommer mig efter dette, at der endnu kan være en anden Aarsag til at Beenaffectionen ikke under Syphilisationen i ringeste Maade har givet sig.

Det er af Mange paastaaet, at Beenaffectionerne efter Syphilis stedse ere en Følge af den anvendte Mercur, og aldeles Intet have med Syphilis at bestille; jeg har altid anseet denne Mening for feilagtig, fordi jeg har observeret Beenaffectioner som Følge af Syphilis, hvor jeg var forvisset om, at Mercur ei var anvendt, og jeg har aldrig, hvor Mercur var anvendt alene, men i en anden Hensigt end for at helbrede Syphilis, seet Beenaffectioner som en Følge af denne Behandling. Hvad jeg nu ved Syphilisationen har observeret leder mig ind paa den Anskuelse, at Beenaffectionen kan være en Følge saavel af Syphilis, som af Mercur i Forbindelse med Syphilis og at den har skyldt sidstnævnte Aarsag sin Oprindelse hos Nr. 7 og 11. Hos Nr. 1 derimod var den en Følge af den syphilitiske Dyscrasie, derfor svandt den for de fortsatte Inoculationer, hos Nr. 7 og Nr. 11 derimod for Ioden. Som jeg i Journalen har an-

fort, see p. 90, vil det være af megen Interesse at see om Dolores osteocopi vende tilbage hos den under Nr. 11 omhandlede Mand, da det vel maa ansees for det almindelige, at en kort Tids Brug af Iod alene ei hæver disse Smerter for bestandig.

Efterat jeg har paaviist den forskjellige Virkning af Syphilisationen paa de forskjellige constitutionelle Former, kommer jeg til at omhandle Indicationerne for denne Behandling.

Vi have seet, at Syphilisationen virker regelmæssigt og kraftigt mod de tidlige constitutionelle Tilfælde, mod hvilke der ei har været benyttet Mercur. I de 6 Tilfælde af denne Art, hvori den er anvendt, har den ikke givet Anledning til nogensomhelst ubehagelige Følger under selve Behandlingen, der er ikke indtraadt noget Recidiv, uagtet et Par ere udskrevne af Hospitalet for omtrent et Aar siden. De Helbrededes Tilstand, efterat de ere udskrevne af Hospitalet, har i enhver Henseende været tilfredsstillende, derom har jeg overbeviist mig ved meget ofte at see dem. Saavidt som det er muligt indtil dette Øieblik at dømme, har altsaa denne Behandling opfyldt alle de væsentlige Fordringer, som man kan stille til nogen Curmethode. Det er ganske vist, at et Aar er en altfor kort Tid, til at vi kunne med Sikkerhed bedømme hvad Fremtiden vil medføre som Følge af denne Behandling, men skulde den kunne bevirke nogen bestemt Skade, er det dog rimeligt, at dette allerede maatte paa en eller anden Maade have viist sig. Forsaavidt som Erfaringen skulde vise os, at denne Methode udelukker Recidivet, som vel med andre Ord vil sige, at den tilintetgjør det syphilitiske Gift i Legemet og bringer det i samme Tilstand med Hensyn til Syphilis, som den, hvori det ved Vaccinationen kommer med Hensyn til Variolæ, da formener jeg den er indiceret i disse tidlige constitutionelle Tilfælde, og da vil jeg ansee den fortrinsviis indiceret mod disse.

Den Methode, som Syphilisationen maa sammenstilles med, er Mercurialbehandlingen, vi kjende ikke nogen anden Methode mod de tidlige constitutionelle Tilfælde, som man med nogen Sandsynlighed for en saavidt mulig varig Helbredelse kan tye til. Denne Methode har det Fortrin, at den er kjendt gjennem Aarhundreder. Man er, som jeg allerede tidligere, see p. 13, har bemærket, bleven fortrolig med dens Mangler, og man tilgiver den Alt. Naar vi anvende denne for den Classe af Tilfælde, hvorom der her er Spørgsmaal, saa opnaae vi i Almindelighed, at de syphilitiske Phænomener svinde, og vi sige den Syge er helbredet. Men man er fuldkommen enig om, hvad denne Helbredelse har at sige, man veed, at Sygdommen har megen Tilbøielighed til at recidivere. En stor Deel af disse saa kaldte Helbredede komme efter kort Tid tilbage med Recidiver, en anden Deel er tilsyneladende helbredet gjennem en Række af Aar, men saa udbryder

Beenaffectioner, Testikelsvulster, serpiginose Hudtuberkler o. s. v. Atter andre forblive for bestandig friske, men deres Børn fødes med og hentæres af Syphilis, eller der udvikler sig hos dem, tidligere eller sildigere, Affødninger af Syphilis. Hvem formaaer at sige, hos hvormange Syphilis efter en Mercurialcur endnu fremtræder paa en af de her nævnte Maader, og hos hvormange dens Spor efter denne Behandling ere udslettede? Saameget er ialfald vist, at den, der har havt constitutionel Syphilis og er behandlet med Mercur, aldrig er sikker for Recidiv, aldrig er forsikkret om, at han ei bringer en Afkom til Verden, der bærer Præget af den Sygdom, hvoraf en af Forældrene har lidt.

Det er vel muligt, at man finder min Fremstilling overdreven, men jeg appellerer til de Læger, der leve i Forholde, under hvilke de ere istand til at controllere ethvert enkelt Tilfælde, kun de formaae med Sikkerhed at oversee alle Følger af Syphilis i de forskjellige Generationer. Og er det rigtigt, hvad jeg her har sagt om Mercurialbehandlingen, da troer jeg ikke der er meget vovet ved at forsøge en anden Methode, om hvilken vi endog, efter hvad vi allerede nu vide, med temmelig Sikkerhed tør sige, at den ei vil virke mindre godt end Mercuren.

Man har seet Helbredelserne efter Syphilisationen, men man har betvivlet deres Varighed; da man dog ogsaa efter Mercuren seer, at det ofte nok staaer slet til med Varigheden, har jeg ofte hørt og seet, at man greb et andet Sammenligningspunkt, nemlig Behandlingstiden. Syphilisationen mener man skal medtage en saa meget længer Tid. For den Række af Tilfælde, hvorom her endnu er Spørgsmaal, er der for Behandlingen af enhver enkelt Syg medgaaet 6 Maaneder og 2 Dage.

Det har altid glædet mig, naar man har stillet denne Indvending i Spidsen, thi bliver det Hovedindvendingen, saa giver det sig nok efterhaanden. Man maa først blive enig om Beregningsmaaden. Dersom man siger, en Behandling med Syphilisationen medtager et halvt Aar, med Mercur, f. Ex. $3\frac{1}{2}$ Maaned (det er Middeltallet for Behandlingen med Cura Dzondi ifølge min Hospitalsberetning for 1852), saa mener jeg man regner meget feil, thi dersom Syphilis efter Syphilisationen ei længer existerer i Legemet, saa er Regningen for dens Vedkommende afsluttet med det halve Aar, medens det efter Mercurialbehandlingen ei forholder sig saa. Efter denne maae vi medtage i Beregningen Recidiverne og ofte nok Behandlingstiden for de Sygdomme, der ere en Følge af selve Mercuren. Hertil kommer endnu Behandlingstiden for de Sygdomme, der som Følge af Syphilis hos Forældrene kunne opstaae hos Børn og Børneborn. Det er en vanskelig Beregning, men kunde den gjøres, den skulde ofte bringe os til at forfærdes. Var der nu i denne Sag alene Spørgsmaal om et Antal Dage, var der kun Tale om nogen Tid og

nogle Penge, opløste den sig i et Regnestykke, da var det Hele altfor ubetydeligt til at gjøre noget Væsen af. Nei i praktisk Henseende handles der om de angrebne Individers fremtidige Helbred, og endnu mere der handles om deres Børns og Børnebørns Skjæbne. Dagetallet er i en Sag som denne af overmaade liden Vægt: stadfæster Erfaringen de Facta vi nu have for os, vil det virkelig være muligt ved de fortsatte Inoculationer at udrydde den syphilitiske Gift af Legemet, da mener jeg man let vil blive enig om, at dette Gode var hurtig naaet, naar det var naaet i et halvt Aar.

Da vi imidlertid endnu ikke vide om den Helbredelse, der ved Syphilisationen er indtraadt, er mere varig, end den, vi opnaae ved Mercurialbehandlingen, saa bør vi i vor Beregning over Tiden for Behandlingen kun holde os til hvad vi for Øieblikket vide, og det er, at vi ved begge Behandlingsmaader opnaae Helbredelse, det kommer derfor an paa om vi kunne helbrede ved Syphilisation ligesaa hurtigt som ved Mercur, det vil sige, om vi kunne bringe Behandlingstiden for Syphilisationen ned til ikke meget over det halve Dagetal af det, den hidtil har medtaget.

Den Maade, hvorpaa jeg hidtil har syphiliseret, har været ved at føre den engang indbragte Materie fra Sted til Sted hos det samme Individ, saa længe den vilde slaae an, og naar den ei længer det vilde, da har jeg inoculeret ny Materie, som jeg har behandlet paa samme Maade som den foregaaende. I meget lang Tid af den hele Behandlingstid har jeg inoculeret fra meget smaa og, efter min Mening, meget lidet syphiliserende Pustler, jeg har maattet gjøre dette for at studere de forskjellige Materiers Indvirkning paa Legemet; og tildeels har jeg maattet gaae frem paa denne Maade, fordi der ofte har manglet mig ny syphilitisk Materie. — Den Maade, der vil bringe hurtigere til Maalet, vil være bestandig at vælge ny Materie, naar den gamle begynder at danne mindre udviklede Pustler. Dersom man vil gaae frem paa denne Maade og dersom man altid har Anledning til at benytte en tilstrækkelig intens Materie, saa tvivler jeg ikke om, at man i Regelen hos dem, der ei tilforn have benyttet Mercur, vil være færdig med Behandlingen i 3½ Maaned, og at der saaledes hvad Tiden angaaer intet vil være til Hinder for denne Behandling.

Jeg anførte ovenfor, at jeg har inoculeret fra meget smaa og meget lidet syphiliserende Pustler. Jeg troer nemlig de meget smaa Pustler udøve liden Virkning, uagtet man ved at inoculere fra disse til den ikke Syphiliserede fremkalder store og charakteristiske Saar. Det kommer an paa den Grad af Syphilisation, hvortil en Syg er kommen, om en bestemt Materie skal kunne virke paa ham; den Materie, som er saa svag, at den kun frembringer de smaa Pustler og Excoriationer istedetfor syphilistiske

Saar, den troer jeg ikke for det bestemte Individ har nogen særdeles Virkning. Jeg vil derfor opstille som Regel, at naar en Materie er saa svag, at den ei frembringer Saar, der trænge ned igjennem Huden og danner charakteristiske om end smaa Saar, da bør den ei længer benyttes, dersom man har en anden at erstatte den med, thi man taber derved kun Tid. Dersom man ikke altid har ny Materie til sin Raadighed, troer jeg man vil vinde Tid ved jevnlig at inoculere fra tidligere Led i samme Inoculationsrække, disse indeholde en stærkere Materie.

Hvorvidt Syphilisationen er indiceret naar der tidligere har været benyttet Mercur, og hvad vi under disse Omstændigheder have at vente af den, derom give de meddeelte Facta os en temmelig sikker Mening. Vi see at Mercuren i Almindelighed giver Anledning til, at Syphilisationen gaaer mindre regelmæssigt, vi kunne ikke stole paa den indtraadte Immunitet, der kommer let Recidiv, især synes dette at være Tilfældet, hvor der ei er forløben lang Tid siden Mercuren er benyttet, og i de inveterede Tilfælde er det ikke altid, at alle Symptomer hæves under Syphilisationen, vi ere nødsagede til efter denne at tye til Mercur og især Iod.

Dersom vi istedetfor Syphilisation imod disse Recidiver og inveterede Tilfælde benytte de sædvanlige Midler, Mercur, Iod, Guld, Sarsaparilla, Diætcur, Melkecur etc. etc., saa er det aldeles vist, at disse Recidiver igjen hæves, og vi høre enten ikke mere til de Syge, eller Historien gjentager sig paany. Men hvordan saa end Udfaldet er blevet, saa er det dog vist i Almindelighed saa, at Syphilis heller ikke ved de gjentagne Mercurialcure drives ud, det see vi altfor ofte paa de Syges Børn.

Om vi derfor ogsaa under disse Omstændigheder forsøge Syphilisationen, saa troer jeg vi handle ganske rigtig. De meddeelte Observationer vise os, at denne Methode formaaer at helbrede Recidiverne, og hvor der paany er kommen Recidiv, der har gjentagen Syphilisation atter hævet dette, idet det har stillet sig klart, at der tidligere har været en Hindring for Syphilisationens fri Virksomhed, at denne Hindring har været den forud benyttede Mercur, synes ligesaa klart. Naar vi i de meget inveterede Tilfælde, efter endt Syphilisation, maae tye til Mercur eller Iod, da synes dette at være et stærkt Beviis mod Syphilisationens Virksomhed, men lægge vi Mærke til, at vi tidligere forgjeves have anvendt disse Midler uden Nytte, saa synes mig vi blive saa meget mere overtydede om Syphilisationens Værd, naar vi see disse Midler efter endt Syphilisation hurtigt virke.

Jeg gjentager derfor hvad jeg tidligere har yttret, viser Erfaringen at Syphilisationen ogsaa for disse Tilfælde udøver en blivende Nytte, viser det sig, at den ny indbragte Materie hæver Modtageligheden for det

syphilitiske Virus, saa maae vi ogsaa mod Recidiverne af den constitutionelle Syphilis ansee den indiceret.

Vi have seet, at Syphilisationen under disse Forhold medtager endnu længer Tid, end hvor Mercur ei har været anvendt. Men de, som kun see paa Talstørrelser og ikke paa Realiteten, ville formodentlig ved denne Classe af Tilfælde være mere tolerante, da de altfor ofte maae finde sig i, at de inveterede Former af Syphilis behandles gjennem Aar i Hospitalerne.

Den Mening, som man uden nærmere at have studeret Syphilisationen næsten nodvendigviis maa have, at denne Methode kunde være at tye til i exceptionelle Tilfælde, vil man af det Foregaaende see, at jeg ikke kan hylde. Jeg kan finde mig i, at man endnu i Almindelighed handler saa, saalænge vi endnu ikke have Aars Erfaring for, at ingen Ulempe paafores de Syge ved Syphilisationen, til samme Tid som vi befrie dem fra de syphilistike Phænomener; men jeg holder mig overbeviist om, at Tiden vil vise os, at vi handle urigtigt, naar vi først mercurialisere de Syphilistiske, for maaskee siden at befrie dem for Følgerne saavel af Syphilis som af Mercur.

Angaaende een Classe af Tilfælde, de virkelige saakaldte tertiære, tor jeg ikke yttre mig med nogen Bestemthed; at Syphilisationens Virkning, efter den ringe Erfaring, jeg hidtil har om disse, er tvivlsom, er det Eneste, jeg kan sige.

Da jeg omhandler Indicationerne for Syphilisationen, vil jeg ogsaa paa dette Sted gjentage, hvad jeg atter og atter har udhævet, at jeg anseer Syphilisationen aldeles contraindiceret i de primære Tilfælde, fordi jeg aldrig har Vished for, at den, der har primær, skal faae constitutionel Syphilis, jeg har ikke Ret til at inoculere ham en Sygdom, som han ikke allerede har, men herom har jeg nærmere udtalt mig pag. 14.

Man kan opkaste Spørgsmaal om det er muligt at syphilisere, frembringe Immunitet og helbrede den tilstedeværende Syphilis ved Inoculation af en eneste Slags Materie? Den første Deel af dette Spørgsmaal vil jeg, efter hvad jeg har observeret, besvare benegtende, om end en Materie har virket noksaa kraftigt, saa har det dog været muligt, naar den har aborteret, at finde en anden Materie, der har slaaet bedre an, og som igjen har frembragt charakteristiske Saar. Først efterat Materie fra flere forskjellige Syge har været anvendt, have de forste Inoculationer med den ny Materie aborteret.

Den anden Deel af Sporgsmaalet kan jeg derimod efter egen Erfaring besvare bekræftende, forsaavidt som man tor domme efter den hidtil passerede Tid. No. 1, 2 og 3 ere alle inoculerede alene med Materie fra en og samme Chanker, og hos ingen af dem har der indfundet sig

noget Recidiv. De 2 have for mere end et Aar siden forladt Hospitalet, den 3die for 10 Maaneder siden.

Dette leder os til at opkaste Spørgsmaal, om det da vel er nødvendigt at søge den absolute Immunitet, naar de syphilitiske Phænomener under Syphilisationen ere hævede. Jeg troer ikke det er nødvendigt, og jeg støtter mig især til de nysnævnte Observationer. Det følger dog af sig selv, at man ei kan blive staaende ved hvilketsomhelst Punkt, men har en Materie virket kraftigt, og der er en regelmæssig Aftagen af Chankrene, under en fuldkommen Forsvinden af de syphilitiske Phænomener, saa troer jeg, at man, naar man har med en constitutionel Syphilis at bestille, der ei er behandlet med Mercur, kan standse, naar den første Materie aborterer. Det er derimod en ganske anden Sag, naar man har for sig en med Mercur tidligere behandlet Syphilis, da seer man, at Syphilisationen i Almindelighed ikke virker paa en saa regelmæssig Maade, saaledes som jeg allerede flere Gange har bemærket, og da troer jeg det er nødvendigt at fortsætte Inoculationerne saa længe som muligt, man kan alligevel blive skuffet og faae Recidiver, hvor man ikke venter det.

At absolut Immunitet i ethvert Tilfælde kan opnaaes, derom tvivler jeg aldeles ikke, uagtet Enkelte ere i en overordentlig Grad modtagelige for det syphilitiske Gift.

Forinden jeg forlader dette Capitel om Syphilisationens Indvirkning paa de forskjellige syphilitiske Tilfælde vil jeg omtale dens Forhold til Blennorrhagien. — *Auzias-Turenne* siger i sin Meddelelse til Académie des sciences af 17de November 1851 „La blennorrhagie et la balanoposthite sont (je ne dis pas toujours) de nature syphilitiqve. La Syphilisation les prévient. Elle les guérit chaqve fois que le génie syphilitiqve n'a pas disparu pour faire place à une affection purement catarrhale.“ I den første af disse Sætninger er jeg aldeles uenig med *Auzias Turenne*, jeg bekjender mig til den Mening, at Syphilis og Blennorrhagien ere tvende vel adskilte Former, og jeg anseer det for en Fortjeneste af *Ricord*, at han har stillet denne Sag i et klart Lys. Forøvrigt har jeg i mine Aarsberetninger gjort Rede for mine Anskuelser om Blennorrhagien, som jeg anseer begrundet i et specifikt Contagium. Jeg har aldrig seet en Gonorrhoe med den for denne Sygdom characteristiske Gang, med mindre den var udviklet efter Coitus med et mistænkeligt Fruentimmer. Men jeg skal ikke her gaae videre ind paa denne Materie, da den egentlig ligger udenfor hvad her omhandles, derimod skal jeg gaae over til den anden Deel af *Auzias's* Paastand, at Syphilisationen hæver Blennorrhagien. Denne Sætning er efter min Anskuelse kun da rigtig, naar Blennorrhagien er foraarsaget ved en Chankre i Urethra. Jeg er naturligviis ikke kommen til dette Resultat ved directe Forsøg, thi da jeg ikke anseer det for

tilladeligt at syphilisere, hvor der er primær Syphilis, kan jeg ikke ansee det for tilladeligt at syphilisere, hvor der kun er Blennorrhagie. Jeg har egentlig kun et eneste Factum at støtte mig til, og det er det, jeg har leveret i 7de Observation. *Martin Larsen*, der var syphiliseret til fuldkommen Immunitet og som udgik aldeles helbredet for sin Syphilis, paadrog sig strax han var udskreven saavel en Gonorrhoe som en Balano-Posthite, og det i en ganske alvorlig Grad. Om dette Factum end staaer ene, mener jeg det er meget bevisende, thi en saa udviklet Blennorrhagie vilde vel ei have indfundet sig hos den, der var immun for det sædvanlige syphilitiske Gift, dersom dette var identisk med den blennorrhagiske Materie.

3) Det er saa langt fra, at Syphilisationen har nogen uheldig Indflydelse paa Organismen i Almindelighed, at de fleste Syphiliserede have et sundt og friskt Udseende, og selv erklære at deres Befindende er meget godt. Jeg skal først omtale dem, der ei tidligere have gjennemgaaet nogen Mercurialbehandling, da man kun hos disse har Resultaterne af Syphilisationen saa rene og ublandede, at man derpaa kan bygge nogen sikker Dom. No. 1, *Olea Nilsdatter*, der for over et Aar siden har forladt Hospitalet og hver Løverdag har indfundet sig hos mig, har den hele Tid siden befundet sig vel og er bleven fyldig. No. 3, *K. Olsdatter* har forladt Hospitalet for 11 Maaneder siden, men har 2 Gange senere været indlagt i Hospitalet nogle Dage paa Grund af lette Excoriationer ved Genitalia. Hendes Almeenbefindende har været meget godt, og hun er ligesom tidligere temmelig fyldig. No. 8, *E. Martinsdatter*, var, da hun for 7 Uger siden forlod Hospitalet, sund og frisk, og hendes Udseende var godt, uagtet hun for kort Tid siden havde gjennemgaaet en Typhus. Jeg har for et Par Dage siden seet hende, hun havde da faaet et saa friskt Udseende, at man aldrig skulde kunnet falde paa, at hun nylig havde gjennemgaaet nogen langvarig Behandling i Hospitalet. No. 9, *Jacob Olsen*, forlod for over 4 Maaneder siden Hospitalet, han befandt sig dengang meget vel, har siden stadig forrettet militær Tjeneste og i sine Fritimer Smedearbeide, han har den hele Tid været frisk. Han har jevnlig indfundet sig hos mig, senest for 2 Dage siden, og havde da et aldeles sundt og friskt Udseende, ligesom han ogsaa selv erklærede, at han befandt sig fuldkommen vel. No. 15, *Olaus Berntzen*, følte sit Almeenbefindende under Syphilisationen bestandig bedres og har efter endt Behandling befundet sig særdeles vel. Han udgik fra Hospitalet for 4 Maaneder siden, jeg har sidste Gang seet ham for nogle Dage siden, og da overbeviist mig om, at han fremdeles i enhver Henseende befinder sig vel. No. 17, *Oleana Amundsdatter* var i det bedste Velbefindende, da hun forlod Hospitalet for 3 Uger siden.

Ikke hos nogen af de nu nævnte Syge har Syphilisationen efter-

ladt nogetsomhelst Symptom, som man skulde kunne bringe i Forbindelse med den anvendte Behandlingsmaade, og de ere alle særdeles vel tilfredse med den gjennemførte Behandling.

Jeg kommer nu til dem, der tidligere have gjennemgaaet Mercurialbehandling: No. 2 indkom i Hospitalet i en meget mislig Forfatning, hun var mager og afkræftet, syphilitisk siden det 8de Aar, Ansigtet bar Spor af den langvarige Lidelse. Under sit Ophold i Hospitalet begyndte hun at komme til Kræfter, hendes Almeenbefindende var, da hun udskreves meget godt, hun erklærede selv gjentagne Gange, at hun ei kunde mindes at have befundet sig saa vel som nu, men hun var endnu mager. Flere Gange har jeg siden den Tid seet hende. Da hun et halvt Aar, efterat hun havde forladt Hospitalet, indfandt sig hos mig, kjendte jeg hende ikke igien, saa forandret var hendes Udseende, og da hun for 14 Dage siden, altsaa over et Aar efterat hun havde forladt Hospitalet, præsenterede sig for mig og flere Colleger, maatte vi erkjende, at hun havde Udseende af en sund og frisk Bondepige, hun gjentager bestandig, at hun aldrig har følt sig saa frisk, som efter Syphilisationen. No. 4 indkom i Hospitalet i en sørgelig Forfatning, ogsaa hun havde været syphilitisk fra sin tidlige Barndom og havde allerede da gjennemgaaet en Sublimatbehandling, hun var anæmisk og afkræftet i høi Grad, og led under en Sibbens lignende Form af Syphilis. De sædvanlige Antisyphilitica fremkaldte en kortvarig Helbredelse, Recidivet optraadte i en værre Form end den første Affection. Syphilisationen blev her anvendt under de ugunstigste Forhold, ikke destomindre udgik hun af Hospitalet, hvad hendes Almeenbefindende angik, i en langt bedre Tilstand end den, hvori hun var indkommen. No. 5 indkom i Hospitalet i høi Grad afmagret og debil, og var, da hun udskreves, kommen sig betydelig, hun var bleven fyldigere og var kommen til Kræfter. No. 7 var i 1849 behandlet med Mercur og havde siden den Tid stedse følt Tyngde i Legemet. Han bemærkede under Syphilisationen, at denne Tyngde efterhaanden svandt, og han følte sig, da han for 3 Maaneder siden udskreves af Hospitalet, stærk og rask. Jeg har gjentagne Gange siden seet ham, han har meget tungt Arbeide ved et Teglbrænderie og udfører ved Siden deraf extra Arbeide, uden derved at finde sig besværet. Han yttrer sin særdeles Tilfredshed med den gjennemgaaede Cuur.

No. 11 var, med Undtagelse af de locale Smerter, omtrent ved samme Punkt hvad Almeenbefindet angik da han udskreves som da han indkom i Hospitalet. Syphilisationen syntes ikke i nogen Henseende at afficere ham.

No. 12 befandt sig efter 2de Gange gjentagen Syphilisation særdeles vel, hun var da hun gik ud af Hospitalet i godt Huld. Det samme

var Tilfældet med No. 13, uagtet hans uordentlige Levemaade, medens han mellem begge Syphilisationer var udenfor Hospitelet. No. 14, der i høi Grad var hengiven til Nydelsen af Spirituosa, syntes at lide meget ved Savnet af disse. Hans langvarige Ophold i Hospitalet har derfor vistnok bidraget til at paafore ham de Sygdomme, hvoraf han der, ved Siden af den syphilitiske Affection, led. Der er ikke nogen Grund til at sætte dem i nogen Forbindelse med Syphilisationen, som ogsaa uden Afbrydelse blev fortsat til Immunitet. Han var, da han udskreves af Hospitalet, frisk og vel og ved saa gode Kræfter som det var muligt at vente, efter kort forud at have gjennemgaaet en alvorlig Sygdom. Da jeg i Slutningen af Juli saae ham, befandt han sig fremdeles meget vel. Nr. 15 er først tagen i Behandling med Syphilisation, da andre Midler viste sig frugtesløse. Han har den hele Tid viist sig utaalmodig og misfornøiet, har foruden den Pleurit, som han under den første Syphilisation gjennemgik, jevnlig klaget over Colik, Digestionsforstyrrelser &c., men som det i den sidste Tid synes, er det hans Ønske at komme ud af den militære Tjeneste, og han klager derfor saa meget som muligt; der er al Grund til at troe, at den største Deel af hans Klager ere forstilte. Han er fyldig og seer ikke syg ud. Nr. 18 er efter 3 Gange gjentagen Syphilisation saa sund og frisk som nogensinde. Nr. 19 var ved sin Indlæggelse i Hospitalet i høieste Grad svækket, hun var, rimeligviis som Følge af gjentagen Mercurialbehandling, halv lammet i Underextremiteterne. Under Syphilisationen blev hendes Almeenbefindende stadig bedre, hun blev fyldig og Styrken vendte tilbage i de nedre Extremiteter. Da hun for kort Tid siden blev udskreven, var hun kommen saa vidt, at hun kunde gaae til sit Logis, og jeg har siden mødt hende i Byen. Nr. 20 er efter henved et Aars Syphilisation friskere end i lang Tid, hun er ligesom den foregaaende Syge særdeles vel tilfreds med den gjennemgaaede Behandling, som det var hendes eget Ønske at underkaste sig, da hun saae andre Syge paa samme Stue ved denne bedres, medens hun selv ved anden Behandling snarere blev værre. Nr. 21 har under den hele Syphilisation befundet sig meget vel, han er i godt Huld og ved gode Kræfter.

Der er endnu et Par Tilfælde tilbage, nemlig Nr. 6, hos hvem Syphilisationen ei blev tilendebragt paa Grund af, at hans Lungetuberculose begyndte at tiltage, og Nr. 10, der under Behandlingen angrebes af en Række nervøse Phænomener. Jeg troer Ingen, der gjennemgaaer Journalerne, vil skrive disse Symptomer paa Syphilisationens Regning. Efter min Mening har kun den hos Nr. 2 opstaaede Erysipelas ambulans været en Følge af Syphilisationen, men en tilfældig Følge, som man kan

være udsat for ved hvilketsomhelst ydre Middel, man bringer i Anvendelse, f. Ex. et Vesicatorium, en Aareladning o. s. v.

Efter alle disse Facta troer jeg, man er berettiget til at uddrage den Slutning, at den gjentagne Inoculation af det syphilitiske Gift hos den, der allerede lider af constitutionel Syphilis, ei virker skadeligt, at Organismen ikke paavirkes paa nogensomhelst Maade, som kan holde os tilbage fra at anstille Forsog med en Curmethode, der efter de Resultater, den hidtil har givet, synes at love Meget. Vi ere saameget mere opfordrede til at anstille Forsøg, som det Middel, vi for Øieblikket ansee for Universalmiddel, Mercuren, altfor ofte svigter os, eller det paafører den Syge mangehaande Ulemper, der endog kunne være værre end den Sygdom, mod hvilken det bliver anvendt. Og selv da, naar dette Middel har syntes at fremkalde den bedste Virkning, ere vi i Uvished om, hvorvidt den Syge virkelig er helbredet. Naar han efter Aars Forløb indfinder sig med Recidiv, eller naar vi see hans Børn fødes med og hentæres af Syphilis, da forundrer dette os ikke, det er os ikke uventet, vi betragte det som en Hverdagshistorie.

Det skulde glæde mig, om man kunde sige min Skildring er for mørk, at den er falsk; men kan man ikke det, saa troer jeg man ogsaa vil indrømme mig, at man er i sin gode Ret, naar man forsøger en ny Curmethode mod denne Sygdom, skulde den end medtage mere Tid baade for den Syge og for Lægen, og skulde man end ikke, førend man begynder den, med mathematisk Vished kunne beregne Alt hvad der vedkommer den. Jo mere berettiget Syphilisationen er, desto mere er det at beklage, at man, istedetfor at erkjende *Auzias-Turennes* Fortjeneste af denne Sag, har bragt det dertil, at han ei engang i et Hospital skal kunne prakticere Syphilisationen. Man bedrager sig dog, dersom man paa denne Maade troer at kunne undertrykke Syphilisationen; er der Sandhed i den, og det tror jeg at have viist der er, saa arbeider den sig nok frem alligevel, og Forbudet vil aldrig skade *Auzias-Turenne*, men man skader Sagen, idet man berøver den dens bedste Støtte.

Jeg slutter disse Linier med det Ønske, at Syphilisationen herefter maa kunne blive studeret med Opmærksomhed og Rolighed, den fortjener det ikke alene som curativt Middel mod den constitutionelle Syphilis, men den fortjener det ogsaa for Studiet af Syphilis i Almindelighed, den fortjener det for den Indflydelse, Erfaringerne desangaaende kunne udøve paa Pathologien og Physiologien.

SYPHILISATIONEN

anvendt mod

SYPHILIS OG SPEDALSKHED,

ved

D. C. Danielssen,
Overlæge.

Bergen.
M Knutzons Bogtrykkeri.
1858.

Efterat l'Académie de Médecine i Paris havde fældet sin høist ugunstige Dom over Syphilisationen, og derved brudt Staven over dens Anvendelse i den praktiske Medicin, skulde Auzias-Turenne's interessante Iagttagelser maaske allerede være gaaet i Forglemmelse, dersom ikke en enkelt Mands Utrættelighed havde tilveiebragt en Række Observationer, der vare af en saadan Natur, at de uundgaaelig maatte opretholde Interessen for en Cuurmethode, der i sin Begyndelse frembød saamange Besynderligheder. Denne Mand var Professor Wilhelm Boeck, som ved de allerede vundne Kjendsgjerninger var saa greben af den Sandhed, han antog der laae til Grund for Syphilisationen som curativt Middel, at han fortsatte, og det i temmelig stor Maalestok, de af Auzias-Turenne og Sperino paabegyndte men sednere standsede Inoculationsforsøg. Pariser-Academiets Fordømmelsesdom havde imidlertid virket saa lammende paa den hele Sag, at jeg i Sommeren 1853 — omtrent et Aar sildigere — under mit Ophold i Paris hørte Syphilisationen kun yderst sjelden nævne, og da altid med et Skuldertræk. Paa min Hjemreise i October s. A. lagde jeg Veien om Christiania, hvor Professor Boeck viste

mig ikke saa ganske faa Syphiliserede, iblandt hvilke enkelte vare helbredede for secundær Syphilis. Jeg saae deraf, at Forsøgene ikke alene havde været uden Fare, men at de endog havde ledet til Resultater, der maatte opmuntre Enhver til at anstille lignende, og da jeg havde at bestille med en Sygdom — Elephantiasis Græcorum — hvis Therapie var meget ufuldkommen, forekom det mig, at netop her frembød sig en Anledning til at udvide Anvendelsen af Syphilisationen. — Ifølge mit Kjendskab til Spedalskheden, er der ingen Forbindelse mellem denne og den syphilitiske Sygdom, begge ere i deres Væsen grundforskjellige, og jeg kunde saaledes hverken fra Analogie eller fra Erfaring hente nogen Grund for, at Syphilisationen, anvendt paa den til den Tid brugte Maade, vilde bringe et for Spedalskheden gunstigt Resultat. Kunde jeg derimod bibringe den Spedalske universel Syphilis, turde det hænde, at den syphilitiske Diathese vilde indvirke paa Spedalskdyscrasien, og derved bringe denne i et Slægtskabsforhold til Spyhilis, hvorved Syphilisationens Anvendelse fik en større Berettigelse og muligens kunde lede til det forønskede Resultat. Med en saadan Tanke begyndte jeg den 18de April 1854 at indpode Chankermaterie paa 4 Spedalske (hver 3 Inoculationer paa venstre Laar), hos hvilke Sygdommen var fuldt udviklet. Hos alle Fire fremkom efter 3—5 Dages Forløb charakteristiske Pustler, fra disse inoculerede jeg de To til høire Laar, hvor ligeledes 3 charakteristiske Pustler opstode, — samtlige Pustler lod jeg nu gaae sin egen Gang, idet jeg kun dækkede dem med lidt Heftplaster. Efter et Forløb af 6—8 Dage vare alle Pustler brustne, og der frembød sig Saar af ægte syphilitisk Natur. Disse udvidede sig

alt mere og mere saavel i Dybden som Vidden, saa at ethvert af dem i en Tid af 14 Dage havde naaet en Sølvtoskillings Omfang og omtrent et Par Liniers Dybde. De havde skarpt afskaarne Rande, en ujævn Bund, hvorfra afsondredes en Mængde inoculabelt Pus, og en intens rød Omkreds, der var lidt haardere, end den sunde Hud, og temmelig smertefuld ved Tryk. Hos et Par af de Syge smertede Saarene noget sednere saa betydeligt, at Nattesøvnen ganske forstyrredes, hvorfor de fik hver Aften $\frac{1}{6}$ gr. Morphium muriaticum, ligesom der paa Saarene anvendtes Grødomslag. Saaledes hengik henved 5 Uger, uden at Saarene udvidede sig synderligen, og nu begyndte de at tilhele, idet Pusafsondringen indskrænkedes, Bunden udfyldtes, Randene bleve mere afrundede og Omkredsen blegere og blødere, saa at de i den 7de Uge vare ganske tilhelede, efterladende sig brunlige, temmelig glatte Ar uden nogen Haardhed. Jeg ventede nu paa de secundære Tilfælde; men Aar ere hengaaede, uden at et eneste Symptom paa universel Syphilis har viist sig, og der er vel Grund til at antage, at den for bestandig vil lade vente paa sig. Sednere hen paa Sommeren anstillede jeg atter nogle Inoculationsforsøg; men da de intet Resultat gav med den Chankermaterie, jeg var istand til at opdrive, maatte jeg for det Første ophøre dermed. Imidlertid syphiliserte Boeck flittig og tilveiebragte alt flere og flere gunstige Resultater, der syntes klarligen at godtgjøre, at Syphilisationen var istand til at forjage alle Symptomer paa secundær Syphilis, naar denne ikke tidligere var behandlet med Mercur. Der fremgik endvidere af hans Forsøg, at der ingen synderlig Fare var forbunden med den nye Cuurmethodes Anvendelse, og at den derfor

opfordrede Enhver, der havde med Syphilis at bestille og som ikke i Mercur saa et ufeilbarligt Specificum mod den, til selvstændig at prøve Syphilisationen som curativt Middel. Thi først ved en saadan Prøvelse blev man sat istand til enten at constatere, eller berigtige, eller forkaste de mange og høist besynderlige Phænomener, der vare bragte i Dagen, — ligesom de flittige Forskere i Videnskabens Interesse maatte have Krav paa en fortsat Prøvelse, for at Sandheden i deres Observationer kunde vinde Indgang overalt, hvor en forudfattet Mening stod som en uigjennemtrængelig Muur for den.

I Midten af Juni 1856 tilbød der sig paa Byens communale Sygehuus en primær Chanker med rigelig Pusafsondring, og da jeg havde bestemt mig til ved første Anledning at anvende Syphilisationen, ikke alene paa de Syphilitiske (secundære og tertiære) jeg havde i Behandling, men ogsaa paa endeel Spedalske, begyndte jeg at inoculere Chankermaterie den 19de Juni. Samtidig hermed begyndte ogsaa min Collega, Overlæge Bull, at syphilisere paa Sygehuset, og der var nu Grund til at tro, at naar Syphilisationen først var kommen i Gang, kunde den fortsættes uden Frygt for at afbrydes af Mangel paa Materie; thi om denne slog op for den Ene, vilde vel den Anden kunne tilveiebringe den fornødne Forsyning. Jeg havde opgivet den tidligere Tanke, at fremkalde universel Syphilis hos de Spedalske, førend jeg anvendte Syphilisationen, jeg gik nu lige paa, og lod det komme an paa, om den spedalske Organisme under Inoculationsforsøgene blev inficeret eller ei. Den 19de Juni begyndte jeg altsaa i Lungegaardshospitalet at syphilisere saavel Syphilitiske som Spedalske, og fortsatte uafbrudt dermed indtil December 1857, og

i dette Tidsrum har jeg ialt behandlet 23 Spedalske og 10 Syphilitiske med Syphilisation, ligesom min Collega Bull omtrent i samme Tidsrum har syphiliseret 15 Syphilitiske, over hvilke samtlige Syge jeg sednere leverer de mere specielle Sygehistorier.

Til de tidligere omtalte Inoculationsforsøg paa de 4 Spedalske maa jeg endnu føie et Par Observationer, der unægtelig fortjene at behandles i Forbindelse med hine.

Torger Larsen, 17 Aar gammel, lidende af Spedalskhed, hvoraf han siden 3die Mai 1855 var bleven behandlet i Hospitalet, havde fulgt Inoculationerne med Opmærksomhed og fattet saamegen Tiltro til den Hjælp, de muligens kunde yde, at han uden mit Vidende havde inoculeret sig selv paa venstre Underarm med Materie fra en af de Syphiliserede. Den 31te October 1856 fortalte han mig, at han for omtrent 4 Uger siden havde indpodet syphilitisk Materie paa et Par Punkter af venstre Arm, og at de Saar, som derved vare fremkomne, ikke vilde tilhele, men snarere udvidede sig. Ved at undersøge Underarmen befandtes der ganske rigtigt to Saar, hvoraf det øverste havde Omfanget af en Kobbertoskilling, det underste var lidt mindre; Randene vare skarpt afskaarne, lidt haarde og ophøiede; Bunden var fordybet, ujævn, bedækket med en pyogenetisk Membran, der afsondrede en Mængde Pus, som inoculeret paa Andre frembragte charakteristiske Chankerpustler; Omkredsen var mørkerød og meget øm, — forøvrigt klagede han over temmelig store Smerter i Saarene, hvorfor de bleve forbundne med et Grødomslag. Nogle Dage sednere havde Smerterne tabt sig, han ophørte med Grødomslaget, og Saarene forbandtes med simpelt Cerat, hvilket var Alt, hvad der blev foretaget med ham. I Mid-

ten af December viiste Saarene Tendents til at hele til, og den 15de Januar 1857 vare de fuldkommen tilhelede og efterlod sig jævne, glatte og temmelig bløde Ar, der i Begyndelsen havde en brunlig Farve, som dog efterhaanden tabte sig, saa at de nu et Aar sildigere ere næsten eensfarvede med den sunde Hud. Saavel i dette som i de foregaaende Tilfælde gik den spedalske Sygdom sin Gang og syntes i ingen Henseende at være berørt af de syphilitiske Saar

Ole Andersen, 40 Aar gammel, indkom i Lungegaardshospitalet den 30te Marts 1857 med to primære Chankre; den ene paa Frenulum præputii, og den anden paa Underfladen af Penis, omtrent en Tomme fra dennes Spidse. Begge Saar havde skarpt afskaarne Rande, en lidt inflammeret Omkreds og en ujævn Bund, hvorfra afsondredes rigeligt Pus, der var inoculabelt. Desforuden havde han i høire Lyske en fluctuerende Bubo, opstaaet efter hans Sigende næsten samtidig med Chankrene, der vare 6 Uger gamle. Fra det ene Chankersaar blev den 8de April inoculeret Pus til to Steder paa venstre Laar, hvor der opstod to charakteristiske Pustler, som efter nogle Dages Forløb rumperede og dannede syphilitiske Saar, hvorfra atter blev taget Materie og inoculeret en Anden med positivt Resultat. Ingen Inoculation blev herefter foretaget paa ham. Saarene paa venstre Laar, der havde en Sølvtoskillings Omfang, ligesom Chankrene paa Penis bleve forbundne med simpelt Cerat; Bubonen blev aabnet, gav inoculabelt Pus, behandledes med Grødomslag, og paa denne Viis tilheledes samtlige Saar efterhaanden, saa at Tilhelningen var fuldkommen den 6te Mai. Den 9de fik han en Ansigtserysipel, der varede til den 17de, hvorefter han

befandt sig vel og udskreves af Hospitalet den 25de. Siden den Tid har han været og er fremdeles frisk. — Efterat han paa Sildefisket havde paaført sig de omtalte Chankre, havde han flere Gange havt Samleie med sin Kone, uden at denne var bleven smittet. Jeg undersøgte nemlig hende to Gange til forskjellige Tider med Speculum, uden at noget Mistænkeligt opdagedes.

Her er atter to Tilfælde, hvor den syphilitiske Gift indbragt i Legemet vel frembringer paa Indpodningsstedet de for den eiendommelige Phænomener, uden dog at den hele Organisme inficeres deraf. Naturen sætter selv en Grændse for Giftens videre Indtrængen, og naar saa de af Chankerstoffet frembragte Saar ere blevne sløve for dettes Paavirkning, vil Saarsecretet alt mere og mere tabe sin specifike Natur og Saarene hele til. Dette er vel i Regelen den blöde, simple Chankers Gang (Chancre simple, mou, i Modsætning til Chancr. infectant, induré, Ricord), og ihvorvel ikke Alle ere enige i denne Inddelingsmaade, hersker der dog den største Enighed i, at mangen primær Chanker vedbliver under hele sin Existence at være primær, uden at inficere Organismen eller fremkalde secundære Tilfælde. Jeg maa imidlertid holde fast paa hiin Ricords Distinction; thi ifølge mine Observationer staaer det klart for mig, at den primære Chanker optræder under to Former, der afpræge sig paa en saa specifik forskjellig Maade, at de ikke kunne andet end være begrundede i høist forskjellige pathologiske Tilstande. Hermed vil jeg dog ikke have sagt, at det syphilitiske Virus ikke er eens i begge Former, hvilket kan hænde er Tilfældet; men jeg nærer dog den stærkeste Tvivl med Hensyn til dette Punkt, og troer at have føie Grund dertil; thi jeg har endnu ikke seet, at Secretet

af en charakteristisk blød, simpel Chanker har, enten ved kunstig eller naturlig Indpodning fremkaldt en ægte indureret Chanker*). Derimod har jeg flere Exempler paa, at den haarde Chanker i dens inficerende Periode har frembragt en simpel eller blød Chanker, om endskjøndt den i Regelen avlede kun haarde. Den inficerende, haarde Chankers Materie skulde ifölge dette indeholde det syphilitiske Virus i dets primitive Tilstand; i den bløde Chankers Materie er den syphilitiske Gift ikke længer oprindelig, den har undergaaet en Modification, hvorved den er bleven gjort udygtig til at angribe den hele Organisme, den er, om man saa vil, en Bastard, og har unægtelig noget tilfælles med de Planter, der overførte i en federe Jord end den, der er dem egen, udarte; de faae vel et frodigt Udseende, men ere i Virkeligheden golde. Den bløde Chanker seer blomstrende nok ud, men mægter ei at gjennemgaae de Udviklingsstadier, som ere eiendommelige for den haarde Chanker. Der gives efter min Formening kun een syphilitisk Gift; men Virkningen af denne kan være væsentlig forskjellig efter Individualitetens Forskjellighed, og derfor kan saavel den haarde som bløde Chanker have et og samme Ophav. Men Secretet, som findes i disse, er visselig ligesaa forskjelligt som Variolapustelens Indhold er forskjelligt fra Vaccinens. Vi vide jo, at denne aldrig er istand til at frembringe Variola, og dog skylder Vaccinen

*) I mere end 1 Aar fulgte jeg stadigen Ricords saavel cliniske Foredrag som Forelæsninger over den syphilitiske Sygdom, og fik da rig Anledning til at gjøre mig bekjendt med de pathognomiske Kjendetegn han opstillede paa de to forskjellige Chankre, og jeg har sednere i mit praktiske Liv ofte nok kunnet constatere Rigtigheden deraf.

denne sin Tilværelse og er bleven et beskyttende Middel mod de naturlige Børnekopper, uden at man veed hvilke intimere Forandringer Organismen undergaaer ved Vaccinemateriens Indvirkning. Jeg omtaler dette, fordi man har sammenlignet Syphilisationen med Vaccinationen, og omendskjøndt de i et Punkt synes at berøre hinanden, forklarer dog den ene Proces ingenlunde den anden, og jeg indseer heller ikke hvorfor man ved Analogier søger en Forklaringsgrund for Syphilisationen, der for Øieblikket maa staae som et nyt og endnu lidet opklaret Phænomen i den praktiske Medicin, og som først naar det tilstrækkeligt er gransket selv vil afgive den sikkreste Forklaring. — Det er jo saare naturligt, at hos Enhver, der for fuldt Alvor har beskjæftiget sig med Syphilisationen, maa der opstaae Spørgsmaal om Virkemaaden, hvis Besvarelse altid maa have nogen Interesse, selv om den ikke ganske tilfredsstiller. Saaledes have de tre Hovedsyphilisateurer Auzias-Turenne, Sperino og Boeck hver paa sin Maade antydet hvorledes Syphilisationen kunde indvirke paa Organismen og frembringe en helbredende Virkning.

Auzias-Turenne*) antog, at Organismen ved den stadige Tilførsel af syphilitisk Gift endelig skulde saaledes mættes dermed, at Uimodtagelighed maatte opstaae, og at samtidig hermed en Neutralisation af det i Legemet forhenværende syphilitiske Virus fandt Sted.

---

*) Archives générales de médecine, Juin et août 1851, 4e série t. XXVI pag. 174—102.

Cours de Syphilisation, fait à l'école pratique de la Faculté de Médecine de Paris par Auzias-Turenne. 1 Livraison pag. 44.

Sperino*) har opstillet spørgsmaalsviis ikke mindre end 5 Maader, paa hvilke Syphilisationen muligens kunde virke, nemlig: 1) ved Revulsion. 2) ved Saturation, ved Vædskernes Impregnation. 3) Ved at selve Giften neutraliserer sig selv. 4) Ved en specifik Indvirkning paa Nervesystemet. 5) Ved en ny dynamico-organisk Forandring, frembragt ved den i Legemet successivt indbragte Gift, ifølge hvilken det ikke længer er modtageligt for denne Gifts Indvirkning. Kun med Hensyn til den Første, hvor nemlig Virkningen skulde fremkaldes ved Afledning, udtaler han sig lidt nærmere, idet han ikke antager en saadan Virkning; thi, siger han, Vesicatorier og Cauterer helbrede ikke Syphilis; de øvrige Fire ere fremsatte uden nogen nøiere Forklaring. Det er imidlertid klart, at Sperino ikke vil gaae ind paa nogen simpel local Virkning, men formener at den hele Organisme, paa hvilkensomhelst Maade det nu end skeer, inddrages i den Proces, hvorved Syphilisationen helbreder.

Boeck**) antager, at det syphilitiske Virus ved Syphilisationen optages af den hele Organisme, og derved frembringer en Virkning lig Vaccinens. Forøvrigt siger han ligefrem, at han ikke kan forklare Syphilisationens Virkemaade fordi han ikke veed den, og han mener, at en saadan „aaben Bekjendelse er bedre, end i det Uendelige at theoretisere over den ukjendte Størrelse“.***) Heri maa man visselig være enig med ham; men vil man bestandig lade denne Størrelse staae urørt, vil man ikke

*) La Syphilisation étudiée comme methode curative et comme moyen prophylactique des maladies vénériennes par C. Sperino, traduit de l'italien par A. Tresal pag. 62.

**) Syphilisationen som Cuurmethode ved W. Boeck, 1857 p. 10.

***) L. c. pag. 142.

trænge ind paa den, og alt mere og mere begrændse den, skal den i al Evighed blive ukjendt, og dette kan dog aldrig være Meningen. Naar jeg derfor indlader mig paa Syphilisationens Virkemaade, saa er det fordi jeg af Observationerne er tvungen dertil; — det har sig nemlig saaledes, at jeg fra Først af, efter en overfladisk Undersøgelse af Boecks Inoculationsforsøg i 1853, antog Virkningen for at være alene deriverende, men at jeg forlod denne Mening alt eftersom jeg ved hans Arbeider over denne Gjenstand mere og mere gjennemtrængtes af hans Anskuelser, der vare ganske imod en saadan local Virkning. Med den Tanke altsaa, at det syphilitiske Virus under Syphilisationen gik over i Organismen og saaledes foraarsagede de helbredende Virkninger, begyndte jeg mine Inoculationsforsøg saavel paa Syphilitiske som Spedalske; men af de mange Tusinder af Chankre jeg har frembragt, og hvis Gang jeg har iagttaget, er det bleven mig klart, at Syphilisationen ikke grunder sig paa en stadig Overføren af den syphilitiske Gift til den hele Organisme. Vi have visseligen ikke her med et nyt physiologisk Factum at gjøre; men med en pathologisk Proces, der i sine Følger er af stor Betydning for den praktiske Medicin. Det forekommer mig, at vi for at bedømme Syphilisationens Virkemaade nødvendigviis maa søge opklaret, om det syphilitiske Virus ved de stadige Inoculationer virkelig gaaer over i Legemet, eller om det kun indskrænker sin Virkning til Indpodningsstedet og dettes nærmeste Omkreds, med andre Ord om Virkningen er universel eller blot local, — og er dette først bragt paa det Rene, er man allerede et Skridt fremad.

Det vil erindres, at jeg i det Foregaaende har om-

talt 6 Tilfælde, hvori de primære Chankre bleve overladte til sig selv, og hvorefter ingen constitutionel Syphilis sednere er opstaaet. Her maa dog vel Enhver indrømme, at Virkningen har været local, og Ingen vil her med føie Grund kunne sige, at den secundære Syphilis, den universelle Virkning, endnu kan komme; thi siden de primære Chankre i de 4 Tilfælde tilhelede, er nu hengaaet 4 Aar, og for de øvrige to er eet Aar i det ene og 8 Maaneder i det andet forløbne, efterat Tilhelingen fandt Sted. Her maa man sagtens være berettiget til at antage, at det syphilitiske Virus ikke er optaget af den hele Organisme, da dog alle de Phænomener, som ellers antyde en saadan almindelig Infection ganske ere udeblevne, og det visselig ikke vil falde nogen rationel Læge ind, og endnu mindre nogen Physiolog, at forklare deres Udebliven af en i Organismen opstaaet ny Tilstand, ifølge hvilken Giften som saadan skulde forsvinde. I det Følgende haaber jeg end mere at kunne begrunde dette.

C. M., Skibsfører, 42 Aar gammel, der i henved 10 Aar havde lidt af et chronisk Eczem over hele Legemet, for hvilket han jævnligen havde været under Lægebehandling, søgte min Hjælp i Slutningen af Juli 1856. Han havde aldrig lidt af Syphilis, men vel af en Gonorrhoea urethrae, der havde efterladt en Strictur, som dog ikke til den Tid havde foraarsaget ham synderlig Ulempe. Jeg begyndte at syphilisere ham den 4de August, og til den 16de var der paa begge Laar og Overarme anbragt 36 Inoculationer, der alle havde fremkaldt charakteristiske Pustler. Den 16de om Morgenen var imidlertid udbrudt en heftig Feber med Hovedpine, Tørst, periodisk Brækning, samt en tør brændende Hud, og da han tidligere

klagede over stærke Smerter i flere af Inoculationssaarene paa Laarene, vovede jeg ikke at fortsætte Indpodningen. Den 18de udbrød Mæslinger, hvorefter Febersymptomerne ophørte, og hans Almeenbefindende var den 20de ret godt. Mæslingeudslaget var stærkt over hele Legemet, samtlige Pustler vare rumperede og dannede større og mindre Chankersaar, der alle havde en rød, ophovnet Omkreds, skarpe Rande, en excaveret ujævn Bund, hvorfra afsondredes inoculabelt Pus. Den 24de begyndte Udslaget, der paa Benene havde været confluerende, at svinde, og Chankersaarene frembøde tydelige Tegn paa Tilheling. Den 1ste September vare samtlige Saar tilhelede og havde efterladt bløde, glatte, glindsende, svagt brunligrøde Ar; paa flere Steder viiste sig en begyndende Afskalling. Eczemet havde under alt dette floreret temmelig stærkt, og hans Befindende var forøvrigt godt; men han vilde ikke vide af nogen fortsat Inoculation, som han forresten beskyldte for at være Aarsag til Mæslingeudbruddet. Under Afskallingen bedredes Eczemet saa betydeligt, at han i Slutningen af September forlod Bergen næsten fuldkommen frisk. Her var vel Grund til at befrygte en constitutionel Syphilis, dersom Chankerstoffet virkelig var gaaet over i den hele Organisme, og jeg tilstaaer, at jeg ikke uden stor Bekymring for hans Fremtid lod ham reise, — en Bekymring jeg fuldelig gjorde ham bekjendt med, ligesom jeg tidligere havde indviet ham i de Farer, han udsatte sig for ved i utide at afbryde Syphilisationen. Først et Aar sildigere — i October 1857 — fik jeg Anledning til at tale med ham, og da havde han allerede i længere Tid paany lidt af det chroniske Eczem, der, paa lidet nær, havde det samme Omfang, som tidligere. Noget der kunde tyde hen paa Syphilis havde der ikke

været Spor af, og heller ikke viiste der sig nu det mindste Tegn paa en saadan Tilstand. Det maa vel antages at 36 Chankre, der i mere end 3 Uger suppurerede rigeligt, afgave tilstrækkeligt Infectionsstof for den hele Organisme, dersom en almindelig Absorbtion havde fundet Sted, og paa den anden Side er det vel en klar Sag, at Syphilisationen, i et Forløb af 10 Dage, ikke har kunnet frembringe de Forandringer i Legemet, ifølge hvilke universel Syphilis's Fremtræden skulde umuliggjøres. Var der virkelig opstaaet en syphilitisk Diathese, og dette maatte jo nødvendigviis være Tilfældet, hvis en almindelig Absorbtion af det syphilitiske Virus var gaaet forud, — saa vare alle Betingelser tilstede for at kalde den til aabenbart Liv, med andre Ord, den secundære Syphilis vilde brudt ud; thi den Syphiliserede var fra den 36te Inoculation saagodtsom ganske overladt til sig selv; ingen Medicamenter anvendtes, og da han først var begyndt at gaae ude, tog han strax fat paa Søen og udsatte sig hyppig for Forkjølelser. Det chroniske Eczem, for hvilket der sikkerlig laae en dyskrasisk Tilstand til Grund, brød derfor ud paany, og at ikke secundær Syphilis har viist sig er kun et nyt Beviis for, at Virkningen af Inoculationerne har været fuldkommen local.

Andreas Thorsen, spedalsk, (see 29de Observation) blev den 19de Juni 1856 bibragt 4 Inoculationer med primær Chankermaterie paa høire Laar, og de følgende Dage gjordes daglig et lignende Antal Inoculationer snart paa Laarene snart paa Armene, som oftest med positivt Resultat, indtil den 4de Juli. I de første Dage vare de fremkomne Pustler kuns smaa, men bleve sednere større uden at der dog viiste sig nogen stærk Reaction i Huden; thi Pustlerne havde en svag Areola, og Chanker-

saarene, med skarpe Rande og en fordybet ujævn Bund, frembøde ikke nogen synbar inflammatorisk Omgivelse, ingen Hævelse eller Haardhed, men afsondrede ikkedestomindre en rigelig Mængde inoculabelt Pus. Til den 4de Juli var der anbragt 56 Inoculationer, hvoraf 44 havde givet positivt Resultat; men da viiste der sig et af de Udbrud, der ere saa almindelige hos de Spedalske, og som bestod af større og mindre røde, ømfindtlige Knuder i Huden saavel i Ansigtet som paa Arme og Been. De fleste Chankersaar, som i de to sidste Dage havde afsondret mindre Pus og viist Tegn til Tilheling, vare nu paavei at hele til. Den 6te Juli vare samtlige Chankersaar tilhelede, og de 12 Inoculationer, der siden den 4de vare foretagne, havde givet negativt Resultat. Fra 6te Juli til 5te August forsögte jeg jævnligen at indpode syphilitisk Materie fra forskjellige Personer uden mindste Virkning; men fra den 5te til den 8de fremkom efter endeel Inoculationer nogle smaa Pustler, der meget snart tørrede ind, og de til den 17de September efterfulgte Indpodninger vare uden Virkning. I den forløbne Tid havde der af og til været Udbrud af Knuder, af hvilke mange atter vare forsvundne. Den 17de September forsøgtes igjen 4 Inoculationer paa hvert Laar, hvorefter der den 23de fremkom een charakteristisk Pustel, og nu fortsattes Inoculationerne med positivt Resultat til den 3die November, efter hvilken Tid al Inoculation var forgjæves. I den sidste Termin fra 17de September til 3die November havde han ialt 122 Chankre. Efter den første Række af Inoculationer, hvorved der var bibragt ham 44 Chankre, der efter et Forløb af omtrent 14 Dage vare tilhelede, saaledes at de sidst opstaaede kun vedvarede 5—6 Dage, fremkom ingen secundær

Syphilis, uagtet der hengik henved 3 Maaneder, hvori der Intet blev foretaget som kunde forhindre Udbruddet, forudsat at en almindelig Absorbtion af den syphilitiske Gift havde fundet Sted; men at ikke dette havde været Tilfældet, fremgaaer baade af Chankersaarenes pludselige Tilheling og af den stadige Eruptionstilstand, hvori den Syge befandt sig. Den første Inoculationsrække har følgelig kuns havt en local Virkning, — og nu den Anden, har vel den været af en fra hiin forskjellig Beskaffenhed? Ingenlunde; der er vistnok mere end det dobbelte Antal Chankre; men ogsaa med dem skede Tilhelingen i Løbet af nogle Dage, idet at et Knudeudbrud ligesom satte Grændse for al videre Chankeravling; og siden den Tid er nu hengaaet mere end 1 Aar, uden at noget Tegn til secundær Syphilis har viist sig. Der kan nok gives Dem, som her vil sige, at den sidste Inoculationsrække har hævet den syphilitiske Diathese, som den förste fremkaldte; men herimod stiller jeg de tidligere omtalte Kjendsgjerninger, der forekomme mig at tale stærkt imod en saadan Indvending.

Peter Bentzen, spedalsk, (see 26de Observation) blev 19de Juni 1856 inoculeret Chankermaterie med 4 Indstik paa høire Laar, og sednere blev lignende Inoculationer fortsat daglig deels paa Armene, deels paa Benene med positivt Resultat indtil 16de Juli. I den Tid var der ialt foretaget 108 Inoculationer, hvorefter 96 Chankersaar vare opstaaede. Disse frembøde nu lignende Charakterer, som de, der ere omtalte ved de før beskrevne Chankersaar, og det er at lægge Mærke til, at de Saar, der fremkom efter de sidste Indpodninger, vare af samme Beskaffenhed, havde det samme Omfang og Dybde, som de første. Chankersaarene vare temmelig smertefulde,

især i de første 3 Uger uden at have noget stort Omfang og suppurerede stærkt indtil den 12te Juli, men fra denne Tid syntes Suppurationen at aftage, og den 15de vare samtlige Saar ifærd med at tilhele. Endnu et Par Dage opstod charakteristiske Pustler efter Inoculationerne, imedens Tilhelingen skred saa hurtigt fremad, at alle Saar vare fuldkommen tilhelede den 20de Juli. Arrene vare glatte, bløde, brunlige. Huden var tør, slap og ru og saa anæmisk, at den neppe gav Blod ved temmelig dybe Indstik. Den Syge var stærkt emacieret, men lod til forøvrigt at befinde sig ret vel. Den 23de og 24de Juli, den 30te August, den 2den, 5te, 17de og 20de September forsøgtes atter Inoculationer med forskjellig Chankermaterie uden noget Resultat, og under denne Periode benyttede han stadigen lunkne Bade, hvilket i Forening med en nærende Diæt syntes at bringe ham paa Fode igjen, idet Kræfterne vendte tilbage, Udseendet blev bedre, Legemet fik mere Fylde og Huden større Turgor. Saaledes tiltog han i Huld indtil den 18de October, da der igjen forsøgtes en ny Inoculation, som gav positivt Resultat. Fra dette Øieblik fortsattes Inoculationerne saaledes, at der til den 16de December var foretaget 208, hvoraf 160 havde givet positivt Resultat. Nu hengik atter en Maaned, hvori det ikke var muligt at fremkalde en eneste Pustel; ethvert Indstik tørrede sporløst ind; men den 15de Januar 1857 gave Inoculationerne paany et gunstigt Resultat, og nu fortsattes med samme Held til den 27de, i hvilken Tid han var bibragt 36 Chankersaar der suppurerede godt. Men hermed havde det ogsaa en Ende; thi efter den 27de mislykkedes enhver Inoculation, uagtet der til forskjellige Tider forsøgtes

med forskjellig Chankermaterie indtil den 7de Marts, hvorefter al Inoculation ophørte.

Ogsaa i dette Tilfælde mener jeg det maa være indlysende, at ingen almindelig Absorbtion af det syphilitiske Virus har gaaet for sig, og at ingen universel Smitte er opstaaet; thi de 96 Chankersaar, der suppurerede fra nogle Dage til henimod en Maaned, leverede Stof nok til en almindelig Forgiftning, og i de 3 Maaneder, som paafulgte efterat alle Chankersaar vare tilhelede, var der baade Tid og Anledning for den secundære Syphilis til at vise sig, naar en saadan Tilstand virkelig var tilstede i Legemet; thi netop i hiin Svaghedsperiode, hvor Legemet sygnede hen, var det Diathesens rette Tid til at gjøre sig til Herre over Organismen — Noget som fast dagligen skeer, hvor der i Legemet skjuler sig en Dyskrasie eller Diathese. — Men Alt tyder hen paa, at Virkningen var local, at den indskrænkede sig fast udelukkende til Huddækket; thi saalænge Huden havde den tilstrækkelige Vigør til at kunne reagere mod det indbragte syphilitiske Virus, saalænge fremkom ogsaa characteristiske Chankersaar, men aldrig saasnart var der indtraadt en Forandring i Huden, var den bleven slap, lidet elastisk, ru og anæmisk, førend den tabte sin Reactionsevne, og blev da uimodtagelig for den nysnævnte Gift. Først længere hen, efterhaanden som Legemet vandt i Huld og Styrke, forandredes ogsaa Huden, den fik større Spænding og en rigere Capillærstrømning, og nu begyndte atter det syphilitiske Virus ved Indpodning at fremlokke den ene Chanker efter den anden til et Antal af 128 i henved 2 Maaneder. Heller ikke efter disse har der viist sig Tegn til universel Syphilis, omendskjøndt et heelt Aar er hengaaet siden den Tid.

Ingeborg Johnsdatter, spedalsk, (see 45. Observation) blev den 19de Februar 1857 inoculeret syphilitisk Materie paa høire Kind, hvorefter fremkom en Pustel med intens Areola; fra denne Pustel inoculeredes til venstre Kind den 22de Februar med samme Resultat. Efter nogle Dages Forløb brast disse Pustler og efterlode Saar af en Lindses Omfang med rød, smertefuld og noget ophovnet Omkreds, der successivt gik over i den sunde Hud, — skarpt afskaarne Rande, en fordybet, ujævn Bund belagt med en pyogenetisk Membran, som afsondrede en stor Mængde Pus, der tjente som Material til en stor Deel af de sednere Inoculationer, som nu fortsattes hver 3die Dag indtil den 22de April. Chankersaarene paa Kinderne udvidede sig efterhaanden saavel i Dybden som Vidden, saa at de efter 14 Dages Forløb havde en Sølvtoskillings Omfang, men vare den 23de Marts fuldkommen tilhelede efterladende sig glatte, bløde, lidt brunlige Ar. Fra 19de Februar til 19de April var der foretaget 158 Inoculationer, af hvilke 134 havde slaaet an og dannet et lignende Antal større og mindre suppurerende Chankersaar. Imellem den 19de April og 5te Juli blev hyppig inoculeret Chankermaterie fra forskjellige Personer, uden at det lykkedes at frembringe en charakteristisk Pustel. Ingen secundær Syphilis har viist sig, og der er Intet som tyder hen paa, at en syphilitisk Diathese hviler i Legemet; thi hun har flere Gange i Sommerens Løb lidt af catarrhalske Affectioner, der vare betydelige nok for at bringe Diathesen, om den virkelig var der, til at udbryde i aabenbar Sygdom; men imedens Spedalskdyscrasien ved fast enhver saadan Anledning fik et Opsving, der tilkjendegav sig deels ved Udbrud af Flækker, deels ved eiendomme-

lige Smerter, saa forblev Organismen uberørt af ethvert Symptom, der kunde hentyde paa universel Syphilis.

Af hvad der i det Foregaaende er berettet, fremgaaer unægteligen, at hverken 1 Chanker, eller 2, eller 3, eller 6, eller 36, eller 44, eller 96, eller 122, eller 128, eller 134 have i de foreliggende Tilfælde fremkaldt secundær Syphilis, og at altsaa den umiddelbare Virkning af Chankerinoculationerne udelukkende har været indskrænket til de Steder, hvor Chankersaarene have taget Sæde. Men er dette saa, — og derom vil forhaabentlig ingen Tvivl næres, thi de nævnte Sygehistorier staae som ubedragelige Kjendsgjerninger, — da mener jeg man er berettiget til at antage, at heller ikke et større Antal Chankre under lignende Forholde ville frembringe andre Virkninger, — med andre Ord 180 Chankre, 200, 250, 300 og s. fr., af samme Beskaffenhed, som hine, ville ikke forøge Evnen i Legemet til at indsuge den syphilitiske Gift, hvor denne Evne ikke tidligere havde viist sig ved et Antal af indtil 134 Chankre. Og netop saaledes forholder det sig. Med Undtagelse af eet Tilfælde, som jeg sednere kommer til at omtale og som endmere stadfæster Rigtigheden af det Anførte, have alle de Ikkesyphilitiske, som jeg har syphiliseret, været uantastede af secundær Syphilis, ei heller have andre Tegn viist sig, som kunde antyde, at en syphilitisk Diathese hvilede i deres Legeme. Og hvad nu de Syphilitiske angaae, saa har Forholdet ogsaa hos dem været det samme; jeg har heller ikke hos dem bemærket, efterat Syphilisationen var sat i Gang, et eneste nyt Symptom af Syphilis, der med det mindste Skin af Rimelighed kunde tilskrives Virkningen af en ny Absorbtion. — Det er saa langtfra, at jeg i Syphilisationen har seet et nyt

physiologisk Factum, som Boeck udtrykker sig, og som han betegner med at det syphilitiske Virus ved fortsat Inoculation tilintetgjør sig selv*), at jeg meget mere ved den har kunnet constatere en forlængst opstillet Kjendsgjerning, den nemlig, at den simple, bløde Chanker ikke afficerer den hele Organisme og følgelig ikke fremkalder universel Syphilis. Af de mange Tusinder af Chankre, jeg under Syphilisationen har indpodet og opelsket, have, paa een Undtagelse nær, alle saavel under deres Fremstaaen som Forløb viist den bløde Chankers Charakter og taget deres Begyndelse med en lille Pustel omgivet af en intens Areola alt efter Pustelens Størrelse. Naar denne Pustel brast, fremkom et Saar, der successivt udvidede sig i Dybden og Vidden, hvis Rande vare skarpt afskaarne og hvis Bund var ujævn, blød og flesket. Disse Saars Omkreds var mere eller mindre ophovnet og ømfindtlig, men Hævelsen tabte sig successivt i den sunde Hud. Tilhelingen foregik ialmindelighed efter 3—4 Ugers Forløb, efterladende sig temmelig glatte, bløde, noget brunlige Ar. Og lignende var Tilfældet med alle de Chankersaar, jeg i mine Collegaers, Overlæge Bulls og Prof. W. Boecks, Servicer havde Anledning til at iagttage hos de af dem Syphiliserede. Jeg har indplantet Chankermaterie næsten overalt paa Legemet, saaledes rundtom paa Laarene, paa Læggene, Skinnebenene, Ryggen af Fødderne, Brystet, Siderne, Ryggen, Over- og Underarmene samt Ansigtet, og paa alle disse Steder observerede jeg de samme Phænomener efter Inoculationerne, altid den bløde, simple Chankers Fremkomst. — Det er vel

*) Forhandlinger ved de Skandinaviske Naturforskeres syvende Møde i Christiania den 12—18 Juli 1856 pag. 374.

at lægge Mærke til at ogsaa i Ansigtet opstod alene simple Chankre; thi derved maa den Tvivl være hævet, som i længere Tid har været vakt om Muligheden af at den simple Chanker kunde existere paa Hovedet. Ricord har nemlig blandt de utallige Chankre, han har observeret i Ansigtet, aldrig truffet paa en blød, men altid indureret Chanker, og det var fornemmelig dette som gav mig Anledning til hos flere Ikkesyphilitiske at begynde Syphilisationen med Indpodning, snart paa Kinderne snart paa Hagen og en Gang i Panden, men altid med det samme Resultat. Der fremkom stedse en charakteristisk Pustel og sednere et Chankersaar, der med den bløde Chankers Eiendommeligheder udvidede sig saavel i Dybde som Vidde. De Ar disse Saar efterlode i Ansigtet vare efter et halvt Aars Forløb sporløst forsvundne. Imedens jeg har fremstillet Chankerens Natur, saaledes som den har viist sig for mig under de mange Syphilisationsforsøg, jeg har anstillet og derved søgt at paavise, at det syphilitiske Virus ikke i de mangfoldige Tilfælde har inficeret den hele Organisme, kunde der muligens være Dem som meente, at jeg antog det for en Umulighed at fremkalde universel Syphilis ved kunstig Indpodning af den syphilitiske Gift. Men en saadan Mening bekjender jeg mig visseligen ikke til, — jeg kjender heelt vel de flere Exempler der gives paa en almindelig Forgiftning opstaaet efter kunstig Inoculation — selv har jeg eet fra mine Syphilisationsforsøg —, dog troer jeg at en saadan Tilstand kun fremstaaer under særegne Omstændigheder, naar der inoculeres Materie fra en inficerende, haard Chanker. Men ligesom jeg ved alle de Inoculationer, jeg har foretaget, saagodtsom udelukkende har benyttet Materie deels fra den bløde, simple Chanker, deels fra

suppurerende Buboner, hvor ligeledes bløde Chankre have været tilstede, saaledes beretter ogsaa Boeck, at han i de allerfleste Tilfælde har benyttet en lignende Materie, — kun i nogle faa har han anvendt Pus fra indureret Chanker, uden at der, saavidt jeg af hans Beretninger kan skjønne, er fremkommet andet end bløde Chankre. Imidlertid vil man af de Syphilisationsforsøg, der ere anstillede paa Personer, der lide af universel Syphilis, lidet kunne slutte med Sikkerhed til en almindelig Absorbtion af den syphilitiske Gift under de fortsatte Inoculationer; thi foruden at Ingen kjender til hvormeget det syphilitiske Virus fra først af har potenseret sig i Legemet, saa staaer det jo heller ikke i Nogens Magt at vurdere Forøgelsen af Giften, om en saadan virkelig finder Sted ved at bibringe et større Antal Chankre; og dernæst maa Enhver indrømme, der kjender Noget til Gangen af den syphilitiske Sygdom, at et nyt Udbrud af den syphilitiske Diathese, efter at Syphilisationen har været i Gang i nogen Tid, aldeles Intet beviser med Hensyn til en almindelig Absorbtion af ny Gift, — da man dog altfor ofte iagttager saadanne Udbrud, hvor ingen Syphilisation er foretaget, ikke at tale om, at dersom det virkelig er sandt, hvad Ricord har opstillet som Regel, nemlig at universel Syphilis kun een Gang kan opstaae i et Legeme, saa ligger jo alene heri Umuligheden af en fortsat almindelig Opsugning af den syphilitiske Gift i den syphilitiske Organisme. Anderledes forholder det sig med de Forsøg der ere anstillede paa Ikkesyphilitiske, saasom Spedalske; hos dem vil det syphilitiske Virus finde en Jordbund skikket til dets fulde Udvikling, og hos dem vil det, overladt til sig selv, frembyde alle de Stadier, der ere eiendommelige for den syphilitiske Sygdom. Man

indvende ikke, at Spedalskdyscrasien kan lægge Hindringer iveien for at Chankermaterien inficerer den hele Organisme; thi foruden at jeg fra tidligere Dage har flere Exempler paa at Spedalske ere blevne angrebne af secundær og tertiær Syphilis efter en forudgangen primær Smitte — lignende Exempler omtale ogsaa andre Forfattere — saa har jeg nu fra Syphilisationens eet der tilfulde vil bevise ikke alene dette Punkt, men ogsaa hvorlidet Immuniteten hos den Syphiliserede har at betyde baade som Prophylacticum og som Tegn paa en Omstemning af Organismen. — Førend jeg imidlertid gaaer videre, maa jeg nærmest her omtale et Tilfælde, der ikke er uden Interesse.

Ole Sørensen, spedalsk, (see 41de Observation) havde paa egen Haand indbragt Chankermaterie i nogle friske Saar efter Blodkopper paa venstre Læg i Haab om at det vilde gavne ham, idet han nemlig troede at have hos sin Sidekammerat sporet god Virkning af Syphilisationen. Først 14 Dage efter Inoculationen aabenbarede han det for mig, og ved Undersøgelsen frembød sig paa omtalte Læg 4—5 temmelig store, suppurerende Chankersaar, der smertede ham meget. Jeg begyndte nu at syphilisere ham og hans Chankre afgave dertil godt Material. I Løbet af 4 Maaneder havde han indtil den 21de Februar 1857 havt 264 Chankersaar; men da havde han allerede i nogle Dage havt en stærk Diarrhoe, som havde medtaget hans Kræfter, og Inoculationerne den 21de og 22de Februar sloge ikke an. Den 24de om Morgenen fik han en Pleuro-Pericardit med rask Udgydning, hvilken trodsede al Behandling, saa at han den 28de om Natten døde. Ved Sectionen, der foretoges 14 Timer efter Døden, fandtes i venstre Lungesæk samt i Hjerteposen en

betydelig Udgydning af en albumino-fibrøs Vædske, desuden fibrinøse Afsætninger paa Hjertets ydre Overflade. Jeg tog endeel af Hjertesækkens Exsudat aldeles ublandet, en anden Deel blandede jeg med flydende Blod fra høire Hjertekammer, og med begge disse Vædsker anstillede jeg nu Inoculationsforsøg paa allerede Syphiliserede, der dog ikke vare altfor langt henne i Syphilisationen. Det rene Exsudat blev først indpodet med 3 Indstik paa høire Laar, og kun et Par Timer efter Inoculationen begyndte Indstikkene at smerte, han fik Feberbevægelser ledsaget af Hovedpine og almindeligt Ildebefindende. Den næste Dag vedvarede disse Symptomer; Indstikspunkterne frembøde 3 Vesikler, der sad paa en opsvulmet, øm, rød Bund, og indeholdt et mælkefarvet Fluidum. Fra disse Vesikler udgik yderst fine rosenfarvede Striber opimod Lysken, hvor en heel Samling af Kjertler vare opsvulmede og yderst smertefulde. Febersymptomerne tabte sig imidlertid den følgende Dag, ligesom to af Vesiklerne syntes at tørre hen, imedens den tredie var bleven noget større og fyldt med et purulent Fluidum. Den tredie Dag efter Inoculationen vare samtlige Almeensymptomer forsvundne; de to Vesikler vare ganske intørrede, den tredie dannede en Pustel af en Ærts Størrelse omgivet af en rosenfarvet Areola; Smerterne vare endnu temmelig betydelige, og langt stærkere end dem, han tidligere havde følt under Syphilisationen. De fine Striber vare borte; Kjertlerne fremdeles opsvulmede og ømme. Fra Pustelen blev taget Materie og inoculeret til venstre Laar med negativt Resultat. Ottende Dagen efter første Indpodning var Pustelen indtørret; men der hengik henimod 4 Uger inden Kjertelhævelserne forsvandt. Lignende Inoculations-

forsøg blev gjort paa tre Andre med næsten samme Udfald, kun vare Almeenphænomenerne mindre fremspringende hos et Par af dem; men hos Alle svulmede Kjertlerne hurtigt op og bleve meget ømfindtlige. — Det blodblandede Exsudat blev inoculeret hos To, der i nogle Uger havde været syphiliserede og hos en Ikkesyphiliseret, og hos samtlige Tre fremkom nogle yderst smaa Vesikler uden Almeensymptomer, hvilke efter 2-3 Dages Forløb indtørrede ganske. Sednere foretoges atter nogle Inoculationsforsøg deels med Blod deels med blodblandet Serum taget af en Kones Lungesæk, Hjertepose og Hjerte, hvilken døde af en Arachnitis med betydelig Udgydning i Hjernekamrene. Hun var indbragt i Hospitalet lidende af secundær Syphilis, hvorfor hun blev syphiliseret, men døde allerede i Syphilisationens 3die Uge. Disse Forsøg gave et negativt Resultat; ingen Phænomener, hverken locale eller almene, viiste sig. Skulde der under Syphilisationen være en stadig Indsugning og derpaa Overføren til det hele Legeme af det syphilitiske Virus, og saaledes maa det jo stille sig for dem, der antage en almindelig Absorbtion — Infection —, saa var der vel Grund til at formode, at de ovennævnte Vædsker maatte være mere eller mindre inficerede, og muligens ved Inoculation frembringe en syphilitisk Pustel, og dette saameget mere som der har været paastaaet, at Blodet af syphilitiske Personer har, overført paa Andre, fremkaldt Syphilis. Men Enhver vil visseligen i de Resultater, der fremkom efter Inoculationerne med det rene pericarditiske Exsudat gjenkjende den Cadaverinfection, der ikke saa sjelden opstaaer, naar man uheldigviis saarer sig under Obductionen af et Legeme, hvor Døden er foranlediget ved acute Betændelser i

serøse Membraner. Det var imidlertid interessant at iagttage med hvilken Hurtighed Absorbtionen af dette Smittestof foregik; og af de Phænomener, som fremstode, og den Maade hvorpaa de forsvandt, synes det som om der behøves et vist Qvantum, større end det der blev bibragt for ret at forgifte den hele Organisme.

Det stærkeste Beviis, der har været anført for at Syphilisationens Virkninger beroede paa en almindelig Absorbtion af det syphilitiske Virus, er den Immunitetstilstand, som opstod i det syphiliserede Legeme, og man meente heri at være paa Spor efter en ny Naturlov. Det forholder sig ganske vist saa, at under den stadige Indpodning af Chankermaterie frembøde de derved fremkaldte Pustler og Saar temmelig megen Forskjellighed efterhaanden som Inoculationerne fortsattes; det viiste sig nemlig snart, at de Chankersaar, som opstode i de første Uger vare af en mere ondartet Natur, om jeg saa maa udtrykke mig, end de sildigere, de grebe mere om sig saavel i Dybde som Vidde og vare langt smertefuldere. De sednere udviklede Chankersaar havde en mildere Charakter og bleve alt mindre og mindre jo længere jeg vedblev med Indpodningen, indtil der efter kortere eller længere Tid indtraadte en Periode, hvori det i Regelen ikke længer lykkedes mig at frembringe en ordentlig Pustel eller Saar ved at inoculere den syphilitiske Materie, jeg da havde at raade over. Dette er en Kjendsgjerning, som enhver Syphilisateur maa have iagttaget, og som til alle Tider vil constateres af enhver redelig Observator. Der er unægtelig indtraadt et nyt Forhold ligeoverfor den syphilitiske Gift, et Forhold, der ved en almindelig Betragtning nok kunde lede til den Tanke, at der i hele Legemet var bevirket en Forandring, som,

i Lighed med den, der opstaaer efter flere specifike Eruptionsfebre, saasom: Kopper, Skarlagensfeber, Mæslinger etc., skulde i Fremtiden beskytte det mod den nysnævnte Gifts Indvirkning. Men ifølge mine Observationer, og det maa holdes mig tilgode, at jeg holder mig strængt til dem, seer jeg ikke i den omtalte Kjendsgjerning nogen saadan Omstemning af hele Organismen, jeg seer kun en successivt synkende Reactionsevne i Huden mod en bestemt Gift, hvilken efter et Tidsrum, der ialmindelighed er meget kort, igjen hæver sig og frembringer atter ved Inoculation af Chankermaterie en charakteristisk Pustel. — Tidligere har jeg ved Exempler oplyst, hvorledes Huden, efterhaanden som den tabte sin naturlige Turgor, ogsaa tabte Evnen til at udvikle en for det syphilitiske Virus eiendommelig Pustel, og at denne Evne vendte tilbage, saasnart Legemet var restaureret og Huden havde gjenvundet sin fulde Livskraft. Her skal jeg omtale nogle andre Observationer, der ligeledes synes at antyde den Rolle, Huden spiller under Syphilisationen. — Det vil være Mange bekjendt, at jeg, ved mine Forsøg paa at helbrede Spedalske, har i lang Tid anvendt Brækviinsteen baade i stigende Doser og i lange Perioder, og under disse Forsøg har det stedse viist sig, at naar dette Middel har været benyttet en Tid, saa er der opstaaet en anæmisk Tilstand. Huden er bleven bleg og slap, Følgen af en langsomgjort Capillærstrømning, og naar jeg hos saadanne Personer har anvendt Brækviinsteen udvendig paa Huden, er der enten ingen Pustler fremkommet eller kun yderst enkelte og smaa. Jeg lod saaledes en Pige, der i længere Tid havde benyttet indvendig Brækviinsteen, indgnide sig 2 Gange daglig overalt paa Laarene med en Salve af 1 Deel Brækviinsteen og

2 Dele Svinefedt, og omendskjøndt hun benyttede henved 4 Uncer af denne Salve viiste der sig kun et Par smaa Vesikler paa Huden. Dette gav mig Andledning til at forsøge Brækviinstenen samtidigt med Syphilisationen.

Brithe Johnsdatter, velnæret, lidende af Spedalskhed i dens første Stadium, (see 46de Observation) blev syphiliseret 22de April 1857, og til den 30te var der foretaget 36 Inoculationer, der alle havde bragt positivt Resultat. Den 30te inoculeredes atter, og samtidigt hermed fik hun indvendigt Brækviinsteen (gr.IV—Unc.VIII Aqva. 1 Spiseskee hver 2den Time). Inoculationerne fortsattes nu hver 3die Dag og sloge godt an, saa at hun til den 13de Mai havde 76 større og mindre Chankersaar, af hvilke nogle af de første indtog en Enkeltkobberskillings Omfang; men fra nu af begyndte Inoculationerne at blive alt mere og mere usikkre, der fremkom til den 22de kun smaa Pustler, der snart indtørrede og fra den 22de Mai til 5te August foretoges hyppig Inoculationer med forskjellig Materie, hvoraf kun nogle faa, nemlig de der anbragtes den 31te Mai og 3die Juni sloge lidt an, alle de Øvrige aldeles ikke. Den hele Tid fortsatte hun Brugen af Brækviinstenen og ophørte først dermed den 22de September. Hendes Befindende var ret godt, kun var hun bleven noget bleg og lidt mager under Curen. Hun var imidlertid immun for den syphilitiske Gift, og den 6te November forlod hun Hospitalet uden Tilladelse og reiste hjem. Allerede den 12te December vendte hun tilbage igjen, og paa Anmodning blev hun atter optaget i Hospitalet. Hendes Udseende var da friskere, Kinderne vare rødere og hun var i det Hele taget fyldigere. Den 24de Januar 1858 inoculerede jeg paa venstre Laar syphilitisk Materie af en kunstig Chan-

ker, der i Bulls Service allerede havde været behandlet med Mercur i 12 Dage, hvorefter fremkom en charakteristisk Pustel. Fra denne inoculerede jeg nu til høire Laar med positivt Resultat, og Syphilisationen er atter hos hende i fuld Gang. De første Chankersaar have Omfanget af en Enkeltkobberskilling og ere bedækkede med rupieagtige Skorper. Immuniteten varede altsaa ikke længer end til at Huden var kommen til Kræfter og dertil medgik jo kun nogle Maaneder.

Imedens Brækviinstenen efter længere Tids Brug fremkalder en anæmisk Tilstand i den Spedalskes Legeme, hvilken væsentligen tilkjendegiver sig ved en langsom Capillærcirculation i Huden og en afstumpet Virksomhed i dennes Nerver, saa frembringer Jodkaliet en næsten modsat Virkning. Legemet antager en større Fylde; Huden bliver svulmende, rød, stundom ømfindtlig — Alt tyder hen paa en raskere Stofvexling, paa en større Livskraft, der, naar den end mere forøges ved stigende Doser af Jodkaliet, ender med en hæftig Eruption deels af Flække deels af Knuder, ledsaget af Feber og Smerter. Denne Jodkaliets Virkning har jeg ligeledes benyttet under Syphilisationen, naar nemlig Huden har været slap og bleg, saasom hos Syphilitiske, der have været underkastede Mercurialkure, hos Spedalske der af Sygdommen vare udmagrede og hvor Inoculationerne havde givet svage Resultater; eller endelig, naar Chankermaterien hos de Syphiliserede ikke længer har villet slaae an (en Slags Immunitet er opstaaet), saa har jeg ved Brugen af Jodkaliet fremkaldt en bedre Tilstand i Huden, og Inoculationen af det syphilitiske Virus har givet fortrinlige positive Resultater. Saaledes blev Lars Sørensen, (see 28de Observation), først syphiliseret den

19de Juni 1856, og indtil den 27de Juli havde han havt 144 Chankersaar, af hvilke en Mængde havde været meget store og yderst smertefulde, og Alle, paa de sidste nær, havde suppureret ganske overordentligt. Fra den 27de ophørte al Virkning efter Inoculationerne, uagtet der forsøgtes med forskjellig Chankermaterie. Den 14de August begyndte han at benytte lunkne Bade, og nu forsøgtes atter Indpodning, men uden Resultat. Den 6te September fik han Jodkalium (gr. VIII—Unc. VIII Aqv. dest. 1 Spiseskee hver 2den Time) og den 17de forsøgtes atter Inoculation af Chankermaterie taget fra en Person, fra hvem der 14 Dage forud var forsøgt Materie uden Resultat, og nu slog det godt an. Fra denne Stund fremkom efter næsten enhver Inoculation charakteristisk Pustel og Chankersaar, hvoraf mange endog vare temmelig store, saa at han til den 19de November atter havde havt et Antal af 208 Chankre. Sednere sloge Inoculationerne ikke an i Løbet af en Maaned, hvorefter der ophørtes dermed.

Det hændte nogle Gange under mine Syphilisationsforsøg, at jeg hos Personer med en yderst slap, bleg og uelastisk Hud indpodede Chankermaterie med tilsyneladende negativt Resultat. Kun paa Indstikspunktet viiste sig en yderst lille, tør Skorpe af incrusteret Blod; men efter 3 Ugers Forløb, i hvilken Tid Legemet var bleven restaureret og Huden havde faaet en sundere Beskaffenhed, opstod deri hine Indstikspunkter charakteristiske Pustler, der efterfulgtes af store Chankersaar, og nu gik Inoculationen godt for sig. Fremdeles bemærkede jeg adskillige Gange, at længere Tid — indtil 3 Maaneder — efterat Syphilisationen var ophørt, Immunitet indtraadt og alle Chankersaar vare tilhelede, brød et eller flere Ar op og dannede paany

Saar, der vare fuldkommen syphilitiske og af hvilke eet endog gav inoculabelt Pus. Disse Saar helede til efter nogen Tids Forløb ved enten at dække dem med simpelt Cerat eller ved at anbringe Grødomslag paa dem. Men endnu mærkeligere er efterfølgende Tilfælde:

Arne Johannesen, spedalsk, (see 47de Observation) blev syphiliseret 25de April 1857. Indtil den 17de October var der anbragt 393 Inoculationer, af hvilke 287 havde givet positivt Resultat. Allerede i Midten af September var han tilsyneladende immun; men den 28de September inoculerede jeg ny Materie fra en inficerende sednere indureret Chanker, og denne slog an; der opstod en charakteristisk Pustel og derefter et Chankersaar, som ikke udvidede sig synderligt. Fra dette Saar inoculerede jeg atter Materie, der fremkaldte yderst smaa Pustler, som snart tørrede ind. Endnu et Par sednere Inoculationer med Materie fra ældre Saar gave smaa abortive Pustler; men efter den 17de October bleve Indpodningerne uden Resultat. I Slutningen af October vare samtlige Chankersaar tilhelede. Men den 13de November brød et Ar efter et Chankersaar paa høire Laar op, og der dannedes i Løbet af 8 Dage et Saar, af omtrent en Halvskillings Omfang. Det havde en aflang Form, skarpe Rande, en ujævn ikke meget fordybet Bund, der afsondrede kun sparsomt en purulent Vædske. Dets Omkreds var rød, meget haard og ved Tryk temmelig smertefuld. Lyskekjertlerne paa denne Side vare opsvulmede uden at være ømfindtlige. Saaret blev behandlet med Grødomslag og i Midten af December var det tilhelet. Arret var imidlertid noget haardt, uden at der dog blev lagt videre Mærke dertil; thi sandt at sige anede jeg ingen Uraad. Den 10de Januar 1858

klagede han over en stærk Kløe paa Scrotum, hvilken havde forstyrret hans sidste Nattesøvn. Ved Undersøgelsen fandtes paa den underste og bagerste Flade af Scrotum et herpetiginøst Udslag. Flere af Blærerne vare rumperede, og der frembød sig smaa overfladiske Saar, der afsondrede en seropurulent Vædske, som ikke ved Inoculation gav noget Resultat. Jeg antog Udslaget for en almindelig Herpes, der ikke er saa ganske sjelden paa Scrotum, og lod den behandle med kolde Vandomslag, hvorefter det i Løbet af 6 Dage forsvandt, efterladende sig nogle røde Flækker, der vare lidt eleverede over den sunde Hud, og som begyndte at vække min Mistanke. Men efter hvad der var gaaet forud — den gjennemførte Syphilisation, den indtraadte Immunitet — skulde der ikke være stor Grund til at befrygte en universel Syphilis, og dog forekom det mig nu som om Meget tydede hen derpaa. Den 4de Februar viiste sig overalt paa Scrotum og paa den underste Flade af Penis et lignende Udslag, hvoraf de fleste Blærer vare brustne og dannede Saar, der havde en ophøiet, flæsket Bund. De omtalte Flækker vare end mere eleverede, fra dem udsivede en seig Vædske, og de havde megen Lighed med de saakaldte Sliimtuberkler. Den 6te var der fremkommet paa den øverste Flade af Tungen, paa dennes venstre Rand og paa Crura veli palatini, temmelig dybe Saar fra en Lindses til en halv Tommes Størrelse, hvilke havde skarpe Rande, en flæsket Bund og en rød Omkreds. Halskjertlerne vare opsvulmede, Synkningen noget besværlig. Her var næsten et altfor talende Beviis for at universel Syphilis var opstaaet, og der var nu intet Andet at gjøre for mig, end paany at forsøge Syphilisationen. Han blev da inoculeret den 8de med Materie fra Brithe Johns-

datter, hvilken slog udmærket godt an, og Syphilisationen er atter i fuld Gang. Han har nu den 17de paa Laarene Chankersaar ligesaa store og smertefulde som i Begyndelsen af den første Syphilisation, og det er at haabe, at den secundære Syphilis paa denne Maade vil bekjæmpes. Saarene i Mundhuulheden have hidtil stadigen udvidet sig, imedens de paa Scrotum ere saagodtsom forsvundne. Spedalskheden har under alt dette staaet aldeles uforandret. — Her er da det eneste Tilfælde af mine mange Inoculationsforsøg, hvor secundær Syphilis er opstaaet; men lægger man Mærke til under hvilke Forholde den almindelige Infection er opstaaet, saa tvivler jeg ingenlunde om, at man finder det at staae i fuldkommen Harmonie baade med de foregaaende Observationer og med de Anskuelser, jeg, grundet paa dem, har søgt at gjøre gjældende. At en ikkesyphilitisk Organisme, efterat have gjennemgaaet Syphilisationen indtil den saakaldte Immunitet er indtraadt, bliver universel smittet af et Chankersaar, der fremkommer, idet et Ar efter de under Syphilisationen sidst tilhelede Saar atter bryder op, beviser, foruden adskilligt Andet, ogsaa, at den hele Organisme ikke har været afficeret af det syphilitiske Virus under Syphilisationen, og det mener jeg væsentlig, fordi de flere Hundrede Chankre have været bløde, af en ikke inficerende Natur; men aldrig saasnart optræder en indureret Chanker, førend Infectionen er der, og den syphilitiske Diathese, med Alt hvad dermed staaer i Forbindelse, udvikler sig trods den Immunitet, som samtidigt hermed havde viist sig at være tilstede.

Endeligen har jeg oftere iagttaget, hvad ogsaa Boeck har gjort opmærksom paa, at Immuniteten kan være fuld-

kommen local. Naar jeg i længere Tid uafbrudt inoculerede paa Laarene, saa bleve Chankrene alt mindre og mindre, indtil de ganske udebleve; flyttede jeg saa ned til Læggene, saa fik jeg atter der charakteristiske Pustler og store Chankersaar, og gik jeg saa op til Armene, saa viiste de samme Phænomener sig ogsaa der. Jeg har ikke seet, at nogen almindelig Immunitet over det hele Legeme er fremkommen ved udelukkende at inoculere paa et enkelt Sted, som f. E. Laaret; men jeg vil derfor ikke benægte Muligheden deraf, saameget mindre som Sperino mener at have observeret noget Saadant, og selv om det virkelig skulde forholde sig saa, viser dog dette neppe noget Andet, end hvad jeg tidligere ved Exempler har oplyst, at naar Hudens Capillærstrømninger langsomgjøres, naar dens Nervevirksomhed afstumpes, det være sig ved en synkende Livskraft, ved Medicamenter eller suppurative Betændelser, — da taber den for en Tid Evnen til at reagere mod den indtrængende Gift; den bliver for Øieblikket immun.

Alt dette forekommer mig at tale for, at den Immunitet, som fremkommer efter Syphilisationen, ene er afhængig af Huddækkets Beskaffenhed, og adskiller sig væsentligen fra den, som opstaaer efter de specifike eruptive Febre og efter Vaccinen. — Ifølge mine Observationer afgiver den Immunitetstilstand, som opstaaer ved Syphilisationen, intet Beviis for en almindelig Absorbtion af det syphilitiske Virus, for en universel Omstemning af Organismen, ligesaalidt som der i den kan spores nogen ny Naturlov. Den er Resultatet af en langvarig pathologisk Proces i Huden, og kan neppe med større Grund kaldes et nyt physiologisk Factum, end den Følesløshed, som hyppig er tilstede i Ar efter betydelige ulcererende Flader, kan

kaldes saaledes; thi kortere eller længere Tid efter Sygdomsprocessens Ophør forsvinder Immuniteten, ligesom Følelsen gjerne vender tilbage. — Dette gjælder forøvrigt den Immunitet, der er opstaaet ved de Syphilisationsforsøg, jeg har anstillet med Chankermaterie taget oprindeligen fra 7 forskjellige primære Chankre og 1 Bubo; — jeg benyttede nemlig alle de nye Chankre, jeg paa den Tid kunde overkomme — men jeg vil dog ikke deraf kunne sige, at der var Immunitet for ethvert andet syphilitisk Virus. Tvertimod er jeg tilbøielig til at troe, at dette ikke var Tilfældet; thi jeg bemærkede, at hvergang jeg fik ny Materie — det vil sige fra en ny naturlig inoculabel Chanker — fremkaldte de Inoculationer, som foretoges dermed, jævnligen større Pustler og Saar end de, der vare opstaaede efter de næstforegaaende Indpodninger med ældre Materie; og et Par Gange hændte det endog, at der efter en saadan Inoculation med ny Materie fremkom charakteristiske Pustler og Saar, hvor der allerede i 14 Dage havde været Immunitet tilstede for alt det syphilitiske Virus, jeg indtil da havde benyttet. Heller ikke Boecks Observationer strække sig saa langt, at han med Sikkerhed kan sige, at den Immunitet, han har fremkaldt, har kunnet modstaae enhver syphilitisk Materie; men han mener at dette ingen praktisk Betydning har, — og ihvorvel jeg heri kan være enig med ham, forekommer det mig dog at kunne tjene som Beviis mod en almindelig Absorbtion og den Tilstand, som derved skulde opstaae. Ligesom det er godtgjort, at Immuniteten kan indskrænke sig til enkelte Partier af Hudens Overflade, saaledes er det ogsaa paastaaet, at den kun holdt sig til Overfladen, og at de dybere liggende Dele af Huden samt Cellevævet ikke deeltoge

deri. Professor Faye*) har anstillet endeel Inoculationsforsøg, som synes at bevise dette; men det er ikke lykkedes mig at kunne constatere Fayes Iagttagelser — muligens ligger det deri, at jeg kun har foretaget nogle faa Inoculationer i den Retning.

Naar altsaa Syphilisationen ikke har sin Rod i en almindelig Indsugning af den syphilitiske Gift, hvilket jeg troer fremgaaer af mine Observationer, saa synes det mig indlysende, at dens Virkemaade heller ikke har sin Grund deri, eller i en universel Omstemning af Legemet, — og der bliver følgelig intet Andet tilovers, end at antage dens umiddelbare Virkning for fuldkommen local. Omend dette strider imod Benævnelsen Syphilisation, hvormed man har villet betegne en Tilstand i Organismen lig den, der fremkommer ved Vaccination, saa vil dog denne Begrebsforvexling være af ringe Betydning for den praktiske Medicin; thi her er jo det Væsentligste den helbredende Virkning en fortsat Inoculation af Chankermaterie frembringer. Og det staaer udenfor al Tvivl, at secundær Syphilis helbredes paa denne Maade, — hvorvidt for bestandig, eller om Recidiv vil indtræde, det maa kommende Tider opklare. — I den Omstændighed at Virkningen er local, øiner jeg dog ingen Ulykke, tvertimod maa der heri ligge en stor Opfordring til at anvende denne nye Cuurmethode mod secundær Syphilis uden at ængstes for de mange Skrækkebilleder, som have været opstillede mod den. Naar jeg undtager de

---

*) Professor, Dr. F. C. Faye. Nogle Bemærkninger og Forsøg vedkommende Inoculation af Vaccinematerie og Chankermaterie for at constatere Immunitetsforholdene og deres Conseqventser. Norsk Magazin for Lægevidenskaben XI Bind, 6—7 Hefte.

Smerter, som hyppig opstaae i de første Inoculationssaar, og som stundom kan martre den Syge ganske overordentlig, saa har jeg ikke seet en eneste Ulempe opkomme efter de utallige Inoculationer, jeg har anstillet*),— og omend mine Erfaringer med Hensyn til den mercurielle Behandling mod Syphilis ikke i Et og Alt stemme overeens med Boecks, og jeg ikke i Qviksølvet seer ligesom han en for den menneskelige Organisme saa ødelæggende Fiende, saa stemme de dog deri overeens, at Mercurialbehandlingen er meget usikker og giver saa ofte Anledning til Recidiv, at man maa være inderlig taknemmelig ved at have faaet en anden Behandlingsmaade, der, mindre farefuld, lover et langt gunstigere Resultat.

At de langvarige suppurative Processer, der ere en umiddelbar Følge af Chankerinoculationerne, ere istand til at hæve de syphilitiske Symptomer og muligens udslukke den i Legemet værende syphilitiske Diathese, er et interessant pathologisk Phænomen, som efter min Formening ikke staaer saa ganske isoleret, men har endog adskillige Tilknytningspunkter. Iagttager man den syphilitiske Sygdom, naar den overlades til sig selv igjennem alle dens Udviklingsstadier, saa vil man finde, at de Symptomer, hvorunder den optræder, væsentligen ere Resultater af de Bestræbelser, Naturen yttrer for at skille sig af med den i Legemet indtrængte Gift, — de ere alle en Række Localisationsphænomener, der have sit Udspring fra samme Kilde, nemlig den syphilitiske Dia-

---

*) Hos min Collega Bull viiste der sig to Tilfælde af Phagedænisme, hvoraf det ene var meget betydeligt; men Begge maa tilskrives individuelle Eiendommeligheder.

these, og som de under gunstige Forholde alt mere og mere udtørre. Den saakaldte secundære Syphilis indskrænker sig fast udelukkende til Huddækket — den ydre Hud og Sliimhuden — hvor den saagodtsom paa Overfladen afsætter under de forskjelligste Former, snart som Flækker, snart som Papler, Vesikler, Pustler etc. Stoffe, der maa ansees skadelige for Organismen. Men denne Afsætningsproces er ikke tilstrækkelig til at udtømme den syphilitiske Diathese, til at helbrede den Syge, derfor indtræder Overgangsformerne og endelig den tertiære Syphilis med dens dybe suppurative Processer; og nu indtræder ikke saa sjeldent det Tilfælde, at, paa nogle faa større og mindre Ulcerationsflader nær, der stadigen underholdes, forsvinde alle de tidligere Symptomer med et for den Syge ret godt Almeenbefindende. Naturens helbredende Kraft staaer her som Syphilisateur og tager Stof til sine Inoculationer af Diathesen, men dens Indpodninger ere for langsomme, Livet strækker ikke til for at den kan blive færdig med dem, og Helbredelsen udebliver. Hvo vil ikke have bemærket, at der gives flere tertiære Former, der langt lettere helbredes uden at recidivere, end samtlige secundære, og at hine netop have været saadanne, hvor langvarige suppurative Tilstande have været forhaanden? Og mon ikke dette skulde have sin Grund i, at Diathesen har været paavei til at udtømmes? Jeg har ved andre Leiligheder fremstillet Exempler paa spontan Helbredelse af den spedalske Sygdom, og da antydet den Maade, Naturen betjener sig af for at naae dette Maal, og deraf er fremgaaet, at just ved Blødgjøring af Knuderne og derpaa følgende suppurative Processer er Spedalskdyscrasien for bestandig udslukt. Syphilisationen er for den syphilitiske Sygdom en lignende Elimi-

nationsproces fremkaldt ved Kunst, og med denne Anskuelse, som forøvrigt har været udtalt af Andre*), gaaer jeg nu over til nogle Enkeltheder ved de af mig anstillede Inoculationsforsøg.

Jeg har anvendt Syphilisationen paa Personer af den forskjelligste Alder, saaledes paa det halvaarsgamle Barn og den Gamle paa 67 Aar; hos Samtlige ere de samme Phænomener fremkomne. Paa Barnet foretoges hver 3die Dag 3 Inoculationer, paa den Gamle i Begyndelsen 12, sednere 8 og endelig 6 hver 3die Dag. Hos den Gamle syntes Kræfterne at gaae med under den langvarige Suppuration, hvorfor det ogsaa blev nødvendigt at incitere og roborere hende med Valeriana, Viin og en nærende Kost. I den første Maaned af Inoculationsforsøgene inoculerede jeg hver Dag og foretog paa hver Syg 4 Indpodninger; men efterat jeg havde confereret med Boeck derom og af ham var bleven gjort opmærksom paa, at han ifølge sine Observationer havde Grund til at antage, at Immunitet opstod hurtigere efter den daglige Inoculation, hvorfor han havde forandret det til hver 3die Dag og da foretaget 12 Inoculationer, saa gik jeg over til denne Methode, som jeg i Regelen sednere befulgte. Paa et Par Spedalske anbragte jeg allerede tidlig i Syphilisationen 34 Inoculationer paa een Gang — 16 paa høire Laar og 18 paa venstre — hvilke alle bragte positivt Resultat. Pustlerne stode som en Rad skjønne Perler langs Laarene, og tre Dage sildigere foretoges 17 paa høire Læg og 18 paa venstre, hvilke ligeledes slog udmærket godt an, dog

*) Dr. Steffens, der fulgte Boecks Syphilisationsforsøg, har i et Foredrag ved Naturforskermødet i Christiania 1856 udtalt sig i samme Retning.

vare enkelte Pustler noget mindre end de forrige; efterhaanden som Pustlerne brast, dannedes store Chankersaar. Hos denne Patient indtraadte strax Immunitet paa Laar og Lægge, imedens Inoculationerne paa Armene endnu sloge an; men ogsaa der indtraadte Immuniteten snart, da jeg ligeledes der havde anvendt en stor Mængde Inoculationer paa een Gang. Efterat jeg nogle Uger havde ophørt med at inoculere, begyndte jeg atter paa Laarene, hvor de fleste Chankersaar vare tilhelede, og nu fremkom atter charakteristiske Pustler og Saar. Sperino har gjort opmærksom paa noget Lignende; jeg mener at han anbragte 60 Inoculationer paa een Gang hos en Syg, hvorefter der meget snart opstod Immunitet, uden at de syphilitiske Symptomer forsvandt. — Jeg fik ikke Anledning til sednere at gjentage dette Experiment, der i høi Grad taler for den locale Virkning.

Hos alle de Syge, jeg har underkastet Syphilisation, har jeg uafbrudt fortsat Inoculationerne i Forventning af at Immunitet vilde opstaae, idetmindste for det syphilitiske Virus, jeg paa den Tid havde at raade over. Men omendskjøndt den i de allerfleste Tilfælde opstod, var der dog et Par, hvor det ikke lykkedes mig at fremkalde den, og det uagtet jeg havde fortsat Inoculationerne uafbrudt et Aar, saaledes nemlig, at jeg i den første Maaned anbragte 4 daglig og sednere 12 hver 3die Dag. Imidlertid er det ganske vist, at Huden ogsaa i disse Tilfælde havde undergaaet nogen Forandring ligeoverfor den syphilitiske Gift; thi de Pustler, som i de sidste Maaneder fremkom, vare meget smaa og efterlode Saar, der vistnok vare af en specifik Natur, men som helede snart til. I det Hele taget forekommer det mig, at der har været lagt altfor stor Vægt paa Immuniteten; man

har tillagt den Noget, der ikke tilkommer den, og man har villet gjøre den til Opretholder af Syphilisationsbegrebet, hvilket jeg troer at have beviist den ligesaalidt fortjener. Immuniteten kan sagtens tjene til nogen Veiledning for Syphilisateuren; men ligesom Syphilis ved Chankerinoculationerne kan helbredes uden at den indtræder, saaledes kan den ogsaa fremkaldes uden at nogen Helbredelse finder Sted, — den er et forbigaaende Phænomen, der som oftest svinder i kortere Tid end der udfordredes for at fremlokke den (See 34te, 46de, 47de Observation).

Med Hensyn til de Steder paa Legemet, hvor Inoculationerne have slaaet bedst an, hvor de frodigste Pustler og de største Chankersaar ere opstaaede, saa har det viist sig som Regel, at Laarene have indtaget den første Rang, dernæst Læggene, saa Armene og endelig Kroppen — Siderne og Ryggen —. Forøvrigt har der været ikke saa ganske faa Afvigelser fra denne Regel, idet hos Enkelte Læggene have afgivet de største Chankre, imedens hos nogle Andre dette har været Tilfældet med Armene.

Hvad nu angaaer den syphilitiske Materie jeg har anvendt til Inoculationerne, saa har det virkelig stillet sig saaledes, som om den ene Materie har været af en større Intensitet end en anden. For at angive et Exempel, skal jeg nævne en spansk Chanker, der afgav en Materie, som udgjorde Grundlaget for en langt større Række Inoculationer, end de øvrige, og som tillige fremlokkede positivt Resultat hos Flere, som jeg havde Grund til at antage for immune. Imidlertid er jeg tilbøielig til at troe, at denne Forskjellighed i Materiens Intensitet beroer paa det Stadium, hvorpaa Chankeren befinder

sig. Saaledes har jeg oftere bemærket, at jo nærmere Chankrene kom Transformationsstadiet, jo mildere viiste Materien sig, og at de første Dage i Chankrenes Udvikling ikke afgave en saa intens Materie, som den, der afsondres noget sednere. Materiens specifike Virkning har stundom tydelig viist sig at være knyttet til dens physikalske Beskaffenhed. Naar nemlig længere hen i en Syphilisationsrække Pustlerne begyndte at blive mindre, hændte det at deres Indhold blev tyndere, blegere, mere aqvøs, og, inoculerede jeg da med denne Materie, fremkom enten intet Resultat eller kun nogle smaa Papler, der tørrede bort efter nogle Dages Forløb. Men foruden denne Særegenhed ved Materien bemærkede jeg ogsaa under lignende Omstændigheder, at den lille Pustels Indhold bestod væsentlig i en albumino-fibrinøs Klump, der, overført i et andet Legeme, der ikke engang var syphiliseret, viiste sig fuldkommen indifferent. Det forekom mig at jo mere Fiberstof Materien indeholdt, jo mere plastisk den var, desto mindre inoculabel var den, og jo rigere den var paa Æggehvide, desto intensere var dens giftige Virkninger. Det syntes som om det Specifike ved den syphilitiske Materie var bundet til dette Stof. Jeg anstillede endeel mikroscopiske Undersøgelser af Chankermaterien i de forskjellige Udviklings-Stadier og i de forskjellige Perioder af Syphilisationen; men jeg maa tilstaae at Udbyttet var saa lidet positivt, at jeg ikke skal opholde Nogen dermed.

Af de 25 syphilitiske Syge, der i Lungegaardshospitalet og det communale Sygehuus ere behandlede med Syphilisation, have 21 lidt af secundære og 4 af tertiære Former. Resultaterne ere, hvad den secundære Syphilis betræffer, i det Hele taget meget gunstige. De,

der ikke tidligere have været behandlede med Qviksølv og hvis Antal udgjør 15, ere samtlige blevne helbredede ved Syphilisation uden noget andet Hjælpemiddel. Hos enkelte af dem, der tidligere have været under Mercurialbehandling og hvis Legeme var svækket, har det været nødvendigt at anvende Jodkaliet; men dette Middel gaves først naar Chankerinoculationerne ikke længer sloge an og da kun i meget kort Tid, ja nogle Gange endog efterat samtlige syphilitiske Symptomer vare forsvundne. I den tertiære Syphilis har Syphilisationen ikke viist sig saa gunstig; men her maa jeg gjøre opmærksom paa, at Tilfældene vare kun 4, og af disse vare de 3 temmelig svækkede Organismer, der under Syphilisationen bedredes øiensynligt, uden at de syphilitiske Symptomer ganske forsvandt, medens det 4de Tilfælde saagodtsom helbredes derved. Af de 21, der ere helbredede ved Syphilisation, har der kun hos En (en offentlig Pige) viist sig Recidiv, og dette optraadte kort efterat hun havde forladt Sygehuset tilsyneladende helbredet. Hun blev atter syphiliseret og udgik helbredet, og har sednere været frisk. Fra de Øvrige haves gode Efterretninger, omendskjøndt der er mere end et Aar siden Enkelte udskreves som helbredede. En offentlig Pige, der ved Syphilisation var bleven immun for de kunstige Inoculationer, og i Forening med Jodkalium helbredet for sin secundære Syphilis, indkom atter i Sygehuset med en primær Chanker ved Kjønsdelene, hvilken gav inoculabelt Pus. Denne Chanker helede til ved simple Vandomslag (see 12te Observation).

Saa gunstig Syphilisationen har viist sig i den syphilitiske Sygdom, saa ugunstig har den viist sig i Spedalskheden. Af de 23 Spedalske, der ere syphiliserede,

er kun En helbredet, og selv denne Enes Helbredelse skyldes efter min Formening ingenlunde Syphilisationen (see 35te Observation). Hos alle de Øvrige forblev Sygdommen enten uforandret, eller, hvilket var Tilfældet hos Mange, den skred fremad, idet der deels under og deels kort efter Syphilisationen viiste sig en Tiltagen i de for begge Former eiendommelige Symptomer, — saaledes i den knudede Form tiltog Knuderne i Volum ligesom nye udbrød, og i den anæsthetiske blev Følesløsheden større. Men kan Syphilisationen for bestandig raade Bod paa den syphilitiske Sygdom, har den i Sandhed udrettet store Ting, og vi skulle prise den høit, om vi end ikke i den har fundet et Arcanum mod al Skrøbelighed.

I det Følgende meddeler jeg Sygehistorier over samtlige Syphiliserede, hvilke jeg skal ledsage med fornødne oplysende Bemærkninger. Inoculationerne angiver jeg i Regelen kun summarisk, da en nøiagtigere Detaillering vilde optage et stort Rum uden at bringe et i Forhold dertil staaende Udbytte.

Syphilitiske,

behandlede i Byens communale Sygehuus, uden forhen at have været undergivne Mercurialbehandling.

1ste Observation.

Sitoni Gjertsdatter, 31 Aar, indkom den 20de August 1856 lidende af Tubercula mucosa ved Anus og Genitalia. — Tidligere havde hun lidt af syphilitiske Saar i Halsen, hvorfor hun dog ikke havde været underkastet nogen mercuriel Behandling.

Chankerinoculationerne paabegyndtes samme Dag og fortsattes indtil 28de Marts 1857. Hun var altsaa under Behandling i 7 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 716 Inoculationer, af hvilke 432 gave positivt og 284 negativt Resultat. Allerede den 26de September, noget over en Maaned fra Syphilisationens Begyndelse, vare de oprindelige Symptomer, hvorfor hun var taget under Behandling, forsvundne; men Inoculationerne fortsattes ikkedestomindre indtil der indtraadte Immunitet.

2den Observation.

Marthe Danielsen, 24 Aar, indkom 4de September 1856 med syphilitiske Saar paa Tonsillerne og et lidet Saar paa Genitalia, hvilket gav inoculabelt Pus. Hun var bleven smittet af hendes Kjæreste Nicolay Olsen, og havde ikke tidligere lidt af Syphilis.

Den 6te September blev hun inoculeret med Materie fra Saaret paa Kjønsdelene, hvilken slog godt an, og sednere fortsattes Inoculationerne indtil 8de Januar 1857. I lidt over 4 Maaneder varede Syphilisationen, i hvilken Tid der var bibragt hende 528 Inoculationer, hvoraf 336 med positivt og 192 med negativt Resultat. Den 3die October — henimod en Maaned efter Syphilisationens Begyndelse — vare de syphilitiske Saar, hvorfor hun var indlagt, tilhelede; men Chankerinoculationerne fortsattes til Immunitet. Det er nu mere end et Aar siden hun forlod Sygehuset som helbredet, og hun har siden den Tid befundet sig vel.

3die Observation.

Nicolay Olsen, 24 Aar, indkom 4de September 1856 med Condylomer ved Anus. Han var bleven smittet af en Puella publica og selv havde han smittet sin Kjæreste Marthe Danielsen. De primære Tilfælde vare forsvundne. Han havde aldrig tidligere lidt af Syphilis.

Syphilisationen paabegyndtes den 8de September og fortsattes indtil 5te Januar 1857. I disse 4 Maaneder var der foretaget 394 Inoculationer, af hvilke 252 havde givet positivt og 142 negativt Resultat. Den 21de November vare Tilfældene ved Anus saagodtsom forsvundne, og den 29de December saaes kun Mærker derefter. Den 12te Januar udskreves han helbredet og har siden den Tid været frisk.

4de Observation.

Peder Olav Slinde, 2 Aar gammel, indkom 20de September 1856. — Efterat Moderen for omtrent 1 Aar siden, efter Opammelsen af et fremmed Barn, havde faaet syphilitiske Saar paa Papillen af det venstre Bryst, viiste sig Ulcerationer af samme Beskaffenhed hos hendes

Barn i Svælget og begge Anguli oris. Disse Saar have vedvaret lige til denne Tid, under hvilken Barnet er afmagret, har faaet et cachektisk Udseende, og i den sidste Tid stadig Diarrhoe. For nogle Uger siden viiste der sig nogle Tubercula mucosa ved Anus.

De første Inoculationer foretoges den 21de September og siden fortsattes indtil 15de April 1857. Behandlingen vedvarede i henved 6 Maaneder, og i denne Tid anbragtes 190 Inoculationer, hvoraf 123 med positivt og 67 med negativt Resultat. Diarrhoeen behandledes særskilt med Mucilago orchid. og Lapis infernalis. Den 15de April hedder det: De secundære Tilfælde, hvorfor han indlagdes, ere forlængst forsvundne. De sidste Inoculationer have været uden Virkning. Han udgik 30te April helbredet og i godt Huld.

5te Observation.

Berthe Olsdatter, 29 Aar, indkom 20de September 1856. For omtrent et Aar siden viiste sig rundt Papillen af venstre Bryst, medens hun opammede et fremmed Barn, Ulcerationer, der ved deres Haardnakkenhed og Langvarighed aabenbarede sig som ondartede, og som ikke vare forsvundne efter 3 Maaneders Lægebehandling med blodrensende Thee og sort Vand (Aqva mercurialis?). Hun henvendte sig, da der nu optraadte en heftig Øienbetændelse paa begge Øine, til en anden Læge, der helbredede disse ved Igler og graa Salve (Indgnidning omkring Øinene) og ligeledes bragte Ulcerationerne til at hele. Nogen Tid efter, hvor længe kan hun ikke erindre, fik hun Ondt i Halsen, hvilket imidlertid snart af sig selv forsvandt. For 3 Maaneder siden viiste sig smertefulde Knuder ved Stolgangen, og for disse har hun heller ikke søgt Lægehjælp, førend nu.

Ved Anus paa høire Halvdeel af Nates sees 3 store Condylomata og efter Ulcerationerne paa Brystvorten sees Ar. Hun har ikke forhen lidt af Syphilis.

Syphilisationen blev paabegyndt den 21de September og fortsattes indtil 3die April; den varede altsaa i $6\frac{1}{2}$ Maaned og i denne Tid var der foretaget 600 Inoculationer, af hvilke 468 havde givet positivt og 132 negativt Resultat. De syphilitiske Symptomer vare forsvundne i Begyndelsen af April, og den 30te udskreves hun helbredet.

6te Observation.

Oline Hansen, 35 Aar, indkom 15de October 1856 med syphilitiske Saar paa Radix lingvæ, paa Tonsillerne og i Perinæum posticum. Saarene paa det sidste Sted vare i Begreb med at tilhele. Sygdommen var begyndt for 2 Maaneder siden. Hun har ikke tidligere lidt af Syphilis.

Syphilisationen begyndtes samme Dag og fortsattes indtil 25de Februar, da den indstilledes paa Grund af Barselseng. Hun havde nemlig den 24de født en liden fuldbaaren Pige. Paa Barnet saaes intet Spor af Syphilis. Syphilisationen vedvarede noget over 4 Maaneder, og i den Tid var anbragt 576 Inoculationer, hvoraf 502 med positivt og 74 med negativt Resultat. Den 21de November var med Undtagelse af en liden Plet paa Radix lingvæ samtlige de secundære Symptomer, hvorfor hun indlagdes, forsvundne; derimod var en Alopecie i Anmarsch. Den 15de December viiste flere af Inoculationssaarene sig at være gangrænøse, og denne Gangræn udvidede sig i Løbet af en Uge, hvorefter Saarene begyndte at hele til, saa at de allerede den 2den Januar 1857 vare i rask Tilheling. Alopecien tiltog i den Grad,

at hun var næsten skaldet. Hun udskreves den 21de Marts helbredet. Haaret var da begyndt at voxe frem igjen, og forresten var hendes Udseende godt.

7de Observation.

Andreas Johannesen, 6 Aar, indkom 20de October 1856. Han havde store Saar paa Tonsillerne og Paries post. pharyngis, Tungens øverste Flade kløftet og ulcerøs, og i begge Mundvinklerne saaes ligeledes Ulcera — alle med en hvidguul flæsket Bund, der hos nogle vare noget ophøiede. Paa Legemet et papuløst Exanthem. — For et Aar siden laae Barnets Forældre paa Sygehuset for Syphilis, og dets Sygdom skal have varet i flere Maaneder.

Syphilisationen blev paabegyndt den 21de October og fortsattes indtil 17de April; i disse 6 Maaneder var der foretaget 228 Inoculationer, 196 med positivt og 32 med negativt Resultat. Den 15de December var det papuløse Udslag forsvundet og Saarene i Mundhuulheden paa det nærmeste tilhelede, og den 14de Januar 1857 var Tilhelingen fuldkommen. Den 22de Mai udskreves han helbredet.

8de Observation.

Birthe Sivertsdatter, 29 Aar, indkom 2den November 1856. Hun havde Condylomer i Perinæum posticum og ved Anus, desuden havde hun flere syphilitiske Saar paa Crura veli palatini, paa Labia vulvæ og Perinæum posticum. Hun havde aldrig før lidt af Syphilis. Sygdommen havde varet 18 Dage førend hun kom ind paa Sygehuset, og hun angav som Aarsag til den, at hun, 5 Uger førend hun indlagdes i Sygehuset, havde ligget i en Seng, hvori en Sømand den foregaaende Nat havde ligget.

Syphilisationen begyndtes den 5te, da hun i de første Dage efter Indlæggelsen havde været noget febrilsk, og fortsattes uafbrudt indtil 24de April; den havde følgelig vedvaret i 5½ Maaned, i hvilken Tid der var anbragt 772 Inoculationer, hvoraf omtrentlig 600 med positivt og 172 med negativt Resultat. Til henimod Midten af December Maaned havde der udviklet sig en Ascitis, hvorimod der institueredes en Melkekur (1 Kande Melk daglig). Den 26de December vare de secundære syphilitiske Tilfælde forsvundne, derimod havde Vandansamlingen i Underlivshuulheden tiltaget, og da denne fremdeles tiltog, ophørte hun den 29de med Melkekuren, og i dens Sted anvendtes Digitalis indvendig. Allerede den 1ste Januar maatte standses dermed paa Grund af indtraadte Brækninger, og nu toges atter til Melkekuren, hvormed fortsattes under stadig Bedring indtil 25de April, da Vandansamlingen var bekjæmpet. Den 16de Juni udskreves hun helbredet og da hedder det: Vandansamlingen i Underlivshuulheden aldeles borte. Haaret, som tidligen var faldet af, voxede raskt ud, og hele hendes Udseende er blomstrende. Hun befandt sig den 7de Februar 1858 fremdeles udmærket vel og havde været frisk siden hun forlod Sygehuset.

9de Observation.

Marie R. Sivertsdatter, 28 Aar, indkom 10de December 1856. Hun havde over det hele Legeme et maculøst og papuløst Udslag; Flækkerne vare større og mindre, havde en kobberrød Farve og vege ikke for Tryk. Paa Tonsillerne saaes nogle dybe syphilitiske Saar, og lignende, men noget mere overfladiske, havde hun paa Labia majora vulvæ. Saarene i Halsen vare forbundne med besværlig Synkning og havde varet i 4

Uger. Hun paastod at være bleven smittet i sin Tjeneste, hvor Husbonden og Børnene vare syphilitiske. Tidligere havde hun ikke lidt af Syphilis.

12te December foretoges de første Inoculationer, og siden fortsattes indtil 1ste Mai, altsaa i henved 5 Maaneder, i hvilken Tid der var anbragt 536 Inoculationer, 480 med positivt og 56 med negativt Resultat. Den 26de Januar 1857 vare samtlige secundære Symptomer saagodtsom forsvundne. Hun udskreves den 1ste Juni helbredet.

10de Observation.

Jacob Jacobsen, 22 Aar gammel, indkom 4de Mai 1857. Han havde Gonorrhoea glandis, og paa begge Sider af Orificium urethræ to flade Condylomer. Saadanne fandtes desuden i stor Mængde rundt Anus, i Perinæum, i Folderne mellem Pungen og Laarene, hvilke Steder vare bedækkede med et viscid Secret. Han erklærede Sygdommen for at være 5 Uger gammel; forresten var han frisk. Han havde aldrig tidligere lidt af Syphilis.

Syphilisationen begyndtes samme Dag og fortsattes indtil 28de Juli; den varede altsaa henved 3 Maaneder, og i disse var anbragt 456 Inoculationer, 396 med positivt og 60 med negativt Resultat. Allerede den 25de Mai begyndte Condylomerne ved Anus at svinde, og den 9de Juni vare de fleste syphilitiske Tilfælde, hvorfor han var indlagt, hævede. Den 2den Juli vare de ganske forsvundne. Han udskreves helbredet den 3die August.

Syphilitiske,

der tidligere have været undergivne Mercurialbehandling.

11te Observation.

Kristine Trulsdatter, 29 Aar, indkom i det communale Sygehuus den 8de November 1856. Hun havde paa Radix nasi et stort, uregelmæssigt formet Saar med ophøiede Rande og med en ujævn excaveret Bund, hvoraf endeel var bedækket med en Skorpe, medens der i den anden Deel opdagedes et nekrotiseret Beenstykke. Sygdommen var begyndt om Sommeren med en rød Flæk, der tiltog og dannede en Absces, som først efter flere Maaneders Forløb rumperede, hvorved det ovenbeskrevne Saar fremkom. Ellers føler hun sig frisk. Hun er frugtsommelig i 6te Maaned.

Fra 20de Mai 1851 til 24de Juli samme Aar havde hun været behandlet i Sygehuset for primære syphilitiske Saar paa Genitalia og Condylomer ved Anus, og brugte hun den Gang Cura Dzondii.

Syphilisationen paabegyndtes samme Dag og fortsattes indtil 4de April — altsaa i 6 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 570 Inoculationer, af hvilke omtrent 400 havde givet positivt Resultat. Saaret paa Næsen forblev aldeles uforandret under Syphilisationen, derimod opstod der den 9de December i de sidste Inoculationsaar en complet Gangræna, der tiltog med saadan Hæftighed, at hendes Liv var i Fare. Den bekjæmpedes imidlertid ved Hjælp af China, mineralske Syrer og en roborerende Diæt; heller ikke Gangrænen havde nogen Indflydelse paa det oprindelige Saar. Den 10de April om Morgenen fødte hun en velnæret Pige, som havde et sundt Udseende, og

efter denne Affære syntes Saaret paa Næsen at forværres, hvorfor der blev anvendt Sarsaparilla og Jodkalium. Under denne Behandling bedredes Saaret stadigen, saa at det den 6te Mai, da hun paa Mandens Forlangende udskreves, var saagodt som tilhelet. Barnet var fremdeles sundt, da det med Moderen forlod Sygehuset.

12te Observation.

Larsine Dahl, 33 Aar, indkom i det communale Sygehuus den 31te Mai. Hun havde paa Anguli oris, Tonsillerne og Velum palatini flere større og mindre flade Saar med en hvidguul flæsket Bund. Hun havde overordentlig hyppig været under Behandling for Syphilis og havde ofte benyttet Mercurialmidler.

Efterat der fra 1ste Juni til 16de August var anvendt deels Cura Dzondii, deels Jodkalium uden nogen Nytte, men hvorunder der endog var udbrudt et papuløst Udslag, paabegyndtes Syphilisationen den 19de August og fortsattes indtil 23de December. Indtil 11te October var det papuløse Exanthem tiltaget i en foruroligende Grad, derimod vare Saarene i Munden paavei at tilhele. Samtidig med Syphilisationen benyttede hun nu Jodkaliet indvendigt, men ophørte dermed, da der standsedes med Inoculationerne, uden at det papuløse Exanthem synderlig havde forandret sig. Saarene i Munden vare tilhelede. Hun var immun. Den 26de December begyndte hun med Dampbad, hvoraf hun indtil den 15de April 1857 havde taget 60. Exanthemet var under Badningen bleven blegere, og paa enkelte Steder borttørret; men Kræfterne vare aftagne. Den 10de Juni fik hun atter Jodkalium i stigende Doser, hvorefter Exanthemet forsvandt, saa at hun udskreves helbredet den 2den Juli.

Syphilisationen havde vedvaret i 4 Maaneder, i hvil-

ken Tid hun var bibragt 448 Inoculationer, 288 med positivt og 160 med negativt Resultat.

Den 22de Juli, 20 Dage efterat hun var udskreven, indkom hun atter i Sygehuset med primære syphilitiske Saar ved Commissura post. lab. major, hvilke afsondrede inoculabelt Pus. Der blev nemlig taget Materie af dem og inoculeret paa en Anden, hos hvem Inoculationen frembragte charakteristiske Chankre. Paa hende selv blev der ikke forsøgt Inoculation. De primære Chankre helede til med simpel Behandling (Vandomslag).

13de Observation.

Martines Hansen, 24 Aar, indkom paa Byens communale Sygehuus den 3die Januar 1857. Han havde paa Glans penis to temmelig store Ulcera, bedækkede med en blød, guul Crusta; — ved Anus Condylomer og i venstre Angulus oris et stort, rundt, hypertrophieret Saar, der strækker sig ind paa den indvendige Flade af Kinden. Han paastod, at han ikke havde freqventeret Coitus efterat han for 8 Maaneder siden havde forladt Sygehuset, hvor han var i Behandling for secundære syphilitiske Tilfælde, og hvorimod han brugte Cura Dzondii og Jodkalium. Tilfældene, sagde han, havde varet i 4 Maaneder. Saarene paa Glans penis afgave ikke inoculabelt Pus.

Syphilisationen blev paabegyndt den 5te og fortsattes indtil 23de Juni — altsaa i $5\frac{1}{2}$ Maaned, i hvilken Tid han var bibragt 584, hvoraf 468 med positivt og 116 med negativt Resultat. Han udgik helbredet den 17de Juli.

14de Observation.

Anne Pedersdatter, 24 Aar gammel, indkom i det communale Sygehuus den 21de Juni 1856. Hun havde

i Perinæum flere store Tubercula mucosa, der vare ulcererede. — Tidligere havde hun været behandlet i Sygehuset for secundær Syphilis med Protioduret. mercurii og Jodkalium.

Syphilisationen paabegyndtes den 23de og fortsattes indtil 25de October, da Immunitet var indtraadt. I de 4 Maaneder var der foretaget 314 Inoculationer, 202 med positivt og 112 med negativt Resultat. Den 2den August viiste sig paa venstre Side af Radix lingvæ et stort Saar, der strakte sig hen paa Tandkjødet ved den underste Viisdoms-Tand. Dette Saar var tilhelet den 27de August. De oprindelige Saar paa Genitalia, for hvilke hun var indlagt i Sygehuset, vare forsvundne den 26de September. Hun udgik helbredet den 25de October.

Allerede 17de Januar 1857 indkom hun atter med Recidiv. Paa det venstre Kinds indvendige Flade havde hun flere større og mindre syphilitiske Saar, hvis Bund var hypertrophisk.

Syphilisationen blev atter anvendt, og paabegyndtes med godt Resultat den 19de og fortsattes indtil 15de April, da Immunitet paany viiste sig. I de 3 Maaneder anbragtes 324 Inoculationer, hvoraf 228 med positivt og 96 med negativt Resultat. 12te Februar vare Tilfældene i Munden næsten forsvundne. Hun udskreves helbredet den 30te April 1857.

15de Observation.

Joh. R., 25 Aar gammel, indkom i det communale Sygehuus den 12te Februar 1857. 4 Uger før den Tid var han udskreven af Sygehuset helbredet for en indureret Chanker paa Præputium, mod hvilken der var anvendt Protiod. mercurii. 8 Dage før Indlæggelsen begyndte han at føle Ondt i Halsen ved Synkningen og

samtidig hermed bemærkede han 2de brune Flækker af en Halvskillings Omfang over begge Øinene. 2de Dage sednere kom lignende Flækker tilsyne ved Munden og paa høire Kind, ligesom der paa Underlæbens Sliimhud viiste sig en Flæk, der havde en blegere Farve og var noget ophøiet. — Ved Optagelsen i Sygehuset vare disse Flækker endnu at see; men i Halsen kunde Intet opdages, derimod var rundt Anus enkelte smaa bløde Condylomer. Arret efter den oprindelige Chanker føltes haardt. Ellers befandt han sig vel.

Syphilisationen paabegyndtes samme Dag og blev fortsat indtil 22de Juni, da han forlangte at udskrives, omendskjøndt de sidste Inoculationer havde givet positivt Resultat. I noget over 4 Maaneder var han syphiliseret, og i denne Tid var der bibragt ham 600 Inoculationer, af hvilke omtrent 500 havde givet positivt Resultat. Den 8de Juni vare de syphilitiske Symptomer paa det nærmeste forsvundne, han fik da Jodkalium, væsentligst for at fremskynde Tilhelingen af flere af de ved Inoculationerne fremkaldte Chankersaar, og den 22de Juni udgik han helbredet.

Syphilitiske,

der ere behandlede i Lungegaardshospitalet, uden forhen at have været underkastede Mercurialbehandling.

16de Observation.

Lisabeth Johnsdatter, 67 Aar gammel, indkom 10de September 1856. Hun havde nogle smaa runde Saar med en haard, flæsket Bund langs den udvendige Aabning af Genitalierne, og paa den venstre Tonsille var

der et overfladisk Saar med et hvidguult Belæg i Bunden. Skab over hele Legemet.

Hun havde formodentlig været smittet for omtrent ½ Aar siden, da hun sattes til at passe et syphilitisk Barn, der sednere havde ligget i Lungegaardshospitalet.

Efterat hun var bleven befriet for sit Skab, paabegyndtes Syphilisationen den 17de September og fortsattes indtil 20de Mai 1857. Den vedvarede altsaa i 3 Maaneder, i hvilken Tid der var bibragt hende 472 Inoculationer, hvoraf 352 med positivt, 120 med negativt Resultat. Den 11te December vare samtlige de syphilitiske Saar, hvorfor hun var indlagt, ganske forsvundne; men Inoculationerne fortsattes for at fremkalde Immunitet, hvilket dog ikke ganske lykkedes. I Marts Maaned 1857 syntes hendes Kræfter betydelig at aftage, ligesom hun var bleven noget mager, vistnok Følger af den betydelige Suppuration Chankersaarene havde foranlediget, hvorfor hun i længere Tid fik Valerianainfus med Naphtha. Denne Kraftløshed vedvarede henved 2 Maaneder, og i denne Tid var det ikke muligt ved Inoculationerne at fremkalde en charakteristisk Pustel. Efterhaanden som Kræfterne hævede sig og Legemet tiltog i Fylde, lykkedes det paa ny at faae ægte Pustler frem. Den 29de Mai udskreves hun helbredet, og jeg har for ganske nylig — 9 Maaneder sildigere — hørt fra hende; hun befinder sig særdeles vel.

17de Observation.

Knud Nymark, 17 Uger gammel, indkom 16de December 1856. Han havde syphilitiske Saar i Næsehuulheden, hvis ydre Aabninger tilstoppedes af tykke Skorper, i Mundhuulheden og Svælget, samt flade Sliimtuberkler ved Anus. Desforuden havde han paa Scrotum et Par

Saar, hvert af en Halvskillings Omfang med skarpe Rande, en ujævn Bund bedækket med en pyogenetisk Membran og en noget ophovnet Omkreds. Paa Extremiteterne og i Ansigtet havde han en udbredt Psoriasis, hvis temmelig tykke smudsiggule Skjæl faldt stærkt af. Forøvrigt syntes Barnet at befinde sig vel.

Sygdommen var begyndt omtrent 6 Uger før Indlæggelsen og da med Saar i Munden; de øvrige Symptomer kom efterhaanden. Barnet skulde være smittet af en Kone, nemlig Elisabeth Johnsdatter, der tjente som Gjordemoder ved hans Fødsel og siden gav Barnet Mad, medens hun selv havde Saar i Munden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 21de December og fortsattes indtil 3die Juli, den vedvarede altsaa i noget over 6 Maaneder, og i denne Tid var der foretaget 150 Inoculationer, af hvilke 98 havde givet positivt og 52 negativt Resultat. Under Syphilisationen svandt successivt de syphilitiske Symptomer, hvorfor Barnet var indlagt, og den 2den Juni vare Saarene i Næse, i Mundhuulheden og paa Scrotum tilhelede, og den udbredte Psoriasis var ganske forsvunden. De Inoculationer som foretoges efter denne Tid gave saagodt som alle negativt Resultat. Imod Slutningen af August fik det en aqvøs Diarrhoe, der var meget hyppig, udtømte Kræfterne og modstod ethvert Middel, saa at Døden indtraadte den 13de September.

18de Observation.

Brithe Knudsdatter, 43 Aar gammel, indkom 16de December 1856. Hun havde paa det venstre Bryst ved Siden af Vorten en rød, flad, noget over den øvrige Hud ophøiet Flæk, der var temmelig skarpt begrændset, haard at føle paa, og af en Sølvtoskillings Omfang.

Den antoges at være fremkommen ved Smitte fra hendes Pattebarn (Knud Nymark) som havde syphilitiske Saar i Munden.

Den 1ste Februar 1858. Den førbeskrevne Flæk havde udvidet sig noget og var mere eleveret, men dens Grændser vare skarpere, ligesom den føltes haardere, næsten bruskagtig. Paa dens Overflade var en let Excoriation. Kjertlerne i venstre Axelhuulhed ophovnede. 4de Marts. Den indurerede Chanker paa venstre Bryst var i de sidste Dage bleven noget blødere, derimod var der paa begge Tonsiller fremkommet overfladiske Saar med en flæsket Bund; Synkningen var lidt besværlig, og de udvendige Halskjertler især paa venstre Side vare ophovnede. Indtil nu havde hun været under Observation uden Behandling, hvilket saameget destolettere kunde iværksættes, som hun var indlagt med Barnet, der strax blev syphiliseret. Da imidlertid de secundære Symptomer vare fremkomne, blev ogsaa hun syphiliseret.

Syphilisationen paabegyndtes den 15de Marts og fortsattes indtil 6te October; den varede altsaa i henved 7 Maaneder, og i denne Tid bibragtes der hende 588 Inoculationer, hvoraf 468 med positivt og 120 med negativt Resultat. Den 30te Marts udbrød paa Skuldrene, Læggene og venstre Haandled et papuløst Exanthem, der havde Kobberfarven og var ledsaget af lidt Kløe, samt Feberbevægelser. Dette Exanthem udbredte sig over hele Legemet og confluerede paa mange Steder, saasom paa Læggene, hvor det dannede en sammenhængende ophøiet Flade. Feberen tabte sig, saa at hun den 6te April var fuldkommen feberfri. Syphilisationen havde imidlertid gaaet sin Gang, og hun havde en heel Deel store Chankersaar omkring paa Laarene og Overarmene. Allerede

den 14de April begyndte Exanthemet at blive blegere, ligesom den paa venstre Bryst omtalte indurerede Chanker var bleven meget blødere og var ikke længere ophøiet over Huden, og den 29de var Exanthemet saagodtsom ganske forsvundet overalt. Den indurerede Chanker forsvandt nogen Tid sednere, efterladende sig kun en svag brunlig Farve paa det Sted, den havde siddet. Saarene paa Tonsillerne helede til i Løbet af Mai, men i Juni viiste sig atter paa høire Tonsille et ganske lille Saar, som stod uforandret indtil Begyndelsen af September Maaned, da det omsider tilhelede. Hun udskreves helbredet den 17de October.

19de Observation.

Mari Olsdatter, 43 Aar gammel, indkom 17de Juli 1857. Henimod den indvendige Vinkel af venstre Øie havde hun et Saar af en Sølvtoskillings Omfang, hvilket var bedækket med en guulgraa Skorpe og havde en rød Omkreds. Paa begge Crura veli palatini, paa Uvula og Paries post. pharyngis saaes Saar af forskjellig Størrelse med en mere og mindre dyb tildeels ujævn flæsket Bund, temmelig skarpe Rande og en rød Omgivelse. Ved Genitalia og rundt Anusaabningen havde hun en tæt Besætning af Ulcera og Sliimtuberkler, og paa den høire Rumpebal var et lille rundt Saar med ujævn, flæsket Bund og ophøiedeR ande.

Hun paastod, at hun ikke kjendte nogen anden Oprindelse til denne Sygdom end den, at hun tjente i Nærheden af Bergen i en Familie, hvor Konen i Huset var syg i Svælget; men hvilken Sygdom hun havde, kunde hun ikke nøiere oplyse. Selv sagde hun, at Saarene i Svælget opstode førend de paa Kjønsdelene, samt at hun aldrig havde lidt af primære Tilfælde eller ligget

under Behandling for Syphilis. Forøvrigt led hun af Arthritis, der efter hendes Udsagn begyndte i hendes 14de Aar og havde oftere havt stærke Udbrud, der havde foranlediget Krumninger af Fingrene.

Syphilisationen blev paabegyndt den 22de Juli og fortsattes indtil 24de October. I disse 3 Maaneder var der bibragt hende 348 Inoculationer, 234 med positivt og 114 med negativt Resultat. Den 24de September vare samtlige secundære Phænomener, hvorfor hun var indlagt, forsvundne, og den 1ste December udskreves hun helbredet.

Syphilitiske,

der ere behandlede i Lungegaardshospitalet, og som forhen have undergaaet Mercurialbehandling.

20de Observation.

Kari Tollefsdatter, 42 Aar gammel, indkom 12te December 1856. Hun havde paa Tonsillerne og Crura veli palatini adskillige overfladiske Saar med en skidden hvidguul Bund og røde lidt ophovnede Rande, og paa den indvendige Flade af de store Skamlæber, nogle dybere Saar af samme Beskaffenhed. Ved Anus vare flere Sliimtuberkler.

16 Uger før hendes sidste Indlæggelse udgik hun helbredet fra Hospitalet, efterat hun havde været behandlet for secundære syphilitiske Saar paa Genitalia med Protoiod. hydrargyrii og Jodkalium. Efter Hjemkomsten holdt hun sig frisk indtil for 6 Uger siden, da de ovenomtalte Symptomer indfandt sig. Hun befandt sig forøvrigt vel og saae godt ud.

Syphilisationen paabegyndtes den 16de December 1856 og fortsattes indtil 20de September 1857. I disse 9 Maaneder var anbragt 812 Inoculationer, af hvilke 576 gave positivt og 236 negativt Resultat. Immuniteten var ikke ganske indtraadt, saa at endog de sidste Inoculationer, der foretoges, gave smaa charakteristiske Pustler; men da alle de Symptomer, hvorfor hun var taget under Behandling, vare forsvundne den 6te Juli, var der ikke Grund til at fortsætte Inoculationerne længere end ovenfor nævnt, omendskjøndt hun ikke var immun. Hun udskreves helbredet den 29de October.

21de Observation.

Brithe Olsdatter, 1 Aar gammel, indkom med Moderen Kari Tollefsdatter den 12te December 1856. Barnet var noget blegt, men temmelig vel næret forøvrigt. I Mundvigerne og i Svælget havde hun syphilitiske Saar og ved Anus nogle Sliimtuberkler, hvoraf et Par vare meget store. Begge Skamlæberne, men fornemmelig den høire, vare opsvulmede, og paa den høire var Svulsten stærk rød, haard og havde paa et Punkt en graalig Farve. Barnet havde forladt Hospitalet med Moderen for 16 Uger siden efter at have været behandlet med Protoioduret. hydrargyrii for secundære syphilitiske Saar paa flere Steder af Legemet. Efter et Ophold i Hjemmet af 7 til 8 Uger var fremkommet en lille hvid Flæk paa Tungen og fra nu af udbrød efterhaanden de før beskrevne Symptomer.

Forøvrigt syntes Barnet at befinde sig vel.

Syphilisationen paabegyndtes den 21de December og fortsattes til 10de September, den varede altsaa henimod 9 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 200 Inoculationer; 158 med positivt og 42 med negativt Resultat. Heller ikke hun var fuldkommen immun, da der den 10de

September ophørtes med Inoculationerne; men da samtlige syphilitiske Symptomer, hvorfor hun var taget under Behandling, vare forsvundne allerede den 26de Juli, fandt jeg en yderligere Fortsættelse overflødig. Den 29de October blev hun udskrevet helbredet, og hendes Befindende var da særdeles godt.

22de Observation.

Lars Jensen, 46 Aar gammel, indkom 26de December 1856. Han havde paa Læggene nogle runde, kobberrøde Flækker, der vare eleverede over den øvrige Hud, havde en ujævn knudret Overflade og vare af en Kobberskillings Omfang. Forøvrigt befandt han sig vel.

For 15 Aar siden laae han 3 Gange paa Bergens communale Sygehuus for forskjellige syphilitiske Tilfælde, hvilke forsvandt for Mercurialbehandling, og viiste sig ikke sednere, førend i Høst, da disse Flækker kom frem tilligemed nogle paa Armene, der tabte sig igjen. For disse sidste Tilfælde havde han af Distriktslægen været behandlet i sit Hjem med Jodkalium og formodentlig Sarsaparilledecoct uden noget Resultat.

Syphilisationen paabegyndtes den 31te December og fortsattes indtil 9de October. I disse 9 Maaneder og 9 Dage var der bibragt ham 684 Inoculationer, 428 med positivt og 256 med negativt Resultat. Allerede i Slutningen af Februar 1857 bleve Inoculationsresultaterne svagere og svagere, saa at der i Marts fra den 7de til den 24de kom en Række Inoculationer med forskjellig Materie, der ikke slog an. De beskrevne Flækker vare blegnede noget, og hans Udseende var friskere, frodigere. Den 26de Marts fik han indvendig Jodkalium, og efterat have benyttet dette i omtrent 14 Dage, gave Inoculationerne den 9de April gode charakteristiske Pustler, og

fra denne Stund til 13de April fremkom efter hver Indpodning store Pustler og store Chankersaar. Sednere gik det op og ned, snart slog det an, snart ikke. Den 12te Juni ophørtes med Jodkaliet. Flækkerne vare betydelig blegnede og ikke saa eleverede. Den 14de August viiste sig paa høire Spina tibiæ en yderst lille, flad, eleveret Flæk, som afskallede lidt; de øvrige Flækker vare forsvundne. Han var nu immun, men Inoculationerne fortsattes dog indtil 9de October. Flækken paa Spina tibiæ forblev uforandret, hvorfor den, i Midten af November Maaned, blev i to Dage forbunden med Unguent. neapolitan., hvorefter den ganske forsvandt og viiste sig ikke sednere. Den 1ste Februar 1858 blev han udskrevet helbredet.

23de Observation.

Margrethe Ellindsdatter, 49 Aar, indkom 26de December 1856. Hun var bleg og havde et yderst sygeligt Udseende. Paa den indvendige Flade af de store Skamlæber havde hun et Par Sliimtuberkler af en Sølvtoskillings Størrelse, der paa deres Overflade vare ulcererede og havde en temmelig haard Omkreds. Paa Benene havde hun flere kobberrøde, noget eleverede, deels runde, deels uregelmæssige Flækker, hvoraf een var saa stor, at den bedækkede hele det høire Knæ.

Hun klagede forøvrigt over rivende Smerter i Lemmerne og fornemmelig over en bestandig Hovedpine, som bevirkede, at hun altid maatte holde Sengen. Sygdommen havde viist sig hos hende i Begyndelsen af Sommeren, og hun var da bleven behandlet en Tid uden nogen Nytte med Mercur (?) og Jodkalium. Hun kunde ikke angive, hvorledes hun var bleven smittet, heller ikke kunde

hun give nogen Besked om hun i yngre Dage havde lidt af Syphilis.

Syphilisationen blev paabegyndt den 31te December og fortsattes indtil 24de August; den vedvarede altsaa i henved 8 Maaneder, og i den Tid var der anbragt 635 Inoculationer, af hvilke 378 med positivt og 248 med negativt Resultat. Saavel de Pustler, som de Chankersaar, der fremkom, vare meget smaa allerede fra Syphilisationens Begyndelse, og hævede sig ikke synderlig under den hele Syphilisation. Den 2den Februar 1857 viiste der sig paa begge Skinnebenene nogle Beenknuder af omtrent et Dueægs Omfang og af en nogenlunde fast Consistence, hvilke smertede lidt ved Tryk, desuden vare Knæleddene ophovnede. Den 20de April vare Tilfældene uforandrede, imidlertid syntes Kræfterne at være tiltaget noget. Hun fik da indvendig Jodkalium, og, efterat have benyttet dette Middel i henved 4 Uger, sloge Inoculationerne nogle Gange raskere an, imedens Beenhævelserne og Sliimtuberklerne forsvandt. Den 20de Juli udbrød et syphilitisk papuløst Exanthem paa Hænderne, nedover Korsryggen og Rumpen; hendes Hovedpine var noget mindre, ligesom Smerten i Lemmerne havde tabt sig. Den 4de August ophørte hun med Jodkaliet, det papuløse Udslag havde endmere udbredt sig og viiste sig nu ogsaa i Ansigtet. 20de August. Det papuløse Udslag blev alt tættere og tættere, confluerede paa nogle Steder og dannede store Flader. 24de August. Udslaget fremdeles i Tiltagende. Hovedpinen var heftigere. Inoculationerne havde i den sidste Maaned givet negativt Resultat, saa hun maatte betragtes som immun. Da Syphilisationen Intet havde udrettet, og Jodkaliet syntes at forøge det papuløse Exanthem, blev der anvendt Bichloret.

hydrargyrii fra den 26de August til 28de Septbr. i stigende Doser; men da indtraadte Brækninger, hvorfor der maatte standses, uden at Exanthemet i ringeste Maade var forandret, medens Hovedpinen var betydelig bedre. Den 27de October fik hun atter Sublimatet, $\frac{1}{16}$ gr. daglig og indtil den 6te November, hvorefter hun fik denne Portion to Gange daglig, og endelig fra den 15de November 3 Gange daglig. Hermed fortsatte hun indtil 8de December, men da indtraadte atter Brækninger, der gjorde det nødvendigt at standse. Exanthemet var i Ansigtet for en stor Deel forsvundet, og paa Kroppen var det bleven blegere. Men allerede den 18de December stod det paany i fuldt Flor, og nu begyndte hun med et Decoct af Sarsaparillæ, hvormed hun vedblev indtil 15de Januar 1858, da Udslaget ganske var forsvundet og havde kun paa Rumpen efterladt nogle blaaligrøde Mærker. Hovedpinen indfandt sig endnu af og til, men meget svagt. Den 1ste Februar udskreves hun helbredet; alt Sygeligt var da forsvundet.

24de Observation.

Eli Thorsdatter, 16 Aar gammel, indkom 17de Juli 1856. Paa Paries poster. pharyngis havde hun store, dybe Saar med en ujævn flæsket Bund og temmelig opsvulmede Rande. Uvula og Tonsillerne vare destuerede af en Ulcerationsproces. Næsen var indfalden, idet Septum var ødelagt af en lignende Procces, der fremdeles var i fuld Gang. Hun havde ligget i Hospitalet for secundær Syphilis fra 27de Februar 1855 til 25de April, hvor hun var bleven behandlet med Protoioduret. hydrargyrii og Jodkalium.

Recidivet mærkede hun for omtrent 3 Maaneder siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 27de Juli og fort-

sat til den 6te Novbr. I disse 3 Maaneder og 10 Dage var anbragt 440 Inoculationer, af hvilke 293 med positivt og 147 med negativt Resultat. De sidste Inoculationer havde givet negativt Resultat, og hun ansaaes for immun. Saarene var tilhelede, og hendes Udseende var godt. Men allerede den 27de Novbr., altsaa 3 Uger sednere, brøde Saarene i Svælget atter op, og nu anvendtes Jodkalium indvendig, hvormed der fortsattes indtil 10de Febr. 1857, da Saarene atter vare tilhelede. Den 2den Marts udskreves hun helbredet.

25de Observation.

Anders Johannesen, 20 Aar gammel, indkom 17de Juli 1856. Paa den høire Overarm havde han et Saar af omtrent en Sølvspecies Omfang med en dyb, ujævn Bund, der var bedækket af en tyk, guulgraa Skorpe og med opsvulmede Rande. Omkredsen var rødlig. Forøvrigt befandt han sig vel.

Han var behandlet i Hospitalet fra 1ste September til 10de November 1854 for tertiære Saar paa den venstre Arm og det venstre Skinnebeen, med Jodkalium indvendig, og Jodomslag paa Saarene. Tidligere var han i det communale Sygehuus behandlet for secundær Syphilis med Mercur.

Syphilisationen paabegyndtes den 27de Juli og fortsattes til 9de Juni 1857; den vedvarede altsaa i 10 Maaneder og 13 Dage, i hvilken Tid der var anbragt 608 Inoculationer, 444 med positivt og 164 med negativt Resultat. Den 26de October var Saaret uforandret, uagtet Chankerinoculationerne havde slaaet udmærket godt an; hvorfor der anvendtes en Blanding af Jod og Jodkalium til Omslag. Den 27de November var Saaret fremdeles uforandret, og syntes ingenlunde at paavirkes af den Mængde Chankersaar, der suppurerede i stor Overflødig-

hed. Han fik nu indvendig Jodkalium, og med Syphilisationen fortsattes til den 30te April 1857. Saarene paa Armen vare næsten i samme Tilstand. Inoculationerne i de sidste Par Uger havde ikke slaaet an. Standsede med Jodkaliet. 15de Mai. Saarene uforandrede, istedetfor Jodomslagene anvendtes nu Aqva phagædænica. 9de Juni ophørtes med Inoculationerne, efterat han i længere Tid havde været immun, og den 20de Juni var Saaret end mere udvidet; men hans Udseende havde bedret sig ganske betydeligt, og han var begyndt at blive fed. Saaret forbandtes da med Vigos Plaster, og indvendig fik han Sublimat i stigende Doser, og under denne Behandling helede Saaret til. Han standsede med Sublimatet 29de August og 3die October udskreves han helbredet.

Spedalske,

der ere behandlede med Syphilisation i Lungegaardshospitalet.

26de Observation.

Peter Berentsen, 14 Aar gammel. Han er temmelig stærkvoxen og stor efter Alderen. Underlivet er noget fremstaaende, Hovedhaaret tykt og langt, Øienbrynene tynde, Ansigtet lidt jævnt opdunstet; Ansigtsfarven sygelig blegrød. I Ansigtshuden føles en jævn Infiltration, som især over Øinene har fortykket den noget. Paa Kroppen og Extremiteterne er Hudfarven noget skidden graabrun. Paa Benene findes nogle enkelte, store, flade, brune, uregelmæssige Flækker, der ikke ere synderlig ophøiede over Hudfladen, men afvexle med enkelte smaa haarde Knuder, der sidde i Hudens dybere Lag. Saavel

paa den bagerste Flade af høire Laar, som paa høire Albue, sees en lignende brun Flæk af omtrent en Haandflades Omfang, og paa venstre Albue har han en begrændset Knudeafsætning, som rager frem over Huden og er ulcereret paa Overfladen. Huden er paa Extremiteterne ru, lidt haard og uelastisk. I hver Lyske er der en opsvulmet Kjertel af en stor Hasselnøds Størrelse. Hudfølelsen er god. Forøvrigt befinder han sig vel og er fri for Smerter, naar undtages, at han af og til føler lidt Rivning langs Ulnarranden af Underarmen. De naturlige Functioner i Orden. Han mærkede første Gang sin Sygdom for ½ Aar siden, da der dannede sig en rød Flæk paa Laaret, omtrent Trediedelen saa stor, som den nu er. Den fremkom uden noget Ildebefindende og var mere intens rød end nu, og lidt hævet over Huden. Samtidig fremkom mange andre Flækker paa Kroppen, hvilke nu ere ganske forsvundne. Flækken paa Laaret tiltog derimod i Omfang, medens den tabte sin tidligere Rødme. Paa Armene kom Flække- og Knudeinfiltrationen sednere.

Hans Fader og Faster ere spedalske. Selv har han lidt meget Ondt, især af Kulde og Fugtighed, naar han slet paaklædt maatte gjæte om Vinteren.

Syphilisationen blev paabegyndt den 19de Juni 1856. Der blev foretaget 4 Inoculationer daglig, hvilke indtil 16de Juli fremkaldte charakteristiske Pustler og dybe Chankersaar, der suppurerede overordentlig. Men fra 16de Juli bleve Inoculationsresultaterne svagere; Legemet var begyndt at udmagres, og samtlige Chankersaar vare ifærd med at tilhele. Inoculationerne den 18de og 19de sloge ikke an, og den 20de vare samtlige Saar tilhelede. Huden var da tør, ru og gav neppe Blod ved dybe Indstik. Han var emacieret, men syntes forresten at befinde

sig vel. Den 22de og 24de Juli, 30te August, 2den, 5te, 17de og 20de September foretoges Inoculationer med forskjellig Chankermaterie, der slog udmærket godt an hos Andre, men her uden Resultat. Han havde imidlertid benyttet lunkne Bade, og efterhaanden var Legemet tiltaget i Fylde, og Huden havde faaet en større Vigør. Den 18de October inoculeredes paa begge Lægge, hvilket gav charakteristiske Pustler, og nu fortsattes hver 3die Dag Inoculationerne med Held indtil 16de December; fra denne Stund var han atter immun indtil 15de Januar 1857 — Inoculation forsøgtes ogsaa i denne Tid hver 3die Dag — da fremkom atter charakteristiske Pustler, og atter lykkedes Inoculationerne den 18de og 21de Januar; efter denne Tid fremkom ingen Pustler mere, uagtet der blev inoculeret med forskjellig Materie indtil 7de Marts. Syphilisationen vedvarede altsaa i henved 9 Maaneder, og i denne Tid var foretaget 614 Inoculationer, af hvilke 292 havde givet positivt og 322 negativt Resultat. Under denne Behandling havde den spedalske Sygdom ikke undergaaet nogen synderlig Forandring; enkelte Flækker vare forsvundne, men nye vare igjen fremkomne; og strax efter Syphilisationens Ophør klagede han over rivende Smerter langs venstre Læg, hvilke bebudede en indtrædende Anæsthesie. Han er sednere bleven behandlet med Jodkalium i meget smaa Doser, i Forbindelse med daglige Gytjebad, hvorefter der er indtraadt betydelig Bedring. Han er fremdeles i Hospitalet.

27de Observation.

Lars Pedersen, 8½ Aar gammel, indkom i Hospitalet 19de November 1854. Hans Tilstand var da følgende: Underlivet noget stort og lidt udspændt, forresten velskabt. Haarvæxten normal. Øinene brune;

Scleroticæ har en blaalig Farve, uden mindste Knudeafsætning. Ansigtsfarven er noget sygelig-bleg eller lidt blyfarvet, Huden i Panden noget fortykket, og mellem begge Øienbryn er en liden rød Knude. Paa Kroppen er der ingen tydeligt tegnede Flækker, men en jævn skidden Farve, og Huden er ru og tør. Paa Extremiteterne derimod findes en Mængde større og mindre Knuder, der ere temmelig bløde, have en brun Farve og ere glindsende. Disse Knuder ere paa flere Steder sammensmeltede, saaledes danne de paa Laarene og Læggene store Strækninger af en Haandflades Omfang, der have Udseende af en jævn Knudeinfiltration, som rager op over den sunde Hud.

Lyskekjertlerne ere hovne og noget haarde, og Hudfølelsen er god overalt, saavidt det kan erfares. Nogen Forklaring om Sygdommens Opstaaen eller Gang kan han ikke give, kun siger han, at han aldrig har havt Smerte eller andet Ildebefindende. Hele Legemet er overstrøet med Skab. — Hans Fader og Søster ere spedalske. Selv har han udentvivl været udsat for Mangel af alle Slags, da hans Forældre ere yderst fattige.

Fra 27de November 1854 og indtil 16de Juni 1856 var der bleven anvendt til forskjellige Tider indvendig Jodkalium, Bromkalium, Brækviinsteen og Bicarb. natricus, og udvendig Blodkopper samt hyppige Dampbad, afvexlende med lunkne Karbade. Brækviinsteen benyttede han kun i meget kort Tid i yderst smaa Doser, fordi der opstod stærke Brækninger. Jod- og Bromkaliet brugte han i 8 Maaneder uafbrudt og i stigende Doser. Under denne Behandling udviklede Sygdommen sig stadigt. Knudemasserne tiltog saavel i Omfang som Høide, og de bleve haardere og haardere, ligesom nye fremkom.

Syphilisationen paabegyndtes den 19de Juni 1856, efterat han var ophørt med al Medicin, og fortsattes indtil 11te Februar 1857. Til den 28de Juni var anbragt 36 Inoculationer, der havde fremkaldt ligesaamange charakteristiske Pustler, hvoraf Størstedelen vare rumperede og havde efterladt stærkt suppurerende Saar, da han angrebes af Mæslinger. Den 30te viiste samtlige Chankersaar Tendents til at hele til, og de Inoculationer som foretoges, medens Mæslingerne blomstrede, sloge enten ikke an eller kun svagt. Den 2den Juli vare de fleste Saar paa Laarene udtørrede, hvilke ogsaa var Tilfældet med en stor Deel af dem paa Armene; men den 4de brøde disse sidste op igjen og suppurerede siden godt, ligesom Inoculationerne sloge godt an. Mæslingerne havde ingen synbar Indflydelse udøvet paa den spedalske Sygdom. Inoculationerne fortsattes med gunstige Resultater indtil 25de Juli, da begyndte de at blive tvivlsomme, saa at de den 2den, 5te, 8de, 11te, 14de, 17de August sloge feil. Han havde i disse Dage følt Tyngde i Legemet. De fleste Chankersaar vare tilhelede. Daglig havde han benyttet lunkne Bade i Løbet af de sidste 8 Dage. Den 22de August om Aftenen fik han Feberbevægelser, Tørst, Ansigtet opsvulmet, rødt. Knudemasserne endmere ophovnede, mere intens røde, ømfindtlige; Huden hed og tør. Den 24de følte han sig lettere; han var næsten feberfri, men Knuderne vare mere opsvulmede, mere haarde og røde. Den 30te vare alle Saar tilhelede; ingen Feber, den intense Rødme, ligesom Ømheden i Knudemasserne, havde tabt sig, imedens deres Volum var tiltaget. Inoculationerne havde ikke slaaet an siden 28de Juli og gave fremdeles negativt Resultat. Den 6te September fik han indvendig Jodkalium i meget smaa, men

stigende Doser, og først den 8de October viiste der sig store charakteristiske Pustler efter Inoculationerne den 5te, og siden fremkom indtil 16de November saagodtsom uafbrudt positive Resultater. Fra den 16de November og indtil 11te Februar 1857 gave alle Inoculationer negativt Resultat, uagtet der blev forsøgt med forskjellig Materie, hvorfor han ansaaes for immun. Knudeinfiltrationerne havde stadigen tiltaget, og hans Udseende var mindre godt. Syphilisationen havde varet i henved 8 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 597 Inoculationer, hvoraf 290 med positivt og 307 med negativt Resultat. Siden han ophørte med Syphilisationen har han hver Dag benyttet Gytjebad, og hans Tilstand er nu i Februar 1858 langt bedre. En stor Deel af Knudemasserne ere forsvundne, og han føler sig særdeles vel. Han opholder sig fremdeles i Hospitalet.

28de Observation.

Lars Sørensen, 24 Aar gammel, indkom 18de Juli 1855. Han var temmelig høi af Væxt og stærkt bygget, samt godt ernæret. Haarvæxten rig; Haaret sort. I Ansigtet var intet andet Sygeligt at see end en lille smudsig rødbrun Ring omkring Cornea paa begge Øine, hvilken fremkom af en i ringe Grad afsat Knudemasse. Paa Halsen, Brystet, Siderne og endeel af Ryggen var Hudfarven skidden-graabrun og dannede paa Ryggen en skarp Grændse, der stødte til den naturlig farvede Hud. Paa Extremiteterne var Huden noget ru, og der fandtes især paa Laarene og Læggene en Mængde enkeltstaaende, glindsende, brune, temmelig faste Knuder, som ragede op over den sunde Hudflade og vare fra en Ærts til en Hasselnøds Størrelse. Enkelte af dem havde en mere livid Farve og vare ulcererede paa Overfladen. Foruden

de ovenbeskrevne Knuder, fandtes der i de dybere Lag af Huden en heel Deel andre, der ligeledes vare isolerede, og som kun bemærkedes ved at stryge Haanden nedover Hudfladen.

Der vare ubetydelige Kjertelhævelser i Lyskerne. Hudfølelsen var god. Den brune Farve paa Kroppen paastod han at have været tilstede saalænge han kunde mindes. Knuderne paa Extremiteterne havde han aldrig selv bemærket og vidste Intet om dem, førend han her i Hospitalet var bleven gjort opmærksom paa dem.

Han havde to Sødskende, som vare spedalske, begge led af den anæsthetiske Form. Nogen Aarsag til Sygdommens Udbrud kunde han ikke angive. Forøvrigt befandt han sig vel.

Han benyttede i nogen Tid Brækviinsten indvendig samtidig med Dampbade og Blodkopper, uden at der var indtraadt nogen væsentlig Forandring i hans Sygdom, da han begyndte med Syphilisationen den 19de Juni 1856. Der blev daglig foretaget 4 Inoculationer, saa at der til den 27de Juli var anbragt 150, af hvilke 144 havde givet positivt Resultat. Chankersaarene vare temmelig store, yderst smertefulde og suppurerede meget stærkt, men fra den 27de Juli begyndte Inoculationerne at være uden Virkning. Der blev hver 3die Dag forsøgt forskjellig Materie, ligesom der daglig anvendtes lunkne Bad, men Alt forgjæves, han var immun. Den 6te September fik han indvendig Jodkalium; Inoculationerne vare imidlertid fortsatte med samme ugunstige Resultat; men den 17de inoculeredes paany fra den samme Person, som 14 Dage tidligere havde givet Materie, der ikke slog an, og nu fremkom store charakteristiske Pustler, der snart dannede dybe Chankersaar. Senere sloge de fleste Inocula-

tioner særdeles godt an, saa at han til den 19de November atter havde havt et Antal af 208 Chankersaar. Fra 19de November og indtil 7de December sloge Inoculationerne ikke an, hvorfor der ophørtes dermed. Syphilisationen varede i 5 Maaneder og 19 Dage, og var der i den Tid foretaget 520 Inoculat., 352 med positivt og 168 med negativt Resultat. Den spedalske Sygdom havde under Syphilisationen ikke undergaaet nogen væsentlig Forandring. Enkelte Knuder vare svundne, medens andre havde tiltaget i Volum og nye vare fremkomne. Han opholder sig fremdeles i Hospitalet.

29de Observation.

Andreas Thorsen, 20 Aar gammel, indkom 3die April 1855. Han var ikke høi af Væxt, men meget muskuløs. Hovedhaaret var tykt, men Øienbrynene vare begyndte at blive tyndhaarede i de yderste Ender. Ansigtet havde en jævn skidden-brun Farve, var ophovnet paa Grund af en stærk Knudeinfiltration i Huden, hvilken især var betydelig i Panden og paa Kinderne. Disse sidste udgjorde næsten en eneste Knudemasse, der dog ikke ragede synderlig op over den øvrige Hudflade. Over hele Sclerotica paa begge Øine var udbredt en skidden, rødbrun Farve og en begyndende Knudeafsætning, som var noget ophøiet paa den ydre og indre Rand af Cornea. I Næsen var Sliimhuden fortykket af Knudemasse, saa at de ydre Aabninger vare meget forsnevrede. Stemmen havde tabt noget af sin oprindelige Klang uden just at være hæs. Paa Kroppen saaes endeel brunlige Flækker, som vare jævne med Huden og kun svagt begrændsede. Extremiteterne havde især paa Yder- og Bagfladerne en skidden-brun Farve, hvori var indsprængt blyfarvede Flækker, og i Huden var afsat store og faste Knudemasser, der

fornemmelig paa Forarmene, Ryggen af Hænderne, Laarene, Knæerne og Læggene havde en betydelig Udbredning og ragede henved en Linie op over den tilgrændsende sunde Hud. Af disse Knudemasser fik Haand- og og Ankelleddene et fortykket Udseende. Lyskekjertlerne vare ophovnede og haarde. Hudfølelsen var afstumpet i Skinnebenene, og Fødderne, i Hænderne og i Forarmene indtil midt paa Armene, saa at en let Berørelse kun utydeligen kunde fornemmes. Ulnarnerverne føltes noget tykke og haarde i Albuefordybningerne, men vare ikke ømme eller smertefulde.

For omtrent et Aar siden viiste der sig under en Fornemmelse af Tyngde og Træghed i Legemet nogle flade, røde, begrændsede Flækker paa Extremiteterne. Da disse havde staaet en Tid, angrebes han af Typhus, og da denne var overstaaet, vare Flækkerne forsvundne. Siden havde han stedse befundet sig vel, og havde derfor lidet lagt Mærke til sin Tilstand, indtil han for faa Uger siden, efterat der allerede var betydelige Knudeinfiltrationer i Ansigtet og paa Extremiteterne, fattede Mistanke om at han var spedalsk. Befindendet var forøvrigt godt. Han vilde med Bestemthed vide, at der ingen Spedalsk har været i hans Slægt. Sin Barndom havde han tilbragt paa Landet i Bøndernes sædvanlige Kaar. Det sidste Aar havde han været hvervet Soldat.

Fra 9de April benyttede han indvendig Brækviinsteen i smaa Doser indtil 10de Juli; da ophørte han dermed, fordi der opstod stærke Brækninger. Sednere havde han hyppige Udbrud af Knuder, der som oftest vare ledsagede af Feber, hvorunder hans Tilstand stadigen forværredes. Knudeafsætningen var overalt meget betydelig; Kræfterne vare sjunkne; Emaciationen var stor; Huden var slap,

tør og, paa de af Knuder infiltrerede Steder, hed. Saaledes var hans Befindende, da han den 19de Juni 1856 underkastedes Syphilisationen. Der blev daglig foretaget 4 Inoculationer indtil 4de Juli, hvoraf Størstedelen sloge an. Fra den 19de og til den 26de Juni gave Inoculationerne kun meget smaa Pustler, der tildeels tørrede ind efter et Par Dages Forløb; men fra 26de Juni til 4de Juli vare Resultaterne gunstigere, Pustlerne vare større, og der fremkom Chankersaar, der afsondrede rigeligt inoculabelt Pus, medens de frembøde et slapt Udseende. Den 4de Juli viiste sig et Udbrud af Knuder, saavel i Ansigtet som paa Over- og Underextremiteterne. De fleste Chankersaar vare paavei at tilhele, og de sidste Inoculationer tørrede bort. Der var ialt foretaget 56 Indpodninger, af hvilke 44 havde givet positivt Resultat. Den 6te Juli vare samtlige Chankersaar deels tilhelede, deels indtørrede. Inoculationerne den 5te sloge ikke an; der blev imidlertid daglig gjort Inoculationsforsøg med forskjellig Materie indtil 5te August, hvilke alle gave negativt Resultat. Den 5te og 8de inoculeredes atter, og nu fremkom nogle smaa Pustler, der snart indtørrede, men fra den 8de til 17de September gave Inoculationerne negativt Resultat. I den forløbne Tid havde der været flere Udbrud af Knuder, hvoraf det sidste kun var svagt, begyndte den 11te August og varede kun 4 Dage. Efterat Inoculationerne i længere Tid ikke havde slaaet an, anbragtes den 17de October 4 Inoculationer paa hvert Laar, efter hvilke der først den 23de fremkom en lille Pustel, der netop indeholdt saameget Pus, at dermed blev gjort 4 Inoculationer paa høire Laar, hvilke den 26de havde fremkaldt temmelig store charakteristiske Pustler. Fra disse blev atter ino-

culeret, og nu sloge de følgende Inoculationer an indtil 3die November, efter hvilken Tid det ikke lykkedes at fremkalde en Pustel, uagtet der til Udgangen af November blev inoculeret med forskellig Materie. I Slutningen af November opstod paany et Udbrud af Knuder i Ansigtet og paa Extremiteterne, ledsaget af Tyngde i Legemet og en tør brændende Hud, hvilket vedvarede i henved en Maaned, hvorefter der indfandt sig en betydelig Mathed.

Syphilisationen vedvarede i 4 Maaneder og 11 Dage, og i dette Tidsrum var foretaget 410 Inoculationer, hvoraf 172 havde givet positivt og 238 negativt Resultat. Dens Indflydelse paa den spedalske Sygdom var liden eller ingen; thi foruden at Knudeafsætningen stadigen tiltog under Syphilisationen, er den efter dennes Ophør vedbleven at tiltage. Han befinder sig nu i Marts 1858 i Pleiestiftelsen for Spedalske.

30te Observation.

Ingeborg Sørensdatter, 28 Aar gammel, indkom 12te Mai 1856. Hun behandledes i Lungegaardshospitalet fra den 9de October 1852 til 31te Mai 1855 for den blandede Form af Spedalskhed, og ansaaes, da hun forlod Hospitalet, for helbredet. Hun opholdt sig i sidste Vinter paa Landet, hvor hun levede godt og befandt sig vel. Fra Paaske kom hun i en stræng Tjeneste her i Byen, hvor hun var udsat for megen kold Fugtighed, og nu begyndte et Recidiv af hendes Sygdom at vise sig.

Hudfarven paa Kroppen var væsentlig forandret. Hele Brystet og Ryggen var farvet smudsig-brunsort med mange store og smaa, hvide, begrændsede Flækker, uden at der kunde bemærkes nogen Structurforandring i Huden paa disse Steder. Paa begge Knæer saaes to smaa

Saar, der vare temmelig overfladiske og skulde være fremkomne, efter at hun havde ligget paa Knæe for at vaske. Hudfølelsen var aftaget meget i den sidste Tid især i Hænder og Fødder. Saaledes vare Fodsaalerne og Randene af Fodbladene saagodtsom ganske følesløse, og omkring Anklerne og paa Smallæggene var Hudfølelsen betydelig afstumpet. Hun havde rivende Smerter i Hænder og Fødder, hvilke tiltoge mod Aftenen. Hendes Befindende var mindre godt end tidligere; hun følte nu stedse en Tyngde og Dorskhed, der nedtrykte hende meget. Menstruationen havde, siden hun forlod Hospitalet, været regelmæssig og ordentlig.

Syphilisationen paabegyndtes den 20de Juni. Der blev foretaget 4 Inoculationer daglig indtil 21de Juli — ialt 124, af hvilke 108 med positivt og 16 med negativt Resultat. Den 15de vare Chankersaarene paa Armene tilhelede, og de paa Laarene vare ifærd med at hele til. Fra den 17de sloge Inoculationerne ikke længere an, og den 21de vare samtlige Chankersaar næsten tilhelede. Istedetfor at der tidligere var inoculeret daglig, forandredes nu dette til 12 Inoculationer hver 3die Dag med forskjellig Materie, men uden noget Resultat, indtil 2den September, da der efter Inoculationerne den 30te August fremkom charakteristiske Pustler. Hun havde imidlertid benyttet lunkne Bade i længere Tid, og jeg fik da til Inoculationen den 30te ny Materie fra Sygehuset. Denne slog an kun til den 11te September. Nu forsøgtes paany med Materie af en Person, fra hvem der et Par Maaneder forud var forsøgt Inoculation uden noget Resultat, og den slog godt an, saa at der paa Læggene fremkom store charakteristiske Pustler. Inoculationerne fortsattes nu med Held indtil 8de October: hvorefter der atter kom

en Række Inoculationer med negativt Resultat til den 6te November. Inoculationerne den 6te sloge godt an, men sednere gik det op og ned, snart sloge de an, snart ikke, og det syntes mere at beroe paa de Steder, der bleve inoculerede end paa Materien; thi stundom slog ny inoculabel Materie ikke an, medens den, der havde gaaet igjennem en stor Række Inoculationer, slog an, og modsat; men de charakteristiske Pustler, som fremkom i den sidste Tid, vare smaa, ligesom de Saar, der opstode efter dem, vare af ringe Betydning mod dem, som fremkom i Syphilisationens Begyndelse. Efter den 19de April 1857 sloge Inoculationerne ikke mere an, og der standsedes 20de Mai, efterat forskjellig Materie var forsøgt. Syphilisationen havde varet i 11 Maaneder, og i denne Tid var foretaget 636 Inoculationer, 350 med positivt og 286 med negativt Resultat. Hendes Tilstand havde under Syphilisationen aabenbart forværret sig; hyppig havde hun lidt af de for Spedalskheden charakteristiske Smerter i Armer og Been, ligesom Hudfølelsen var afstumpet i større Strækninger. Hun opholder sig fremdeles i Hospitalet.

31te Observation.

Anne Nielsdatter, 14 Aar, indkom 22de Mai 1855. Hun var temmelig stor af Væxt efter hendes Alder, og var vel ernæret. Hovedhaaret var rigt; Øienbrynene smaa med korte og fine Haar. Ansigtsfarven var naturlig; Huden i Panden var stærkt glindsende og noget fortykket af Knudemasse. I Øinene saaes nærmest omkring Randen af Cornea en let Rødme og en Smule Fortykkelse af Conjunctiva. Paa Kroppen fandtes to Slags Hudfarve, skarpt adskilte, nemlig en lys, næsten ganske hvid, og en sortbrun. Begge fremtraadte som Flækker af en Haand-

flades Omfang, der tildeels havde sine skarpe Grændser, saasom paa den øverste Deel af Ryggen, paa Halsen, Brystet, uden at være ophøiede over den øvrige Hudflade. I Smalryggen, Siderne og paa Underlivet var den sortbrune Farve jævnt udbredt over store Flader. Paa Extremiteterne var den mørke Farve mindre fremtrædende; men Huden paa Laarene og Læggene var mere rødblaa, stiv, uelastisk og fortykket af en jævn Knudeinfiltration. Paa Skinnebenene fandtes Ar efter Saar, og Huden var i Omfanget og i selve Arrene brunlig. Ingen Kjærtelhævelser. Hudfølelsen god overalt. — Hun vidste ikke med Vished, naar Sygdommen var opstaaet, men hun antog, at det omtrent var et Aar siden hun fik et Saar paa det venstre Skinnebeen, som først for kort Tid siden var tilhelet. De øvrige Phænomener kjendte hun ikke til. Hun kunde ikke angive, at der nogensinde havde været Spedalske i hendes Familie, heller ikke kunde hun angive nogen Aarsag til Sygdommen. Hun havde Skab og Prurigo.

Hun benyttede i længere Tid indvendig Brækviinsteen i yderst smaa Doser, samt Laudanum, udvendig Blodkopper samt Dampbade. For denne Behandling svandt Knudeafsætningen efterhaanden, ligesom Hudfarven blev mere naturlig, saa at hun var i Bedring, da hun den 20de Juni underkastedes Syphilisation, efterat hun i henved 1 Maaned havde været fri for Brugen af Medicamenter. Der blev daglig foretaget 4 Inoculationer, hvilke til den 28de gave positivt Resultat. Hun klagede over Smerte i Inoculationssaarene, der allerede vare temmelig store. Inoculationerne den 28de sloge ikke an. Den 29de blev hun angrebet af Mæslinger efter 1 Dags Feber. Mæslingeudbruddet gik den sædvanlige Gang, confluerede lidt paa Laarene, hvor de fleste Inoculationer vare foretagne. Den

30te Juni, 1ste og 2den Juli fortsattes Inoculationerne; men heller ikke disse sloge an. Samtlige Chankersaar vare den 2den saagodtsom indtørrede. Der forsøgtes med forskjellig Materie, men uden Nytte; først efterat Mæslingerne havde tabt sig, uden at nogen Afskalling havde fundet Sted, begyndte Inoculationerne den 7de paany at slaa an, og nu fremkom indtil den 19de en Række gunstige Resultater. Pustlerne vare store og indholdsrige, og Chankersaarene vare dybe og meget smertefulde. Efter den 19de og til den 24de gave Inoculationerne ingen Resultater; men efter den 24de begyndte de atter at slaa an, og nu fortsattes med 12 Inoculationer hver 3die Dag indtil 14de Mai 1857. Jo længere man kom hen i Syphilisationen, jo mindre vare baade Pustlerne og de derpaa følgende Chankersaar, indtil Inoculationerne fra den 9de April intet Resultat mere gave. Syphilisationen varede hos hende i 9 Maaneder og 15 Dage, i hvilken Tid der var anbragt 910 Inoculationer, 540 med positivt og 370 med negativt Resultat. Under Syphilisationen havde hendes Sygdom igjen faaet et Opsving; Flækkerne stode omtrent uforandrede; men der udviklede sig en Anæsthesie saavel i Ansigtet som paa Hænder og Fødder, hvilken langtfra endnu er bekjæmpet, om den nogensinde lader sig bekjæmpe.

32te Observation.

Erik Ellingsen, 28 Aar gammel, indkom 7de Juni 1856. Han var lidt over Middelhøide, temmelig spæd af Væxt og af god Muskelbygning. Hovedhaaret var temmelig langt, men tyndt og af en egen Tørhed. Øienbrynene vare tykke, naar undtages deres ydre Ender, hvor adskillige Haar vare affaldne, og her føltes i Huden afsat Knudemasse. Ansigtet havde en gusten, bleg Farve,

men i Huden føltes ingen Haardheder. Hele Kroppen havde en skidden, graabrun Farve med mørkere Flækker hist og her, der gav den et spættet Udseende. Nederst paa Ryggen havde han en Mængde smaa Ar, som skulde være efter Bylder. Paa Extremiteterne havde Huden den samme smudsige Farve som paa Kroppen, og paa forreste Flade af venstre Laar saaes nogle brune, flade, lidt ophøiede Knudeinfiltrationer, der vare temmelig bløde. Ved det venstre Ankelled havde han nogle hvide Ar, hvoraf især et paa Leddets Forflade var betydeligt. Der var ingen Deformiteter at opdage, men den venstre Haand syntes dog ikke fri for en lille Nedsynkning mellem Tommel- og Pegefingerens ossa metacarpi. Hudfølelsen var god overalt, naar undtages at den i Arrene ved venstre Ankelled var noget afstumpet. Han antog, at Sygdommen hos ham havde varet i 2 Aar, og den begyndte at vise sig med nogle klare Vandblærer og en Knude paa den venstre Fodryg og ved Leddet. Blæren brast og dannede et Saar, som siden tilhelede. Knuden, hvorefter det store Saar nu fandtes, blev indskaaret, hvorved et Saar fremkom, som efterlod det omtalte Ar. De øvrige Ar paa samme Been vare opstaaede efter Forfrysning i forrige Vinter, da han havde gaaet længe i Sneevand. De brune ophøiede Flækker paa Laaret vare omtrent 1 Aar gamle. Forøvrigt klagede han over nogen Cardialgie og over rivende Smerter i Arme og Been, hvilke dog ikke vare meget stærke. Han havde følt sig tung og uskikket til Arbeide, hvilket fremdeles var Tilfældet. I Slægten, som han paastod at vide god Besked om, var der ingen Spedalsk. Nogen Leilighedsaarsag kunde han ikke opgive; men han havde i sin Barndom lidt meget Ondt.

I omtrent 14 Dage benyttede han et Jernmiddel, og den 23de paabegyndtes Syphilisationen med 4 Inoculationer daglig, saa at der indtil 27de Juli var foretaget 128, der alle havde givet positivt Resultat. Chankersaarene suppurerede stærkt, og fra den 27de blev der hver 3die Dag gjort 12 Inoculationer, der indtil den 11te August sloge godt an. Fra 11te August til 8de September sloge Inoculationerne ikke an, omendskjøndt der forsøgtes med forskjellig Materie. Imidlertid havde han jævnligen benyttet lunkne Bade, og den 8de forsøgtes atter Inoculationer med Materie fra den samme Person, som den 2den og 5te havde afgivet Materie med negativt Resultat, og denne slog an. Fra disse Pustler udgik nu en Række Inoculationer, der gave positivt Resultat indtil 27de October; de Inoculationer, som foretoges denne Dag, sloge ikke an, og der blev atter taget ny Materie, hvorved Inoculationerne fortsattes med næsten uafbrudt positivt Resultat til 30te December. Fra 2den Januar 1857 til 12te Februar var der forholdsviis kun faa Inoculationer, der sloge an. Den 12te fik han i Panden og paa Læggene et Udbrud af Knuder, der vare røde, temmelig eleverede over den sunde Hud og meget ømme, ledsaget af Feber, Hovedpine om Aftenen, samt tynd Afføring, hvilket Udbrud bekjæmpedes med indvendigt Brug af Salpeter og Morphin. Saalænge dette Udbrud varede, mislykkedes alle Inoculationer; først den 25de begyndte de atter at slaa an, og da havde han i flere Dage befundet sig vel, Udbruddet havde lagt sig, Knuderne vare traadte tilbage. Fra den 25de Februar og indtil 4de April kom atter en Række Inoculationer, der næsten alle sloge an. Den 4de bemærkedes en temmelig stærk guul Farve over hele Legemet, han klagede

over Tyngde i Legemet og Smerter i Leverregionen. Ved Percussion viiste det sig, at Leveren var betydelig tiltaget i Volum. Urinen rig paa Galdepigment. Der blev nu anvendt gjentagne Blodkopper i Leverregionen og indvendig Rhabarber med viinsteensurt Kali; med Inoculationerne fortsattes hver 3die Dag, og de sloge godt an trods Gulsotten. Den 15de var denne forsvunden, og der inoculeredes fremdeles indtil Slutningen af Mai, da ophørtes — fordi Pustlerne, der i den sidste Tid havde været temmelig smaa, antoge en mistænkelig blaalig Farve og hans Kræfter syntes at aftage noget — omendskjøndt han ikke var immun. Syphilisationen havde vedvaret i noget over 11 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 922 Inoculationer, 738 med positivt og 184 med negativt Resultat. Det er at lægge Mærke til, at saasnart Huden begyndte at lide under Knudeudbruddet, indtraadte der, ligesom Tilfældet var under Mæslingeudbruddet, en Immunitetstilstand, der igjen ophørte ved Udbruddets Forsvinden. Anderledes forholdt det sig under Leveraffectionen, — Huddækket led der ikke i nogen væsentlig Grad og Inoculationerne sloge godt an. Ligesom der i Syphilisationens 8de Maaned viiste sig et temmelig stærkt Udbrud af den spedalske Sygdom, saaledes har der ogsaa efter dens Ophør viist sig en langsom, men sikker Afsætning af Knudemasse i Panden, paa Kinderne og Læggene.

33te Observation.

Lars Knudsen, 19 Aar gammel, indkom 11te Juni 1856. Han var ikke meget høi af Væxt, men stærk og velbygget. Haarvæxten var god overalt. Høire Øies Orbicularregion havde tabt sin Turgor, saa at det underste Øienlaag var slapt og kun med Anstrængelse kunde sluttes til Øieæblet. Punctum lacrymale gabede, og Øiet

var stadigt taarefyldt. Sclerotica havde en skidden-guulbrun Farve som Følge af en temmelig tæt Karinjection i Conjunctiva. Huden i Panden, fornemmelig over Øienbrynene, syntes at være høist ubetydelig fortykket og var lidt stiv under Bevægelsen. Midt imellem begge Øienbryn saacs en liden, rund, svagt tegnet og lidt haard Flæk. Hudfarven paa Kroppen og Extremiteterne var noget ujævn, hist og her smudsig-graabrun, men uden tydeligen begrændsede Decolorationer, og paa Forfladen af høire Laar temmelig blaalig, hvilket især var fremtrædende naar han blev kold. Lyskekjærtlerne vare noget opsvulmede. Den høire Arm, især Forarmen, var lidt mindre kraftig og fyldig end den venstre. Den høire Haand var spædere og magrere end den venstre og Muskulaturen kjendelig svagere, — der var en temmelig tydelig Indsynkning imellem Tommel- og Pegefingerens ossa metacarpi, hvilket, i Forening med en Atrophie af de blødere Dele af Haandens Ulnarrand, gav den et langstrakt og lidt krummet Udseende. Fingrene vare spædere end paa venstre Haand og kunde ikke strækkes saa meget ud. Hudfølelsen, saavel paa høire Haand, som paa Underarmens Forflade og inderste Rand, var noget afstumpet. Den høire Arms Ulnarnerve var haard og fortykket ovenfor Albuen, medens den venstre ikke føltes forandret. Hans Befindende var godt, naar undtages, at han af og til følte svage, stikkende Smerter i Ansigtet, samt nogle Rivninger i den høire Arm, forbundne med Kramper i Haanden, hvorved Fingrene bøiedes indad, og endelig nogle stikkende og rivende Fornemmelser rundt om det høire Ankelled. Hans Sygdom skulde have begyndt for 4 Aar siden, uden Prodromer, med Svækkelse i den høire Haand, der sednere udmagredes, samt med Aftagen af Hudfølel-

sen i Armen, hvor den endog ganske forsvandt, medens den i det sidste Halvaar var vendt noget tilbage. Ogsaa den stikkende Fornemmelse omkring Ankelleddet havde han følt i længere Tid, hvorimod den først i den sidste Maaned havde begyndt at yttre sig i Ansigtet. Han var født paa Stordøen af Forældre, som stedse havde boet der og vare fri for Sygdommen. Han var den ældste af 7 Sødskende, som alle vare friske. En Moster var den eneste Spedalske i Slægten, som han vidste om. Han havde aldrig omgaaes Spedalske, men i Ungdommen lidt meget Ondt af Kulde og Fugtighed som Gjætergut. Nogen bestemt Anledning til Sygdommen vidste han imidlertid ikke at paavise. De naturlige Functioner vare i Orden. Han havde Skab og Prurigo.

Den 24de Juni paabegyndtes Syphilisationen. Der foretoges daglig 4 Inoculationer indtil 27de Juli, hvorefter det forandredes til 12 Inoculationer hver 3die Dag. Til den 8de August var der gjort 164 Inoculationer, der alle havde slaaet godt an; der var stadigen inoculeret med Materie fra ham selv og som havde sin Oprindelse fra de første 4 Pustler; men fra den 8de og indtil 11te September gave Inoculationerne negativt Resultat, omendskjøndt der forsøgtes Materie fra forskjellige Personer. Saaledes blev han tilligemed Ludvig Dankertsen (see 39te Observation), inoculeret den 30te August med Materie, taget fra samme Pustler, men imedens der hos ham fremkom gode charakteristiske Pustler, forbleve Inoculationerne hos Lars uden Resultat. Han blev inoculeret med Pus fra Ludvig Dankertsen, første Gang den 2den September, hvilket slog kun svagt an, og anden Gang den 11te, og da fremkaldte det temmelig store charakteristiske Pustler. Fra disse blev nu taget Pus,

der igjennem en stor Række af Inoculationer gav positivt Resultat indtil 3die November, da forsøgtes ny Materie, som atter slog an; men de Pustler, som efter denne Tid fremkom, vare hverken saa store, ei heller havde de Chankersaar, som derved opstode, et saadant Omfang som de tidligere. Tillige viiste det sig, at der hyppigere maatte tages ny Materie. Til den 3die Marts 1857 gave Inoculationerne, med enkelte korte Mellemrum, hvori de ikke sloge an, positive Resultater, men fra den 3die sloge Inoculationerne ikke mere an, hvorfor der den 4de April standsedes. Under Syphilisationen havde han af og til lidt af rivende Smerter, snart i høire Haand og Forarmen, snart i Ansigtet, og ved dens Ophør var Anæsthesien tiltaget og den høire Haand var mere afmagret.

Syphilisationen havde vedvaret i 9 Maaneder og 10 Dage, i hvilken Tid der var foretaget 851 Inoculationer, 663 med positivt og 188 med negativt Resultat.

34te Observation.

John Knudsen, 9 Aar gammel, indkom 29de Juni 1856. Han havde passende Størrelse efter Alderen og var af almindelig Førlighed, men noget svag af Muskelbygning. Haarvæxten var normal, dog vare Øienbrynene noget tynde. Ansigtet havde en sygelig, graalig Blyfarve, men var uden Infiltrationer eller Knuder. Øinene vare lidt mere end almindelig fugtige, i Conjunctiva var en let Karinjection, og paa Sclerotica ved den udvendige Rand af Cornea saaes en begyndende Knudeafsætning. Paa Kroppen, især paa Ryggen, fandtes hist og her enkelte isolerede Knuder, der havde den sunde Huds Farve og ragede kun lidet over Hudfladen. Paa Arme og Been saaes en Mængde større og mindre Knuder, der havde en brun Farve, at rage op over Huden, og som

paa Laarene og Læggene vare confluerede, hvorved de dannede store infiltrerede Flader, der gave Lemmet et ophovnet Udseende. Flere af Knuderne vare ramollerede og dannede temmelig dybe Saar, der ikke smertede synderligt. Han paastod at Hudfølelsen var god overalt. Lyskekjærtlerne vare lidt ophovnede. Efter hans meget ufuldstændige Forklaring skulde hans Sygdom være begyndt for omtrent 2 Aar siden med en lille Knude paa det venstre Laar, hvilken efterhaanden var tiltagen i Størrelse, indtil den ramollerede og dannede et Saar. De øvrige Knuder havde sednere udviklet sig, uden at han havde følt Smerter eller andet Ildebefindende. I de sidste 7 Uger havde han ligget under Behandling paa Throndhjems communale Sygehuus, uden at hans Tilstand havde forandret sig. Han var født paa Gaarden Movold i Strinden, af Forældre, som begge vare spedalske. Forøvrigt vidste han intet om Slægten, undtagen at han havde to ældre Sødskende, som skulde være friske. De naturlige Functioner vare i Orden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 5te Juli med 4 Inoculationer daglig indtil 27de, hvorefter der i Regelen hver 3die Dag blev foretaget 12 Inoculationer. Til den 27de havde Inoculationerne slaaet godt an, han havde et Antal af 76 Chankersaar, der suppurerede stærkt; men nu viiste sig et stærkt Udbrud af Knuder paa Læggene, og de Inoculationer, som foretoges endog med forskjellig Materie fra den 27de Juli og indtil 30te August sloge enten ikke an, eller kun svagt, idet der fremkom smaa Pustler, som tørrede hurtigt ind. Fra den 30te begyndte Inoculationerne atter at slaae an, efterat Knudeudbruddet for mere end 8 Dage siden var traadt tilbage, og nu vedbleve de at give positive Resultater

indtil 23de October, hvorefter Inoculationerne bleve alt mere og mere usikkre. Der blev hyppig taget ny Materie, Pustlerne bleve mindre, Chankersaarene ubetydeligere indtil den 6te December, da Inoculationerne ophørte ganske at give noget Resultat. Men i al denne Tid havde Sygdommen langsomt tiltaget, Knudemasserne paa Extremiteterne vare større og tættere, og i Ansigtets Hud føltes adskillige smaa enkeltstaaende Knuder. Fra den 6te December til 25de Februar 1857 foretoges hver 3die Dag fra 8 til 12 Inoculationer med forskjellig Materie, hvilke samtlige gave negativt Resultat; han havde i dette Tidsrum daglig benyttet Gytjebad. Den 27de Marts blev atter inoculeret, og nu fremkom charakteristiske Pustler, fra disse fortsattes Inoculationerne med positivt Resultat indtil 18de April, da opstod et nyt Udbrud af Knuder, der varede indtil 10de Juni, i hvilken Tid Inoculationerne ikke sloge an. Den 26de Juni begyndte Inoculationerne atter at slaae an, efterat han i nogen Tid havde benyttet Jodkalium indvendig; men allerede den 10de Juli ophørte de paany at slaae an, og da de indtil den 15de ingen Pustler havde frembragt, og en ny Eruption af Knuder viiste sig, standsedes dermed den 12te Juli. Sygdommen havde under Syphilisationen stadig udviklet sig, ligesom den i længere Tid efter dennes Ophør vedblev at forværres. Syphilisationen vedvarede i 1 Aar, i hvilken Tid der var anbragt 700 Inoculationer, 485 med positivt og 215 med negativt Resultat. Han opholder sig fremdeles i Hospitalet.

Den 10de Marts 1858 foretog jeg 4 Inoculationer paa venstre Laar med Materie fra en kunstig Chanker, hvilke sloge ypperligt an, — store, fyldige Pustler, sednere store Chankersaar. Fra Pustlerne inoculeredes den 13de til

høire Laar med samme Resultat, og Syphilisationen er atter i Gang.

35te Observation.

Magnhild Jacobsdatter, 52 Aar gammel, indkom 25de Juli 1856. Hun var lav af Væxt, men temmelig stærkbygget uden at være fed. Hovedhaaret, som var mørkt, var noget tyndt, Øienbrynene tykke. I Ansigtet saaes en stor kobberrød Flæk, som fra Næseryggen udbredte sig til begge Sider over Kinderne, uden Elevation eller Fortykkelse i Huden og uden ganske bestemte Grændser, da den tabte sig i den omgivende Hud, som heller ikke havde nogen sund Farve. Lignende Flækker, men meget skarpere begrændsede, fandtes ved begge Haandled; og hele Rumpen og Bagfladen af begge Laar havde en lignende jævn udbredt rød Farve, der faldt noget i det Blaalige, men forøvrigt var temmelig intens. Desuden var Huden, saagodtsom over hele Legemet, men især paa Extremiteterne temmelig ru, ujævnt farvet og fortykket formedelst gamle Eczema, Skab og Prurigo, hvoraf hun havde været stærkt hjemsøgt. Stemmen var klar, Sandsefunctionerne vare uforstyrrede, Hudfølelsen god, Muskelkraften usvækket, Lyskekjærtlerne lidt opsvulmede. Hendes Sygdom, antog hun, begyndte i April d. A. med en Flæk paa den høire Læg, men hun havde aldrig følt nogen anden Sygdom end en knugende og trykkende Smerte over Skuldrene, som tildeels endnu var tilstede. Befindendet var forøvrigt godt. Hun paastod at kjende sin Slægt godt og vidste, at der ikke var eller havde været nogen Spedalsk i samme. Hun vidste ikke at angive nogen Aarsag til Sygdommens Udbrud; hun havde ikke lidt noget Ondt. Spedalske havde hun aldrig omgaaes. Hun havde 2 ældre Sødskende og 1 yngre, som

alle vare friske, samt en 8 Aars gammel Datter, der ligeledes var frisk. Hun var født i Søvde Sogn, Annex til Vanelven, paa Gaarden Landsværk, hvor hun forblev 10—12 Aar, og siden havde hun boet i Vanelven.

Syphilisationen paabegyndtes 2den August med 12 Inoculationer og fortsattes hver 3die Dag indtil 2den Januar 1857. Den første Materie som benyttedes, holdt sig i 9 Led; i 7de, 8de og 9de Led bleve Pustlerne alt mindre og mindre, i 10de fremkom ingen Pustler. Der blev nu taget ny Materie, det vil sige fra en anden Syphiliseret, og denne slog an i 6 Led; men baade Pustlerne og de opstaaede Chankersaar vare betydelig mindre end de i de 5 første Led af 1ste Række. Atter blev taget Materie fra samme Person, som havde givet Inoculationsstof til 2den Række, men denne slog ikke an hos hende, uagtet den hos Andre fremkaldte positivt Resultat. Derpaa inoculeredes i 1 Maaned med forskjellig Materie, der enten ikke slog an eller kun i 1ste Led, og endelig benyttedes en Materie fra en spansk primær Chanker, der slog godt an i 8 Led. Sednere sloge Inoculationerne ikke an, uagtet der forsøgtes fra 10de December til 2den Januar med forskjellig Materie. Syphilisationen havde varet i 5 Maaneder, hvori der var foretaget 526 Inoculationer, 324 med positivt og 202 med negativt Resultat. I de sidste Par Maaneder havde hun hver anden Dag benyttet simple, lunkne Karbade. Ved Syphilisationens Ophør var hendes Tilstand i det Hele taget bedre, Flækken over Næsen var forsvunden, og de øvrige paa Legemet vare betydelig blegere, ligesom hun følte sig lettere. Hun vedblev henved 4 Maaneder efter Syphilisationen at bruge Bade, og i den Tid forsvandt alle Flækker. Huden fik sin naturlige Farve, var bleven blød og

elastisk, uden nogen Fortykkelse, og hendes Udseende blev sundt, saa at hun den 27de April udskreves helbredet.

Det er ikke antageligt, at Syphilisationen her har foranlediget Helbredelsen, thi seer man hen til de mange lignende Tilfælde, hvori den har været anvendt uden nogen Nytte, og lægger man saa Mærke til, at Flækker af den Beskaffenhed, som de her omtalte stundom svinde for gunstige diætetiske og hygieiniske Forholde, saa forekommer det mig, at man ikke med god Grund kan tillægge Syphilisationen stor Andeel i den indtraadte Helbredelse.

36te Observation.

Johan Olsen, 32 Aar gammel, indkom 26de Juli 1856. Han var over Middelhøide, mager, men muskelstærk. Haarvæxten var normal, Haaret lyst. I Panden over det høire Øiebryn saaes en stor rød Flæk, skarpt begrændset og lidt eleveret over den øvrige Hud. Mange lignende Flækker, der vare fra en Lindses til en Sølvtoskillings Omfang, fandtes overalt i Ansigtet. Over hele Legemet havde han Flækker, lige dem i Ansigtet, kun vare de større. De største af dem fandtes paa Overarmene og Laarene, hvor de indtoge en Sølvspecies Omfang, havde en brunere Farve, der imod Centrum blev meget lys. Paa den høire Overarm, tæt ved Skulderleddet, var en saadan Flæk, der havde antaget en Ringform, idet Midtpartiet udgjorde den sunde Hud, imedens Omkredsen var rød, ophøiet og skarpt begrændset. En utallig Mængde smaa Flækker fandtes overalt udstrøede mellem de store, og hvor Flækkerne havde deres Sæde, var Huden lidt fortykket. Hudfølelsen var noget afstumpet i Flækkerne, forøvrigt var den god. Lyskekjærtlerne vare lidt ophovnede og haarde. Hans Sygdom yttrede sig

første Gang for 2 Aar siden, idet der fremkom en rød Flæk i Panden, som snart forsvandt. Sednere mærkede han Intet før i April eller Mai d. A., da den samme Flæk atter viiste sig paa samme Sted, og samtidig hermed udbrød en Mængde røde Flækker over hele Kroppen, hvilke vare blevne stationære, kun havde de antaget en mere brunlig Farve. Udbruddet var ledsaget af temmelig stærkt Ildebefindende, Mathed og Tyngde i Legemet, ligesom han stedse havde en prikkende og kløende Fornemmelse i Huden paa de Steder, hvor Flækkerne umiddelbart efter brød frem. Tilsidst indfandt sig en almindelig Ømhed over hele Hudfladen, saa at han knapt kunde stige paa Fødderne eller berøre nogen Deel af Legemet uden heftige Smerter. Efter Flækkernes fuldkomne Frembrud forsvandt imidlertid denne Ømhed ganske, og der havde sednere ikke været nogensomhelst Smertefornemmelse, men alsom Flækkernes intense røde Farve gik over i det Brunlige, indtraadte Svækkelse i Hudfølelsen paa de farvede Steder. Han paastod, at der i hans Slægt, som han havde sikker Kundskab om, igjennem mange Generationer ikke havde været nogen Spedalsk. Selv vidste han ingen bestemt Aarsag til sin Sygdom, men han havde fra sit 14de Aar bestandigt ligget paa Vinterfiske og lidt meget Ondt af Kulde og Fugtighed. Han havde ogsaa i en Vinter under Fiskeriet færdes sammen med en Spedalsk og flere Gange ligget ved hans Side, dog uden at være afklædt. Han var født i Grytens Præstegjeld i Romsdals Amt paa Gaarden Seiem. Hans Fader var fra samme Sted; men hans Moder var fra Stadsbygdens Præstegjeld i Throndhjems Stift. Han var ugift. Han havde en ældre Søster og 2 yngre Brødre, som alle vare friske.

Syphilisationen blev begyndt 2den August med 12 Inoculationer hver 3die Dag, hvilke, paa eengang nær, sloge udmærket godt an til 20de September, saa at han til den Tid havde havt 180 Chankersaar, hvoraf kun faa vare tilhelede, men Mængden suppurerede godt. Den 18de September klagede han over Hovedpine og Smerter i Panden, hvor den omtalte Flæk var rødere og mere opsvulmet. Den 19de og 20de havde Hovedpinen tiltaget og var ledsaget af Kuldegysninger, Flækkerne overalt paa Legemet stærkt røde, mere eleverede og ømfindtlige, ligesom der var brudt nye frem, fornemmelig paa Kroppen. Inoculationerne sloge vel an, men med meget mindre Pustler, og de ældre Chankersaar tørrede alt mere og mere ind. Den 2den October var han feberfri, Hovedpinen havde tabt sig, Flækkerne vare faldne mere sammen, vare blegere og ikke længer ømfindtlige; Huden var temmelig slap. Inoculationerne gave fremdeles positivt Resultat, men Pustlerne vare saa smaa, at de sjelden indeholdt Materie nok til at fortsætte Inoculationerne med, hvorfor der næsten hver Gang blev taget Materie fra Andre. Den 31te October og 3die November sloge Inoculationerne ikke an. Flækkerne vare efterhaanden blevne meget blegere og saa sammenfaldne, at de vare næsten jævne med den øvrige Hudflade. Det gik nu op og ned, snart sloge Inoculationerne an, snart ikke, stadigen vexledes der med Materie, snart fra unge, snart fra ældre Syphiliserede og snart fra udenlandske primære Chankre indtil den 16de Juni 1857, da fik han et nyt Udbrud af Flækker, ligesom de ældre atter bleve rødere og svulmede stærkt op. Dette Udbrud tiltog i Styrke med hver Dag. Flækkerne smeltede sammen paa Laarene, Læggene og Ryggen, hvor de dannede store Flader

af infiltreret Knudemasse. Inoculationerne sloge ikke mere an, hvorfor man ophørte dermed den 23de Juli.

Syphilisationen havde varet næsten et Aar og i den Tid var foretaget 776 Inoculationer, 494 med positivt og 282 med negativt Resultat. Saa ofte Inoculationerne i et Par paa hinanden følgende Led ikke sloge an, indskrænkedes gjerne Antallet til 4 for ikke at forvolde unødig Ulempe. Den spedalske Sygdom havde udviklet sig stærkt under Syphilisationen, og vedblev efter dennes Ophør stadigen at forværres indtil langt ud paa Høsten. Han blev imidlertid underkastet en Behandling med Brækviinsteen og Morphin, hvorefter han nu i Marts 1858 er betydelig i Bedring.

37te Observation.

Ole Iversen, 9 Aar gammel, indkom den 14de Mai 1853. Han var af passende Høide og Førlighed til sin Alder. Haarvæxten var rig. Ansigtsfarven var jævn smudsig-brun, og paa nogle Steder, som i Panden og paa Kinderne fandtes nogle Knuder, der vare temmelig haarde og havde en blygraa Farve. Overalt paa Kroppen og Extremiteterne havde Huden samme smudsige Farve, som dog var mindre jævnt fremtrædende end i Ansigtet; derimod var der paa flere Steder tydelige Knudeafsætninger, saasom paa Overarmenes udvendige Flader, paa Laarene og fornemmelig paa den indvendige Flade af det venstre Knæ. Paa dette sidste Sted stode nogle isolerede Knuder af en Bønnes Omfang, der vare haarde, glindsende og havde en brun Farve. Huden paa Læggene var noget haard og fortykket af infiltreret Knudemasse. Hudfølelsen var lidt afstumpet ved Haandleddene. Hænderne havde nogle ubetydelige Indsynkninger mellem Tommel- og Pegefingrene. Lyskekjærtlerne vare lidt ophovnede. For-

øvrigt var Befindendet godt; han havde aldrig havt nogensomhelst Smerte eller andet Ildebefindende. Sygdommen skulde efter hans Beretning have viist sig første Gang for et Aar siden med nogle Flækker i Panden, der, hvor der nu fandtes Knuder. Han kjendte ikke til, at der i hans Slægt var nogen Spedalsk. Han havde Skab og Prurigo.

Efterat han var befriet for sit Skab og Prurigo, begyndte han den 20de Mai med indvendig Brug af Brækviinsteen i smaa Doser, samt hveranden Dag lunkne Bade afvexlende med Dampbade. Han ophørte med Brækviinstenen den 25de October. Hans Befindende var godt, men der var forøvrigt ingen synderlig Forandring indtraadt. Han vedblev imidlertid med Badene. — 23de Juni 1854: Knuderne havde efterhaanden aftaget i Volum og vare paa mange Steder ganske forsvundne; hans Udseende var bedre. Hudfølelsen var god. Den 19de September begyndte han atter med Brækviinstenen, men maatte allerede den 2den November standse dermed paa Grund af Brækninger. I Januar 1855 syntes Sygdommen at tage sig op igjen. Huden, især i Ansigtet, var svulmende, hed, rødbleg, og paa Kinderne iagttoges endeel nyfremkomne blaalige Flækker. Desuden klagede han over rivende Smerter fra Albuerne og nedover i Hænderne. Der blev nu af og til anvendt Blodkopper og indvendig Bicarbonas natricus i 4 Maaneder. I Slutningen af Aaret vare Flækkerne forsvundne. Den 11te Februar 1856 fik han atter Bicarb. natricus, hvilket Middel han benyttede indtil 12te August. Han havde i det sidste Halvaar havt hyppige rivende Smerter snart i Armene og snart i Læggene, og imedens Knudeafsætningen paa de fleste Steder var ganske forsvunden, sporedes enkelte

Tegn. der antydede, at en Anæsthesie var i Anmarsch. Syphilisationen blev paabegyndt den 20de August med 12 Inoculationer hver 3die Dag, hvilke indtil 8de October gave gunstige Resultater. Han havde i den Tid et Antal af 192 Chankersaar, hvoraf en stor Deel havde en Sølvtoskillings Omfang og suppurerede stærkt. Sednere gave Inoculationerne ikke saa sikkre Resultater, mange sloge feil, imedens dog en større Mængde sloge an; men de Pustler og Saar, som fremkom, vare i det Hele taget mindre end i Begyndelsen, ligesom de jævnligen toge af i Størrelse, indtil Inoculationerne intet Resultat mere gav, hvorfor der ophørtes den 12te Marts 1857. Under Syphilisationen havde han af og til klaget over rivende Smerter i Hænder og Fødder, samt over en stikkende og kløende Fornemmelse i Ansigtet. Det høire Øies Orbicularregion havde tabt sin naturlige Fylde; det underste Øienlaag var slapt, kunde ikke med Lethed bevæges, og Øiet var jævnligen taarefyldt. Hudfølelsen var lidt afstumpet omkring høire Øie. Den 18de April brød paa venstre Laar og Læg flere Ar op efter Chankre, der for henved 4 Maaneder siden vare tilhelede, og dannede Saar, som havde en syphilitisk Charakter (den bløde primære Chankers), men hvis Pus ikke lod sig inoculere med positivt Resultat. Disse Saar helede til efter et Par Ugers Forløb ved at tildække dem med Voxsalve. — Syphilisationen varede i henved 7 Maaneder, i hvilken Tid der anbragtes 455 Inoculationer, hvoraf 341 med positivt og 114 med negativt Resultat. Han opholder sig fremdeles (Marts 1858) i Hospitalet, og Anæsthesien har endmere udviklet sig.

38te Observation.

Ragnhild Olsdatter, 17 Aar gammel, indkom 24de Mai 1856. Hun var af Middelhøide, stærk Muskulatur

og i godt Hold. Haarvæxten var god. Øienbryn og Øienhaar fuldstændige, Øinene klare og Blikket livligt. Ansigtsfarven var ret sund; kun i Panden saaes en Flæk, der strakte sig nedover venstre Side af Næsen, havde en rød Farve, der ikke forsvandt ved let Tryk, og som blev stærkere fremtrædende, hvergang hun blev varm eller man gned Huden med Haanden. Den blev da temmelig intens rød og viiste tydelig Begrændsning uden at være synderlig eleveret over den øvrige Hud. Paa Kroppen og tildeels paa Extremiteterne var Hudfarven temmelig mørk, uden at der forøvrigt kunde spores noget Sygeligt. Hun berettede, at der undertiden, naar hun blev varm, udbrød overalt paa Legemet en stor Mængde røde Flækker af samme Beskaffenhed, som den i Panden; men de forsvandt ialmindelighed saa hurtigt, at de kun vare synlige nogle faa Minutter. Hun havde førstegang, for omtrent 3 Maaneder siden, mærket disse Flækker, som sednere ofte vare komne frem og atter vare forsvundne uden at efterlade Spor, og disse, i Forening med den Omstændighed, at hun som oftest følte sig tung, træt og dorsk, vakte Tanken hos hende om at hun var spedalsk. Noget andet Ildebefindende havde hun aldrig følt. Hendes Moster var spedalsk, men ingen Anden i hendes Slægt, skjøndt hun havde mange Sødskende. Hun havde aldrig omgaaes eller boet sammen med Spedalske. I sin Barndom havde hun lidt meget Ondt af Kulde og Fugtighed. Alle naturlige Functioner vare i Orden, dog var Menstruationen, som fra hendes 14de Aar regelmæssig havde indfundet sig hver 4de Uge, i de sidste 3 Maaneder saagodtsom udebleven.

Hun begyndte strax med indvendig Brug af Brækviinsteen: Fodbad hver Aften og Dampbad hver 2den Dag.

Den 31te Mai indtraadte Menstruationen, hvorfor standsedes med Fodbadene. I Juni Maaned havde hun af og til rivende Smerter i Fødderne, hvilke hævedes ved Anvendelsen af 3 Blodkopper paa hver Læg. Den 13de Juli udbrød Mæslinger, efter at hun i 3 Døgn havde lidt af Feber og Hovedpine. Udbruddet var ualmindelig stærkt, og Feberen varede indtil den 15de. Den 20de var Mæslingeudslaget forsvundet, og den 27de viiste sig et Udbrud af Flækker, der vare fra en Lindses til en Sølvtoskillings Omfang, havde en blaaligrød Farve, der ikke forsvandt under let Tryk, og vare lidt eleverede over den øvrige Hudflade. Dette Udslag var ledsaget af Feberbevægelser og en tør, brændende Hud. Hun fik indvendig en Salpeteropløsning, efter at hun Dagen forud havde ophørt med Brækviinstenen, fordi den fremkaldte hyppige Brækninger. Den 6te August vare de fleste Flækker forsvundne; hun var feberfri, og nogle Dage sednere vare de resterende Flækker forsvundne; kun den i Panden var bleven staaende, omend lidt blegere.

Syphilisationen paabegyndtes den 30te August med 12 Inoculationer hver 3die Dag. Den første Materie, som benyttedes, slog an i 13 Led, hvorved til 8de October var fremkaldt 156 store suppurerende Chankersaar. Den 8de inoculeredes ny Materie, der ikke slog an, saa at der den 11te atter blev foretaget Inoculationer med ny Materie, som slog an i 7 Led. Den 16de November maatte der igjen inoculeres med ny Chankermaterie (den fjerde), som slog an i 16 Led. Fra den 16de November til 7de Januar 1857 havde hun havt 196 Chankersaar, af hvilke dog den største Deel vare mindre og havde en kortere Varighed inden de tilhelede, end Tilfældet var med den første Række Inoculationer. Fra 7de Januar bleve Inocu-

lationerne alt mere og mere usikkre, stundom sloge de an, stundom ikke, og meget hyppig vexledes Materie; endelig ophørte de at give positivt Resultat den 17de April, men de fortsattes dog indtil 13de Mai. Under Syphilisationen var intet Mærkeligt forefaldet; hendes Tilstand var uforandret; Flækken i Panden var fremdeles tilstede, Menstruationen havde til enkelte Tider været uregelmæssig. Syphilisationen havde varet i 8 Maaneder og 13 Dage, i hvilken Tid der var foretaget 752 Inoculationer, af hvilke 562 havde givet positivt og 190 negativt Resultat.

Hun har sednere været behandlet med Jodkalium og flittig Badning, og den omtalte Flæk er nu (Marts 1858) næsten forsvunden; hendes Udseende er sundere. Menstruationen har i lang Tid været regelmæssig.

39te Observation.

Ludvig Dankertsen, 13 Aar gammel, indkom 8de December 1855. Han var temmelig høi af Væxt efter Alderen, men noget spæd. Haarvæxten var stærk, og Øienbrynene fulde af Haar. Ansigtsfarven var lidt bleggraa og manglede Friskhed; forøvrigt var der intet Sygeligt at see. Paa Kroppen var Hudfarven temmelig skidden, men uden tydeligt begrændsede Flækker. Paa Extremiteterne havde han en stor Mængde blaaviolette Flækker, som især nedover Laarene confluerede og indtoge store Strækninger af Huden. Paa de Steder, der vare fri for Flækker, var Huden temmelig ru, og paa Læggene og Forarmene føltes nogle isolerede Knuder, der laae dybt nede i Huden. Sygdommen, antog han, begyndte for 4—5 Aar siden, da han førstegang saa Flækkerne paa Laarene, men da vare de megetmindre og mere livlig røde. Hans Faster var den eneste Spedalske i Slægten, som han vidste om. Selv var han opvoxet i stor Fattigdom

og havde som Gjætergut ofte lidt Ondt af Kulde og Fugtighed.

Den 13de begyndte han med Brækviinsteen i stigende Doser samtidigt med edikkesurt Morphin, ligeledes i stigende Doser, samt Dampbad hver 2den Dag. 3die Juni 1856 fik han Mæslinger, efterat han i nogle Dage havde lidt under den almindelige Eruptionsfeber. Saasnart Mæslingerne vare forsvundne, bleve de førbeskrevne Flækker rødere og elevere sig over Hudfladen, hvilket dog tabte sig igjen i Løbet af 1 Maaned. I Midten af Juni indskrænkedes Brugen af Brækviinstenen, og han ophørte dermed den 22de Juli. Flækkerne paa Laarene vare betydelig blegere, Knuderne vare forsvundne, og han var i det Hele taget bedre.

Syphilisationen paabegyndtes den 30te August med 12 Inoculationer hver 3die Dag. Den første Materie, som anvendtes, slog an i 15 Led, hvorved der til 14de October var fremkaldt 172 Chankersaar, af hvilke en stor Deel suppurerede godt. Fra den 14de gave Inoculationerne et mere ustadigt Resultat, idet enkelte sloge an, andre ikke, og, naar undtages en Materie, der i 5 Led slog an, var det ikke muligt at fremkalde mere end 1 Led, hvorfor der næsten hver 3die Dag blev taget ny Materie. Fra den 17de April ophørte de ganske at slaa an, hvorfor der standsedes den 23de Mai. Den 17de Mai brød et Ar efter et forlængst, 1½ Maaned siden tilhelet Inoculationssaar, op, og der fremkom paany et Saar, som udvidede sig daglig, saa at det den 23de havde en Kobberhalvskillings Omfang, var meget smertefuldt og afsondrede meget Pus, der ikke gav positivt Resultat ved Inoculation. Efter nogle Ugers Forløb helede det til ved Hjælp af Chlorvandsomslag. Syphilisationen udøvede

ingen Indflydelse paa hans Sygdom. Flækkerne vare uforandrede. Sednere have de tiltaget, og der er nu flere Tegn tilstede, som antyde en begyndende Anæsthesie i Hænder og Fødder. Syphilisationen vedvarede henimod 9 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 638 Inoculationer, — 419 med positivt og 219 med negativt Resultat.

40de Observation.

Christine Eliasdatter, 50 Aar gammel, indkom 15de September 1856. Hun var temmelig høi af Væxt, men noget mager. Haarvæxten var som sædvanlig hos Individer i den Alder. I Ansigtet og paa Kroppen var der intet Sygeligt at see, hverken i Hudens Farve eller Structur. Armene vare magre; der viiste sig en begyndende Deformitet af Hænderne, idet der var en synbar Indsynkning mellem Tommel- og Pegefingrenes ossa metacarpi, ligesom Muskelpartiet paa den venstre Haands Ulnarrand var betydelig atrophieret. Desuden havde hun Fornemmelse af Stivhed og Nummenhed i Fingrene. I Fødderne kom om Aftenen et let Ødem. Hun bemærkede sin Sygdom for omtrent ¾ Aar siden, da der indfandt sig Smerter i Haandleddene og nedad Hænderne og Fingrene, hvilke sednere vare blevne temmelig constante og strakte sig stundom opad Armene til Skuldrene. Lignende knugende og rivende Smerter indfandt sig omtrent samtidig i Fødderne. Paa begge Steder var der sednere indtraadt en vis Kraftløshed, saa at hun nu følte sig svagere. Hudfølelsen, syntes hun, var ligesaa god nu som forhen; men ved nærmere Undersøgelse fandtes den at være lidt afstumpet langs den venstre Haands Ulnarrand. Befindendet var forøvrig godt. — Hun var født paa Gaarden Skei i Førde af Forældre, som, saavidt hun vidste,

stedse havde boet der. I Slægten fandtes efter hendes bestemte Forsikkring ingen Spedalsk. Hun havde to ældre Sødskende, begge friske, og 4 Børn ligeledes friske. Hun havde tjent som Barnepige i Bergen de sidste 10 Aar. I sin Barndom havde hun lidt meget Ondt som Gjæterpige af Kulde og Fugtighed. Hun havde aldrig omgaaes Spedalske. De naturlige Functioner i Orden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 17de September med 12 Inoculationer, der gjentoges hver 3die Dag. Den først anvendte Materie slog an i 28 Led, saaat hun til 17de December var bleven bibragt 336 Chankre, af hvilke dog $\frac{2}{3}$ vare tilhelede. Hendes Hud var slap og temmelig anæmisk. De Pustler, som fremkom, vare allerede i Begyndelsen smaa, og efterlode Saar, der hverken vare meget dybe eller havde noget stort Omfang. Fra den 17de December bleve Resultaterne ugunstigere; der blev foretaget færre Inoculationer, og de som sloge an, fremkaldte meget smaa Pustler, der hyppig tørrede ind efter 5—6 Dages Forløb. I Begyndelsen af Marts 1857 ophørte Inoculationerne at give noget Resultat, hvorfor der den 20de standsedes. Syphilisationen havde varet i 6 Maaneder, i hvilken Tid der var foretaget 492 Inoculationer, — 424 med positivt og 68 med negativt Resultat. Hendes Tilstand havde forværret sig noget; Smerterne i Hænder og Fødder havde tiltaget og vare forbundne med en Hyperæsthesie, der gjorde at hun vanskeligen kunde gaa. Hun er sednere bleven behandlet med Brækviinsteen og edikkesuurt Morphin indvendig, samt Blodkopper og lunkne Bade, hvorefter hun nu befinder sig en heel Deel bedre. Smerterne ere næsten ganske forsvundne; Hudfølelsen god overalt.

41de Observation.

Ole Sørensen, 16 Aar gammel, indkom 14de November 1854. Han var af Middelhøide og temmelig kraftig bygget. Øienhaar, Øienbryn og Hovedhaar vare rige og sorte. I hele Ansigtet fandtes der en Mængde røde Flækker, der vare af meget forskjellig Størrelse, fra en Ærts til en Kobberskillings, isolerede, skarpt begrændsede, og saa eleverede over den sunde Hud, at de lignede flade Knuder. Sclerotica paa begge Øine var smudsig-rødlig, og paa den ydre og indre Rand af Cornea saaes begyndende Knudeafsætning. Kroppens Hudfarve var noget smudsig-graalig. Paa Extremiteterne fandtes en stor Mængde Flækker lig dem i Ansigtet, men de fleste vare meget større; saaledes vare de paa Bagfladerne af Overarmene, paa den forreste Flade af Laarene og paa Rumpeballerne af en Haandflades Omfang, idet mange vare smeltede sammen. Paa Læggene var der, foruden Flækker, en jævn Fortykkelse af infiltreret Knudemasse i Huden. Lyskekjærtlerne vare lidt ophovnede. Hudfølelsen var god i Ansigtet, derimod var den deels betydelig afstumpet, deels ganske forsvunden i mange Flækker paa Extremiteterne. Han klagede over en svag stikkende Fornemmelse i Tæerne, ellers var Befindendet godt. For omtrent 2 Aar siden mærkede han uden Forløbere, at Hudfølelsen forsvandt paa enkelte Steder, saasom under venstre Knæ, paa høire Læg og ved den venstre Albue, og først i afvigte Høst frembrød der, under Febertilfælde, Hovedpine og almindeligt Ildebefindende, nogle røde Flækker rundtom i Ansigtet og sednere paa Extremiteterne, idet de nysnævnte Almenphænomener forsvandt efter Udbruddet. Fra den Tid havde Flækkerne tiltaget i Omfang og hævet sig mere over Huden, uden

at han dog kunde holde nøie Regnskab med deres Fremadskriden. Under det venstre Knæ, hvor den følesløse Plet fandtes, var Huden noget fortykket, og der saaes et Ar efter et temmelig stort Saar, som tidlig i Sygdommen skulde have været tilstede og som pludselig var fremstaaet, uden at han vidste om der i Forveien havde været nogen Pemphigus paa dette Sted. Hænderne vare blevne en Smule magrere i den sednere Tid. Han havde 4 spedalske Sødskende, af hvilke En var død, samt en spedalsk Moster. Han havde lidt meget Ondt af Kulde og Fugtighed, idet han ofte havde gaaet i hele Dage vaad og forfrossen uden at kunne bytte Klæder.

Den 18de begyndte han med indvendig Brug af Brækviinsteen i stigende Doser, samt Dampbad hver anden Dag. I Forbindelse hermed anvendtes jævnligen Blodkopper, deels paa Extremiteterne, deels paa Ryggen. Allerede den 8de Januar 1855 maatte han standse med Brækviinstenen, paa Grund af stærke Brækninger, og istedet derfor fik han en Salpeteropløsning. Flækkerne havde stadigen udvidet og eleveret sig, saa at Ansigtet havde et opsvulmet Udseende. Den 7de Marts ophørte han med Salpeteropløsningen. Der var indtraadt Anæsthesie i Huden paa Fødderne, tillige var den høire Fods Muskulatur saa svækket, at hans Gang var vaklende. Stadigen anvendtes nu Blodkopper og Badning, hvorved Hudfølelsen vendte noget tilbage, Gangen blev sikkrere; han begyndte den 7de April atter med Brækviinsteen, som han nu taalte bedre, idet han fortsatte dermed indtil 9de September. I den Tid var han bleven betydelig bedre. Flækkerne havde efterhaanden tabt sig, mange vare endog ganske forsvundne. Hudfølelsen var bleven skarpere, hvor den tidligere havde været afstumpet, og

paa de følesløse Steder var der nu nogen Følelse. Den 22de November viiste sig atter nogle røde Flække i Ansigtet, hvilke langsomt tiltoge i Omfang, og den 10de December tog han atter fat paa Brækviinstenen, som han benyttede til 8de Mai; da vare Flækkerne forsvundne i Ansigtet, hans Udseende var godt. 7de Juni fik han Mæslinger, hvorefter der indfandt sig hyppige stikkende Smerter i Hænder og Fødder, ligesom Hudfølelsen paany blev mere afstumpet. Smerterne tabte sig hver Gang han blev kopsat, men indfandt sig gjerne atter efter nogle Ugers Forløb. Den 14de October fremviiste han venstre Læg, paa hvilken saaes en Samling af primære syphilitiske Saar, fremkomne derved, at han i friske Koppehug havde, for 14 Dage siden, paa egen Haand indbragt Chankermaterie fra sin Sidekammerat, der var syphiliseret.

Syphilisationen blev nu fortsat med 12 Inoculationer hver 3die Dag, saaledes at der til den 22de Februar 1857 var foretaget 322, af hvilke 262 havde givet positivt og 60 negativt Resultat. Under Syphilisationen var ingen Forandringer foregaaet med hans Sygdom. Den 24de Februar om Formiddagen fik han et voldsomt Sting igjennem venstre Bryst, ledsaget af et yderst besværligt, kort og afbrudt Aandedræt, samt Feber, hvorfor han blev aareladt og fik Digitalis indvendig. Den næste Dags Morgen var Tilstanden forværret, Aandedrættet kortere, og de physikalske Tegn tilkjendegav tydeligt en Pleuro-Pericardit med Udgydning, hvilken endte dødeligt den 28de om Natten. Ved Obductionen fandtes en Mængde tyndtflydende, fnokket Exsudat i venstre Pleurasæk og i Hjerteposen.

42de Observation.

Ragnhild Larsdatter, 21 Aar gammel, indkom 22de October 1856. Hun var temmelig lav af Væxt, men velbygget og i godt Hold. Hovedhaaret naturligt, men Øienbryn og Øienhaar vare næsten forsvundne. I Panden, især over Øinene, var der afsat endeel smaa, men temmelig haarde Knuder, der ragede mere og mindre op over Huden. Paa Kinderne og Hagen fandtes svage Infiltrationer af Knudemasse. Ansigtsfarven var skidden-brunlig. Paa Kroppen og Extremiteterne havde hun en Mængde smaa graalig-brune Flækker uden tydelige Grændser og uden Elevation. Derimod var der en Smule jævn Fortykkelse i Huden paa Extremiteterne, som gjorde den mindre blød og elastisk; og Laarene og Læggene havde dette marmorerede Udseende, der saa hyppigt træffes hos Spedalske, og som hidrører fra Decolorationer, som ikke have tydelige Grændser. Hudfølelsen og Muskelkraften var overalt god. — Hun antog, at hendes Sygdom havde varet i 7 Maaneder; idetmindste havde hun ikke længere bemærket den selv. Dengang blev hun forkjølet under Menstruationen, som strax standsede, hvorefter Menses ikke sednere have viist sig. Hun følte sig da syg af Hovedpine og almindeligt Ildebefindende i nogle Uger, men først lang Tid efter mærkede hun Knudeafsætningen og Farveforandringen i Huden. — Hun vidste at hendes Faders Sødskendebarn var spedalsk; men forresten havde hun ikke hørt om nogen Anden i Slægten, dog kjender hun ikke engang sine Besteforældre. Hun var født paa Gaarden Møgsvold i Lindaas Præstegjeld og flyttede for 9 Aar siden til Lindaas Præstegaard. Af disse havde hun tilbragt de 4 sidste i Tjeneste paa Gaarden Haukaas som ligger ¼ Mil derfra. Nogen anden Aarsag til Syg-

dommen end den omtalte Forkjølelse kunde hun ikke angive. Hun havde ikke lidt meget Ondt i Barndommen.

Syphilisationen paabegyndtes den 27de October med 12 Inoculationer hver 3die Dag. Den først benyttede Materie slog an i 12 Led, saa at hun til den 4de December havde 144 Chankersaar, hvoraf mere end Halvparten fremdeles suppurerede stærkt. Fra den Tid maatte der meget ofte tages ny Materie, og det var sjelden, at denne slog an mere end i et Led. Fra den 10de Marts til 11te April faldt en Række Inoculationer, der ikke sloge an, hvorfor der anvendtes Jodkalium indvendig i meget smaa Doser; men allerede den 23de fik hun et Udbrud fast overalt paa Legemet af røde, ømme Knuder, ledsaget af Feber og stærk Hede i Huden, hvilket gjorde det nødvendigt at standse med Jodkaliet. Inoculationerne sloge fremdeles feil. Den 1ste Mai havde Eruptionen lagt sig, imidlertid indstilledes Inoculationerne til 26de Juni. I dette Mellemrum havde hun været fri for Udbrud, og hendes Kræfter vare tiltagne; der blev da atter inoculeret, og nu slog det godt an, men kun i 3 Led, sednere sloge Inoculationerne ikke mere an. Syphilisationen havde varet i 8 Maaneder, med et Mellemrum af henved 2 Maaneder. Hun var bibragt 484 Inoculationer, 284 med positivt og 200 med negativt Resultat. Hendes Sygdom var skreden langsomt fremad. Knuderne havde tiltaget i Volum. Hun er fremdeles i Hospitalet.

43de Observation.

Anne Nielsdatter Helland, 18 Aar gammel, indkom 28de December 1856. Hun var ikke høi af Væxt, men stærkvoxen og i godt Hold. Hovedhaaret var tykt, Øienbryn og Øienhaar naturlige. Ansigtet var fyldigt; men i Huden, saavel paa Panden som Kinderne, fandtes en

jævn Knudeinfiltration, der gjorde den noget haard og fast, og gav Ansigtet et ophovnet Udseende. Ansigtsfarven var temmelig rødlig og faldt lidt i det Violette. I Øinenes Sclerotica var en fiin Karinjection, der gav den en skidden-brunlig Farve. Næsevingerne vare temmelig haarde, lidt ophovnede af Knudemasser. Huden paa Kroppen havde en ujævn Farvning, især derved, at den paa nogle Steder, og fornemmelig paa Rumpen, var stærk blaalig. Arme og Been havde de samme Decolorationer, men i høiere Grad, saa at Hudfarven der vexlede mellem violet og blygraa. Der fandtes paa Extremiteterne ogsaa en heel Deel Knuder, der deels vare skjulte i Huden, deels ragede op over den. De vare haarde og isolerede, havde en brunlig Farve og vare fra en Ærts til en Hasselnøds Omfang. I Huden mellem Knuderne fandtes paa flere Steder en jævn Infiltration af Knudemasse, som gjorde den uelastisk og haard. Hænderne vare temmelig fyldige. Hudfølelsen og Muskelkraften paastodes at være ganske usvækkede. Sygdommen sagdes at være begyndt eller idetmindste først at være bleven bemærket i Løbet af Høsten. Der havde, uden Prodromer eller nogetsomhelst Ildebefindende, viist sig røde Flækker paa Læggene og sednere paa Laarene og Armene. Disse gik først bort, men kom tilbage, bleve da staaende og udviklede sig til Knuder. Hun havde en spedalsk Farbroder og spedalske Sødskendebørn paa Moderens Side; men disse havde hun aldrig omgaaes i Hjemmet. Hun var født paa Gaarden Helland i Lekangers Præstegjeld i Sogn, og havde stedse opholdt sig hjemme hos Forældrene, hvor hun havde havt det godt og aldrig lidt Ondt af Kulde og Fugtighed. Hun vidste ingen Aarsag at angive til sin Sygdom. Hendes Befindende var godt, og de naturlige Functioner i Orden;

kun var det at bemærke, at Menstruationen endnu ikke havde indfundet sig hos hende.

Syphilisationen paabegyndtes den 3die Januar med 4 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke gave positivt Resultat. Med samme Held foretoges den 6te 4 Inoculationer paa hvert Laar og høire Overarm. Den 9de anbragtes 16 Indstik paa høire og 18 paa venstre Laar, hvilke alle sloge godt an. Pustlerne vare store og fyldige og havde en intens Areola om sig. Den 12te gjordes 17 Inoculationer paa høire og 18 paa venstre Laar, ligeledes med gunstigt Resultat, dog maa bemærkes, at adskillige af de fremkomne Pustler vare noget mindre end de efter næstsidste Inoculation. Den 15de anbragtes 8 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke vel sloge an, men med meget smaa Pustler. Den 18de blev der gjort 12 Inoculationer paa hver Overarm, hvoraf 6 paa hver sloge udmærket godt an med store Pustler. Den 21de foretoges 12 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke gave negativt Resultat. Den 27de inoculeredes 4 paa hver Underarm og paa venstre Laar. Paa Armene sloge de godt an, ikke paa Laaret. Den 30te foretoges 4 Inoculationer paa hver Side af Underlivet og paa venstre Underarm, hvilke sloge godt an. Den 2den Februar inoculeredes til begge Laar med negativt Resultat, hvilket ogsaa var Tilfældet med de Inoculationer, der foretoges paa Læggene den 5te. Der blev nu hvilet i endeel Dage, saa at først den 15de foretoges 4 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke atter gav positivt Resultat. Fra denne Stund blev der hyppigt vexlet Sted, snart Brystet, snart Underlivet, Ansigtet, snart Extremiteterne, indtil 18de Juni, da der ophørtes med Inoculationerne, fordi de i den sidste Tid havde givet negative Resultater. Under

Syphilisationen havde hun adskillige Gange havt lette Udbrud af Knuder, der vare blevne bekjæmpede med Salpeteropløsning. Syphilisationen varede i $6\frac{1}{2}$ Maaned, i hvilken Tid der var foretaget 635 Inoculationer, 453 med positivt og 182 med negativt Resultat, uden at den havde udøvet nogen gunstig Indflydelse paa Spedalskheden.

44de Observation.

Knud Olsen, 21 Aar gammel, indkom 6te Januar 1857. Han var lidt over Middelhøide og meget mager, men muskuløs og stærkbygget. Hovedhaaret var sort og rigt, Øienbryn og Øienhaar normale. I Panden havde Huden en lidt rødlig Farve, ligesaa paa Hagen, og paa begge Steder var der en lille Haardhed at føle, som i Panden var udbredt og jævnt fordeelt i Huden, medens den paa Hagen var indskrænket til et Punkt. Paa begge Steder skyldtes den lidt infiltreret Knudemasse. Paa Kroppen var Hudfarven saagodtsom naturlig, kun enkelte Steder fandtes Antydninger til brunlige Flækker, som dog ikke havde antaget nogen bestemt Form eller Begrændsning. Paa Yderfladen af begge Overarmene fandtes øverst nogle brunlige, svagt tegnede Flækker med bestemte Grændser og uden Elevation over Huden, og længere ned mod Albuerne tydelige rødblaa Flækker af en Haandflades Udstrækning, hvilke vare eleverede over Huden og haarde. Nedad Underarmene var Huden marmoreret og lidt fortykket af infiltreret Knudemasse. Paa Laarene og Læggene saaes lignende Flækker, der vare end større i Omfang end paa Armene og havde en brunere Farve, og imellem dem fandtes isolerede Knuder, der vare skjulte i Huden. Hudfølelsen var god overalt, undtagen paa Yderfladen af den venstre Arm, hvor den var noget af-

stumpet. Han bemærkede sin Sygdom første Gang for ½ Aar siden, idet der fremkom nogle svage, røde Flækker paa Armene, hvilke han imidlertid ikke ansaae for noget, da han befandt sig fuldkommen vel, og ingen Aarsag havde til at befrygte Spedalskhed. Sednere, da de bleve staaende, og der opstod Haardhed i Huden, hvilket omtrent var for 3 Maaneder siden, antog han selv, at han var bleven spedalsk. Han var født paa en Øe paa Gaarden Nordfonden paa Vestsiden af Stordøen, af Forældre, som endnu leve og i hvis Slægt der, saavidt vides, aldrig havde været andre Spedalske end et Sødskendebarn af hans Fader. Han havde altid som Barn været vel passet og pleiet, og idethele levet bedre end Bønder pleie; men han havde i 3 Vintre ligget paa Sildefiske, og skjøndt han altid havde havt godt Logie og været godt udrustet, havde han dog ikke kunnet undgaae at blive vaad og forfrossen. Han havde aldrig omgaaes Spedalske.

Syphilisationen paabegyndtes den 14de med 12 Inoculationer hver 3die Dag. Den først anvendte Materie slog an i 7 Led, hvorved indtil 14de Februar var fremkaldt 84 Chankersaar, der suppurerede godt. Fra 14de Februar bleve Inoculationerne usikkre; der maatte meget hyppig tages ny Materie, fordi den som oftest slog an kun i et Led. Pustlerne bleve mindre og havde en kortere Varighed, saaledes vare de, som opstode efter 14de Februar, allerede tilhelede i Midten af Marts, medens den første Række endnu suppurerede godt. For at hjælpe paa denne ringe Modtagelighed for det syphilitiske Virus, fik han den 16de April Jodkalium indvendig, hvilket bidrog til, at de Inoculationer, der vare foretagne den 16de, 19de og 21de, fremkaldte store, fyldige Pustler; men

det varede ikke længe, førend han følte et Ildebefindende af Jodkaliet; Huden blev tør, rød og brændende, Inoculationerne sloge feil, og den 7de Mai havde han et stærkt Udbrud af Knuder i Ansigtet og paa Extremiteterne, ledsaget af Feber, hvilket gjorde det nødvendigt at standse med Jodkaliet. Chankersaarene tørrede ind i Løbet af et Par Dage, og al Inoculation gav negativt Resultat. Der anvendtes edikkesurt Morphin om Aftenen og gjentagne Gange Blodkopper, hvorefter Udbruddet tabte sig successivt, saa at det den 22de næsten ganske var forsvundet. Han havde i den sidste Tid faaet en saa heftig Hjemve, at det var ugjørligt længere at holde ham i Hospitalet, hvorfor han paa Forældrenes Forlangende udskreves uhelbredet den 21de Mai. Syphilisationen havde varet 4 Maaneder, i hvilken Tid der var bibragt ham 388 Inoculationer, 252 med positivt og 136 med negativt Resultat.

45de Observation.

Ingeborg Johnsdatter, 21 Aar gammel, indkom 9de Februar 1857. Hun var i godt Hold, havde en kraftig Legemsbygning og en god Muskulatur. Haarvæxten var overalt rig. I Ansigtet saaes over Øienbrynene en lille Rødme i Huden, der var noget fortykket af infiltreret Knudemasse. Paa Kroppen fandtes en let Pityriasis versicolor. Paa Overarmenes Udside og Bagflade var der en violet, begrændset Flæk af uregelmæssig Form og en Haandflades Omfang, hvilken var noget haard og eleveret over den øvrige Hud. Paa den midterste og nederste Deel af Ryggen, paa Rumpen og Bagfladen af Laarene saaes røde, skarpt begrændsede Flækker, der vare lidt eleverede og indtog et Par Haandfladers Omfang. Huden var jævnt fortykket paa den forreste Flade af Laarene

og Bagfladen af Læggene. Hænderne vare temmelig magre og langtfra saa fyldige som Legemets øvrige kraftige Udseende skulde lade formode. Hudfølelsen var fordetmeste usvækket, dog var den en Smule afstumpet i begge Lillefingre og den ydre Rand af Ringfingrene. Under høire Fod saaes Mærke efter en stor Vandblære (Pemphigus), som sagdes at være fremkommen ved Skotryk. Befindendet var godt, naar undtages, at hun ikke var ganske fri for nogle svage, rivende Smerter i Underarmene og Fingrene. Ulnarnerverne kjendtes høist ubetydeligt fortykkede og haarde ved Albueleddene. Hendes Sygdom, meente hun, havde varet i noget over $1\frac{1}{2}$ Aar, og viiste sig først ved nogle Flækker paa Laarene. Derimod vare de paa Ryggen, Rumpen, Bagfladen af Laarene fremkomne sednere; de vare i Begyndelsen rødere end de nu vare. Hun var født paa Pladsen Korsaadal af sunde Forældre, og hun havde ingen Spedalsk i sin Slægt. Fra sit 12te Aar havde hun været ude at tjene i samme Bygd, hvor hun var født, nemlig i Strandens Præstegjeld. Hun havde af og til været Gjæterpige og jævnligen lidt Ondt af Kulde og Fugtighed, men nogen bestemt Aarsag til Sygdommen vidste hun ikke at angive. Menstruationen var regelmæssig hver 4de Uge, men Afsondringen var sparsom og varede hver Gang kun 3 Døgn.

Syphilisationen begyndtes den 19de Februar med en Inoculation paa høire Kind, hvilken slog godt an; derfra inoculeredes den 22de til venstre Kind, ligeledes med positivt Resultat. Sednere foretoges Inoculationerne paa sædvanlig Viis, og fremkaldte til den 18de Marts store fyldige Pustler og Chankersaar. Paa begge Kinder havde hun et Chankersaar af omtrent en Sølvtoskillings Om-

fang med ujævn Bund, hvorfra afsondredes en rigelig Mængde inoculabelt Pus, med lidt ophøiede, bløde Rande og med en rød lidt opsvulmet Omgivelse uden Haardhed. Disse Saar helede til i Slutningen af Marts og efterlod sig jævne, glatte, bløde Ar, der havde en svag brunlig Farve. Fra 18de Marts gave Inoculationerne usikkrere Resultater. Stundom sloge de feil, stundom fremkom Pustler; men disse vare smaa, og de Saar, som derved opstode, helede til i Løbet af 8—14 Dage. Fra 26de April til 14de Mai sloge samtlige Inoculationer ikke an, hvorfor hun fik indvendig Jodkalium; imidlertid suppurerede endnu en stor Deel af de Chankersaar, der vare fremkomne i den første Maaned. Den 17de og 20de sloge Inoculationerne heller ikke an; men den 25de gave de positivt Resultat, dog vare Pustlerne smaa. Endnu en Gang, nemlig den 31te, sloge Inoculationerne an; men sednere sloge de ikke an, hvorfor der standsedes den 7de Juli. De fleste Saar vare tilhelede, kun et Par suppurerede fremdeles, men kun i ringe Grad. Den 24de Juli vare samtlige Saar tilhelede. Der var i den sidste Tid fremkommet nogle brune, eleverede Flækker ved høire Ankel, ligesom hun klagede over rivende Smerter i Fødder og Lægge. Hun opholder sig fremdeles i Hospitalet (Marts 1858), og hendes Sygdom har tiltaget noget, saaledes ere Flækkerne mere røde og eleverede. Syphilisationen vedvarede i 4½ Maaned, i hvilken Tid der var anbragt 440 Inoculationer, 226 med positivt og 214 med negativt Resultat.

46de Observation.

Brithe Johnsdatter, 28 Aar gammel, indkom 2den April 1857. Hun var neppe af Middelhøide. Haarvæxten var overalt god. I Ansigtet var intet andet Sygeligt at see,

end en blygraa Flæk over det høire Øie og en mere brun i venstre Øienbryn. Begge vare uden Elevation eller synlig Forandring i Hudstructuren. Paa Kroppen og Extremiteterne havde hun en heel Deel brunrøde Flækker, der vare lidt eleverede over den sunde Hud, havde temmelig skarpe Grændser og vare fra en Sølvtoskillings til en Sølvspecies Omfang. Hudfølelsen var overalt i Flækkerne saa betydelig afstumpet, at den næsten ganske var forsvunden. Hun menstrueredes regelmæssigt hver Maaned. Hun bemærkede sin Sygdom første Gang i forrige Sommer, da hun under almindeligt Ildebefindende og Tyngde i Legemet pludseligt blev ophovnet og rød i hele Ansigtet, medens der samtidigt udbrød endeel intens røde Flækker pae Kroppen, hvilke vare ømfindtlige, eleverede og ledsagede af Brænden og Stikken i Huden. Sednere vare de efterhaanden faldne sammen, og den stærke røde Farve var bleven mere og mere forandret til en skiddenbrun, medens Hudfølelsen sammesteds havde tabt sin Skarphed samtidig som Ømheden var forsvunden. Hun var født paa Gaarden Knarrevigen i Evindvigs Hovedsogn, ¼ Miil fra Søen, og hun tilligemed en Broder vare de eneste Spedalske af 9 Sødskende. Forældrene, som endnu leve, vare friske, og Bedsteforældrene, som hun selv kunde mindes, vare ogsaa fri for Spedalskhed. I det Hele vidste hun ikke, at der havde været Spedalske i hendes Slægt, hverken i den lige Slægtlinie eller i Sideliniere. 10 Aar gammel kom hun ud at tjene og havde siden opholdt sig, deels paa andre Gaarde i Bygden, deels i kortere Tidsrum hjemme, men hun havde aldrig omgaaes eller boet sammen med Spedalske. Først som Gjæterjente og sednere i anden Tjeneste havde hun igjennem hele sin Barndom været udsat for at lide usædvan-

lig meget Ondt, da hun ofte i længere Tid havde gaaet vaad og forfrossen, Vinter og Sommer, og jævnlig ligget i kolde og vaade Klæder. Navnlig paadrog hun sig forrige Aars Vinter ved Juletid en Forkjølelse med Hoste og Feber, for hvilken hun i flere Uger laa tilsengs i et koldt Aflukke paa Gaarden hvor hun tjente. Fra den Tid følte hun sig ikke ret vel, førend Flækkerne vare udbrudte i Begyndelsen af Sommeren.

Syphilisationen blev paabegyndt den 22de April med 12 Inoculationer hver 3die Dag, saaledes at der til den 30te var foretaget 30, hvilke havde slaaet godt an. Den 30te fik hun indvendig Brækviinsteen — griv — Unc. VIII Aqv., 1 Spiseskee hver 2den Time — og med Inoculationerne fortsattes paa almindelig Viis. De gave stadigt positivt Resultat, og indtil 13de Mai havde hun 76 Chankersaar, af hvilke de største indtog en Enkeltkobberskillings Omfang og foraarsagede hende temmelig megen Smerte. Fra 13de Mai gave Inoculationerne et meget ustadigt Resultat, og de Pustler, som opstode, vare meget smaa og tørrede snart ind, og fra den 22de Mai til 5te August blev der hyppig inoculeret med forskjellig Chankermaterie; men naar undtages Inoculationerne den 31te Mai og 3die Juni, hvilke fremkaldte nogle smaa Pustler, saa gave samtlige negativt Resultat. Hun havde den hele Tid fortsat med Brugen af Brækviinstenen, og ophørte dermed den 22de September. Da vare alle Chankersaar tilhelede, Flækkerne vare blevne blegere; men hun var i det Hele taget bleven baade blegere og noget magrere. Syphilisationen havde varet i 3⅙ Maaned, i hvilken Tid der var foretaget 284 Inoculationer, 124 med positivt og 160 med negativt Resultat. Den 6te November forlod hun Hospitalet uden Tilladelse og reiste

hjem paa Landet, men vendte den 12te December tilbage og blev paa Anmodning atter indtaget. Hendes Sygdom havde ikke undergaaet nogen Forandring, men hendes Udseende var bedre; hun havde faaet friske røde Kinder og var bleven fyldig. Den 24de Januar 1858 blev hun inoculeret paa venstre Laar med Materie, taget af et Inoculationssaar hos en Syg, som, paa det communale Sygehuus, havde i 12 Dage været behandlet med Qviksølv. Denne Inoculation slog an og nu blev Inoculationerne fortsat; der fremkom store fyldige Pustler, og Chankersaar dannedes af en Enkeltkobberskillings Omfang. Til 4de Marts havde hun havt 70 større og mindre Chankersaar, hvoraf dog størstedelen er tilhelet nu i Midten af Marts. De sidste Inoculationer have givet negativt Resultat. Om hun atter er immun, vil komme an paa. Hendes Sygdom er uforandret.

47de Observation.

Arne Johannesen, 30 Aar gammel, indkom 20de April 1857. Han var af Middelhøide, men stærk voxen og i godt Hold. Hovedhaaret, Øienhaar og Øienbryn vare tætte og mørke. I Ansigtet var intet andet Sygeligt at see end en rødbrun Flæk af en Halvskillings Omfang, hvilken sad deels paa det venstre øverste Øienlaag, deels i Øienbrynet, var noget eleveret over den sunde Hud og temmelig skarpt begrændset. Paa Kroppen havde han, saavel paa Brystet og Maven, som paa Ryggen, nogle rødbrune, rundagtige Flækker, af Størrelse fra en Enkeltkobberskilling til en Sølvspecies, hvilke vare lysere i Centrum og mørkere mod Peripherien, hvor de i den ydre Rand vare brune og eleverede over den sunde Hud. Saadanne Flækker fandtes ogsaa paa Under- og Overextremiteterne, men her vare de større, og Farven mere

varierende, idet nogle paa Underarmene vare ganske skidden-brune og mindre skarpt begrændsede, medens andre paa Laarene og Læggene vare blaalige og haardere, saa at de meddelte Huden en vis Stivhed og Ruhed. Hudfølelsen var en Smule afstumpet i Flækkerne, ved det høire Haandled og opad Underarmene, samt paa høire Ankel og Skinnebeen. Sygdommen antages at være begyndt for 2 Aar siden med en temmelig stærk Smerte ved det høire Haandled, hvilken strakte sig opad Armen. Et halvt Aar efter udbrød Flækker paa Underarmene og Brystet, og der indtraadte en Fornemmelse af Nummenhed, i Huden paa Forarmene og den høire Læg. Sednere opstod Flækker paa de øvrige Steder. I Fodsaalerne følte han nogen Ømhed naar han gik. Han var født paa Gaarden Sandvig i Evindvig og var den næstældste af 7 Sødskende, som Samtlige vare friske. Han vidste med Bestemhed, at Ingen i hans Slægt var spedalsk. Selv havde han været ude at tjene fra sin tidlige Barndom og havde lidt forfærdelig Ondt som Gjætergut af Kulde og Fugtighed.

Syphilisationen paabegyndtes den 25de April med 4 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke sloge an med temmelig smaa Pustler, som den 29de havde udviklet sig saameget, at de kunde afgive Materie, der atter inoculeredes til begge Laar med positivt Resultat. Nu fortsattes hver 3die Dag med 12 Inoculationer, og i den første Maaned fremkom store, fyldige Pustler, der efterlod Saar, hvoraf nogle fløde sammen og foraarsagede ham Smerter. Sednere bleve Pustlerne efterhaanden mindre, mange Inoculationer gave negativt Resultat, og der maatte jævnligen forsøges Materie fra andre Syphiliserede. Saaledes gik det til Midten af September, da Inoculationerne ophørte at slaae an, medens mange af de første Chanker-

saar endnu suppurerede. Den 28de September inoculeredes paa høire Laar ny Materie fra en naturlig primær Chanker, der sednere blev indureret. Denne Materie slog an med en Pustel, der ikke var meget stor, men gav Materie nok til 4 Inoculationer paa høire Laar, hvilke foretoges den 1ste October, og hvorefter fremkom meget smaa Pustler, hvorfra atter inoculeredes den 5te til venstre Laar med negativt Resultat. Af Inoculationerne den 28de September og 1ste October fremkom nogle Saar, som suppurerede sparsomt, og som i Løbet af 10 til 12 Dage vare tilhelede. Der blev fremdeles fortsat med Inoculationerne indtil Udgangen af October; men paa nogle faa abortive Pustler nær, der fremkom efter Inoculationerne den 11te og 14de October, gave de alle negativt Resultat. Den 24de October vare samtlige Chankersaar tilhelede. Han ansaaes for immun. Syphilisationen havde varet i 6 Maaneder, i hvilken Tid var foretaget 393 Inoculationer, 287 med positivt og 106 med negativt Resultat. Hans Sygdom var aldeles uforandret. Den 13de November var et af de Ar efter Inoculationerne af 28de September og 1ste October opbrudt, og der opstod et Saar, som udvidede sig daglig i Løbet af 8 Dage indtil en Halvskillings Omfang. Dette Saar var aflangt, havde skarpe, haarde Rande, en ujævn, ikke meget dyb Bund, der afsondrede sparsomt en purulent Vædske, som ikke slog an ved Inoculation, og en haard, rød, ømfindtlig Omkreds. Lyskekjærtlerne paa høire Side vare opsvulmede, uden at være ømfindtlige. Saaret behandledes med Grødomslag, og i Midten af December var det tilhelet og efterlod et meget ujævnt og haardt Ar. Den 10de Januar 1858 klagede han over en stærk Kløe paa Pungen, hvor der fandtes nogle smaa overfla-

diske Saar samt endeel Smaablærer, der vare grupperede og havde fuldkommen Udseende af en Hærpes phlyctenoides. Ved kolde Vandomslag forsvandt Blærerne, og Saarene helede til, saa at han den 15de følte sig fuldkommen vel. Imidlertid havde Saarene efterladt sig nogle røde Flækker, der vare lidt eleverede over den sunde Hud. Den 4de Februar klagede han paany over Kløe, og nu viiste der sig paa Scrotum og Underfladen af Penis mange overfladiske Saar, der havde en flæsket Bund, som var lidt ophøiet over Hudfladen. De nysomtalte røde Flækker havde endmere eleveret sig, og fra dem afsondredes en seig Vædske (Sliimtuberkler), som ved Inoculation gav negativt Resultat. Den 6te klagede han over Smerter i Halsen, og ved Undersøgelsen fandtes paa den øverste Flade af Tungen, paa dennes venstre Rand og paa Crura veli palatini ægte syphilitiske Saar, der vare temmelig overfladiske og foraarsagede en besværlig Synkning. Halskjærtlerne føltes opsvulmede. Den 8de begyndtes Syphilisationen paany med 4 Inoculationer paa hvert Laar, hvilke sloge godt an, og har sednere været fortsat, ligesom den fremdeles fortsættes. Indtil 12te Marts har der været foretaget 93 Inoculationer, af hvilke 67 have givet positivt og 26 negativt Resultat. Saarene paa Scrotum og Penis, ligesom Sliimtuberklerne, ere tilheelede og forsvundne. Derimod have Saarene i Halsen udvidet sig. Han har paa Laarene store suppurerende Chankersaar efter Inoculationerne. Den spedalske Sygdom er fremdeles uforandret.

48de Observation.

Christen Jørgensen, 16 Aar gammel, indkom 14de Mai 1857. Han var af Middelhøide og temmelig smal af Væxt. Haarvæxten var normal. I Panden, over Øien-

brynene, paa Kinderne og Hagen saaes nogle røde Flækker af en Halvskillings Omfang, hvilke vare eleverede over den sunde Hud og skarpt begrændsede. Paa Kroppen fandtes nogle faa ligeledes røde Flækker, der vare lysere i Centrum og noget eleverede henimod den skarpt begrændsede Rand. Paa Under- og Overextremiteterne havde han lignende Flækker, men i langt større Mængde. De vare her temmelig store, og paa enkelte Steder, saasom paa Overarmene og ved Haandleddene sammenløbne, hvorved de dannede store Flader. Hudfølelsen var næsten forsvunden i alle Flækker. For 5 Fjerdingaar siden opdagede han som det første Tegn paa Sygdom nogle røde Flækker paa det venstre Laars Forflade, hvilke sednere vare blevne noget større. Dermed blev Udbruddet staaende indtil i Februar d. A., da der udbrød Flækker i Ansigtet. Kort efter faldt han i en Sygdom, som han beskriver som en Neuralgie i det høire Laar, og som holdt ham i Sengen i 6 Uger. Umiddelbart derpaa fulgte Udbruddet af de øvrige Flækker, som i Førstningen vare mere røde end nu. Han var født paa Gaarden Bringe i Lyster og efter hans Besteforældres Udsagn, som endnu leve, havde der i hans Slægt aldrig været nogen Spedalsk. Fra Barndommen havde han været forsørget af Fattigvæsenet og saaledes stadigen lidt Ondt, navnlig har han ofte frosset stærkt og været slet klædt.

Syphilisationen paabegyndtes den 20de Mai med 12 Inoculationer, og samtidigt hermed fik han indvendig Brækviinsteen. Til den 17de Juni havde Inoculationerne slaaet godt an, der var ialt foretaget 108, hvoraf 96 havde givet positivt Resultat; men fra 17de Juni begyndte de at blive usikkre, og de Pustler der fremkom, vare temmelig smaa. Fra 8de August gave Inoculationerne

stadigt negative Resultater, og den 15de September standsedes dermed. Han havde den hele Tid fortsat med Brugen af Brækviinsteen; Flækkerne vare blevne betydelig blegere og vare langtfra saa eleverede, som ved hans Indtrædelse i Hospitalet. Syphilisationen havde varet omtrent 4 Maaneder, i hvilken Tid var foretaget 292 Inoculationer, 160 med positivt og 132 med negativt Resultat.

Syphilisationen

som Curmethode

ved

W. Boeck.

Christiania.

Joh. Dahls Forlag.

Brögger & Christie's Bogtrykkerie.

1857.

Naar jeg igjen fremkommer med en ny Brochüre om Syphilisationen, da er det fordi jeg anseer det nodvendigt, saa ofte Tiden tillader mig det, at gjore Rede for de Observationer, jeg med Hensyn til denne ny Curmethode har gjort. Helbredelsen af den syphilitiske Sygdom forekommer mig at være en saa stor Sag, at ethvert Glimt af Haab, der gives os til at gjennemfore denne med storre Sikkerhed for Recidiv og med mindre Fare for at fremkalde andre alvorlige Onder, maa opfordre Enhver, der ifolge sin Stilling har noget dermed at gjore, til at bidrage hvad han formaaer, for at see dette Haab realiseret.

I det i 1854 udgivne Universitetspogram „Syphilisationen studeret ved Sygesengen," gav jeg en historisk Fremstilling af Syphilisationen indtil daværende Tid; jeg skal nu supplere denne med nogle Notitser fra de sidste Aar. I Paris er fremdeles Syphilisationens Autor *Auzias-Turenne* ude af Stand til med Kraft at virke for Sagen, da han ingen Hospitalsafdeling har. Posterne i Hospitalerne besættes ved Concurs, men jeg mener den, der har opfundet en ny Methode af den Vigtighed som Syphilisationen, han har mere end concurreret, og da burde ikke Prisen negtes ham. Det er vistnok sandt, at han syphiliserer i sin private Praxis, men de som privatim behandles, ere ikke villige til at fremstille sig offentlig, og det er derfor ikke paa denne Maade Methoden kan vinde almindelig Anerkjendelse. I de franske Journaler er Syphilisationen kun lidet berørt i de sidste tre Aar. Hvad der forefindes indskrænker sig, saavidt jeg ved, til Meddelelsen af et Par af *Sperino* i August 1855 holdte Foredrag i Societé de médecine du Departement de la Seine og i Societé de Chirurgie, der ere optagne i l'Union medicale og Gazette hebdomadaire. I Begyndelsen af 1856 har *Follin* i Archives generales givet en Kritik over de om Syphilisationen udkomne Skrifter, og i Novemberheftet af samme Tidsskrift findes en udførlig Anmeldelse af min sidste Brochüre „Die Syphilisation bey Kindern," der er bleven oversat paa Fransk af Dr. *Hagen*, som i 1855 har skrevet en Doctordisputats om Syphilisationen, der er ud-

kommen i Strasburg, hvoraf man seer at denne Methode der har sine Forsvarere, navnlig Physiologen *Küss*.

I de sidste Maaneder synes det virkelig, som om et Parti har reist sig for denne Sag i Paris, og det er meget rimeligt, at dette Omslag kan være fremkaldt ved de Beretninger de franske Læger *Bellebon* og *Guerault*, der fulgte Prinds Napoleons Expedition i 1856, have givet om hvad de i Christiania have seet. I November forrige Aar har Nelaton i sin Klinik holdt et Foredrag over Syphilisationen, der af Gazette des hopitaux og Revue medicale er omtalt, han har derefter overdraget til *Auzias-Turenne* den Syge, der havde været Gjenstand for Foredraget. Det er dog meget at beklage, at denne Patient, en 18 Aar gammel Pige, kun lidet egnede sig for det første Forsøg, da hun fornemlig led af Benaffection, som Følge af hæreditær Syphilis; maaske kan Syphilisationen i dette Tilfælde snarere retardere end fremskynde Sagens Udvikling i Paris.

Idet jeg omhandler Forholdene angaaende Syphilisationen i Frankrig, skal jeg berøre den Paastand, som jeg paa flere Steder har seet fremsat, at Syphilisationen i Frankrig skulde være forbudt. Da jeg i 1855 traf sammen med *Sperino* i Paris, gik vi begge til Politipræfecturet og spurgte, hvorvidt det forholdt sig rigtigt, at et saadant almindeligt Forbud var gjort, men vi fik det Svar, at enhver Læge havde Frihed til at syphilisere om han ønskede det og, at der aldrig havde existeret noget Forbud.

I Turin har *Sperino* fortsat Syphilisationen med de samme gunstige Resultater som forhen, og flere fremmede Læger, blandt hvilke jeg vil nævne *Baumés* og *Carus junior*, have seet hans Syge, men man har intet Ord hørt fra disse Mænd. Er det fordi de ei have været overbeviste om Sagens Rigtighed? Den største Deel af 1856 har *Sperino* været syg, Syphilisationen har derfor i Turin været standset indtil Slutningen af Aaret, da han atter har taget flere, saavel Voxne som Børn, under Behandling og, ifølge et Brev, som jeg nylig har modtaget fra ham, gaar det meget godt med dem Alle.

Sperino har i Aaret 1854 udgivet en Kritik (Esame critico del Rapporto della commissione incaricata dalla r. accademia medico-chirurgica di Torino di studiare la Sifilizzazione) over den Commissions Arbeider, der i Turin havde afgivet sin Dom om Syphilisationen, efterat have observeret de af ham behandlede Syge.

I Sverrige har Dr. *Stenberg* i et Skrift betitlet: „Om Syphilisationen jemte några med densamma anställda Försök," givet Beretning om tre Patienter, der ere behandlede og helbredede i Professor *Carlssons* Klinik og, som efter to Aars Forløb fremdeles vare friske. Senere have DHrr. *Malmsten* og *Santesson* syphiliseret og Professorerne *Malmsten* og *Carlsson* have ved Naturforskermødet i Christiania i Juli 1856 givet Beretning om Resultaterne.

I den sidste Tid har Dr. *Nymann*, der efter Professor *Carlsson* har overtaget Kurhuset, begyndt at syphilisere, men han synes at være forud indtagen imod denne Kurmethode, og da er det visselig en vanskelig Sag at gjennemføre den. Läkareselskapet har udnævnt en Comite for at følge alle de Forsøg, der anstilles og Syphilisationen kan ikke gaa til Grunde i Sverrige, thi Stockholms første Læger have erkjendt dens store Betydning og med Interesse fulgt dens Udvikling.

I Danmark havde man indtil det sidste Aar indskrænket sig til at kritisere saavel Syphilisationen i Almindelighed, som især det af mig udgivne Program. At man uden egen Erfaring maatte komme til et feilagtigt Resultat, det er let at indse, men disse Opsatser have været skrevne med Aandrighed og derfor tiltrukket sig Opmærksomhed; det har fornøiet mig at læse dem, men for Sagens Skyld vil jeg haabe de ere glemte. — Ved sidste Naturforskermøde i Christiania havde de danske Læger Anledning til at se Syphilisationen og dens Resultater, og Professor *Hassing* har derefter i Kjøbenhavn begyndt nogle Forsøg. Han har hidtil kun taget tre i Behandling, og tilfældigviis har den første været en for Syphilisationen mindre heldig Patient. Ogsaa i Kjøbenhavn er en controllerende Comite udnævnt. — Den Interesse som saavel Professor *Hassing*, som de øvrige danske Læger, viste Sagen og Hr. *Hassings* upartiske Bedømmelse af Mercurens Virkning mod Syphilis, vil nødvendigviis bevirke, at de paabegyndte Forsøg ville blive ledede uden nogen forudfattet Mening mod Methoden, og Resultatet kan da ikke være usikkert.

I Christiania er Syphilisationen ogsaa i de sidste tre Aar uafbrudt fortsat, og jeg har udstrakt Anvendelsen af denne Methode til Børn i enhver Alder, og om Resultaterne heraf udgivet den allerede citerede Brochüre.

Da man endnu overalt, hvor man bedømmer Syphilisationen uden at have seet dens Anvendelse, betvivler Rigtigheden af de opstillede Kjendsgjerninger, anmodede jeg i Begyndelsen af forrige Aar trende Colleger Hrr. *Egeberg*, *Steffens* og *Voss* om at sammentræde i en Comite, og velvilligen paatage sig det Hverv, at følge alle de af mig saavel i Rigshospitalet som i det kroniske Sygehus behandlede syphilitiske Patienter. De nævnte Colleger have fra den anførte Tid af en Gang ugentlig undersøgt de, der ere under Behandling med Syphilisation og nøiagtig nedtegnet Resultaterne. Ved det i 1856 i Christiania afholdte Naturforskermøde saa de svenske og danske Læger mine Syge i Hospitalet, og jeg samlede saamange af de Helbredede, som det var mig muligt at opspore, for at man kunde overbevise sig om de for længere Tid siden vundne Resultater. I et derefter holdt Foredrag gjennemgik jeg de væsentligste Punkter af Syphilisationen og fremstillede dens Virkning paa de forskjellige syphili-

tiske Former, som indtil da vare komne under min Behandling. Dr. *Steffens* meddelte paa den omtalte Comites Vegne de Observationer, den havde gjort, der i alt væsentligt stemte overens med mine Iagttagelser. Man havde paa denne Maade erholdt alle nødvendige Oplysninger for at kunne dømme om Syphilisationen. De svenske Læger kjendte, som anført, allerede fra Hjemmet Methodens Resultater, og de danske Læger udtalte sig for Nødvendigheden af, at den ogsaa i Danmark blev forsøgt. Hvad der senere i Kjøbenhavn er passeret er allerede meddelt.

Til Syphilisationens Historie hos os maa endnu anføres, at en lang Discussion nylig har fundet Sted i vort medicinske Selskab, se Magazin for Lægevidenskaben XI Bind. De ved Syphilisationen vundne Resultater, forsaavidt Helbredelsen af Syphilis ved denne Methode angaar, bleve ikke bestridte, Discussionen dreiede sig fornemlig om den Maade paa hvilken Syphilisationen virker.

Forøvrigt er dens Anvendelse her i Landet ikke længere indskrænket til Christiania, hvor foruden mig endnu Brigadelæge *Hjort* syphiliserer i sin Afdeling af Hospitalet, og Professor *Heiberg* paa Rigshospitalets chirurgiske Afdeling; DHrr. *Vogt*, *Hørby* og *Gjør* have Syge i sin private Praxis under Behandling med denne Methode, men den practiceres ogsaa i Bergen af DHrr. *Danielssen*, *Daniel Bull* og *Loberg*, i Drammen af Hr. *Wildhagen*, paa Moss af DHrr. *A. Heiberg* og *Mordt*, paa Lillehammer af Hr. *Baumann*, i Drøbak af Hr. *N. Heiberg*, og jeg har fra alle disse Steder tilfredsstillende Meddelelser. Jeg anseer derfor ikke længer Behandlingen af Syphilis med Syphilisation som nogen Experimenteren. Efter de Erfaringer jeg indtil dette Øieblik har gjort, antager jeg Syphilisationen for Tiden at være den principale Methode for Behandlingen af Syphilis, thi ikke alene forsvinde de syphilitiske Phænomener, men Individet bevarer tillige en uforstyrret Sundhed, saaledes, at jeg, om jeg ikke ved ny Erfaringer skulde bringes til noget andet Resultat, anseer mig uberettiget til at anvende Mercur mod Syphilis.

Det er sandt, at vi af de første Syphilidologer høre Lovprisninger over Mercuren, man erklærer, at ingen Sygdom er lettere at helbrede end Syphilis, intet Middel virker sikkrere i det hele Apothek end Merkuren mod Syphilis. Den er et Specificum i Ordets egentlige Forstand. Saaledes har man i halvfjerde Aarhundrede lovprist Mercuren, men al denne Ros har dog ikke hjulpet, den, der med Rolighed har observeret dens helbredende Kraft mod Syphilis, har erkjendt, at de tilbagetrængte Phænomener meget ofte recidiverede, og det hyppig i en værre Form end den, der første Gang var tilstede. Og forbleve end de Syge befriede for alle Phænomener, saa undgik det ikke den nøiagtige Observation, at Børnene af dem, der tidligere havde været angrebne, ikke sjelden kom syphilitiske til Verden eller, at Sygdommen kort efter Fødselen brød frem.

Det var derfor ogsaa, at der til alle Tider gaves dem, der ei lode sig vildlede af al den Ros, der ydedes Mercuren, men som ansaa den for et tvivlsomt Middel, som de søgte at løsrive sig fra. Jeg behøver ikke her at gaa tilbage til de mange Forslag, der i Tidernes Løb ere gjorte for at sætte noget i Stedet for Mercuren, de ere noksom kjendte, men ligesaa vel er det ogsaa almindelig kjendt, at ingen af de foreslaaede Midler var istand til at erstatte Mercuren, man maatte ty tilbage til den, og man var inderlig glad ved at besidde et Middel, som dog idetmindste for Øieblikket bragte Hjælp og afværgede den overhængende Fare. — Disse mange mislykkede Forsøg paa at unddrage sig Mercuren har stedse bragt dette Middel i en høiere Anseelse; men det er ikke den absolute gode Virkning af Mercuren vi have priist, men det er den relative gode Virkning, thi alt andet var saa at sige uden Virkning.

Dette Herredømme, som Mercuren havde erhvervet, gjorde ogsaa, at vi nødig gad gjøre os selv Regnskab for Resultaterne af Mercurialbehandlingen, vi kastede helst et Slør over disse Resultater, og ved enhver ny Patient, vi toge under Behandling, nærede vi stedse det Haab, at Mercuren her kun skulde vise sine gode, ei sine slette Egenskaber, og naar vi saa bleve skuffede i dette Haab, saa toge vi den Sag med Rolighed, thi vi havde gjort alt hvad Kunsten formaaede.

Hvad der endvidere til alle Tider styrkede Haabet var de stedse ny Præparater af Mercuren, som den fremadskridende Chemi utrættelig producerede. Ethvert nyt blev forsøgt, ethvert nyt blev rost, altid troede man at have fundet et bedre, et sikkrere Middel og altid blev man skuffet. Og som det er gaaet med de forskjellige Præparater er det gaaet med de forskjellige Maader at give Mercuren paa, man har givet den i store Doser, man har søgt at fremkalde voldsom Salivation, man har givet den i smaa Doser og undgaaet saa meget som muligt Salivation, man har anvendt Mercuren alene udvendig eller alene indvendig, men mon nogen vover at sige, dette og intet andet Præparat er det rigtige, denne og ingen anden Methode skal foretrækkes, jeg tror det neppe, naar vi ikke ville alene holde os til Døgnets Journalliteratur, hvori, som rimeligt er, enhver Syphilidolog priser sit Middel og sin Methode, og fortæller os, at saaledes benyttet er Mercuren et sikkert Middel, Recidiverne ere ingen etc. etc.

Hermed være det langt fra mig at betvivle, at nyere Præparater kunne have sine store Fortrin, at nyere Methoder at anvende Mercuren paa kunne have bevirket overmaade meget godt, og at vi ved de Bestræbelser, der især ved de sidste Decenniers Syphilidologer ere gjorte, ere istand til at erholde bedre Resultater end f. Ex. for et Aarhundrede siden. Det er sjelden vi nutildags see de betydeligere Lemlæstelser som Følge af Syphilis, der i ældre Tider hørte til Dagens Orden, vi formaa dog i de fleste

Tilfælde at trænge Phænomenerne tilbage, at standse Sygdommen i dens Fremskridt; men vi ere dog ikke komne videre end, at vi aldeles ikke kunne forudsige hvilken Virkning Mercuren hos det enkelte Individ vil have. Vi kunne behandle tilsyneladende lette Former af den constitutionelle Syphilis med al den Forsigtighed, som det er muligt, og vi kunne dog faa Recidiver, der fremtræde under en værre Form end den, vi have bekjæmpet, og en ny Mercurialbehandling kan atter forværre istedetfor at forbedre Tilstanden. Vi kjende ikke Aarsagen til denne forskjellige Virkning af Mercuren, vist er det, at det ikke netop er svækkede Constitutioner hos hvem vi kunne gjore disse Observationer.

Og naar vi ved Mercuren have opnaaet det allerbedste Resultat, naar alle Phænomener efter faa Ugers Forløb ere svundne, naar den Syge synes at have gjenvundet sin forrige Sundhed, Aar er gaaet hen og alt glemt, mon det da er sjelden, at et saakaldet apoplectisk Tilfælde indfinder sig og efterlader sig paralytiske Former; lader os nærmere undersøge Aarsagen til de Apoplexier og Paralyser, der indfinde sig for det 40de Aar, jeg mener en stor Deel, for ei at sige den største Deel skylder Syphilis og Mercur sin Oprindelse.

Dersom dette maaske endnu er et Punkt, der kan bestrides, ja maaske af de fleste Læger rent ud benægtes, saa er der et andet Punkt, som Ingen benægter og det er, at Børnene af dem, der have lidt af Syphilis altfor ofte arve Forældrenes Sygdom, om disse end efter Behandlingen stedse have befundet sig vel. Visselig trøster man sig med, at denne eller hiin, der har haft Syphilis har en Flok af Børn, der alle ere friske, men det er en daarlig Trøst, at ikke Alle gaa til Grunde.

Det vi have opnaaet ved de nyere Midler og Methoder er derfor maaske, nøiere analyseret, ikke saameget, som man er tilbøielig til at tro, og efter min Mening vil ikke heller noget Mercurialpræparat eller nogen særegen Maade at anvende Mercuren paa kunne overvinde alle Vanskeligheder, thi jeg formener at Mercur ikke er Midlet, jeg tror ikke den formaar at exstingvere det syphilitiske Gift, den formaar kun at tilbagetrænge de ydre Phænomener, den holder Giftet bundet, men forskjellige ydre Potentser formaa at løse denne Forbindelse og kalde Sygdommen igjen tillive. Den samme Mening udtales af den nærværende Tids største Syphilidologer, som *Ricord* og *Cullerier*. *Ricord* siger visselig fuldkommen rigtig, at man i Regelen ei mere end engang kan faa indureret Chanker, men til samme Tid som han udtaler denne Sætning, priser han Mercuren som det sikkreste Middel man har imod nogen Sygdom. Han benægter ikke, at der kan komme Recidiver, men disse kunne udeblive lige indtil 40 Aar. Jeg maa tilstaa at jeg ikke kan bringe disse Sætninger i Harmoni med hinanden, og jeg er dog temmelig forvisset om, at jeg ikke har misforstaaet ham.

Man vil maaske erindre mig om, at Mercur ikke længer er vort eneste Middel, at vi i Iodeu have et sideordnet Middel i sin Virkning mod Syphilis. Men derfor anseer jeg ikke Ioden, jeg kan under dens Anvendelse fortsætte Inoculationer med den syphilitiske Materie, og deraf see samme Resultat som om Iod ei blev anvendt. Det er da ikke heller mod de primære Tilfælde, man i Almindelighed har villet anvende, eller i disse Tilfælde man vil have seet nogen særdeles Nytte af Ioden, det er derimod i de tertiære Former, i Recidiverne, hvor Mercur tidligere er anvendt. Jeg seer derfor i Ioden mere et Antimercuriale end et Antisyphiliticum. Resultatet af vor hele hidtilværende Therapi mod Syphilis er, at vi intet Middel besidde, hvormed vi kunne udrydde det syphilitiske Gift af Legemet. Den Enkeltes Formening gjelder dog altfor lidet i en Sag som denne, naar den ei har noget at støtte sig til, kun en Sammenstillen af Facta og det en stor Mængde Facta er istand til at overbevise. Derfor har jeg formaaet Studiosus medicinæ *H. Boeck* til at optage en Fortegnelse over alle de, som for constitutionel Syphilis ere behandlede i Rigshospitalet fra 3die Qvartal 1826 til 3die Qvartal 1856. Antallet af de Behandlede er 3363 og af disse have 729 havt Recidiver, men da Flere have havt to eller flere Recidiver, bliver disses Antal 924. Døde ere 106. Jeg har ikke havt Tid til at foretage en nøiagtigere Bearbeidelse af hele den optagne Fortegnelse, men jeg har dermed gjort en Begyndelse, og noget nærmere gjennemgaaet alle Syge paa Bogstavet A. Resultatet heraf er at 315 ere i det anførte Tidsrum behandlede, af disse have 72 havt Recidiv og flere af disse have havt gjentagne Recidiver, saaledes at disses Totalsum er 107. Middeltiden for hver Sygs Behandling har været $109\frac{116}{315}$ Dage. 7 ere døde. Hermed anseer jeg dog langt fra denne Undersøgelse endt, man maa indhente alle mulige Oplysninger om disse Menneskers Tilstand, efterat de have forladt Hospitalet, og især vil det være af Vigtighed at erholde Oplysning om de af dem avlede Børn.

For at erfare hvorvidt de nyere Mercurialpræparater eller de nyere Methoder have bevirket nogen kjendelig Forandring i Resultatet af Behandlingen, forsaavidt Recidiverne angaar, har jeg gjennemgaaet Rigshospitalets Protokoller for de sidste Aar.

I 1853 ere indkomne 116 Syge, lidende af constitutionel Syphilis, der ei tidligere have været under Behandling for denne Sygdom, af disse ere 35 senere komne tilbage med Recidiv, og flere af dem have havt flere Recidiver, saaledes, at disses Totalsum har været 58.

I 1854 ere indkomne 121 Syge, lidende af constitutionel Syphilis, der ei tidligere have været under Behandling for denne Sygdom. Af disse ere 41 senere komne tilbage med Recidiv, og flere af dem have havt flere Recidiver, saaledes at disses Totalsum er 69.

I 1855 ere indkomne 87 Syge lidende af constitutionel Syphilis, der ei tidligere have været under Behandling for denne Sygdom. Af disse ere 27 senere komne tilbage med Recidiv, og flere af dem have havt flere Recidiver, saaledes at disses Totalsum er 39.

Tager man Summen af disse 3 Aar, ere altsaa 324 behandlede; af disse have 103 faaet Recidiv, men da flere gjentagne Gange have været under Behandling, bliver Totalsummen af Recidiverne 166.

Disse Tal forekommer det mig vise mere end alt Ræsonnement, men jeg seer meget vel, at man vil indvende, at dette kun er Brudstykker og at der mangler flere Punkter, især de anvendte Methoder, for at man kan dømme noget sikkert. Jeg indrømmer dette, det er ogsaa min Hensigt i en særskilt Brochüre, at levere Resultaterne af Mercurialbehandlingen med større Nøiagtighed, men hertil fordres megen Tid og alt kan ikke gjøres paa engang. Jeg har her leveret disse Brudstykker, for paa den ene Side at retfærdiggjøre, om dette er nodvendigt, at jeg begyndte med Syphilisationen og at jeg med Ihærdighed fortsætter med den, og for paa den anden Side at vække Opmærksomheden for den hyppige Recidiveren efter Mercurialmidlerne. Jeg er forøvrigt langtfra ikke den Eneste, der har denne Mistillid til Mercurialia, eller har fundet Recidiverne saa hyppige; en dansk Collega, Hr. Professor *Hassing*, har gjort lignende Observationer, og jeg tænker Enhver, der med Nøiagtighed har observeret, vil have gjort ganske lignende Iagttagelser. Naar vi fra de meget store Steder høre om langt bedre Resultater, da erklærer jeg ligefrem, at jeg ikke tror deslige Beretninger ere rigtige. Jeg vil ikke dermed sige, at jeg paa nogen Maade skulde betvivle vedkommende Lægers Sandhedskjærlighed, men de leve og virke i saa store Forholde, at de ikke kunne samle de virkelige Resultater. De Syge, som efter Behandling i det ene Hospital faa Recidiv, antage, at man her ei har forstaaet at behandle dem, de gaa til et andet, eller de lade sig behandle udenfor Hospitalet, det er det Umulige at føre nogen Control med den enkelte Syge. — Under vore snevre Forholde bliver dette lettere, den Syge er meget ofte, naar han faar Recidiv, nodt til at gaa tilbage til det Hospital, hvor han forste Gang blev behandlet, men selv her i Christiania vil Enhver, der er kjendt med Forholdene indromme, at mangt et Recidiv bliver behandlet udenfor Hospitalet, og ikke ganske Faa behandles paa Hospitalets chirurgiske og medicinske Afdeling, uden at Lægen ved Hudsygeafdelingen nogensinde derom bliver vidende.

Er det altsaa en uomtvistelig Kjendsgjerning, at Mercuren altfor ofte skuffer os, at Sygdommen recidiverer i et utrolig stort Antal Tilfælde, at der ikke sjelden opstaar farlige Eftersygdomme, da er det vor Pligt at forsoge andre Midler, naar disse bydes os. Og har et nyt Middel allerede givet en Række af gunstige Resultater, da ere vi saameget mere opfordrede

til at holde fast ved det. I mine tidligere Arbeider har jeg publiceret en Række af heldige Resultater, vundne ved Syphilisation, jeg skal nu her meddele mine senere Erfaringer, og naar disse ikke ere mindre gunstige, da formoder jeg enhver Fordomsfri vil billige, at jeg fortsætter Syphilisationen, om saa al Verden skulde være derimod.

Ligesom forhen har jeg, som almindelig Regel, ogsaa i de sidste Aar, kun taget Syge med constitutionel Syphilis i Behandling med Syphilisation, og naar jeg i enkelte Tilfælde gjorde Undtagelser fra denne Regel, da var det for at forsøge, hvorvidt nogle uhelbredelige Sygdomme ved denne Methode kunde paavirkes. Resultaterne heraf vil man i det Følgende kunne se. — Ogsaa *Sperino* og *Auzias-Turenne* ere enige i, at Syphilisationen ei bør anvendes mod den primære Syphilis, og som Prophylacticum har *Auzias-Turenne* kun i det første Øieblik, da han opdagede Immuniteten ved den fortsatte Inoculation hos Dyrene, villet benytte den. Det var en logisk rigtig Tanke, han sammenholdt ganske rigtig Immuniteten efter Syphilisationen med den Immunitet, der existerer for de acute Exanthemer, efterat disse ere gjennemgaaede, men det var en upraktisk Tanke, thi der behøves ingen prophylactisk Behandling for en Sygdom, som man i Almindelighed ei faar, dersom man ei selv vil det.

Maaden paa hvilken jeg i de sidste Aar i Almindelighed har udført Syphilisationen, har været den samme som tidligere. Materien for den første Inoculation har jeg taget fra en primær Chanker, uden Hensyn til om denne var med eller uden Induration, eller om den var opstaaet ved Coitus eller efter artificiel Inoculation. Disse Yttringer vil jeg dog ikke have forstaaet saaledes, at jeg er aldeles forvisset om, at det i enhver Henseende er ligegyldigt, om man vælger Materie fra den simple eller indurerede Chanker, jeg veed kun, at man ogsaa med Materien af den simple Chanker kan syphilisere. Fra de ved den første Inoculation fremkaldte Pustler har jeg paany inoculeret, og saaledes er jeg vedbleven, idet jeg bestandig har benyttet Materien fra de sidste Inoculationspustler. Nogle Gange har jeg forsøgt at tage Materien fra de første Inoculationssaar, saa længe som disse have afgivet inoculabel Materie, og senere har jeg taget den saa langt tilbage i Rækksn som muligt. Jeg har tænkt mig, at jeg ved at anvende den Materie, der aabenbart hos den Syphiliserede er den mest intense, hvilket siden nærmere skal blive forklaret, kunde fremkalde en hurtigere Virkning, og efter de faa Tilfælde at dømme, hvori jeg har fulgt denne Fremgangsmaade, synes det, som om denne Formodning ei er ganske ugrundet.

Naar den først anvendte Materie ikke længer har slaaet an, har jeg taget en anden Materie, som da gjerne har slaaet an i en Række af Led, der dog som oftest har været mindre end den, hvori den første Materie

Sperino*) har opstillet spørgsmaalsviis ikke mindre end 5 Maader, paa hvilke Syphilisationen muligens kunde virke, nemlig: 1) ved Revulsion. 2) ved Saturation, ved Vædskernes Impregnation. 3) Ved at selve Giften neutraliserer sig selv. 4) Ved en specifik Indvirkning paa Nervesystemet. 5) Ved en ny dynamico-organisk Forandring, frembragt ved den i Legemet successivt indbragte Gift, ifølge hvilken det ikke længer er modtageligt for denne Gifts Indvirkning. Kun med Hensyn til den Første, hvor nemlig Virkningen skulde fremkaldes ved Afledning, udtaler han sig lidt nærmere, idet han ikke antager en saadan Virkning; thi, siger han, Vesicatorier og Cauterer helbrede ikke Syphilis; de øvrige Fire ere fremsatte uden nogen nøiere Forklaring. Det er imidlertid klart, at Sperino ikke vil gaae ind paa nogen simpel local Virkning, men formener at den hele Organisme, paa hvilkensomhelst Maade det nu end skeer, inddrages i den Proces, hvorved Syphilisationen helbreder.

Boeck**) antager, at det syphilitiske Virus ved Syphilisationen optages af den hele Organisme, og derved frembringer en Virkning lig Vaccinens. Forøvrigt siger han ligefrem, at han ikke kan forklare Syphilisationens Virkemaade fordi han ikke veed den, og han mener, at en saadan „aaben Bekjendelse er bedre, end i det Uendelige at theoretisere over den ukjendte Størrelse“.***) Heri maa man visselig være enig med ham; men vil man bestandig lade denne Størrelse staae urørt, vil man ikke

---

*) La Syphilisation étudiée comme methode curative et comme moyen prophylactique des maladies vénériennes par C. Sperino, traduit de l'italien par A. Tresal pag. 62.

**) Syphilisationen som Cuurmethode ved W. Boeck, 1857 p. 10.

***) L. c. pag. 142.

trænge ind paa den, og alt mere og mere begrændse den, skal den i al Evighed blive ukjendt, og dette kan dog aldrig være Meningen. Naar jeg derfor indlader mig paa Syphilisationens Virkemaade, saa er det fordi jeg af Observationerne er tvungen dertil; — det har sig nemlig saaledes, at jeg fra Først af, efter en overfladisk Undersøgelse af Boecks Inoculationsforsøg i 1853, antog Virkningen for at være alene deriverende, men at jeg forlod denne Mening alt eftersom jeg ved hans Arbeider over denne Gjenstand mere og mere gjennemtrængtes af hans Anskuelser, der vare ganske imod en saadan local Virkning. Med den Tanke altsaa, at det syphilitiske Virus under Syphilisationen gik over i Organismen og saaledes foraarsagede de helbredende Virkninger, begyndte jeg mine Inoculationsforsøg saavel paa Syphilitiske som Spedalske; men af de mange Tusinder af Chankre jeg har frembragt, og hvis Gang jeg har iagttaget, er det bleven mig klart, at Syphilisationen ikke grunder sig paa en stadig Overføren af den syphilitiske Gift til den hele Organisme. Vi have visseligen ikke her med et nyt physiologisk Factum at gjøre; men med en pathologisk Proces, der i sine Følger er af stor Betydning for den praktiske Medicin. Det forekommer mig, at vi for at bedømme Syphilisationens Virkemaade nødvendigviis maa søge opklaret, om det syphilitiske Virus ved de stadige Inoculationer virkelig gaaer over i Legemet, eller om det kun indskrænker sin Virkning til Indpodningsstedet og dettes nærmeste Omkreds, med andre Ord om Virkningen er universel eller blot local, — og er dette først bragt paa det Rene, er man allerede et Skridt fremad.

Det vil erindres, at jeg i det Foregaaende har om-

Fra Begyndelsen af April vare Pustlerne smaa, og Immuniteten indtraadte den 8de Mai, altsaa efter 3 Maaneder og 26 Dages Syphilisation.

Hun har i det Hele faaet 508 Inoculationer, hvoraf 202 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 306 Chankre.

To Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse var der kun Pletter efter Tubercula mucosa ved Genitalia og Anus; men der udviklede sig ny Phænomener. Saarene paa Palatum, der vare i Bedring, tiltoge igjen i Begyndelsen af Marts; hertil kom endnu i April og Mai Maaned Excoriationer paa Membrana posterior pharyngis og paa den høire Tonsille, disse sidste varede dog ganske kort.

Den 26de Mai udskreves hun helbredet af Hospitalet, hendes Almenbefindende var i enhver Henseende godt. Behandlingen havde medtaget 4 Maaneder og 17 Dage.

Anden Observation.

Birthe Andrine Johannesdatter, 25 Aar gammel, indkom den 7de April 1855 i Rigshospitalet. Ved Genitalia og Anus sees ophøiede, haarde Tubercula mucosa; i Panden langs Haarranden er der nogle Hampefrø store Pustler omgivne med temmelig intens rød Areola. Langs de bagre Rande af Sterno-cleido mastoidei føles enkelte opsvulmede Glandler. I Fauces sees paa begge Tonsiller Ulcerationer, der paa crus anterius sinistrum veli palati ere dybe og bedækkede med tykt, gulgrønt, fastsiddende Sekret. Den primære Affection paadrog hun sig i Slutningen af December f. A.

De første Inoculationer bleve foretagne den 10de April med 3 forskjellige Slags Materie paa engang. Denne første Række af Inoculationer vedligeholdt sig paa Laarene i 17 Led, paa Armene kun i 7 Led, senere var det ikke muligt at bringe nogen Materie til at slaa an i flere end 7 Led. — Pustlerne vare efter de tvende første Inoculationer paa høire Laar smaa, men større efter de nærmest derefter følgende.

Hun har i det Hele faaet 374 Inoculationer, hvoraf 123 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 251 Chankre.

Den 4de August var Immuniteten indtraadt, altsaa efter 3 Maaneder og 25 Dages Syphilisation.

Alle syphilitiske Symptomer vare hævede den 18de Juli.

14 Dage efter Syphilisationens Begyndelse viste sig i Ansigtet et papuløst Erythem med intens, brunlig-rød Bund, og dette blev staaende henved et Par Uger. Den 18de Juni, 2 Maaneder og 9 Dage efter Syphilisationens Begyndelse, fødte hun i Svangerskabets 5te Maaned et dødt Foster.

Uagtet de syphilitiske Phænomener vare hævede, og Immuniteten indtraadt allerede den 4de August, forblev hun dog i Hospitalet paa Grund af en Urethrit, der ei tidligere var bemærket, til den 3die September, eller 4 Maaneder og 27 Dage. Hendes Almenbefindende var da hun udskreves ii enhver Henseende godt.

Tredie Observation.

Anne OlsdattVr Fremmin, 29 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 20de Februar 1855. Over den største Deel af Legemet, men især paa Extremiteterne, er der udbredt et papulost Udslet af en skiden rødlig Farve. Ved Genitalia findes omkring Commissura posterior, paa den indvendige Flade af Labia majora og ved Anus flere store Tubercula mucosa. Paa den venstre Tonsille er der en overfladisk Excoriation. Pupillarranden paa begge Øine er lidt vinklet, selve Substantsen af Iris synes noget tumefieret, Conjunctiva er injiceret, der er Taareflod, men ingen Smerter. Coitus impurus fandt Sted for 4 Maaneder siden, omtrent 5 Uger senere begyndte de constitutionelle Phænomener.

Syphilisationen paabegyndtes samme Dag hun indkom i Sygehuset, den først anbragte Materie slog paa Laarene an i 16 Led, paa Armene i 8 Led, senere slog kun en eneste Materie an i 11 Led, men Inoculabilitet i faa Led vedligeholdt sig længe for forskjellige Slags Materie. Hun har i det Hele faaet 675 Inoculationer, hvoraf 219 ei have slaaet an, hun har altsaa havt 456 Chankre. Immuniteten indtraadte den 22de Juli, efter 5 Maaneder og 2 Dages Syphilisation.

I Slutningen af April viste sig mellem det gamle Exanthem en ny papuløs Eruption, forbunden med Smerter og Ømfindtlighed i Læggene; i Midten af Juni var der igjen en ny Eruption, men Exanthemet havde denne Gang en vesiculo-pustuløs Form. Disse ny Eruptioner begyndte igjen efter kort Tids Forløb at træde tilbage, den første efter 14, den anden efter 9 Dage.

Det oprindelige Exanthem svandt først i Juli i nogen mærkelig Grad, og var ved Slutningen af denne Maaned aldeles borte. Den 25de August udskreves hun. Behandlingen havde medtaget 6 Maaneder og 5 Dage.

Fjerde Observation.

Anders Pedersen, 29 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 27de Februar 1855. Over den største Deel af Legemet, men især paa

de nedre Extremiteter, findes udbredt et svagt fremtrædende papulost Udslet af en smudsig, mørkebrun Farve. Der sees paa Spidsen af Uvula og paa venstre Arcus anterior palati tynde Exsudater. Conjunctiva er paa begge Oine injiceret og Iris noget opsvulmet, der er nogen Photophobi og dunkelt Syn. I September Maaned forrige Aar paadrog han sig den primære Affection, og i Begyndelsen af December udbrød de constitutionelle Phænomener.

Syphilisationen blev paabegyndt den samme Dag han var indkommen i Sygehuset. Den først inoculerede Materie slog an paa Laarene i 14 Led, paa Armene i 10 Led, derefter blev anbragt saavel paa Laarene, som paa Armene forskjellige Slags Materie, der kun slog an i faa Led, endelig inoculeredes fra *Johannes Knudsen*, der i nogen Tid var syphiliseret, og hos hvem Materien stammede fra samme Kilde, som den Materie der hos *Anders Pedersen* tidligere var benyttet, desuagtet slog denne an paa Laarene i 16 Led og paa Armene i 14 Led.

Han har i det Hele faaet 600 Inoculationer, hvoraf 152 med negativt Resultat, han har altsaa havt 448 Chankre. Den 13de Juli var han immun, efterat Inoculationerne havde været fortsatte gjennem 4½ Maaned.

Den 18de Marts viste sig i begge Oine Exsudater paa Pupillarranden, med aftagende Synsevne, men uden Smerter. Der forordnedes ham Fotus belladonnæ, hvorved Affectionen efter et Par Ugers Forløb var hævet, uden at Synet i ringeste Maade havde lidt.

En ny papulos Eruption viste sig den 7de Mai, Paplerne vare store og ensfarvede med Huden, men allerede efter 8 Dages Forløb begyndte denne ny Eruption at svinde. Den 23de Juli blev han udskreven helbredet af Hospitalet, efter 4 Maaneder og 26 Dages Behandling.

Femte Observation.

Johan Nilsen, 24 Aar gammel, indkom den 1ste Marts 1855 i det kroniske Syghus. Over hele Legemets Overflade sees udbredt et papulopustulost Exanthem af en dyb rød Farve, i Panden langs Haarranden er dette Exanthem mere grupperet og af en gulagtig, skiden Farve. — I Fauces har Uvula og Arcus anteriorer palati et hysjet Udseende, men der er ingen Ulcerationer. Paa den venstre Side af Frenulum sees et indureret lidet Ar, i høire Ingven findes tvende suppurerende Buboner, med stærk Induration i Omkredsen. Glandlerne langs de bagre Rande af Sterno-cleido mastoidei ere ligeledes opsvulmede.

Den primære Affection skal efter hans Sigende være opstaaet for 6 Uger siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den samme Dag han indkom i Sygehuset, han blev forst inoculeret med Materie fra *Anne Olsdatter*, (7de Observation) hos hvem denne Materie slog an i 16 Led, den var tagen fra *Anne Landtværk* (syphiliseret) hos hvem den havde slaaet an i 2 Led, og var kommen fra et primært Saar hos *Randi Olsdatter*. Hos *Johan Nilsen* slog den an i 34 Led paa Laarene og i 12 Led paa Armene. En Materie, der til samme Tid var inoculeret til hans venstre Laar, og gik samtidig med den førstnævnte, slog an i 33 Led.

Han har idet Hele faaet 747 Inoculationer, hvoraf 125 med negativt Resultat, han har altsaa havt 622 Chankre. Den 13de Juli var han immun, efter 4 Maaneder og 12 Dages Syphilisation.

Den 26de Marts indfandt sig Symptomer af Irit paa det venstre Øie, med Exsudater ved den indre Pupillarrand, der forordnedes ham Fotus Belladonnæ. Efter 10 Dage begyndte Betændelsen at aftage, og var efter 14 Dage hævet. Allerede 16 Dage efter Syphilisationens Begyndelse følte han sig langt lettere i Legemet, Exanthemet forsvandt gradvis, og var den 16de Juli aldeles borte; hans Almenbefindende var langt bedre end ved Indlæggelsen i Sygehuset.

Behandlingen havde medtaget $4\frac{1}{2}$ Maaned. Jeg har flere Gange siden havt Anledning til at see ham, og han har bestandig befundet sig vel.

Sjette Observation.

Nils Nilsen, 25 Aar gammel, inkom den 1ste Marts 1855 i det kroniske Sygehus. Paa Glans penis og bag Corona glandis sees flere superficielle Saar med skarpt afskaarne Rande og pyogenisk Belæg, et Par af disse Saar føles indurerede; ved Anus sees flere Tubercula mucosa. Paa Slimhinden i Fauces, og paa Tungens nedre Flade, er der paa flere Steder hvidt, temmelig fastsiddende Belæg.

Den primære Affection paadrog han sig i December f. A.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag som han var indlagt i Sygehuset. Den først anbragte Materie slog an saavel paa Laarene som paa Armene i 12 Led. Derpaa blev et Par forskjellige Slags Materie inoculeret, der kun slog an i ganske faa Led, hvorefter Materie fra *Olaus Andresen* (syphiliseres) slog an i 29 Led, og endnu en senere benyttet Materie fra *G. Jensen* (35te Observation) slog an i 19 Led paa Laarene og 15 Led paa Armene, men maatte dog for at vedligeholdes saa længe fornyes 4 Gange fra Laarene.

Han har faaet 846 Inoculationer, hvoraf 198 med negativt Resultat,

han har altsaa havt 648 Chankre. Immuniteten var forst indtraadt den 5te October, efter 7 Maaneder og 4 Dages Syphilisation.

Allerede midt i April vare de fleste af de ved Syphilisationens Begyndelse tilstedeværende Symptomer svundne, men mod Slutningen af April kom der en ny Eruption af Tubercula mucosa ved Anus, og ny Saar paa Glans og Præputium, i Begyndelsen af September udviklede der sig Excoriationer paa Underlæbens mucose Flade, saaledes at han forst den 11te October kunde udskrives, efter 7 Maaneder og 11 Dages Behandling.

Jeg har havt Anledning til at see ham flere Gange senere, og han har bestandig befundet sig vel.

Syvende Observation.

Anne Olsdatter Breskeby, 25 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehuus den 2den Marts 1855. Over hele Hudfladen, men især paa Ryggen, Laarene og Armene sees et papulo-pustulost Exanthem af en dyb, rodlig Farve. Paplerne ere ei meget tetstaaende, men temmelig ophoiede over Hudfladen, enkelte have nogen Induration i Omkredsen, og ere bedækkede med guulbrune Kruster. I Panden langs Haarranden findes lignende Papler mere sammenhobede, og over hele den behaarede Deel af Hovedet forekommer Exanthemet i stor Mængde, bedækket med Kruster. I Fauces, især paa Palatum molle og Tonsillerne hvide Exsudater. Ved Genitalia er der store Tubercula mucosa. Den primære Affection viste sig i October forrige Aar.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag, som hun blev indlagt i Sygehuset. Den forste Række af Inoculationer maatte afbrydes paa Grund af, at hun den 21de April nedkom med et 4 ℔ vægtigt, sundt Barn, der dog den 6te Dag dode under et Krampeanfald. Den derefter anbragte Materie slog an i 41 Led, efter hvilken Tid ingen ny Materie forsogtes. De artificielle Saar vare hos denne Syge meget smertelige.

Hun har faaet 687 Inoculationer, hvoraf 134 med negativt Resultat, har altsaa havt 553 Chankre. Den 8de September var Immuniteten indtraadt, efter 6 Maaneder og 6 Dages Syphilisation.

Allerede i Begyndelsen af Mai var det papulose Exanthem i den Grad forsvundet, at der kun var ringe Spor tilbage, men i Slutningen af Juni begyndte en ny papulos Eruption at bryde frem, især paa de ovre Extremiteter. Hun blev udskreven af Sygehuset den 14de September, efter en Behandlig af 6 Maaneder og 12 Dage.

Efterat hun forlod Sygehuset har jeg gjentagne Gange havt Aledning til at see hende, og hun har stedse befundet sig vel.

Ottende Observation.

Olavus Jensen Hagen, 19 Aar gammel, indkom den 21de Marts 1855 i det kroniske Sygehus.

Paa høire Side af Frenulum sees et lidet overfladisk, ikke indureret Saar, paa den nedre Flade af Penis er der flere ganske smaa, ikke indurerede Cicatricer. Ved Anus sees talrige Tubercula mucosa. Paa Armene er der er et sparsomt, papuløst Exanthem.

Begge Tonsiller ere opsvulmede, især den venstre, og paa den høire sees et fordybet Saar med afskaarne Rande af omtrent $\frac{1}{3}''$ Diameter, paa den anden sees et større Saar, men ganske overfladisk. — Den constitutionelle Affection skal, efter hans Sigende, være begyndt for 3 Uger siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 22de Marts. Den Materie, der først blev benyttet, slog kun an i 9 Led paa Laarene og i 11 Led paa Armene, hvorimod den dernæst anbragte slog an paa høire Laar i 47 Led, paa venstre Laar i 36 Led, og paa venstre Arm i 20 Led, de hidrørte begge fra samme Hovedkilde. Til samme Tid blev han inoculeret med en anden Materie paa høire Arm, der kun slog an i 8 Led.

Han har faaet 885 Inoculationer, hvoraf 161 med negativt Resultat, han har altsaa havt 724 Chankre. — Den 14de October var han immun, efter 6 Maaneder og 23 Dages Syphilisation.

Til forskjellige Tider under Syphilisationen udviklede der sig ny Phænomener, saaledes viste der sig den 13de April Tubercula mucosa paa Scrotum, som igjen ved Slutningen af April næsten vare forsvundne; i Begyndelsen af Mai viste der sig lignende ved Anus, og mod Slutningen af August udbrød der Saar paa Tungens høire Rand.

Den 18de October blev han udskreven af Sygehuset, efter en Behandling af 6 Maaneder og 26 Dage. Flere Gange siden har jeg havt Anledning til at see ham, han har bestandig befundet sig vel.

Niende Observation.

Helene Marie Andreasdatter, 26 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 26de April 1855. Tubercula mucosa bedække Genitalia, og strække sig derfra ned over Laarene, hvor de gaa over i flade Ulcerationer; høire Labium majus er stærkt opsvulmet, og paa den udvendige Flade besat med serpiginøse Ulcerationer. Over hele Truncus er der udbredt et ecthymatøst Exanthem, bedækket med Kruster, omgivne af kobberrød Areola. Begge Tonsiller, men især den venstre, ere stærkt opsvulmede og besatte med flere større og mindre Ulcerationer med graaligt Belæg. Den primære Affection viste sig for omtrent 9 Uger siden.

Syphilisationen er paabegyndt den 5te Mai med Materien fra samme Individ paa alle fire Extremiteter, denne slog kun paa venstre Laar an i en længere Række, nemlig 13 Led, paa de øvrige Extremiteter kun i 2 Led. Senere slog ingen Materie an i flere end 10 Led, men det er at bemærke, at hun 2de Gange led af en gastrisk Feber, og under disse Anfald blev Syphilisationen udsat.

Hun har faaet 462 Inoculationer, hvoraf 179 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 283 Chankre. — Immuniteten var indtraadt den 8de October, efter 5 Maaneder og 3 Dages Syphilisation.

Den 4de Juni viste der sig en begyndende Irit i venstre Øie, der meget snart tiltog, og vedvarede med ikke ringe Intensitet gjennem mere end 3 Uger; der afsatte sig Exsudater i Pupillen, og først den 6te Juli, altsaa i den 5te Uge, begyndte Pupillen at udvides. Den 3die August udviklede der sig Irit i det høire Øie, ogsaa denne var meget intens og varede ligesaa længe, som den i det først angrebne Øie. Der anvendtes Fotus belladonnæ, Hirudines og Vesicatoria.

Symptomerne ved Genitalia og Exanthemet svandt først, der var endnu Rester af Affectionen i Halsen i Slutningen af September, og der udviklede sig endnu paa denne Tid en ny Excoriation paa Mucosa af den nedre Læbe. Hun blev udskreven af Rigshospitalet den 22de October, Behandlingen har altsaa medtaget 5 Maaneder og 26 Dage.

Tiende Observation.

Karen Olsdatter, 22 Aar gammel, indkom den 7de April 1855 i Rigshospitalet. Saavel ved Genitalia som omkring Orificium ani sees rigelig Udvikling af Tubercula mucosa, der paa sidstnævnte Sted ere store, flade og secernerende. I Fauces sees til begge Sider Tonsillerne og Crura veli palati indtagne af en livlig, skarp begrændset Rødhed, hvorpaa superficielle Ulcerationer, bedækkede med pyogenisk Membran. De primære Tilfælde viste sig i Slutningen af December forrige Aar.

De første Inoculationer ere foretagne den 9de April med 4 forskjellige Slags Materie. Den, der blev anbragt paa Armene, havde sit Udspring fra simple Chankre, og den paa Laarene fra indurerede Chankre. — Paa det venstre Laar slog Materien an i 20 Led, paa det høire Laar og paa Armene i 12 Led. Paa det venstre Laar vare Pustlerne i de tvende første Led mindre end siden. Efterat denne første Række af Inoculationer var tilende, fremkaldte den senere anbragte Materie kun meget liden Virkning.

Hun har faaet 209 Inoculationer, hvoraf 93 ikke have slaaet an, hun har altsaa havt 116 Chankre, hvoraf ingen har været af nogen usædvanlig Størrelse, tvertimod have de allerfleste været smaa. — Immuniteten indfandt sig efter 4 Maaneders Forløb.

Endnu 3½ Maaned efter Syphilisationens Begyndelse var der Rester af Tubercola mucosa ved Anus. Den 21de August udskreves hun af Hospitalet efter 4½ Maaneds Behandling.

Ellevte Observation.

Olavus Larsen, 19 Aar gammel, indkom den 3die April 1855 i det kroniske Sygehus. Der sees paa den indvendige Flade af Præputium et aldeles rundt Saar af 3 Liniers Diameter, fordybet men kun med ringe pyogenisk Belæg. Saaret er baade i sin Flade og noget i Dybden indureret. Ingvinalglandlerne, især paa venstre Side, ere stærkt opsvulmede og meget haarde. Saaret har han havt omtrent 14 Dage; paa det Sted, hvor det sidder, bemærkede han først en liden Finne, som han kradsede væk, saaledes at der fremkom Blod.

2 Inoculationer til venste Laar med Materie fra Saaret paa Præputium.

5te April. Ingen Virkning efter Inoculationerne paa venstre Laar.

22de April. I den sidste Uge har der udviklet sig Tubercula mucosa dels paa Membrum, dels paa Scrotum, og enkelte Pustler paa den behaarede Deel af Hovedet.

Syphilisationen blev paabegyndt den 22de April, samme Dag, som jeg med Bestemthed kunde afgjøre, at der var Symptomer af constitutionel Syphilis tilstæde. Den først anbragte Materie slog an paa Laarene i 28 Led, paa Armene, hvor den havde andet Udspring, i 16 og 8 Led, den dernæst benyttede Materie slog paa Laarene an i 14 Led, den 3die ogsaa i 14 Led og den 4de i 13 Led, den samme Materie slog paa Armene an i 9 Led.

Han har faaet 768 Inoculationer, hvoraf 152 med negativt Resultat, han har altsaa havt 616 Chankre.

Den 20de October var han immun, efter 5 Maaneder og 28 Dages Syphilisation.

Kort efterat Syphilisationen var begyndt, indfandt sig ny constitutionelle Phænomener, Pustler og Excoriationer paa den indvendige Flade af Kinderne, og i Begyndelsen af Juni kom der ny Eruption paa den indre Flade af Præputium. — I de første Dage af Juli begyndte Tilhelingen af Saarene paa Membrum og Præputium, og den 10de Juli var Tilhelingen tilveiebragt.

I Slutningen af August kom det endnu engang til Udbrud paa forskjellige Steder af Slimmenbranen i Munden, og disse Excoriationer vare først tilhelede da han den 26de October udskreves af Sygehuset, efter 6 Maaneder 4 Dages Behandling. Jeg har nylig seet ham og han befinder sig fremdeles vel.

Tolvte Observation.

Ole Nilsen, 22 Aar gammel, indkom den 8de September 1855 i det kroniske Sygehus. Over det hele Legeme sees udbredt et papulost Exanthem af en skiden, noget rødlig Farve, det er paa enkelte Steder temmelig ophøiet, og har sin stærkeste Udvikling paa Underlivet, Penis og den forreste Flade af Scrotum. Paa den behaarede Deel af Hovedet sees en Mængde smaa Kruster. Paa begge Tonsiller findes dybe Saar af 4—5‴ i Diameter, og Slimhinden bag i Faux er rødlig; paa den indvendige Flade af Overlæben er der en ganske liden, rund Excoriation med graaligt Belæg. Ved Anus, og tildels paa den bagre Flade af Scrotum, sees en Mængde Tubercula mucosa. Mellem flere af Tæerne findes overfladiske Ulcerationer. — Paa Randen af Præputium, der ei kan føres tilbage over Glans, sees en liden Excoriation; paa den bagre Flade af Penis sees et Saar af omtrent 4‴ Diameter, med fordybet Bund. I begge Ingvina er der flere opsvulmede Glandler, og paa den venstre Side en fluctuerende Hævelse af Størrelse som et Duеæg, som aabnedes og kun indeholdt Blod.

Den primære Affection skal, efter hans Sigende, have viist sig i Begyndelsen af Januar dette Aar.

De første Inoculationer ere anbragte samme Dag, han blev indlagt i Sygehuset, Materien for disse Inoculationer blev tagen hos *Olavus Andreasen* fra en af de sidste Pustler, som det havde været muligt at bibringe ham. Denne Materie slog kun an i faa Led saavel paa Laarene som paa Armene. Den derpaa anbragte Materie slog an i 12 Led paa Laarene, i 14 Led paa den ene Arm og i 10 Led paa den anden. Nu bleve flere forskjellige Materier forsøgte med meget liden Virkning, hvorefter en Materie, der ikke forøvrigt havde viist nogen særdeles Intensitet, hos denne Syge slog an i 16 Led paa Laarene og i 6 Led paa Armene.

Han har faaet 515 Inoculationer, hvoraf 153 med negativt Resultat, han har altsaa havt 362 Chankre. — Han var immun den 4de Februar 1856, efter 4 Maaneder og 25 Dages Syphilisation.

Omtrent 4 Uger efterat han var tagen i Behandling, begyndte det papuløse Exanthem hurtig at svinde, men den 22de November viste der sig Symptomer af Irit paa det ene Øie, Betændelsen aftog igjen efter

en Uges Forløb efter Anvendelsen af Igler, Fotus belladonnæ og Vesicatorier. Synet har aldeles intet lidt. — Han udskreves af Sygehuset den 7de Februar, efter 5 Maaneders Behandling.

Jeg har havt Anledning til at see ham flere Gange siden, og han har bestandig befundet sig vel.

Trettende Observation.

Bernt Bjørnsen H......, 25 Aar gammel, indkom den 20de April 1855 i Rigshospitalet. Der sees over en stor Deel af Legemet, dog især paa Laarene og Læggene, et dels maculøst, dels papulo-pustuløst Exanthem, blandet med smaa, med Kruster belagte Saar. Den hele Hudflade har en smudsig, mørk Farve. — Paa Scrotum og ved Anus sees flere større og mindre Tubercula mucosa, der dels have en ulcererende Flade, dels ere overhudede. I Halsen sees paa flere Steder dybere Ulcerationer, bedækkede med hvide Exsudater. Saavel Cervical- som Ingvinalglandlerne ere opsvulmede.

Paa Glans sees et uregelmæssigt Saar, der i den ene Ende er i Tilheling, i den modsatte Ende derimod gaar i Dybden, det afsondrer et sparsomt, tyndt Secret. Paa den indvendige Flade af Præputium findes Cicatricer uden Induration. — De primære Tilfælde viste sig for 5—6 Maaneder siden.

Han havde i den sidste Tid lidt af Obstruction, hvorfor der først toges Hensyn hertil. Der forordnedes ham Magnesia sulphurica og Syphilisationen paabegyndtes først den 2den Mai.

Efter den først inoculerede Materie vare Pustlerne i flere Led smaa, men bleve senere store og vel udviklede. — Fra en af de sidste Inoculationsrækker paa venstre Laar, blev Materien fra det 8de Led overført til høire Laar, fra nu af slog den lige længe an paa begge Laar.

Han har faaet 470 Inoculationer, hvoraf 131 med negativt Resultat, han har altsaa havt 339 Chankre. — Det kom hos denne Syge ikke til fuldkommen Immunitet, men efter hvad man med Sandsynlighed kan beregne, vilde de meget smaa Pustler endnu kun have slaaet an i et Par Led; alle de syphilistiske Phænomener vare allerede i Midten af Juli svundne, og han ønskede meget paa Grund af en Forretningsreise at forlade Hospitalet, hvorfor han den 29de August blev udskreven efter 4 Maaneder og 9 Dages Behandling; Syphilisationen havde dog kun medtaget 3 Maaneder 27 Dage.

Fjortende Observation.

Halvor Evensen, 67 Aar gammel, indkom den 3die Juni 1855 i Rigshospitalet. Hele Penis, især den bagre Flade, er besat med en Mængde smaa, urene Excoriationer, der er Afsondring af purulent Ma-

terie mellem Glans og Præputium. -- Tubercula mucosa forekomme i rigelig Mængde paa Scrotum og ved Anus; Truncus og Extremiteterne ere rigelig bedækkede med et kobberrødt, papuløst Exanthem, og en lignende, men mindre ophøiet Eruption viser sig i Panden; der er smaa Kruster paa den behaarede Deel af Hovedet.

Paa venstre Side af Paries posterior pharyngis sees et rundt Saar, bedækket med pyogenisk Membran, og paa Velum palati er der let blødende Excoriationer.

Om den primære Affection vil han intet Bestemt forklare, han siger den er opstaaet for $1\frac{1}{2}$ Aar siden, de constitutionelle Phænomener derimod skulle ikke være mere end 6 Uger gamle.

Syphilisationen er paabegyndt den samme Dag, han blev indlagt i Hospitalet, og han er strax inoculeret med samme Materie paa alle fire Extremiteter. Inoculationen er fortsat paa den Maade, at Materien stedse er tagen fra saa gamle Pustler som muligt, og ikke fra de sidste. Den første Materie vedligeholdt sig paa Laarene gjennem 21 Led, og paa Armene gjennem 16 Led; senere var det ikke muligt at bringe nogen Materie til at slaa an i flere end fire Led.

Han har faaet 459 Inoculationer, hvoraf 135 med negativt Resultat, han har altsaa havt 324 Chankre. — Immuniteten var indtraadt den 5te October, efter 3 Maaneder og 28 Dages Syphilisation.

Allerede 24 Dage efterat Syphilisationen var begyndt, var Exanthemet mærkelig aftaget og Tubercula mucosa paa Membrum og Scrotum fordetmeste forsvundne; et Par Uger længer hen var der ikke meget mere end Pletter af Exanthemet tilbage, i Halsen var der endnu Rødhed og Excoriation. Det Symptom, der holdt sig længst, var Resterne af Tubercula mucosa, som endnu vare tilstede i Midten af August.

Efterat alle Tilfælde vare hævede, viste sig den 7de September Symptomer af Irit i det venstre Øie, der vedvarede med betydelig Intensitet i over 4 Uger, først den 8de October begyndte den at aftage. Den 27de October udviklede der sig Irit i det høire Øie, denne varede dog ikke saa længe, og opnaaede heller ikke den samme høie Grad, som den i det først angrebne Øie, den var allerede efter 18 Dages Forløb hævet. Der anvendtes Fotus belladonnæ, Igler og Vesicatorier. — Synet havde ved denne dobbelte Irit ikke lidt det ringeste.

Den 15de November blev han udskreven af Hospitalet efter en Behandling af 5 Maaneder og 12 Dage.

Femtende Observation.

Gunerius Jensen, 30 Aar gammel, indkom den 3die Juni 1855 i Rigshospitalet. — Præputium sees rødt og opsvulmet, og kan kun med

Vanskelighed bringes tilbage, Randen er ujevn og rundtom indtaget af smaa Excoriationer; paa Glans og paa Overgangen fra denne til Præputium flere Excoriationer. Paa venstre Laar, der hvor den yderste Ende af Penis kommer i Berørelse med Huden, sees tvende Saar med ophøiet Bund og intens Areola. — Scrotum er rigelig besat med Tubercula mucosa. I Panden er der et Ecthyma, tildels bedækket med tykke Kruster, og paa den behaarede Deel af Hovedet findes spredte Kruster.

De primære Symptomer skulle have viist sig for 6—7 Uger siden.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag, han blev indlagt i Hospitalet. Han blev inoculeret med samme Materie paa alle fire Extremiteter, og Inoculationen blev fortsat paa den Maade, at Materien stedse blev tagen fra saa gamle Pustler som muligt. Den først anbragte Materie slog an i 31 Led paa Laarene, og i 25 Led paa Armene, senere lod kun en eneste Materie sig inoculere i 7 Led paa Laarene.

I Begyndelsen af August, 7 Uger efterat Syphilisationen var begyndt, viste sig Phagedænisme i de første Saar, denne vedligeholdt sig gjennem 3 à 4 Uger, og kort Tid efter vare de samme Saar tilhelede.

Han har faaet 499 Inoculationer, hvoraf 110 med negativt Resultat, han har altsaa havt 389 Chankre. Immuniteten var indtraadt den 1ste October, efter 3 Maaneder og 28 Dages Syphilisation.

Efter 17 Dages Syphilisation var der ikke synderlig mere end Pletter tilbage af Exanthemet; efter 6 Ugers Forløb vare Tubercula mucosa paa Scrotum i hurtig Tilbagegang, og ved Anus vare de næsten borte. — I Midten af October indfandt sig et nyt Udbrud af Tubercula mucosa, som dog atter ved Slutningen af Maaneden vare i Tilbagegang, men til samme Tid viste der sig Exsudater paa Crura anteriora palati, som igjen efter 14 Dages Forløb begyndte at afløses.

Den 29de October udskreves han helbredet af Hospitalet efter 4 Maaneder og 26 Dages Behandling.

Sextende Observation.

Regine Nilsdatter, 25 Aar gammel, indkom den 15de Juni 1855 i Rigshospitalet. Der viser sig paa de nedre Extremiteter en vel udviklet Roseola, blandet med en papuløs Syphilide. Ved Genitalia sees saavel paa de store Læbers ydre Hud, som paa Slimhinden, Tubercula mucosa.

De første Inoculationer foretoges den 21de Juni til alle fire Extremiteter, med Materie fra *Gunerius Jensen* (15de Observation). Denne

Materie slog an paa Armene i 7 Led, og paa Laarene i 27 Led, de 17 Led ved at tage Materien fra saa gamle Pustler som muligt, og i de sidste 10 Led, ved at tage Materien fra de sidst frembragte Pustler. Paa Laarene blev ingen anden Materie inoculeret, men paa Armene blev endnu anbragt en Materie, der slog an i 12 Led, ved bestandig for den ny Inoculation at tage fra de ældste Pustler.

Pustlerne paa Armene viste sig efter de første Inoculationer større end paa Laarene, men allerede den 9de Juli begyndte de første Saar paa Armene, og den 12te Juli de første Saar paa Laarene at cicatricere; den 15de Juli vare flere Saar paa Armene cicatricerede. — Nogle Dage senere viste der sig fornyet Virksomhed i de allerede cicatricerede Saar, dog gav Inoculation fra disse negativt Resultat.

Den 26de August vare næsten alle Saar tilhelede.

Hun har faaet 362 Inoculationer, hvoraf 99 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 263 Chankre. Hun var immun den 4de October, efter 3 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Den 13de Juli viste sig paa den nederste Deel af begge Lægge en erysipelatos Svulst, der var omfindtlig ved Berørelse, hist og her paa Læggene og Knæerne var der erysipelatøse Pletter, og i Forbindelse med disse locale Phænomener var der Feber.

Allerede den 16de Juli, henved 4 Uger efterat Syphilisationen var paabegyndt, vare alle syphilitiske Symptomer svundne, men Behandlingen fortsattes indtil Immuniteten var naaet, og de artificielle Saar saaledes tilhelede, at hun kunde forlade Hospitalet, hvorfra hun blev udskreven den 22de October efter 4 Maaneder og 4 Dages Behandling.

Syttende Observation.

Seline Johannesdatter, 24 Aar gammel, indkom den 4de September 1855 i Rigshospitalet. — Begge Labia majora ere meget opsvulmede, excorierede og afsondre en stinkende Vædske; paa deres ydre Flade, ligesom ogsaa omkring Anus, henover Nates og i Genitocruralbøiningen sees en Mængde Tubercula mucosa; Rester af Roseola forekomme paa forskjellige Steder af Truncus. I begge Mundviger er der ulcererede Flader, bedækkede med hvide Exsudater. Paa Tungen hist og her runde Pletter, der ere blottede for Epithelium; paa begge Tonsiller, der ere saaledes opsvulmede, at de næsten stode sammen, findes fordybede Ulcerationer. Langs den bagre Rand af Sterno-cleido mastoideus føles opsvulmede Glandler.

De constitutionelle Phænomener begyndte at udvikle sig for over 3 Maaneder siden.

Inoculationerne begyndte den 5te September med Materie fra samme Individ til begge Laar, dog var Materien til det ene Laar tagen fra Laarene, og til det andet fra Armene, den slog an i 21 Led, idet der i den første halve Deel af Rækken altid inoculeredes fra ældre Pustler, og i den sidste halve Deel af Rækken fra de yngste. Dagen efter den første Inoculation anbragtes endnu en anden Materie paa Laarene, og 3 Dage senere overførtes den derfra til Armene. Paa Laarene slog denne sidst inoculerede Materie ligeledes an i 21 Led, og paa Armene i 16 Led; senere slog endnu en Materie an i 5 Led paa Laarene, og i 4 Led paa Armene.

Hun har faaet 459 Inoculationer, hvoraf 76 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 383 Chankre. Hun var immun den 22de December, efter 3 Maaneder og 17 Dages Syphilisation.

Den 8de Octobor var Svulsten i Tonsillerne næsten borte, og Saarene sammesteds tilhelede, Tubercula mucosa ved Genitalia og Anus i rask Tilbagegang; den 12te November var intet andet at bemærke end Rødhed paa den venstre Tonsille, hvorimod der 14 Dage senere viste sig et nyt Udbrud af Tubercula mucosa ved Genitalia og Anus, som dog igjen efter 3 Uger vare svundne.

Den 12te Januar udskreves hun af Hospitalet efter 4 Maaneder og 8 Dages Behandling. Jeg har seet hende nogle Maaneder efterat hun forlod Hospitalet, og hun var da fuldkommen frisk.

Attende Observation.

A. B. K......, 24 Aar gammel, indkom den 22de October 1855 i Rigshospitalet. Præputium er ødematøst opsvulmet og kan ikke bringes tilbage over Glans; paa Randen er der Ulcerationer. Paa Scrotum og ved Anus er der Tubercula mucosa; i Panden langs Haarranden sees store Papler. I Pharynx sees en stærk Rødhed paa den bagerste Væg, og begge Tonsiller ere indtagne af ulcererende Flader med skarpt afskaarne Rande og graaligt Belæg. Glandlerne i Nakken ere opsvulmede.

Den primære Affection paadrog han sig for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen er begyndt den 23de October med samme Materie paa alle fire Extremiteter. Efterat den var inoculeret gjennem 8 Led, slog den ikke længer an paa Armene, hvorfor den overførtes fra Laarene, og slog nu igjen an i 5 Led; paa Laarene slog den an i 15 Led Senere slog ingen Materie an i flere end 4 Led.

Da han var lige ved Immuniteten paa Laarene og Armene, inocu-lerede jeg ham i Siderne, men her slog Materien kun an en eneste Gang.

Han har faaet 387 Inoculationer, hvoraf 114 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 273 Chankre. Han var immun den 3die Marts, efter 4 Maaneder og 8 Dages Syphilisation.

De syphilitiske Symptomer vare efter et Par Maaneders Forløb aldeles svundne, men den 1ste Januar 1856 viste sig atter solide Tubercula mucosa paa Scrotum; lignende solide Vegetationer brøde endnu i Midten af Marts frem, dels paa Scrotum, dels paa Præputium.

Den 31te Marts blev han udskreven af Hospitalet, efter 5 Maaneder og 9 Dages Behandling. I December 1856 har jeg havt Anledning til at see ham, han befandt sig da fuldkommen vel.

Nittendee Observation.

Gunild Marie Olsdatter, 25 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 16de October 1855. Der viser sig over den hele Hudflade en Roseola, hvis Pletter paa flere Steder ere meget eleverede. Ved Genitalia sees langs Randen af Labia majora smaa Tuberbula mucosa. I Halsen er der enkelte smaa, runde, superficielle Ulcerationer.

Den primære Affection yttrede sig for $3\frac{1}{2}$ Maaned siden, og de constitutionelle Phænomener viste sig for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den samme Dag, hun blev indlagt i Sygehuset. Den først anvendte Materie blev inoculeret saavel paa Laarene som paa Armene, og slog an i 13 Led paa alle Steder, senere slog kun en enkelt Materie an i 4 Led saavel paa Laarene som paa Armene.

De paa Laarene anbragte Inoculationer fremkaldte temmelig store Saar, der vare usædvanlig smertelige.

Hun har faaet 354 Inoculationer, hvoraf 111 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 243 Chankre. Hun var immun den 29de Januar 1856, efter 3 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

De syphilitiske Symptomer vare allerede hævede inden Immuniteten viste sig, og den 7de Februar udskreves hun af Sygehuset, efter 3 Maaneder og 22 Dages Behandling.

Tyvende Observation.

Kari Larsdatter, 56 Aar gammel, indkom den 22de October 1855 i Rigshospitalet. — Ved Genitalia sees langs Randene af begge Labia

majora overhudede Tubercula mucosa; over hele Legemet er der udbredt et tetstaaende, papuløst Exanthem. I venstre Mundvinkel sees et med hvidt Exsudat bedækket Saar af $\frac{1}{3}$ Tomme i Diameter; i Fauces iudtages Velum palati og Crura palati af en begrændset Rødhed; paa den forreste Flade af Crus posterius sees enkelte hvide Pletter.

Hun vil ingen Oplysninger give om Sygdommens Oprindelse.

Syphilisationen er paabegyndt den 25de October. Hun er inoculeret saavel til Laarene som til Armene fra samme Individ, men Materien hidrører oprindelig fra forskjellige Kilder. Paa høire Laar slog den an i 14 Led, paa høire Arm i 11 Led, og paa venstre Laar og Arm, hvor Materien hidrørte fra en anden Kilde, slog den an i 12 Led. Paa Armene var Materien allerede, efterat have passeret 8 Led, uddød, men ved at overføres fra Laarene vedligeholdt den sig endnu i 3 Led. Efterat denne første Række var gjennemgaaet, var det ikke muligt at bringe nogen Materie til at slaa an i flere end 1 Led.

Hun har faaet 213 Inoculationer, hvoraf 69 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 144 Chankre.

Hun var immun den 21de December, efter 1 Maaned og 26 Dages Syphilisation.

De ved Begyndelsen af Syphilisationen værende syphilitiske Symptomer svandt kun langsomt, den 3die December vare Tubercula mucosa kun lidet aftagne, men fra nu af gik det hurtigere, den 10de December vare de meget mindre, den 2den Januar 1856 var der kun enkelte Rester tilbage.

Den 15de Januar udskreves hun af Hospitalet, efter 2 Maaneder og 27 Dages Behandling.

Enogtyvende Observation.

Johanne Christiansdatter, 27 Aar gammel, indkom den 3die November 1855 i Rigshospitalet. Langs Randen af Labia majora og ved Anus sees store, ophøiede Tubercula mucosa, enkelte af disse ere ulcererede, andre overhudede. I Fauces er der saavel paa Velum palati som paa Tonsillerne nogen Rødhed, og maaske nogle smaa Excoriationer. Ved den bagre Rand af Sterno-cleido mastoideus paa høire Side en opsvulmet Glandel.

Syphilisationen blev først bragt i Anvendelse den 19de November, da der forinden blev anstillet et Forsøg ved at lade hende forblive rolig liggende i sin Seng, og anvende aldeles indifferente Midler. Da Tilstan-

den herved gjennem 16 Dage blev aldeles uforandret, skred jeg til Inoculation. Jeg anbragte saavel paa Laarene som paa Armene Materie fra samme Patient, denne slog an paa høire Laar i 20 Led, paa venstre Laar afbrødes Inoculationen med denne Materie, da den var passeret 4 Led, og en anden Materie blev her anbragt, som vedblev at slaa an netop ligesaa længe som Materien paa det andet Laar. De tvende Materier paa venstre Laar have altsaa slaaet an netop saa længe, som den ene Materie paa høire Laar. Paa Armene har denne samme Materie først slaaet an i 9 Led, den er derpaa overført fra Laaret til høire Arm, og har da paany slaaet an i 5 Led; til den venstre Arm er den anden Materie overført, og den har slaaet an i 5 Led. — Da hun var immun for disse tvende Slags Materie forsøgtes ingen ny.

Den Materie, der allerførst blev forsøgt, blev tagen fra en Syg, der var midt under Syphilisationen, den viste ikke Spor af Virkning.

Hun har faaet 237 Inoculationer, hvoraf 30 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 207 Chankre. Hun var immun den 22de Januar, efter 2 Maaneder og 3 Dages Syphilisation.

Den 8de Januar var der kun ubetydelige Spor af Tubercula mucosa tilbage, den 26de Januar vare alle syphilitiske Symptomer svundne, og den 1ste Februar udskreves hun af Hospitalet efter 2 Maaneder og 29 Dages Behandling.

Toogtyvende Observation.

Karine Axelsdatter, 20 Aar gammel, indkom den 31te October 1855 i Rigshospitalet. Paa Randene af Labia majora sees ophøiede, haarde, paa Spidsen ulcererede Tubercula mucosa; saavel paa Truncus som Extremiteterne er der udbredt et papuløst Exanthem, Paplerne ere smaa, med Undtagelse af de, der have sit Sæde langs Rygraden, de ere større, og flere af dem besatte med Kruster. Glandlerne langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus ere stærkt opsvulmede. I Fauces, saavel paa Crura palati som paa Tonsillerne, er der overfladiske Ulcerationer, belagte med hvide Exsudater; paa den indvendige Flade af Overlæben, og paa Overgangen fra Læben til Gingiva flere Excoriationer.

De primære Symptomer skulle være opstaaede for noget over 2 Maaneder siden, de constitutionelle Phænomener har hun bemærket i 3 Uger.

Syphilisationen blev først den 19de November paabegyndt, paa Grund af en Phlegmone, der udviklede sig i den ene Arm strax efter hendes Indlæggelse i Hospitalet.

Da et Blad af Journalen er forkommet, kan jeg ikke angive, hvor mange Inoculationer, hun har havt, og nøie angive Tiden, da hun er bleven immun, det har omtrent været i Slutningen af Februar.

Flere af de artificielle Saar bleve store og sammenløbende.

Ved Slutningen af December vare Tubercula mucosa fordetmeste svundne, men i Løbet af Januar kom der Excoriationer paa Crura palati, saaledes, at hun først den 11te Marts blev udskreven af Hospitalet, efter 4 Maaneder og 11 Dages Ophold.

Ikke meget længe efterat hun havde forladt Hospitalet udviklede sig en Irit i det ene Øie, og da denne var hævet, kom der Irit ogsaa i det andet Øie. Uagtet disse Betændelser havde en ikke saa ganske ringe Intensitet, vedblev hun dog den hele Tid at udføre sine Forretninger i sin Tjeneste, og der blev aldeles intet anvendt. Endnu senere fremkom paa Randene af Labia majora et Par solide Tubercula mucosa, som igjen efter kort Tid svandt. Jeg har stadig siden havt Øie med hende, og hun har nu i lang Tid været aldeles frisk.

Treogtyvende Observation.

Ingeborg Thorstensdatter, 24 Aar gammel, indkom den 6te November 1855 i det kroniske Sygehus. Paa den indvendige Flade af Labium majus dextrum sees et stort Tuberculum mucosum. I Faux viser der sig paa det høire Crus posterius veli palati et Saar af 3—4''' Længde, belagt med hvidt Exsudat; paa den anden Side og paa Membrana posterior pharyngis er der en mørk Rødhed.

Syphilisationen blev paabegyndt den 7de November. Hun blev inoculeret, saavel paa Laarene som paa Armene, med Materie fra *Gunild Marie Olsdatter* (19de Observation), paa høire Laar og høire Arm fra sidste Inoculation, paa venstre Laar og Arm fra første Inoculation. Virkningen har været omtrent lige paa begge Arme, paa høire Laar blev ikke Inoculationen fortsat med den første Materie, da der strax, da Materien en enkelt Gang ikke slog an, blev inoculeret fra venstre Laar.

Pustlerne efter første og anden Inoculation vare mindre paa Laarene end paa Armene.

Kort efter Syphilisationens Begyndelse blev ny Materie indført paa høire Laar fra en frisk Bubo, og nu gik denne ved Siden af den ældre Materie. Denne sidste aborterede den 27de December, medens den ny Materie holdt sig til den 16de Februar. Hun bemærkede om alle de Saar, der vare fremkaldte ved denne Materie, at de vare mere smertelige, end de efter den gamle Materie.

Fra 24de Led paa hoire Laar fortes Materien til hoire Læg, hvor den slog an i 4 Led, medens den paa Laaret endnu kun slog an i 1 Led, men overført fra 2det Led paa Læggen til hoire Laar, slog den der igjen an i 1 Led. Aldeles det samme Forhold viste sig paa venstre Læg.

Hun har faaet 435 Inoculationer, hvoraf 54 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 381 Chankre. — Hun var immun den 2den Marts. efter 3 Maaneder og 23 Dages Syphilisation.

Den 15de Marts blev hun udskreven af Sygehuset, efter 4 Maaneder og 9 Dages Behandling.

Fireogtyvende Observation.

Holm Jacobsen, 25 Aar gammel, indkom den 8de November 1855 i det kroniske Sygehus. Paa Scrotum, den tilgrændsende Deel af hoire Laar og omkring Anus sees talrige Tubercula mucosa, hvoraf flere have en excorieret Overflade. I Faux er der i Velum palati og Uvula betydelig Svulst, og paa den venstre og bagerste Ganebue sees en liden rund Excoriation paa ophøiet Bund.

De primære Tilfælde viste sig for omtrent 8 Uger siden, og Tubercula mucosa vil han have bemærket for 1 Maaned siden.

Syphilisationen blev begyndt den 8de November, paa Laarene og venstre Arm med Materie fra samme Individ, den slog an paa Laarene i 32 Led, og paa venstre Arm forst i 13 Led, derpaa overfort fra Laaret, slog den igjen an i 6 Led. Paa hoire Arm inoculeredes hun fra en anden Syg, men denne Materie slog kun an i 6 Led, hvorfor Materien fra Laaret overførtes til venstre Arm, denne aborterede i det 7de Led, hvorfor ny Materie toges fra Laaret, og denne holdt sig nu i 7 Led. Hun har altsaa været modtagelig for netop det samme Antal Inoculationer paa begge Arme.

Fra det 22de Led paa Laarene, blev Materien fort til den ene Side af Brystet, hvor den kun slog an i 4 Led, og da den fra 27de Led paa Laarene atter blev fort op til Siden, gav den negativt Resultat. — Fra 33te Led paa Laarene blev den fort til begge Lægge, den slog an paa venstre Læg i 10 Led, paa høire Læg i 6 Led, men fra Læggene fort tilbage til Laarene, slog den ikke mere an.

Han har faaet 503 Inoculationer, hvoraf 108 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 395 Chankre. Han var immun den 27de Marts, efter 4 Maaneder og 19 Dages Syphilisation.

Mod Slutningen af Marts vare Tubercula mucosa aldeles svundne, i Halsen var der kun ubetydelige Rester tilbage. Den 18de April blev han udskreven, efter 5 Maaneder og 10 Dages Behandling.

Den 12te Juni indkom han i Rigshospitalet paa Grund af et Par Elevationer paa Palatum molle, der vare excorierede paa deres Overflade. Han forlod igjen Hospitalet den 22de Juli, da de nævnte Phænomener vare svundne under en aldeles indifferceret Behandling.

Femogtyvende Observation.

Karen Nilsdatter, 63 Aar gammel, indkom den 7de November 1855 i Rigshospitalet. Ved Genitalia og især ved Anus sees talrige, fladtrykte, ulcererede Tubercula mucosa. Paa Underlæben, strax indenfor Prolabium, er der et ophoiet Saar af $\frac{1}{3}$ Tommes Diameter, bedækket med graalig-hvidt Exsudat, et lignende, men mindre Saar findes henimod venstre Mundvinkel; den bagerste Deel af Tungen er berøvet sit Epithelialbelæg, paa Tonsillerne sees temmelig tykke, hvide Exsudater.

Den primære Affection skal hun have paadraget sig for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen er begyndt den 11te November, med samme Materie paa Laar og Arme. Den har paa høire Laar og begge Arme slaaet an i 11 Led, derpaa er der paa Armene taget Materie fra 9de Led til ny Inoculation, og denne har paa høire Arm slaaet an i 2 Led, paa venstre Arm i 1 Led. Paa venstre Laar er Inoculationen med denne Materie ikke fortsat længere end til 8de Led, da ny Materie er indbragt, som har slaaet an i 8 Led, denne ny Materie har altsaa holdt sig meget længer, end den gamle Materie paa hoire Laar.

Hun har faaet 177 Inoculationer, hvoraf 21 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 156 Chankre. Hun var immun den 26de December efter 1 Maaned og 15 Dages Syphilisation.

Den 3die December vare allerede Symptomerne ved Genitalia og Anus paa det nærmeste svundne, den 18de December var der kun Pletter tilbage, og Symptomerne paa Mundens Slimhinde vare begyndte at træde tilbage. Den 25de Januar blev hun udskreven efter 2 Maaneder og 18 Dages Behandling.

Sexogtyvende Observation.

Johan Christoffersen, 22 Aar gammel, indkom den 17de November 1855 i Rigshospitalet. Der viser sig paa Scrotum og ved Anus ulce-

rerede Tubercula mucosa, der for henved 3 Maaneder siden ere frembrudte, efterat han i Slutningen af Juni havde bemærket Saar paa Glans Penis, hvorefter en ikke indureret Cicatrice kan iagttages.

Syphilisationen begyndte den 19de November; den første inoculerede Materie fremkaldte kun et Par Pustler, hvorfor der tre Dage senere inoculeredes med Materie fra samme Individ, men fra Pustler, der vare 1 Led længer tilbage. Denne Materie slog an i 7 Led paa høire Laar, og i 9 Led paa Armene, dog med flere Afbrydelser, og ved paa Armene at inoculere fra Pustler længer tilbage i Rækken. En paa venstre Laar anbragt ny Materie slog kun an i 7 Led.

Han har faaet 168 Inoculationer, hvoraf 48 med negativt Resultat, han har altsaa havt 120 Chankre. Han var immun den 28de December, efter 1 Maaned og 9 Dages Syphilisation.

Den 17de December vare Tubercula mucosa ved Anus aldeles svundne, og den 9de Januar 1856 blev han udskreven af Hospitalet efter 1 Maaned og 23 Dages Behandling.

Syvogtyvende Observation.

Peder Laurits E . ., 22 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 16de Januar 1856. For 2 Maaneder siden bemærkede Patienten et Saar ved Corona glandis, efterat han 8 Dage i Forveien havde celebreret Coitus. Saaret tilhelede efter 14 Dages Forløb, men for omtrent 3 Uger siden viste der sig paany Ulcerationer. — Nu kan Præputium, der er opsvulmet, ei føres tilbage; der er rigelig Secretion mellem Glans og Præputium, og gjennem denne kan man føle tvende haarde, nøie begrændsede Steder, der ere meget ømfindtlige. Paa den nederste Deel af Underlivet og paa Ryggen sees en tetstaaende Roseola. Glandlerne i Ingven ere opsvulmede og ømfindtlige.

Syphilisationen blev paabegyndt den 18de Januar. Den først inoculerede Materie vedligeholdt sig i 16 Led paa Laarene og i 14 Led paa Armene, senere var det ikke muligt at bringe nogen Materie til at slaa an i flere end 2 Led. — Efterat den første Række var tilende, inoculerede jeg paa Læggene, men her slog Materien ikke an i flere end 1 Led.

Han har faaet 296 Inoculationer, hvoraf 79 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 217 Chankre. Han var immun den 17de April efter 3 Maaneders Syphilisation.

Først i Begyndelsen af April vare Saarene paa Præputium tilhelede.

I Midten af Marts viste sig Svulst i Tonsillerne og Saar belagte med graaligt Exsudat, i Begyndelsen af April viste der sig Spor af Roseola paa Forarmene og ny Saar paa Præputium, der dog snart igjen tilhelede, saaledes at han den 2den Mai kunde udskrives af Hospitalet efter 3 Maaneder og 16 Dages Behandling.

Otteogtyvende Observation.

Ole Olsen, 29 Aar gammel, indkom den 14de Januar 1856 i Rigshospitalet. Paa Scrotum, i Laarbøiningen, i Perinæum og ved Anus sees talrige, større og mindre, flade, haarde Tubercula mucosa, der ei ere ulcererede. I Panden sees et Par mørkerøde Pletter. I Halsen vise begge Tonsiller sig opsvulmede, mørkerøde, og hist og her belagte med graalighvide Exsudater.

Paa Glans penis sees tvende runde, noget fordybede Ulcerationer med ubetydelig Induration.

Syphilisationen blev paabegyndt den 15de Januar; den først anbragte Materie slog an paa Laarene i 7 Led, paa Armene i 8 Led, senere vilde ingen Materie slaa an i flere end 5 Led.

Han har faaet 258 Inoculationer, hvoraf 93 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 165 Chankre. Han var immun den 23de April efter 3 Maaneder og 8 Dages Syphilisation.

Den 3die Februar vare Tubercula mucosa ved Anus og Genitalia i rask Tilbagegang, og den 6te Marts vare saavel Tubercula mucosa som Exanthemet i Panden aldeles borte, kun i Halsen var der nogen Rødhed tilbage; men i Slutningen af Marts viste der sig Exsudater paa Crura anteriora veli palati.

Han udskreves af Hospitalet den 3die Mai efter 3 Maaneder og 19 Dages Behandling.

Niogtyvende Observation.

Peder Olsen, 56 Aar gammel, indkom paa Rigshospitalet den 6te Februar 1856. Der er fuldstændig Phimose, og fra Orificium præputii udflyder en purulent Vædske. Selve Præputium er opsvulmet og haard, og gjennem den føles flere fastere Knuder. Paa Scrotum og selve Membrum sees flere ulcererede Tubercula mucosa; paa Ryggen er der

udbredt Roseola. De primære Symptomer skulle være opstaaede for et Par Maaneder siden.

Syphilisationen er begyndt den 10de Februar. De første Inoculationer, der anbragtes i begge Sider og paa høire Laar, gave aldeles negativt Resultat. Han blev 3 Dage senere inoculeret til begge Laar, høire Side og venstre Arm fra samme Patient, og fra samme Pustler som første Gang. Paa Armene slog Materien an i 8 Led, paa venstre Laar i 12 Led, paa høire Laar i 6 Led, og det kun ved engang at overføre den til Laaret fra höire Side. Paa venstre Laar udviklede de første Pustler sig ikke førend efter den 3die Dag.

Han har faaet 146 Inoculationer, hvoraf 50 med negativt Resultat, han har altsaa havt 96 Chankre. Han var immun den 21de Marts efter 1 Maaned og 11 Dages Syphilisation.

Den 5te Marts udvikledes der Tubercula mucosa ved Anus, og længe efterat han var bleven immun viste sig et Saar paa den nedre Læbes mucøse Flade, der opholdt ham i Hospitalet indtil den 2den Juni. Behandlingen havde medtaget 3 Maaneder og 27 Dage.

Tredivte Observation.

Karen Olsdatter B.........., 23 Aar gammel, indkom den 28de Marts 1856 i det kroniske Sygehus. Der viser sig ved Genitalia endel meget smaa Tubercula mucosa, kun opad, paa den udvendige Flade af Labium majus sinistrum, er et enkelt større. I Panden, Nakken, under høire Axelblad, i begge Albuebøininger, paa Haandbagene og paa Underlivet sees et skidenfarvet, maculo-papulost Exanthem; paa den behaarede Deel af Hovedet er der en Mængde smaa, spredte Kruster. Paa høire Brystvorte sees et temmelig stort Saar, der ikke har noget charakteristisk Udseende og ikke er indureret. Det er ikke muligt at komme til nogen Vished om naar den primære Affection existerede.

Syphilisationen begyndte den 28de Marts, hun blev inoculeret med samme Materie paa Laarene og Armene. Den slog an paa Laarene i 18 Led og paa Armene i 17 Led, Pustlerne vare i de 5 første Led smaa. Senere slog kun en Materie an i 1 Led.

Hun har faaet 237 Inoculationer, hvoraf 36 med negativt Resultat, hun har altsaa havt 201 Chanker. Hun var immun den 1ste Juni efter 2 Maaneder og 4 Dages Syphilisation.

Den 24de April viste der sig saavel paa Truncus som de nedre

Extremiteter en rigelig papulos Eruption, de enkelte Papler vare 1 til $1\frac{1}{2}$ Linie i Diameter, de vare af en livlig, rødlig-brun Farve, og de fleste havde et lidet Skjæl paa deres Spidse; denne Eruption strakte sig nogle Dage senere ogsaa til Forarmene. Fremdeles var der den 16de April Symptomer af en begyndende Irit paa høire Øie, denne Betændelse tiltog stadig i de paafølgende 3 Uger og opnaaede en høi Grad, først den 10de Mai begyndte den at aftage, og nu gik den meget hurtig tilbage. Den 23de Mai var den aldeles hævet og Synet var lige godt paa begge Øine. Jeg lod hende den hele Tid ligge i lyst Værelse, med Øinene vendte mod Vinduerne, jeg anvendte intetsomhelst Middel af hvad Navn nævnes kan, jeg fortsatte kun paa sædvanlig Maade Syphilisationen.

Den 27de Juli blev hun udskreven af Sygehuset efter 4 Maaneders Behandling.

Enogtredivte Observation.

Johan Larsen, 24 Aar gammel, indkom den 9de Juni 1856 i Rigshospitalet. Der sees omkring Anus en Krands af store, ophøiede, paa deres Spidse secernerende Tubercula mucosa. I Halsen viser der sig paa Tonsillerne en begrændset Rødhed og hvide Exsudater. I Lyskerne føles Glandlerne opsvulmede. Paa Glans penis er der et Par Saar belagte med pyogenisk Membran.

Han har bemærket den primære Affection for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen er hos denne Patient begyndt den 10de Juni. Han blev inoculeret med samme Materie saavel paa Laarene som Armene, paa Laarene slog den an i 18 Led, paa Armene derimod kun i 8 Led, men da den nu blev overført fra Laarene, slog den atter an paa Armene i 7 Led. Da denne første Inoculationsrække var tilende, blev der tvende Gange forsøgt Inoculation til Siderne, den ene Gang slog Materien an i 1 Led. Efterat flere Inoculationer med forskjellig Materie forgjeves vare forsøgte paa Laarene, anbragtes Materie fra en nylig fra Udlandet hjembragt Chanker, der slog godt an i 10 Led paa det ene Laar og i 7 Led paa det andet Laar.

Han har faaet 345 Inoculationer, hvoraf 139 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 206 Chankre. Han var immun den 7de October efter 3 Maaneder og 27 Dages Syphilisation.

Den 21de August var der kun Spor af Tubercula mucosa ved Anus; den 21de October blev han udskreven af Hospitalet, de syphili-

tiske Symptomer vare aldeles hævede og hans Almenbefindende særdeles godt. Behandlingen havde medtaget 4 Maaneder og 12 Dage.

Toogtredivte Observation.

Anne Helene H..............., 21 Aar gammel, indkom den 19de Juli 1856 i Rigshospitalet. Paa den indvendige Flade og paa Randene af Labia majora og ved Anus sees store secernerende Tubercula mucosa. Begge Tonsiller og deres nærmeste Omkreds er indtaget af en begrændset Rødhed, og tildels belagte med hvide Exsudater.

Disse Tilfælde bemærkede hun for omtrent 1 Maaned siden; om den primære Affection veed hun intet at berette.

Syphilisationen er begyndt den 20de Juli. Hun blev først inoculeret i begge Sider, hvor Materien slog an i 14 Led, idet dog en Mængde Pustler i de sidste Led aborterede. Fra sidste Led i venstre Side fortes Materien til Laarene, hvor den kun slog an i 3 Led. Til samme Tid som hun med denne Materie blev inoculeret paa Laarene, blev hun inoculeret med ny Materie (fra Stockholm) til Armene, denne slog an i 9 Led paa Armene, og da den gamle Materie aborterede paa Laarene, fortes Materien fra Armene til Laarene, hvor den slog an i 7 Led. — Senere slog ingen Materie an i flere end 1 Led.

Hun har faaet 285 Inoculationer, hvoraf 77 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 208 Chankre. Hun var immun den 7de October efter 2 Maaneder og 17 Dages Syphilisation.

Den 20de August var der kun Spor af Tubercula mucosa ved Genitalia, ved Anus derimod var der endnu betydelige Rester, 8 Dage senere var der aldeles intet at opdage hverken ved Genitalia eller Anus. Den 27de October udskreves hun af Hospitalet i enhver Henseende sund og frisk. Behandlingen havde medtaget 3 Maaneder og 8 Dage.

Treogtredivte Observation.

Ole B........, 24 Aar gammel, indkom den 23de Mai 1856 i det kroniske Sygehus. Der findes paa den bagre Flade af Scrotum og ved Anus en hel Del større og mindre Tubercula mucosa, hvoraf enkelte paa deres Overflade ere ulcererede. Bag i Faux findes flere overfladiske Ulcerationer.

Den primære Affection yttrede sig for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 23de Mai. Den først anbragte Materie slog an i 20 Led paa Laarene og i 12 Led paa Armene, den næste Materie slog an i 7 Led paa Armene, i 6 Led i Siderne, men kun i 2 Led paa Laarene, den 3die Materie, der hidrørte fra en nylig i Udlandet erhvervet Chanker, slog an i 9 Led saavel paa Laarene som paa Armene. Denne sidste Materie gav ogsaa større Pustler og Saar.

Han har faaet 450 Inoculationer, hvoraf 79 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 371 Chankre. Han var immun den 3die November efter 5 Maaneder og 10 Dages Syphilisation.

Midt i August viste sig et nyt Udbrud dels af Saar, dels af Tubercula mucosa paa Præputium og Glans; disse vare igjen meget aftagne i Slutningen af September. I Slutningen af October viste sig haarde Tubercula mucosa paa Scrotum, som efter faa Dage atter begyndte at svinde, men brød endnu engang frem og vedligeholdt sig i flere Uger, saaledes at han først den 5te December kunde udsksives efter 6 Maaneder og 12 Dages Behandling.

Fireogtredivte Observation.

Carl Halvorsen, 27 Aar gammel, indkom den 28de Juni 1856 i Rigshospitalet. Der sees Tubercula mucosa paa Membrum, Scrotum og ved Anus; paa den øverste Deel af Truncus er der en svag Roseola. Der føles enkelte opsvulmede Glandler i Lyskerne og langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus; Haaret falder af. De constitutionelle Phænomener bemærkede han for 3 Maaneder siden; om den primære Affection vil han ikke give nogen nøiagtig Forklaring.

Syphilisationen er begyndt den 29de Juni med samme Materie paa Laar og Arme, den slog an paa Laarene i 18 Led, og paa Armene i 15 Led. Pustlerne efter den 2den Inoculation vare større end efter den første. Da denne Materie havde passeret 13 Led paa Armene aborterede den, men overført fra Laarene til Armene slog den igjen an i 2 Led. — Materien blev fra 15de Led paa Laarene ført til Siderne, hvor den kun slog an i 2 Led. En derefter inoculeret ny Materie fra Udlandet vedligeholdt sig gjennem 8 Led i Siderne, men kun i 6 Led paa Laarene.

Han har faaet 363 Inoculationer, hvoraf 56 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 307 Chankre. Han var immun den 6te October efter 3 Maaneder og 7 Dages Syphilisation.

Mod Slutningen af August begyndte Symptomerne ved Genitalia og Anus at svinde. Den 11te October blev han udskreven af Hospitalet; de syphilitiske Symptomer vare hævede og Almenbefindendet godt. Behandlingen havde medtaget 3 Maaneder og 13 Dage.

Femogtredivte Observation.

Nils Paulsen, 20 Aar gammel, indkom den 27de Juli 1856 i Rigshospitalet. Der sees paa Glans penis og tilsvarende Steder paa Præputium flere fordybede Saar, med skarpt afskaarne Rande og rigeligt Secret. Hoire Tonsille er indtagen af en begrændset Rodhed med ubetydeligt, hvidt Exsudat. Der er Svulst i Glandlerne langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus. Han blev behandlet her i Hospitalet fra 14de April til 31te Mai d. A. for et syphilitisk Saar paa Glans penis, hvorefter der forefindes en indureret Cicatrice. Han benyttede kun udvendige Midler.

Syphilisationen er begyndt den 30te Juli. Den i Siderne og paa Armene først anbragte Materie slog kun an i 3 Led, men da derpaa Materie blev inoculeret til Siderne fra den samme Patient som ved første Inoculation, slog den an i 9 Led. Dernest inoculeredes han paa Laarene med ny Materie fra Udlandet, denne slog an i 14 Led, og fra 4de Led overført til Siderne slog den der an i 9 Led.

Han har faaet 384 Inoculationer, hvoraf 133 med negativt Resultat, han har altsaa havt 251 Chankre. Han var immun den 15de November efter 3½ Maaneds Syphilisation.

Den 25de October var der intet sygeligt at observere i Halsen. Den 25de November blev han udskreven af Hospitalet efter 3 Maaneder og 29 Dages Behandling.

Sexogtredivte Observation.

Johannes Andersen, 31 Aar gammel, indkom den 12te Juni 1856 i Rigshospitalet. Paa Præputium og Glans sees flere rigelig secernerende Saar, hvoraf nogle indurerede. Paa Membrum, Scrotum, den indvendige Side af Laarene og omkring Anus er der store, meget ophoiede og secernerende Tubercula mucosa; paa den behaarede Deel af Hovedet er der en papulo-pustulos, og over den ovrige Deel af Legemet en sqvamos Syphilide. I Halsen nogen Rodhed og Glandlerne i Lyskerne og langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus ere opsvulmede.

Den primære Affection paadrog han sig i Slutningen af Marts Maaned.

Syphilisationen begyndte den 14de Juni. De første Inoculationer foretoges paa Laarene og Armene; den første Række paa Laarene gik gjennem 11 Led, paa Armene gjennem 7 Led. Derefter blev 3 forskjellige Slags Materie, der dog stammede fra en og samme Hovedkilde, forsøgte enten uden, eller med meget ringe Virkning, men derpaa blev han inoculeret med ny Materie fra Stockholm, der slog an paa Laarene i 10 Led og i Siderne i 9 Led. Da denne ikke længer slog an, fremkaldte ingen Materie nogen Virkning i flere end 2 Led.

Han har faaet 393 Inoculationer, hvoraf 115 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 278 Chankre. Han var immun den 21de October efter 4 Maaneder og 7 Dages Syphilisation.

Endnu den 7de October vare Tubercula mucosa ved Anus store, saaledes, at de bleve toucherede med Argentum nitricum. Den 15de November blev han udskreven af Hospitalet efter 5 Maaneder og 3 Dages Behandling. Alle syphilitiske Symptomer vare svundne og Almenbefindendet i enhver Henseende godt.

Syvogtredivte Observation.

Christoffer Thommesen, 24 Aar gammel, indkom den 14de Juni 1856 i Rigshospitalet. Der sees en Roseola syphilitica udbredt over det hele Legeme, et papuløst Exanthem paa den behaarede Deel af Hovedet og Tubercula mucosa rundt om Anus. Tonsillerne ere opsvulmede og belagte med Exsudater.

Den primære Affection har han paadraget sig for omtrent 2 Maaneder siden.

Syphilisationen begyndte den 15de Juni. Den først anbragte Materie vedligeholdt sig gjennem 24 Led paa Laarene, 19 Led paa Armene og 13 Led i Siderne, dog er det at observere, at den til sidstnævnte Sted først blev overført omtrent en Maaned efterat Syphilisationen var begyndt. Efter de første Inoculationer paa Armene udviklede der sig kun 1 liden Pustel paa venstre Arm; paa begge Laar vare Pustlerne smaa, og paa venstre Laar var der kun to. Den var til disse forskjellige Steder tagen fra en og samme Pustel. — Den næste Materie, der blev inoculeret var fra en ikke indureret Chanker, der nylig var erhvervet i Stockholm, denne slog an i 22 Led paa Laarene og i 7 Led paa Armene.

Han har faaet 543 Inoculationer, hvoraf 55 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 488 Chankre. Han blev immun den 6te November efter 4 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

Den Roseola, der existerede ved Syphilisationens Begyndelse, svandt meget sent, der saaes endnu Spor af den den 20de August. Under Syphilisationen udviklede sig flere ny Symptomer, saaledes viste sig i Begyndelsen af Juli ulcererende Tubercula mucosa paa Scrotum; i Midten af August var der udbrudt store Tubercula mucosa ved Anus, og i Slutningen af October kom der Ulcerationer og Exsudater paa Tonsillerne.

Den 13de November udskreves han helbredet af Hospitalet, hans Almenbefindende var særdeles godt. Behandlingen havde medtaget 4 Maaneder og 29 Dage.

Otteogtredivte Observation.

Randi Oline Christiansdatter, 24 Aar gammel, indkom den 19de Mai 1856 i Rigshospitalet. Paa den hele Hudflade er der udviklet en dunkelrød Roseola; paa den øverste Deel af Ryggen, i Nakken, især op imod Haarranden sees et papulost Exanthem, enkelte af disse Papler ere belagte med Skjæl, andre ere bedækkede med Kruster; paa den behaarede Deel af Hovedet findes krustøse Saar; ved Anus, Genitalia og den tilgrændsende Deel af Laarene er der rigelig Udvikling af stærkt secernerende Tubercula mucosa. I Halsen sees begge Tonsiller meget opsvulmede og bedækkede med graalig-hvide Exsudater.

Den primære Affection skal have viist sig for henved 1 Aar siden.

Syphilisationen er begyndt den 20de Mai. Den først inoculerede Materie slog an i 24 Led paa Laarene og i 14 Led paa Armene, fra 21de Led paa Laarene blev den overført til Siderne, hvor den slog an i 3 Led; den næste Materie slog an i 7 Led paa Laarene og i 3 Led paa Armene. Derpaa inoculeredes Materie fra en nylig i Udlandet erhvervet Chanker, denne slog an paa Laarene i 12 Led og i Siderne i 8 Led.

Hun har faaet 486 Inoculationer, hvoraf 79 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 407 Chankre. Hun var immun den 7de October efter 4 Maaneder og 17 Dages Syphilisation.

Endnu mod Slutningen af August var der Tubercula mucosa ved Anus, og til samme Tid udviklede der sig Exsudater paa Crura veli palati. Hun blev udskreven helbredet af Hospitalet den 13de November efter 5 Maaneder og 24 Dages Behandling.

Niogtredivte Observation.

Ole V....., 26 Aar gammel, indkom den 22de Juli 1856 i Rigshospitalet. Der viser sig i Panden og paa den behaarede Deel af Hovedet et papulo-pustulost Exanthem med Affald af Haaret; ved Anus er der enkelte, ikke meget store Tubercula mucosa. I Fauces er der mørk Rodhed og Ulcerationer paa Crura veli palati belagte med hvidt Exsudat. — Glandlerne langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus ere opsvulmede.

Han beretter, at han for omtrent 1 Aar siden efter Coitus bemærkede et Saar paa Glans, hvor der nu findes en indureret Cicatrice. Et Par Maaneder senere har der viist sig Roseola.

Syphilisationen begyndte den 23de Juli. Den først anbragte Materie slog an paa Laarene i 24 Led og i Siderne først i 20 Led, og derefter, da den blev overført fra Laarene, atter i 9 Led. En Maaned efter Syphilisationens Begyndelse inoculeredes en anden Materie paa Armene, den slog an paa den hoire Arm i 20, paa den venstre Arm i 15 Led. — Senere slog ingen Materie an i flere end 1 Led.

Han blev flere Gange inoculeret med Materie fra en nylig fra Udlandet kommen Chanker, der havde viist sig meget kraftig hos alle til hvem den blev overført, men hos denne Patient slog den kun an i 1 Led.

Han har faaet 489 Inoculationer, hvoraf 66 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 423 Chankre. Han var immun den 30te October efter 3 Maaneder og 7 Dages Syphilisation.

De ved Begyndelsen af Syphilisationen tilstedeværende Symptomer svandt jevnt, og af ny Phænomener udviklede sig kun en liden Excoriation paa venstre Tonsille i Begyndelsen af November. Den 12te November blev han helbredet udskreven af Hospitalet efter 3 Maaneder og 19 Dages Behandling.

Fyrgetyvende Observation.

Anne Cathrine Mathisen, 35 Aar gammel, indkom den 5te April 1856 i Rigshospitalet. Saavel paa Labia majora som minora sees smaa, ikke meget ophøiede, i deres Midte ulcererede Tubercula mucosa; over hele Legemet, især paa Laarenes og Armenes Bøieflade, er der udviklet et papuløst, kobberfarvet Exanthem. I Halsen er der en mørk, begrændset Rødhed og Svulst, paa høire Tonsille hvidgraa Exsudater.

Den primære Affection skal have viist sig for omtrent 4 Maaneder siden.

Syphilisationen begyndte den 6te April, hun blev inoculeret med samme Materie paa Laar og Arme, paa Laarene slog den an i 30 Led, paa Armene i 22 Led, dog maatte den, efterat have passeret 8 Led, fornyes fra Laarene. I Siderne, hvorhen den først 6 Uger efter Syphilisationens Begyndelse blev ført fra Laarene, slog den kun an i 9 Led. Endnu en anden gammel Materie slog an i 9 Led i Siderne, men kun i 2 Led paa Laarene, og efter denne anbragtes en ny Materie fra en i Udlandet erhvervet Chanker. Denne slog an paa Laarene i 12 Led og i Siderne i 9 Led.

Hun har faaet 648 Inoculationer, hvoraf 134 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 514 Chankre. Hun var immun den 19de October efter 6 Maaneder og 14 Dages Syphilisation.

En Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, aftog Exanthemet især paa Laarene, først efter 5 Maaneders Forløb begyndte Tubercula mucosa at svinde.

Under Syphilisationen indfandt sig Irit i det høire Øie, der begyndte den 1ste Juni, og i Løbet af en Uge steg til en betydelig Hoide, aftog derefter igjen og svandt ganske uden at nogetsomhelst Middel blev anvendt; hun opholdt sig den hele Tid i lyst Værelse. Synet har ikke lidt det ringeste. 3 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, viste sig Excoriationer i Mundhulheden, der efter nogen Tid tilhelede, idet der udbrød ny paa andre Steder. Saaledes gik det over et Par Maaneder. Hun udskreves helbredet den 3die November, efter 6 Maaneder og 28 Dages Behandling.

Enogfyrgetyvende Observation.

Randine Olsdatter, 21 Aar gammel, indkom den 26de Juli 1856 i Rigshospitalet. Paa den indvendige Flade af Labia majora sees flere hampefrostore Saar, hvis Bund er noget opsvulmet og haard, Randene ere skarpt afskaarne, Saarfladen er bedækket med sparsomt, tyndt Secret. — Hun er frugtsommelig fra Slutningen af October.

Hun er tidligere behandlet i det kroniske Sygehus for primær Syphilis.

8de Aug. 1856. Saarene paa Labia tiltage saavel i Omfang som Dybde.
11te — — Hun fødte igaar Aftes en fuldbaaren Pige.
25de — — Saarene ved Genitalia tilhele hurtig.
4de Sept. — Tilhelingen af Saarene vedbliver, dog saaledes, at me-

dens det hele centrale Parti er tilhelet og lidt eleveret, er Periferien endnu ulcereret. Paa høire Laar sees en enkelt Plet af et Par Liniers Diameter, rød og excorieret.

15de Sept. 1856. Saavel paa Brystet som paa Ryggen sees tydelig Roseola syphilitica.

20de — — Der viser sig under høire Mamma en Plet, lignende den, som er beskreven paa høire Laar. Roseola er mindre tydelig.

24de — — Der sees paa høire Labium majus en eleveret Plet og paa venstre Tonsille er der en Excoriation af flere Liniers Længde.

Syphilisation blev paabegyndt den 26de September. Den først anbragte Materie slog an paa Armene i 13 Led, paa Laarene kun i 11 Led, og det var kun ved at overføre den fra Armene, at den vedligeholdt sig saa længe paa Laarene. Den dernæst inoculerede Materie slog derimod an i 10 Led paa Laarene og i 6 Led paa Armene. Senere slog ingen Materie an i flere end 1 Led.

Hun har i det Hele faaet 363 Inoculationer, hvoraf 148 have givet negativt Resultat; hun har altsaa havt 215 Chankre. Hun var immun den 10de Januar efter $3\frac{1}{2}$ Maaneds Syphilisation.

Fem Uger efterat Syphilisationen var begyndt, viste sig store Tubercula mucosa ved Genitalia, og endnu et Par Uger senere udvidede Saarene ved Anus sig saaledes, at de strakte sig ind i Rectum. Først i Begyndelsen af December aftoge igjen Symptomerne, og i Midten af Januar var der kun ubetydelige Spor tilbage. Den 26de Januar udskreves hun helbredet fra Hospitalet, 4 Maaneder efterat de constitutionelle Phænomener vare fremtraadte saa tydeligt, at jeg turde begynde Syphilisationen.

Toogfyrgetyvende Observation.

Erik Wilhelm S., 36 Aar gammel, indkom den 12te Juli 1856 i Rigshospitalet. Paa den udvendige Flade af Præputium sees tvende Saar af uregelmæssig Form, med skarpt afskaarne, noget underminerede Rande og en skiden Bund, der er tillige en overfladisk Induration.

Den 13de August. Der viser sig over hele Truncus et papuløst Exanthem, hvorfor Syphilisation blev paabegyndt.

Han blev først inoculeret i Siderne, hvor Materien slog an i 23

Led, men meget svagt i de sidste 7 Led. Den 9de September blev han inoculeret paa Laarene og Armene; paa Laarene slog den an i 16 Led, paa Armene i 15 Led. Senere slog endnu en Materie paa Laarene an i 4 Led.

Han har i det Hele faaet 459 Inoculationer, hvoraf 138 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 321 Chankre. Han var immun den 15de December efter 4 Maaneder og 1 Dags Syphilisation.

Faa Dage efterat Syphilisationen var begyndt, udbrød en pustuløs Syphilide i Ansigtet. I Løbet af de følgende Par Maaneder svandt efterhaanden de ved Syphilisationens Begyndelse tilstedeværende Symptomer, men til forskjellige Tider i November Maaned fremkom ny Phænomener, saaledes papuløs Eruption paa den behaarede Deel af Hovedet, Saar paa Palatum og den indvendige Flade af Kindet, hvilke Tilfælde igjen vare svundne henimod Midten af December. Den 16de Januar blev han udskreven, 5 Maaneder og 3 Dage efterat de constitutionelle Symptomer vare komne til Udbrud.

Treogfyrgetyvende Observation.

Carl August Hansen, 22 Aar gammel, indkom den 13de September 1856 i Rigshospitalet. Der sees om Orificium ani en Krands af store ophøiede, secernerende Tubercula mucosa. I Halsen er der en temmelig stærk og begrændset Rødhed med hvidt Belæg paa Tonsillerne og tilgrændsende Partier; Halsglandlerne ere opsvulmede; Haaret falder af.

For 3 Maaneder siden er det rimeligt, at den primære Affection har været tilstede, de constitutionelle Symptomer ere begyndte for 16 Dage siden.

Syphilisationen blev begyndt den 15de September til Siderne og Laarene med samme Slags Materie, der slog lige længe an paa begge Steder, nemlig i 16 Led. Den dernæst anbragte Materie slog an i Siderne i 10 Led og paa Laarene i 8 Led.

Mod Slutningen af November viste sig en Bubo i høire Ingven og en lignende i høire Axilla. Efter 8 Dages Forløb blev den i Ingven aabnet, og 8 Dage senere den i Axilla. Med den indeholdte Materie blev han inoculeret paa det høire Laar. Materien fra Ingvinalbubonen gav positivt Resultat i 5 Led, den fra Axillarbubonen i 3 Led, og denne Materie syntes mere intens end den, efter hvis Inoculation Bubonerne vare fremkaldte.

Han har i det Hele faaet 393 Inoculationer, hvoraf 80 have givet

negativt Resultat, han har altsaa havt 313 Chankre. Han var immun den 19de December efter 3 Maaneder og 4 Dages Syphilisation.

Efter 3 Ugers Behandling begyndte Tubercula mucosa at svinde, men Rester af dem vedligeholdt sig endnu efter et Par Maaneders Syphilisation. Den 17de Januar 1857 blev han udskreven helbredet af Hospitalet efter 4 Maaneder og 4 Dages Behandling.

Fireogfyrgetyvende Observation.

Karen Olsdatter F . . . ., 18 Aar gammel, indkom den 15de September 1856 i Rigshospitalet. Labia majora sees saavel paa den ydre som indre Flade tet besatte med store, ophoiede, rigeligt secernerende Tubercula mucosa, og omkring Anus er der en Krands af lignende Vegetationer.

Hun beretter, at Sygdommen har været tilstede i noget over et halvt Aar, uden at hun vil give nogen tilfredsstillende Forklaring over den primære Affection.

Syphilisationen blev paabegyndt den 16de September i Siderne, hvor Materien slog an i 11 Led, og paa Laarene den 25de September, hvor den slog an i 8 Led. I Siderne var det ikke senere muligt at bringe nogen Materie til at slaa an i flere end 1 Led; paa Laarene slog de forskjellige Slags Materie, der efterhaanden blev inoculeret, kun an i faa Led, det største Antal var fire. Paa Armene bleve de forste Inoculationer anbragte i Slutningen af October, men det varede her længe inden det vilde lykkes at bringe nogen Materie til at slaa an. Endelig viste saavel paa Armene som paa Laarene en Materie sig virksom, der nedstammede fra samme Kilde, som Materien fra en anden Patient, fra hvem jeg gjentagne Gange havde inoculeret med negativt Resultat.

Hun har i det Hele faaet 366 Inoculationer, hvoraf 156 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 210 Chankre. Hun var immun den 5te Januar efter 3 Maaneder og 20 Dages Syphilisation.

Tubercula mucosa saavel ved Genitalia som ved Anus aftoge efter faa Ugers Forløb betydelig, men Resterne vedligeholdt sig over et Par Maaneder. Over 3 Maaneder efterat Syphilisationen var paabegyndt viste sig saavel paa Labia majora som ved Anus solide, vorteformige Productioner af et Hampekorns Størrelse, der dog snart igjen forsvandt, saaledes at hun den 17de Januar kunde udskrives helbredet efter 4 Maaneder og 2 Dages Behandling.

Femogfyrgetyvende Observation.

Inger Kirstine Pedersdatter, 28 Aar gammel, indkom den 29de September 1856 i Rigshospitalet. Den venstre Tonsille er opsvulmet, ujevn og bedækket med hvide Exudater. Paa venstre Mamma sees rundt om Papillen en blaalig-rød, fast Cicatrice efter et Saar, der udviklede sig for omtrent 6 Maaneder siden, da Patienten fik til Opfostring et Barn, som hun opgiver efter 1 Maaneds Forløb døde af Syphilis.

Hun er indlagt i Hospitalet tilligemed sit Barn, der ogsaa lider af constitutionel Syphilis. — Hun er gravida i 3die Maaned.

Syphilisationen blev paabegyndt den 3die October. De første Inoculationer anbragtes i Siderne og paa Armene, Materien slog paa begge Steder an i 6 Led. Senere slog en enkelt Materie an i 2 Led paa den ene Arm. De fleste Inoculationer sloge aldeles ikke an, og kun et Par Gange lykkedes det at frembringe smaa Pustler efter første Inoculation. — Første Inoculation til Laarene anbragtes den 31te October, kun en enkelt Materie slog her an i 4 Led, og i det Hele viste denne Patient sig meget uimodtagelig for det syphilitiske Virus.

Hun har i det Hele faaet 331 Inoculationer, hvoraf 193 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 138 Chankre, hvoraf de fleste have været meget smaa. Hun var immun den 7de Januar efter 3 Maaneder og 4 Dages Syphilisation.

Strax efter at Immuniteten var indtraadt viste sig et Saar paa den høire Tonsille, som dog efter et Par Uger igjen svandt; den 12te Februar blev hun udskreven helbredet fra Hospitalet, efter 4 Maaneder og 14 Dages Behandling.

Sexogfyrgetyvende Observation.

Bolette Andreasdatter, 19 Aar gammel, indkom den 21de Juli 1856 i Rigshospitalet. I Rima natium sees sammenhobede, secernerende Tubercula mucosa. I Fauces er der mørk Rødhed, nogen Svulst og paa Crura veli palati smaa Saar med graaligt Belæg. Paa begge Sider af Halsen smaa Glandelsvulster. — Den primære Affection skal have været tilstede i April.

Syphilisationen begyndte den 24de Juli i Siderne, og den 2den August paa Armene, paa begge Steder med Materie fra samme Patient. I Siderne slog den an i 12 Led, paa Armene i 10 Led. Den næste Materie som blev anbragt i Siderne slog an i 17 Led, paa Armene slog ingen senere anbragt Materie an i flere end 5 Led. Fem Uger

efterat Syphilisationen var begyndt inoculeredes til Laarene, hvor den først anbragte Materie slog an i 18 Led, den 2den i 12 Led.

Hun har i det Hele faaet 658 Inoculationer, hvoraf 163 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 495 Chankre. Hun var immun den 17de Januar, efter 5 Maaneder og 24 Dages Syphilisation.

Hos denne Patient svandt Phænomenerne meget langsomt og først den 4de Februar kunde hun udskrives helbredet af Hospitalet efter 6 Maaneder og 14 Dages Behandling.

Syvogfyrgetyvende Observatonn.

Martin Pedersen, 20 Aar gammel, indkom den 24de October 1856 i Rigshospitalet. Paa Membrum, Scrotum og i Perineum sees større og mindre Tubercula mucosa, dels tørre og overhudede, dels secernerende. Over hele Kroppen og paa Extremiteterne viser sig et brunligrødt Exanthem, dels maculøst, dels papuløst, desqvamerende. I Panden flere store, flade Pustler, hvoraf enkelte bedækkede med brungule Kruster; paa den behaarede Deel af Hovedet papulo-pustuløst Exanthem. I høire Lyske enkelte opsvulmede Glandler. I Fauces begrændset, mørk Rødhed; paa begge Tonsiller Saar med hvidt Belæg. Paa Præputium og Glans Cicatricer efter foregaaende Chankre, der efter hans Beretning skulle være opstaaede for 3 Maaneder siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 27de October med samme Materie i Siderne og paa Armene; i Siderne slog den an i 9 Led, paa Armene i 8 Led. Fra 8de Led i Siderne blev Materien overført til Laarene, hvor den kun slog an i 2 Led. Den strax derefter til Laarene inoculerede Materie, der hidrørte fra en anden Syg, slog an i 15 Led, og fra Laarene overført til Siderne og Armene slog den an paa ethvert af disse Steder i 5 Led. Da denne Materie ikke længer slog an, forsøgtes forgjeves flere forskjellige Materier.

Han har i det Hele faaet 372 Inoculationer, hvoraf 135 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 237 Chankre. Han var immun den 18de Januar efter 2 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

Efterat de ved Syphilisationens Begyndelse tilstedeværende Symptomer vare svundne, viste sig mod Slutningen af Januar ny Tubercula mucosa paa Scrotum, papulo-pustuløst Exanthem i Panden og Nakken, og hvide Exsudater i Halsen, hvilke Symptomer snart igjen svandt. — Den 11te Marts udskreves han helbredet efter 4½ Maaneds Behandling.

Otteogfyrgetyvende Observation.

Nilsine Johansen, 19 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 27de September 1856. Labia vulvæ sees stærkt opsvulmede og excorierede. Paa Randen af Labium majus dextrum sees et aflangt Saar af omtrent ½ Tommes Udstrækning i sin største Diameter, med afskaarne Rande. Bunden er bedækket med graaligt Secret. Paa forskjellige Steder af Labia og ved Anus er der mindre, runde Saar med samme Karakterer som det førstnævnte. I Panden, paa venstre Side ved Haarranden, sees en rødbrun Plet af en Ærts Størrelse. I Fauces er der nogen Rødhed. Den primære Affection skal hun have paadraget sig for 6 Uger siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 29de September med samme Materie i Siderne og paa Armene. Denne Materie slog an i 9 Led i Siderne og i 6 Led paa Armene. Den dernæst anbragte Materie slog an i 11 Led i Siderne og i 19 Led paa Laarene. Fra 10de Led paa Laarene blev den overført til Armene, hvor den slog an i 9 Led. Den aborterede gjentagne Gange paa høire Arm, og maatte derfor 3 Gange overføres fra venstre Arm. — Mod Slutningen af Syphilisationen blev hun inoculeret paa Læggene; paa den venstre Læg vilde Materien ikke slaa an, men paa den høire Læg slog den an i 3 Led. De her fremkaldte Saar bleve store og holdt sig længe aabne.

Hun har i det Hele faaet 463 Inoculationer, hvoraf 125 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 338 Chankre. Hun var immun den 16de Februar efter 4 Maaneder og 18 Dages Syphilisation.

I Begyndelsen af November vare Saarene ved Genitalia tilhelede, og der var aldeles intet at observere i Halsen; men i Begyndelsen af Januar viste der sig saavel ved Genitalia som ved Anus Tubercula mucosa, og i Halsen var der mellem Crura palati svage Exsudater. — Tubercula mucosa tiltoge bestandig og vedligeholdt sig endnu lang Tid efterat Immuniteten havde indfundet sig. Dette i Forbindelse med, at de sidste artificielle Saar paa Læggene saa sildig tilhelede, bevirkede, at hun først den 6te April kunde udskrives helbredet efter 6 Maaneder og 10 Dages Behandling.

Niogfyrgetyvende Observation.

Oluf Theodor Martinsen, ¾ Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 22de April 1856.

Paa den høire Side af Orificium ani sees et overhudet, lidet Tuberculum mucosum. Ved den venstre Mundvinkel findes Slimhinden be-

dækket med hvidt Exsudat, der strækker sig et Stykke ind paa Kindet.

Barnet har været behandlet i dette Hospital fra 15de August 1855 til 30te Januar 1856 for Syphilis med Mercur. Moderen *Anne Mathea Thorkildsdatter*, der følger sit Barn, har flere Gange været behandlet i Hospitalet for constitutionel Syphilis.

Syphilisationen er paabegyndt den 26de April. Den først inoculerede Materie slog aldeles ikke an. Den næste Materie slog i den ene Side an i 6 Led, og paa det ene Laar i 5 Led. Senere slog en Materie an i 3 Led, det almindelige var 1 Led, og dette ene flere Gange saa lidet udviklet, at derfra ei kunde tages Materie til ny Inoculation.

Han har i det Hele faaet 58 Inoculationer, hvoraf 25 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 33 Chankre. Han var immun den 26de Juni efter 2 Maaneders Syphilisation.

Den 7de Juni vare saavel Saarene paa Mundens Slimhinde som Tuberculum mucosum ved Anus tilhelet, og den 18de Juli udskreves han helbredet af Hospitalet.

Halvtresindstyvende Observation.

Antonette Halvorsdatter, 15 Uger gammel, indkom den 28de Marts 1856 i det kroniske Sygehus. Der viser sig siden igaar paa Hagen og paa Laarene enkelte smaa, røde, meget lidet over Huden ophøiede Pletter af en Lindses Størrelse, i hvis Midte man seer Spor efter en liden Vesikel. Barnet dier sin Moder, *Karen Olsdatter*, der lider af Syphilis. Barnet afvænnes.

Den 5te April. Der viser sig nu paa mange flere Steder maculo-vesiculøs Eruption, og man seer Flekker af en skiden Farve spredte hist og her omkring, især paa Laarene. Ved Anus sees et Tuberculum mucosum.

Syphilisationen begyndte den 5te April. Der blev inoculeret samme Slags Materie paa Laarene og i Siderne, paa første Sted slog den an i 6 Led, paa sidste i 4 Led; kun en eneste Materie slog senere an i 2 Led, ellers slog den kun an i 1 Led, eller den aborterede ganske.

Efter Inoculation paa Armene den 29de April vare Krusterne indtørrede den 8de Mai, nogle Dage senere var der under disse Kruster ny Udvikling af Pustler, hvorfra jeg inoculerede med positivt Resultat.

Saarene efter de første Inoculationer udvidede sig til omtrent 3 Linier i Diameter.

Hun har i det Hele faaet 79 Inoculationer, hvoraf 39 have givet

negativt Resultat, hun har altsaa havt 40 Chankre. Hun var immun den 18de Mai efter 1 Maaned og 13 Dages Syphilisation.

Ni Dage efterat Syphilisationen var paabegyndt, udbredte det maculose Exanthem sig mere, især paa de nedre Extremiteter, det viste sig i rigelig Mængde i Planta pedis. I Begyndelsen af Mai aftog det igjen hurtig, og i Midten af Mai var der kun ubetydelige Rester tilbage. En Maaned senere viste der sig dog igjen et Par Tubercula mucosa ved Anus, som svandt af sig selv; den 27de Juli blev hun udskreven helbredet og ved et særdeles godt Almenbefindende efter 4 Maaneders Behandling.

Jeg har havt Anledning til at see dette Barn nogle Gange siden. hun har været fuldkommen frisk og sund.

Enoghalvtresindstyvende Observation.

Bernt Emil Bellin, 8 Uger gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 6te Juni 1856. Saavel en stor Deel af Truncus som Laarene og Genitalia indtages af et livlig rødt, desqvamerende Exanthem. Omkring disse røde Flader findes større og mindre Papler bedækkede med fine Skjæl. Det er ved Sammenløben af disse Papler, at den førstnævnte exanthematiske Form er dannet.

Exanthemet er begyndt for 8 Dage siden, efterat Barnet forud havde været uroligt; siden det slog ud, har han befundet sig vel.

Moderen, *Hulda Hansen*, behandledes paa Hospitalet for constitutionel Syphilis fra 24de Juni til 5te August 1852.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag Barnet indkom i Sygehuset, med 1 Inoculation til hver Side og hvert Laar. Paa det ene Laar vedligeholdt denne Materie sig i 3 Led, i Siderne i 2 Led, men fra andet Led kunde ikke erholdes tilstrækkelig Materie for ny Inoculation. — Den derpaa anbragte Materie holdt sig i Siderne i 10 Led, paa Laarene derimod kun i 4 Led, og det enda kun ved at føre den fra Siderne ned til Laarene. Senere slog endnu en Materie an i 3 Led.

Han har i det Hele faaet 89 Inoculationer, hvoraf 37 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 52 Chankre. Han var immun den 22de August efter 2 Maaneder og 16 Dages Syphilisation.

De syphilitiske Phænomener svandt efterhaanden, og vare henimod Slutningen af August aldeles borte. Barnet udskreves helbredet den 1ste September efter 2 Maaneder og 26 Dages Behandling.

Tooghalvtresindstyvende Observation.

Peter Julius Gulbrandsen, 2 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 27de September 1856.

Omkring Anus sees enkelte Tubercula mucosa. Paa den indvendige Flade af Underlæben og i høire Mundvinkel er der temmelig store, runde, skarpt afskaarne Ulcerationer med graalighvidt, fastsiddende Belæg. I Fauces Rødhed og Saar især paa venstre Tonsille.

Barnet har lige indtil den sidste Tid diet Moderen, *Inger Pedersdatter* (45de Observation), paa hvis venstre Brystsvorte sees en Cicatrice efter en Chanker. Hun beretter, at hun opdagede Sygdommen hos Barnet for 4 Maaneder siden.

Syphilisationen blev begyndt den 29de September med samme Materie paa Laarene og i Siderne. Paa det ene Laar slog den an i 9, paa det andet i 6 Led, i den ene Side i 6, i den anden i 4 Led. Senere slog en Materie an paa Laarene i 4 Led og i Siderne i 3 Led, men forøvrigt kun i 2 eller 1 Led. Pustlerne vare enkelte Gange saa smaa, at derfra ei kunde tages Materie til ny Inoculation. Da Immuniteten nærmede sig, blev han inoculeret paa Armene, hvor Materien kun slog an i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 107 Inoculationer, hvoraf 58 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 49 Chankre. Han var immun den 10de Januar efter 3 Maaneder og 12 Dages Syphilisation.

De syphilitiske Phænomener begyndte først i December at svinde. De der svandt først vare Saarene under Hagen, der var endnu Spor af Tubercula mucosa mod Slutningen af Januar. — Han udskreves helbredet den 12te Februar efter 4 Maaneder og 16 Dages Behandling.

Treoghalvtresindstyvende Observation.

Ottilie L.., 3 Maaneder gammel, indkom i Rigshospitalet den 25de Juni 1856. Hele Ansigtet viser sig rynket og besat med Kruster og Skjæl, især om Mund og Øine, paa en rød, opsvulmet Bund. Paa Nates og nedover Laarene sees ligeledes Udslag med Skjælafsætning, og ligeledes hist og her Saar af rund eller aflang Form med skarpt afskaarne Rande og uren, belagt Bund. Øienlaagene ere sammenklæbede efter Søvnen. Fra Næsen er der rigeligt Udflod.

Moderen er behandlet i Hospitalet for constitutionel Syphilis fra 1ste Marts til 21de Mai 1852.

Syphilisationen blev paabegyndt den 26de Juni, og paa Grund af

den yderst elendige Tilstand, hvori Barnet befandt sig, bleve Inoculationerne i den første Tid fortsatte hver anden eller hver Dag, for saa hurtig som muligt at fremkalde Virkning. Efter den første Inoculation udviklede sig Pustler, der dog snart igjen faldt ned, og efter de derpaa følgende Inoculationer viste sig næsten ingen Virkning. Først den 9de Juli er bemærket i Journalen, at der i den høire Side er et lidet, i Dybden gaaende Saar, men forøvrigt ingen Virkning efter de foregaaende Inoculationer. Men 4 Dage senere syntes det som enkelte af de tidligere Inoculationer, især paa Brystet, vilde slaa an, og den 21de Juli er en lignende Bemærkning gjort om de tidligere Inoculationer paa Laarene. Den 28de Juli vare disse sildig udviklede Pustler kun langsomt skredne fremad, og befandt sig alle i omtrent lige Udviklingsgrad. Den 15de August var der temmelig dybe Ulcerationer efter de tidligere Inoculationer paa Brystet, men først den 11te October vare Inoculationssaarene paa Laarene mere udviklede.

Ingen Materie holdt sig paa Laarene i flere end 6 Led og i Siderne i 5 Led, og det var først efterat Syphilisationen havde varet i flere Uger, at det var muligt at bringe den hos Barnet selv i de artificielle Pustler og Saar udviklede Materie til at slaa an.

Barnet har i det Hele faaet 146 Inoculationer, hvoraf 73 have givet negativt Resultat, det har altsaa havt 73 Chankre, hvoraf de fleste vare meget smaa.

Det varede længe forinden Barnets Tilstand begyndte at bedres, det var ogsaa i den Grad angrebet, at det var mere end man kunde vente, at det skulde komme sig, saameget mere, som det under Behandlingen gjentagne Gange led af Diarrhoe og var i høi Grad debilt. Desuagtet syntes det en Tid som om Phænomenerne vilde svinde, dette varede dog kun kort, thi i Midten af November indfandt sig en ny Eruption. Omtrent samtidig med denne kom der en Erysipelas i Ansigtet, som udbredte sig videre og antog en phlegmonøs Charakter. Efter 8 Dages Sygdom døde Barnet den 8de December.

Fireoghalvtresindstyvende Observation.

Bernhardine Sorine Olsen, 4 Maaneder gammel, indkom den 20de December 1856 i Rigshospitalet. Paa Nates sees langs Rima større og mindre overfladiske Ulcerationer, dels runde, dels aflange og af en mere uregelmæssig Form, dannede ved Sammenflyden af flere mindre. Paa Halsen, især i Hudfolderne, sees rødbrune, ophøiede Pletter, dels glatte paa deres Overflade, dels bedækkede med Skjæl, dels ulcererede.

Saavel paa Truncus som paa Hovedet og de nedre Extremiteter sees temmelig talrige, blaalige, suppurerende Svulster af Størrelse fra en Ært til en Hasselnød. Sygdommen opstod omtrent for en Maaned siden.

Moderen *Jacobine Fredrikke Fredriksdatter* har været behandlet i Hospitalet for constitutionel Syphilis fra 6te Januar til 14de Mai 1851, da hendes første Barn døde af Syphilis, og fra 13de August til 30te October 1851. — Hun har senere havt et Barn, der efter hendes Udsagn skal være friskt. Hun selv befinder sig for Tiden vel.

Syphilisationen begyndte den 21de December. Efter de første Inoculationer syntes der at være fuldkommen negativt Resultat, først efter 10 Dages Forløb saaes det, at der dog efter de 3 første Inoculationer udviklede sig smaa Pustler. Kun en af de anvendte Materier slog an i 3 Led. Alle Pustler og Saar vare smaa. Syphilisationen blev dog ikke længe fortsat hos dette Barn, da der 3 Uger efterat den var begyndt, udviklede sig en Erysipelas ambulans, der ikke tog sin Begyndelse fra nogen af de Steder, hvor Inoculation havde været instiueret. Barnet laa paa den samme Stue, hvor det sidste Barn (53de Observation) havde ligget, og Erysipelas var saaledes utvivlsomt en Følge af den der herskende Luftconstitution. Barnet døde efter 10 Dages Sygdom den 22de Januar.

Foruden de her nævnte Børn har jeg endnu i det kroniske Sygehus begyndt Syphilisationen hos et 4 Uger gammelt Barn, *Anne Marie Christensdatter*, der efter faa Dages Forløb angrebes af Bronchit, og døde 20 Dage efterat Syphilisationen var begyndt.

I min private Praxis har jeg syphiliseret mange Voxne og enkelte Børn, der ei tidligere have været mercurialiserede, alle med det heldigste Resultat.

---

2. Recidiver efter Syphilisation uden forudgaaen Mercurialcur.

Femoghalvtresindstyvende Observation.

Arne Halvorsen, 26 Aar gammel, indkom den 30te Marts 1855 i Hospitalet. Præputium findes noget opsvulmet og kan ei bringes tilba-

ge, den yderste Ende føles indureret, mellem den og Glans udflyder tyk, purulent Materie. Paa selve Penis, især paa dens bagre Flade, sees flere mindre, overfladiske Saar, og paa venstre Laar er der et større, fordybet Saar med skarpt afskaarne Rande, netop paa det Sted, hvor Enden af Penis ligger til Laaret. — Scrotum er rigelig besat med Tubercula mucosa, paa Bryst og Underliv er der et tetstaaende, kobberrødt, pustuløst Exanthem.

Det er 5—6 Uger siden de constitutionelle Phænomener viste sig. Jeg forsøgte først at inoculere ham med Materie fra hans egne primære Saar, der endnu ei vare tilhelede. Materien fra disse slog kun an i et Par Led. Pustlerne vare store, men de faldt ned, uden at der dannede sig noget i Dybden gaaende Saar, de fremkomne superficielle Excoriationer vare allerede efter 2 til 3 Dage overhudede.

Syphilisationen begyndte den 5te Juni. Den først anbragte Materie slog an paa det ene Laar i 16 Led, og paa den ene Arm i ligesaa mange Led, dog kun ved bestandig at overføre den fra Laaret, naar den udslukkedes paa Armen. Paa det andet Laar og Arm slog den kun an i 10 Led, uagtet den paa begge Sider havde samme Oprindelse. Efterat denne første Materie havde ophørt at virke, var det meget vanskeligt at bringe nogen anden Materie til at slaa an, formodentlig fordi der var indtraadt en saadan Congestion til den hele Hud, at den letteste Berørelse med Lancetten fremkaldte Blod i draabeviis. Dersom det lykkedes at bringe en Materie til at slaa an, da var dette kun gjennem ganske faa Led, og de frembragte Pustler vare, efterat den første Række var tilende, smaa og ubetydelige, de fleste næsten aborterende.

Han har faaet 1071 Inoculationer, hvoraf 391 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 680 Chankre, hvoraf kun en liden Deel have været store og dybe. — Immuniteten indtraadte først den 11te December efter 6 Maaneder og 6 Dages Syphilisation.

Tre Uger efterat Syphilisationen var begyndt, udbredte det papuløse Exanthem sig over det hele Legeme, og de enkelte Papler tiltoge i Størrelse. Først i November begyndte det igjen at svinde, og forekom i Midten af November kun paa enkelte indskrænkede Steder af Legemet, men tiltog endnu engang mod Slutningen af Maaneden og svandt først igjen i Midten af December Maaned. Den 24de December blev han udskreven helbredet efter 6 Maaneder og 24 Dages Behandling.

Den 27de September 1856 kom han atter ind i Hospitalet. Hele Kroppen, Ansigtet og Extremiteterne er besat med rigeligt, tetstaaende.

paa sine Steder ringformigt, papulost desqvamerende Exanthem af intens, rodbrun Farve. Derimellem viser sig skidenbrune Pletter efter foregaaende Exanthem.

I Lyskerne, i Nakken og langs den indre Rand af Musculus biceps paa begge Arme findes en Række opsvulmede Glandler.

Der er Svulst saavel i Fodledene som Haandledene, med Ansamling i Bursæ. Han er omfindtlig ved Tryk over begge Malleoli interni, forovigt har han ingen Smerter, hverken Dag eller Nat. Han er i hoi Grad platfod, og har derved nogen Besværlighed ved at gaa. — Svulsten i Leddene begyndte allerede i Mai Maaned at udvikle sig.

Syphilisationen blev paabegyndt den 29de September med samme Materie paa Laar og Arme; paa Laarene slog den an i 12 Led, paa Armene i 10 Led. 18 Dage efter Syphilisationens Begyndelse blev han inoculeret i Siderne fra sidste Inoculation paa Laarene, her slog Materien an i 5 Led. — Efter denne Tid lykkedes det kun et Par Gange at frembringe enkelte smaa Pustler, uagtet han mangfoldige Gange er inoculeret med forskjellig Materie.

Han har i det Hele faaet 369 Inoculationer, hvoraf 211 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 158 Chankre, hvoraf de fleste vare meget smaa. Han var immun den 20de November, efter 1 Maaned og 22 Dages Syphilisation, thi det gaar ikke an at regne de Par Pustler, der viste sig paa Brystet i Slutningen af Februar.

Tre Uger efterat Syphilisationen var begyndt aftog Svulsten i Haandledene, Svulsten i Fodledene forblev uforandret, hvorfor disse i Slutningen af November bleve indviklede i Emplastrum conii og der forordnedes Dampbade hver 2den Dag, og senere Vesikatorier, hvorved saavel Svulsten som Smerterne svandt, men lignende Svulst udviklede sig i Knæledene, hvor den dog kun bestod en kort Tid.

Imod Slutningen af December, da for en stor Deel det tidligere tilstedeværende Exanthem var svundet, kom der en ny Eruption, og da der endnu i Slutningen af Januar var Rester af denne tilbage, forordnede jeg ham Jodkali. I Begyndelsen af Marts var Exanthemet aldeles borte, og den 11te Marts udskreves han helbredet efter 5 Maaneder og 12 Dages Behandling.

Sexoghalvtresindstyvende Observation.

*Lise Nilsdatter**), 46 Aar gammel, indkom den 21de November

---

*) Hun indkom første Gang i Hospitalet den 2den September 1855, og udgik

1855 i Rigshospitalet med sit syphilitiske Barn, *M. C. Svendsdatter.* (se 57de Observation), men klagede selv først den 9de Januar 1856 over Smerter ved Synkningen. Ved Inspectionen af Fauces sees paa høire Tonsille, der er opsvulmet, udbredte overfladiske Ulcerationer, bedækkede med graaligt Exsudat; forøvrigt indtages hele Velum palati af en intens Rødhed.

18de Januar. Der har i de sidste Dage udviklet sig en mere begrændset Rødhed til begge Sider af Uvula, Randen af det høire Crus anterius veli palati er takket og belagt med Exsudater.

6te Februar. Der viser sig paa forskjellige Steder af Læggene smaa, rødligbrune Papler, hvorfor Syphilisationen paabegyndes. Den først anbragte Materie slog an i 5 Led paa Laarene, og paa den ene Arm i 7 Led, men saavel paa Laarene som paa Armene aborterede endog i disse faa Led mange Pustler. De senere anbragte forskjellige Slags Materie slog kun an i faa Led.

Hun har i det Hele faaet 230 Inoculationer, hvoraf 118 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 112 Chankre. Hun var immun den 13de Mai, efter 3 Maaneder og 7 Dages Syphilisation.

Tre Uger efter Syphilisationens Begyndelse indfandt sig et maculopapuløst Exanthem i Panden og paa den øverste Deel af Ryggen, i de nærmest følgende Dage udbredte dette sig til flere Steder af Truncus og til de øvre Extremiteter; 4 Uger senere udviklede sig superficielle Saar paa den nedre Læbes Slimhinde. — Den 2den Februar vare alle syphilitiske Phænomener hævede, og hun udskreves efter $4\frac{1}{2}$ Maaneds Behandling.

Hun indkom atter i Hospitalet den 2den October 1856 med en ringformig Ulceration paa den indvendige Flade af Underlæben; det

---

med sit Barn den 3die November næstefter. Barnet led dengang af et syphilitisk Saar paa høire Side af Underlæben, som tilhelede efter Brugen af locale Midler. Medens begge opholdt sig i Hospitalet, viste der sig et mistænkeligt Saar i høire Mundvinkel hos Moderen, der ligeledes tilhelede efter local Behandling. Saaret hos Barnet var opstaaet efterat det havde ligget ved Brystet hos *Karen Hansdatter*, der til samme Tid var indlagt i Hospitalet, som lidende af et papuløst syphilitisk Exanthem, og indurerede Ar efter Saar paa høire Brystvorte. Saarene paa Brystvorten havde viist sig for $2\frac{1}{2}$ Maaned siden, og det papuløse Exanthem for 14 Dage siden. Disse Tilfælde vare hos hende opstaaede efterat hun havde havt ved Brystet et Barn, som døde i Hospitalet den 5te Juni 1855. Dette sidste Barns Moder havde 1 Aar tidligere været behandlet i Hospitalet for papuløse Syphilider, men siden været frisk.

midterste Parti af denne Flade er næsten tilhelet, hele Partiet er indureret. — Ved Genitalia sees paa Randen af det hoire Labium majus et Tuberculum mucosum.

Syphilisationen blev atter paabegyndt den 3die October med forskjellig Materie paa Laarene og Armene. Paa Armene holdt den sig i 4 Led, paa Laarene kun i 2 Led. Senere slog endnu en Materie paa Laarene an i 2 Led; i Siderne, hvor der aldrig forhen var inoculeret, frembragtes kun en eneste Pustel. Den 4de November var hun immun, men den 1ste Januar 1857 forsøgtes ny Inoculation, hvorved fremkaldtes smaa Pustler, men Materien fra disse slog, uagtet gjentagne Forsøg, ikke an.

Hun har i det Hele faaet 141 Inoculationer, hvoraf 85 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 56 Chankre. Hun var immun den 4de November efter 1 Maaneds og 1 Dags Syphilisation. (Jeg tror ikke det er rigtigt at medtage den ene Gang Materien slog an i Januar).

De ubetydelige Tilfælde, der existerede ved hendes Indlæggelse, vedligeholdt sig i mere end 3 Maaneder næsten uforandrede, først den 3die Marts vare disse smaa Saar aldeles tilhelede efter 5 Maaneders Behandling.

Syvoghalvtresindstyvende Observation.

Magdalene Charlotte Svendsdatter, 1 Aar og 5 Maaneder gammel, indkom i Rigshospitalet den 25de September 1856. Hun udgik fra Hospitalet den 2den Juni 1856 efterat være syphiliseret, se „die Syphilisation bey Kindern“ p. 34—38. — Paa Nates, omkring Orificium ani og Labia vulvæ sees større og mindre rødbrune, ophoiede Pletter, hvoraf nogle ere bedækkede med smaa Skjæl. I Fauces er der mellem Uvula og den venstre Tonsille et hvidt Belæg og i Omkredsen nogen Rødhed. Forøvrigt er Barnet magert og har nogen Diarrhoe. Efterat det udgik af Hospitalet har det gjennemgaaet Meslingerne og en under disse udbrudt Pneumoni, der opnaaede en saadan Grad, at jeg mistvivlede om dets Liv.

Syphilisationen blev begyndt samme Dag Barnet indkom i Hospitalet, Inoculationerne anbragtes saavel i Siderne som paa Laarene, men Materien slog kun an paa Laarene, hvilket saameget mere maa bemærkes, som hun ved den første Syphilisation aldeles ikke blev inoculeret i Siderne. Den først anbragte Materie slog an i 1 Led, men Pustlerne

vare for smaa til derfra at tage Materie for ny Inoculation. Den næste Materie slog an paa det ene Laar i 2 Led, paa det andet Laar kun i 1 Led. Efter disse faa Inoculationer, hvoraf de sidste foretoges i Begyndelsen af October, vilde ingen Materie mere slaa an forend i Slutningen af December, da det igjen lykkedes at fremkalde 3 smaa Pustler. Hun har i det Hele faaet 34 Inoculationer, hvoraf 26 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 8 Chankre.

De Symptomer, der vare tilstede ved Barnets Indlæggelse i Hospitalet, svandt meget snart, de vare aldeles borte henimod Slutningen af October, men i de sidste Dage af December viste sig et papuløst Exanthem, med meget fine Papler, der under de forhaandenværende Omstændigheder maatte ansees for meget mistænkeligt, men det varede saa kort, at jeg ikke veed, om jeg fremdeles tor antage, at det har været en papuløs Syphilide.

Barnets Digestion vedblev i lang Tid efterat det var indkommet i Hospitalet at være meget mislig, Diarrhoeen vilde ikke ophøre, der blev da forordnet Tran, hvorefter Fordøielsen strax kom i Orden. Barnet blev udskrevet af Hospitalet, frit for alle syphilitiske Symptomer, og i et særdeles godt Almenbefindende, den 3die Marts 1857 efter 5 Maaneder og 6 Dages Behandling.

---

3. Syphilitiske, der tidligere have været behandlede med Mercur.

a) *Behandlede med Syphilisation alene.*

Otteoghalvtresindstyvende Observation.

Matros *Anders Hansen*, 20 Aar gammel, indkom den 28de Febr. 1855 i Rigshospitalet. Paa Scrotum og omkring Orificium ani sees en Mængde Tubercula mucosa i forskjellige Udviklingsstadier, der er en mørk Rødhed i Faux, og paa Tonsillerne og Crus anterius veli palati er der et tyndt Belæg. — Disse Phænomener optraadte for 14 Dage siden.

Patienten har for ½ Aar siden lidt af primær Syphilis, hvorfor han i Udlandet har været behandlet med Mercur og Jod, som det synes. For 3 Maaneder siden udskreves han helbredet herfra Hospitalet, hvor han for constitutionel Syphilis var behandlet med Inunctiones mercuriales.

Den 2den Marts blev Syphilisationen begyndt med Materie fra samme Patient til begge Laar og begge Arme, dog er det at mærke, at den ikke havde sin Oprindelse fra et og samme primære Saar. Den slog an i 20 Led paa Laarene, i 17 Led paa den ene og i 14 Led paa den anden Arm. Endnu slog en Materie an i 14 Led paa det ene Laar og i 7 Led paa det andet; denne Materie var inoculeret et Par Uger efterat Syphilisationen var begyndt. Men forøvrigt var det kun i faa Led den senere anbragte Materie virkede.

Han har faaet 444 Inoculationer, hvoraf 77 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 367 Chankre. Han var immun den 17de Mai efter $2\frac{1}{2}$ Maaneds Syphilisation.

Tre Uger efter de første Inoculationer begyndte Tubercula mucosa paa Scrotum at svinde, og en Uge senere de ved Anus, i Midten af April var der neppe Spor af dem, men paa denne Tid udviklede der sig nogle Saar i Halsen, som dog efter faa Dages Forløb igjen begyndte at svinde. Den 25de Mai vare alle Phænomener hævede, og den 18de Juni udskreves han helbredet efter 3 Maaneder og 21 Dages Behandling.

Nioghalvtresindstyvende Observation.

Nils Nilsen, 25 Aar gammel, indkom den 28de Mai 1856 i Rigshospitalet. Hvad der for Tiden viser sig er kun cicatricerede Saar paa Glans og den indre Flade af Præputium, nogle hovne Glandler i Lyskerne og et sqvamøst Exanthem i Panden.

De primære Symptomer skulle have viist sig for 5 Maaneder siden. Omtrent $2\frac{1}{2}$ Maaned derefter synes det, efter hans Forklaring, som der har været Udbrud af Roseola efter forudgaaen Almenaffection.

I sit Hjem har han benyttet Pulvere, rimeligviis Calomel.

Syphilisationen blev paabegyndt den 29de Mai. Han blev inoculeret med Materie fra samme Patient saavel til Laarene som til Armene; paa Laarene slog den an i 21 Led, og paa den ene Arm endog i 22 Led. Senere anbragt Materie har kun slaaet an i 1 Led.

Da Inoculationerne gave negativt Resultat paa Laarene og Armene, blev Materie fra en anden Syg inoculeret i Siderne, denne slog kun an i 1 Led, og ny Materie slog aldeles ikke an.

Han har faaet 318 Inoculationer, hvoraf 45 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 273 Chankre. Han var immun den 19de August efter 2 Maaneder og 21 Dages Syphilisation.

Den 28de August blev han udskreven af Hospitalet, da alle Phæ-

nomener vare svundne, og hans Almenbefindende i enhver Henseende godt. Behandlingen havde medtaget 3 Maaneder.

Tresindstyvende Observation.

Hans Christian Hansen, 32 Aar gammel, indkom den 26de Juli 1856 i Rigshospitalet. Over hele Truncus og de øvre Extremiteter er der udbrudt et pustuløst Exanthem, hvorefter der hist og her findes dels Kruster, dels tynde Skjæl, og der hvor disse allerede ere affaldne, er Huden tynd, rød og rynket. — Et lignende Exanthem sees langs Haarranden og paa den behaarede Deel af Hovedet. — Ved Anus er der Tubercula mucosa. I Fauces er Velum palati, Membrana posterior pharyngis og høire Tonsille indtaget af en mørk, begrændset Rødhed, der hist og her er belagt med Exsudater. Glandlerne i Nakken ere opsvulmede.

Patienten beretter, at han i April Maaned blev paa Grund af en indureret Chanker indlagt i almindeligt Hospital i Kjøbenhavn, og der behandlet med Piller. 3 Uger efterat han var udskreven af Hospitalet fik han ondt i Halsen, hvorfor han af en Læge i Byen blev behandlet med Pulvis alterans, efter Brugen af 36 Pulvere blev han dimitteret som helbredet.

For 3 Uger siden indfandt sig hans nærværende Recidiv, hvorfor han her i Byen blev forordnet en Cura Dzondi, men da han var kommen til 6 Piller lagde han sig ind i Rigshospitalet.

Syphilisationen er begyndt den 27de Juli med Materie fra samme Patient til baade Laar og Arme. Paa Laarene har den slaaet an i 17 Led, paa Armene i 13 Led. Den dernæst anbragte Materie har slaaet an paa Laarene i 12 Led og paa Armene i 8 Led.

Han har faaet 342 Inoculationer, hvoraf 63 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 279 Chankre. Han var immun den 9de November efter 3 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Efter 6 Ugers Behandling begyndte Almenbefindendet at bedres, dog vedvarede Smerterne i Hovedet, Tubercula mucosa ved Anus vare meget aftagne, og Exanthemet i Panden var svundet. Endnu ved Slutningen af October var der Rester af Tubercula mucosa, som bleve penslede med Lapis Filhos.

Den 15de November blev han udskreven helbredet af Hospitalet efter 3 Maaneder og 20 Dages Behandling.

Enogtresindstyvende Observation.

Anne Larsdatter, 41 Aar gammel, indkom den 23de October 1856 i det kroniske Sygehus. Paa Forfladen af høire Læg findes en Mængde mindre og større Saar med temmelig skarpt afskaarne Rande og noget fordybet Bund, der er bedækket med et skidenfarvet, gulagtigt Secret. Randene ere undulate, og de større Saar synes at have dannet sig ved at flere mindre have flydt sammen til et større. Mellem Saarene findes Ar efter tidligere Saar, og Huden i Omkredsen er mørkfarvet og indureret. — Det hele Parti begrændses opad af en Række af smaa Saar, der ere ordnede i en Halvkreds med Convexiteten opad. Et lignende, men mindre Parti bedækket med Saar, findes paa samme Been strax udad og nedad for Knæet. — Paa det andet Been, paa Ryggen, Halsen og Brystet findes mange Ar efter tidligere, enkeltstaaende Saar. I Halsen findes ogsaa enkelte Ar efter Saar paa Slimhinden.

Hun blev behandlet paa Rigshospitalet for 20 Aar siden, fra 16de September til 23de November 1838, for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. Efter 4—5 Maaneder indfandt der sig Recidiv, og hun blev behandlet i samme Hospital, som hun forklarer ogsaa da med Cura Dzondi i omtrent 6 Uger. (Journalerne for dette Qvartal mangle). — Siden har hun 4 Gange i det kroniske Sygehus været behandlet for Saar paa forskjellige Steder af Legemet, nemlig fra 20de October 1848 til 14de Februar 1849, fra 27de Mai til 26de Juni 1852, fra 13de December 1852 til 31te Januar 1853 og fra 30te December 1853 til 9de Marts 1854. — Hendes Almenbefindende har stedse været godt.

Syphilisationen blev begyndt den 25de October, den samme Materie blev inoculeret til Laar og Arme, den slog an i 15 Led, og senere var det ikke muligt at faa nogen Materie til at slaa an. — Hun har i det Hele faaet 240 Inoculationer, hvoraf 77 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 163 Chankre. Hun var immun den 12te December efter 1 Maaned og 12 Dages Syphilisation.

Det blev hos denne Patient gjentagne Gange forsøgt strax efter Inoculationerne at bedække Inoculationsstederne med Compresser, fugtede dels med en Blanding af Tinctura ferri muriatici med Acidum citricum og Acidum muriaticum, dels af Solutio cyaneti kalici. Men ingen af disse Midler formaaede at tilintetgjøre det syphilitiske Gift, men Udviklingen af Pustlerne blev retarderet. Materien fra disse Pustler var inoculabel i samme Grad som fra de øvrige Pustler.

Den 12te Januar udskreves hun helbredet efter 2 Maaneder og 20 Dages Behandling.

Toogtresindstyvende Observation.

Carl Anton Andersen, 31 Aar gammel, indkom den 9de Juli 1856 i det kroniske Sygehus. — Hele venstre Læg indtages af en temmelig betydelig Hævelse, der fornemlig har sit Sæde i de bløde Dele. Saavel paa den udvendige som indvendige Side af Læggen sees flere større og mindre Saar, med skarpt afskaarne og undulate Rande og ujevn, rød Bund. Saarene sees fremkomne derved, at flere smaa Saar have forenet sig til større. Det største Saar paa den udvendige Flade har omtrentlig en Diameter af 4 Tommer, og det største paa den indvendige Flade omtrent 3 Tommer.

Han blev for 10 Aar siden behandlet paa Rigshospitalet for indurerede Chankre med Calomel. Fra den Tid han udgik derfra var han, naar undtages Hovedpine og nogle flugtende Smerter i Lemmerne, frisk indtil for 6 Aar siden, da Benet efter en stærk Forkjølelse begyndte at hovne og smerte ved Gangen. Efter en Læges Raad anbragtes en Fontenelle paa den udvendige Side af Læggen, paa det Sted, hvor nu det største Saar er, uden at Hævelsen derved aftog. Omtrent for 2—3 Aar siden begyndte der at danne sig smaa, runde Saar, som siden stadig have været tilstede, idet nogle ere tilhelede og andre brudte op.

Han seer godt ud, men er meget skaldet og lider af flugtende Smerter i Hovedet og den hele venstre Side af Legemet, fornemlig om Natten. Appetit og Afføring normal.

Syphilisationen er begyndt den 10de Juli med samme Materie paa Laarene og Armene. Paa Laarene slog den an i 9 Led, og viste sig i flere af de sidste Led meget svag, paa Armene i 18 Led, idet den lige til de sidste Led gav Pustler efter alle Inoculationsstik. Endnu forinden den første Materie fra Laarene var uddød, inoculeredes en ny, der slog an i 12 Led, altsaa omtrent saa længe som den først anbragte Materie paa Armene. Den dernæst anbragte Materie slog an paa Armene i 9 Led og paa Laarene i 6 Led, og da denne Materie fra 7de Led blev overført til Siderne, slog den her kun an i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 390 Inoculationer, hvoraf 66 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 324 Chankre. Han var immun den 6te November efter 3 Maaneder og 27 Dages Syphilisation.

Sex Uger efterat de første Inoculationer vare anbragte, begyndte Saarene paa Læggen at tilhele, men først ved Slutningen af November vare de fuldkommen cicatricerede. Han udskreves af Hospitalet den 6te December efter $4\frac{1}{2}$ Maaneds Behandling.

---

b) Behandlede med Syphilisation i Forbindelse med Jodkali.

Treogtresindstyvende Observation.

Gustav Nilsen, 24 Aar gammel, indkom den 18de September 1855 i det kroniske Sygehus. Paa venstre Skinneben sees flere større og mindre Saar, hvoraf det største er 3 til 4" i Diameter, de mindre Saar ere fra 1 til 2" i Diameter, et lignende sees paa høire Skinneben. Randene ere undulate, saa at man kan se Saarene ere fremkomne ved at flere mindre ere confluerede. Bunden er livlig rød, paa enkelte Steder bedækket med et gult, flesket Belæg, den er dels fordybet, dels ophøiet over Randenes Niveau. Enkelte Saar synes at være i Cicatrisation. Den omgivende Hud er brunlig-violet, hist og her seer man Ar efter tidligere Saar. I Fauces er Slimhinden lidt tumeficeret og belagt med meget tyndt Exsudat.

Han blev for 4 Aar siden for primær Syphilis behandlet i Rigshospitalet med Mercur, efter hvilken Tid han ei har følt sig saa stærk og rask som forhen. Den nærværende Affection udviklede sig i Vinter.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag som han indkom i Sygehuset. Han blev inoculeret med samme Materie paa Laar og Arme, paa Laarene slog den an i 21 Led, paa Armene i 15 Led. En anden nylig fra et primært Saar tagen Materie blev inoculeret paa Laarene, omtrent samtidig med den første, den viste i længere Tid en stærkere Virkning, men tilsidst fulgte den i alle Henseender den første Materie, og slog kun an i 1 Led mere end denne. — Efterat disse Materier havde ophørt at virke, slog endnu en Materie an i 6 Led paa Laarene og i 4 Led paa Armene.

Han har faaet 456 Inoculationer, hvoraf 54 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 402 Chankre. — Han var immun den 11te Januar efter 3 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

17 Dage efter de første Inoculationer begyndte Saarene paa Læggene at tilhele, og Cicatrisationen gik jevnt fremad, saaledes at flere Saar i Begyndelsen af December vare aldeles tilhelede, og de øvrige langt paavei. 6 Uger efter Curens Begyndelse følte han sit Almenbefindende mærkelig bedres, og efter 2½ Maaned, var han saa frisk som før han paadrog sig Syphilis.

Paa Grund af, at han tidligere havde benyttet Mercur, lod jeg ham dog benytte Jod. — han udskreves helbredet af Sygehuset den 1ste Februar efter 4 Maaneder og 14 Dages Behandling.

Fireogtresindstyvende Observation.

Elling Thomassen, 39 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 29de Januar 1855. Der sees paa Bagfladen af høire Underarm en Gruppe af Ulcerationer, der ere bedækkede med Kruster, der strække sig fra Spidsen af Olecranon ned i en halvmaaneformig Figur, hvis Rand bestaar af flere mindre Buer. Det hele Hudparti, hvorpaa disse Ulcerationer befinde sig, er noget opsvulmet og af en smudsig, blaaligrød Farve. Krusterne ere fastsiddende, graaligsorte, haarde, tykke og fremspringende og dannende flere Lag. Paa Ulcerationens concave Side er der en med Substantstab forbunden Cicatrice. — Paa Radialfladen af venstre Carpus sees en Svulst af et lidet Hønseægs Størrelse, blaaligrød Farve, usmertelig og fluctuerende. Flere Svulster af samme Charakter, hvoraf nogle opbrudte, findes paa Nates og begge Crura, kun i forskjelligt Stadium af deres Udvikling. Venstre Testis er opsvulmet, haard og uømfindtlig. Den Syge er meget emacieret og seer svag ud; han er behandlet i Hospitalet fra 26de November 1850 til 27de Januar 1851 for primær Syphilis med Calomel, og fra 8de April til 24de Juni 1851 for constitutionel Syphilis med Kali hydroiodicum. — Nærværende Affection er udbrudt for et halvt Aar siden.

Syphilisationen blev paabegyndt den 23de Januar, de første Inoculationer bleve foretagne saavel til Laar som Arme med Materie fra samme Patient; paa Laarene slog den an i 22 Led, paa Armene i 14 Led. Efter denne første Række slog ingen Materie an i flere end 5 Led. — 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse bleve alle de artificielle Saar bedækkede med tykke Kruster.

Han har faaet 508 Inoculationer, hvoraf 162 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 346 Chankre. Han var immun den 4de Juni efter 4 Maaneder og 12 Dages Syphilisation.

Tre Uger efter Syphilisationens Begyndelse vare Saarene paa den høire Læg tilhelede, og strax efter begyndte ogsaa Saarene paa den høire Albue at cicatricere, og Almenbefindendet begyndte at bedres.

To Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse viste der sig en ny Eruption i den gamle exanthematiske Flade. Mod Slutningen af April vare alle Saar paa det nærmeste tilhelede, men da der endnu var Svulst og Ømfindtlighed i de angrebne Been, og han tidligere har været mercurialiseret, lod jeg ham tage Solutio Jodeti Kalici. Den 7de Juni blev han udskreven helbredet af Hospitalet.

Femogtresindstyvende Observation.

Karen Henrikke Larsdatter, 27½ Aar gammel, indkom den 14de Ja-

Christiania d. 12te Marts 1858.

Kjære Dr. Charlton

Innige Tak for Deres kjærkomne Brev, det glædede mig inderlig at jeg fremdeles er i Deres Erindring. – Det ville have været mig en stor Glæde om jeg kunde havt Anledning til at hilse paa Dem i Newcastle, men min Tid var dengang saa knap, at jeg var nødsaget til at gaa lige til Edinburgh, naar jeg ikke med Sikkerhed vidste, at De var hjemme, thi jeg skulde fra Edinburgh til Congressen i Brüssel, hvor jeg skulde møde Sperino. – I Edinburgh tilbragte jeg behagelige Dage hos den fortræffelige Simpson, der interesserede sig levende for Syphilisationen, uagtet Faye nylig havde søgt at nedsætte den hele Sag. —

Jeg har vidst De ønskes at høre min bestemte Mening om Syphilisationens nærværende Standpunkt, og den skal jeg give Dem. Mine Forsøg i det sidste Aar bekræfte i alt Væsentligt de tidligere, altsaa:

1, Naar man vedbliver at inoculere et Individ med den samme Materie, idet man altid tager Materien fra de sidste Inoculationspustler, saa opstaaer der Immunitet for denne Materie

2, En ny Materie fremkalder igjen Pustler, men disse og de derefter fremkaldte Saar ere ikke saa store som de efter den første Materie, og naar man vedbliver hver 3die Dag at inoculere og tager Materien fra de sidste Pustler, saa bliver den Række af Inoculationer man frembringer, langt kortere end efter den første Materie

3, Endnu en 3die og 4de og maaske flere Materier ville kunne frembringe nogen Virkning, men Pustlerne blive bestandig mindre og Rækken af Inoculationer stedse kortere, indtil ingen Materie slaaer an; eller om der efter flere Forsøg endnu findes en Materie der giver Pustler, da fremkalde ikke disse Chankersaar, men de falde hurtig ned, indtørre, abortere, skrumpe sammen, de gaa fra Periphérien mod Centrum, istedetfor Chankeren gaar fra Centrum bestandig udad, il prende l'extension siger Ricord meget rigtigt. —

Disse Facta ere mærkværdige, thi vi kunne opfatte dem med vore Sandser, men de stride mod alt hvad vi hidtil kjende i Pathologien og derfor vil man ikke tro dem, man vil ikke se paa Forsøgene naar de

udføres og naar man seer dem saa troer man ikke [illegible]
egne Øine. –

Naar nu en Modstander siger "der er ingen Immunitet" er det fordi han aldrig har fulgt en Syphilisation fra [illegible]gyndelsen til Enden, han troer altsaa, at naar han hos en [illegible]philiseret kan frembringe nogle Pustler, saa har han b[illegible] at der ei existerer Immunitet, han lægger ikke Mærke til disse Pustler danne Chankre, om han fra disse Pustler k[illegible] inoculere paany. – Jeg vil derfor heller end at bruge Ordet Immunitet, omskrive det og sige "Der udvikler sig ved den [illegible]satte Inoculation en Tilstand i Organismen, der i Forhold [til] Indvirkningen af det syphilitiske Gift er aldeles forsk[jellig] fra den, der existerede førend Syphilisationen blev paabe[gyndt]"

Med Ordet Immunitet har man kunnet anføre Skingru[nde], med min Opfatning af dette Ord er det en Umulighed at [illegible] Den som indvender noget derimod, han siger med det samme at han ei forstaar at observere. –

Men man har blandet et andet Spørgsmaal sammen med om Immunitetens Existence, og det er Spørgsmaalet om den Varighed; herom siger jeg:

1, Den samme Tilstand i Organismen, som den, der existerede før Syphilisationen med Hensyn til Indvirkningen af det syphilitiske Virus, veed jeg ikke om den igjen vil kunne udvik[le] sig, men dersom den kan det, da troer jeg det varer længe

2, Det varer ikke længe (kun Uger) inden man kan frembringe og smaa Pustler og Saar og fremkalde en liden Række af [In]oculationer, og jo længer det er fra den første Syphilisat[ion], desto flere Chankre, desto længer Række kan man frembringe

Om vi ikke havde erholdt mere af Syphilisationen end de ovennævn[te] Facta saa var Auzias-Turennes Opdagelse stor, men Sperinos R[e]sultater for Helbredelsen af Syphilis, de ere urokkelige. – Det er [be]fundet, at jeg har havt Recidiver og saa hos dem, der ei have brugt

Mercur, men hvor finde vi i Naturen det Fuldkomne? er det ikke dem hos hvem Vaccinen ikke slaar an, er det ikke dem hos hvem den slaar 2det an, og fund vi indtrædende Variolaepidemie angribes alvorlig? Hvad er Aarsagen? Det vide vi ikke, men det følger ogsaa deraf aldrig ind at forkaste Vaccinationen, der tale vi strax om individuelle Forholde, men gjælder det Syphilisationen, saa viser man alt omvendte fordi ikke Alt var ufeilbart. – Jeg har omtalt 3 Recidiver i min sidste Brochure og jeg har endnu et senere, som dog efter faa Inoculationer er helbredet, men jeg har ogsaa siden den Tid mange Helbredede, mange der velsigne Syphilisationen.

Siden jeg skrev min sidste Brochure vil jeg angaaende Syphilisationens curative Virkning ~~sige~~ tilføie:

1, Jo mere Huden indtager af papuløse eller pustuløse Exanthemer, desto vanskeligere vil Materien slaa an og desto længer varer Curen, det kan hænde, at man maa gjøre flere Ophold under Curen, inden man igjen faar Inoculationerne til at slaa an. –

2, Hos dem, der under Syphilisationen faa Morbilli bliver Syphilis ligesaa forværret og Curen varer længe

3, Iritt tilbringer, naar den er en Følge af Syphilis og naar der ei tidligere er anvendt Mercur, aldrig nogen lokal Behandling

4, Det har i det sidste Aar ikke sjelden hændt, at der er opstaaet nogen Stivhed eller Swulst i Articulationerne. – Dette troer jeg hænger sammen med Beskaffenheden af den anvendte Materie, ligesom jeg troer, at den Tid, der medgaar til Curen er meget afhængig af Materiens Beskaffenhed. Jeg troer ogsaa, at det forkorter Curen at anvende forskjellige Slags Materie til samme Tid, dog derom vil jeg endnu intet vist sige. –

Det forekommer dem maaskee besynderligt, at jeg intet har svaret Faye, men her er det ei nødvendigt. Alle vide, at hans Experimenter ere udførte saa løst, at de aldeles intet bevise, og hvad

vilde det nytte om jeg indlod mig i en lang Polemik med en Mand, der endnu ikke har fulgt en eneste Syphilisation. Faye er en Studerkammer-Mand, han begyndte Discussion om Syphilisationen i vort Selskab uden at have seet det ringeste og de aprioriske Meninger han der udtalte skulde nu senere ved Experimenter bevises — Hvad benævnes det, og hvorledes betragter den praktiske Englænder slig Dom?

Har De faaet et Brev, som jeg ifjor skrev? jeg spurgte om De ansaa det muligt i et Hospital i London, eller om De vil i Newcastle, at erholde endeel Syge at syphilisere, naar jeg havde om kun 20 Individer skulde jeg overbevise enhver Vantro, jeg forlanger kun, at der udnævnes en Comite af 3 dygtige og upartiske Mænd for at følge Behandlingen.

Dersom det er en Umulighed at faa Tilladelse til at behandle nogle Individer i England, skulde det da ikke være muligt, at en dygtig engelsk Læge blev sendt herover [illegible] for at følge mine Cure her? —

De vil snart faa en længere Afhandling fra Dr. Danielssen om Syphilisationen, ligeledes en fra Dr. Baumann paa Lillehammer, begge have behandlet en Mængde Tilfælde med samme Held som jeg.

Jeg arbeider paa et større statistisk Arbeide over Mercurius Virkning paa Syphilis, efter Iagttagelser i Christiania Hospitaler i de sidste 30 Aar. —

Gjør mi Alvor af at komme her til Sommeren, men skriv mig til nogen Tid i Forveien, at jeg ei er bortreist

Deres hengivne

[illegible]

Dersom De giver nogen Beretning om Discussionen i vort Selskab, maa De ikke forglemme at lægge Mærke til hvad der af Voss blev yttret i det 2det [illegible] 3die Juni, hvilket findes senere her, og som De ikke findes i det Aftryk De har faaet fra Professor Faye. —

nuar 1855 i Rigshospitalet. Store Partier af den udvendige Flade af Laarene ere indtagne af en dyb Rodhed, der er besat med store, graaligbrune, temmelig fastsiddende Skjæl. Fladerne ere gjennemfurede med paatværs gaaende Sprækker, hvoraf enkelte ere temmelig dybe og tildels bedækkede med Kruster. I Mundens Omkreds, saavel paa den øvre som nedre Læbe, sees ligeledes en kobberfarvet Rodhed, hist og her bedækket med Skjæl og Kruster, Læberne ere sprukne.

Hun har været behandlet i dette Hospital fra 11te October 1853 til 30te December 1854 for constitutionel Syphilis, Tubercula mucosa, Saar i Halsen og paa Tungen, sqvamose Syphilider og syphilitisk Irit.

Hun blev nu fra 27de Januar til 10de April 1855 behandlet med Decoctum Zittmanni og Solutio Jodeti kalici, hvorved Phænomenerne i Begyndelsen aftoge, men recidiverede under Behandlingen paany, hvortil endnu kom ny Saar paa Tungen, hvorfor jeg den 10de April 1855 ophørte med de nævnte Midler.

Syphilisationen blev begyndt den 10de April. Den først inoculerede Materie slog paa høire Arm an i 16 Led, paa venstre Arm derimod kun i 9 Led, uagtet den havde samme Udspring; paa venstre Laar slog den an i 24 Led, paa høire Laar i 13 Led, men til Laarene var den tagen fra forskjellige Syge. Hele den første Række af Inoculationer var med Materie fra ikke indurerede Chankre. Efter Inoculationerne No. 2 og 3 paa Laarene vare Pustlerne større end efter 1ste Inoculation. — Den dernæst anbragte Materie slog paa venstre Laar an i 34 Led, paa høire i 23 Led, men det var samme Tilfælde som med den første Materie, den havde forskjelligt Udspring. De flere forskjellige Slags Materie, der senere bleve anvendte, sloge kun an i faa Led.

Inoculations-Pustlerne vare stedse brustne den 3die Dag. — Da der samtidig inoculeredes med tvende forskjellige Slags Materie paa det venstre Laar, observeredes i Pustlerne efter den ene Materie aldeles vandklar Vædske, efter den anden Materie et aldeles purulent Fluidum.

Hun har faaet 683 Inoculationer, hvoraf 143 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 540 Chankre. Hun var immun den 10de November efter 7 Maaneders Syphilisation.

Den 22de April udviklede sig Irit paa det venstre Øie, der først den 27de Mai var hævet. Der blev anvendt Infusum atropæ.

I Begyndelsen af Juni viste der sig Saar paa den nedre Læbes mucose Flade; i Midten af Juli var Exanthemet svundet, men endnu i Slutningen af October udvidede Saaret i Mundvinkelen sig. Da hun tidligere havde benyttet Mercur, forordnedes hende i de sidste Maaneder af Syphilisationen Solutio jodeti kalici. Hun udskreves helbredet af

Hospitalet den 30te November efter 10 Maaneder og 16 Dages Behandling, men 7 Maaneder og 20 Dage efter Syphilisationens Begyndelse.

Sexogtresindstyvende Observation.

Karen Larsdatter, 34 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 4de Juli 1855.

I Fauces sees til begge Sider og ligeledes paa Membrana posterior pharyngis store Ulcerationer, forbundne med betydeligt Substantstab, saaledes at der kun er Rester af begge Tonsiller; Crura palati ere forvandlede til smale Strenge; hun er saa hæs, at hun kun med Vanskelighed kan tale. Næsen er nedfalden. Paa forskjellige Steder af Legemet, men især paa høire Skinneben, sees Ar efter tidligere serpiginøse Saar.

Hun har havt primære Tilfælde i 1850.

Fra 1ste November 1850 til 14de Februar 1852 behandledes hun i Rigshospitalet for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi og Decoctum Sarsaparillæ, og fra 10de Juli 1852 til 11te October s. A. for serpiginøse Saar med Inunctiones mercuriales og Solutio jodeti kalici.

Syphilisationen blev paabegyndt den 5te Juli med Materie fra *Regine Nilsdatter* (16de Observation) til alle fire Extremiteter. Inoculationen blev fortsat ved bestandig at tage Materie fra saa gamle Pustler som muligt. Den først anbragte Materie slog ân i 20 Led paa Laarene og i 14 Led paa Armene, senere slog en Materie an i 10 Led paa Laarene, men enhver anden Materie, der blev forsøgt, fremkaldte kun enkelte Pustler.

Tretten Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare allerede de første Saar paa Laarene saa vidt cicatricerede, at jeg ei derfra kunde tage Materie til ny Inoculation.

Hun har faaet 389 Inoculationer, hvoraf 97 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 292 Chankre. Hun var immun den 10de October efter 3 Maaneder og 5 Dages Syphilisation.

Da Saarene i Halsen endnu i Slutningen af August vare uforandrede og Hæsheden vedvarede, forskreves hende Jodkali.

25 Dage efter Syphilisationens Begyndelse viste der sig blaarøde, over Huden jevnt ophøiede Flekker af omtrent $\frac{2}{3}$ Tomme i Diameter. De havde mest Lighed med et Erythema papulatum.

Den 12te November udskreves hun helbredet af Hospitalet efter 4 Maaneder og 8 Dages Behandling.

I de sidste Dage af Januar 1857 har jeg havt Anledning til at se

hende, hendes Befindende var da ganske som da hun udskreves af Hospitalet.

Syvogtresindstyvende Observaton.

Jorgen Larsen, 29 Aar gammel, indkom den 4de Februar 1856 i Rigshospitalet. Paa Præputium lige ved Frenulum sees et noget fordybet Saar, af en Sølvtoskillings Størrelse, med skarpt afskaarne Rande, skident Belæg, men uden Induration. Paa Scrotum sees flere spredte, flade, ulcererende Tubercula mucosa. I Panden sees en enkelt liden Gruppe af Hudtuberkler. I Halsen er der nogen Rødhed og paa høire Tonsille sees graahvide Exsudater. Glandlerne langs den bagre Rand af Sterno-cleido-mastoideus ere meget svulne.

Han blev behandlet her i Hospitalet fra 10de til 29de December 1855 for et indureret Saar paa Glans penis og svulne Glandler i Ingven, samt papulost Exanthem paa Truncus med Solutio jodeti kalici. Senere har han af en Læge i Byen faaet Calomel.

Syphilisationen blev begyndt den 5te Februar. Den forst anbragte Materie slog an i 18 Led saavel paa Laarene som i Siderne. Senere var der kun en eneste Materie, som slog an i 7 Led, og foruden denne slog aldeles ingen Materie an. Da Immunitet var opnaaet i Siderne og paa Laarene, forsøgte jeg at inoculere ham med 2 forskjellige Slags Materie paa Armene, men med negativt Resultat.

Han har faaet 314 Inoculationer, hvoraf 86 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 228 Chankre. Han var immun den 2den Mai efter 2 Maaneder og 27 Dages Syphilisation.

16 Dage efter Syphilisationens Begyndelse udbrød et maculo-papulost Exanthem, fornemlig i Ansigtet, men ogsaa hist og her paa de ovre Extremiteter. Dette Exanthem vedligeholdt sig gjennem flere Uger.

I Midten af April viste sig smaa Ulcerationer paa begge Tonsiller, og endnu den 12te Mai kom det til ny Eruption af smaa, skidenfarvede Papler. Paa Grund af dette sidste Udbrud, der indfandt sig efterat Immuniteten allerede var tilveiebragt, forordnedes ham Jodkali. Allerede efter 6 Dages Forløb begyndte Exanthemet igjen at svinde, og den 29de Mai blev han udskreven helbredet af Hospitalet efter 3 Maaneder og 25 Dages Behandling.

Otteogtresindstyvende Observation.

Pauline Petersdatter, 25 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 1ste December 1855. Paa begge Smallægge sees adspredte, smaa

røde, lidt eleverede Pletter af nogle Liniers Diameter, der successivt tabe sig i den omgivende normale Hud. Mellem disse Pletter sees hist og her smaa, overfladiske Saar, omgivne af en mørk Rødhed. Saarene ere afrundede, de ere omtrent ½ Tomme i Diameter. Saavel paa den udvendige som indvendige Side af venstre Læg have flere af disse Saar grupperet sig ved Siden af hinanden. Paa enkelte Steder af den forreste Flade af begge Been, især langs Spina tibiæ sees flere smaa, rødlige Ar, og ved at føre Fingeren langs Crista, føles flere smaa, runde Knuder under Periosteum.

Hun beretter, at hun for 3 Aar siden havde Saar ved Genitalia, nogle Aar senere blev hun indlagt i Rigshospitalet, hvor hun for constitutionel Syphilis blev behandlet med Mercur. For 2 Aar siden indfandt sig Recidiv, hun blev da atter behandlet i Rigshospitalet. For 1 Aar siden begyndte Saarene paa Benene at bryde ud. Af og til har hun flygtende Smerter i Læggene, men forøvrigt befinder hun sig vel.

Syphilisationen blev paabegyndt den 1ste December med samme Slags Materie paa Laar og Arme. Paa Laarene slog den an i 14 Led, dog kun ved at gaa tilbage til tidligere Led i Rækken, og paa Armene slog den an i 10 Led.

Da hun den 1ste Februar var immun, men Saarene endnu ikke tilhelede, forordnedes hende Jodkali, og ny Inoculation forsøgtes paa Laarene den 17de Marts. Den nu anbragte Materie slog an i 12 Led.

Hun har faaet 273 Inoculutioner, hvoraf 71 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 202 Chankre.

Midt i Januar vare Saarene tilhelede, med Undtagelse af nogle smaa paa venstre Læg, men disse bleve i nogen Tid uforandrede, hvorfor der som bemærket gaves hende Jodkali. Den 29de April blev hun helbredet udskreven af Sygehuset efter 4 Maaneder og 28 Dages Behandling.

Niogtresindstvende Observation.

Karen Knudsdatter, 26 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 6te October 1855, hun blev for 4 Aar siden behandlet paa Christiansunds Sygehus for et Udslet over den største Deel af Legemet og flere Saar i Halsen. Hun benyttede der Cura Dzondi med Decoct, og udskreves helbredet efter 12 Ugers Ophold. Omtrent 1 Aar efter blev hun indlagt i Rigshospitalets medicinske Afdeling, som lidende af Svindel og flygtende, rivende Smerter i begge Skinneben. Under Opholdet udviklede sig bag paa venstre Læg en stor Byld, hvorfor hun overflyttedes til den chirurgiske Afdeling og behandledes der omtrent ½

Aar for de nævnte Symptomer, og desuden for Dovhed, der havde været tilstede lige siden hun laa paa Christiansunds Sygehus.

Da hun udskreves fra Rigshospitalet led hun fremdeles af Svindel, Dovhed og flugtende Smerter, især ved Nattetid.

Omtrent 2 Maaneder efterat hun var kommen ud, dannede der sig et stort Saar paa den udvendige Side af hoire Knæ og et lignende nedenfor venstre Knæ. Hun blev da igjen indlagt i Rigshospitalet og nu paa Hudsygeafdelingen, hvor hun behandledes fra November 1852 til 7de Marts 1853 med Solutio Jodeti kalici. Under denne Behandling tilhelede Saarene hurtigt, Svindelheden, Dovheden og Smerterne bedredes meget. I Juli Maaned samme Aar forværredes atter Tilstanden, der dannede sig flere Saar paa de nedre Extremiteter, af samme Beskaffenhed, som de, hun tidligere havde havt, disse tilhelede dog snart, men ifjor begyndte paany Saar at bryde frem, denne Gang paa Ryggen, og naar et tilhelede, brod et nyt frem paa et andet Sted.

Nu sees i begge Sider, et Par Tommer ovenfor Hoftekammen og i venstre Ingvinalregion, nogle overfladiske Saar, hvis Bund er belagt med pyogenisk Membran; Bunden gaar jevnt over i Randene og disse Saar ere i Cicatrisation og omgivne af en intens rød, ujevn Cicatricemasse; i Nærheden findes hvide, skinnende Cicatricer efter tidligere Saar, der ere bedækkede med gule, temmelig tykke Kruster.

Paa hoire Skinneben findes flere smaa Knuder under Periosteum, der staa tet sammen, saaledes at der dannes et større prominerende Parti, omtrent paa Midten af den forreste Rand af Tibia.

Hun har et blegt anæmisk Udseende og har i omtrent $\frac{1}{2}$ Aar lidt af Hoste, undertiden ledsaget af blodigt Expectorat, Hjertebanken, Mathed, samt Stikninger under begge Claviculæ. Der er mindre sonor Lyd under höire Clavicula og Cellerespirationen er noget svagere end paa venstre Side. Afforingen er træg, der er liden Appetit, Menstruationen er i Uorden.

Syphilisationen blev paabegyndt samme Dag, hun indkom i Sygehuset med samme Slags Materie til Laar og Arme. Paa Laarene slog den an i 21 Led, paa Armene i 18 Led, dog kun ved at overføre den fra Laarene, efterat den i 8de Led havde givet negativt Resultat. Efter denne første Række slog ingen Materie mere an.

Hun har i det Hele faaet 277 Inoculationer, hvoraf 66 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 211 Chankre. Hun var immun den 17de December efter 2 Maaneder og 11 Dages Syphilisation.

Allerede efter faa Ugers Forløb vare Saarene paa Truncus tilhelede, men den 9de November begyndte de igjen at suppurere i Randene, og i Løbet af de paafolgende 6 Uger snart tilhelede de, snart brøde de igjen op. Da Immuniteten var opnaaet, og de endnu ei vare ganske tilhelede, forordnedes hende Jodkali.

I Begyndelsen af November viste sig saavel i Panden, som paa de øvre Extremiteter et Exanthem, som mest lignede et papuløst Erythem.

Den 25de Januar udskreves hun helbredet af Sygehuset efter 3 Maaneder og 17 Dages Behandling.

Halvfjersindstyvende Observation.

Jensine Jensdatter, puella publica, indkom den 29de August i Rigshospitalet, hvor hun er behandlet 27 Gange forhen, dels for blennorrhagiske, dels for syphilitiske Affectioner, hvoraf 3 Gange med Mercur, sidste Gang fra 25de April til 11te Juni 1855 med Cura Dzondi.

Langs Randene af Labia majora sees ulcererende Tubercula mucosa, af lignende Productioner er Omkredsen af Anus indtaget; mellem Tubercula mucosa er der Ulcerationer, der trænge sig ind igjennem Orificium ani. I høire Mundvinkel er der en uregelmæssig Saarflade, tildels bedækket med hvide Exsudater; paa Prolabiet sees henimod venstre Mundvinkel et aflangt Saar. Velum palati og Tonsillerne indtages af en skarp begrændset, ikke meget intens Rødhed; begge Tonsiller ere opsvulmede og paa den venstre er der Exsudat, lignende findes paa høire Crus anterius veli palati. Der er paa høire Ringfinger en Onyxis syphilitica.

Syphilisationen blev begyndt den 3die September med Materie fra *Gunnerius Jensen* (15de Observ.) til alle fire Extremiteter. Denne slog an paa Laarene i 18 Led, paa Armene slog den ved første Inoculation aldeles ikke an, hvorimod den overført fra 1ste Led paa Laarene, først slog an i 7 Led, og derpaa atter overført fra Laarene, igjen slog an i 7 Led. — Efter denne første Række af Inoculationer slog enhver senere anbragt Materie kun an i faa Led.

Hun har faaet 345 Inoculationer, hvoraf 106 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 239 Chankre. Hun var immun den 16de December efter 3 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Tilfældene ved Genitalia vare allerede efter 5 Ugers Forløb hævede, men endnu i Midten af December var der ved Anus et Par Excoriationer tilbage, i Halsen var nogen Rødhed, hvorfor der forordnedes hende Jodkali, hvorved disse tilbageblevne Rester hurtig svandt. — Den 9de Januar 1856 blev hun udskreven helbredet af Hospitalet efter 4 Maaneder og 11 Dages Behandling.

Enoghalvfjersindstyvende Observation.

Anne Mathea Jacobine Thorkildsdatter, 26 Aar gammel, indkom den 22de April 1856 i Rigshospitalet. Paa den høire Side af Halsen, lige

under Angulus Maxillæ, sees paa en infiltreret Bund, blaalig-røde, nøget ophøiede Pletter samlede i en Gruppe. Lignende grupperede Tuberkler findes i den høire Tinding og i Nakken.

Paa den indvendige Flade af venstre Tibia føles en ømfindtlig Svulst, der er ensfarvet med Huden, som kan bevæges frit over den.

Hun er indlagt tilligemed sit Barn, Oluf Martinsen, (49de Observation), og har været behandlet i Hospitalet for constitutionel Syphilis fra: 3die Mai til 6te Juli 1854 med Cura Dzondi og Jodkali; 7de December 1854 til 2den Februar 1855 med Liqvor Bellosti; 1ste Marts til 12te April 1855 med Cura Dzondi.

Syphilisationen er begyndt den 24de April med samme Materie paa Arme og Laar; paa sidstnævnte Sted har den slaaet an i 22 Led, paa Armene først i 14 Led, og derefter, paany overført fra Laarene, i 3 Led.

Hun har i det Hele faaet 261 Inoculationer, hvoraf 27 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 234 Chankre. Hun var immun den 29de Juni efter 2 Maaneder og 5 Dages Syphilisation.

En Maaned efter Syphilisationens Begyndelse udbrød et livlig-rødt, papulo-vesiculøst Exanthem over hele Ansigtet, i Løbet af et Par Uger udbredte det sig mere og paa Paplerne viste der sig hist og her Pustler. Varigheden af dette Exanthem var mellem 2 og 3 Uger.

Da Immunitet var indtraadt forordnedes hende for Sikkerheds Skyld, da hun tidligere var mercurialiseret, Jodkali, som hun dog kun benyttede i 13 Dage.

Den 28de Juli udskreves hun helbredet af Hospitalet efter 3 Maaneder og 6 Dages Behandling.

Tooghalvfjersindstyvende Observation.

Johannes Knudsen, 45 Aar gammel, indkom den 6te Mai 1855 i det kroniske Sygehus. Der er i hele den venstre Læg en betydelig Hævelse, Huden er brunlig-blaa. Paa denne opsvulmede Deel, og paa det nederste Parti af Laaret, sees en Mængde større og mindre Saar af en afrundet Form, med afskaarne Rande, ujevn, skiden, tildels flesket Bund og stinkende Secret. Paa flere Steder stille flere af disse Saar sig sammen i Cirkler, især paa den indvendige Side af Læggen og paa den nederste og bagre Deel af Laaret. Hist og her sees noget deprimerede Ar, der ere lysere end den øvrige Hud.

Efter hans Forklaring har Sygdommen udviklet sig paa den Maade, at Huden først har antaget den mørke Farve, derefter er den ramolleret og, som han siger, Stykket er faldet ud, der har ikke været nogen Pusteldannelse eller Tuberkeludvikling.

For 14 Aar siden led han af constitutionel Syphilis, og blev behandlet i Byens Sygehus med Cura Dzondi. For 5 Aar siden begyndte den nuværende Sygdom i Benet, først i den nederste Deel af Læggen. Der har den hele Tid siden været aabne Saar.

Syphilisationen er begyndt den samme Dag, han indkom i Sygehuset, med forskjellig Materie paa Laarene og Armene. Paa Laarene slog den an i 11 Led, paa den ene Arm i 8 Led. Den næste Materie paa Armene slog kun an i 4 Led. — Den paa Laarene dernæst anbragte Materie slog an i 15 Led, og samme Materie slog paa Armene an i 9 Led. — Den 3die Materie paa Laarene har slaaet an i 11 Led og efterat denne Materie havde givet negativt Resultat, slog ingen Materie an i flere end et eller et Par Led.

Han har i det Hele faaet 522 Inoculationer, hvoraf 141 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 381 Chankre. — Han var immun den 19de September efter 4 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Fire Dage efter Syphilisationens Begyndelse udbrød paa venstre Læg et Saar af $\frac{1}{3}$ Tommes Diameter, med skarpt afskaarne Rande, meget fordybet Bund, hvorfra tynd og rigelig Secretion, det saa ud som om Stykket var udtaget med et Hugjern. — I Slutningen af Mai viste sig saavel paa de øvre som nedre Extremiteter et Erythema nodosum.

Efter 4 Maaneders Behandling var der kun Rester af Saarene tilbage og Immuniteten var nær forhaanden. For Sikkerheds Skyld forordnedes ham Jod, da han tidligere havde benyttet Mercur, han fik dog Joden kun i 14 Dage.

Den 19de October udskreves han helbredet af Sygehuset efter 5 Maaneder og 13 Dages Behandling.

Treoghalvfjersindstyvende Observation.

Andrine Hammerstad, 29 Aar gammel, indkom den 17de April 1855 i det kroniske Sygehus. Den nederste Trediedeel af Næsen, Næseborene og hele Partiet mellem Næsen og Prolabium indtages af meget tykke, graalig-gule, faste Kruster, der flyde saaledes sammen, at der kun ere ganske smaa Partier af Huden, der ikke ere bedækkede. Disse ubetydelige Partier, saavelsom den største Deel af høire Kind, er gjennemfuret paa kryds og tvers af rødlige, dels ophøiede, dels fordybede Arlinier. Næsen er hypertrophieret. I Panden, langs Haarranden sees flere lyse Ar. — Over den største Deel af Legemet, dog mest paa Ryggen, findes et papuløst Exanthem af en svag rødlig Farve.

Hun udskreves i Januar Maaned d. A. fra Rigshospitalet, hvor hun har været behandlet 2 Gange for constitutionel Syphilis.

Hun fødte for 5 Uger siden og giver sit Barn, der hoster, Die. Hendes eget Almenbefindende er meget godt.

Syphilisationen er begyndt den 18de April. Den først anbragte Materie hidrørte fra syphiliserede Individer og havde passeret mange Syge, den slog kun an i 6 Led. Den dernæst inoculerede Materie var fra et primært Saar, den slog an paa det ene Laar i 18 og paa det andet i 15 Led; paa venstre Arm slog den an i 13 Led, dog kun ved 3 Gange at overføre den fra Laaret. — Efter denne første Række af Inoculationer slog al senere inoculeret Materie kun an i faa Led.

Hun har i det Hele faaet 546 Inoculationer, hvoraf 209 have givet nagativt Resultat, hun har altsaa havt 337 Chankre. Hun var immun den 11te October efter 5 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

Midt i Juni Maaned begyndte Krusterne paa Næsen at falde af, men da der endnu en Maaned senere vare nogle Rester tilbage, forordnedes hende Jodkali. Den 14de October udskreves hun helbredet fra Sygehuset efter 5 Maaneder og 26 Dages Behandling.

Fireoghalvfjersindstyvende Observation.

Ole Knudsen Helle, 63 Aar gammel, indkom den 26 Juni 1855 i det kroniske Sygehus. Paa den udvendige Flade af høire Laar, omtrent fra Midten til strax nedenfor Knæet, sees en Mængde Saar, der ere fra en Toskillings til en Halvspecies Størrelse. Randene ere skarpt afskaarne og undulate, saaledes at man kan se flere smaa Saar have forenet sig til et større. Bunden er ujevn, fordybet og secernerer en tynd, ildelugtende Materie. I den nærmeste Omkreds af Saarene er Huden brunlig-violet, ophovnet og noget omfindtlig. Mellemrummene mellem Saarene ere i alle Retninger gjennemfurede med stribede Ar.

For 3 Aar siden blev han i Rigshospitalet behandlet for constitutionel Syphilis med Mercur. — Saarene paa Laaret have udviklet sig i de sidste Par Aar, idet de snart ere tilhelede, snart igjen opbrudte.

Syphilisationen er begyndt den 26de Juni med Materie fra samme Syge saavel til Laarene som Armene, og Inoculationerne ere i længere Tid fortsatte ved bestandig at tage Materien fra de ældste Inoculationer. Paa Armene vare de første Saar tilhelede den 8de Juli, og den 17de Juli aborterede Pustlerne fra Inoculationerne No. 3. Fra den

23de Juli blev Materien saavel paa Armene som paa Laarene tagen fra de sidste Pustler. Paa denne Maade slog den an i 16 Led paa Armene og i 14 Led paa Laarene. — Enhver senere inoculeret Materie slog kun an i faa Led.

Han har i det Hele faaet 474 Inoculationer, hvoraf 220 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 254 Chankre. Han var immun den 11te December efter 5½ Maaneds Syphilisation.

Mod Slutningen af October vare Saarene saavel paa høire Laar som Læg betydelig aftagne, men da Tilhelingen i de sidste Uger havde været meget langsom, forordnedes ham Jod, som han benyttede i 3 Uger. Det fortjener at bemærkes, at de fleste Cicatricer vare følesløse. — Den 3die Januar udskreves han helbredet efter 6 Maaneder og 8 Dages Behandling.

Femoghalvfjersindstyvende Observation.

Sophie Hansen, 23 Aar gammel, indkom den 18de September 1855 i det kroniske Sygehus. Paa begge Skinneben sees en Mængde Saar af ½—1 Tommes Diameter med meget skarpt afskaarne Rande og fordybet Bund, der paa flere Steder er bedækket med gult, flesket Belæg. Randene ere tillige undulate, saa man seer Saarene ere fremkomne ved flere mindre Saars Forening. Huden er i Omkredsen brunlig og paa flere Steder findes Ar efter tidligere Saar. Over den største Deel af Legemet, dog især paa Laarenes forreste Flade, sees en Mængde brunlige Papler, hvoraf de fleste ere besatte med temmelig fastsiddende, graahvide Skjæl. Paa enkelte Steder ere disse Papler grupperede.

Hun behandledes fra 14de Juli til 26de October paa Rigshospitalet for constitutionel Syphilis. Den nærværende Affection begyndte at udvikle sig i April d. A. Hun har, siden hun behandledes paa Rigshospitalet, kun een Gang havt sine Menses.

Syphilisationen blev begyndt den 20de September. Den første Materie, der blev inoculeret, slog an i 10 Led paa Laarene og i 9 Led paa høire Arm, ingen Materie slog an i flere Led, hvorimod flere efter hinanden benyttede Materier sloge an i 6 til 8 Led.

Hun har i det Hele faaet 483 Inoculationer, hvoraf 153 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 330 Chankre. Hun var immun den 2den Januar 1856 efter 3 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Fjorten Dage efter de første Inoculationer begyndte allerede Saarene paa Læggene at tilhele, men det gik ikke hurtig med Cicatriceerin-

gen, og da der endnu var Rester af Saarene tilbage henimod Slutningen af December, forordnedes hende Jodkali.

Den 17de Januar indfandt Menstruationen sig, efterat være ophort for $1\frac{1}{2}$ Aar siden. Den 13de Februar blev hun udskreven helbredet efter 4 Maaneder og 24 Dages Behandling.

Sexoghalvfjersindstyvende Observation.

Martin Christiansen, 31 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 18de Juni 1856. Begge Tibiæ ere opsvulmede, lader man Haanden glide henover dem, foler man en bolgeformig Ujevnhed, de ere ved denne Berorelse meget omfindtlige, ligesom ogsaa ved Gangen. Benene i Antibrachium ere paa lignende Maade angrebne. Han lider, især om Natten, af meget heftige Dolores osteocopi, og han klager over flugtende Smerter næsten i alle Lede. Han ser meget medtaget ud, han er noget emacieret, foler sig mat, og der er et almindeligt Ildebefindende over ham. Appetiten er god og Afforingen i Orden.

Han er behandlet i Hospitalet fra 18de September til 10de December 1855 for primært Saar, suppurerende Bubo og papulost Exanthem paa Truncus, med Sublimat, og fra 26de Januar til 28de Februar 1856 for tuberculost Exanthem og Dolores osteocopi, med Jodkali.

Syphilisationen er begyndt den 29de Juni. Den forst inoculerede Materie har slaaet an i 17 Led paa Laarene og i 16 Led paa Armene. 3 forskjellige Slags Materie er senere anbragt paa Laarene, kun den ene har slaaet an i 1 Led. -- Da den forste Række af Inoculationer paa Laarene var tilende, inoculerede jeg i Siderne 2 forskjellige Slags Materie, kun den første slog an i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 276 Inoculationer, hvoraf 76 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 200 Chankre. Han var immun den 10de September efter 2 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

Da de stærke Smerter endnu 3 Uger efter Syphilisationens Begyndelse vedvarede, forordnedes ham Jodkali. Henimod Slutningen af August aftoge Smerterne, dog ikke stadigt, de recidiverede igjen og der forordnedes ham med god Virkning Dampbade. Da han den 19de September udskreves af Hospitalet, var Svulsten saavel i Tibiæ, som i Benene i Antibrachium meget aftagen, de vare ikke længer omfindtlige, Dolores osteocopi vare næsten ophorte, Almenbefindendet var meget bedre, og han var i den sidste Tid tiltaget i Huld. Han havde været 3 Maaneder og 1 Dag under Behandling.

Syvoghalvfjersindstyvende Observation.

Karen Nilsdatter, 34 Aar gammel, indkom den 14de Januar 1856 i det kroniske Sygehus.

Fra venstre Ala nasi, nedad mod Mundvinkelen, strækker sig en semilunær Række af Tuberkler, hvoraf enkelte paa Spidsen ere bedækdækkede med smaa Kruster, under hvilke der findes overfladiske Saar. Hun har i længere Tid lidt af Oresusen, Tyngde i Hovedet og rheumatiske Smerter i Lemmerne.

Hun oplyser, at hun i 1852 behandledes i sit Hjem for primær Syphilis, rimeligviis med Mercur. 1 Maaned senere begyndte Hovedpine og Oresusen, der siden næsten bestandig har vedvaret. Vaaren 1853 viste sig constitutionelle Phænomener. hvorfor der forordnedes hende Cura Dzondi, og derefter gjentagne Gange Jodkali. Vaaren 1854 udbrød et pustuløst Exanthem og Synsevnen paa høire Øie var i mærkelig Grad aftagen, saa at hun, da hun den 16de Marts 1854 blev indlagt i Rigshospitalet, vanskelig kunde skjelne Fingrene, naar hun holdt dem foran Øiet. Øiet var rødt og smerteligt, Iris's Structur temmelig forandret og Pupillen noget fordunklet. Hun fødte i Hospitalet et friskt Barn, der endnu befinder sig vel. Hun behandledes med Sublimat og Jodkali, og udskreves helbredet den 5te Juli 1854.

Syphilisationen er begyndt samme Dag hun indkom i Sygehuset, med forskjellig Materie paa de forskjellige Sider af Legemet. Materien paa høire Laar og i høire Side gik gjennem 8 Led med flere aborterende Pustler; den paa venstre Laar gik gjennem 22 Led og i venstre Side gjennem 8 Led. Efter denne Materie forsøgtes endnu kun en, for hvilken hun blev immun efterat den paa Laarene var gaaen gjennem 8 Led.

Hun har i det Hele faaet 396 Inoculationer, hvoraf 76 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 320 Chankre. — Hun var immun den 29de April efter 3½ Maaneds Syphilisation.

Da Exanthemet i Ansigtet endnu efter 7 Ugers Behandling vedligeholdt sig, forskreves Jod, hvormed hun fortsatte i 5 Uger, men da der efter 18 Dages Forløb endnu var Tuberkler i Ansigtet, forskreves hende atter Jod. — Efter et Par Maaneders Syphilisation var hendes Almenbefindende betydelig forbedret, og den 20de Mai udskreves hun helbredet efter 4 Maaneder og 6 Dages Behandling.

Otteoghalvfjersindstyvende Observation.

Agnete Pedersdatter, 36 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 1ste Juni 1856. Paa den behaarede Deel af Hovedet findes

der fra Issen af og fremover til Panden hist og her større og mindre graagule, tykke Kruster, der sidde temmelig fast til Huden, naar man løfter dem op, strømmer der Pus frem. Mellem disse Kruster findes der skaldede Flekker, hvoraf enkelte ere besatte med Ar efter tidligere Saar. Lige paa Issen findes især et saadant skaldet Parti, og Haarvexten er paa hele Forhovedet tynd. — Paa forskjellige Steder af Legemet findes Ar efter tidligere Saar, især er der et stort Ar mellem Skuldrene.

I Halsen findes nogle mindre Ar.

Syphilisationen er begyndt den 2den Juni 1856 med samme Materie paa Laarene og Armene; paa Laarene slog den an i 18 Led, paa Armene derimod kun i 4 Led. Fra 5te Led paa Laarene blev Materien overført til Siderne, hvor den i den venstre Side slog an i 6 Led, i høire derimod kun i 3 Led. Det maa tillige bemærkes, at der efter den første Inoculation paa venstre Arm var negativt Resultat, paa høire Arm var der 2 og paa venstre Laar kun 1 liden Pustel. — De 2de følgende Slags Materie, der blev anbragt, slog kun an i 1 eller 2 Led, men den 3die, en Materie af en nylig fra Udlandet hjembragt Chanker, slog an paa Laarene i 10 Led og paa Armene i 8 Led.

Hun har i det Hele faaet 370 Inoculationer, hvoraf 102 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 268 Chankre. Hun var immun den 14de October efter 4 Maaneder og 12 Dages Syphilisation.

Sex Uger efterat Syphilisationen var begyndt, indfandt sig Svulst i de nedre Extremiteter, og ved Undersøgelse af Urinen, fandtes denne at indeholde Albumen i temmelig stor Mængde, hvorfor der forordnedes hende Acidum nitricum. Efter 5 Ugers Forløb var Svulsten i Extremiteterne hævet. Da de syphilitiske Phænomener mod Slutningen af August paa det nærmeste vare svundne, forordnedes hende Solutio Jodeti kalici, men da hun havde brugt den i 3 Uger, indfandt sig Salivation, hvorfor hun seponerede den. Den 30te October udskreves hun helbredet efter 5 Maaneders Behandling.

Nioghalvfjersindstyvende Observation.

Hans Peter Andersen, 29 Aar gammel, indkom den 10de September 1856 i Rigshospitalet. Den høire Deel af Næsen er opsvulmet, fast, infiltreret og af en rødlig Farve. Den høire Næsevinge er aldeles indtagen af en tyk, skidenbrun Kruste med Ophøininger og Fordybninger; ved nærmere Undersøgelse sees den at være opstaaet efter en Klase af pustuløse Eruptioner. Høiere oppe og nærmere Næseryggen sees en

Saarflade af neppe en Toskillings Størrelse. Der er opsvulmede Glandler i Nakken. Paa Truncus, især over Skulderbladene, og paa den øverste Deel af Laarene sees hist og her en papulo-vesiculøs Eruption, der dog ikke har Charakteren af Syphilis. I Fauces er der begrændset Rødhed og skyet Belæg. Paa Glans penis og i venstre Ingven er der Cicatricer.

Patienten beretter, at han paadrog sig den primære Affection i Februar 1854, og for denne blev behandlet i Gotheborg med Piller, men kom ikke til derefter at salivere. Der var, som han siger, en haard Chanker og suppurerende Bubo. Indtil for 3 Maaneder siden har han været rask, med Undtagelse af flygtende, rivende Smerter i Ledene og i Hovedet, især mod Veirforandring, da Affectionen paa Næsen viste sig, fra Begyndelsen af med en liden Pustel paa Næsevingen, der efterhaanden udbredte sig videre. Han er for denne Affection behandlet her i Byen med Solutio Jodeti kalici.

Syphilisationen er begyndt den 11te September med forskjellig Materie paa Armene og i Siderne. Paa Armene slog den an i 10 Led, i Siderne i 4 Led, hvorefter Materie blev inoculeret i Siderne fra samme Patient, som Materien var tagen fra til Armene, og denne slog an i 7 Led. Endnu senere slog en Materie an i Siderne og paa Armene i 5 Led. — Først 5 Uger efter Syphilisationens Begyndelse blev Materien overført til Laarene, hvor den første kun slog an i 2 Led, den anden i 1 Led, den 3die, der nylig var hjembragt fra Udlandet, i 5 Led. Senere blev flere forskjellige Slags Materie forsøgt, der dels ikke slog an, dels i 1 eller 2 Led, i det Hele viste der sig paa Laarene meget liden Modtagelighed for den syphilitiske Materie.

Han har i det Hele faaet 418 Inoculationer, hvoraf 164 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 254 Chankre. Han var immun den 4de Januar efter 3 Maaneder og 24 Dages Syphilisation. For at vise den ringe Modtagelighed paa Laarene, kan bemærkes, at han der fik 136 Inoculationer, hvoraf 72 gave negativt Resultat.

Allerede 16 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Saarene paa Næsen i rask Tilhelen. Da den først anbragte Materie allerede den 23de October hørte op at slaa an, forordnedes Solutio Jodeti kalici, som dog snart igjen seponeredes. Ny anbragt Materie slog bedre an. Saarene paa Næsen vare allerede ved Udgangen af October tilhelede. Han udskreves den 20de Januar efter 4 Maaneder og 10 Dages Behandling.

---

4. Recidiver hos Syphiliserede, der tidligere have været behandlede med Mercur.

Firsindstyvende Observation.

Olavus Andreasen, 21 Aar gammel, indkom den 1ste Juli 1854 i Rigshospitalet. Der sees paa Palatum molle en jevnt udbredt Svulst og Rødhed, der paa høire Side strækker sig nedad Crus anterius veli palati. Herfra og lige til den venstre Side af Membrana posterior pharyngis sees en i Dybden gaaende Ulceration, hvorved den hele Tonsille og den venstre Halvdeel af Uvula er aldeles destrueret. Denne Ulcerations Bund er belagt med et skident, gulagtigt Exsudat. Han har i de sidste 4 Uger bemærket Smerter ved Synkningen, som stadig ere tiltagne.

Ved den udvendige Rand af venstre Scapula viser sig et cirkelrundt Saar af en Tommes Diameter, med noget eleverede og tillige afskaarne Rande og en i Midten eleveret Bund, det afsondrede Secret er tyndt, den omgivende Hud er dunkelrød. Ogsaa dette Saar har været der i 4 Uger, forinden hvilken Tid der var et almindeligt Ildebefindende med Tyngde og Træthed i Legemet, som tildels endnu vedvarer.

Han har været behandlet i Hospitalet fra 17de Septbr. 1845 til 13de Febr. 1847 for Lupus, som det i Journalen hedder, og ifølge Behandlingen kan det skjønnes, at den ei har været anseet for syphilitisk, imidlertid findes Septum nasi destrueret og Ossa nasi nedtrykte. Han blev behandlet med Jodetum kalicum. Fremdeles fra 11te Aug. til 13de Octbr. 1853, da han led af en indureret Chanker, der var erhvervet 3 Maaneder før han indkom i Hospitalet; han blev behandlet med Inunctiones mercuriales. Endelig fra 22de Novbr. 1853 til 20de Marts 1854, da han led af meget udbredte og dybe Saar i Halsen og Tubercula mucosa ved Anus; han blev da behandlet med Cura Dzondi og Jodetum kalicum.

Syphilisationen blev paabegyndt den 2den Juni 1854. Der inoculeredes først kun til Laarene, hvor Chankrene snart bleve meget store og tildels phagedæniske, hvorfor Materien overførtes til Armene, hvor den slog an i 11 Led. Ogsaa paa Armene bleve Saarene phagedæniske, men først 3 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt. Den næste Materie slog an paa Armene i 10 Led og paa Laarene først i 7 Led, og da den nu gav negativt Resultat, toges Materie fra Pustlerne No. 5 nedenfra i samme Række, denne slog da atter an i 4 Led. — Under en af de længere Inoculationsrækker indbragtes ny Materie, men denne slog kun an i 3 Led, medens den gamle Materie vedblev at slaa

an. I Begyndelsen af September begyndte Inoculationerne at give negativt Resultat, eller det var kun muligt, at fremkalde enkelte Pustler; i Slutningen af November sloge Inoculationerne igjen an og der viste sig vel udviklede Pustler, men da Materien paany virkede svagt og der kom nyt Udbrud, fik han Jodkali.

Han er den hele Tid inoculeret med Materie fra ikke indurerede Chankre, nemlig fra *M. Syvertsen*, der havde phagedæniske Chankre og suppurerende Buboner, *A. T. Fredriksdatter* L.-No. 1081, *Nils Larsen* L.-No. 1670, *Lars Torgersen* L.-No. 1867 og *Carl J. Carlsen* L.-No. 1936.

Han har faaet 535 Inoculationer, hvoraf 182 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 353 Chankre. Han var immun den 31te Januar 1855 efter 7 Maaneder og 29 Dages Syphilisation.

Sexten Dage efterat de første Inoculationer vare foretagne, begyndte Saarene i Halsen at blive renere, og efter 6 Ugers Forløb vare de næsten tilhelede; men dette varede ikke længe, 3 Uger senere kom der ny Saar i Halsen, der vedligeholdt sig endnu i Løbet af December. Saaret paa Scapula var aldeles tilhelet efter 6 Ugers Forløb, hvorimod der endnu i Begyndelsen af Februar var et Saar paa Læggen. – Han udskreves helbredet fra Hospitalet den 14de Marts 1855 efter 9 Maaneder og 13 Dages Behandling.

Den 11te April 1855 indkom han i det kroniske Sygehus. Der viser sig paa den høire Side af Scrotum tvende afrundede Saar af henved ½ Tomme i Diameter, de ere belagte med pyogenisk Membran og afsondre en rigelig Mængde Materie. Den nederste Deel af venstre Læg er noget opsvulmet, Huden er erysipelatøs og paa den indvendige Flade er der et lidet ovalt Saar uden Belæg.

Syphilisationen blev begyndt samme Dag han var indkommen i Sygehuset. Paa Laarene slog en Materie an i 14 Led, paa Armene slog ingen Materie an i flere end 6 Led.

Han har i det Hele faaet 293 Inoculationer, hvoraf 81 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 212 Chankre. Han var immun den 28de Juni efter 2 Maaneder og 17 Dages Syphilisation.

Han har fra 17de April tillige benyttet Jodkali.

Ved Slutningen af April var Saaret paa Læggen næsten tilhelet, de natlige Smerter, der strax efter Syphilisationens Begyndelse vare indtraadte, vare igjen ophørte. I Slutningen af Juni viste sig en Svulst paa det høire Pandeben og i Begyndelsen af Juni et Saar paa den

høire Overarm. — Den 29de Juni udskreves han helbredet efter 2 Maaneder og 18 Dages Behandling.

Den 6te August kom han atter ind i det kroniske Sygehus. Bag i Faux sees temmelig stærk Rødhed og Svulst, paa Paries posterior pharyngis er der flere fordybede Saar med uren Bund og skarpt afskaarne Rande. Paa den behaarede Deel af Hovedet sees en Mængde Kruster, der ere fast adhærerede til Hovedbunden, naar man løsner dem, kommer der Pus frem. I Panden sees en Mængde smaa, runde Saar, med skarpt afskaarne Rande, de fleste af dem ere confluerede, saaledes at de danne et paa skraa gaaende Belte fra Midten af Haarranden ned mod det høire Øie. Det Saar, som han havde paa Overarmen da han sidste Gang blev behandlet, hvoraf der var en liden Rest, da han udskreves, har udviklet sig, saa det nu er omtrent 1 Tomme i Diameter. Bag paa Halsen, paa Brystet og paa begge Forarme sees større og mindre Saar, bedækkede med tykke, gule Kruster. Hans Almenbefindende er, ligesom da han sidst udskreves, fuldkommen godt.

Syphilisationen blev igjen paabegyndt den 8de August. Denne Gang slog ingen Materie an i flere end 6 Led paa Laarene og 4 Led paa Armene. Han har i det Hele faaet 120 Inoculationer, hvoraf 62 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 58 Chankre. Han var immun den 1ste October efter 1 Maaned og 23 Dages Syphilisation. Fra 27de August har han benyttet Jodkalium.

Den 12te October vare alle syphilitiske Phænomener svundne, og han udskreves helbredet af Sygehuset efter 2 Maaneder og 4 Dages Behandling.

Han indkom igjen i det kroniske Sygehus den 15de Februar 1856. Paa Baghovedet, det høire Skulderblad, venstre Skulder, høire Overarm og paa begge Sider af Brystet viser sig graalig-brune, tykke og uregelmæssig formede Kruster fra $\frac{1}{3}$—1 Tomme i Diameter og derover. Paa Membrana posterior pharyngis er der store, noget i det Dybe gaaende Saar, bedækkede med en tyk, gul Materie. Disse Tilfælde have varet omtrent 3 Uger, forinden deres Udbrud mærkede han flygtende Smerter og Stivhed i Ledene, især i venstre Skulder, hvilke Symptomer aftoge, da nævnte Udbrud fandt Sted.

Syphilisation blev paabegyndt samme Dag han indkom i Sygehuset. Han havde dennegang kun en eneste Række af Inoculationer paa Laarene, der vedligeholdt sig i 10 Led. Han fik i det Hele 72 Inoculationer, hvoraf 19 gave negativt Resultat, han har altsaa havt 53

Chankre. — Han var immun den 22de Marts efter 1 Maaned og 7 Dages Syphilisation.

Da Saarene i Halsen strax efterat han var indkommen i Sygehuset udvidede sig, begyndte han tillige med Jodkalium.

Alle syphilitiske Symptomer vare hævede, da han den 15de Mai udskreves helbredet af Sygehuset efter 3 Maaneders Behandling.

Det er tvivlsomt, om den saakaldte Lupus, hvoraf han i 1847 led, ikke har været Syphilis, erhvervet enten i den tidligste Barndom eller ved Arv, og man maa ved dette Tilfælde opkaste Spørgsmaalet om Muligheden af constitutionel Syphilis to Gange hos samme Individ.

Enogfirsindstyvende Observation.

Marte Randine Christiansdatter, 26 Aar gammel, indkom den 4de Mai 1854 i Rigshospitalet. I begge Lysker er Huden rødlig-blaa, vædskende, besat med flere, ikke meget store, men ulcererede Tubercula mucosa. Paa den indvendige Flade af venstre Labium majus og paa Labia minora sees ligeledes smaa Tubercula mucosa. Paa høire Tonsille viser der sig flere smaa, vorteformige Excrescentser, bedækkede med et tyndt, graat Belæg, og paa Gingiva, paa høire Side, er der en Excoriation.

Hun forklarer at Affectionen ved Genitalia begyndte for omtrent 3 Uger siden. — Hun er 2 Gange behandlet med Mercur og senere syphiliseret. Se Syphilisationen studeret ved Sygesengen, 18de Observation.

Syphilisationen blev begyndt den 8de Mai, med tvende forskjellige Slags Materie paa Laarene og Armene, den ene var fra et af de sidste Inoculationsled hos en Syg, der var nærved. Immunitet, den anden fra en Syg, der endnu ikke var ganske nærved at blive immun. Den første Materie slog an i 1 Led paa høire Laar og i 3 Led paa høire Arm; den anden Materie derimod slog an i 8 Led paa Laarene.

Hun har i det Hele faaet 161 Inoculationer, hvoraf 81 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 80 Chankre. Hun var immun den 2den Juli efter 1 Maaned og 24 Dages Syphilisation.

Efter 3 Ugers Forløb vare alle syphilitiske Phænomener svundne, men Syphilisationen blev fortsat for at fremkalde Immunitet. — Hun udskreves fra Hospitalet efter 2 Maaneders Behandling. Hendes Almenbefindende var i enhver Henseende godt.

Toogfirsindstyvende Observation.

Elen Marie Johannesdatter, puella publica, 24½ Aar gammel, corpulent og robust, indkom den 8de September 1855 i Rigshospitalet. Paa den behaarede Deel af Hovedet sees hist og her Svulster af forskjellig Størrelse; de mindre ere ensfarvede med Huden, de større ere blaaligrøde og i Begreb med at bryde op. Midt paa høire Isseben og paa selve Issen sees flere Saar fra $\frac{1}{4}$—$\frac{3}{4}$ Tomme i Diameter, deres Rande ere tykke og opsvulmede, Bunden er bedækket med urent Secret. Fra Urethra er der rigeligt Udflod af purulent Materie, Menstruationen var tilstede for 14de Dage siden, men sparsom.

Hun har været behandlet i Hospitalet fra 26de April til 19de Juli 1851 for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi, frem og tilbage; fra 18de Februar til 12te Marts 1852 og fra 11te April til 11te Mai 1855 med Jodkalium. Hun har flere Gange været behandlet for primære Tilfælde med locale Midler.

Syphilisationen blev begyndt den 9de September med samme Slags Materie paa Laar og Arme. Paa Laarene udviklede der sig efter første Inoculation 1 liden Pustel, efter 2den Inoculation 2 smaa Pustler, men senenere slog den i nogle Led an efter alle Inoculationsstik; denne Materie slog dog ikke an i flere end 7 Led. Paa Armene frembragte den samme Materie i første Led smaa Pustler, men den slog ikke an i flere end dette ene Led. Den dernest anbragte Materie, der var fra en frisk Chanker, slog an paa Laarene i 10 Led og paa Armene i 4 Led; senere slog ingen Materie an i flere end 1 Led.

Hun har i det Hele faaet 283 Inoculationer, hvoraf 152 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 131 Chankre, men alle have været smaa, og de have efterladt ubetydelige Ar. Hun var immun den 13de December efter 3 Maaneder og 4 Dages Syphilisation.

Efter 3 Ugers Syphilisation vare Saarene i Hovedet næsten tilhelede, men i Slutningen af November udbrød et Saar paa det venstre Laar, og der viste sig Svulst og Rødhed i Næsespidsen, hvorfor jeg forordnede hende Jodkalium. Allerede efter 10 Dages Forløb begyndte Saaret at tilhele, og den 19de December, da alle Phænomener vare hævede, udskreves hun efter 3 Maaneder og 11 Dages Behandling.

Der har hos denne Patient indfundet sig Recidiv, hvorfor hun paa den anden Afdeling er behandlet med Jodkalium.

Treogfirsindstyvende Observation.

Anne Knudsdatter, 46 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 13de December 1855. — Midt paa den indvendige og forreste Flade

af hoire Laar sees et Saar af omtrent $2\frac{1}{2}$ Tommes Udstrækning i Bredden og $1\frac{1}{2}$ Tomme i Længden. Saaret har afrundet Form, er noget fordybet og har skarpt afskaarne Rande, Bunden afsondrer et slet Pus. Ved hoire Scapula og paa enkelte andre Steder sees gruppevis afsatte Hudtuberkler, tildels bedækkede med Kruster. Nærværende Udbrud begyndte for omtrent $\frac{3}{4}$ Aar siden.

Hun er tidligere, efterat have forgjeves brugt de forskjelligste Antisyphilitica, syphiliseret. — Se „Syphilisationen studeret ved Sygesengen," 12te Observation.

Syphilisationen blev begyndt den 15de December med samme Materie paa Armene og venstre Laar, den slog paa ethvert af disse Steder an i 4 Led, og en ny, paa de samme Steder anbragt Materie, slog kun an i 1 Led. 14 Dage senere blev endnu en Inoculation forsøgt, men uden Virkning.

Hun har i det Hele faaet 63 Inoculationer, hvoraf 22 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 41 Chankre. Hun var immun den 4de Januar efter 20 Dages Syphilisation.

Da Immuniteten var indtraadt, og der endnu var Rester af Exanthemet tilbage, forordnedes hende Jodkalium. Den 25de Februar udskreves hun helbredet efter 2 Maaneder og 10 Dages Behandling.

Hun er atter indkommen i Hospitalet med en lignende Eruption paa Huden, som den, hvoraf hun sidste Gang led. — Hun er bleven syphiliseret paany, og har kun vist sig modtagelig for et Antal af 30 Inoculationer.

Fireogfirsindstyvende Observation.

Gulbrand Larsen, 30 Aar gammel, indkom den 4de October 1855 i det kroniske Sygehus. Strax ovenfor den indvendige Ankel paa høire Fod sees et meget stort Saar, af 4 Tommers Længde ovenfra nedad og halvt saa bredt. Randene ere skarpt afskaarne, Bunden ujevn fordybet, secernerende et skidenfarvet, ildelugtende Pus. — Ved den nedre Rand af dette Saar, og noget bagtil, sees tvende mindre Saar af samme Beskaffenhed. Randene af det store Saar ere takkede, og det synes fremkommet derved, at der bestandig strax udenfor Randene have dannet sig mindre Saar, der ere flydt sammen med og have forøget det store Saar. Paa Forsiden af Smallæggen sees flere smaa Saar, med mindre skarpt aftegnede Rande og uden fordybet Bund. Omkredsen af Saarene er overalt gjennemfuret af Armasse.

Han blev for omtrent 4 Aar siden behandlet paa Rigshospitalet

for Syphilis med Mercur, og fra 4de Marts til 16de Juni 1855 i det kroniske Sygehus med Jodkalium.

Syphilisationen blev paabegyndt den 25de October paa Laar og Arme med samme Materie; den slog an paa Laarene i 24 Led og paa Armene i 18 Led, senere blev endnu en Materie anbragt paa Laarene, der slog an i 18 Led. Saarene efter denne sidste Række af Inoculationer vare større end efter den første. Materien fra denne Patient viste sig, naar den blev overført til andre Syge, kun lidet virksom.

Han har i det Hele faaet 391 Inoculationer, hvoraf 40 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 351 Chankre, hvoraf de fleste have været meget ubetydelige. — Han var immun den 5te Mai efter 6 Maaneder og 10 Dages Syphilisation.

Da i Begyndelsen af Januar endnu hele den centrale Deel af Saaret ei var tilhelet, forordnedes ham Jodkalium. Den 14de Juni udskreves han helbredet efter 8 Maaneder og 10 Dages Behandling.

Han er i Begyndelsen af 1857 indkommen i Rigshospitalets chirurgiske Afdeling; enkelte af Saarene paa Læggen ere igjen opbrudte. Han syphiliseres paany. Den største Deel af de dennegang fremkaldte Pustler have været meget smaa, og de have ikke fremkaldt charakteristiske Saar. — Jeg antyder kun dette Recidiv her, da en nøiagtigere Omtale vil ske fra den nævnte Afdeling.

---

5. Syge med nervøse Phænomener efter Syphilis behandlet med Mercur.

Femogfirsindstyvende Observation.

Sophie Nilsdatter, 25 Aar gammel, indkom den 19de Juni 1856 i det kroniske Sygehus, hvortil hun blev overflyttet fra Rigshospitalets medicinske Afdeling. Hendes Journal fra Hospitalet oplyser, at hun fra 26de November 1848 til 11te Februar 1849 behandledes paa Hudsygeafdelingen for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. Efterat være udskreven fra Hospitalet befandt hun sig vel, indtil hun ifjor Sommer begyndte at lide af Svindelhed med Sortnen for Øinene og Mathed. Hermed forbandt sig Smerter i Cardia og Underlivet og flugtende Fornemmelser i Ryggen, Hofterne og nedover Laarene. Da disse sidstnævnte Tilfælde optraadte, tabte Svindelheden sig og har ei siden væ-

ret tilstede. Hun har stadig lidt af Tungsindighed og en nagende Frygt for, at hendes Onder skulde være Følger af Syphilis. Hun føler sig mat, har liden Appetit, Afføringen er træg og Menstruationen har været uregelmæssig, sparsom og borte længere Tid af Gangen; i det sidste Aar har den dog været regelmæssig tilstede to Gange, uden at dette har medført nogen Bedring hos hende. Hun er velnæret og seer endog frodig ud.

Ved Indlæggelsen i det kroniske Sygehus var Tilstanden uforandret, der var tillige nogen Hjertebanken, men intet at opdage ved den physikalske Undersøgelse.

Hun har paa Rigshospitalet brugt mange forskjellige Midler, hvoriblandt ogsaa Fontaneller i Korsryggen, uden Virkning.

Syphilisationen er begyndt den 3die Juli 1856. Den først anbragte Materie gik gjennem 9 Led paa Laarene, 11 Led paa den ene Arm og 16 Led paa den anden. Den anden Materie slog an i 9 Led paa Laarene og i 7 Led paa Armene, og den tredie Materie, der hidrørte fra en frisk, nylig fra Udlandet kommen Chanker, slog an i 14 Led paa Laarene og i 12 Led paa Armene.

Hun har faaet 423 Inoculationer, hvoraf 62 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 361 Chankre. Hun var immun den 27de October efter 3 Maaneder og 24 Dages Syphilisation.

Hendes Almenbefindende begyndte allerede efter 3 Ugers Syphilisation at bedres, og det vedblev temmelig stadig at gaae fremad med hende, dog klagede hun bestandig over Smerter dels i Ryggen, deels i venstre Ben. — Fra Slutningen af August Maaned lod jeg hende ogsaa bruge Jodkalium.

Den 1ste December udskreves hun af Sygehuset. Hendes Almenbefindende er langt bedre, end da hun blev indlagt. Humoret var ulige bedre. Hun gik lige fra Sygehuset til en Condition i Byen, hvor man var vidende om alle Antecedentser.

Sexogfirsindstyvende Observation.

Martine Nilsdatter, 31 Aar gammel, indkom den 23de April 1856 i det kroniske Sygehus.

Hun blev behandlet paa Rigshospitalet fra 27de Februar til 17de Juni 1852, og fra 13de September til 9de October s. A. med Cura Dzondi og Jodkalium. Der findes paa venstre Læg en Mængde Ar efter tidligere Gummata, og endnu findes en saadan, men meget liden.

Hun har i omtrent 2 Aar lidt af Nummenhed i Vristen og Tæerne

paa venstre Fod, saa at Gangen er generet og usikker, der er tillige Mangel paa Følelse i disse Dele.

I de sidste 2 til 3 Maaneder har hun følt sig tung i Legemet, hun har jevnlig lidt af flygtende Smerter i venstre Hofte og langs hele den venstre Side, der ere tiltagne ved Bevægelse. Der er en trykkende Fornemmelse for Brystet og Hjertebanken, men intet abnormt at observere ved den physikalske Undersøgelse. Digestionen og Menstruationen ere i Orden.

Syphilisationen er begyndt den 28de April 1856 med samme Materie paa Laar og Arme. Paa Laarene slog Materien kun an i 2 Led, paa Armene i 3 Led, og de fremkaldte Pustler og Saar vare ikke meget store. Senere var det ikke muligt at bringe nogen Materie paa Laarene til at slaa an i flere end 2 Led og paa Armene i flere end 1 Led.

Hun har i det Hele faaet 132 Inoculationer, hvoraf 86 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 46 Chankre. Hun var immun den 3die Juli efter 2 Maaneder og 5 Dages Syphilisation.

Fire Uger efterat Syphilisationen var begyndt forordnedes hende Jodkalium. Hendes Almenbefindende bedredes efterhaanden, og Symptomerne i det venstre Ben vare betydelig aftagne, da hun den 22de Juli udskreves af Sygehuset efter 3 Maaneders Behandling.

Syvogfirsindstyvende Observation.

Knud Andreas S...., 40 Aar gammel, indkom den 22de September 1855 i det kroniske Sygehus, hvorhen han var overflyttet fra Rigshospitalets medicinske Afdeling. Han indkom der den 19de Juni 1855. Hans Journal derfra oplyser, at han i August 1854 begyndte at mærke nogen Kraftløshed i venstre Haands Tommelfinger, kort derefter ogsaa i Pegefingeren. Efter nogen Tid kunde han ikke længer bevæge Tommelfingeren og kun extendere Pegefingeren. I April dette Aar følte han den samme Kraftløshed i de fire sidste Fingre paa høire Haand, hvis vilkaarlige Bevægelighed lidt efter lidt tabte sig, saa at han nu kun svagt kan flektere dem; Lille- og Ringfingeren kan kun ubetydeligt extenderes, Langfingeren og Pegefingeren lidt mere, Tommelfingeren fuldstændig. Tommelfingerens Muskler ere atrophierede. Tommelfingeren og Pegefingeren paa venstre Haand kunne baade flekteres og extenderes, men ikke fuldstændig. Han klager over Smerter ved Urinladningen, alle øvrige Functioner ere i Orden, Pulsen 60.

Han behandledes for 9 Aar siden i Hospitalet for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi, og er tidligere behandlet i Throndhjems

Sygehus, hvor han har benyttet Mercur og formodentlig Decoctum Zitmanni. Siden den Tid har han undertiden lidt af voldsom Hovedpine i Isseregionen. Han er mager og hele hans Muskulatur er svag.

Han blev behandlet paa Hospitalet med Jodkalium, Arnica og Gytjebad, og udskreves omtrent i samme Tilstand, hvori han var indkommen.

Syphilisationen blev begyndt den 22de September 1855. Da Inoculationerne paa venstre Arm ikke længer slog an i 8de Led, toges Materie fra 2det Led, og denne slog nu igjen an i 6 Led. En stor Deel af de tidligere Inoculationer paa Laarene hos denne Patient udbredte sig saavel i Vidden som Dybden.

Han har i det Hele faaet 270 Inoculationer, hvoraf 38 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 232 Chankre. Han var immun den 17de December efter 2 Maaneder og 25 Dages Behandling.

Den 2den December forordnedes ham Jodkalium, da der endnu ei var indtraadt nogen synderlig Forandring i Fingrenes Bevægelighed. Hans Kræfter i Armene vare dog mærkelig bedre, end da han begyndte Syphilisationen.

Den 21de Januar 1856 blev han udskreven af Hospitalet efter 4 Maaneders Behandling; han kunde endnu ikke fuldkommen flektere venstre Haands og extendere høire Haands Fingre, men Kræfterne i Armene vare tiltagne og hans Almenbefindende var i enhver Henseende godt.

Otteogfirsindstyvende Observation.

Olavus Andersen, 29 Aar gammel, blev den 13de Februar 1856 fra Rigshospitalets medicinske Afdeling overflyttet til det kroniske Sygehus. For 7 Aar siden blev han i Rigshospitalet behandlet for primær Syphilis, og i 1854 for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. I Løbet af 1855 har han stadig lidt af Hovedpine, i October Maaned samme Aar forbandt sig hermed pirrende Fornemmelser i høire Arm og Ben, senere fuldkommen Uformuenhed til at bevæge disse Dele, hermed forbandt sig Svindelhed, saa at han næsten tabte Bevidstheden, og han kunde ikke føre Ordene frem. Efter en Aareladning vendte Bevidstheden vel tilbage, men de paralytiske Phænomener vedvarede siden, han havde Vanskelighed ved at synke, Nattesøvnen var fra den Tid af urolig, og der indfandt sig af og til Congestioner til Hovedet.

Da han indkom i Rigshospitalet var den høire Deel af Ansigtet slap nedhængende, høire Palpebra lidt nedsunken, den høire Pupille lidt trægere. Mundvinkelen stod lavere, Tungen raktes ud tilhøire. I det sidste Døgn havde der været Ischuri, saa Vandet maatte tages med Catheter. Hudfølelsen og Temperaturen i den lamme Side var nor-

mal. — Han behandledes med Jodkalium og Arnica, hvorved de paralytiske Phænomener stadig aftog ligetil for 1 Maaned siden, efter hvilken Tid ingen Bedring er indtraadt.

Status præsens. Han kan gaa, men fører hoire Ben stivt og haltende, hoire Arm er stiv og meget svag, han kan kun med megen Besværlighed føre Fingerspidserne op til Øret. Fingrene holder han stadig flekterede og han kan ikke voluntært extendere dem. Der er ingen Skjevhed i Ansigtet, Tungen rækkes ud til høire Side.

Han befinder sig forøvrigt fuldkommen vel og alle Functioner ere i Orden.

Jeg lod ham fortsætte med Jodkaliet, men da Tilstanden endnu den 10de Marts, altsaa henved 4 Uger efterat han var indkommen i Hospitalet, var uforandret, begyndte jeg at syphilisere ham.

Den først anbragte Materie slog an i 7 Led paa Laarene og i 5 Led paa Armene. Efter første Inoculation viste der sig ingen Virkning paa venstre Laar, og kun 2 smaa Pustler paa høire Laar. Da den første Materie ikke længer fremkaldte nogen Virkning, forsøgtes Materie fra flere forskjellige Syge, kun en Materie lod sig inoculere gjennem 4 Led, ellers slog den aldeles ikke an, eller dog kun i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 156 Inoculationer, hvoraf 58 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 98 Chankre, hvoraf de fleste have været meget smaa, og han har viist en ualmindelig Uimodtagelighed for det syphilitiske Virus. Han var immun den 5te Mai.

Hans Tilstand blev under Syphilisationen kun lidet forbedret og han udskreves den 4de Juni efter 3 Maaneder og 22 Dages Behandling.

Niogfirsindstyvende Observation.

Anne Kirstine L........, 36 Aar gammel, indkom den 6te November 1852 i det kroniske Sygehus, hvorhen hun blev overflyttet fra Rigshospitalets medicinske Afdeling, hvor hun havde været under Behandling i 4 Maaneder for Paralyse, der har udviklet sig i Løbet af det sidste Aar.

Hun er behandlet paa Rigshospitalet for constitutionel Syphilis fra 3die September til 9de October 1849, og fra 22de October 1849 til 18de Februar 1850 med Cura Dzondi og Jodkalium. I Februar 1851 indfandt sig daglige Brækninger i Forbindelse med Smerter i den venstre Side af Underlivet; noget senere begyndte hun at lide af Hede og Smerter i høire Ben og Arm, der afløstes af en Følelse af Kulde og derefter Ufølsomhed og Ubevægelighed. Der skal samtidig hermed have været Trækninger i den venstre Side af Ansigtet. For disse Tilfælde blev hun behandlet med Arnica, Jodkalium og Strychnin, og var, da hun

udskreves af Hospitalet, kommen saavidt, at hun kunde gaa og nogenlunde benytte den hoire Arm, dog forte hun det hoire Ben med nogen Vanskelighed. — Efterat være indkommen i det kroniske Sygehus fik hun den 25de November 1852 et apoplektisk Anfald, hvorefter hun blev paralytisk i begge Arme og Ben, og der var involuntære Udtømmelser. Disse paralytiske Phænomener aftoge henad Vaaren 1853.

12te Novbr. 1854. Hun er nu saa vidt, at hun med Besværlighed kan gaa omkring, naar hun har noget at støtte sig til.

Hun fortsætter med Brugen af Solutio Jodeti kalici.

26de Novbr. Tilstanden uforandret. Sep. Solut. Jodeti kalici Appl. Syphilisatio.

Syphilisationen fortsattes fra den 26de November 1854 til den 28de Juni 1855, i hvilken Tid hun fik 927 Inoculationer, hvoraf 218 have givet negativt Resultat. Da der nu viste sig Immunitet, forordnedes hende atter Jod, og den 25de Juli forsøgtes igjen Inoculation. Det var dog nu ikke muligt at bibringe hende flere end 68 Inoculationer, hvoraf 41 have givet negativt Resultat. Den 18de August var hun atter immun. Endnu engang forsögte jeg at inoculere; jeg begyndte den 2den October og allerede den 20de October ophørte Materien at slaa an. Hun havde i denne Tid faaet 66 Inoculationer, hvoraf 14 have givet negativt Resultat.

Hun har saaledes i det Hele faaet 1061 Inoculationer, hvoraf 273 have givet negativt Resultat. Hun har altsaa havt 788 Chankre. Hun var immun den 20de October efter 10 Maaneder og 24 Dages Syphilisation.

Mod Slutningen af Juni Maaned kunde hun bedre føre sine Ben og hun kunde bedre sidde; hendes Almenbefindende var bedre, hun følte sig lettere og friskere end før Syphilisationen. Mod Slutningen af Juli kunde hun gaa bedre end tidligere, men kort efter aftog den Styrke, hun syntes at have gjenvundet saaledes, at da hun den 27de Februar 1856 udskreves af Sygehuset, vare de paresiske Phænomener omtrent paa samme Punkt, som ved Syphilisationens Begyndelse, men hendes Almenbefindende var betydelig forbedret.

Et Par Maaneder efterat hun var udskreven af Sygehuset, angrebes hun af Pneumoni i begge Lunger, hvorfor hun blev indlagt i Rigshospitalet, hvor hun døde. Ved Obductionen fandtes intet abnormt i Central-Nervesystemet.

Halvfemsindstyvende Observation.

Rogne Jorgensdatter, 41 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 29de Marts 1856, hvorhen hun overflyttedes fra Rigshospitalets medicinske Afdeling, hvor hun blev indlagt den 25de September 1855. Hendes Journal fra Hospitalet oplyser, at hun for 5 Aar siden blev behandlet paa Budskeruds Amts Sygehus for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. For 2 Aar siden faldt hun pludselig om, hvorefter hun forblev bevidstløs en otte Dages Tid, uden at der bemærkedes Tegn paa Kramper eller Lamhed. Senere har hun været slov, indtil hun for 14 Dage siden atter pludselig faldt om, hvorpaa der bemærkedes en fuldstændig halvsidig Lamhed med Uformuenhed til at tale. Siden dette sidste Anfald har hun benyttet Jodkalium. Ved Indlæggelsen i Hospitalet befandt hun sig i den oven beskrevne Tilstand, saa fjantet ud, svarede kun ja og nei paa alle Spørgsmaal; hun var ikke at formaa til at række Tungen ud, men den saaes trukken over til høire Side. Saavidt det kunde skjønnes, var Hudfølelsen normal, saavel i høire Arm som Ben, men Armen syntes hun ikke at kunne bevæge, Benet kunde hun derimod løfte noget op. Albueledet og Fingerledene holdtes stadig flekterede og kunde kun med Møie passivt extenderes, Knæledet holdtes derimod extenderet og kunde kun til en vis Grad flekteres. Hudtemperaturen normal, Digestionen i Orden, Pulsen normal. — Hun er paa Hospitalet behandlet med Arnica og Jodkalium, hvorefter hun kom sig saaledes, at hun med Støtte kunde gaa. Hun fik da Strychnin og Phosforsalve.

Den 16de Januar fik hun et Anfald af tetaniske Kramper med Bevidstløshed, hvorefter den samme Tilstand indtraadte, som ved hendes Indlæggelse, og i samme Tilstand befinder hun sig nu ved Indlæggelsen her i Sygehuset.

Efterat hun blev angreben af Syphilis, har hun havt 3 Børn, det første lever og er scrophuløst, de tvende andre ere døde nogle Dage gamle.

Syphilisationen er begyndt samme Dag hun kom ind i Sygehuset; hun er i længere Tid kun inoculeret paa Laarene. Den første Materie, som der blev anbragt, slog an i 57 Led. Fra 41de Led blev den overført til Armene, hvor den slog an i 16 Led. Den dernæst inoculerede Materie slog an saavel paa Laarene som paa Armene i 8 Led.

Hun har i det Hele faaet 570 Inoculationer, hvoraf 60 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 510 Chankre. Hun var immun den 11te November efter 7 Maaneder og 13 Dages Syphilisation.

Hendes Tilstand er ikke i ringeste Maade forandret ved Syphilisationen. Hun vil rimeligviis faa stadigt Ophold i det kroniske Sygehus.

Enoghalvfemsindstyvende Observation.

Jens Thorkildsen, 27 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 28de November 1856. Patienten har 5 Gange været behandlet paa Rigshospitalets Hudsygeafdeling for Syphilis: første Gang fra 11te Februar til 5te August 1850 for constitutionel Syphilis med Calomel. Anden Gang fra 23de August 1850 til 21de August 1851 med Cura Dzondi. Tredie Gang fra 6te October til 10de November 1851, da der kun anvendtes local Behandling. Fjerde Gang fra 24de Februar til 6te April 1853 med Jodetum kalicum, og femte Gang fra 2den April til 20de August 1856, da han led af Smerter i Hovedet og over Næseroden, tilligemed Ozæna og Tunghørighed. Han blev behandlet med Jodetum kalicum, Diæta parca, Pillulæ conii og forskjellige deriverende Midler.

Han har altsaa i det Hele tilbragt 2 Aar og 24 Dage i Hospitalet.

Han klager nu over stærke, sprengende Smerter, der fra Nakken gaa gjennem Hovedet til Panden. De indfinde sig især om Morgenen og henad Eftermiddagen. Det er fornemlig i den sidste Maaned, efterat Kulden har indfundet sig, de have været tilstede i den Grad, at de have hindret ham i at arbeide. Han lider fremdeles af Susen for Ørene, især det høire, og af Tunghørthed, der dog ikke altid er lige stærk. Stemmen er snøvlende, der er en Aabning paa Palatum durum af $\frac{1}{4}$ Tomme i Diameter, som han holder tillukket ved en Gutta-percha Plade.

Forøvrigt er han frisk.

Den 1ste December blev Syphilisationen paabegyndt. Efter den første Inoculation slog Materien aldeles ikke an, efter den anden Inoculation slog Materien kun an paa den ene Arm og det ene Laar, efter den tredie Inoculation var der vel udviklede Pustler og derefter slog denne Materie an i 11 Led, saavel paa Laarene som paa Armene. Den dernest anbragte Materie slog an i 12 Led paa Laarene og i 9 Led i Siderne. Da denne Materie, i Slutningen af Februar, var nær ved at abortere, angrebes han af en bilateral Pneumoni, der opnaaede en saadan Grad, at jeg mistvivlede om hans Liv. Han blev behandlet uden Blodudtømmelser, alene med Incitantia og var den 14de Marts saavidt restitueret, at jeg igjen kunde begynde Syphilisationen. Efter de Par længere Rækker af Inoculationer, som han tidligere havde gjennemgaaet, var det rimeligt, at han nu ikke var langt fra Immunitet, hvilket ogsaa snart stadfæstede sig. Den længste Række, som det endnu var muligt at frembringe, var paa Laarene og bestod af 4 Led.

For at forsøge, hvorvidt de Dele af Legemet, hvorpaa endnu ingen Inoculation var foretagen, maatte være mere modtagelige for Ind-

virkningen af Virus, inoculeredes til Læggene, men her slog Materien ikke an i flere end 2 Led.

Han har i det Hele faaet 402 Inoculationer, hvoraf 80 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 322 Chankre. Han var immun den 24de Marts efter 3 Maaneder og 24 Dages Syphilisation.

Den 3die Januar begyndte Smerterne i Hovedet og Susen for Ørene at aftage, og disse Symptomer var der kun ringe Spor af, da han den 30te April udskreves af Sygehuset. Hans Almenbefindende var i enhver Henseende godt.

Behandlingen havde medtaget 5 Maaneder, dog er det at bemærke, at han de sidste 14 Dage forblev i Sygehuset paa Grund af, at Veiret var for koldt til, at jeg turde lade ham, som Reconvalescent efter Pneumoni, reise flere Mile til sit Hjem.

Tooghalvfemsindstyvende Observation.

Caroline Jensdatter, 35 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 17de December 1856. Patienten er indlagt tilligemed sit 6 Maaneder gamle Barn, der lider af hæriditær Syphilis. Hun selv fremviser for Øieblikket ingen syphilitiske Symptomer, men er af et svagt Udseende, Hudfarven er bleg, voxgul og hun klager over forskjellige nervøse Lidelser, især Smerter i Hovedet. Hun har været behandlet paa Hudsygeafdelingen fra 5te Januar til 21de April 1853 for constitutionel Syphilis med Protojoduretum Mercurii; fra 22de Juni til 27de Juli 1853 med Jodetum kalicum, fra 9de September til 24de October 1853 med Cura Dzondi; fra 14de Januar til 7de Februar 1854 med Jodetum kalicum, og fra 14de Mai til 6te Juni 1854 med Diæta lactea.

Det forrige Barn hun fødte var, efter Beskrivelsen, syphilitisk ved Fødselen.

Syphilisationen er paabegyndt den 20de December. Den først inoculerede Materie slog aldeles ikke an paa Armene, og frembragte kun paa det ene Laar smaa Pustler; derfra inoculeret til begge Laar, slog den an i 8 Led. Til Armene blev ny Materie tagen fra samme Patient, som ved første Inoculation, der udviklede sig kun en liden Pustel paa hver Arm, først det næste Led gav gode Pustler. Paa Armene slog denne Materie ogsaa an i 8 Led. Den derefter i Siderne inoculerede Materie slog an i 6 Led.

Til samme Tid som den første Materie blev inoculeret paa Laarene, indbragtes paa det høire Laar Materie fra en nylig fra Hull hjembragt Chanker; denne slog kun an i 5 Led, og det meget svagt, Pust-

lerne vare smaa og flere aborterede. Materien udsluktes forend den forst inoculerede Materie paa samme Laar.

Efterat Syphilisationen havde været fortsat i 6 Uger, og Inoculationerne i Siderne havde givet negativt Resultat, slog kun en eneste Materie af de mange, der bleve forsogte, an i 1 Led.

Hun har i det Hele faaet 252 Inoculationer, hvoraf 115 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 137 Chankre.

To Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, var Almenbefindendet betydelig bedre, dog var ikke denne Bedring stadig, hun klagede gjentagne Gange senere over Recidiveren af Smerterne. Hertil kom endnu Lidelserne ved et temmelig stort Saar et Par Tommer oppe i Rectum, som dog efter gjentagne Penslinger med Acidum nitricum fumans bedredes saa meget, at hun ikke længer klagede derover. — De nervose Smerter bleve bestandig mindre vedholdende, Smerterne i Hovedet vare, da hun den forste Mai udskreves, ophorte, og hendes Almenbefindende betydelig bedre end for Syphilisationen. — Behandlingen havde medtaget 4 Maaneder og 14 Dage.

Hendes Barn udskreves, helbredet ved Syphilisation, samtidig med Moderen.

---

6. Syge med Benaffectioner, der ere fremkaldte ved Syphilis i en tidlig Alder eller ved Syphilis hos Forældrene.

Treoghalvfemsindstyvende Observation.

Johan N. Nilsen, $21\frac{1}{2}$ Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 25de October 1856. Begge Tibiæ ere i deres hele Længde indtagne af en betydelig og haard Svulst, hist og her sees storre Forhoininger. En af disse paa den venstre Tibia foles fluctuerende, og den overliggende Hud er decoloreret. Paa hoire Tibia er en lignende Svulst opbrudt, der sees et rundt Saar med blaalig-rode, infiltrerede Rande og med uren Bund. Paa det mest superficielle Parti af venstre Humerus, nedad og bagtil og paa den nedre Extremitet af hoire Radius, foles ligeledes Benet opsvulmet; Armen kan ikke fuldstændig extenderes. — Processus alveolaris af begge de ovre Maxiller og den hoire Halvdeel af den nedre Maxille er opsvulmet. De fleste af Tænderne ere carierede, kun Rodderne ere tilbage og flere af disse ere lose. — Paa hoire Side af Panden, op imod Haarranden og foran hoire Ore sees tvende

store Flader af uregelmæssig Form, af et Par Tommers Diameter, af en brunlig-rød Farve, dannede af sammenløbne, smaa Tuberkler. Centret af disse Flader er frit, Omkredsen er dels secernerende, dels belagt med brunlige Kruster, dels overhudet og tør. Smaa runde Saar, belagte med mørkebrune Kruster, findes enkeltviis dels i Ansigtet, dels paa Kroppen. — Hovedhaaret er tyndt, let affaldende, paa den gjennemskinnende Hovedbund sees pustulo-sqvamøst Exanthem.

Patienten, der seer meget bleg, lidende og cakhectisk ud, veed ikke at have lidt af nogen syphilitisk Sygdom i sin Barndom, og af hans Fader, der er meget drikfældig, er der ingen Oplysning at erholde. Efter Phænomenerne at dømme, vil jeg dog antage, at den primære Affection har været tilstede i en meget tidlig Alder.

Syphilisationen er begyndt den 27de October med samme Materie i Siderne og paa Armene, i Siderne slog den an i 8 Led, paa Armene i 10 Led. Fra 4de Led paa Armene blev denne Materie overflyttet til Laarene, hvor den slog an i 6 Led. Den umiddelbar efter, saavel paa Laarene som paa Armene anbragte Materie, slog paa begge Steder an i 8 Led. Da denne Materie var ophørt at virke, slog kun en eneste Materie an i 2 Led.

Han har i det Hele faaet 405 Inoculationer, hvoraf 136 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 269 Chankre. Han var immun den 19de Januar efter 2 Maaneder og 23 Dages Syphilisation.

Under Syphilisationen hævedes Smerterne i Skinnebenene og Ømfindtligheden ved Berørelse, Exanthemet i Panden tørrede, blegnede og svandt betydelig, Almenbefindendet bedredes; men efterat Immuniteten var indtraadt, viste der sig endnu et Par smaa Saar paa den nedre Deel af venstre Tibia, hvorfor der forordnedes ham Jodkalium. Den 11te Marts udskreves han i Bedring, der var endnu Svulst i Skinnebenene og Peripherien af de exanthematiske Flader var endnu brunlig-rød. — Jeg ansaa det ikke rigtigt at beholde ham længer end høist nødvendigt i Hospitalet, da han skulde udholde en idømt Straf.

Fireoghalvfemsindstyvende Observation.

Laurette Emilie Carlsdatter, 9½ Aar gammel, indkom den 31te Juli 1856 i det kroniske Sygehus. Hele den forreste Flade af Tibia er opsvulmet, dog mest paa den midterste Deel, saaledes at den danner en Bue ovenfra nedad. Svulsten er fast og haard og saa ømfindtlig, at hun næsten ikke taaler Berørelse; Ømfindtligheden er stærkest paa Midten. Der er ogsaa Smerter i Svulsten uden Berørelse, de ere stærkest om Natten, saa at de hindre Søvnen. Hun kan gaa noget paa Benet, men

ikke uden at halte. Hun befinder sig forøvrigt vel, Digestionen er i Orden.

Baade hendes Fader og Moder behandledes for 16 Aar siden i Rigshospitalet for constitutionel Syphilis med Mercur; de have bestandig siden været friske. Før de bleve syge, have de havt 1 Barn, der var fuldkommen friskt, indtil det i en Alder af 2—3 Aar fik Kighoste og deraf døde. Efterat de have været behandlede for Syphilis, have de havt 12 Børn, hvoraf 9 ere døde.

No. 1 døde 5 Uger gammel; Moderen kan ei give nogen anden Oplysning, end at han var meget svag.

No. 2 døde paa Rigshospitalet af hæriditær Syphilis.

No. 3, 4 og 5 vare dødfødte, det ene var kun vel halvgaaet og forraadnet.

No. 6 var ikke ganske fuldbaaret, det levede 8 Dage.

No. 7 og 8 levede kun nogle Uger.

No. 9 døde i en Alder af 2½ Aar, det blev hende sagt, at det led af den engelske Syge.

No. 10 er vor Patient.

No. 11 skal være taalelig frisk.

No. 12 er 1 Aar gammel og svag.

Syphilisationen blev paabegyndt den 16de August med samme Materie i Siderne og paa Laarene; paa sidstnævnte Sted slog den an i 14 Led og i Siderne i 9 Led. Den dernest anbragte Materie slog an i Siderne i 8 Led og paa Laarene i 2 Led. — I den første Tid af Syphilisationen indtraf det gjentagne Gange, at Pustlerne i Siderne vare større end paa Laarene.

Hun har i det Hele faaet 112 Inoculationer, hvoraf 28 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 84 Chankre. Hun var immun den 12te November efter 2 Maaneder og 26 Dages Syphilisation.

Da Immuniteten var indtraadt i Siderne og paa Laarene, forsøgtes Inoculation til Armene, men uden Resultat.

Fem Uger efterat Syphilisationen var begyndt, aftog Svulsten i Tibia, og med denne de øvrige Betændelsesphænomener. Det viste sig nu, at der existerede en rachitisk Krumning af Benet. Efter 3 Maaneders Forløb var Betændelsen aldeles hævet. Hun udskreves helbredet den 4de December efter 4 Maaneder og 4 Dages Behandling, hendes Almenbefindende var særdeles godt. — Jeg har gjentagne Gange siden hørt, at hun fremdeles er sund og frisk.

---

7. Gamle Saar paa Læggene, der rimeligviis staa i Forbindelse med constitutionel Syphilis.

Femoghalvfemsindstyvende Observation.

Lise Eriksdatter, 37 Aar gammel, indkom den 27de Januar 1856 i det kroniske Sygehus. Paa høire Smallæg sees et overfladisk Saar, omtrent ½ Tomme langt og 1 Tomme bredt, med skarpt afskaarne Rande og flesket Bund. Saaret er omgivet af en blaalig Rødhed. Strax ovenfor dette Saar findes et mindre, der ogsaa er overfladisk og omgivet af lignende Rødhed. Huden mellem og omkring disse Saar dannes af cicatriceret, tyndt og glindsende Væv. Ovenfor Saarene findes næsten lige op til Knæet en Mængde dybe, furede Cicatricer, der dels have Hudens normale, dels en skiden, brunlig Farve. Disse Cicatricer ere overalt adhærerede til Benet. — Lignende Cicatricer findes i temmelig Udstrækning paa den bagre Flade af høire Underarm, i Panden langs Haarranden og over Øienbrynene, paa Hovedet, paa høire Kind og paa Brystbenet. — I Halsen er der intet at bemærke; paa Palatum durum er der nogle smaa Fordybninger, der maaske hidrøre fra foregaaende Saar paa dette Sted.

Hun beretter, at hun i en Alder af 3 Aar, tilligemed sin Fader og tvende Brødre blev smittet af sin Faders Søster, der var Puella publica, og derfor indlagt i Rigshospitalet. Hun kan erindre, at hun havde ondt i Halsen. Efterat være helbredet, var hun frisk indtil hun var 7 Aar, da der udbrød Saar paa høire Ben, høire Underarm og paa Hovedet. Disse Saar have med korte Afbrydelser været aabne saaledes, at naar et er tilhelet, saa er et andet igjen brudt op. Hun har for disse Saar flere Gange været behandlet paa Byens gamle Sygehus, paa Mangelsgaarden og det kroniske Sygehus. — Hun erindrer engang at have benyttet Pulvere, hvorefter hendes Tænder løsnede og hun blev saar i Munden, ellers har hun kun benyttet Tran og Chlorvandsomslag.

Syphilisationen blev paabegyndt den 29de Januar med samme Materie i Siderne og paa Laarene. I venstre Side og paa venstre Laar slog den aldeles ikke an, i høire Side og paa høire Laar vare Pustlerne meget smaa. — Den første Inoculationsrække paa Laarene gik gjennem 7 Led, den i Siderne gjennnm 6 Led, men mange af Pustlerne paa begge Steder vare aborterende. Læggene syntes hos denne Patient at være det Sted, hvor Materien slog bedst an, thi ogsaa her udvikledes en Række af 6 Led, dog kun ved engang at overføre Materien fra Laarene.

Der viste sig hos denne Syge en usædvanlig ringe Modtagelighed for det syphilitiske Virus, de dannede Pustler og Saar vare meget smaa.

Hun har i det Hele faaet 289 Inoculationer, hvoraf 141 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 148 Chankre. Hun var immun den 29de April efter 3 Maaneders Syphilisation.

Allerede ved hendes Indtrædelse i Sygehuset syntes der at være nogen Hævelse i de nedre Extremiteter, denne tiltog strax i de første Dage af hendes Ophold der, saaledes at der sex Dage efter Syphilisationens Begyndelse er bemærket i Journalen, at Ødemet i Laarene er temmelig betydeligt. Dette Ødem tiltog mere og mere, ved Undersøgelse af Urinen fandtes denne at indeholde megen Albumen. Saarene paa Læggen vare tilhelede da Immuniteten var indtraadt, Ødemet var ved de mod Albuminurinen rettede Midler aftaget, og hun udskreves den 29de Mai efter 4 Maaneder og 2 Dages Behandling.

Sytten Dage senere indkom hun igjen i Sygehuset med febrilske Symptomer. Det oplystes, at hun i den Tid, hun havde været ude af Sygehuset, havde lidt meget ondt. Dagen efter hun var indkommen, faldt hun hen i en vedvarende Døsighed, Aandedrættet blev besværligt og hun døde 2 Dage efterat hun var optagen i Sygehuset. Ved Obductionen fandtes i Nyrerne de for Morbus Brightii charakteristiske Symptomer i høi Grad udviklede.

Sexoghalvfemsindstyvende Observation.

L. Larsen, 34 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 12te August 1856. Paa Forfladen af venstre Smallæg, nogle Tommer over Fodledet, sees et stort afrundet Saar af omtrent 2 Tommers Udstrækning efter Længden og 3—4 Tommer i Bredden. Randene gaa jevnt over i den ophøiede Bund, undtagen nedad og fortil, hvor de ere underminerede, og hvor Sonden kan indføres ½—1 Tomme under Huden. Bunden er ujevn, stærkt granuleret, rødlig. Naar Patienten bevæger Tæerne, følger den nederste Deel af Saaret Bevægelsen af Tendines, uden at den omgivende Hud deltager i Bevægelsen. Bedækningerne i Omkredsen af Saaret ere blaalige, fortykkede og indurerede. Der ere en Mængde varicøst opsvulmede Vener langs hele Læggen og Laarets indre Flade lige op til Plica semilunaris. Paa den forreste Flade af Læggen, ovenfor Saaret, har Huden paa flere Steder en mørk Farve og er indtagen af Cicatricer.

Patienten beretter, at han for omtrent 12 Aar siden led meget af Kløe paa Forfladen af venstre Læg, ved den derved foraarsagede Kradsen, dannede der sig jevnlig smaa Saar, der helede til og atter brød op. Senere dannede der sig en Svulst omkring Smallæggen med haard og fortykket Hud, og i denne udviklede det nuværende Saar sig, som har været aabent i 6 Aar.

Kort efterat det nuværende Saar havde dannet sig, behandledes

han paa Hospitalet i Stavanger for Syphilis med Mercur. Efter hans Forklaring synes dog den Syphilis, hvoraf han har lidt, kun at have været primær, men om det har været en simpel eller indureret Chanker kan ikke bestemmes. Det synes som om han ikke nogensinde har lidt af constitutionel Syphilis. Han ser bleg og mager ud, men føler sig frisk; han er i sin nuværende Tilstand ikke arbeidsfør. Der er uden Nytte anvendt forskjellige Midler.

Syphilisationen blev paabegyndt den 13de August med samme Materie paa Laarene og Armene. Paa Laarene slog den an i 27 Led, paa Armene i 12 Led, og ny anbragt Materie paa Armene, der hidrørte fra en nylig fra Udlandet hjembragt Chanker, slog ogsaa an i 12 Led. Kun efter den første Inoculation var der enkelte aborterende Pustler, senere sloge alle Inoculationer an lige indtil Materien aldeles udslukkedes.

Han har i det Hele faaet 324 Inoculationer, hvoraf 32 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 292 Chankre. Han var immun den 9de November efter 2 Maaneder og 27 Dages Syphilisation.

Den 3die September viste der sig paa de nedre Extremiteter et Erythema nodosum lignende Exanthem, der efter 8 Dages Forløb paa det nærmeste var borte. Saaret paa Læggen aftog jevnt og var den 3die November aldeles tilhelet, men omtrent til samme Tid indfandt sig en vedvarende febrilsk Tilstand. Ved at undersøge hans Bryst var det rimeligt, at der var en begyndende Tuberkeludvikling i høire Lunge.

Det tilhelede Saar brød efter kort Tid igjen for en Deel op, jeg anbragte en Fontanel paa Benet og hermed forlod han den 16de Februar 1857 Sygehuset efter 6 Maaneder og 4 Dages Behandling.

---

8. Qvinder, der have født flere syphilitiske Børn, men som for Tiden ikke selv have Symptomer af Syphilis.

Syvoghalvfemsindstyvende Observation.

Bolli Haagensdatter, 30 Aar gammel, indkom den 30te Januar 1856 i det kroniske Sygehus. Hun behandledes fra 15de Juni til 3die September 1849 paa Rigshospitalet for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi og Decoctum sarsaparillæ. Da hun forlod Hospitalet, var hun

aldeles frisk og har været det den hele Tid siden, med Undtagelse af jevnlige Smerter i Hovedet og Tænderne. Hun blev gift for 6 Aar siden. Hendes første Barn var ikke fuldbaaret og dødfødt, det andet kom 3 Uger for tidligt og levede 1 Time, det tredie kom 4 Uger for tidligt og levede 11 Dage, hendes fjerde Barn er med hende i Sygehuset og lider af hæreditær Syphilis, hvorfor det syphiliseres, se „die Syphilisation bey Kindern“ p. 38.

Der er for Tiden ingen syphilitiske Symptomer hos hende, men hun ønsker at syphiliseres, da jeg har forestillet hende Muligheden af, at hun derved kunde komme til i Fremtiden at føde sunde Børn.

Syphilisationen blev paabegyndt den 20de Februar med samme Materie paa Laar og Arme. Den slog an paa venstre Laar i 21 Led, paa høire Laar i 15 Led, paa venstre Arm i 20 Led, og paa høire Arm i 12 Led.

Efter første Inoculation vare Pustlerne saavel paa Laarene som paa Armene meget smaa, større efter 2den og tredie.

Hun har i det Hele faaet 290 Inoculationer, hvoraf 44 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 246 Chankre. Hun var immun den 12te Mai efter 2 Maaneder og 22 Dages Syphilisation.

For sit Barns Skyld forblev hun i Sygehuset indtil den 30te Mai, da hun udskreves sund og frisk.

Otteoghalvfemsindstyvende Observation.

Jacobine F. Fredriksdatter, 20 Aar gammel, indkom den 4de Januar 1857 i Rigshospitalet med sit syphilitiske Barn (53de Observation). Selv fremviser hun for Tiden ikke nogen syphilitiske Symptomer. Hun har været behandlet paa Hudsygeafdelingen for constitutionel Syphilis fra 6te Januar til 14de Mai 1851 med Cura Dzondi. Hun medbragte dengang sit førse Barn, som døde i Hospitalet af Syphilis. Hun har et 3 Aar gammelt Barn, der er behandlet for medfødt Syphilis.

Da hun skulde opholde sig i Hospitalet for at pleie sit Barn, ansaa jeg det rigtigst ogsaa at syphilisere hende, for derved muligens at forhindre, at hun i Fremtiden skulde føde syphilitiske Børn.

Syphilisationen blev paabegyndt den 4de Januar. Hun viste sig meget lidet modtagelig for Indvirkningen af det syphilitiske Virus, ingen Materie slog an i flere end 8 Led, og de fleste Pustler vare smaa.

Hun har i det Hele faaet 213 Inoculationer, hvoraf 84 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 129 Chankre. Hun var immun

den 18de Marts efter 2 Maaneder og 14 Dages Syphilisation, men hun maatte forblive i Hospitalet til den 27de April, da enkelte af de artificielle Saar ikke før den Tid vare tilhelede. Behandlingen havde altsaa medtaget 3 Maaneder og 24 Dage.

---

9. Syge, der have lidt af andre Sygdomme end Syphilis.

Nioghalvfemsindstyvende Observation.

Christoffer Pedersen, 69½ Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 9de Mai 1856. Paa høire Kind sees et Saar af uregelmæssig Form, der indtager Partiet mellem den nederste Halvdeel af Næsen, høire Mundvinkel og Læben, og strækker sig i omtrent 1 Tommes Udstrækning udover Kindet. Det udbreder sig ogsaa ind i den nederste Deel af den indvendige Flade af Ala nasi og Septum, og gaar med en smal Prolongation ned paa Prolabium. Saarets Bund er dels tør, dels bedækket med et graaligt, tyndt, purulent Secret og hist og her besat med tynde Kruster. Paa den indvendige Flade af Prolabium føles haarde Ujevnheder og ovenfor er Bunden kun lidet bevægelig over Benet. Randen af Saaret, der ligeledes paa enkelte Steder er besat med Kruster, er haard, ophøiet og ujevn, og paa Saarets øverste Parti undermineret. Omkredsen af Saaret er især opad blaalig-rød. De omliggende bløde Dele, især høire Mundvinkel og Næsespidsen er trukket hen imod Saaret, og Septum nasi er opsvulmet og rødt. Patienten føler dels sviende, dels stikkende Smerter i Saaret.

For 14 Aar siden begyndte der henimod den øverste Rand af det nærværende Saar, uden ham bekjendt Aarsag at danne sig et lidet rundt Saar, hvoraf der stadig udsivede en klar Vædske. Der indfandt sig af og til sviende og stikkende Smerter i Saaret, og efter disse Smerter syntes han at dette bestandig tiltog i Omfang. Efter i længere Tid at have været under Lægebehandling helede Saaret igjen for 8 Aar siden, men brød igjen op efter ¾ Aars Forløb og har i det sidste Aar udbredt sig til sin nuværende Størrelse, ligesom han ogsaa synes Smerterne i den sidste Tid have været værre, dog have de aldrig forstyrret hans Nattesøvn.

Syphilisationen blev paabegyndt den 12te Mai. Den første Materie slog saavel paa Laarene som paa Armene an i 9 Led, dog aborterede den gjentagne Gange, saaledes at den maatte føres fra det ene

Laar til det andet og fra Laarene til Armene. Efter denne første Inoculationsrække slog ingen Materie an i flere end 1 Led.

Da han var immun paa Armene og paa det nærmeste immun paa Laarene, inoculerede jeg ham i Siderne. Den forste Materie slog aldeles ikke an, No. 2 slog an i 1 Led og No. 3 ligeledes i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 254 Inoculationer, hvoraf 114 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 140 Chankre. Han var immun den 21de Juli efter 2 Maaneder og 9 Dages Syphilisation.

I Begyndelsen af Juli var Cicatriceeringen af Saaret paa Kinden i rask Tilheling, idet der dog endnu paa enkelte Steder i Peripherien viste sig ny Udvikling. I Midten af Juli saaes opad og indad et Par runde, i Dybden gaaende Saar. Den 3die August udskreves han; Saaret paa Overlæben og Kindet var fuldkommen tilhelet med en fordybet og sammentrukken Cicatrice. De senere tilkomne Saar paa Ala nasi tilheledе paa een nær, som dog er aldeles overfladisk og synes i Begreb med at tilhele. Paa Prolabium lige nedenfor Cicatricen viser sig en hampefrøstor Pustel. Han onsker at udskrives, da hans Formuesomstændigheder ikke tillade ham et længere Ophold i Hospitalet.

Hundrede Observation.

Ole Augustinussen Aaserud, 70 Aar gammel, indkom den 1ste September 1856 i Sygehuset. Paa venstre Ala nasi og den tilgrændsende Deel af Kindet sees et stort, uregelmæssigt Saar, som i sin midterste Deel har gjennembrudt hele Tykkelsen af Næsevingen, saaledes at man gjennem dette Substantstab kan se ind til Septum nasi. Randene af Saaret ere temmelig skarpt afskaarne, de ere tillige ujevne og takkede, og se ud som om de vare dannede ved Gnaven af Insekter. Ved Berorelse foles de haarde og knudede. Bunden er ogsaa ujevn og hist og her bedækket med Blodcoagler, den er haard og bloder let. Omkredsen af Saaret er rodlig, arret og flere Steder ere haarde og knudrede.

Den forste Oprindelse til dette Saar var, efter hans Forklaring, en Vorte der, hvor det midterste Parti af Saaret nu findes. Denne forblev uforandret i 20 Aar, men for 20 Aar siden dannede der sig en Saarflade paa dens Spidse, der siden bestandig har været aaben, med Undtagelse af $1\frac{1}{2}$ Aar, da den efter en Cauterisation var tilhelet. Saaret er senere gjentagne Gange forgjeves cauteriseret. Der er kun af og til ubetydelige Smerter i Saaret. Han er forovrigt fuldkommen frisk og har stedse havt en god Helbred; han er corpulent og ser kraftig ud. Ingen i Familien har, saavidt han veed, lidt af Kræft.

Syphilisationen er begyndt den 1ste September til Laarene og Armene med samme Slags Materie, paa Laarene slog den an i 17 Led,

paa Armene i 11 Led. Fem Uger efterat Syphilisationen var begyndt, inoculeredes til Siderne med en nylig fra Udlandet hjembragt Materie, der slog an i 12 Led.

Han har i det Hele faaet 318 Inoculationer, hvoraf 98 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 220 Chankre. Han var immun den 17de November efter 2 Maaneder og 17 Dages Syphilisation.

Efterat Immuniteten var indtraadt, forsøgtes gjentagne Gange ny Inoculationer og senest den 9de Februar, altsaa 2 Maaneder og 23 Dage efterat Immuniteten var opstaaet, og efter disse var der intet Spor af Virkning.

Det cancrøse Saar syntes ikke paa nogen Maade at paavirkes ved Syphilisationen, det udvidede sig i det Forhold, som efter al Rimelighed vilde være skeet, uden at noget Middel havde været anvendt. Han udskreves uhelbredet af Sygehuset den 20de Februar 1857 efter 5 Maaneder og 20 Dages Behandling.

Hundredeogførste Observation.

Birte Kirstine Eriksdatter, 52 Aar gammel, indkom den 14de August 1856 i det kroniske Sygehus. Paa høire Smallæg findes lige ovenfor Anklerne paa begge Sider store Saar, hvoraf det paa den indvendige Side er størst og omtrent 3 Tommer i Længden og 2 Tommer i Bredden. Saaret paa den udvendige Flade er derimod kun 2 Tommer langt. Huden i Omkredsen af Saarene er fortykket og haard. Ogsaa paa den udvendige Flade af venstre Smallæg findes et mindre Saar. Disse Saars Rande ere temmelig skarpt afskaarne og undulate, Bunden er ujevn og stærk rødligfarvet. Der er Svulst i høire Læg lige til Knæet.

Hun har havt Saar paa høire Smallæg i omtrent 18 Aar, det ene Saar har i denne Tid afløst det andet. Saaret paa venstre Læg er kommet nylig. — Hun har for 4 Aar siden ligget i Sygehuset og har da kun brugt Chlorvand. — Forøvrigt lider hun af flygtende Smerter i Armene og i hele den høire Side, de ere værst om Natten. I Halsen er intet abnormt at se.

Syphilisationen er paabegyndt Dagen efterat hun indkom i Sygehuset med samme Materie paa Laar og Arme. Paa Laarene slog Materien an i 17 Led, paa Armene i 18 Led. Paa den høire Arm aborterede Pustlerne 4 Gange, saa Materien maatte overføres fra den anden Arm, og paa denne Maade holdt den sig lige længe paa begge Arme.

Hun har i det Hele faaet 249 Inoculationer, hvoraf 64 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 185 Chankre. Hun var immun den 29de October efter 2 Maaneder og 10 Dages Syphilisation.

Saarene tilheledes successivt under og efter Syphilisationen, saaledes at der den 22de December kun paa den hoire Læg var et Saar af 1 Tommes Diameter tilbage. Hendes Almenbefindende var i enhver Henseende godt. Hun onskede at udskrives, da en god Condition stod hende aaben, saafremt hun nu kunde komme ud. Behandlingen havde medtaget 4 Maaneder og 8 Dage.

Hundredeoganden Observation.

Marte Olsdatter, 39 Aar gammel, indkom i det kroniske Sygehus den 9de November 1854. Fra den nederste Trediedeel af hoire Læg lige til Stortaaen, viser sig paa den forreste og indvendige Flade af Læggen og Foden store, næsten sammenhængende Saar, begrændsede af afskaarne, noget eleverede Rande, der overalt danne Cirkelbuer. Saarets Bund er ujevn, af gulagtig Farve, med hist og her gjennemskinnende rodlige Punkter eller smaa Flader. Secretionen er temmelig rigelig. Saarets nærmeste Omkreds er livlig rod. Læggen er opsvulmet, den nederste Deel af Tibia synes aldeles fri for Hævelse.

Hun benægter nogensinde at have lidt af Syphilis, og angiver som Aarsag et Fald paa Skinnebenet for 8 Aar siden.

Til indvendig Brug forordnedes hende Sublimat og Jodkalium og til udvendig Brug forskjellige Fotus, Plasterindvikling, Collodiumkapsel etc. etc. Alt forgjæves, Saaret forblev i enhver Henseende næsten uforandret, hvorfor jeg besluttede at forsoge Syphilisation.

Den 21de April 1856 bleve de første Inoculationer foretagne til Laar og Arme med samme Materie. Den slog paa Laarene an i 20 Led, men med langt flere Afbrydelser paa hoire Laar end paa venstre. Da denne første Materie ikke længer gjorde Virkning, blev Syphilisationen udsat et Par Maaneder, da det i dette Tilfælde ikke kom an paa at paaskynde Behandlingen, jeg onskede at se Virkningen af den forste Inoculationsrække. Den næste Materie slog an i 10 Led paa Laarene og i 9 Led paa Armene.

Hun har i det Hele faaet 389 Inoculationer, hvoraf 71 have givet negativt Resultat, hun har altsaa havt 318 Chankre.

Fireogtyve Dage efter Syphilisationens Begyndelse viste sig om begge Haandlede et Exanthem, der havde mest Lighed med Erythema papulatum. Det vedligeholdt sig omtrent i 14 Dage, og efterat være aldeles svunden, kom det endnu engang igjen efter et Par Ugers Forlob. Det havde aldeles samme Form, som det, der har vist sig hos flere af de Syphiliserede.

Omtrent 5 Uger efter Syphilisationens Begyndelse bedredes Saarene paa Læggen, men dog ikke betydeligt, jeg lod hende nok engang benytte Jodkalium med samme Resultat, som tidligere, Saarene ere efterat være noget indskrænkede, saa stationære, som det vel er muligt. Hendes Almenbefindende er godt.

Hundredeogtredie Observation.

Mikal Berg, 41 Aar gammel, indkom den 27de August 1856 i det kroniske Sygehus. Patienten har i 12 Aar lidt af Rheumatisme, han har 8 Gange været behandlet paa Rigshospitalet for denne Sygdom, og 4 Gange i det kroniske Sygehus, sidste Gang fra 3die Januar til 26de Mai 1856. Han har i disse 12 Aar jevnlig lidt af flugtende, værkende Smerter i hele Legemet, men især i Ledene, Svulst i samme, smertefuld Bevægelse samt Omfindtlighed for Tryk. Smerterne have især indfundet sig ved Veirforandringer, eller naar han som Følge af sit Arbeides Beskaffenhed har lidt formeget ondt, og ofte have Exacerbationerne været ledsagede af Feber. I de senere Aar have Recidiverne tiltaget baade i Varighed og Styrke, saa at han nu ikke længer er istand til at ernære sig ved sit Arbeide. Under sit sidste Ophold i Sygehuset fik han et Anfald af stærke Congestioner til Hovedet ledsaget af Halucinationer, som dog efter faa Dages Forløb igjen svandt. Det maa bemærkes, at han i mange Aar har været en meget stærk Biberius.

Siden han sidste Gang var indlagt i Sygehuset, har han havt 3 Anfald af sin rheumatiske Lidelse.

Da han uden Bedring har benyttet de forskjelligste Midler, og da han i sin nærværende Stilling er aldeles ude af Stand til ved Arbeide at ernære sig og Sine, besluttede jeg at gjøre et Forsøg med Syphilisation.

Syphilisationen blev paabegyndt den 27de August med samme Materie paa Laarene og i Siderne, paa Laarene slog den an i 7 Led, i Siderne i 6 Led; den næste Materie, der hidrørte fra en nylig fra Udlandet hjembragt Chanker, slog an paa Laarene i 9 Led, i Siderne i 14 Led. — Da han efterat disse Materier havde givet negativt Resultat, var uimodtagelig for ny anbragt Materie paa Laarene, inoculerede jeg ham til Armene, hvor Materien kun paa den ene Arm slog an i 1 Led.

Han har i det Hele faaet 282 Inoculationer, hvoraf 65 have givet negativt Resultat, han har altsaa havt 217 Chankre, hvoraf de fleste have været ualmindelig smaa. Han var immun den 14de November efter 2 Maaneder og 18 Dages Syphilisation.

Sex Uger efterat Syphilisationen var begyndt, indfandt sig et ny

Anfald af articulær Rheumatisme, ledsaget af ubetydelig Feber, men dette varede meget kort. Hans Almenbefindende bedredes efterhaanden under Syphilisationen saaledes, at han, da han den 28de November udskreves af Sygehuset, som han selv sagde, ikke havde følt sig saa frisk i de sidste 4—5 Aar.

Behandlingen havde medtaget 3 Maaneder og 1 Dag.

I mine tidligere Brochürer om Syphilisationen har jeg med Udførlighed fremstillet Sygehistorierne for hver enkelt Syg, og den Maade, hvorpaa Syphilisationen er gjennemført Dag for Dag. Denne Vidtløftighed har jeg ikke længer anseet nødvendig. Jeg har derimod fremdeles anseet det rigtigt at opføre hver enkelt Syphiliseret med en kort Sygehistorie og korte Bemærkninger om Behandlingen og dens Udfald, jeg betragter disse Detailler som nødvendige Documenter til Sagens Bedømmelse, allerhelst for dem, der ikke have Anledning til selv at følge Behandlingen, og jeg tror de kunne være til nogen Veiledning for dem, der ønske at practicere Syphilisationen.

Det betydelige Antal, jeg nu har syphiliseret, hvoraf den største Deel i det foregaaende Afsnit er opregnet, har givet mig rig Anledning til dels at constatere mine tidligere Observationer, dels til i nogle Punkter at berigtige disse. Det er ogsaa ganske rimeligt, at det store Material, der foreligger, maa have givet Anledning til ny Observationer. Jeg skal i Korthed søge at fremstille Resultaterne, dog saaledes, at jeg saa lidet som muligt skal gjentage, hvad jeg tidligere har meddelt, jeg kun henviser til dette, idet jeg ved min Fremstilling skal følge den samme Orden, som den jeg har fulgt i „Syphilisationen studeret ved Sygesengen.“

De ved Inoculationerne fremkaldte locale Symptomer, har jeg tidligere omtalt, se „Syphilisationen studeret ved Sygesengen“ p. 177—181 og „Die Syphilisation bey Kindern“ p. 47—49. — Om Udviklingen af Pustlerne og Saarene har jeg kun lidet at tilføie. Jeg har allerede gjort opmærksom paa, at Pustlerne gjerne udvikle sig inden 24 Timer efterat Inoculationen er udført, men at denne Udvikling kan ske senere. Exempler herpaa har man hos *Peder Olsen* (29de Observation), hos hvem Pustlerne efter den 1ste Inoculation begyndte at udvikle sig efter 3die Dag, hos *Olavus Andreasen* (80de Observation), hvor Pustlerne paa venstre

Laar, efter Inoculationen den 8de Juni, først begyndte at udvikle sig den 12te Juni.

Denne sildige Udvikling, der hos den Voxne kun sjelden forekommer, er meget almindelig hos Barnet, det kan gjennem mange Dage se ud, som der aldeles ingen Virkning vilde vise sig efter de foretagne Inoculationer, men med engang fremkomme Pustlerne, undertiden samtidig efter flere Inoculationer. Den længste Inoculationstid, jeg hos noget Barn har observeret, var hos *Bernhardine Olsen* (54de Observ.), hvor den gik indtil 10 Dage, ogsaa hos *Ottilie L.* (53de Observ.) viste sig gjentagne Gange denne langsomme Udvikling.

Dersom man efterser de nysnævnte Observationer, vil man finde, at det fornemlig er i Begyndelsen af Syphilisationen, at denne sildige Udvikling af Pustlerne forekommer. Men det kan i denne Periode hænde, at det ikke alene bliver ved en sildig Udvikling, det er ikke saa ganske sjelden det indtræffer, at der aldeles ingen Virkning viser sig efter de første Inoculationer, uden at dette kan være begrundet i Materiens Beskaffenhed, thi dersom man benytter samme Materie for næste Inoculation, saa viser den sig virksom. Hos *P. Olsen* (29de Observ.) viste der sig saaledes efter den første Inoculation paa høire Laar og i begge Sider aldeles ingen Virkning, medens Materie, tagen 3 Dage senere fra samme Patient som ved første Inoculation, gav positivt Resultat. Hos *Johanne Christiansdatter* (21de Observ.) slog den først inoculerede Materie, der var tagen fra en Syg, der var midt under Syphilisation, ikke an. Det samme var Tilfældet hos *Oluf Th. Martinsen* (49de Observ.) og hos *Jens Thorkildsen* (91de Observ.).

Det hænder heller ikke sjelden, at Pustlerne efter den eller de første Inoculationer ere mindre, end efter de følgende. Dette kan være Tilfældet enten paa enkelte af Inoculationsstederne eller paa alle. Dog vil man som oftest finde, at disse Pustler senere tiltage i Størrelse og, at de derefter udviklede Saar hævde sin Rang som de første. I disse Tilfælde har man altsaa egentlig havt med en sildig Udvikling af Pustlerne at gjøre.

Det samme Phænomen kan ogsaa vise sig, naar man efterat have syphiliseret i længere Tid paa en Deel af Legemet, derefter overflytter Inoculationerne til en anden Deel. Virkningen af de første Inoculationer er da undertiden ringe eller langsom.

Hos *B. Johannesdatter* (2den Observ.) var der paa høire Laar smaa Pustler efter de tvende første Inoculationer, større efter de derpaa følgende; hos *B. Bjørnsen* (13de Observ.) bleve Pustlerne først efter flere Inoculationer store; hos *K. Olsdatter* (30te Observ.) vare Pustlerne i de fem første Led smaa; hos *C. Thommesen* (37te Observ.) udviklede der

sig efter første Inoculation paa Armene kun 1 liden Pustel paa den ene Arm, paa begge Laar vare Pustlerne smaa; hos *E. Johannesdatter* (82de Observ.) var der efter første Inoculation kun 1 liden Pustel, efter anden Inoculation 2 og efter tredie Inoculation 3 smaa Pustler; hos *R. Jørgensdatter* (90de Observ.) var der efter første Inoculation smaa Pustler, efter anden større og efter tredie Inoculation vel udviklede Pustler.

Jeg kunde endnu opregne flere lignende Exempler paa disse nærbeslægtede Phænomener, men de nævnte maa være tilstrækkelige for at fæste Opmærksomheden paa Forholde, som jeg ikke skal forsøge paa at forklare Grunden til, men som forekomme mig eiendommelige og, som ved fortsatte Observationer rimeligviis ville kunne finde sin Udtydning.

Hos de Voxne er i Almindelighed de Pustler og Saar, der udvikles paa Laarene større end paa Armene og i Siderne, dog træffer man derfra enkelte Undtagelser, saaledes vare hos *R. Nilsdatter* (16de Obs.) Pustlerne større paa Armene end paa Laarene, uagtet den til begge Steder inoculerede Materie havde samme Udspring. Hos *J. Thorsstensdatter* (23de Observ.) vare Pustlerne efter de tvende første Inoculationer paa Armene større end paa Laarene. Hos *G. Nilsen* (63de Observ.) vare Pustlerne gjentagne Gange større paa Armene.

I Siderne tror jeg ikke, jeg hidtil hos Voxne har observeret en stærkere Udvikling end paa Laarene, hvorimod det ikke er sjeldent hos Børn at finde større Pustler og Saar i Siderne. I denne Alder synes der ikke at være en saa bestemt Regel for disse Forholde. Saaledes var der hos *L. Carlsdatter* (94de Observ.) gjentagne Gange större Pustler i Siderne end paa Laarene; hos *Ottilie L.* (53de Observ.) var der i den første Tid af Syphilisationen stærkere Udvikling i Siderne, i den sidste Tid af Syphilisationen var Udviklingen stærkest paa Laarene.

Det er ikke saa ganske sjelden det hænder, at Inoculationen giver negativt Resultat paa den ene Extremitet og positivt paa den anden. Som Exempler herpaa kan jeg anføre *O. Andreasen* (80de Observ.) hos hvem dette flere Gange gjentog sig; *Karen H. Larsdatter* (65de Observ.), hos hvem den først inoculerede Materie paa høire Arm slog an i 16 Led, paa venstre Arm derimod kun i 9 Led, og dertil i de tvende sidste Led meget svagt. Hos *Bolli Haagensdatter* (97de Observ.) slog Materien paa venstre Laar an i 21 Led, paa høire Laar i 15 Led, paa venstre Arm i 20 Led, paa høire Arm i 12 Led. Hos *Mikal Berg* (103die Observ.) aborterede Materien gjentagne Gange paa venstre Laar, medens den paa høire Laar slog an i hvert Led.

Om der i disse Facta er noget mere end en Tilfældighed, det tør

jeg endnu ikke afgjøre; jeg har dog ikke villet forbigaa dem, da det ikke kan skade, at være opmærksom paa dem.

De artificielle Chankres Størrelse er meget forskjellig hos de forskjellige Individer. Som Regel kan man dog opstille, at Saarene efter de første Inoculationer paa Laarene hos den Voxne opnaa en Størrelse af ½ Tomme i Diameter og de trænge temmelig dybt ned, paa Armene og i Siderne blive de meget mindre. Eftersom Syphilisationen skrider frem, aftager Saarene saavel i Udbredning som Dybde, de tabe de for det syphilitiske Saar eiendommelige Charakterer og faa Udseende af de letteste Excoriationer.

Fra denne regulære Gang se vi Undtagelser. Det hænder, at der viser sig ringe Modtagelighed for det syphilitiske Virus, Saarene antage ikke nogen betydelig Udbredning, de trænge ikke meget i Dybden, eller om enkelte af de første gjøre det, saa ophører denne stærkere Virkning meget snart, og Antallet af de Inoculationer, hvorfor den Syge er modtagelig, er meget mindre end sædvanligt.

Den mindre Modtagelighed for det syphilitiske Virus kan forekomme hos dem, der første Gang lide af constitutionel Syphilis, og, som endnu ikke have været underkastede nogen Mercurialcur. Men dette er sjeldent, jeg har kun observeret dette hos tvende Individer, som jeg nærmere skal omtale, naar jeg kommer til at omhandle Recidiverne. Om denne mindre Modtagelighed er vedvarende eller temporær, kan jeg ikke afgjøre.

Den mindre Modtagelighed viser sig oftere hos dem, der have Recidiv af constitutionel Syphilis efter forudgaaen Mercurialcur. Som Exempler herpaa skal jeg anføre *E. Johannesdatter* (82de Observ.), hun er flere Gange behandlet med Mercur. Kun 131 Inoculationer sloge an, de fleste af de fremkaldte Chankre vare meget smaa, og ingen opnaaede den sædvanlige Størrelse. Men de tilstedeværende Phænomener svandt heller ikke under Syphilisationen, det blev nødvendigt at give Jodkalium, og efterat hun paa denne Maade var helbredet, har hun senere gjentagne Gange været indlagt i Hospitalet for Recidiver. *Anne Larsdatter* (61de Observ.) er gjentagne Gange bleven behandlet med Mercur. Kun 163 Inoculationer sloge an, og de fleste Saar vare meget smaa; hun var allerede efter 1 Maaned og 12 Dages Syphilisation immun, og udskreves helbredet efter 2 Maaneder og 20 Dages Behandling. Der var ikke samtidig med Syphilisationen anvendt noget andet Middel.

Denne differente Virkning af Syphilisationen med den mindre Modtagelighed for det syphilitiske Virus fortjener at bemærkes, det er dog vist, at Modtageligheden var mindre i det første Tilfælde, end i det sidste.

Hos dem, der ikke tidligere have været underkastede nogen Mercurialcur veed jeg ikke, som allerede bemærket, om den mindre Modtagelighed er vedvarende eller kun temporær, men hos dem, der tidligere have benyttet Mercur, kan den mindre Modtagelighed være temporær, være en Følge af det anvendte Middel og den kan hæves ved Jodkalium; naar dette Middel nogen Tid er anvendt, se vi undertiden Inoculationerne fremkalde god Virkning, hvor denne forhen var ubetydelig.

Hos flere af dem, jeg har syphiliseret, som ikke tidligere har lidt af Syphilis, har jeg fundet denne mindre Modtagelighed, f. Ex. hos *C. Pedersen* (99de Observ.), der kun havde 140 Chankre, hvoraf de fleste vare ualmindelig smaa. *M. Berg*, hos hvem Inoculationerne vel vedbleve i længere Tid at slaa an, men efter de fleste var der kun de ubetydeligste Excoriationer. *K. Halvorsdatter* og *Anne Olsdatter*, der endnu ere under Behandling i det kroniske Sygehus og derfor ikke indtagne blandt de tidligere meddelte Observationer, have ligeledes vist liden Modtagelighed, især den Førstnævnte. — Den første led af Epitheliom og de tvende sidste af cancrøse Affectioner, *M. Berg* led af Gigt. Man maa i Anledning af disse Tilfælde opkaste Spørgsmaal, om visse Dyscrasier og navnlig den cancrøse kan bevirke den mindre Modtagelighed for Syphilis. Det vil erindres, at der i 1852 i det belgiske medicinske Selskab (Nouvelle encyclographie belgique, Aout, 1852) har været en Discussion, der afhandlede den Qvæstion om Cancer og Syphilis kunne existere samtidig hos samme Individ. Ved de her omtalte Syphilisationer er det vel tilstrækkelig bevist, at det opkastede Spørgsmaal maa besvares bekræftende, hvilket forøvrigt Auzias-Turenne allerede ved sine Inoculationer tidligere har paavist, men det er dog ikke uden Betydning, at Modtageligheden hos de nævnte trende Individer har været ringe. Jeg maa dog strax tilføie, at hos en fjerde Patient med en cancrøs Affection, *Ole Aaserud* (100de Observ.), sloge Inoculationerne meget godt an og der udviklede sig store Saar. — Der behøves mange flere Facta for at dømme om disse Forhold; de faa Tilfælde, jeg her har leveret, vil jeg kun anse for et lidet Bidrag til en senere Løsning af dette Spørgsmaal.

De artificielle Saar kunne undertiden blive phagedæniske, dog er dette meget sjeldent. Nogen virkelig Phagedænisme har jeg kun seet hos en eneste af mine Syphiliserede. *O. Andreasen* (80de Observ.), hos hvem der i Begyndelsen af Syphilisationen viste sig Phagedænisme i de første Saar paa Laarene, og 3 Maaneder senere i Syphilisationen, Phagedænisme i enkelte af Saarene paa Armene. Paa den anden Afdeling af Hospitalet har jeg havt Anledning til at se en alvorlig Phagedænisme hos en af de Syphiliserede, uden at det var muligt at finde nogen

Grund til dens Udvikling. Man har opstillet Phagedænismen i de artificielle Saar som et Skræmsel mod Syphilisationen og i en af de franske Journaler har man ment, at dersom jeg engang havde seet de alvorlige Saar, der kunne komme efter en enkelt artificiel Inoculation, saa vilde jeg nok betænke mig paa at sætte Hundreder. Det er ganske sandt, at Phagedænismen i de syphilitiske Saar er en alvorlig Complication, men under Syphilisationen taber den den største Deel af sin Betydning, thi i selve Fortsættelsen af Inoculationen ligger Midlet mod Phagedænismen. Naar Inoculationerne fortsættes, ville umulig de phagedæniske Saar kunne vedblive at bestaa, de ville svinde som ethvert andet syphilitisk Symptom.

Man maa ikke forvexle med Phagedænisme den større Udbredning, som de første artificielle Saar undertiden kunne faa, hvorved flere, der ere satte i Nærheden af hverandre, kunne løbe sammen og danne et meget stort.

Det fortjener at bemærkes, at jeg endnu ikke nogensinde i min private Praxis har seet Phagedænisme i de artificielle Saar, uagtet de Syge ved stærk Bevægelse og ved ikke paa nogen Maade at iagttage Forsigtighed i sin Diæt, have irriteret Saarene.

Tidligere har jeg gjort opmærksom paa, at de artificielle Saar hos de smaa Børn ikke opnaa nogen betydelig Størrelse. Denne Observation har ogsaa i det sidste Aar stadigen gjentaget sig, dog er heller ikke denne Regel uden Undtagelse, hos et Barn, der tidligere havde benyttet Mercur, har jeg efter de Par første Inoculationer seet temmelig store Saar, men Phagedænisme i Saarene har jeg aldrig observeret hos Børn.

Tiden for Cicatrisationen af Inoculationssaarene viser sig meget forskjellig, medens det undertiden kan vare Maaneder forinden Saarene efter de første Inoculationer tilhele, kommer det undertiden efter Ugers Forløb til Cicatrisation. Hos *R. Nilsdatter* (16de Observ.) vare de første Inoculationer paa høire Arm efter 18 Dages Forløb begyndt at cicatricere, og paa Laarene efter 3 Ugers Forløb. Hos *Karen Larsdatter* (66de Observ.) vare de første Inoculationssaar paa Laarene allerede efter 13 Dages Forløb tilhelede.

Aarsagen til den forskjellige Tilhelingstid er rimeligviis begrundet i forskjellige Forholde. Det kan vel dels være den individuelle Modtagelighed for det syphilitiske Virus, dels dettes Intensitet, dels ogsaa Inoculationsmaaden. Det har nemlig forekommet mig, at dersom man inoculerer paa den Maade, at man stedse tager Materien fra de ældste Inoculationer, saa cicatricere i Almindelighed Saarene tidligere, og ialfald

sker Cicatrisationen mere paa engang over den største Deel af Saarene, end naar man altid inoculerer fra de sidst fremkaldte Pustler.

Som forhen har jeg stadig havt min Opmærksomhed henvendt paa Arrene, naar nogen længere Tid er gaaet hen, og det har stedse vist sig, at de mere og mere have tabt sig, saaledes, at de fleste efter et Par Aars Forløb kun ere lidet synlige og ikke ville vække nogen Opmærksomhed.

I enkelte Tilfælde har jeg observeret, at de allerede cicatricerede Saar paany ere opbrudte, saaledes hos *R. Nilsdatter* (16de Observ.). Dette Phænomen viser sig endnu oftere hos Børn, det forekom tydeligt hos *A. Halvorsdatter* (50de Observ.). Fra de paany opbrudte Saar hos den førstnævnte Patient tog jeg Materie for ny Inoculation, og denne gav positivt Resultat.

Jeg maa berøre et Factum, der har gjort sig gjældende hos en enkelt Syg, nemlig en saadan Hyperæmi i Huden, at det var umuligt at berøre den med Lancetspidsen, uden at der fremkom Draaber Blod. Hos denne Syge var det meget vanskeligt at fremkalde Pustler og Saar, det gik langsomt med Helbredelsen og han er kommen tilbage med Recidiv, han vil derfor paa et andet Sted nærmere blive omtalt.

Materien i Inoculationspustlerne kan være af meget forskjellig Consistents, den er snart tyk og aldeles purulent, til andre Tider er den tynd og serøs. som jeg forhen har bemærket, kan den til forskjellig Tid i Syphilisationen have det ene eller andet Udseende. Her skal jeg endnu kun gjøre opmærksom paa den Observation, jeg enkelte Gange har gjort, at naar tvende forskjellige Materier inoculeres ved Siden af hinanden paa samme Deel af Legemet, da kan den ene fremkalde Pustler, der indeholde purulent, den anden Pustler med serøst Fluidum, dette var Tilfældet hos *Karen H. Larsdatter* (65de Observ.).

Man har i den senere Tid meget talt om Midler, der skulde kunne destruere det syphilitiske Virus. Jeg har foretaget enkelte Forsøg for at komme til Kundskab om, hvad sandt der ligger heri. Hos *Anne Larsdatter* (61de Observ.) bleve Inoculationerne paa venstre Arm af 31te October bedækkede med en Compresse dyppet i Solutio cyaneti kalici (ʒß—℥IV). Efterat disse Omslag i 3 Dage havde bedækket Inoculationsstedet, viste der sig smaa Pustler, der vare mindre end de paa den anden Arm, hvor Inoculation var foretagen med samme Materie, men ingen Omslag anvendte. — Paa venstre Laar bleve Inoculationerne bedækkede med en Compresse dyppet i Tinctura ferri muriatici, Acidum citricum og Acidum muriaticum $\overline{an}$ ʒß og Aqva communis ℥IV. Virkningen heraf var ganske den samme som paa venstre Arm. Fra de med disse forskjellige Omslag behandlede Pustler toges Materie

til ny Inoculation, og de ny Inoculationssteder behandledes paa samme Maade som de forrige. Efter 3 Dages Forløb var der paa venstre Arm kun en meget liden Pustel, paa venstre Laar var der 3 smaa Pustler, de vare mindre end de paa høire Laar. Fra Pustlerne paa venstre Laar og Arm blev der atter sat 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder. Efter 3 Dages Forløb var der vel udviklede Pustler, omtrent af samme Størrelse, som de paa høire Laar og Arm, hvor ingen destruerende Midler havde været anvendte.

Paa lignende Maade og med lignende Virkning har Belladonna været anvendt dels i Fotus, dels som Salve hos *C. Pedersen* (99de Obs.).

Ligesom tidligere har det ogsaa i de sidste Aar gjentagne Gange hændt mig, at jeg har manglet Materie, jeg har da faaet tilsendt fra Udlandet, men det har ikke lykkes mig en eneste Gang at bringe denne langveis fra kommende Materie til at slaa an. Den syphilitiske Materie kan dog ved Forsendelse beholde sin Kraft, jeg har ofte sendt den til Colleger, der bo en Dagsreise fra Christiania, og jeg veed ikke rettere, end at den som oftest har slaaet an. Ricord siger i sine sidste Leçons sur le chancre (L'union medicale, Januar, 1857), at han har opbevaret syphilitisk Materie 17 Dage paa Glastuber, uden at den har været berøvet sine virulente Egenskaber. Opbevaringsmaaden har visselig megen Indflydelse, og jeg har Grund til at tro, at Temperaturen ogsaa kommer i Betragtning, det synes som om denne Materie ingen Kulde taaler. Men disse Ting fordre en nærmere Undersøgelse, forinden det derom er muligt at sige noget vist.

Den syphilitiske Materies Intensitet.

I mine tidligere Arbeider har jeg søgt at bevise, at den syphilitiske Materie kan have en meget forskjellig Intensitet. Denne Anskuelse deles af *Auzias-Turenne*, derimod ikke af *Sperino*, og en anden Italiener, *Gamberini*, skal i en særskildt Afhandling, have søgt at modbevise denne Sætning. Da jeg ikke har været istand til at erholde denne Brochüre, kan jeg heller ikke her tage noget Hensyn til den, jeg skal derfor kun meddele nogle af de Facta, som mine Observationer i de sidste Aar have givet.

En Materie kan være absolut stærk eller absolut svag. Et af de bestemteste og tydeligste Exempler vi her have havt paa en absolut intens Materie indtraf forrige Aars Høst. En fra Udlandet medbragt Chanker gav inoculabel Materie, da denne blev inoculeret til alle dem, der

paa den Tid vare under Behandling med Syphilisation, viste dens Styrke sig tydelig nok. Jeg skal opregne nogle af de herhen hørende Facta. *Ole B........* (33te Observ.), den paa Laarene først inoculerede Materie slog an i 29 Led, No. 2 i 2 Led, No. 3, som var den før omtalte Materie, slog an i 9 Led. De samme Slags Materie slog paa Armene an i 12, 7 og 9 Led. Den sidste Materie gav ogsaa større Pustler og Saar.

Hos *Johan Larsen* (31te Observ.), havde den først anbragte Materie givet en Række af 18 Led paa Laarene; derefter blev 3 forskjellige Slags Materie forsøgt uden nogen Virkning, og efter disse inoculeredes med Materie, der deriverede sig fra den her omhandlede udenlandske Chanker. Denne slog godt an i 7 Led og gav endnu i et Par Led nogle ubetydelige Pustler.

Hos *Johannes Andersen* (36te Observ.) gav den først anbragte Materie en Række af 11 Led paa Laarene og 7 Led paa Armene. Flere Slags Materie bleve derefter forsøgte, uden at det lykkedes ved nogen af disse at fremkalde mere end enkelte Led, da blev Materie fra den nylig hjembragte Chanker forsøgt, denne slog an i 10 Led paa Laarene og i 9 Led i Siderne.

Hos *R. O. Christiansdatter* (38te Observ.) gav den første Materie paa Laarene en Række af 24 Led, den 2den 7 Led, den 3die, den ny Materie, 12 Led.

Hos *Sophie Nilsdatter* (85de Observ.) anbragtes først tvende Slags Materie, som hver slog an i 9 Led paa Laarene, derefter den ny, her omhandlede Materie, som slog an i 14 Led paa Laarene og i 12 Led paa Armene.

Det samme Forhold, som ved denne enkelte Materie, der nylig var hjembragt, viste sig saa særdeles tydeligt, gjenfinder man hyppig, uden at den intensere Virkning samtidig fremtræder hos saamange Individer. Som Exempler kan anføres:

Olavus Andreasen (80de Observ.) fik under Inoculationen med Materie fra *L. Torgersen* en ny Materie inoculeret paa samme Extremitet, hvor den første Materie var anbragt. Den ny Materie gav i 3die Led negativt Resultat, medens den gamle Materie vedblev at slaa an.

Ole Nilsen (12te Observ.) blev fra først af inoculeret med Materie fra en af de sidste Pustler hos *O. Andreasen*, denne Materie slog kun an i faa Led saavel paa Laarene som paa Armene, medens den næste Materie, der blev inoculeret, gav en lang Række.

Martin Pedersen (47de Observ.) blev først inoculeret i Siderne, fra 8de Led blev Materien overført til Laarene, hvor han forhen ei var inoculeret; den slog kun an i 2 Led, hvorimod en anden Materie, der strax efter inoculeredes paa Laarene, slog an i 15 Led.

Olavus Jensen (8de Observ.) blev til samme Tid inoculeret med forskjellig Materie til begge Arme, den paa venstre Arm inoculerede Materie slog an i 20 Led, den paa høire Arm i 8 Led.

Der er en Observation med den nylig omtalte intense Materie, som jeg ikke vil forbigaa. Den blev gjentagne Gange inoculeret hos *Ole V....* (39te Observ.), men det var ikke muligt at bringe den til at slaa an hos ham. Jeg er mest tilboielig til at antage, at det har været tilfældige Omstændigheder, der have bidraget hertil; fremtidige Observationer faar afgjøre om dette Factum gjentager sig.

Jeg vil dog strax sætte et andet Factum i Forbindelse med dette. Hos *Ole Nilsen* (12te Observ.) var den første Inoculationsrække tilende, han blev derefter inoculeret med forskjellige Materier, der kun sloge an i enkelte Led, derefter anbragtes en Materie, som ikke hos Andre havde vist nogen særdeles Intensitet, men denne slog an i 16 Led paa Laarene og i 6 Led paa Armene.

En saadan Modtagelighed eller Uimodtagelighed for en bestemt Materie vilde næsten være altfor besynderlig til at jeg kan antage antage andet end, at disse faa Facta ere begrundede i ganske tilfældige Aarsager.

Det er ikke saa ganske sjelden, man træffer paa en Materie, der fremkalder stærkere Smerte end den, der i Almindelighed ledsager Chankrene, og at Saarene ere ledsagede af stærkere Betændelsesphænomener. Dette var hos flere Syphiliserede Tilfældet med en Materie, der blev inoculeret Høsten 1855. En af de Syge, der især klagede over denne Materie var *Ingeborg Thorstensdatter* (23de Observ.). Ogsaa den Materie, der gjentagne Gange ovenfor er omtalt viste sig mere irriterende. Men denne Egenskab hos Materien er ikke i og for sig noget Bevis for, at den som syphilitisk Materie skal være mere potentseret.

Stærke Smerter i Inoculationssaarene ere dog ikke altid at tilskrive en særegen og mere intens Materie, de kunne ogsaa være begrundede i individuelle Forhold. *Anne O. Breskeby* (7de Observ.) klagede 3 Uger efter Syphilisationens Begyndelse over saa stærke Smerter i de artificielle Saar, at de berøvede hende Nattesøvnen.

G. M. Olsdatter (19de Observ.) klagede allerede 14 Dage efter Syphilisationens Begyndelse over lignende Smerter, og disse vedbleve under den hele Syphilisation. Denne Materie fremkaldte ingen usædvanlig Smerte hos de andre Syphiliserede.

Andre klage saare lidet over sine Saar, endog de, der have været nødte til den hele Dag at besørge sine Forretninger, have erklæret, at Saarene ikke generede dem meget.

En absolut svag Materie finder man ikke sjelden. Naar en Chanker er i Reparationsstadiet, giver den gjerne svag Materie. Det hænder undertiden, at Syge med constitutionel Syphilis endnu have den primære Affection, og at der inoculeres fra deres primære Saar, i Almindelighed slaar denne Materie ikke an, og dersom den giver positivt Resultat, er det sjeldent det lykkes at fremkalde mere end enkelte Pustler. Saaledes blev hos *Arne Halvorsen* (55de Observ.) Inoculation foretagen med Materie fra hans egne Chankre. Den slog an i et Par Led, de fremkaldte Pustler vare store, men de faldt ned uden at der dannede sig noget i Dybden gaaende Saar. De superficielle Excoriationer vare allerede efter 2—3 Dages Forløb overhudede.

Men ogsaa forinden Chankeren kommer i Reparationsstadiet, kan den give svag Materie, og det hvad enten det er en simpel eller indureret Chanker, dette vise de dagligdags foretagne Inoculationer.

Hvad der bevirker, at Materien hos det ene Individ er svagere, hos det andet stærkere, det faar vi rentud tilstaa, at vi endnu ikke vide, jeg vil kun henvise til de Observationer som jeg i det tidligere citerede Skrift „Syphilisationen studeret ved Sygesengen" p. 188 har gjort.

Men det er ikke alene Materien i de primære, ved Coitus erhvervede Chankre, der har en høist forskjellig Intensitet, vi se det samme Phænomen optræde i de artificielle Chankre, der er Individer, hos hvem vi gjennem hele Syphilisationen erholde en svagere, andre hos hvem vi erholde en stærkere Materie. Dette er i den daglige Praxis i Hospitalet en saa kjendt Sag, at man meget vel veed, fra hvilken Syg man skal hente sin Materie, naar man ønsker en stærkere Virkning. Jeg kan anføre et Exempel paa en ualmindelig svag Materie, den forekom hos *Gulbrand Larsen* (84de Observ.).

Det Antal Led, hvori en Materie lader sig inoculere, er høist forskjelligt. Det er aldeles vist, at dette er særdeles meget afhængigt af Individualiteten. Vi finde enkelte Individer, der ere særdeles modtagelige for det syphilitiske Virus, andre, som ere lidet modtagelige, derfor kan den samme Materie hos den ene slaa an i en længere, hos den anden i en kortere Række. Men det er ligesaa vist, at man finder syphilitisk Materie, som næsten hos Enhver fremkalder en lang Række af Led, og anden Materie, som kun lader sig inoculere gjennem faa Led, uden at jeg antager, at denne Materiens Varighed egentlig har noget med Materiens Intensitet at bestille. Thi de locale Phænomener kunne være meget betydelige ved den Materie, der kun kan inoculeres i faa Led, og de kunne være meget ringe ved den, der kan inoculeres i mange Led. Jeg tror fremdeles, at Materiens syphiliserende Kraft ikke

er afhængig af det Antal Led, hvori den lader sig inoculere, og jeg har derpaa anført Exempler i mine tidligere Arbeider.

Jeg maa endnu tale om Materiens forskjellige Styrke i de forskjellige artificielle Chankre hos det samme Individ. Ogsaa herpaa har jeg forhen gjort opmærksom. Naar en Materie ikke længer slaar an, kan man gaa tilbage til et tidligere Led i Rækken, man faar da igjen positivt Resultat, ofte netop saa mange Gange, som Materien tidligere har givet, fra det samme Led at regne. Jeg har mange Gange gjentaget dette Forsøg, og som oftest med samme Resultat, f. Ex. hos *Karen Nilsdatter* (77de Observ.), *Knud A. S.....* (87de Observ.), *Olavus Andreasen* (80de Observ.). Da det altsaa viser sig, at de enkelte Inoculationssaar have hver sin Individualitet, sin forskjellige Styrke hos det samme Individ, saa tænkte jeg mig Muligheden af, at man ved stedse at tage Materien for de ny Inoculationer fra de først anbragte, saalænge disse give inoculabel Materie, og senere saa langt tilbage i Rækken, som muligt, kunde hurtigere syphilisere. I de faa Tilfælde, hvori jeg tidligere har gjennemført denne Inoculationsmethode, synes det som denne Formodning ikke har været aldeles ugrundet, og i den sidste Tid benytter jeg udelukkende denne Methode, saaledes at det snart vil kunne afgjøres, om man paa denne Maade kan vinde noget.

Den forskjellige Styrke, som Materien synes at have hos det syphiliserede Individ, i sit Forhold til dette selv, viser den derimod ikke i sit Forhold til andre Individer. Man kan saaledes, idet man hos en anden begynder Syphilisationen, tage Materie fra 1ste Inoculationssaar til den ene Extremitet, og fra det sidste til den anden Extremitet, og den fremkaldte Inoculationsrække vil paa begge Extremiteter blive lige lang. — Det kan dog undertiden hænde, at en Materie fra de sidste Inoculationsled hos en Syphiliseret viser sig absolut svag og kun slaar an i enkelte Led.

Den svage syphilitiske Materie kan forstærkes. Denne Sætning har jeg tidligere ved forskjellige Exempler bevist. Jeg har ogsaa i de sidste Aar været opmærksom herpaa, og jeg kan anføre enkelte Tilfælde, hvori dette Forhold har været tydeligt. Fra *Marie Johannesdatter* (1ste Observ.) blev Materie, der ei længer vilde slaa an hos hende, overført til *E. Thomassen* (64de Observ.) og fra ham til *A. Hansen* (58de Obs.) og fra ham tilbage til *M. Johannesdatter*, hos hvem den nu slog an i 3 Led. *A. L........* (89de Observ.) blev inoculeret fra et primært Saar hos *Randi Olsdatter*, denne Materie slog an i 2 Led og blev overført til *Anne Olsdatter* (3die Observ.), hos hvem den slog an i 16 Led, fra hende blev den overført til *Johan Nilsen* (5te Observ.), hos hvem den slog an i 34 Led paa Laarene og i 12 Led paa Armene. — Flere

Gange har jeg gjort den Observation, at den i Bubonerne indeholdte Materie meget let slaar an og er intens. I Slutningen af forrige Aar indfandt sig næsten samtidig hos flere af de, der i Hospitalet bleve syphiliserede, Buboner. En af disse Syge var paa min Afdeling, nemlig *A. Hansen* (43de Observ.). Syphilisationen blev hos ham paabegyndt den 15de September, Bubo i Ingven observeredes den 22de November, og Bubo i Axilla den 27de November. Den 30te November var Ingvinalbubonen fluctuerende og blev aabnet, med den indeholdte Materie inoculerede jeg ham selv, og denne Materie syntes mere intens end den, hvorefter Bubonerne vare fremkaldte. Det er ikke urimeligt, at Materien under den Betændelsesproces, for hvilken den i Ingvinalglandelen har været udsat, kan have erholdt en større Intensitet.

Forøvrigt er dette Tilfælde i en anden Henseende af Interesse. *Ricord* har endnu aldrig efter nogen artificiel Inoculation seet Udvikling af Buboner, man har derfor anseet det som en given Sag, at de ei forekom under disse Forhold.

Den syphilitiske Materie synes ikke paa enhver Deel af Legemet at fremkalde lige stærk Virkning, og lige længe at vedligeholde sin Intensitet og sin Virkning. Stærkest og længst virker gjerne Materien paa Laarene, idetmindste er dette Regel hos den Voxne. Naar Materien er ophørt at virke paa Armene og i Siderne, kan man tage Materie fra Laarene hos det samme Individ, og inoculere den med positivt Resultat til de førstnævnte Steder, hvorved Inoculationen i længere Tid kan fortsættes. — Jeg skal anføre en Deel Exempler herpaa:

Hos *N. Nilsen* (6te Observ.) slog den første Materie an i 19 Led paa Laarene og i 15 Led paa Armene, men den maatte fornyes 4 Gange fra Laarene, for at vedligeholde sig saa længe.

Hos *K. Larsdatter* (20de Observ.) gav den først inoculerede Materie negativt Resultat paa Armene den 21de November, hvorfor der toges Materie fra Laarene hos hende selv, som slog an i 3 Led.

Hos *Holm Jacobsen* (24de Observ.) slog den først inoculerede Materie paa Laarene an i 38 Led, paa venstre Arm først i 13 Led, og derefter overført fra Laarene, endnu i 6 Led.

Hos *Johan Larsen* (31te Observ.) blev samme Materie inoculeret paa Laar og Arme. Paa Laarene slog den an i 18 Led, paa Armene i 8 Led, men da den derefter blev overført fra Laarene, slog den paany an paa Armene i 7 Led.

Hos *Carl Halvorsen* (34te Observ.) blev der ved Syphilisationens Begyndelse inoculeret med samme Materie paa Laarene og Armene. Da denne Materie var bleven inoculeret i 13 Led paa Armene, aborterede den, men overført fra Laarene, slog den endnu an i 2 Led.

Hos *Ole V.....* (39te Observ.) havde den først anbragte Materie slaaet an i 20 Led i Siderne, da den gav negativt Resultat, men da Materie blev overført fra Laarene, slog den igjen an i 9 Led.

Spørgsmaalet om Intensiteten af den syphilitiske Materie er paa det nøieste forbundet med en anden Qvæstion, nemlig om der gives et eller flere syphilitiske Virus. *Carmichael* var den forste, der reiste sig mod de gamle Meninger, han antog fire forskjellige Virus, hvoraf ethvert svarede til særegne Former af de constitutionelle Tilfælde. Man ser nu af *Ricords* sidste „Leçons sur le chancre,“ at hans Mening i denne Sag har været, at Forskjellen i Phænomenerne ved den constitutionelle Syphilis ikke alene kunde være begrundet i individuelle Betingelser, men ogsaa i Forskjellen af Virus. *Basserau* har dernest fremstillet Forskjelligheden af Virus. Efter hans Lære er Chankeren ikke længer en pathologisk Unitet, men der er tvende forskjellige pathologiske Arter. Den simple Chanker er Ulcus contagiosum genitalium, kjendt og beskrevet af *Celsus* og *Galen*. Den anden, den inficerende Chanker, skulde være det første Symptom af en ny Sygdom, Syphilis. Endnu en anden Franskmand, *Clerc*, har opstillet en Theori om tvende forskjellige Virus, se „Die Syphilisation bey Kindern“ p. 6. *Ricord* udtaler sig nu til Gunst for Læren om forskjellige Virus. Den simple Chanker, siger han, har den mest contagiøse Materie, den vedligeholder længst sin Inoculationsevne. Der existerer ingen Immunitet imod den, den existerer ikke efter Syphilisationen.

Mod disse i de sidste Decennier udkastede Theorier, stiller jeg de ved Syphilisationen vundne Resultater, der med Sikkerhed godtgjøre, at den fortsatte Inoculation ligesaavel af den simple Chanker som af den indurerede, indvirker paa den hele Organisme, som derved bliver immun for Inflydelsen af det syphilitiske Virus. Den simple Chanker har altsaa ikke ved fortsat Inoculation en kun local Virkning, hvorfor den har det, eller synes at have det ved en enkelt Inoculation, det veed jeg ikke. Jeg skal nærmere omhandle den ved den simple Chanker udviklede Immunitet i det næste Capitel, her skal jeg kun tilføie, at jeg paa det bestemteste udtaler mig for Uniteten af det syphilitiske Virus.

Den ved Syphilisationen fremkaldte Immunitet.

I mine tidligere Skrifter om Syphilisationen har jeg opstillet Immuniteten som et af Hovedpunkterne, og efter mine fortsatte Iagttagelser vedbliver jeg fremdeles mine tidligere Anskuelser derom. At Legemet

ved den fortsatte Inoculation bliver uimodtageligt for Paavirkningen af den syphiliske Materie, at man kan inoculere den, som om den var et aldeles indifferent Fluidum, det er et stort physiologisk Factum. Legemet befinder sig efter den i længere Tid fortsatte Inoculation med syphilitisk Materie i samme Forhold med Hensyn til Syphilis, som det efterat de acute Exanthemer Variola, Morbilli og Scarlatina ere gjennemgaaede, befinder sig med Hensyn til disse Exanthemer. For disse sidste bliver Organismen immun efter en i faa Dage gjennemløben Proces, for Syphilis bliver Legemet først efter en længere Række af Inoculationer uimodtagelig, men den er ogsaa en i sit Forløb kronisk Sygdom.

Immuniteten viser sig ogsaa hos Dyrene ved fortsatte Inoculationer, det var Umuligheden af i det Uendelige at fortsætte Inoculationerne hos disse, der hos *Auzias-Turenne* fremkaldte Ideen om Syphilisationen.

Uagtet det er en saare simpel Sag at constatere, at Organismen er bleven uimodtagelig for det syphilitiske Virus, saa optræder der dog herved mange særegne Forholde, som kunne være vel skikkede til at bringe Confusion i disse Spørgsmaale, hvorfor jeg med nogen større Nøiagtighed end tidligere skal behandle denne Qvæstion, og jeg skal for større Tydeligheds Skyld inddele Immuniteten i:

a) Immunitet for en enkelt Materie.

Om denne Immunitet er der nok ikke megen Strid, idetmindste ikke blandt dem, der selv have havt Anledning til at se Syphilisationen. Det er en Kjendsgjerning, hvis Rigtighed Enhver, der anstiller den allerringeste Observation strax maa indrømme. — Naar man hos et Individ vedbliver at inoculere med den Materie, der først er ham bibragt, enten saaledes, at man for hver ny Inoculation tager Materie fra de sidst fremkaldte Chankre, eller man bestandig inoculerer fra de første Chankre, saalænge disse give inoculabel Materie og senere gaar saalangt tilbage i Rækken, som det er muligt, for at erholde Materie, der slaar an, saa blive Pustler og Saar stedse mindre og mindre, og endelig kommer man dertil, at denne Materie aldeles ikke længer fremkalder nogen Virkning. Men hvorlænge det varer forinden dette Punkt naaes, er meget forskjelligt. Jeg har havt Exempel paa, at Materien har ladet sig inoculere i 83 Led, se „Syphilisationen studeret ved Sygesengen." 20de Observation. Blandt de her tidligere omhandlede Tilfælde finder man, at den i 90de Observation har vedligeholdt sig gjennem 57 Led. Dersom man nu inoculerer paa den af mig angivne Maade, saa vil der, som i det oven citerede Tilfælde, udfordres 249 Dage forinden man opnaar Immunitet for den enkelte Materie. *Follin* siger herom; „Der

maatte saaledes Syphilisatorernes triste Taalmodighed til for at paavise, at *Ricord* har Uret, naar han paastaar, at man kan i en ubegrændset Tid inoculere det samme Individ med den samme Materie og med samme Virkning." Nei, den Taalmodighed, der har været anvendt for at finde et vigtigt naturvidenskabeligt Factum, har ikke været trist. Men for den, der har mindre Taalmodighed, er det godt, at det virkelig er en Undtagelse, at den syphilitiske Materie slaar an i saa mange Led, som nys anført, det almindelige er, at den efter en langt kortere Række, omtrent 20 à 30 Led ophører at virke. Saavidt mig bekjendt, bestod den længste Række, *Ricord* havde fremkaldt, da han skrev de oven citerede Ord, af 8 Led, og det er meget sjeldent, at en Materie, inoculeret hos en Voxen, i den første Række kun kan føres gjennem saa faa Led.

Man kunde tænke sig Muligheden af, at Materien, stadig inoculeret til forskjellige Steder hos det samme Individ, undergik de samme Forandringer, som den er underkastet idet det enkelte syphilitiske Saar tilheler, der indtræder en Periode, hvori den ikke længer er inoculabel, men saaledes forholder det sig ikke, thi den Materie, der hos et Individ har passeret gjennem mange Led og tilsidst kun har fremkaldt meget smaa Pustler og ingen charakteristiske Saar, vil, overført til et andet Individ, der endnu ikke er syphiliseret, frembringe store Pustler og charakteristiske Saar. Materien er altsaa ikke absolut svækket, den er kun relativ svag i Forhold til det Individ, hos hvem den hidtil er inoculeret.

Immuniteten for den enkelte Materie opstaar hos Barnet langt hurtigere end hos den Voxne, og jeg tror den hos dem med hæreditær Syphilis og med stærkt exanthematisk Udbrud paa Huden er udtalt i den høieste Grad. Hos disse Børn hænder det, at man for hver ny Inoculation er nødsaget til at tage Materie fra et andet Individ, se 53de Observation. Det har ikke været muligt hos noget Barn at bringe en Materie til at slaa an i flere end 7 Led, der har da været fuldkommen negativt Resultat, eller de frembragte Pustler have været saa smaa, at det ei har været muligt fra dem at erholde Materie for ny Inoculation.

b) Immunitet for enhver syphilitisk Materie.

Naar den først anbragte Materie ikke længer slaar an, vil en Materie, tagen fra et primært Saar hos en anden Patient, hvad enten dette er opstaaet ved Coitus eller ved artificiel Inoculation, i Almidelighed slaa an, og jeg vil kunne, fra de ved denne ny Materie frembragte Chankre, fortsætte Syphilisationen paa samme Maade, som jeg har beskrevet for den første Række. I de fleste Tilfælde vil denne anden

Række hos dem, der ei tidligere have benyttet Mercur, komme til at indeholde færre Led end den første, Undtagelser derfra indtræde, naar den først anvendte Materie har været usædvanlig svag eller den anden Materie usædvanlig stærk. For at kunne forklare enkelte tilsyneladende Aberrationer fra denne Regel maa man erindre, hvad jeg tidligere har paavist, nemlig at en Materie, der ikke i Almindelighed synes intens, kan hos enkelte Individer fremkalde en ualmindelig stærk Virkning. Saaledes mener jeg det maa forklares hos *Nils Nilsen* (6te Observ.) og hos *Olavus Jensen* (8de Observ.), hvor den 2den Række var den længste. Anderledes kan det forholde sig hos dem, der tidligere have benyttet Mercur. Regelen er ogsaa hos dem den opstillede, men hos dem kan der til en Tid være mindre Modtagelighed, og efter nogle Doser Jodkalium kan der efter Inoculationerne komme en stærkere Virkning.

Hos de spæde og meget inficerede Børn bliver heller ikke den første Række længst, det er først efterat Syphilisationen nogen Tid er fortsat, det lykkes at danne en af nogle Led bestaaende Række. Kun sjelden vil den tredie og senere inoculerede Materie fremkalde nogen længere Række, den vil kun give Anledning til ganske enkelte Led, og endelig vil man forgjæves forsøge at fremkalde Pustler eller Saar. Denne Tilstand benævner jeg fuldkommen Immunitet. Jeg vil dog ikke dermed sige, at jeg er aldeles forvisset om, at det ei skulde være muligt at træffe paa en syphilitisk Materie, der endnu kunde give positivt Resultat, tvertimod, jeg har meget mere den Overbevisning, at en saadan Materie kan findes; men jeg holder mig ligesaa forvisset om, at den Virkning, der ved en slig Materie kunde fremkaldes vilde i praktisk Henseende være uden Betydning, den vilde ikke være nødvendig for den Syges Helbredelse.

Naar man har troet, at Syphilisationen her havde sit svage Punkt, at man her kunde give den sit Banesaar, fordi det var umuligt at sige om eller naar der var Immunitet, da har det været fordi man ei selv har havt nogen Erfaring om Syphilisationen, thi har man nogle Gange selv observeret disse Forholde, da ser man snart hvilken Vægt, der i praktisk Henseende er at lægge paa disse Efterinoculationer. Det ser mangengang ud som om det vilde slaa godt an, der er en intens Areola omkring en stor Pustel, men dersom man afventer et Par Dage, ser man den store Pustel falder ned, der er intet charakteristisk Saar under den, der dannes en liden Kruste, som meget snart falder af.

Dersom man inoculerer fra en saaden Pustel til samme Individ, da faar man i Almindelighed negativt Resultat. Det er efter min Erfaring et af de sikkreste Tegn paa, at Materien ei har nogen Kraft eller Indvirkning paa Organismen, naar man ei fra den første Pustel atter kan

inoculere med positivt Resultat, og naar man ikke fra denne kan fremkalde en kortere eller længere Række af Inoculationer.

Store Auctoriteter have aldeles villet benægte Immuniteten, *Ricord* siger med Bestemthed, at den ikke existerer. Han har ladet en af sine Elever efterhaanden inoculere sig 1000 Chankre, og han er dog ikke bleven immum. Da jeg hørte dette, kunde jeg ikke begribe, hvordan det forholdt sig, den syphilitiske Materie kunde dog ikke i Paris fremkalde andre Virkninger end her, det maatte altsaa stikke i noget, der var mig ubekjendt. Ved et Brev fra Paris erholdt jeg den Oplysning, at saasnart Chankersaarene ere fremkomne, lader *Ricord* dem destruere. Der følges altsaa en ganske anden Fremgangsmaade end den jeg og Enhver, der ønsker at syphilisere, betjener sig af, og deraf det forskjellige Resultat. Naar man destruerer Chankrene eftersom de fremkomme, kunne de ikke fremkalde nogen Virkning paa Organismen i Almindelighed, de maa da betragtes hver for sig og blive aldeles lig de Saar, som man fremkalder ved hvilketsomhelst andet trækkende Middel. De Phænomener, som jeg tidligere har beskrevet, Chankrenes bestandige Aftagen i Størrelse, indtil de endelig blive aldeles hensvindende, kan ikke under disse Forholde finde Sted, Syphilisationens forskjellige Stadier gjennemgaaes ikke, og det er en Selvfølge, at der ei indfinder sig Immunitet. *Ricord* har vel fuldkommen Ret, naar han taler om, at han har inoculeret 1000 Chankre, uden at vedkommende Individ er bleven immun, men det er ikke aabent af ham, ei at anføre den specielle Maade, paa hvilken han har udført Syphilisationen, naar denne er forskjellig fra den, der er benyttet af dem, der hidtil have bragt den i Anvendelse.

Ligesom *Ricord*, benægter ogsaa *Thiry* Immuniteten. *Thiry* fik fra Politipræfecten i Paris den Opgave at undersøge Syphilisationens Virkning i prophylactisk og curativ Henseende, navnlig dens Virkning mod den constitutionelle Syphilis. For at efterkomme denne Opfordring, tog han 3 Individer med primære, ikke indurerede syphilitiske Saar i Behandling og begyndte Syphilisationen hos den første den 7de October. De primære Saar synes allerede at have været noget gamle, de have ialfald givet en Materie, som han ei har kunnet vedligeholde gjennem daglig fortsatte Inoculationer længer end til den 25de October. Nu skulde efter hans Mening denne Pige være syphiliseret, og nu vil han, som han udtrykker sig, gjøre Contraprøve ved at inoculere frisk Materie fra en anden Person. Denne Materie slaar an og han fortsætter paany Inoculationerne til den 14de November, da han har anbragt omtrent 60 Chankre, den Syge bliver utaalmodig, han selv bliver utaalmodig og han antager det givet, at dette Tilfælde modbeviser Læren om

Immuniteten og Syphilisationen. Paa lignende Maade ere de tvende andre Observationer gjennemførte.

Thiry havde visselig ikke af Politipræfecten faaet den omhandlede Opgave, fordi han som Syphilidolog ansaaes for en større Auctoritet end dem, man i Paris havde at byde over, men fordi man antog han stod udenfor Partierne. Det forekommer mig, at han kun lidet retfærdiggjorde den Tillid, der var ham vist, og det især, da han ved at studere lidt i *Sperinos* store Værk, vilde have kunnet forskaffe sig den nødvendige Veiledning for sin Fremgangsmaade. Under enhver Omstændighed vil man vel give mig Ret i, at det havde været hans Skyldighed at tage Nogle med constitutionel Syphilis i Behandling, da denne Form af Sygdommen netop var nævnt. Dersom han havde gjort det, skulde Phænomenerne dog i den Tid, han inoculerede, være svundne saa meget, at det havde vakt hans Opmærksomhed, han skulde rimeligviis have fortsat Behandlingen og den hele Sag vilde faaet et ganske andet Udfald.

Det er hos enhver Patient, som man syphiliserer, nødvendigt at komme til fuldkommen Immunitet, thi først da kan man være forvisset om, at Hensigten vil opnaaes. Naar Immunitet er naaet, da er det mig det samme, om der endnu er Spor tilbage af Sygdommen, de svinde da af sig selv. (Jeg taler her kun om de Syge, der ei have benyttet Mercur).

Jeg har kun tvende Tilfælde at anføre, i hvilke Syphilisationen ikke er fortsat til Immunitet. Det ene er anført i „Syphilisationen studeret ved Sygesengen" p. 81. Jeg ophørte med Inoculationerne paa Grund af Kramper hos den Syge, hvorefter jeg forordnede hende Mercur og Jodkalium. Som sædvanlig svandt Tilfældene, men hun har allerede havt et Par Recidiver. Den anden Patient er mig tilsendt fra Dr. *Homann* i Kragerø. Behandlingen blev paabegyndt her og fortsat af Dr. *Homann*, men ikke aldeles tilendebragt paa Grund af Mangel paa Materie. Nogle Maaneder vare gaaede hen, da han igjen indfandt sig hos mig med en tuberculos-serpiginos Syphilide, en Form, der efter den sædvanlige Behandling af den constitutionelle Syphilis, pleier at vise sig meget sildigere efter den primære Affection.

c) Local Immunitet.

Denne har man især antaget for et bekvemt Felt for at bringe Confusion i Sagen. — Det synes ogsaa virkelig ved det første Øiekast som om de Facta, man i denne Retning har faaet frem, stode saa isolerede, og pegede saa tydelig hen paa en blot og bar local Indvirkning af Syphilisationen, at den maatte medføre dens Tilintetgjørelse. Immuniteten

har man ment maatte strække sig til det hele Legeme, ellers var det ingen sand Immunitet.

Det er dog saa langtfra, at den locale Immunitet kommer i nogen Strid med Syphilisationsideen, at den meget mere bekræfter denne. Det kommer kun an paa, at man heller ikke i dette Spørgsmaal forhaster sig og dømmer uden at have Facta at støtte sig til, men saaledes som i den hele Sag angaaende Syphilisationen, med Rolighed observerer Naturen og først dømmer efterat have observeret. Det er allerede tidligere bemærket, at det syphilitiske Virus ikke virker lige stærkt paa alle Steder af Legemet. Af de Steder, paa hvilke jeg hidtil i nogen større Skala har anstillet mine Forsøg, er Laarene det Sted, hvor Virkningen er stærkest, dernest kommer Armene og Siderne. Dersom man begynder Inoculationerne alene i Siderne og fortsætter dem der indtil Immunitet, vil man ved at overføre Materien derfra til Laarene, fremkalde store Pustler og Saar, og man vil kunne faa en temmelig lang Række af Chankre. Det samme vil være Tilfældet om man begynder Inoculationerne paa Armene.

Anderledes forholder det sig derimod dersom man begynder Inoculationerne paa Laarene, og der fortsætter dem indtil Immunitet; man kan visselig ogsaa da som oftest ved Inoculation paa Armene og i Siderne fremkalde positivt Resultat, men jeg faar ikke nogen lang Række af Led eller i det Hele nogen stærk Virkning, det er aldeles klart, at den første Række har havt Indflydelse paa den hele Organisme, om den end ikke altid har været istand til aldeles at ophæve Modtageligheden over det hele Legeme. Dersom man tager en ny Materie, da vil man, saafremt Syphilisationen ei længe har været fortsat, og dersom denne Materie har en større Intensitet, kunne med den frembringe en længere Række paa de sidst inoculerede Steder, end paa de først inoculerede, men man vil dog altid finde, at den Indflydelse, den første Række har udøvet paa det hele Legeme, gjør sig bestemt gjældende ogsaa under Indvirkningen af den ny Materie. Man kan nu ganske naturlig opkaste det Spørgsmaal, om man for at opnaa en almindelig Immunitet ogsaa maa inoculere paa enhver Region af Legemet? men hertil kan man svare bestemt benægtende.

Efter disse almindelige Bemærkninger om den locale Immunitet skal jeg udhæve en Deel enkelte Facta, der tydelig vise Forholdet:

Ingeborg Thorstensdatter (23de Observ.), syphiliseret fra 7de November 1855 paa Laarene og Armene. Fra 24de Led paa Laarene førtes Materien til Læggene, den slog paa høire Læg an i 4 Led, paa venstre i 5 Led, medens den samme Materie paa Laarene endnu kun vedligeholdt sig 1 1 Led.

Holm Jacobsen (24de Observ.) syphiliseret fra 8de November 1855 paa Armene og Laarene. Den først anbragte Materie slog paa Laarene an i 38 Led. Fra 14de Led blev den overført til Armene, hvor den slog an i 7 Led (en anden Materie havde allerede slaaet an i 12 Led), fra 22de Led blev den fort til den ene Side, hvor den kun slog an i 4 Led, og, da den fra 24de Led igjen blev ført op til Siden, gav den negativt Resultat. Fra 33te Led blev den fort til Læggene, hvor den slog an i 10 Led.

Peder E..... (27de Observ.), syphiliseret fra 18de Januar 1856 paa Laarene og i Siderne. Den 15de Marts blev han inoculeret paa Læggene, her slog Materien an kun i 1 Led.

Nils Nilsen (6te Observ.), syphiliseret fra 29de Mai 1855 paa Laarene og Armene, Da Materien ikke længer slog an paa disse Steder, blev den fort til Siderne. Den først anbragte Materie slog an i 1 Led, den dernest inoculerede Materie slog aldeles ikke an.

Anne H. H.......... (32te Observ.), syphiliseret fra 20de Juli 1856 i Siderne og paa Armene. Fra 14de Led i Siderne blev Materien overført til Laarene, hvor den kun slog an i 3 Led. Ny Materie, som strax efter blev anbragt paa Laarene, slog an i 7 Led, medens den samme Materie slog an paa Armene i 10 Led.

Carl Halvorsen (34te Observ.), syphiliseret fra 29de Juni 1856 paa Laarene og Armene. Fra 15de Led paa Laarene blev Materien fort til Siderne, hvor den slog an i 2 Led, medens den paa Laarene endnu holdt sig i 3 Led. En ny anbragt Materie slog an i 8 Led i Siderne, men kun i 6 Led paa Laarene.

Anne C. Mathisen (40de Observ.), syphiliseret fra 6te April 1856 paa Laarene og Armene. Fra 24de Led paa Laarene blev Materien ført til Siderne, hvor den slog an i 9 Led. Den dernest inoculerede Materie slog an paa Laarene i 2 Led, men i Siderne i 9 Led.

Martin Christiansen (76de Observ.), syphiliseret fra 9de Juni paa Laarene og Armene. Da Immunitet var opstaaet efter den først anbragte Materie, inoculeredes til Siderne med tvende forskjellige Slags Materie, kun den første slog an i 1 Led.

Christoffer Pedersen (99de Observ.), syphiliseret fra 12te Mai 1856 paa Laar og Arme. Da han paa det nærmeste var immun paa disse Steder, bleve flere forskjellige Slags Materie inoculeret i Siderne, og tvende af disse slog hver an i 1 Led.

Carl Anton Andersen (62de Observ.), syphiliseret fra 10de Juli 1856 paa Laarene og Armene. Da han nærmede sig Immunitet, blev han inoculeret i Siderne, hvor Materien slog an i 1 Led.

Hans Peter Andersen (79de Observ.), syphiliseret fra den 11te Sep-

tember 1856 i Siderne og paa Armene. Da han var immun paa disse Steder, blev Syphilisationen paabegyndt paa Laarene, hvor ingen Materie lod sig inoculere i flere end 5 Led.

Jorgen Larsen (67de Observ.), syphiliseret fra 5te Februar 1856 paa Laarene og i Siderne. Da Immuniteten her var indtraadt, blev der inoculeret med to forskjellige Slags Materie paa Armene, men med negativt Resultat.

Johan Larsen (31te Observ.), syphiliseret fra 10de Juni 1856 paa Laar og Arme. Da Materien ikke længer vilde slaa an paa disse Steder, blev den overført til Siderne, hvor den kun slog an i 1 Led.

Blandt de her opregnede Facta vil man finde flere, der ikke vise den locale Immunitet, men derimod den almindelige Immunitet, opstaaet ved Inoculation paa enkelte Partier af Legemet, navnlig Extremiteterne, men disse Tilfælde gaa saaledes over i hinanden, at jeg har troet, de alle kunde finde Plads paa dette Sted.

Naar *Sperino* har troet, at det er tilstrækkeligt at inoculere alene i Siderne, da mener jeg, hvad nu her er anført om den locale Immunitet viser, at dette efter al Rimelighed ikke kan være betryggende. Efter min Mening kan man ikke lade være at inoculere paa Laarene, hvor vi se Materien udøver den stærkeste Virkning saavel localt, som ogsaa paa den hele Organisme, og jeg er tilbøielig til at tro, at en nøiagtig gjenemført Syphilisation paa Laarene vilde være tilstrækkelig for at fremkalde den nødvendige Grad af Immunitet.

Man har ment, at den locale Immunitet, der viser sig for det syphilitiske Virus, skulde bevise, at den hele Syphilisation var Nonsens, at der kun var Spørgsmaal om localt virkende Chankersaar. Denne fra Studerkammeret hentede Ide vil man ved at gjennemgaa de opstillede Facta, der ere Resultater af Observationer, der ere anstillede med den største Nøiagtighed, paa det klareste finde modbevist. Her nytter det ikke at theoretisere. Naturen bryder sig ikke om vore forudfattede Meninger, den befaler og vi faa adlyde.

Man har fremdeles ment, at en slig Immunitet var enestaaende, den havde intet Analogon. Nu, om saa var? i saa Tilfælde vilde dette Factum være saameget mere værd at lægge Mærke til. Naturhistorikeren, der finder en ny Plante- eller Dyreslægt, kaster den ikke bort, fordi der ei før existerede noget Dyr eller nogen Plante af denne Slægt, nei, han opbevarer den med saa megen større Omhyggelighed, og beskriver den nøiagtig. Ganske paa samme Maade faar Lægen gjøre med de nye Facta, der møde ham. Men mon det er saa sikkert, at denne locale Immunitet for det syphilitiske Virus er enestaaende?

Jeg foreviste nylig i vort medicinske Selskab tvende Børn, som jeg

havde vaccineret. Det ene, 3 Aar gammelt, ikke forhen vaccineret, blev den 1ste Mai vaccineret paa Armene, jeg gjorde 3 Inoculationer paa hver Arm; den 8de Mai fandtes 1 vel udviklet Vaccinepustel paa hver Arm; herfra tog jeg Materie og satte 3 Inoculationer til hvert Laar hos samme Barn. Den 15de Mai var der paa høire Laar 2 og paa venstre Laar 3 vel udviklede Vaccinepustler, fra disse vaccinerede jeg endnu engang samme Barn paa Laar og Arme, men dennegang uden Virkning.

Den 8de Mai revaccinerede jeg et 6 Aar gammelt Barn, der i en Alder af 3 Aar var vaccineret med god Virkning, der var tydelige Vaccinationsar, jeg anbragte 3 Inoculationer paa hvert Laar og hver Arm. Den 15de Mai var der 1 Pustel paa høire og 2 Pustler paa venstre Laar, de vare ikke store, men omgivne af intens Areola, paa Armene var der aldeles ingen Virkning.

Disse tvende Facta vise en stærkere Udvikling paa Laarene, og det ene en local Immunitet paa Armene. Jeg skal dog ikke endnu af disse Par Facta drage nogen almindelig Slutning, men saameget tør dog nok allerede deraf være givet, at der endog i det, der angaar Vaccinationen er meget, som vi ikke vide nøiere Besked om, at selv denne endnu fordrer en nøiagtigere Experimentation og, at den maaske kan vinde noget ved de Observationer, der ere gjorte ved Inoculationen af det syphilitiske Virus.

d) *Hvor længe varer Immuniteten.*

Dette Spørgsmaal er meget ofte fremsat, er fortsat Inoculation til Immunitet en Gjennemgaaen af Syphilis, saaledes at Organismen i sit Forhold til denne Sygdom er kommen i samme Tilstand, som den, hvori den befinder sig med Hensyn til de acute Exanthemer efterat disse ere gjennemgaaede? — Jeg har ikke villet ved directe Experimenter afgjøre dette Spørgsmaal, fordi jeg, naar en Syg er helbredet, har anseet mig uberettiget til paany at foretage Inoculation. Jeg kan tænke mig Muligheden af, at han ved den ny Inoculation kunde paaføres ny Smitte, og skjønt dette strider mod min individuelle Mening, saa har jeg dog ikke villet experimentere, saamegt mindre, som der paa anden Vei har været Udsigt til at dette Spørgsmaal skulde kunne afgjøres. Der er ogsaa, efter min Mening, ved deslige Forsøg en almindelig Forpligtelse, der paaligger Lægen, ikke at forsøge noget med sine Syge, som han ikke under lignende Forhold, vilde forsøge paa sig selv.

Jeg maa ogsaa tilstaa, at jeg ikke har kunnet fatte den Iver, med hvilken man har drevet paa dette Spørgsmaal, thi for det første kommer

det mig kun an paa, at der er opnaaet Immunitet og at den Syge er helbredet. Dersom Immuniteten fremdeles vedvarer, saa er der Formodning for, at den Syge ikke igjen skal kunne paadrage sig Syphilis.

Men efter det Standpunkt, hvorpaa den hele Sag nu staar, forekommer det mig meget vel, om man for Øieblikket kan blive enig om det første Punkt. Det andet Spørgsmaal ligger os endnu noget fjernere, det bør løses, men det er det samme om det ikke sker idag.

I det foregaaende Capitel har jeg bevist, at Immunitet existerer, der gives et Tidsrum, da det ikke er muligt at bringe den syphilitiske Materie til at slaa an. Om denne Tilstand kun varede en eneste Dag, en eneste Time, saa var dette Factum dog af den største Interesse for os. Men Immuniteten varer længer, jeg skal meddele de Observationer, jeg har at støtte mig til ved Besvarelsen af dette Punkt.

Peder Olsen (29de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 12te Marts 1855. Inoculation er forsøgt, men med negativt Resultat den 11te April 1855.

Kari Larsdatter (20de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 18de December 1855. Inoculation er forsøgt, men med negativt Resultat den 5te Januar 1856.

Gunnerius Jensen (15de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 28de September 1855. Inoculation er forsøgt, men med negativt Resultat den 10de October 1855.

Anne Olsdatter (7de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 22de Juli 1855. Inoculation er forsøgt, men med negativt Resultat den 13de October 1855.

Karen Olsdatter (44de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 5te Juli 1855. Flere Gange siden er Inoculation forsøgt indtil 15de August 1855, af disse har 1 slaaet an den 1ste August.

Ole Augustinusen Aaserud (100de Observ.), er sidste Gang inoculeret med positivt Resultat den 18de November 1856. Flere Gange siden er Inoculation forsøgt, men med negativt Resultat, senest den 9de Februar 1857.

I det sidste af disse Tilfælde se vi, at Immuniteten endnu existerede efter 3 Maaneder. Den Syge led af Cancer og forblev derfor i Sygehuset; under de Omstændigheder tog jeg ikke i Betænkning at gjøre Forsøg. Jeg tvivler ingenlunde om, at Immuniteten kan vare endnu længer, men jeg er ligesaa forvisset om, at der gives mange Tilfælde, hvori det efter kortere Tid skal kunne lykkes at fremkalde Pustler. Der er altsaa dog en kortvarig Immunitet, mener man, thi den Immunitet, som man taler om for de acute Exanthemer, den gjælder for Livet.

Det er dog nødvendigt noget nærmere at undersøge Resultatet af

de Inoculationer, der anbringes med positivt Resultat nogen Tid efterat Immuniteten er opstaaet. Det forholder sig med de Pustler, som da frembringes, ganske som med dem jeg omtalte p. 122, der kommer kun en enkelt Pustel, den faar ingen Udbredning, den indtorrer til en liden Kruste, der snart falder af. Der kan ikke heller fra denne Pustel dannes nogen Inoculationsrække, eller om der kan inoculeres fra den, saa er det kun en ganske kort Række, der kan udvikles. Det er aldeles øiensynligt, at der ikke længer er den samme Tilstand i Legemet som tidligere.

Der er endnu et Factum, som jeg lægger megen Vægt paa, om man end ei kan sige det giver et stringent Bevis for, at Immuniteten ikke igjen i den nærmeste Fremtid hæves. Ingen af dem, der ere syphiliserede uden forud at have benyttet Mercur, som er henved et Hundrede Individer, er kommen tilbage med primære Saar. Dette er ikke fordi de siden have fort et afholdende Liv, thi ikke saa faa ere komne tilbage med Gonorrhoe, men efter min Mening er det fordi de Saar, der hos de Syphiliserede ved Coitus erhverves, tilhele saa hurtigt, at de ei søge Lægehjælp.

Gjentagne Gange har jeg gjort opmærksom paa, at de, der tidligere have benyttet Mercur, ere udsatte for Recidiver efter Syphilisationen. Naar disse ere indtraadte, ere de paany behandlede med Syphilisation. Det har da vist sig, at de ved den anden Syphilisation have været modtagelige for et mindre Antal Inoculationer, end ved den forste.

Anne Knudsdatter (83de Observ.), har ved første Syphilisation havt 290 Chankre, ved anden 242, ved tredie 41 og ved fjerde 30 Chankre.

Olaus Andreasen (80de Observ.), har ved forste Syphilisation havt 353 Chankre, ved anden 212, ved tredie 58 og ved fjerde 53 Chankre.

Ole Simonsen har ved forste Syphilisation havt 286 Chankre, ved anden 83 Chankre.

Hos et Par Syge, som jeg behandler i min private Praxis, har dette Forhold vist sig om muligt endnu tydeligere. Gjentagne Gange har jeg, da deres Tilfælde have været meget haardnakkede, begyndt ny Inoculation, de sidste Gange har jeg kun været istand til at frembringe enkelte Pustler, Forholdet har været saa tydeligt, at det har været opfattet af de Syge selv.

Fra den forste Tid, jeg syphiliserede, var der enkelte Facta, der syntes at modsige den her opstillede Regel, men dette kom af, at jeg endnu ikke dengang vidste, hvilken Forskjel det gjorde, at der hos disse Syge ei blev givet Jodkalium.

Jeg tvivler ikke om, at der i Tidens Lob igjen kan udvikle sig Modtagelighed for Syphilis, Analogien taler derfor, selv den, der i sin

Barndom har havt Variola, kan i den senere Alder 2den Gang gjennemgaa Variola. Vaccinen beskytter endnu mindre for Livet, dette vide vi nu saa vel, at der er Spørgsmaal om ved Lov at paabyde Revaccination, vi faar derfor bære over med Syphilisationen, om ikke heller den frembringer livsvarig Immunitet. Men jeg gaar over til det næste og vigtigste Spørgsmaal.

Helbredelsen af Syphilis ved Syphilisation.

a) Hos dem, der ei forhen ere mercurialiserede.

For at give Resultaterne af mine Erfaringer herom skal jeg gjennemgaa enhver enkelt af de opstillede Klasser. Jeg skal først omtale Følgerne af Syphflisationen hos dem, der have lidt af constitutionel Syphilis, og som ikke tidligere have været underkastede nogen Mercurialcur. Her er Syphilisationens egentlige Feldt, naar man vil se og bedømme dens Virkninger, da maa det ske hos Individer, der høre til denne Klasse. Inoculationen af det primære syphilitiske Virus helbreder med Sikkerhed den constitutionelle Syphilis, men den helbreder ikke med samme Sikkerhed den constitutionelle Syphilis plus Mercur. Jeg advarer atter og atter mod den feilagtige Anskuelse, at benytte Syphilisationen som et ultimum Refugium, dette er at gribe Sagen an saa bagvendt som det vel er muligt. Som jeg før har bemærket, anvende vi i de intermitterende Febre først og fremst Chinin, vi vente ikke dermed til Organismen ved andre utjenlige Midler er forkvaklet. Syphilisationen er vel ikke unyttig eller uvirksom efterat der er givet Mercur, men dens Virksomhed er ubestemt, usikker og ufuldkommen, saaledes som i det Følgende nærmere skal blive paavist. — Hos 57 Individer, p. 11 — 53, der dels have været indlagte i Hospitalet, dels i det kroniske Sygehus og hos et ikke ganske lidet Antal i min private Praxis, har jeg gjennemfort Behandlingen. Af de 57 have 50 været i den voxne Alder, 7 have været i Barnealderen. Alle have lidt af tidligere constitutionelle eller secundære Tilfælde. 3 af disse 57 have faaet Recidiv, af de i min private Praxis behandlede, har endnu ingen faaet Recidiv.

Resultatet af Behandlingen har hos de 48 Voxne været følgende: Immuniteten er indtraadt efter en Middeltid af 3 Maaneder $28\frac{2}{4}\frac{8}{7}$ Dage, den længste Tid inden Immuniteten indfandt sig var 6 Maaneder og 23 Dage, den korteste Tid var 1 Maaned og 9 Dage.

Middeltallet af Chankre, som Enhver var modtagelig for var $344\frac{2}{4}\frac{3}{7}$, det største Antal var 724, det mindste Antal var 96.

Behandlingens Middeltid var $4\frac{2}{3}$ Maaned, den længste Tid var 7 Maaneder 11 Dage, den korteste Tid var 1 Maaned 23 Dage.

Hvilke særegne Omstændigheder i det ene Tilfælde kunne bevirke at Immuniteten og Helbredelsen hurtig indtræder, i det andet Tilfælde først efter et halvt Aars Forløb, det veed jeg ikke. Det er, saavidt jeg har kunnet se, ikke Sygdommens Grad, ikke dens Varighed. Heller ikke i Materiens Beskaffenhed har jeg hidtil kunnet finde nogen tilstrækkelig Forklaring.

Hvad Tiden for Behandlingen angaar, maa jeg endnu gjøre den Bemærkning, at den, naar Syphilisationen er nøiagtigere studeret, rimeligvis vil blive meget afkortet. Det vil formodentlig ikke være nødvendigt at fortsætte Inoculationerne efter den Tid, da der dannes egentlige Saar, og man vil ikke behøve at opholde de Syge i Hospitalet, fordi der endnu kan være en liden Excoriation tilbage, om hvilken Erfaringen lærer os, at den svinder uden nogensomhelst Behandling.

Ingen af disse 48 Individer ere døde og ingen i min private Praxis.

De Phænomener, der vare tilstede da de Syge indkom i Hospitalet ere svundne efter en Middeltid af omtrent $2\frac{1}{2}$ Maaned, den længste Tid har været 6 Maaneder, den korteste Tid 1 Maaned.

Det er meget almindeligt, at der til forskjellige Tider af Syphilisationen udbryder ny Phænomener, det er forekommet hos 31 af 48. Disse Phænomener kunne vise sig fra nogle Uger lige indtil 6 Maaneder efterat Syphilisationen er paabegyndt. De ny Phænomener høre stedse til den samme Gruppe, som de, der existerede, da Syphilisationen begyndte, selv da, naar de optræde et halvt Aar efterat Behandlingen er begyndt; det har fornemlig været Tubercula mucosa, lette Excoriationer paa forskjellige Steder i Mundhulheden og Irit. Disse ny Phænomener svinde altid af sig selv, jeg har forsøgt at lade dem ganske urørte, men som oftest pensler jeg dem med Argentum nitricum, hvor dette Middel kan anvendes, for at de Syge ikke selv skulle forskaffe sig noget, hvortil de ere saa tilbøielige, naar de tro der vises formegen Passivitet.

Et af disse ny Phænomener, der ikke saa ganske sjelden viser sig under Syphilisationen, nemlig Iriten, fortjener særlig Omtale. Jeg skal kortelig nævne de Syge, hos hvem den har vist sig:

Anders Pedersen (4de Observ.). Iriten opstod $3\frac{1}{2}$ Maaned efter Sygdommens Udbrud og 19 Dage efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede et Par Uger.

Johan Nilsen (5te Observ.). Iriten opstod 4 Uger efter Sygdommens Udbrud og 25 Dage efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede 12 Dage.

Helene M. Andreasdatter (9de Observ.). Irit i det venstre Øie op-

stod omtrent 2 Maaneder efter Sygdommens Udbrud og 1 Maaned efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede henimod 5 Uger. 2 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt indfandt sig Irit i det hoire Øie, der varede omtrent 4 Uger.

Ole Nilsen (12te Observ.). Iriten opstod omtrent 8 Maaneder efter Sygdommens Udbrud og 2½ Maaned efterat Syphilisationen var begynddt. Den varede omtrent 14 Dage.

Halvor Evensen (14de Observ.). Irit i det venstre Øie opstod omtrent 4½ Maaned efter Sygdommens Udbrud og 3 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede 1 Maaned. 4¾ Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, indfandt sig Irit i det hoire Øie, der varede i 18 Dage.

Karen Olsdatter (30te Observ.). Irit opstod 19 Dage efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede i 5 Uger.

Anne C. Mathisen (40de Observ.). Iriten opstod omtrent 4 Maaneder efter Sygdommens Udbrud og 7 Uger efterat Syphilisationen var begyndt. Den varede omtrent 14 Dage.

I et Par af disse Tilfælde vil man se, at Iriten er udviklet ualmindelig tidlig efter Sygdommens Udbrud, hvilket efter al Rimelighed er bevirket ved Syphilisationen. Angaaende Behandlingen har jeg at bemærke, at i de første Tilfælde har jeg anvendt Igler, kolde Fotus af Belladonnainfus og Derivantia, men i den senere Tid anvender jeg aldeles intet mod den mest intense Irit, den svinder under den fortsatte Syphilisation saa fuldstændig, at man efter nogen Tid har Vanskelighed ved at sige, hvilket Øie har været angrebet, den Syges Syn er aldeles uforstyrret og i samme Tilstand, som før Iritens Udbrud.

Jeg skal omtale nogle specielle Punkter, der angaa Individer, henhørende til denne første Klasse.

Anne Olsdatter (3die Observ.) og *Anders Pedersen* (4de Observ.) skulle være smittede af hinanden, det samme skal have været Tilfældet med *Johan Nilsen* (5te Observ.) og *Anne Olsdatter* (7de Observ.). De exanthematiske Former, hvoraf ethvert af disse Par led, vare meget ensartede, saa man maatte tænke paa den af *Basserau* opstillede Mening, at Virus fra den samme Chanker skal hos forskjellige Individer fremkalde samme constitutionelle Form. Jeg har oftere været opmærksom paa denne Sætning, og jeg indrømmer, at det maaske ikke saa sjelden træffer, at et saadant Forhold gjør sig gjældende, men jeg tror ikke det er en saa bestemt Regel, som *Basserau* antager. Jeg har hos et Par Syphiliserede i Byen seet, at Manden led af en meget udviklet papuløs Form, han havde smittet sin Kone, hos hvem de første Spor til en Syphilide viste sig, da Morbilli brode frem. Disse gik sin sædvanlige Gang, men den Syphilide, der viste sig, var ikke papulos, men det var en af de mest

udviklede pustuløse Former, som jeg nogensinde har seet, saa lig en rigtig Variola, at man ved det første Øiekast let skulde kunne have givet en feilagtig Diagnose. Vi se altsaa her under individuelle Forholde forskjellige Former optræde hos tvende Individer, der ere smittede ved samme Virus, saa sikkert, som det i disse Ting er muligt at bestemme noget.

Dette Tilfælde er ikke det eneste, hvori det har vist sig, at Morbilli har en uheldig Indflydelse paa Syphilis. Hos en Pige, der endnu ikke er udskreven fra det kroniske Sygehus, indfandt Morbilli sig, da hun var midt under Syphilisationen. Alle Saar efter de tidligere Inoculationer udvidede sig og det varede meget længe inden de tilhelede, der kom et nyt Udbrud af syphilitiske Phænomener, hvoraf der endnu er ubetydelige Rester. Behandlingen vil i dette Tilfælde komme til at medtage en for Syphilisationen usædvanlig lang Tid. Hos et Barn har jeg ligeledes observeret den forstyrrende Indflydelse af Morbilli paa Syphilis.

Flere af dem, der ere syphiliserede, have været frugtsommelige.

B. Johannesdatter (2den Observ.), fødte i Svangerskabets 5te Maaned, efter 2 Maaneder og 9 Dages Syphilisation, et dødt Foster.

Anne Olsdatter (7de Observ.) fødte efter 1 Maaned og 19 Dages Syphilisation et 4 Pund vægtigt sundt Barn. Efter 6 Dages Forløb angrebes det af Krampetilfælde og døde.

Karen Nilsdatter (77de Observ.) har for 4 Uger siden født en Dreng, der er fuldkommen frisk og vel næret.

Paa chirurgisk Afdeling har en for Cancer syphiliseret Kone til rette Tid født et levende Barn, og i min private Praxis har en for constitutionel Syphilis med Syphilisation behandlet Kone, ligeledes til rette Tid født et sundt, stærkt Barn. Denne Kones Mand har ogsaa havt constitutionel Syphilis og er ikke syphiliseret.

I den sidste Tid er *Ingeborg Torstensdatter* (23de Observ.), nedkommen med sit Barn, der lider af hæreditær Syphilis. Conceptionen maa have fundet Sted omtrent 3 Maaneder efterat hun ved Syphilisation var helbredet for constitutionel Syphilis. Dersom man nu med Bestemthed vidste, hvem dette Barns Fader var, saa vilde man kunne slutte noget med Hensyn til Syphilisationens Virkning for den næste Generation, dog er det endnu for dette Tilfælde at lægge Mærke til, at Conceptionen har fundet Sted kort efterat Behandlingen er tilendebragt, og af de ny Phænomener, der saa hyppig vise sig og atter forsvinde uden Behandling, synes det klart, at den constitutionelle Syphilis har en Cyklus at gjennemløbe, forinden den exstingveres. Hvor lang er denne Cyklus? Dog, der kommer intet ud af alt foreløbigt Ræsonnement. Tiden, Erfaringen faar afgjøre dette. Skulde det vise sig, at Syphilis hos den Syphilise-

rede fremdeles existerer i Legemet, og at den derfor ogsaa kan meddeles Bornene, saa ere vi i dette Stykke ligesaa ilde farne som efter Mercurialbehandlingen, men det syphilitisk fodte Barn kunne vi da syphilisere, vi behove ikke at udsætte os for at tilintetgjøre det med Mercur.

Fra min Hospitalspraxis har jeg kun at berette om 6 Børn, der ei tidligere have benyttet Mercur. Immuniteten er hos disse indtraadt efter 2 Maaneder 10¼ Dag. Den længste Tid inden Immuniteten indfandt sig var 3 Maaneder 12 Dage, den korteste Tid var 1 Maaned 23 Dage. Middeltallet af Chankre, som enhver var modtagelig for, var 43½, det største Antal var 52, det mindste Antal var 33.

Behandlingens Middeltid var 3 Maaneder 16½ Dag, den længste Tid var 4 Maaneder 16 Dage, den korteste Tid var 2 Maaneder 24 Dage.

Tvende Børn ere døde af Erysipelas, der ikke udviklede sig fra Inoculationssaarene. Strax den første var død, blev den anden indlagt i samme Stue i Hospitalet, saa det er sandsynligt, at denne anden har faaet Sygdommen ved Contagium. — Foruden disse tvende Børn ere endnu to Børn døde i det kroniske Sygehus af Bronchit, men det var saa kort efterat Syphilisationen var begyndt, at det ikke i nogen Henseende har kunnet være af nogen Interesse at optage dem her.

Jeg gaar over til de trende Syphiliserede, der uden tidligere at have benyttet Mercur, have faaet Recidiv, p. 53—58. Af disse vil jeg sammenstille *Lise Nilsdatter* (56de Observ.) og hendes Barn *M. Svendsdatter* (57de Observ.). Den første var kun modtagelig for 112 Chankre, den sidste kun for 33 Chankre. Vi se altsaa, at der hos begge har været en mindre Modtagelighed end sædvanlig, og heri ser jeg Grunden til det indtraadte Recidiv. Det forekommer mig, at vi have analoge Tilfælde ved Vaccinationen, vi træffe paa Individer, hos hvem Materien aldeles ikke slaar an, andre hos hvem den det ene Aar slaar ubetydeligt an, næste Aar derimod kan der fremkaldes charakteristiske Pustler. Ganske saaledes tænker jeg mig det maa være med andre Virus. Der gives vel ingen, der er aldeles uimodtagelig for Indvirkningen af det syphilitiske Virus, men at Modtageligheden derfor er høist forskjellig, det lærer os noksom Syphilisationen. At der ogsaa kan være en temporær mindre Modtagelighed, det have vi Ret til at slutte af Analogi.

Ved den anden Syphilisation var *L. Nilsdatter* modtagelig for 56 Chankre og *M. Svendsdatter* for 8 Chankre. Vi have altsaa her igjen den samme Regel iagttaget, at der ved den anden Syphilisation er mindre Modtagelighed end ved den første, og det maatte saameget bestemtere her gjøre sig gjældende, som der ikke ved forudgaaen Mercurialbehandling var bevirket noget exceptionelt Forhold.

Det tredie Recidiv indtraf hos den Person, der allerede p. 112 er

omtalt, hos hvem der var en saadan Hyperæmi i Huden, at ikke det letteste Lansetstik kunde gjøres, uden at der kom Draaber Blod. Det blev derfor en ufuldkommen Inoculation, hvorunder visselig Phænomenerne endelig svandt. Da han efter nogle Maaneder kom tilbage med Recidiv, var der tillige Smerter i flere Articulationer, især i Fodledene. Der bliver Spørgsmaal om, hvorvidt denne Affection staar i noget Forhold til Syphilis og Syphilisationen, jeg er ikke aldeles utilbøielig til at tro det; der ligger i dette Øieblik paa Hospitalet en Mand under Behandling med Syphilisation, hos hvem der har vist sig Smerter og nogen Svulst i Fodledene, og i min private Praxis har jeg havt 3 Individer med Smerter og nogen Svulst i Ledene, i Fod-, Knæ- og Haandled. Hos dem alle ere disse Phænomener svundne efter 3 til 4 Uger. Kun hos den her omhandlede Syge ere disse Smerter blevne mere vedvarende, og dersom de staa i Forbindelse med Syphilisationen, da maa det være fordi denne ved de eiendommelige Forholde hos den Syge blev afbrudt.

Jeg maa endnu gjøre den Bemærkning angaaende disse tre Recidiver, at de ere indtrufne hos Syge, der ere behandlede i det sidste Aar, kort efterat den første Syphilisation er tilendebragt, medens der hos dem, som ere behandlede i de 3 første Aar, hidtil ikke er indtruffet noget Recidiv.

b) Hos dem, der forhen ere mercurialiserede.

Først skal jeg omhandle de 22, der ei have faaet Recidiv, p. 58—78. Disse Syge have lidt af Affectioner af Huden og Slimmembranerne. de Fleste af secundære Tilfælde, nogle Faa af tertiære, navnlig tuberculøs-serpiginøs Syphilide (Radesyge) og en ringe Grad af Benaffection. Immuniteten er hos disse indtraadt efter en Middeltid af 3 Maaneder $17\frac{5}{22}$ Dage, den længste Tid inden hvilken Immmuniteten indfandt sig var 7 Maaneder, den korteste Tid var 1 Maaned 12 Dage.

Middeltallet af Chankre, som Enhver var modtagelig for, var $290\frac{3}{11}$, det største Antal var 540, det mindste Antal var 163.

Behandlingens Middeltid var 4 Maaneder $11\frac{13}{22}$ Dage, den længste Tid var 7 Maaneder 20 Dage, den korteste Tid var 2 Maaneder 20 Dage.

Ingen af disse 22 Individer ere døde, men et lidet Barn, der tidligere var behandlet med Mercur, er i det kroniske Sygehus død under Syphilisationen. Ved Obductionen fandtes Milten af en enorm Størrelse. Tiden, naar de tilstedeværende Phænomener ere svundne, har omtrent været den samme, som hos dem, der have benyttet Mercur. Ny Phænomener have ogsaa hos disse vist sig, men langtfra saa hyppig, kun hos 6 af de 22, og hos disse fra 14 Dage til 3 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse. Blandt de ny Phænomener, der have vist sig,

er der foruden Excoriationer paa Slimmembranerne, ogsaa forekommet et Tilfælde af Irit.

Karen H. Larsdatter (65de Observ.), angrebes 12 Dage efterat Syphilisationen var begyndt af Irit i det venstre Øie, den blev først efter 5 Ugers Forløb hævet, alene ved Brugen af Infusum atropæ. Synet har aldeles intet lidt.

Hos flere af de til denne Klasse hørende Individer har der vist sig et eiendommeligt Exanthem, der har havt mest Lighed med et Erythema papulatum. Det er forekommet dels i Ansigtet, dels paa Extremiteterne; paa de store, papuløse Udbredninger har der undertiden været smaa Vesikler eller Pustler.

Hos *Karen Larsdatter* (66de Observ.) viste det sig 60 Dage efterat Syphilisationen var begyndt, hos *Karen Knudsdatter* (69de Observ.) viste det sig 34 Dage, hos *Anne Thorkildsdatter* (71de Observ.) 27 Dage, og hos *Johannes Knudsen* (72de Observ.) 25 Dage efterat Syphilisationen var begyndt. Dette Exanthem har gjerne varet 2 à 3 Uger. Jeg betragter ogsaa dette som et Bevis for Optagelsen af det inoculerede syphilitiske Virus i den hele Organisme, jeg antager dette saameget sikkrere, som det ogsaa har vist sig hos en af dem, der for en ikke syphilitisk Sygdom er behandlet med Syphilisation, se 102den Observ.

Fem af de 22 ere behandlede med Syphilisation alene, de øvrige 17 have tillige faaet Jodkalium. Hos de Fleste af disse 17 ere Phænomenerne svundne alene ved Syphilisationen, men hos Nogle, især hos dem, der led af Former, der laa længer borte fra den primære Affection, er Sygdommen ikke aldeles hævet ved Syphilisationen alene.

Da vi se, at alle Phænomener med den største Sikkerhed svinde, naar der ei tidligere er anvendt Mercur, og paa den anden Side, at dels noget kan blive tilbage efterat Immunitet ved Syphilisation er naaet, dels Recidiv let kan indfinde sig, naar Mercur er benyttet, saa er det aldeles utvivlsomt, at der i sidste Tilfælde er en anden Tilstand i Organismen og, at denne forandrede Tilstand netop er fremkaldt ved den anvendte Mercur, har jeg anseet ligesaa utvivlsomt. Her existerer altsaa, om jeg saa kan udtrykke mig, en Forbindelse af Sypbilis og Mercur, mod hvilken vi med et Slags Held anvende Jodkalium, Symptomerne svinde derved hurtig, men det varer gjerne ikke længe forinden de vende tilbage, og som oftest er det en lignende Form, eller Symptomer, der tilhøre en sildigere Periode, undertiden af en mere haardnakket Charakter.

Dersom vi i lignende Tilfælde anvende Syphilisation, kunne, som allerede anført, alle Phænomener svinde, eller noget kan blive tilbage. Dersom der efter Syphilisationen i dette Tilfælde kommer Recidiv, hvorfor man aldrig er fuldkommen sikkret, da er dette altid en mindre ind-

gribende, en mindre i Dybden trængende Form end den, der tidligere existerede. Har ikke Syphilisationen her kunnet udrette Alt, saa har den dog udrettet meget.

Hvad der efter Syphilisationen er tilbage, det hæve vi med Lethed ved Jod, og ofte se vi efter Joden, at den Syge igjen er modtagelig for endel Inoculationer, og at endnu tilstedeværende Phænomener derved svinde. Den Forbindelse, som jeg nys omtalte mellem Syphilis og Mercur, bliver os derved endmere klar.

Disse Forholde fremtræde tydeligst hos de 4 Syge, som jeg har opført med Recidiver efter Syphilisation, hvor Mercur tidligere var anvendt, p. 79—85. Foruden disse 4, kan jeg endnu nævne *Ole Simonsen*, der ikke her er anført, fordi han endnu er under Behandling i det kroniske Sygehus. I min private Praxis har jeg havt et Par Syge, som kun ved gjentagen Syphilisation og gjentagen Anvendelse af Jod lidt efter lidt ere avancerede fremad. — Der gives dem, som efter i lang Tid at være behandlede paa denne Maade endnu have Rester af Syphilis tilbage, de kunne kun udskrives af Hospitalet i Bedring. Men til samme Tid, som der endnu kan være Spor af Sygdommen, er gjerne disse Menneskers Almenbefindende i en mærkelig Grad forbedret; istedetfor at de ved gjentagne Mercurialcure bestandig synke dybere for endelig at dø hectisk, hjælper Syphilisationen dem op, der udbreder sig nyt Liv hos dem. Hvad jeg her anfører har maaske ikke hos nogen af mine Behandlede været tydeligere at se, end hos den nylig nævnte *Ole Simonsen*. Efter disse Resultater, der synes at være aldeles constante, bliver Syphilisationen ogsaa da, naar Mercur er anvendt, et nødvendigt Middel, kun maa vi ikke her vente os Alt, saaledes som i de Tilfælde, hvor Mercur ikke er benyttet, vi maa intet love med Hensyn til Behandlingstiden og vi maa for alting ikke gjøre den Syge tryg for Recidiver, men hvad vi med Sikkerhed kunne love ham, det er, at det muligens indtrædende Recidiv kun vil blive en Brøkdeel af den tidligere Affection.

De sildige Former, hvori Bensystemet findes angrebet, hvor den primære Affection ligger meget langt tilbage, eller hvor den ikke har existeret hos Individet selv, men er nedarvet fra syphilitiske Forældre, der har Syphilisationen en mere indskrænket Virkning. Bensvulster, der ikke ere begrundede i en nylig opstaaet Betændelse paavirkes lidet eller aldeles intet, hvorimod de Syges Almenbefindende bliver bedre, dette viste sig især hos *L. Carlsdatter* (94de Observ.). Jeg har endnu i dette Øieblik et Par Syge henhørende til denne Klasse under Behandling i det kroniske Sygehus, hvor Resultatet bliver det nævnte, og hos den ene af dem, der har meget betydelig Svulst i begge Tibiæ, have Inoculatio-

nerne fremkaldt saa ubetydelige Saar, at der neppe er Spor efter dem.

Det er de her anførte Erfaringer, der have ledet mig til p. 2 at fremsætte min der udtalte Mening om den af *Auzias-Turenne* i *Nelatons* Klinik begyndte Syphilisation.

Nervøse Phænomener kunne opstaa som Følge af Syphilis, det danske Ugeskrift har nylig indeholdt en Række af deslige Tilfælde. Det er paa Tide, at Opmærksomheden tilgavns vækkes for disse sørgelige Følger af Syphilis og Mercur, der ikke som Forfatteren i Ugeskriftet formener, ere sjeldne. Det er ingen Sjeldenhed, at Mænd i sine bedste Aar falde om, det hedder, at de have faaet et apoplektisk Anfald, der er ogsaa hyppig bagefter et saadant Anfald paresiske Phænomener, der til Lykke ofte ganske forsvinde. Joden kan her udrette meget, men om end en Række af Aar kan gaa hen, saa er man dog ikke sikker paa, at ikke Anfaldet kommer igjen, eller at i al Stilhed og successivt en Paralyse udvikler sig. Eller den Syge anfaldes af en ubeskrivelig Tyngde i det hele Legeme, ledsaget af en fortvivlet Sindsstemning eller endog af Aandsslovhed. Jeg antyder kun denne Række af Phænomener her, den vil inden kort Tid finde en nøiagtigere Bearbeidelse.

Disse Tilfælde danne Culminationspunktet af de Ulykker, som Syphilis behandlet med Mercur frembringer, men selv disse synes det, som man er bleven saa vant til, at man betragter dem som et nødvendigt Onde. Det forekommer mig dog, som et eneste af disse Tilfælde maatte være nok, for at lære at forbande det Middel, der kan medføre en saadan Ulykke, saa sandt der existerer nogen Mulighed i at erstatte Mercuren ved et andet mindre farligt Middel.

Jeg har p. 85—94 opregnet nogle herhen hørende Casus, hvori jeg har forsøgt Syphilisation. Her benævner jeg endnu Syphilisationen Forsøg, thi her ere vi inde paa et Felt, der i enhver Henseende er meget usikkert, vi ere her ved Begyndelsen af en meget vigtig Undersøgelse, hvortil der fordres en lang Række af Observationer. Det eneste jeg her vover at udtale, det er, at vi ved at skride ind med Syphilisation, naar de første nervøse Symptomer yttre sig, kunne udrette meget.

I den forløbne Vinter har en stærk ung Mand, der for constitutionel Syphilis er behandlet med Cura Dzondi, og under denne Behandling har anvendt al mulig Forsigtighed, jevnlig consuleret mig for en continuerlig Hovedpine. Jeg har ladet ham benytte Jodkalium og forskjellige Derivantia, men da disse Midler anvendtes forgjæves, foreslog jeg ham Syphilisation, som han dog ikke vilde gaa ind paa. For nogle Uger siden kom han til mig og fortalte mig, idet Tungen gik dobbelt i Munden paa ham, at han den foregaaende Aften var falden om, og, at han derefter havde Vanskelighed ved at tale og havde en Følelse af

Nummenhed i høire Arm og Ben. Nu erklærede jeg ham, at han maatte syphiliseres, saafremt han hos mig vilde have noget Raad, han gik villig ind paa Forslaget. Han befinder sig allerede nu, 6 Uger efterat Behandlingen er begyndt, meget bedre, om det er post eller propter faar staa derhen, jeg er idividuelt forvisset om, at det er som Følge af Syphilisationen.

Dersom man gjennemgaar de foran anførte Sygehistorier, vil man finde, at de mindre udviklede Former ere mere eller mindre afhjulpne under Syphilisationen, medens det er aldeles vist, at de udviklede Paralyser ikke i nogen mærkelig Grad paavirkes ved denne Behandling, forsaavidt Nervevirksomheden angaar. Til dette samme Resultat er jeg kommen i flere lignende Tilfælde, som jeg i min private Praxis har havt i Behandling. Syphilisationen er dog ikke under disse Omstændigheder uden Indflydelse paa Almenbefindendet, det er som oftest øiensynligt at det bedres.

Som det p. 99—101 vil sees, har jeg syphiliseret et Par Qvinder, der have født syphilitiske Børn. De havde ikke for Øieblikket selv nogetsomhelst Symptom af Syphilis, men de vare indlagte i Hospitalet med deres af hæreditær Syphilis lidende Børn. Jeg troede derfor, at den Tid, de opholdt sig i Hospitalet, bedst benyttedes til ogsaa at syphilisere dem, for derved muligens med Tiden at se et vigtigt Spørgsmaal afgjort, nemlig hvorvidt Syphilisationen hos Forældre, der tidligere have lidt af Syphilis, kan exstingvere Sygdommen saaledes, at de senere føde friske Børn.

Syphilisationen anvendt mod andre Sygdomme end Syphilis.

I den ifjor udgivne Brochüre „Die Syphilisation bey Kindern" har jeg kortelig omtalt et Tilfælde af Eczema chronicum, der i over 10 Aar var uden Nytte behandlet med de forskjelligste Midler, men som ved Syphilisationen bedredes betydelig. Denne Syge har senere havt nogle Exacerbationer, men er aldrig sunken tilbage i den elendige Forfatning, hvori hun befandt sig før Syphilisationen, og i dette Øieblik, da jeg nedskriver dette, er der kun ubetydelige Rester af den tidligere Affection. Jeg tror derfor der neppe er nogen Tvivl om, at Syphilisationen i dette Tilfælde har havt en bestemt velgjørende Virkning. Dette Forsøg ledede mig til at instituere Syphilisationen ogsaa mod andre Sygdomme. Først anvendte jeg den mod et Epitheliom, se 99de Observ.,

ogsaa i dette Tilfælde syntes det som om den medførte heldige Virkninger for den Syge. Senere har jeg anvendt den i et Par Tilfælde af Cancer, der ikke i ringeste Maade ere forbedrede ved denne Behandling; fremdeles i et Tilfælde af et meget stort Saar paa Læggen og Foden, der havde trodset enhver Behandling. Dette Saar er under Syphilisationen noget formindsket, men forøvrigt har det vedligeholdt sine Charakterer. Endelig har jeg ogsaa forsøgt den i et Tilfælde af Arthritis, der syntes at bedres noget.

Uagtet Resultaterne for disse Syges Vedkommende ikke ere store, saa kunne vi dog ikke heller erklære dem for at være aldeles uden Betydning, jeg mener de opfordre til ved forefaldende Leilighed at gjentage Forsøgene. Hidtil har jeg ikke anseet mig berettiget til disse, uden i de Tilfælde, hvor det havde vist sig, at Kunsten intet formaaede paa anden Vei. Inoculationen af det syphilitiske Virus i Sygdomme, hvor jeg har sikkre Midler til min Raadighed, eller endog hos Friske, saaledes som det af enkelte tydske Læger er gjort, anser jeg for utilladelig. Det gaar ikke an at bibringe Nogen en Sygdom, han ikke har, naar det ikke sker i helbredende Øiemed.

Dersom man inoculerer Syphilis i den Tro, at man, om man vil, igjen kan destruere de udviklede Chankre, da er det en bekjendt Sag, at der kan gives Tilfælde, hvori dette ikke er saa sikkert, se „Syphilisationen studeret ved Sygesengen“ p. 189.

Jeg har allerede p. 110 omtalt den mindre Modtagelighed, der hos flere af disse Syge har vist sig for det syphilitiske Virus, jeg vil endnu kun med Hensyn til Syphilisationens Forhold til enkelte Sygdomme med nogle Ord antyde, at jeg tror Syphilisationen har en mindre gunstig Indflydelse, hvor der er Tuberculose; men mine Observationer i denne Retning ere for faa og usikkre til at jeg kan sige noget bestemt.

Syphilisationens Indflydelse paa Almenbefindendet.

Allerede ved mine tidligste Observationer over Syphilisationen var det mig aldeles klart, at det var saa langt fra, at denne Behandling havde nogensomhelst uheldig Indflydelse paa Organismen i Almindelighed, at den tvertimod üdøvede en gavnlig Virkning. Den Mavre og Afkræftede følte sig kraftigere og tiltog i Huld. Disse velgjørende Virkninger paa Almenbefindendet have stedse siden gjort sig gjældende. Det kan vel hænde, at de Syge, medens Inoculationssaarene ere størst og Smerterne berøve dem noget af deres Nattesøvn, klage over nogen

Mathed og Mangel paa Appetit, men dette er forbigaaende. Naar Saarene aftage i Størrelse, ere alle Klager ophørte, de Syge befinde sig vel, de udtale dette daglig og de bekræfte det ved deres Udseende. — Dette Velbefindende, som viser sig under Behandlingen, vedvarer efter denne, om end de Syge ere udsatte for at lide meget ondt. Dette har jeg havt den bedste Anledning til at observere hos Somænd. Ikke alene i den nærmeste Fremtid befinde de Syphiliserede sig vel, det er nu over 4 Aar siden de Første paa denne Maade behandlede udskreves af Hospitalet, jeg har ofte havt Anledning til at se dem og de have stadig befundet sig vel, ja der ere flere, der bestemt erklære, at de aldrig have befundet sig saa vel, som efter Syphilisationen.

Naar det af de forud meddelte Sygehistorier viser sig, at flere af de spæde Børn ere døde under denne Behandling, da er jeg forvisset om, at Enhver, der med mig har observeret disse Syge, vil erkjende, at ikke Behandlingsmaaden har bidraget til det uheldige Udfald.

Endnu skulde jeg maaske fremsætte min Mening om hvordan Syphilisationen virker, og intet vilde være lettere end i det Uendelige at theoretisere herover, men jeg er forvisset om, at det ikke skulde lykkes mig at udvikle dette paa en fyldestgjørende Maade, thi jeg maa oprigtig tilstaa, jeg veed det ikke. Skulde nogen finde det besynderligt, at jeg efter i flere Aar at have beskjæftiget mig med Syphilisationen, endnu ikke kan give nogen rimelig Fremstilling af Maaden hvorpaa den virker, saa udbeder jeg mig først en Forklaring over Maaden, hvorpaa Vaccinationen virker; men jeg vil paa Forhaand yttre, jeg tror ikke man giver mig den. Vi faar nok ved Spørgsmaalet om Syphilisationen, som ved saa mange andre pathologiske Qvæstioner, nøies med at kjende Facta, og finde os i, at vi ei kunne trænge ind til deres inderste Grund. Det er bedre ligefrem at erkjende dette, end at skrive en Bog om ukjendte Størrelser og derved kun bidrage til at gjøre den Sag utydelig, som man skulde opklare.

Jeg slutter disse Linier, idet jeg som Resultater af Behandlingen i de sidste Aar opstiller de samme Hovedpunkter som tidligere, nemlig:

1) Ved den fortsatte Inoculation med det syphilitiske Virus, opstaar Uimodtagelighed for dette Virus.
2) De tilstedeværende Phænomener af Syphilis forsvinde under den fortsatte Inoculation.
3) Syphilisationen virker fordelagtig paa Almenbefindendet.

Og hermed overgiver jeg atter Sagen til mine Collegers Prøvelse; er min Opfatning af Syphilisationen rigtig, da er *Auzias-Turennes* Opdagelse en Velgjerning for Menneskeheden.

